BİLİMKURGU KLASİKLERİ

FRANK HERBERT

DUNE TANRI İMPARATORU

ithaki

Çeviren
Dost Körpe

"Halihazırda kusursuz olan seriye yepyeni katmanlar eklemeyi başarıyor."
–Brian Aldiss

"Uzak gezegen Arrakis'e yapılan dördüncü ziyaret ve her bir cümlesi ilk üçü kadar büyüleyici ve yerinde."
–Time

"BEN KUTSAL KUMSOLUCANININ, ŞEYH HULUD'UN DÖNÜŞÜM GEÇİRMİŞ HALİYİM! BEN TANRINIZIM!"

Frank Herbert, deneylerden çok deneysel yaklaşımların had safhaya ulaştığı, tür içerisindeki "iyi edebiyat iyi edebiyattır"cıları bir araya getiren yeni dalga bilimkurgu akımının en önemli temsilcilerinden. Türün tüm olanaklarını suyunu çıkarana kadar kullandığı Dune serisinin dördüncü kitabı *Dune Tanrı İmparatoru* ise insan evrimini ve tiranlığı cüretkâr bir biçimde anlatan romanlardan.

Halkı ve gezegeni uğruna II. Leto'nun kendini feda etmesi ve babasının yapamadığını yapıp tanrı olmayı seçmesinin üzerinden üç bin beş yüz yıl geçti. Bu süreç içerisinde gezegen yeni baştan yaratıldı. Bir kişi ise hep oradaydı: Dune'un Tanrı İmparatoru II. Leto.

Arrakis artık yemyeşildi ve su zenginiydi. Fremenler ise bir zamanlar oldukları kabilenin aksine insancıl hatta burnu havada bir halktı. Ve gezegene üç milenyumdur barış hakimdi. Yarı insan yarı kumsolucanı, yedi metre boyundaki Leto adeta bir tiran gibi hüküm sürüyordu. Galaksinin farklı bölgelerinde yaşayanlar ise onu öldürmeyi kafalarına koymuştu.

Ancak Leto geleceğe bakmış ve Altın Yol'un sonunu görmüştü. Bu sonu engellemek için Siona'yı yarattı: Onun bile gelecek görülerinde göremediği biri vardı artık. Bundan böyle, bu evrende her şey mümkündü.

Dune Tanrı İmparatoru, tanrıların yeniden zar atmaya başladığı bir evrene ulaşma mücadelesi.

Dune - 4
Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut

ithaki
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari

www.ithaki.com.tr
İnternet satış:
www.ilknokta.com

9 786257 737562

Frank Herbert

1920'de ABD'de doğan Frank Herbert, altı kitaplık, efsanevi *Dune* serisinin başı çektiği birçok bilimkurgu romanının yazarıdır. Tarihte verilen ilk Nebula Ödülü'nü kazanan yazarın *Dune* ile kazandığı bir de Hugo Ödülü bulunmaktadır. Yazar 1986'da hayata gözlerini kapamıştır.

Dune Tanrı İmparatoru
Frank Herbert

Özgün Adı
God Emperor of Dune

İthaki Yayınları - 1780

Bilimkurgu Klasikleri - 26
Dune - 4

Yayın Yönetmeni: Alican Saygı Ortanca
Sanat Yönetmeni: Hamdi Akçay

Dizi Editörü: Emre Aygün
Yayıma Hazırlayan: Yosun Erdemli
Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut
Kapak Tasarımı ve Uygulama: Şükrü Karakoç
İç Kapak Görseli: Alex Trochut
Poster: Ebrahel Lurci
Kutu ve Sıvama Tasarımı: Hamdi Akçay
3. Baskı, Kasım 2021, İstanbul
ISBN: 978-625-7737-56-2
Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Dost Körpe, 2017
Frank Herbert © 1981
Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2017

Bu eserin tüm hakları Kayı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6 Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

BİLİMKURGU KLASİKLERİ

FRANK HERBERT

DUNE
TANRI İMPARATORU

Çeviren
Dost Körpe

ithaki

Peggy Rowntree'ye
sevgi, hayranlık ve derin takdirle

Hadi Benotto'nun Rakis gezegenindeki Dar'üs-Balat'ta yapılan keşiflere dair konuşmasından alıntı:

Bu sabah size, diğer şeylerin yanı sıra, ridulyan kristalinden kâğıtlara yazılmış devasa bir koleksiyonu da barındıran bu muhteşem deponun keşfini duyurmaktan mutluluk duyuyor ve keşiflerimizin otantikliğine ilişkin delillerimizi, Tanrı İmparator II. Leto'nun orijinal günlüklerini ortaya çıkardığımıza inanma sebeplerimizi gururla sunuyorum.

İlk olarak, hepimizin *Çalıntı Günlükler* adıyla bildiği bu tarihi hazineyi, atalarımızı anlamamızda yüzyıllar boyu faydalı olmuş, eski zamanlara ait bu günlükleri size hatırlatmak isterim. Hepinizin bildiği gibi, *Çalıntı Günlükler*'in *şifresi* Uzay Loncası tarafından çözülmüştü ve Lonca Anahtarı denilen yöntem, yeni keşfedilen bu günlüklerin tercümesinde de kullanılmıştır. Lonca Anahtarı'nın çok eskilerden kalma bir yöntem olduğunu kimse inkâr edemez ve bu günlükler ancak ve *ancak* onun sayesinde tercüme edilebilmiştir.

İkinci olarak, bu günlükler çok eski, Ix yapımı bir diktatel ile kâğıda dökülmüştü. *Çalıntı Günlükler*, II. Leto'nun tarihsel gözlemlerini kayda geçirmekte tam da bu yöntemi kullandığını şüpheye mahal vermeyecek şekilde ortaya koymaktadır.

Bahsedeceğim üçüncü husus da bu deponun varlığı, ki bizce en az *Günlükler*'in keşfi kadar önemlidir. *Günlükler*'in saklandığı, hiç kuşkusuz Ix yapımı olan bu depo öylesine ilkel ancak muazzam bir yapı ki, "Dağılış" adıyla bilinen tarihsel döneme yepyeni bir ışık tutacağı kesin. Tahmin edileceği gibi, depo görünmezdi. Efsanelerin ve Sözel Tarih'in düşündürdüğünden çok daha derinlere gömülmüştü. Radyasyon yayarak ve emerek çevresindeki doğal ortamı taklit etmesi

keşfedilmesini güçleştiren bir faktördü, ki bu mekanik taklit özelliği böyle bir şey için aslında hiç de şaşırtıcı değil. Mühendislerimizi asıl şaşırtan, bu işin en basit ve gerçekten ilkel mekanik yöntemlerle gerçekleştirilmiş olması.

Bunun bazılarınızı bizim kadar heyecanlandırdığını görüyorum.

İlk Ix Küresi'ne, bu tür cihazların atası olan yok-odaya baktığımıza inanıyoruz. İlk olmasa bile en azından *ilklerden* olduğuna ve ilkiyle aynı ilkelere dayanarak yapıldığına inanıyoruz.

Sabırsızlandığınızı görüyorum; az sonra depoyu kısa süreliğine de olsa size gezdireceğimizi söyleyerek içinizi rahatlatayım. Tek istediğimiz depodayken sessiz olmanız, çünkü mühendislerimiz ve diğer uzmanlarımız içeride deponun sırlarını çözmek için uğraşıyorlar.

Sır demişken, söyleyeceğim dördüncü şey keşiflerimizin en büyüğü olabilir. Burada bulduğumuz öyle bir şey daha var ki, ondan bahsederken içimde tarifsiz hisler uyanıyor... II. Leto'nun, babası Paul Muad'Dib'in sesiyle yaptığı gerçek sözlü kayıtlar. Bene Gesserit Arşivleri'nde Tanrı İmparator'un tasdikli ses kayıtları bulunduğundan, elimizdeki kayıtların (ki hepsi de çok eski bir mikrokabarcık sistemiyle yapılmış) kopyalarını Rahibeler Birliği'ne gönderdik ve karşılaştırma yapmaları yönünde resmi talepte bulunduk. Bu kayıtların gerçekliğinin doğrulanacağından şüphe duymuyoruz.

Şimdi lütfen girişte size dağıtılan çeviri alıntılarına bakınız. Sırası gelmişken, bunların ağırlığı için özür dilemek isterim. Bazılarınızın bu konuda espri yaptığınızı duydum. Pratik bir sebepten dolayı, yani maliyet meselesi yüzünden sıradan kâğıt kullandık. Orijinal ciltler öyle küçük sembollerle yazılmış ki, okunabilmeleri için epeyce büyütülmeleri gerekiyordu. Orijinal ridulyan kristallerinin her birinde, şu an elinizde tuttuğunuz ciltlerin kırktan fazlasını dolduracak kadar yazı bulunuyor.

Projektörü çalıştırabilirsek... evet. Şimdi solunuzdaki perdede, orijinal bir sayfanın bir kısmını görüyorsunuz. İlk

cildin ilk sayfası bu. Bizim tercümemiz ise sağdaki perdelerde. Buradaki açık delile, kelimelerdeki şiirsel kibrin yanı sıra tercümeden çıkarılan anlama dikkatinizi çekerim. Bu üslup, kolayca saptanabilen tutarlı bir kişiliği ifade ediyor. Bunları ancak atalarının anılarını doğrudan deneyimleyebilmiş birinin, önceki hayatlarla yaşadığı bu sıradışı deneyimi bu yeteneğe sahip olmayan kişilerin anlayabileceği şekilde paylaşmaya çalışan birinin yazmış olabileceğine inanıyoruz.

Şimdi de içeriğin asıl anlamına bakalım. Göndermelerin tümü de, böylesi bir metni yazabilecek tek kişi olduğuna inandığımız şahsa dair tarihin bize anlattığı şeylere uyuyor.

Şimdi size bir sürprizimiz daha var. Ünlü şair Rebeth Vreeb'i, bu sabah bizlere katılması ve ilk sayfanın çevirisinden kısa bir bölüm okuması için davet ettim. Bu kelimelerin çevirilerinin bile, yüksek sesle okunduğunda farklı bir niteliğe büründüğünü fark ettik. Bu günlüklerde keşfettiğimiz bu oldukça sıradışı niteliği sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Bayanlar baylar, karşınızda Rebeth Vreeb.

Rebeth Vreeb'in yaptığı okumadan alıntı:

Şuna inanın ki, ben kader kitabıyım.

Sorular düşmanımdır. Çünkü benim sorularım patlayıcıdır! Yanıtlar korkmuş kuş sürüsü misali havalanıp uçuşarak, kaçamadığım anılarımın göğünü karartır. Tek bir yanıt, tek biri yeterli değil.

Geçmişimin ürkünç boyutuna girdiğimde ne prizmalar ışıldar. Bir kutuya konulmuş kırık bir çakmaktaşı parçasıyım ben. Kutu kendi ekseni etrafında, sarsılarak dönüyor. Sırlar fırtınasında savruluyorum. Kutu açıldığında bu varlığa, ilkel bir diyardaki bir yabancı gibi geri dönüyorum.

Yavaşça (yavaşça diyorum) adımı yeniden öğreniyorum.

Ama bu, kendimi tanıdığım anlamına gelmiyor!

Adımı taşıyan bu kişi, Leto diye çağrılan bu ikinci kişi, zihninde başka sesler, başka isimler ve başka yerler buluyor. Ah, size söz veriyorum ki (tıpkı bana da söz verildiği gibi), tek

bir isme karşılık vereceğim. "Leto" diye seslenirseniz karşılık vereceğim. Sabırla gerçekleşecektir bu, sabretmeyle ve bir şeyle daha:

İpler benim elimde!

Onların hepsi bana ait. İstediğiniz herhangi bir konuyu hayal edelim; diyelim ki... *kılıçla öldürülmüş insanlar.* Bütün o kanlarla, bozulmamış her bir görüntü, her inilti ve o çarpılmış yüzlerin hepsiyle birlikte benimdir onlar.

Anneliğin hazları, diye düşünürüm, ve bütün doğum döşekleri benimdir. Sıra sıra bebeklerin gülümsemesi ve yeni nesillerin tatlı sesleri. Çocukların emeklemeye başlayıp ilk adımlarını atışlarını ve gençlerin kazandığı ilk zaferleri paylaşırım. Bunlar üst üste yığılıp durur, ta ki gördüklerimin çoğu birbirinin aynısı ve tekrarı olana dek.

"Bunların hepsini bozulmayacak şekilde sakla," diye kendimi uyarırım.

Böyle deneyimlerin, her an bizzat gördüğüm şeyler yoluyla öğrenmemin değerini kim yadsıyabilir?

Ahhh, ama hepsi sadece geçmiş.

Anlamıyor musunuz?

Sadece geçmiş!

Bu sabah, artık var olmayan bir gezegene ait bir diyarda, atların yayıldığı bir ovanın kenarındaki bir yurt çadırında doğdum. Yarın başka bir yerde, başka biri olarak doğacağım. Henüz seçim yapmadım. Ama bu sabah... ahhh, bu hayat! Gözlerimi odaklamayı öğrenince, ezilmiş çimenlere vuran gün ışığına baktım ve hayatlarının tatlı uğraşlarıyla meşgul olan gayretli insanlar gördüm. Ne oldu... ah, eskilerin bütün o gayretkeşliğine ne oldu?

–Çalıntı Günlükler

Ay ışığı altında, Yasak Orman'ın gölgeleri arasından kuzeye doğru koşan üç kişi neredeyse yarım kilometrelik bir hat oluşturuyordu. Hattın sonundaki koşucunun yüz metre kadar gerisinde de onu takip eden D-kurtları vardı. Bu hayvanların avlarını gözlerine kestirince hep yaptıkları gibi hevesle hırlayıp hızlı hızlı soluyarak koştukları duyuluyordu.

İlk Ay gökyüzünde neredeyse tam tepede olduğundan, orman oldukça aydınlıktı ve buralar Arrakis'in yüksek enlemleri olsa da yaz mevsimi sebebiyle hava ılıktı. Son Çöl Sareer'den gelen akşam esintileri, reçine kokularını ve yerdeki çürük yapraklarla dalların kokusunu taşıyordu. Bazen de Sareer'in ardındaki Kynes Denizi'nden esen bir meltem, koşucuların burnuna hafif tuz ve balık kokuları getiriyordu.

Sondaki koşucunun adının Fremen dilinde "*Sevgili Geride Kalan*" anlamına gelen Ulot olması kaderin bir cilvesiydi. Ulot kısa boyluydu ve kolay kilo alan bir bünyeye sahip olduğundan, bu maceraya hazırlanırken ayrıca rejim yapmak zorunda kalmıştı. Var güçleriyle yaptıkları bu koşu için zayıflamış olsa da yüzü hâlâ tombuldu ve kendini hâlâ aşırı kilolu hissettiği iri, kahverengi gözlerinden okunuyordu.

Ulot daha fazla koşamayacağının farkındaydı. Nefes ne-

feseydi, solukları hırıltılıydı. Bazen tökezliyordu. Ama arkadaşlarına seslenmiyordu. Ona yardım edemeyeceklerini biliyordu. Hepsi de aynı yemini etmişti, çünkü modası geçmiş erdemler ve Fremen sadakatinden başka savunmaları olmadığının farkındaydılar. Bir zamanlar Fremenlere ait olan her şey artık müzelik olmuşsa da bu hâlâ geçerliydi... Müze Fremenlerinden öğrendikleri ezberler.

Ulot'un kötü yazgısını sessizce kabullenmesini sağlayan, Fremen sadakatiydi. Kadim erdemleri öyle iyi benimsemişti ki... koşucuların taklit ettikleri bütün bu erdemleri sadece kitaplardan ve Sözel Tarih efsanelerinden öğrenmiş olmaları çok acıydı.

D-kurtları artık epey yaklaşmıştı; bu devasa, gri yaratıkların omuz yüksekliği neredeyse insan boyundaydı. Sıçraya sıçraya koşarken hevesle hırlıyorlardı; başlarını öne uzatmış, gözlerini ay ışığında kolayca görülen kurbanlarından ayırmıyorlardı.

Sol ayağı bir köke takılınca Ulot az kalsın düşüyordu. Atlattığı bu tehlike, enerjisini tazeledi. Daha hızlı koşarak, takipçileriyle arasındaki mesafeyi bir kurt boyu kadar açtı. Kollarını piston gibi hareket ettiriyordu. Açık ağzından sesli nefes alıp veriyordu.

D-kurtları hızlanmadı. Ormanlarının yoğun, yeşil kokularını izleyerek hızla akan gümüşi gölgelerdi onlar. Yarışı kazandıklarını biliyorlardı. Onlar için bildik bir deneyimdi bu.

Ulot tekrar tökezledi. Epey boy atmış bir fidan yüzünden bozulan dengesini yeniden bularak soluk soluğa koşmayı sürdürdü; titreyen bacakları, onlara verilen emirlere isyan ediyordu. Tekrar hızlanmak için enerjisi kalmamıştı.

D-kurtlarından biri, iri bir dişi, Ulot'un solundan yaklaşıp birden üstüne sıçradı. Dev azı dişleriyle Ulot'un omzunu parçaladı; Ulot sendelese de düşmedi. Şimdi ormanın kokularına keskin kan kokusu da eklenmişti. Daha küçük bir erkek kurt sağ kalçasını ısırdığında, Ulot sonunda haykırarak yere yuvarlandı. Sürü üstüne çullandı ve çığlıkları bir anda kesildi.

D-kurtları durup beslenmek yerine diğerlerini kovalama-

yı sürdürdü. Ormanda yeri ve esintili havayı koklayarak, koşan diğer iki insanın bıraktığı ılık kokuları takip ettiler.

Sıradaki koşucunun ismi Kwuteg idi; Arrakis'te kökü Dune çağına dek uzanan, kadim ve saygın bir aileye mensuptu. Kwuteg'in atalarından biri Tabr Siyeçi'nde ölü-damıtıcısı şefliği yapmıştı, ama aradan üç bin yıldan fazla zaman geçtikten sonra artık buna inanan pek kalmamıştı. Kwuteg uzun ve zayıf bedeniyle mükemmel koşuyor, uzun adımlar atıyordu. Kartalı andıran yüzünün arkasında uzun siyah saçı dalgalanıyordu. Arkadaşları gibi o da siyah ve dar bir yün eşofman giymişti. Eşofman altı, kalça hareketlerini ve kaslı uyluklarını, aldığı derin ve düzenli solukları belli ediyordu. Tanrı İmparator'un Sareer'deki Kalesi'nin insan yapımı uçurumundan inerken sağ dizini incittiğini gösteren tek belirti, normalden yavaş koşmasıydı.

Kwuteg, Ulot'un çığlıklarını ve kısa, gerilim yüklü bir sessizlikten sonra tekrar takibe başlayan D-kurtlarının ulumalarını duyunca bir dostunun daha Leto'nun canavar muhafızları tarafından öldürülüşünü hayalinde canlandırmamaya çalıştı ama başarılı olamadı; hayal gücü büyülü etkisini gösterdi. Kwuteg o tirana içinden küfretti, ama bunu sesli olarak tekrarlamak için nefesini harcamayacaktı. Idaho Nehri'ne ulaşıp kurtulma şansına hâlâ sahipti. Kwuteg arkadaşlarının, hatta Siona'nın bile kendisi hakkında ne düşündüğünü biliyordu. Hayatı boyunca tutumlu biri olarak tanınmıştı. Çocukken bile enerjisini idareli harcar ve acil bir durumda kullanmak üzere cimrice biriktirirdi.

Dizinin sakatlığına karşın hızını artırdı. Nehre az kaldığını biliyordu. Dizindeki hasar artık acı vermenin ötesine geçmiş ve tüm bacağını, hatta bedeninin sağ tarafının tamamını durmadan kavuran bir alev halini almıştı sanki. Kwuteg dayanma gücünün sınırlarını biliyordu. Siona'nın nehre varmak üzere olduğunu da biliyordu. Aralarındaki en hızlı koşucu oydu ve Sareer Kalesi'nden çaldıkları şeylerin bulunduğu mühürlü paketi taşıyordu. Kwuteg koşmayı sürdürürken bir yandan da düşüncelerini o pakete odakladı.

O paketi iyi koru Siona! Leto'yu mahvetmekte kullan!

D-kurtlarının hevesli hırıltıları Kwuteg'in bilincine sızdı. Fazla yaklaşmışlardı. Kwuteg kurtulamayacağını o zaman anladı.

Ama Siona kurtulmalı!

Dönüp arkasına bakma riskini göze alınca, kurtlardan birinin yan taraftan yolunu kesmeye çalıştığını gördü. Saldırı planlarını çözdü. Yandan yaklaşan kurt sıçrarken, Kwuteg de sıçradı. Sürüyle arasına bir ağacı alarak eğilip, yandan sıçrayan kurdun altından geçerken hayvanın arka bacaklarından birini iki eliyle tuttu ve hiç duraksamadan kurdu topuz gibi savurarak diğerlerinin kaçışmasına yol açtı. Hayvan tahmininden hafif çıkmıştı, artık kaçmak yerine saldırıya geçmek de onu neredeyse keyiflendirmişti; canlı sopa niyetine kullandığı kurdu semazen gibi döne döne savurarak, sürünün içine doğru ilerledi... saldıran kurtlardan ikisinin kafatası kırıldı ve yere yığıldılar. Ama Kwuteg aynı anda her tarafını birden kollayamazdı. Sırtına çevik bir erkek kurt atlayınca bir ağaca çarptı ve canlı sopasını elinden düşürdü.

"Kaç!" diye haykırdı.

Sürü yaklaşırken, Kwuteg çevik erkek kurdun boğazını ısırdı. Can havliyle, var gücüyle ısırdı. Yüzüne kurt kanı fışkırınca etrafını göremez oldu. Nereye gittiğinin farkında olmadan, yuvarlanarak uzaklaşmayı denedi ve çarptığı bir kurtla boğuşmaya başladı. Sürünün bir kısmı inleyerek kaçışırken bazıları da yaralı hemcinslerine saldırdı. Ama birçoğu avlarından vazgeçmemişti. İki taraftan birden saldıran kurtların dişleri Kwuteg'in boğazını parçaladı.

Ulot'un çığlığını ve sonrasındaki, neye alamet olduğu belli olan sessizliği ve ardından gelen, takibe devam eden kurt sürüsünün ulumalarını Siona da duymuştu. İçinde öyle büyük bir öfke kabarmıştı ki, bir an patlayacak gibi olmuştu. Ulot bu maceraya analiz yeteneği sebebiyle dahil edilmişti; sadece birkaç parçaya bakarak bütünü görebilen biriydi. Kale'nin planlarıyla birlikte buldukları iki tuhaf cildi, yanından hiç ayırmadığı büyütecini çantasından çıkarıp inceleyen Ulot olmuştu.

"Şifreli yazıya benziyor," demişti.

Ve Radi, zavallı Radi, ekiplerinden ilk ölen oydu... "Fazladan ağırlık taşıyamayız. At onları," demişti.

Ulot, "Önemli olmasalar bu kadar iyi saklanmazlardı," diyerek karşı çıkmıştı.

Kwuteg de Radi'yi desteklemişti. "Buraya Kale'nin planlarını almaya geldik ve aldık. Bu şeyler fazla ağır."

Ama Siona, Ulot ile hemfikir olmuştu. "Ben taşırım."

Böylece tartışma bitmişti:

Zavallı Ulot.

Ekibin en kötü koşucusu olduğunu hepsi biliyordu. Ulot birçok konuda ağırkanlı olsa da, zihninin iyi çalıştığı inkâr edilemezdi.

Güvenilir biri.

Hayattayken güvenilir biriydi.

Siona öfkesini kontrol altına alıp, enerjisini daha da hızlanmakta kullandı. Ay ışığı altında, ağaçların arasından hızla koşuyordu. Koşucuların zamansızlık boyutuna girmişti; artık sadece kendi hareketlerinin bilincindeydi, bedeni de koşullandırıldığı şeyleri yapıyordu.

Koştuğunda erkekler tarafından güzel bulunurdu. Siona bunu bilirdi. Koyu renkli, uzun saçını rüzgârda dalgalanıp dikkatini dağıtmasın diye sıkıca bağlamıştı. Kwuteg'i aynı şeyi yapmadığı için aptallıkla suçlamıştı.

Kwuteg nerede?

Siona'nın saçı Kwuteg'inki gibi değildi. Kwuteg'in tam aksine, bazen siyahla karıştırılan ancak siyah olmayan, koyu bir kahverengiydi.

Yüz hatları, genlerin zaman zaman gerçekleştirdiği şekilde, çok eskilerde yaşamış bir atasına oldukça benziyordu: Yüzü zarif bir şekilde ovaldi, geniş bir ağza ve küçük burnunun yukarısında dikkatli gözlere sahipti. Yıllardır koştuğu için vücudu incelip sırım gibi olsa da, hâlâ çevresindeki erkeklere güçlü cinsel sinyaller gönderirdi.

Kwuteg nerede?

Kurt sürüsünün sesinin kesilmiş olması onu kaygılandı-

rıyordu. Radi'yi öldürmeden hemen önce de susmuşlardı. Setuse'yi yakaladıklarında da aynı şey olmuştu.

Siona, *Sessizlik başka anlamlara da gelebilir,* diye düşünerek kendini ikna etmeye çalıştı. Kwuteg de sessizdi... ve güçlüydü. Dizini incitmesi onu pek etkilememiş gibiydi.

Göğsü ağrımaya başlayan Siona, nefesinin yakında tıkanmaya başlayacağını yaptığı uzun koşu antrenmanlarından biliyordu. İnce kumaşlı, siyah koşu giysisinin içindeki vücudundan hâlâ ter boşanıyordu. İlerideki nehri geçerken sorun çıkmaması için mühürlediği, içinde değerli ganimetler bulunan kutuyu sırtının üst kısmına asmıştı. Kutuda katlı duran Kale haritalarını düşündü.

Leto baharat stokunu nerede saklıyor?

Kale'nin içinde bir yerlerde olmalıydı. Mutlaka. Haritaları inceleyerek bu konuda ipucu bulabilirlerdi. Bene Gesseritlerin, Lonca'nın ve tüm diğerlerinin arzuladığı melanj baharatı... riske atılmaya değer bir ödüldü.

Bir de o şifreli iki cilt vardı. Kwuteg bir konuda haklıydı. Ridulyan kristalinden kâğıt gerçekten ağırdı. Ama Siona, Ulot'un heyecanını paylaşıyordu. O şifreli yazılarda önemli bir şeyler gizliydi.

Arkasındaki ormandan, takip eden kurtların hevesli ulumaları tekrar gelmeye başladı.

Koş Kwuteg! Koş!

Siona'nın biraz ilerisinde, ağaçların arasından Idaho Nehri'nin kıyısı beliriverdi. Siona açıklığın ardındaki, ay ışığıyla aydınlanan nehri gördü.

Koş Kwuteg!

Kwuteg'ten bir ses, herhangi bir ses duyabilseydi keşke. Koşuya başlamış on bir kişiden geriye sadece ikisi kalmıştı. Dokuzu bu maceranın bedelini canlarıyla ödemişti: *Radi, Aline, Ulot, Setuse, Inineg, Onemao, Hutye, Memar ve Oala.*

Siona isimlerini düşünürken içinden her biri için dua etti; tiran Leto'ya değil kadim tanrılara, özellikle de Şeyh Hulud'a dua etti.

"Çölde yaşayan Şeyh Hulud'a dua ediyorum."

Aniden ormandan çıkıp nehrin yanındaki, ay ışığıyla aydınlanan çimenli araziye daldı. Az ileride, dar kumsal hattının ardındaki nehir onu çağırıyordu. Yağ gibi akan nehrin yanı sıra uzanan kumsal gümüşiydi.

Siona'nın arkasındaki ormandan yükselen bir haykırış az kalsın tökezlemesine yol açacaktı. Vahşi kurt seslerinin arasından duyduğu Kwuteg'in sesini tanımıştı. Kwuteg adını söylemese de ona seslenmiş, anlamı gayet net olan, sayısız cümleye bedel tek bir sözcüğü haykırmıştı... bir ölüm kalım mesajı göndermişti.

"Kaç!"

Kurt sürüsü artık çıldırmış gibi, korkunç bir şekilde uluyordu; ama Kwuteg'den başka ses gelmedi. Siona o zaman, Kwuteg'in son gücünü nasıl kullandığını anladı.

Beni kurtarmak için kurtları oyalıyor.

Kwuteg'in haykırarak verdiği talimata uyarak nehir kıyısına koştu ve suya balıklama daldı. Koşarken ısınıp ter içinde kalmış bedeni buz gibi nehre dalınca şok yaşadı. Bir an sersemledikten sonra su yüzeyine çıkıp yüzmeye ve nefesini toplamaya çalıştı. Değerli kutusu suda yüzüyor, başının arkasına çarpıp duruyordu.

Idaho Nehri'nin bu kısmı dardı, en fazla elli metre genişliğindeydi ve Leto'nun mühendislerinin tasarladığının aksine dümdüz uzanmıyordu, hafif bir kıvrıma sahipti, kıyılarındaki kumlu girintiler ağaç kökleri, gür kamışlar ve yeşil çimenlerle çevriliydi. D-kurtlarının nehre varınca durmaya koşullandırıldıklarını bilmek Siona'ya güven veriyordu. Kurtların bölgesinin sınırları belliydi: Bu tarafta nehir, diğer tarafta çöl duvarı. Siona yine de son birkaç metreyi dipten yüzdü ve kıyının gölgeleri arasından su yüzeyine çıkınca dönüp arkasına baktı.

Kurt sürüsü nehrin kıyısına dizilmiş, öylece duruyordu; içlerinden sadece biri nehre iyice yaklaşmıştı. Öne eğildi; ön ayakları neredeyse suya girecekti. Siona onun hırladığını duydu.

Kurdun kendisini gördüğünü biliyordu. Gördüğü kesindi.

D-kurtlarının gözleri çok keskin olurdu. Leto, ataları Keskin Gözlü Tazılar olan bu orman bekçilerini iyi görebildikleri için ürettirmişti. Ama kurtlar bu kez koşullanmayı kırabilir miydi? Bunlar dünyayı en çok gözleriyle algılayan avcılardı. Nehir kıyısındaki kurt suya girerse, sürünün geri kalanı peşinden gelebilirdi. Siona nefesini tuttu. İyice bitkin düştüğünü hissediyordu. Neredeyse otuz kilometre kat etmişlerdi, hem de on beşinde D-kurtlarını enselerinde hissederek.

Nehir kıyısındaki kurt son bir kez hırladıktan sonra sıçrayarak arkadaşlarının yanına döndü. Sessiz bir sinyale uyarcasına koşarak ormana geri döndüler.

Siona kurtların nereye gittiğini biliyordu. D-kurtları, Yasak Orman'da öldürdükleri her şeyi yeme hakkına sahipti. Bunu herkes bilirdi. Sareer'in muhafızları olarak ormanda dolaşmalarının sebebi buydu.

Siona, "Bunun hesabını vereceksin Leto," diye fısıldadı. Sesi hemen arkasındaki sazların hışırtısı kadar hafif çıkmıştı. "Ulot'un, Kwuteg'in ve diğerlerinin hesabını vereceksin. Vereceksin."

Kendini yavaşça akıntıya bırakarak yüzmeye başladı; sonunda dar bir kumsal görüp oraya doğru yöneldi. Bitkin olduğundan zorlanarak kıyıya çıktı ve kutunun içindekilerin ıslanıp ıslanmadığını kontrol etti. Mühür kırılmamıştı. Siona ay ışığında bir an kutuya baktıktan sonra gözlerini nehrin karşı kıyısında duvar gibi yükselen ormana çevirdi.

Ne büyük bir bedel ödedik. On dostum öldü.

Gözlerinde yaşlar parlıyordu, ama eski Fremenler gibi davrandığından fazla gözyaşı dökmedi. Yaşadığı macera, nehri geçmesi, kuzey sınırlarında kurtların devriye gezdiği ormana girmesi, ardından da Son Çöl Sareer'i aşıp Kale surlarına tırmanması, bütün bunlar daha şimdiden rüyaymış gibi gelmeye başlamıştı... hatta kurtlardan kaçışı bile, ki bunu bekliyordu çünkü bu muhafız kurt sürüsünün peşlerine düşmek için davetsiz misafirleri beklediği kesindi... bütün bunlar rüyaydı. Geçmişte kalmıştı.

Kurtuldum.

Mühürlü paketi düzgünce yerleştirip, kutuyu tekrar sırtına astı.

Savunma hatlarını yarıp geçtim Leto.

Siona o gizemli günlükleri düşündü. O şifreli yazılarda intikamını almasını sağlayacak bir şeylerin gizli olduğunu hissediyordu.

Seni mahvedeceğim Leto!

Seni mahvedeceğiz! diye düşünmemişti. Bu Siona'nın tarzı değildi. Bu işi tek başına yapacaktı.

Dönüp nehir kıyısındaki çimenliğin ardındaki meyve ağaçlarına doğru, uzun adımlarla yürümeye başladı. Yürürken yüksek sesle, eski Fremen âdetleri uyarınca kendi ismini de söyleyerek, durmadan aynı yemini ediyordu: "Siona İbn Fuad el-Seyefa Atreides seni lanetliyor Leto. Bütün yaptıklarının hesabını vereceksin!"

Aşağıdaki metin, Hadi Benotto'nun Dar'üs-Balat'ta keşfedilen günlüklerden yaptığı çeviriden alınmıştır:

Bu sözcükleri yazmamdan üç bin standart yıldan uzun zaman önce, II. Leto Atreides olarak doğdum. Babam Paul Muad'Dib idi. Annem onun Fremen odalığı Chani'ydi. Anneannem Faroula, Fremenler arasında tanınmış bir şifacıydı; bitkilerle şifa dağıtırdı. Babaannem Jessica, Rahibeler Birliği'nin Rahibe Analarının güçlerini taşıyan bir erkek arayışı içindeki Bene Gesseritlerin dölleme planlarının bir ürünüydü. Annemin babası Liet-Kynes, Arrakis'in ekolojik dönüşümünü düzenleyen gezegenbilimciydi. Babamın babası Leto Atreides, Atreus Hanedanı'ndan gelmeydi ve ataları Yunan idi.

Soyumdan yeterince bahsettim!

Dedem Leto bir Yunan'a yakışır şekilde, can düşmanı Baron Vladimir Harkonnen'ı öldürmeye çalışırken vefat etti. Her ikisi de artık içimde, atalarımdan kalan belleklerin arasında huzursuzca yaşıyor. Babam bile huzurlu değil. Yapmaya korktuğu şeyi ben yaptım ve şimdi onun gölgesi, bunun sonuçlarına katlanmak zorunda kalıyor.

Altın Yol bunu gerektiriyor. *Altın Yol ne?* diye soracaksınız. Altın Yol insanoğlunun varlığını sürdürebilmesinden başka bir şey değil. Bu yol her zaman için, insanoğlunun geleceğini ve oradaki tuzakları görebilen biz kâhinlerin sorumluluğunda olmuştur.

Varlığını sürdürebilmek.

Sizlerin bu konudaki fikirleriniz –basit keder ve sevinçleriniz, hatta acılarınız ve hazlarınız– bizi pek ilgilendirmez. Babam kehanet gücüne sahipti. Ben bu güce ondan da çok

sahibim. Bizler arada sırada Zaman'ın perdelerini aralayıp bakabiliriz.

Çok galaksili İmparatorluk'umu yönettiğim Arrakis gezegeni, Dune olarak bilindiği zamanlardaki halinden çok farklı artık. O zamanlar gezegenin tamamı çöldü. Şimdiyse geride küçük Sareer'im dışında çölden eser kalmadı. Melanj baharatını üreten dev kumsolucanı da artık özgürce gezinmiyor. Baharat! Dune'un önemi sadece melanjın kaynağı, *tek kaynağı* olmasıydı. Melanj ne olağanüstü bir maddedir. Onu laboratuvarda üretme çabaları daima başarısız olmuştur. İnsanoğlunun keşfettiği en değerli maddedir.

Lonca Seyrüsefercilerinin doğrusal önsezilerini ateşleyen melanj olmasa, insanlar uzayda parseklerce mesafeleri ancak salyangoz hızıyla kat edebilir. Melanj olmasa Bene Gesseritler, Gerçeğisöyleten veya Rahibe Ana üretemezler. Melanjın yaşlanmayı geciktirici etkisi olmasa insanlar en fazla yüz yıl kadar yaşayabilir, tıpkı çok eskiden olduğu gibi. Şu an sadece Lonca ve Bene Gesserit'in depolarında, Büyük Hanedanlardan geriye kalanların depolarında (az miktarda), bir de benim dev depomda melanj var; hepsi de melanjımı istiyor. Beni yağmalamaya can atıyorlar! Ama cesaret edemiyorlar. Melanjımı onlara vermektense yok edeceğimi biliyorlar.

Hayır. Utana sıkıla karşıma gelip benden melanj istiyorlar. Ben de melanjı yeri geldiğinde cezalandırmak, yeri geldiğinde ödüllendirmek için kullanıyorum. Bundan nasıl da nefret ediyorlar.

Bu benim gücüm, diyorum onlara. *Bu sizlere ihsanım.*

Melanj sayesinde insanoğluna barış getirdim. Üç bin yıldan fazladır Leto'nun Barışı'nı yaşıyorlar. Tahta çıkmamdan önce insanoğlunun ancak ara ara, çok kısa süreliğine yaşadığı zorlama bir barış bu. Leto'nun Barışı'nı unuttuysanız buradan, günlüklerimden okuyarak bir kez daha inceleyebilirsiniz.

Günlüğüme hükümdarlığımın ilk yılında başladım. O zamanlar henüz dönüşümümün ilk, acılı safhasında olduğumdan hâlâ büyük ölçüde insandım... özellikle de dış gö-

rünüş itibarıyla. Kabul ettiğim kumalabalığı teni (ki babam reddetmişti) sayesinde hem fiziksel gücüm oldukça artmıştı hem de konvansiyonel saldırılardan etkilenmez ve yaşlanmaz olmuştum... o tenin kapladığı bedense hâlâ insan görünümündeydi: İki bacağa, iki kola ve kıvırdığım kumalabalığı katmanlarının çevrelediği bir insan yüzüne sahiptim.

Ahhh, o yüz! Ona hâlâ sahibim... evrene sergilediğim tek insan teni bu. Vücudumun geri kalanıysa, günün birinde dev kumsolucanlarına dönüşebilecek minik kum taşıyıcılarının birbirine eklenmiş bedenleriyle kaplı hâlâ.

Ki dönüşecekler... günün birinde.

Dönüşümümün son safhasını, ölüm benzeri o safhayı sık sık düşünürüm. Eninde sonunda olacağını biliyorum, ama zamanını ve diğer aktörlerini bilmiyorum. Bilemediğim tek şey bu. Yalnızca Altın Yol'un bitip bitmeyeceğini biliyorum.

Ama bu sözcükleri yazarken Altın Yol hâlâ devam ediyor ve en azından buna seviniyorum.

Kumalabalıklarının bedenimi araştıran siliyalarını, vücut suyumu plasental engelleriyle çevreleyip hapsetmelerini artık hissetmiyorum. Artık neredeyse yekvücut olduk; onlar tenim, ben de bütünü hareket ettiren iradeyim... genellikle.

Bunları yazarken, *genel olarak* epey iğrenç göründüğümü söyleyebilirim. Henüz tamamen solucana dönüşmemiş bir yaratığım, bir ön-solucanım denebilir. Bedenim yedi metre uzunluğunda ve çapı iki metreden fazla, büyük bölümü bölütlü ve bir ucunda, insan boyu yüksekliğinde Atreides yüzüm yer alıyor, yüzümün hemen altındaysa kollarım ve ellerim var (hâlâ insan kolları ve elleri gibiler). Bacaklarım ve ayaklarım mı? Onlar köreldi. Yüzgece benzer şeylere dönüşüp gövdemin diğer ucunda kaldılar. Bedenimin ağırlığı, eski ölçüye göre yaklaşık beş ton. Bunları söylüyorum, çünkü tarihçilerin ilgileneceğini biliyorum.

Bu ağırlıkla nasıl mı hareket edebiliyorum? Genellikle Ix yapımı Kraliyet Arabası'nın üstünde. Şaşırdınız mı? İnsanlar benden nefret edip korksalar da, Ixlilerden her zaman için daha da fazla nefret edip korkmuşlardır. Bildiğin şeytan bil-

mediğinden yeğdir. Oysa Ixlilerin neler icat edebileceklerini veya üreteceklerini kim bilebilir? Kim bilebilir?

Ben bilmiyorum. En azından hepsini.

Ama Ixlilere sempati duyuyorum. Teknolojilerine, bilimlerine, makinelerine olan inançları öyle sağlam ki. Ixliler ve ben birbirimizi anlıyoruz, çünkü bizler inanan kişileriz (neye inandığımız önemli değil). Benim için bir sürü cihaz yapıyor ve böylece gözüme girdiklerini sanıyorlar. Mesela okuduğunuz bu sözcükler diktatel denen bir Ix cihazıyla yazıldı. Düşünceleri aklımdan belirli bir biçimde geçirdiğimde diktatel çalışmaya başlıyor. Yaptığım tek şey o şekilde düşünmek; diktatel bu düşünceleri benim için, yalnızca bir molekül kalınlığındaki ridulyan kristalinden kâğıtlara geçiriyor. Bazen düşüncelerimin o kadar kalıcı olmayan materyallere basılmasını emrediyorum. Siona bu kalıcı olmayan ciltlerden ikisini çaldı.

Siona'm büyüleyici, değil mi? Onun benim için önemini anlamaya başladıkça, onun gerçekten ormanda ölmesine izin verip vermeyeceğimi bile sorgulayabilirsiniz. Ama bu konuda hiç şüpheniz olmasın. Ölüm son derece kişisel bir şeydir. Ben genellikle ona müdahale etmem. Hele Siona gibi sınanması gereken biri söz konusuysa asla karışmam. Onun herhangi bir aşamada ölmesine göz yumabilirim. Ne de olsa kendi zaman ölçüme göre çok kısa bir sürede, onun yerine yeni bir aday bulabilirim.

Ama yine de beni bile büyülüyor. Siona ormandayken onu seyrettim. Ix yapımı cihazlarımla, böyle bir maceraya atılacaklarını tahmin edemeyişime şaşırarak seyrettim. Ama sonuçta Siona... Siona'dır. İşte bu yüzden kurtları durdurmadım. Bunu yapmam hata olurdu. D-kurtları yalnızca gayemin bir uzantısı ve gayem gelmiş geçmiş en büyük yırtıcı olmak.

–II. Leto'nun Günlükleri

Aşağıda yer alan kısa diyalog "Welbeck Fragmanı" denen bir elyazması kaynaktan alıntıdır. Bu elyazmasının yazarının Siona Atreides olduğu söylenir. Diyalog, Siona ile babası Moneo arasında geçer; Moneo (tüm tarihçelerde söylenene göre) II. Leto'nun başyaveri ve vekilharcıydı. Diyalog, Siona'nın genç kızlığında, şimdi Rakis adıyla bilinen gezegendeki büyük bir yerleşim merkezi olan Onn Festival Şehri'nde bulunan Balıklarla Konuşanlar Okulu'ndaki odasında, babası tarafından ziyaret edildiği sırada geçmektedir. Elyazması inceleme belgelerine göre, Moneo kızına canının tehlikede olduğunu haber vermek için gizlice gelmişti.

SIONA: Onun yanında bu kadar uzun süre sağ kalmayı nasıl başardın baba? Çevresindeki herkesi öldürür o. Bunu herkes biliyor.

MONEO: Hayır! Yanlış biliyorsun. O kimseyi öldürmez.

SIONA: Onun hakkında yalan söylemene gerek yok.

MONEO: Ciddiyim. O kimseyi öldürmez.

SIONA: Bilinen ölümleri nasıl açıklayacaksın peki?

MONEO: Onları Solucan öldürdü. Tanrı olan Solucan. Leto, Tanrı'nın koynunda yaşıyor, ama o kimseyi öldürmedi.

SIONA: Peki sen sağ kalmayı nasıl başardın?

MONEO: Solucan'ı görünce tanıyorum. Onun geldiğini Leto'nun yüzünden ve hareketlerinden anlıyorum. Şeyh Hulud'un yaklaştığını anlıyorum.

SIONA: O Şeyh Hulud değil!

MONEO: Eskiden Fremenler Solucan'a Şeyh Hulud derdi.

SIONA: Bunu okumuştum. Ama o Çöl Tanrısı değil.

MONEO: Sus salak kız! Bu konularda hiçbir şey bildiğin yok.

SIONA: Senin korkağın teki olduğunu biliyorum.

MONEO: Hiçbir şey bilmiyorsun. Benim gibi orada, onun

karşısında durup da gözlerinde ve el hareketlerinde Solucan'ı görmedin hiç.

SIONA: Solucan yaklaşınca ne yapıyorsun?

MONEO: Oradan ayrılıyorum.

SIONA: Akıllılık ediyorsun. Leto'nun en az dokuz Duncan Idaho'yu öldürdüğüne eminiz.

MONEO: Dedim ya, o kimseyi öldürmüyor!

SIONA: Ne farkı var? Ha Leto, ha Solucan... artık ikisi aynı bedendeler.

MONEO: Ama onlar iki ayrı varlık... biri İmparator Leto, diğeriyse *Tanrı Solucan.*

SIONA: Delisin sen!

MONEO: Olabilir. Ama Tanrı'ya hizmet ediyorum.

İnsanları benim kadar ilgiyle izleyen biri daha görülmemiştir. Hem içimdeki hem de dışımdaki insanları izliyorum. Geçmiş ve gelecek içimde tuhaf, kontrolümde olmayan şekillerde karışabiliyor. Bedenimin dönüşümü sürerken duyularıma harika şeyler oluyor. Giderek keskinleşiyorlar; sanki her şeyi çok yakından algılıyormuşum gibi oluyor. Görme, işitme ve koku alma duyularım son derece keskinleşti. Milyonda üç oranındaki feromonları bile saptayıp tanımlayabiliyorum. Bunu biliyorum. Sınadım. Duyularımdan pek bir şey gizleyemezsiniz. Sırf koku alma duyumla bile neler algıladığımı bilseniz dehşete kapılırdınız sanırım. Ne yaptığınızı, ne yapmaya hazır olduğunuzu feromonlarınızdan anlayabilirim. Duruşunuzdan ve hareketlerinizden de! Bir keresinde, Arrakeen'de bir bankta oturan yaşlı bir adama yarım gün boyunca bakmıştım. Naib Stilgar'ın beşinci göbekten torunu olduğunun farkında bile değildi. Boynunun açısını, çenesinin altından sarkan gerdanını, çatlamış dudaklarını ve burun deliklerinin etrafındaki nemi, kulak arkalarındaki gözenekleri, antika damıtıcı-giysisinin başlığının altından çıkan kır düşmüş saç tutamlarını inceledim. İzlendiğini bir an bile fark etmedi. Pöh! Stilgar olsa bir iki saniyede anlardı. Ama bu yaşlı adam hiç gelmeyecek birini bekliyordu, o kadar. Sonunda ayağa kalkıp sarsak adımlarla uzaklaştı. Uzun süre oturmaktan vücudu tutulmuştu. Onu hayattayken bir daha asla görmeyeceğimi biliyordum. Ölüme çok yakındı ve suyunun ziyan olacağı kesindi. Ama artık bunun önemi yoktu.

–Çalıntı Günlükler

Leto son Duncan Idaho'sunu beklediği yerin evrendeki en ilginç yer olduğu kanısındaydı. Burası Kale'sinin altında uzanan karmaşık mezarlığın merkezinde yer alan, insan ölçüt-

lerine göre devasa bir mekândı. Otuz metre yüksekliğinde ve yirmi metre genişlikte odalar, Leto'nun içinde beklediği bu merkezden tekerlek çubukları gibi çıkarak, radyal şekilde uzanıyordu. Leto'nun arabası, dört yüz metre çapında ve tepesindeki en uzun noktası yüz metre yükseklikte olan, kubbeli, yuvarlak odanın tam ortasında duruyordu.

Leto buranın boyutlarını güven verici bulurdu.

Vakit ikindi başıydı... ama içerisi, kısılıp turuncu ışığa ayarlanmış ve havada salınarak gezinen, süspansörlü birkaç korküreyle aydınlanıyordu sadece. Korküreler tekerlek çubukları gibi uzanan odaları pek aydınlatmasa da, Leto bu odalardaki her şeyin... Dune çağından beri bu gezegende yaşayıp ölmüş atalarından ve Atreideslerden geriye kalan suların, kemiklerin, tozların yerini anılarından biliyordu. Hepsi buradaydı, işler o raddeye gelirse tüm stokunun bu kadar olduğu yanılsamasını oluşturacak birkaç melanj konteyneriyle birlikte.

Leto, Duncan'ın gelmesinin sebebini biliyordu. Idaho, Tleilaxlıların bir Duncan daha, Tanrı İmparator'un istediği özelliklere sahip bir gulâm daha üretmekte olduklarını öğrenmişti. Leto'ya neredeyse altmış yıldır hizmet eden bu Duncan, yerine diğerinin geçmesinden korkuyordu. Duncanların yoldan çıkmaya başlaması hep böyle bir sebepten olurdu. Az önce bir Lonca elçisi, Ixlilerin bu Duncan'a lazer silahı verdiğini söyleyerek Leto'yu uyarmıştı.

Leto kıkırdadı. Lonca kendilerine zar zor yeteceğini düşündükleri baharat kaynaklarına zarar verebilecek her şeye karşı son derece duyarlıydı. Bir zamanlar asıl melanj stoklarını üreten kumsolucanlarıyla aralarındaki son bağın Leto olduğunu düşündükçe dehşete kapılıyorlardı.

Sudan uzakta ölürsem, bir daha baharat olmayacak... asla.

Lonca işte bundan korkuyordu. Tarihçi-muhasebecileri de onlara evrendeki en büyük melanj stokuna Leto'nun sahip olduğunu söylüyordu. Bunu bildikleri için, Lonca neredeyse güvenilir bir müttefikti.

Leto beklerken Bene Gesseritlerin el ve parmak egzersiz-

lerini yapıyordu. Elleriyle gurur duyuyordu. Gri kumalabalığı zarıyla kaplı uzun parmaklarını ve karşılarındaki başparmaklarını normal insan eli gibi kullanabiliyordu. Bir zamanlar bacakları ve ayaklarıyken şimdi neredeyse hiçbir işe yaramayan yüzgeçleriyse onu utandırmasa da rahatsız ediyordu. Şaşılacak kadar hızlı hareket edebilen vücuduyla kıvrıla kıvrıla ilerleyebiliyor, yuvarlanabiliyor ve ileri atılabiliyordu... ama bazen, yüzgeçlerinin üstüne düşünce canı acıyordu.

Duncan neden gecikmişti?

Leto, adamın bir pencerenin önünde kararsızca oyalandığını, Sareer'in dalgalı ufkuna baktığını hayal etti. Bugün hava sıcaktı. Leto mezarlığa inmeden önce güneybatıda serap görmüştü. Kumun üstünde aşırı sıcak sebebiyle titreşen havada, turistleri Siyeç Turu'na çıkarmış bir Müze Fremenleri grubunun yürüdüğünü görmüştü.

Mezarlık serindi; daima serin ve loş olurdu zaten. Tünel çubukları, Kraliyet Arabası'nın ilerleyişini kolaylaştırmak için hafif eğimle yukarıya ve aşağıya doğru giden karanlık deliklerdi. Bazı tüneller sahte duvarların ardında kilometrelerce uzanıyordu; Leto bu geçitleri, yan tünelleri ve gizli yolları kendisi için, Ix yapımı aletlerle açtırmıştı.

Az sonra yapacağı görüşmeyi düşündükçe huzursuzlanmaya başladı. İlginç ve aslında hoşuna giden bir histi bu. Leto şimdiki Duncan'dan iyice hoşlanmaya başladığının farkındaydı. Adamın az sonra yapacakları görüşmeden sağ çıkmasını umuyordu. Bazen kurtuldukları olurdu. Duncan'ın onu öldürebilmesiyse küçük bir olasılıktı, ama yine de mümkündü ve gerçekleşmesi şansa bırakılmalıydı. Leto eski Duncanlardan birine bunu açıklamaya çalışmıştı... bu odada, tam burada.

"Sahip olduğum tüm güçlere karşın şanstan ve rastlantıdan bahsetmemi tuhaf bulabilirsin," demişti.

Duncan sinirlenmişti. "Siz hiçbir şeyi rastlantıya bırakmazsınız ki! Sizi tanırım!"

"Ne kadar da safsın. Rastlantı evrenimizin doğasında var."

"Hayır! Rastlantı değil, kötülük var. Kötülüğün sebebi de sizsiniz!"

"İyi dedin Duncan! Kötülük muazzam bir haz kaynağıdır. Kötülükle başa çıkmak yaratıcılığımızı güçlendirir."

"Artık insan bile değilsiniz!" Ah, o Duncan amma da öfkeliydi.

Leto bu suçlamayı, gözüne kaçan bir kum tanesi gibi sinir bozucu bulmuştu. Bir zamanlar sahip olduğu insanlığının kalıntılarına var gücüyle tutunuyordu; gerçi öfkelenme yeteneğini yitirmişti... bir şeyleri en fazla sinir bozucu bulabiliyordu.

Leto, "Hayatın bir klişeye dönüşüyor," diye suçlamıştı.

Bunun üzerine Duncan cüppesinin cebinden küçük bir patlayıcı çıkarmıştı. Ne büyük sürpriz!

Leto sürprizlere bayılırdı, kötü sürprizlere bile.

Bunu öngöremedim! Karşısında tuhaf bir kararsızlıkla duran, artık kesin bir karar vermesi gereken Duncan'a da söylemişti bunu.

"Bu sizi öldürebilir," demişti Duncan.

"Üzgünüm Duncan. Ama birazcık yaralar, o kadar."

Duncan tiz bir sesle, "Ama bunun öngöremediğinizi söylediniz!" diye haykırmıştı.

"Duncan, Duncan, geleceği tamamen bilmek benim için ölüm gibidir. Ölümse öyle sıkıcıdır ki anlatamam."

Duncan son anda patlayıcıyı uzağa fırlatmaya çalışmıştı, ama malzemesi istikrarsızlaşan bomba erken patlamıştı. Duncan ölmüştü. Neyse ki Tleilaxlıların akslotl tanklarında daima yedek bir Duncan bulunurdu.

Leto'nun tepesinde salınan korkürelerden birinin ışığı titreşmeye başladı. Leto heyecanlandığını hissetti. Moneo sinyal veriyordu! Sadık Moneo, Tanrı İmparator'una Duncan'ın mezara inmekte olduğunu haber veriyordu.

Merkezin kuzeybatı kavisindeki iki geçidin arasına inen asansörün kapısı açıldı. Asansörden Duncan çıktı. Uzaktan bakınca küçücük görünüyordu, ama Leto onu en ufak ayrıntısına dek görüyordu... mesela üniformasının dirsek kısmındaki kırışıklık, adamın dirseğini bir yere dayayıp çenesini avucuna koyduğunu gösteriyordu. Evet, Duncan'ın çenesin-

de de avucunun izleri vardı hâlâ. Duncan'ın kokusu kendisinden önce geldi: Adam adrenalin yüklüydü.

Sessizce bekleyen Leto, yaklaşan Duncan'ın tüm ayrıntılarını incelemeyi sürdürdü. Duncan yıllardır Leto'ya hizmet etmesine karşın hâlâ gençmiş gibi, canlı adımlarla yürüyordu. Bunu çok küçük dozda da olsa aldığı melanja borçluydu. Üstünde eski Atreides üniforması vardı; siyah üniformanın sol göğsünde altın şahin arması takılıydı. Duncan ilginç bir şekilde, "Ben *eski* Atreideslerin hizmetindeyim!" demek istiyordu. Gür, simsiyah saçı hâlâ *karakul* yününden bir takke gibiydi; yüz hatları sert ve keskin, elmacık kemikleri çıkıktı.

Leto, *Tleilaxlılar gulâm üretmekte gerçekten usta,* diye düşündü.

Duncan koyu kahverengi liflerden dokunmuş ince bir çanta taşıyordu; yıllardır kullandığı çantaydı bu. Çantada genellikle Duncan'ın raporlarını destekleyen kanıtlar olurdu, ama bugün daha ağır bir şey yüzünden biraz şişkin görünüyordu.

Ix yapımı lazer silahı.

Idaho yürürken gözlerini Leto'nun yüzünden ayırmadı. Leto'nun yüzünün hâlâ Atreideslere benzemesi rahatsız ediciydi; o zayıf yüzdeki masmavi gözler insanın içine işliyordu sanki. Idaho, Leto'nun başını kukuleta gibi örten ve yüzünü çevreleyen gri, kalın kumalabalığı teninin gerektiğinde o yüzü bir anda, içgüdüsel olarak kaplayıp koruyabileceğini biliyordu... göz kırpmaya benzeyen, yüz kırpmak denebilecek bir hareketti bu. O gri çerçevenin içindeki tenin rengi pembeydi. Leto'nun yüzünün bir küfür, yabancı bir varlığın içinde kısılı kalmış bir insan kalıntısı olduğu düşüncesinden kaçınmak kolay değildi.

Kraliyet Arabası'na sadece altı adım kala duran Idaho, öfkesini ve kararlılığını gizlemeye çalışmadı. Lazer silahından Leto'nun haberdar olup olmadığını da düşünmedi. Bu İmparatorluk eski Atreides etiğinden fazlasıyla uzaklaşmış ve yoluna çıkan masumları ezip geçen, kişisellikten uzak, yok edici bir silindire dönüşmüştü. Durdurulmalıydı!

"Siona ve başka meseleler hakkında konuşmaya geldim," dedi Idaho. Çantayı içindeki lazer silahını kolayca çekebileceği bir konuma getirdi.

Leto son derece bezgin bir sesle, "Tamam," dedi.

"Sadece Siona kurtuldu, ama başka asi arkadaşları da var."

"Bunu bilmiyor muyum sanıyorsun?"

"Asilere çok tehlikeli bir müsamaha gösterdiğinizi biliyorum! Bilmediğim şey, Siona'nın çaldığı pakette ne olduğu."

"Ha, onu diyorsun. Kale'nin tüm mimari planları şu an Siona'nın elinde."

Idaho bir anlığına Leto'nun Muhafız Komutanı'na dönüştü; Kale güvenliğinin ihlali karşısında afallamıştı.

"Planları alıp kaçmasına göz mü yumdunuz?"

"Ben değil, sen göz yumdun."

Idaho bu suçlama karşısında yüzünü ekşitti. İçindeki yeni oluşmuş suikastçı tekrar, yavaşça kontrolü ele geçirdi.

"Başka bir şey çaldı mı?" diye sordu.

"Haritaların yanında günlüğümün iki cildinin kopyaları vardı. Siona kopyaları da çaldı."

Idaho, Leto'nun ifadesiz yüzünü inceledi. "Günlüklerinizde ne var? Onlara bazen günlük, bazen tarihçe diyorsunuz."

"Aslında her ikisi de denebilir. Hatta ders kitabı bile diyebilirsin."

"Siona'nın günlüklerinizi çalması canınızı sıktı mı?"

Leto hafifçe gülümsedi; Idaho bunu olumsuz bir yanıt olarak yorumladı. Idaho elini ince çantaya sokunca Leto bir an gerildi. Idaho silahı mı çıkaracaktı, yoksa raporları mı? Leto'nun bedeninin merkezi ısıya dayanıklı olsa da bazı kısımları, özellikle de yüzü lazer silahından zarar görebilirdi.

Idaho çantasından bir rapor çıkardı; onun raporu yüksek sesle okumaya başlamasından önce bile Leto bariz belirtileri fark etti. Idaho'nun amacı bilgi vermekten çok yanıt bulmaktı. Seçtiği yolu meşrulaştırmak istiyordu.

"Giedi Prime'da bir Alia Tarikatı keşfettik," dedi Idaho.

Idaho ayrıntıları anlatırken Leto sessizce dinledi. *Ne kadar sıkıcı.* Leto başka şeyler düşünmeye başladı. Babasının

uzun zamandır ölü olan kız kardeşine tapanlar, bugünlerde onu arada sırada biraz eğlendirmeye yarıyordu, o kadar. Duncanlar ise bu tür faaliyetleri bir çeşit gizli tehdit olarak görürdü elbette.

Idaho okumayı bitirdi. Ajanlarının iyi çalıştığı su götürmezdi. Çalışkanlıkları sıkıcıydı.

"İsis'i geri getirmeye çalışıyorlar, o kadar," dedi Leto. "Bu tarikatı ve müritlerini bastırmak rahip ve rahibelerimi eğlendirecektir."

Idaho başını iki yana salladı; sanki aklından geçen bir düşünceye karşı yapmıştı bunu.

"Bene Gesseritler bu tarikatı biliyor," dedi.

İşte *bu* Leto'nun ilgisini çekmişti.

"Rahibeler Birliği dölleme programlarını devralmamı asla affetmedi," dedi Leto.

"Bu işin döllemeyle filan ilgisi yok."

Leto biraz da olsa eğlendiğini gizledi. Duncanlar dölleme konusunda daima çok hassas olurdu, bazıları damızlık olarak kullanılsa da.

"Anlıyorum," dedi Leto. "Neyse, Bene Gesseritlerin topu zırdeli, ama deliler şaşırtıcı işler yapar. Bazı sürprizler değerli olabilir."

"Bunun bize ne gibi bir faydası olabileceğini anlamıyorum."

Leto, "Bu tarikatın arkasında Rahibeler Birliği mi var sence?" diye sordu.

"Evet."

"Açıkla."

"Bir mabetleri vardı. Oraya 'Billurbıçak Mabedi' diyorlardı."

"Sahi mi?"

"Başrahibelerine de 'Jessica'nın Işığının Koruyucusu' diyorlardı. Bu size bir şey ifade ediyor mu?"

"Harika!" Leto eğlendiğini gizlemeye çalışmadı.

"Nesi harika?"

"Babaannem ile halamı birleştirip tek bir tanrıçaya dönüştürmüşler."

Idaho başını yavaşça iki yana salladı... anlamamıştı.

Leto bir anlığına, göz kırpma süresinden bile kısa bir anlığına duraksadı. İçindeki babaannesi, Giedi Prime'daki bu tarikatla pek ilgilenmiyordu. Babaannesinin anılarını ve kimliğini yalıtması gerekiyordu.

"Bu tarikatın gayesi ne sence?" diye sordu.

"Çok açık. Otoritenizi sarsmak için kurulmuş rakip bir din."

"Bu kadar basit olamaz. Bene Gesseritler hakkında bir sürü şey söylenebilir, ama aptal değiller."

Idaho açıklama bekledi.

"Daha fazla baharat istiyorlar!" dedi Leto. "Rahibe Anaların sayısını artırmak istiyorlar."

"Yani sizden rüşvet alana kadar canınızı sıkacaklar, öyle mi?"

"Beni hayal kırıklığına uğratıyorsun Duncan."

Idaho bir şey demeden Leto'ya baktı; Leto iç geçirdi... sahip olduğu yeni bedenin doğasında olmayan, karmaşık bir hareketti bu. Duncanlar genellikle daha zeki olurdu, ama bu seferkinin aklı kurduğu plandaydı herhalde.

"Kendilerine yurt olarak Giedi Prime'ı seçmişler," dedi Leto. "Bunun anlamı ne olabilir sence?"

"Eskiden bir Harkonnen kalesiydi, ama bu epey geçmişte kaldı."

"Kız kardeşin orada ölmüştü, Harkonnenların kurbanı olmuştu. Dolayısıyla Harkonnenlar ile Giedi Prime'ı özdeşleştirmen normal. Neden bundan daha önce bahsetmedin peki?"

"Önemli olduğunu düşünmemiştim."

Leto'nun ağzı gerilip ince bir çizgi halini aldı. Duncan kız kardeşinden bahsedilince gerilmişti. Bu adam, Duncan Idaho'nun orijinal hücrelerinden türetilip Tleilaxlıların akslotl tanklarında geliştirilmiş pek çok kopyadan sadece biri olduğunu, o upuzun diriltim zincirinin en son ürünü olduğunu biliyordu... en azından *zihinsel olarak*. Duncanlar içlerindeki orijinal anıların canlanmasından kaçamazdı. Bu

Duncan, Harkonnenların kölesiyken Atreideslerin onu kurtardığını biliyordu.

Leto, *Ve ne olursam olayım, ben hâlâ bir Atreides'im,* diye düşündü.

Idaho sert bir sesle, "Ne söylemeye çalışıyorsunuz?" diye sordu.

Leto bu noktada bağırmasının gerekli olduğuna karar verdi. "Harkonnenlar baharat stoklardı!" diye bağırdı.

Idaho bir adım geri çekildi.

Leto sesini alçaltarak, "Giedi Prime'da keşfedilmemiş bir melanj stoku var," diye devam etti. "Rahibeler Birliği din oyunlarıyla dikkat dağıtarak o stoku bulmaya çalışıyordu."

Idaho utandı. Bunu duyduğu anda doğruluğu çok bariz gelmişti.

Benimse aklıma bile gelmedi, diye düşündü.

Leto'nun bağırması Idaho'yu sarsıp Kraliyet Muhafızları Komutanı rolüne geri döndürmüştü. Idaho, İmparatorluk ekonomisinin temel ilkelerini biliyordu: Faiz yasaktı; ödemeler peşin yapılırdı. İmparatorluk'ta geçerli olan yegâne paranın üstünde Tanrı İmparator Leto'nun kukuletalı yüzünün resmi vardı. Ama paraya değerini veren baharattı; hâlâ muazzam miktarda baharat bulunduğu halde, değeri giderek artıyordu. Bir el çantası dolusu baharatla koca bir gezegen satın alınabilirdi.

Leto, "*Para basımını ve mahkemeleri kontrolünüzde bulundurun. Gerisini ayaktakımına bırakın,*" diye düşündü. Bunu yaşlı Jacob Broom söylemişti; Leto içinde o ihtiyarın kıkırdadığını duyabiliyordu. "İşler pek değişmedi Jacob."

Idaho derin bir nefes aldı. "İman Bürosu hemen haberdar edilmeli."

Leto suskun kaldı.

Bunu devam etmesi için işaret olarak yorumlayan Idaho rapor vermeyi sürdürdü, ama Leto onu tüm dikkatini vermeden dinliyordu. Sadece Idaho'nun sözlerini ve hareketlerini kaydeden bir tür gözlem aygıtı gibiydi, ancak arada sırada odaklanıp içsel yorumlarda bulunuyordu:

Şimdi *de Tleilaxlılardan bahsetmek istiyor.*

Bu senin için tehlikeli bir konu Duncan.

Ama bunu düşünmek Leto'nun zihnini yepyeni bir düşünce zincirine yönelterek konudan uzaklaştırdı.

Hilekâr Tleilaxlılar Duncanlarımı hâlâ orijinal hücrelerden üretiyor. Dinen yasak bir şey yapıyorlar ve bunu hepimiz biliyoruz. İnsan genetiğinin yapay yollarla değiştirilmesine izin vermiyorum. Ama Tleilaxlılar, Duncanları Muhafız Komutanı yapmayı ne kadar önemsediğimi öğrendi. Bunun beni ne kadar eğlendirdiğini fark ettiklerini sanmıyorum. Eskiden koca bir dağın olduğu yerde şimdi Idaho'nun adını taşıyan bir nehrin olması hoşuma gidiyor. O dağ artık yok. Orayı yıkıp, Sareer Çölü'mü çevreleyen yüksek duvarlar için materyal olarak kullanmıştık.

Tleilaxlılar bazı Duncanları dölleme programımda kullandığımı da biliyor elbette. Duncanlarda melez gücü var... ve daha bir sürü şey. Her ateşin bir söndürücüsü olmalı.

Bu Duncan'ı Siona'yla çiftleştirmeyi düşünüyordum, ama artık mümkün olmayabilir.

Pöh! Tleilaxlılara "daha sert davranmamı" istiyormuş. Neden açıkça sormuyor? "Yerime başka bir Duncan'ı geçirmeyi mi düşünüyorsunuz?" dese ya.

Bunu sorması için onu kışkırtmak geliyor içimden.

Idaho'nun eli bir kez daha ince çantasına gitti. Leto onun en ufak hareketini bile gözden kaçırmıyordu.

Lazer silahını mı çıkaracak, yoksa yeni raporlar mı? Yeni raporlarmış.

Duncan hâlâ çekiniyor. Sadece niyetini bilmediğime emin olmak değil, aynı zamanda sadakatine layık olmadığımı gösteren daha fazla "kanıt" istiyor. Bu yüzden de tereddüt ediyor, her zamanki gibi. Bu kadim bedeni terk edeceğim ânı görmek için kehanet gücümü kullanmayacağımı ona defalarca söylemiştim. Ama inanmıyor. Hep şüpheciydi zaten.

Bu mağaramsı oda Duncan'ın sesini yutuyor ve algılarım yeterince keskin olmasa, buranın nemli havasında onun şu an duyduğu korkunun kimyasal belirtilerini algılayamazdım. Sesine fazla odaklanmıyorum. Bu Duncan artık çok sıkıcı oldu.

Şimdi de tarihten, Siona'nın isyanının tarihinden *bahsediyor. Birazdan da lafı Siona'nın bir kez daha paçayı sıyırmasına getirip bana öğüt vermeye başlayacak şüphesiz.*

"Sıradan bir isyan değil bu," diyor.

Böyle demesi, tekrar sözlerine odaklanmama yol açıyor! Budala. Tüm isyanlar sıradan ve son derece sıkıcıdır. Daima aynı yolu izleyip aynı şekilde gelişirler; hepsi birbirine benzer. İsyana yönelten faktör, adrenalin bağımlılığı ve kişisel güç kazanma arzusudur. Tüm asiler içten içe aristokrattır. Bu yüzden onları kolayca kendi tarafıma çekebiliyorum.

Duncanlara bunu kaç kez açıkladım... neden beni dinlemiyorlar? Bu Duncan ile de tartıştık bu konuyu. Hatta burada, yeraltı mezarlığında tartıştık; ilk tartışmalarımızdan biriydi.

"Hükmetme sanatı, radikal unsurlara asla inisiyatif tanımamayı gerektirir," demişti.

Nasıl da ukalaydı. Her nesilde radikaller türer ve bunu engellemeye çalışmamak gerekir. "İnisiyatif tanımaktan" kastı bu. Onları ezmek, bastırmak, kontrol altına almak, engellemek istiyor. Polis ve asker zihniyetinin birbirine ne kadar benzediğinin canlı kanıtı.

Ona demiştim ki: "Radikaller ancak onları bastırmaya kalkışırsan tehlikelidir. Önerilerini en iyi şekilde değerlendireceğini göstermelisin onlara."

"Onlar tehlikelidir. Tehlikelidir!" diye ısrar etmişti. Sözlerini yeterince tekrarlarsa doğru olacaklarını sanıyor.

Yöntemimi yavaş yavaş, adım adım anlatmıştım ve beni dinler gibi yapmıştı.

"Bu onların zayıf yönü Duncan. Radikaller daima her şeyi fazla basite indirgeyip düşünür... siyah ve beyaz, iyi ve kötü, onlar ve biz gibi. Karmaşık meseleleri böyle basitleştirerek kaosun yolunu açarlar. Senin söylediğin şekilde bir hükmetme sanatıysa kaosun efendisi olmaktır."

"Hiç kimse her sürprizle başa çıkamaz."

"Sürpriz mi? Sürprizden bahseden kim? Kaos sürpriz değildir. Kaosun öngörülebilir nitelikleri vardır. Örneğin düzeni ortadan kaldırır ve aşırı unsurların gücünü artırır."

"Radikallerin istediği de bu değil mi? Kontrolü ele geçirmek için ortalığı karıştırmaya çalışmıyorlar mı?"

"Öyle yaptıklarını sanıyorlar. Oysa tek yaptıkları yeni aşırı unsurlar, yeni radikaller yaratmak ve eski süreci aynen devam ettirmek."

"Peki ya radikal biri karmaşık meseleleri fark eder ve size bu farkındalıkla saldırırsa ne olacak?"

"O zaman radikal biri olmaktan çıkar. Rakip lider adayına dönüşür."

"O zaman ne yaparsınız?"

"Ya onunla uzlaşırım ya da onu öldürürüm. Liderlik mücadelesi temelde hep böyle olmuştur."

"Peki ya mesihler?"

"Babam gibi mi?"

Duncan bu sorudan pek hoşlanmamıştı. Benim aslında çok özel bir şekilde babam olduğumu biliyor. Babamın sesi ve kişiliğiyle konuşabildiğimi ve onun anılarına, eksiksiz ve değiştirilmemiş, kaçınılmaz anılarına sahip olduğumu biliyor.

"Şey... evet, mesela," demişti gönülsüzce.

"Duncan, ben aslında o mesihlerin hepsiyim ve biliyorum. Gerçekten bencil olmayan tek bir asi bile olmadı hiç; onlar ikiyüzlüdür sadece... bazıları bilinçli olarak, bazılarıysa bilinçsizce, ama bu sonucu değiştirmez."

Bu sözlerim içimdeki, atalarıma ait bellekler arasında küçük bir kargaşaya yol açmıştı. Onlardan bazıları insanoğlunun tüm dertlerine sadece ve sadece kendilerinin derman olabileceğine inanmaktan asla vazgeçmedi. Eh, bu açıdan bana benziyorlar. Başarısızlıklarının bu konuda yanıldıklarının kanıtı olduğunu söylesem de, hislerini paylaşabiliyorum.

Ama onlarla arama duvar örmek zorunda kalıyorum. Onlarla zaman harcamamın anlamı yok. Hüzünlendirici yadigârlar olmak dışında benim için pek bir önem taşımıyorlar artık... tıpkı elinde lazer silahıyla karşımda duran şu Duncan gibi.

Büyük yeryüzü tanrıları adına! Dalgınlığımı fırsat bilerek lazer silahını çekip yüzüme doğrultmuş.

"Sen de mi Duncan? Sen de mi ihanet ettin bana?"

Et tu, Brute?

Leto'nun farkındalığı tehlikeye tamamen odaklanıp pür dikkat kesildi. Bedeninde seğirmeler hissediyordu. Solucan bedeninin kendi iradesi vardı.

Idaho alayla, "Söylesene Leto: Sadakatin bedelini kaç kez ödemeliyim?" diye sordu.

Leto onun aslında ne sorduğunu anlamıştı: *"Şimdiye kadar benden kaç tane* ürettirdin?" Duncanlar hep bunu bilmek isterdi. Her Duncan'ın istisnasız sorduğu bir soruydu bu ve hiçbir yanıt onları tatmin etmezdi. Daima şüphe ederlerdi.

Leto en hüzünlü Muad'Dib sesiyle sordu: "Seni takdir etmemden gurur duymuyor musun Duncan? Yüzyıllardır daima yanımda olmanı istememin sebebini hiç merak etmedin mi?"

"Benden aptalını bulamayacağını biliyorsun da ondan!"

"Duncan!"

Muad'Dib'in öfkeli sesi Idahoları mutlaka etkileyip sarsardı. Idaho, Leto'nun Ses'i gelmiş geçmiş tüm Bene Gesseritlerden daha iyi kullanabildiğini bilse de, yine de sarsılacağı kesindi. Elindeki lazer silahı titriyordu.

Bu kadarı yeterliydi. Leto bir anda yuvarlanarak arabadan fırladı. Idaho onun arabadan böyle indiğini hiç görmemiş, Leto'nun bunu yapabileceğini hiç düşünmemişti bile. Oysa Leto'nun bunu yapmak için sadece iki koşula ihtiyacı vardı... solucan bedeninin algılayabileceği ciddi bir tehdide ve o bedenin serbest kalmasına. Gerisi kendiliğinden gerçekleşirdi; bedeninin böyle zamanlardaki hızı Leto'yu bile şaşırtırdı.

Şu an en büyük kaygısı lazer silahıydı. Bu silah onu kötü yaralayabilirdi, ama Leto'nun gelişmemiş solucan bedeninin ısıya dayanıklılığını anlayabilen pek az kişi vardı.

Leto yuvarlanarak Idaho'ya çarptı; lazer silahı Idaho'nun elinden fırlarken ateş aldı. Bir zamanlar bacakları olan işe yaramaz yüzgeçlerden birinden yaralanan Leto afallatıcı hisler yaşadı. Bir an yalnızca acı duydu. Ama serbest kalan solucan bedeni kendi başına hareket ediyordu; Leto kırılan kemiklerin sesini işitti. Lazer silahıysa odanın diğer ucuna fırlamıştı.

Yuvarlanarak Idaho'nun üstünden çekilen Leto tekrar saldırmaya hazırlanırken, buna gerek kalmadığını gördü. Yaralı yüzgeci hâlâ acı sinyalleri gönderiyordu; Leto yüzgecinin ucunun kavrulup kömür olduğunu hissediyordu. Kumalabalığı derisi, yarayı kaplamıştı bile. Acı giderek diniyor, şiddetli bir zonklamaya dönüşüyordu.

Idaho kımıldadı. Ölmek üzere olduğu ortadaydı. Göğsünün ezildiği belliydi. Nefes almaya çalışırken çok acı çektiği de barizdi, ama gözlerini açıp Leto'ya baktı.

Leto, Şu *insanlar da amma dayanıklı oluyor!* diye düşündü.

Idaho, "Siona," diye inledi.

Leto onun can verdiğini gördü.

İlginç, diye düşündü. *Yoksa bu Duncan ile Siona'nın arasında bir şeyler... Hayır! Bu Duncan, Siona'nın aptallığıyla hep alay eder, onu hor görürdü ve bunda samimiydi.*

Leto tekrar Kraliyet Arabası'na çıktı. Bu kez kıl payı kurtulmuştu. Duncan'ın onun *beynine* nişan aldığı kesindi. Leto ellerinin ve ayaklarının incinebilir olduğunun hep farkındaydı, ama beyninin artık başında yer almadığını kimseye söylememişti. Beyni artık insan beyni boyutlarında bile değildi; boğumlar halinde tüm vücuduna yayılmıştı. Leto bundan kimseye bahsetmemiş, sadece günlüğüne yazmıştı.

Ah, gördüğüm o diyarlar! Ve insanlar! Fremenlerin gittiği uzak yerler ve geri kalanı. Hatta mitleri takip etmek yoluyla Terra'ya dek geriye gidebiliriz. Ah, astronomiden ve kumpaslardan, göçlerden, darmadağın eden kaçışlardan, bir süreliğine sahip olduğumuz şeyleri savunduğumuz bütün o kozmik zerrelerde geceler boyu yaptığımız, bacaklarımızı ve ciğerlerimizi ağrıtan koşulardan çıkarılacak dersler. Size diyorum ki, bizler mucizeyiz ve anılarım bunun kanıtıdır.

–Çalıntı Günlükler

Küçük duvar masasında çalışan kadının ucunda oturduğu sandalye ona dar geliyordu. Vakit sabah ortasıydı, ama Onn şehrinin epey altındaki bu penceresiz odayı sadece yüksekte, tavanın bir köşesinde duran tek bir korküre aydınlatıyordu. Korküre sıcak sarıya ayarlanmıştı, ama ışığı bu küçük odanın griliğini dağıtmaya yetmiyordu. Duvarlar ve tavan birbirinin aynısı olan donuk gri, dikdörtgen metal panellerle kaplıydı.

Odada masa ve sandalye dışında bir mobilya daha vardı: Üstünde sade bir gri battaniyeyle örtülü şilte bulunan dar bir portatif yatak. Odadaki eşyalardan hiçbirinin şimdi orada kalan kişiye göre tasarlanmadığı belliydi.

Pijamaya benzeyen tek parça bir giysi giymiş olan kadın masaya eğildiğinden, koyu mavi giysinin kumaşı kadının geniş omuzlarının üstünde gerilmişti. Kadının kısa kesilmiş sarı saçını ve yüzünün sağ tarafını aydınlatan korküre, onun geniş ve köşeli çenesini sergiliyordu. Kadın masadaki ince klavyenin tuşlarına kalın parmaklarıyla dikkatle basarken bir yandan da içinden konuştuğundan, çenesi hafif hafif oynuyordu. Makineyi ilk görüşünde önce huşuya, sonra da korku ve heyecana kapılmıştı... şimdiyse onu saygıyla kullanıyordu.

Makineyi uzun süredir kullanıyor olması, ona alışkın olması bile içindeki bu hisleri geçirmemişti.

Yazdığı sözcükler, normalde duvarda gizli olan ve masanın indirilerek açılmış olması sayesinde ortaya çıkmış ekranda beliriyordu.

"Siona, Kutsal Varlık'ınıza karşı suikast eylemleri planlamayı sürdürüyor," diye yazdı. "Siona yeminini tutmakta kararlı. Bugün bana, çaldığı defterlerin kopyalarını Size sadakatleri şüpheli gruplara dağıtacağını söyledi. Bunları Bene Gesseritlere, Lonca'ya ve Ixlilere verecekmiş. Defterlerde Sizin şifreli yazılarınızın yer aldığını söylüyor ve kopyaları bu gruplara armağan ederek Sizin Kutsal Sözlerinizi tercüme ettirebilmeyi umuyor.

"Lordum, o sayfalarda ne yüce sırlar gizlidir bilmiyorum, ama Sizin Kutsal Varlık'ınızı tehlikeye sokacaklarsa yalvarırım beni ettirdiğiniz yeminden, Siona'ya sadık kalma yeminimden muaf tutun. Beni bu yemini etmeye zorlamanızın sebebini anlayamıyorum, ama korkuyorum.

"Daima sadık kulunuz Nayla."

Nayla yazdıkları üstüne düşünmek için arkasına yaslanınca sandalye gıcırdadı. Sonra ses geçirmez, kalın duvarlı odaya sessizlik çöktü. Artık sadece Nayla'nın hafif solukları ve uzakta çalışan bir makinenin havadan çok zeminde hissedilen, nabzı andıran titreşimleri duyuluyordu.

Nayla ekrandaki mesajına baktı. Sadece Tanrı İmparator'un okuyacağı bu mesajda dini bir doğru sözlülükten fazlası gerekiyordu. Derin bir içtenlik gerekiyordu, ki Nayla bunu tüketici buluyordu. Bir süre sonra başını sallayarak kendi yazdıklarını onayladı ve mesajı şifreleyip gönderilmeye hazırlayacak tuşa bastı. Masayı kaldırıp duvardaki yuvasına gizlemeden önce başını eğip içinden dua etti. Böylece mesajı gönderdiğini biliyordu. Tanrı, Nayla'nın başının içine minik bir cihazı bizzat yerleştirmişti; ona bu konuda gizlilik yemini ettirmiş ve zamanı gelince başının içindeki cihaz aracılığıyla onunla konuşabileceğini söyleyerek uyarıda bulunmuştu. Bunu henüz yapmamıştı. Nayla cihazın Ix yapımı

olduğundan şüpheleniyordu. Cihaz onların ürettiği şeylere *benziyordu.* Ama bizzat Tanrı'nın eseriydi, dolayısıyla da içinde Büyük Sözleşme tarafından yasaklanmış bir *bilgisayar* bulunduğundan şüphelenmek gereksizdi.

"İnsan gibi düşünen cihazlar yapmayacaksın!"

Nayla ürperdi. Ayağa kalkıp sandalyesini her zamanki yerine, yatağın yanına çekti. Üstündeki mavi renkli ince giysi, yapılı ve kaslı vücuduna dar geliyordu. Sabırlı ve kararlı bir hali vardı; tavır ve eylemlerinde fiziksel gücüne güvenen birine benziyordu. Yatağına doğru dönüp, az önce masanın olduğu yere baktı. Şimdi orada sadece diğerleri gibi bir gri dikdörtgen panel vardı, o kadar. Araya hiçbir şey sıkışmamıştı... ne bir ip parçası, ne de bir saç teli; panelin sırrını ele verebilecek hiçbir şey yoktu.

Nayla derin bir nefes alarak kendini topladıktan sonra odanın tek kapısından çıkıp, uzun aralarla yerleştirilmiş beyaz korkürelerle loş bir şekilde aydınlatılan gri koridora girdi. Makine sesleri burada daha yüksekti. Nayla sola dönüp yürümeye devam etti; birkaç dakika sonra daha geniş bir odada, Siona'yla birlikteydi... odanın ortasındaki masaya Kale'den çalınan şeyler dizilmişti. Oda iki gümüşi korküreyle aydınlatılıyordu... Siona masada oturuyor, yanında da Topri adlı bir yardımcısı ayakta duruyordu.

Nayla, Siona'dan hoşlanmasa da onu takdir ederdi, ama bu Topri denen adam sadece nefret edilecek biriydi. Ürkek, şişman biri olan Topri'nin yeşil gözleri pörtlek, basık burnunun ucu kalkık, gamzeli çenesinin yukarısındaki dudakları inceydi. Sesi cırtlaktı.

"Şuna baksana Nayla! Siona bu iki defterin sayfaları arasında bir şey buldu."

Nayla odanın tek kapısını kapatıp kilitledi.

"Çok konuşuyorsun Topri," dedi. "Gevezesin. Koridordayken yanımda başka biri olmadığını nereden biliyorsun?"

Topri'nin benzi attı. Öfkeyle kaşlarını çattı.

"Korkarım haklı," dedi Siona. "Ayrıca keşfimi Nayla'yla paylaşmak istediğimi nereden çıkardın?"

"Ama ona her konuda güveniyorsun!"

Siona Nayla'ya baktı. "Sana neden güveniyorum, biliyor musun Nayla?" Tonlamasız, duygusuz bir sesle sormuştu bunu.

Nayla birden korkuya kapıldı. Yoksa Siona sırrını keşfetmiş miydi?

Lordumun yüzünü kara mı çıkardım?

Siona, "Soruma vereceğin bir yanıt yok mu?" diye sordu.

Nayla, "Bana güvenmemene yol açacak bir şey mi yaptım?" diye sordu.

"Bu birine güvenmek için yeterli sebep sayılmaz," dedi Siona. "Kusursuzluk diye bir şey yoktur... ne insanlarda ne de makinelerde."

"Öyleyse bana *neden* güveniyorsun peki?"

"Sözlerin ve eylemlerin her zaman tutarlı ve uyumlu. Harika bir özellik bu. Örneğin Topri'yi sevmiyorsun ve asla bunu gizlemeye çalışmıyorsun."

Nayla Topri'ye göz atınca adam genzini temizledi.

"Ona güvenmiyorum," dedi Nayla.

Bunu düşünmeden söylemişti. Topri'yi sevmemesinin asıl sebebini ancak konuştuktan sonra fark etti: Topri kendi çıkarı uğruna herkesi satabilecek biriydi.

Topri sırrımı öğrenmiş olabilir mi?

Topri kaşlarını çatmayı sürdürerek, "Burada durup da saçma sapan hakaretlerini dinleyecek değilim," dedi. Odadan çıkmaya davrandı, ama Siona elini kaldırarak ona durmasını emretti. Topri duraksadı.

"Kadim Fremen diliyle konuşup birbirimize sadakat yemini etsek de, bizleri bir arada tutan şey bu değil," dedi Siona. "Her şey performansa dayanır. Yani ben herkesi performansına göre değerlendiririm. Siz ikiniz bunu anlıyor musunuz?"

Topri hiç düşünmeden başıyla onayladı, ama Nayla başını iki yana sallamayı seçmişti.

Siona Nayla'ya gülümsedi. "Verdiğim kararlar arasında onaylamadıkların da oluyor, değil mi Nayla?"

"Evet." Nayla bunu zoraki söylemişti.

"Kararlarıma katılmadığında da asla bunu benden gizlemeye çalışmadın, ama yine de emirlerime daima uydun. Neden?"

"Çünkü sana itaat etmeye yemin ettim."

"Ama bu yetmez demiştim."

Nayla terlediğinin farkındaydı; terlemekle kendini ele verdiğini biliyor, ama buna engel olamıyordu. *Ne yapmalıyım? Siona'ya itaat edeceğime dair Tanrı'ya yemin ettim, ama bunu Siona'ya söyleyemem ki.*

"Sorumu yanıtlamalısın," dedi Siona. "Emrediyorum."

Nayla nefesini tuttu. En korktuğu ikilemle karşı karşıya kalmıştı. Kaçış yolu yoktu. İçinden dua ettikten sonra neredeyse fısıldayarak konuştu:

"Sana itaat edeceğime dair Tanrı'ya yemin ettim."

Siona neşeyle el çırpıp kahkahayı bastı.

"Biliyordum!"

Topri kıkırdadı.

"Kapa çeneni Topri," dedi Siona. "*Sana* bir ders vermeye çalışıyorum. Hiçbir şeye inancın yok senin, hatta kendine bile."

"Ama ben..."

"Sus dedim! Nayla inanıyor. Ben de inanıyorum. Bizi bir arada tutan şey bu işte. İnanç."

Topri şaşırmıştı. "İnanç mı? Sen..."

"Tanrı İmparator'u kastetmiyorum tabii salak! Daha yüce bir gücün bizi o tiran solucandan kurtaracağına inanıyoruz. O daha yüce güç de biziz."

Nayla titrek bir nefes aldı.

"Merak etme Nayla," dedi Siona. "Gücünü nereden aldığın umurumda değil... yeter ki inanmayı sürdür."

Nayla gülümsemeyi başardı, sonra da sırıttı. Lordunun bilgeliğinden hiç bu kadar etkilenmemişti. *Gerçeği söyleyebiliyorum ve sadece Tanrım'a yarıyor!*

"Gel de sana bu defterlerde ne bulduğumu göstereyim," dedi Siona. Masaya serdiği, sıradan kâğıttan yapılmış sayfaları gösterdi. "Sayfaların arasına sıkıştırılmış haldeydi."

Nayla masanın etrafından dolanarak yaklaştı ve eğilip baktı.

"İşte, önce şuna bir bak." Siona, Nayla'nın fark edemediği bir şeyi alıp ona gösterdi. İnce bir şerit parçasına benziyordu bu... görünüşü de sanki...

Nayla, "Çiçek mi?" diye sordu.

"İki sayfanın arasında bulduk. Kâğıtta şu yazılıydı."

Siona masaya eğilip okudu: "Ganimet'in saç teli ve bir defasında bana verdiği yıldızçiçeği goncası."

Başını kaldırıp Nayla'ya baktı. "Tanrı İmparator'umuz ne kadar da duygusalmış meğer. Ondan böyle bir zayıflık beklemezdim."

Nayla, "Ganimet mi?" diye sordu.

"Ablası! Sözel Tarih'i hatırlasana."

"Ha... tabii ya. Ganimet Duası."

"Şimdi de şunu dinle." Siona eline bir başka sayfa alıp okumaya başladı.

"Kumsal bir cesedin yanağı gibi gri,
Bulutların ağır hareketlerini yansıtıyor yeşil dalgalar;
Karanlıkta su kıyısında, ıslak kumda duruyorum.
Soğuk köpükler temizliyor ayak parmaklarımı.
Denizde salınan yanık dalların kokusunu alıyorum."

Siona bir kez daha başını kaldırıp Nayla'ya baktı. "Yanına 'Gani'nin öldüğünü duyunca yazdıklarım' diye yazılmış. Buna ne dersin?"

"O... ablasını seviyormuş."

"Evet! Demek ki *sevebiliyor*. Ah, evet! İşte şimdi avucumuza düştü."

Bazen başka hiçbir varlığın çıkamayacağı safarilerle kendimi şımartırım. Belleklerimin ekseni boyunca derinliklere dalarım. İlgilendiğim konuya, ödevi bir tatil gezisini anlatmak olan bir öğrenci gibi yaklaşırım. Diyelim ki konu... entelektüel kadınlar! Atalarımın okyanusunun derinliklerine inerim. Orada kanatlı, dev bir balık olarak yüzerim. Farkındalığımın ağzı açılır ve onları yutar! Bazen... bazen tarihçelerimizde adı geçen belirli kişileri avlamaya çıkarım. Böyle birinin hayatını yeniden yaşamak, bir yandan da sözde birer biyografi olan o yazılı akademik saçmalıklarla alay etmek ne hoştur.

–Çalıntı Günlükler

Moneo yeraltı mezarlığına hüzünlü bir kabullenmişlikle iniyordu. Kendisinden beklenen vazifelerden artık kaçamazdı. Tanrı İmparator'un son Duncan'ının yasını tutmak için kısa bir süreye ihtiyacı vardı... ama sonra hayat devam edecekti... durmadan... durmadan...

Üstün Ix güvenilirliğine sahip asansör sessizce aşağı indi. Tanrı İmparator bir keresinde, tek bir kez, başyaverine şöyle haykırmıştı: "Moneo! Bazen *senin* de Ix yapımı olduğunu düşünüyorum!"

Moneo asansörün durduğunu hissetti. Kapı açıldı ve Moneo dışarıya, loş mezarlığın ortasında duran dev Kraliyet Arabası'na baktı. Leto onun geldiğini fark ettiğini gösteren bir hareket yapmamıştı. İç geçiren Moneo, akseden loşlukta uzun yürüyüşüne başladı. Yerde, arabanın yanında bir ceset vardı. Dejavu yaşamaya gerek yoktu. Çok tanıdık bir sahneydi bu.

Moneo'nun Leto'nun emrinde yeni çalışmaya başladığı sıralarda, Leto bir keresinde şöyle demişti: "Burayı sevmediğin belli Moneo. Bunu görebiliyorum."

"Evet Lordum."

Moneo hafızasını biraz eşeleyince, o naif geçmişte kendi sesini duyabiliyordu. Tanrı İmparator'un ona karşılık veren sesini de:

"Sen mozoleleri huzur verici yerler olarak görmüyorsun Moneo. Ben ise burayı sonsuz bir güç kaynağı olarak görüyorum."

Moneo bu konuyu kapamak istediğini anımsadı. "Evet Lordum."

Ama Leto ısrarla devam etmişti: "Burada atalarımdan sadece birkaçı var. Muad'Dib'in suyu burada. Gani'yle Hâriku'l-Âde de buradalar elbette, ama onlar *atalarım* sayılmaz. Hayır, *atalarımın* bulunduğu gerçek bir mezarlık varsa, o mezarlık *benim*. Burada daha çok Duncanlar ve dölleme programımın ürünleri yatıyor. Bir gün sen de burada yatacaksın."

Moneo bunları anımsarken adımlarının yavaşladığını fark etti. İç geçirerek biraz hızlandı. Leto zaman zaman korkutucu bir şekilde sabırsız olabiliyordu, ama hâlâ Moneo'yu fark ettiğini gösteren bir belirti sergilememişti. Yine de bu, onu fark etmediği anlamına gelmiyordu.

Kapalı gözlerle yatan Leto, Moneo'nun mezarlıkta yürümesini diğer duyularıyla takip etmekteydi. Bir yandan da Siona'yı düşünüyordu.

Siona can düşmanım, diye düşündü. *Nayla'nın bunu doğrulamasına ihtiyacım yok. Siona bir eylem kadını. Zihnimi keyifli fantezilerle dolduran müthiş enerjilerin yüzeyinde yaşıyor. O canlı enerjileri ne zaman düşünsem hazza kapılıyorum. Varoluş sebebim, tüm yaptıklarımı... hatta şimdi karşımda yatan şu salak Duncan'ın cesedini bile mazur gösteren tek şey onlar.*

Leto'nun kulakları, Moneo'nun Kraliyet Arabası'na giden yolun henüz yarısını bile katetmediğini söylüyordu. Adam giderek yavaşlıyordu... sonra birden hızlandı.

Leto, *Moneo bana ne büyük bir armağan verdi... kızını verdi,* diye düşündü. *Siona genç ve değerli. Siona* yeni, *bense soyu tükenmişler koleksiyonuyum; lanetlilerin, kaybolmuşların, yolunu şaşırmışların yadigârıyım. Tarihin pusuya düşmüş, tüm geçmiş-*

lerimizden yitip gitmiş parçalarıyım. Böylesi bir döküntü birikimi tarihte görülmemiştir.

Leto içindeki bütün o geçmişi bir tür resmi geçit halinde düzenledi, mezarlıkta olanları görsünler diye.

Küçük ayrıntılar bana ait!

Ama Siona... Siona üzerine önemli şeyler yazılabilecek temiz bir sayfaydı.

O sayfaya gözüm gibi bakıyorum. Onu hazırlıyor, temizliyorum.

Duncan neden son nefesinde onun adını söyledi acaba?

Moneo arabaya çekinerek, son derece ihtiyatla yaklaşıyordu. Leto'nun uyumadığına emindi.

Moneo cesedin yanında durunca Leto gözlerini açıp ona tepeden baktı. O an başyaverini incelemek çok hoşuna gitti. Moneo'nun üstündeki beyaz Atreides üniformasında rütbe işareti bulunmaması ince bir mesajdı. Neredeyse Leto'nunki kadar meşhur olan yüzü başlı başına rütbe işaretiydi zaten. Moneo sabırla bekliyordu. Basık, biçimli yüzü neredeyse ifadesizdi. Gür, saman sarısı saçını tam ortadan ayırmıştı. Gri gözlerinin derinliklerinde, büyük kişisel gücünün farkındalığını tamamlayan bir dürüstlük ifadesi vardı. Bu bakışları sadece Tanrı İmparator'un huzurundayken gizlerdi, hatta öyle zamanlarda bile gizlemediği olurdu. Yerde yatan cesede bir kez bile bakmamıştı.

Leto susmayı sürdürünce Moneo genzini temizleyip, "Çok üzüldüm Lordum," dedi.

Leto *Harika!* diye düşündü. *Duncanların ölümüne gerçekten üzüldüğümü biliyor. Moneo onların kayıtlarının yanı sıra birçoğunun cesedini de gördü. Sadece on dokuz Duncan'ın doğal sebeplerden öldüğünü biliyor.*

"Ix yapımı bir lazer silahı vardı," dedi Leto.

Moneo gözlerini doğrudan yerde, solunda yatan silaha çevirdi; böylece silahı önceden gördüğünü belirtmiş oluyordu. Sonra Leto'ya odaklanarak onun dev vücudunu baştan sona inceledi.

"Yaralandınız mı Lordum?"

"Önemsiz bir yara."

"Ama yine de sizi yaralamış."

"Yüzgeçlerim işime yaramıyor zaten. İki yüz yıl sonra tamamen kaybolup gidecekler."

"Duncan'ın cesediyle bizzat ilgileneceğim Lordum," dedi Moneo. "Sizin için yapabileceğim bir şey..."

"Yaktığı parçam, yüzgecimin ucu tamamen kül oldu. Bırakalım etrafa saçılsın. Burası küllere uygun bir yer."

"Nasıl isterseniz Lordum."

"Cesedi ortadan kaldırmadan önce lazer silahını etkisiz hale getir ve sakla; lx Büyükelçisi'ne göstermek istiyorum. Bizi uyaran Lonca görevlisine de *bizzat* on gram baharat ver. Ha, bu arada... Giedi Prime'daki rahibelerimize söyle, orada eski Harkonnen kaçakçılara ait gizli bir baharat deposu olabilir."

"Bulunca ne yapsınlar Lordum?"

"Az bir kısmını yeni gulâmın ödemesi olarak Tleilaxlılara verin. Geri kalanıysa buraya, mezarlıktaki depolarımıza getirilsin."

"Lordum." Moneo başını öne doğru hafifçe sallayarak, emirleri anladığını gösterdi. Leto'yla bakıştı.

Leto gülümsedi. *Moneo'nun bizi en çok ilgilendiren meseleden bahsetmeden gitmeyeceğini ikimiz de biliyoruz,* diye düşündü.

"Siona hakkındaki raporu okudum," dedi Moneo.

Leto'nun tebessümü genişledi. Moneo böyle anlarda öyle keyif verici oluyordu ki. Açıkça konuşmalarına gerek olmayan birçok şeyi sadece ima ederdi. Sözleriyle eylemleri arasındaki uyum kusursuzdu; hiçbir şeyi gözden kaçırmadığını ikisi de biliyorlardı elbette. Şimdi kızı için kaygılanması doğaldı, ama Tanrı İmparator'unu hâlâ her şeyden üstün tuttuğunun bilinmesini istiyordu. Kendisi de benzer bir evrimden geçmiş olan Moneo, Siona'nın şu anki durumunun ne kadar hassas olduğunun farkındaydı.

Leto, "Siona'yı ben yaratmadım mı Moneo?" diye sordu. "Soyunun ve yetiştirilmesinin koşullarını kontrolüm altında tutmadım mı?"

"O benim tek kızım, biricik evladım Lordum."

"Onu bir açıdan Hâriku'l-Âde'ye benzetiyorum," dedi Leto. "Gani'ye ise pek çekmemiş gibi görünüyor, ama çekmiş olmalı. Belki Rahibeler Birliği'nin dölleme programındaki daha da eski atalarımıza çekmiştir."

"Neden öyle diyorsunuz Lordum?"

Leto düşündü. Moneo'nun kızıyla ilgili bu ilginç gerçeği bilmesine gerek var mıydı? Siona bazen gelecek hayallerinden siliniyordu. Altın Yol kalsa da, Siona siliniyordu. Oysa... Siona kâhin değildi. Eşsiz bir fenomendi... ve sağ kalmayı başarırsa... Leto gereksiz bilgilerle Moneo'nun aklını karıştırmamaya karar verdi.

"Kendi geçmişini anımsa," dedi Leto.

"Haklısınız Lordum! Onda öyle büyük bir potansiyel var ki... bendekinden çok daha fazla. Ama bu onu tehlikeli de kılıyor."

"Sözünü de dinlemiyor," dedi Leto.

"Dinlemiyor, ama onun asiler örgütüne bir casus yerleştirdim."

Leto, *Topri olmalı,* diye düşündü.

Moneo'nun o örgüte casus yerleştireceğini bilmek için kâhin olmaya gerek yoktu. Siona'nın annesinin ölümünden beri Leto, Moneo'nun ne yapacağını giderek daha iyi kestirir olmuştu. Nayla, Topri'den şüpheleniyordu. Şimdiyse Moneo kızının biraz daha sağ kalması karşılığında kendi korkularını ve eylemlerini ele vermekteydi.

*Moneo'nun o anneden sadece tek bir çocu*ğu olması ne büyük talihsizlik.

"Benzer durumlarda sana nasıl davrandığımı hatırla," dedi Leto. "Altın Yol'un taleplerini sen de benim kadar biliyorsun."

"Ama o zamanlar genç ve aptaldım Lordum."

"Genç ve atılgandın, ama kesinlikle aptal değildin."

Moneo bu iltifat karşısında hafifçe gülümsemeyi başardı; Leto'nun niyetini giderek daha iyi anlamaya başladığına inanıyordu. *Ama çok tehlikeli!*

Leto onun bu inancını güçlendirmek için, "Sürprizlere bayılırım, bilirsin," dedi.

Doğru söylüyorum, diye düşündü. *Moneo bunu biliyor. Ama Siona beni şaşırtsa da, en korktuğum şeyi anımsatıyor bana... Altın Yol'un sonunu getirebilecek olan tekdüzeliği ve sıkıntıyı. Sıkıntı yüzünden bir süre Duncan'ın oyuncağı oldum! Siona benim zıttım ve onun sayesinde en derin korkularımla yüzleşiyorum. Moneo benim için kaygılanmakta haklı.*

"Casusum, Siona'nın yeni arkadaşlarını gözetlemeyi sürdürecek Lordum," dedi Moneo. "Onlardan hoşlanmıyorum."

"Arkadaşları mı? Çok eskiden benim de öyle arkadaşlarım vardı."

"Asiler mi Lordum? Siz mi?" Moneo gerçekten şaşırmıştı.

"İsyan taraftarı olduğumu kanıtlamadım mı?"

"Ama Lordum..."

"Geçmişimizdeki hatalar sandığından fazla olabilir!"

"Evet, Lordum." Moneo utanmıştı, ama hâlâ merak içindeydi. Bazen, bir Duncan'ın ölümünün ardından Tanrı İmparator'un çenesinin düştüğünü bilirdi. "Pek çok isyan görmüş olmalısınız Lordum."

Leto bu söz karşısında ister istemez anılara daldı.

"Ahhh, Moneo," diye mırıldandı. "Atalarımın geçmişinin labirentlerinde yaptığım geziler sırasında öyle çok yer gördüm ve tekrarlanmasını asla istemeyeceğim öyle çok olaya şahit oldum ki."

"İç dünyanızda yaptığınız gezileri hayal edebiliyorum Lordum."

"Hayır, edemezsin. Öyle çok sayıda insan ve gezegen gördüm ki, hayal bile edemezsin. Ahhh, öyle diyarlardan geçtim ki. Uzaydan gördüğüm o tuhaf, yabancı yolların haritaları belleğime kazındı. Aşınmış kanyonları, kayalıkları ve galaksileri gördükçe, sadece bir toz zerresi olduğumu anladım."

"Hayır Lordum. Elbette öyle değilsiniz."

"Aslında toz zerresi bile değilim! Tavırları birbirinin aynısı halklar ve onların kısır toplumlarını gördüm; bütün o saçmalıkları içimi sıkıyor... duyuyor musun?"

"Lordumu kızdırmak istememiştim." Moneo çok yumuşak bir sesle konuşmuştu.

"Beni kızdırmıyorsun. Bazen sinirimi bozuyorsun, o kadar. Neler gördüğümü hayal bile edemezsin... halifeler ve mecîdler, rakalar, racalar ve başarlar, krallar ve imparatorlar, primitolar ve başkanlar... hepsini gördüm. Feodal şeflerin her birini gördüm. Her biri de önemsiz birer firavuncuktu."

"Akılsızca konuştum Lordum, bağışlayın."

Leto, "Kahrolsun Romalılar!" diye haykırdı.

Sonra da içindeki atalarına seslendi: "*Kahrolsun Romalılar!*"

Onların kahkahalarını duyunca içindeki arenadan kaçtı.

Moneo, "Anlamadım Lordum?" deme cesaretini gösterdi.

"Doğru. Anlamıyorsun. Romalılar firavunluk hastalığını, gelecek hasadın tohumlarını tarlaya serpen çiftçiler gibi saçtı... bütün o sezarlar, kayzerler, çarlar, imparatorlar, caseriler... palatoslar... lanet olası firavunlar!"

"Saydığınız bu unvanların bazılarını bilmiyorum Lordum."

"Ben bunların sonuncusu olabilirim Moneo. Dua et de öyle olayım."

"Lordum nasıl emrederse."

Leto başyaverine baktı. "Sen ve ben mit katiliyiz Moneo. Ortak düşümüz bu. Olimpos'un tepesine kurulmuş bir tanrı olarak sana şunu söyleyebilirim ki, hükümet paylaşılan bir mittir. Mit ile birlikte hükümet de son bulur."

"Bana öğrettiğiniz gibi Lordum."

"Şimdiki düşümüzü ordu denen, insanlardan oluşan makine yarattı dostum."

Moneo genzini temizledi.

Leto başyaverinin sabırsızlanmaya başladığını ufak belirtilerden anladı.

Moneo ordu meselesini anlıyor. Orduların iktidarın temel aracı olarak kullanılmasını ancak salakların düşleyeceğini biliyor.

Leto susmayı sürdürünce, Moneo gidip lazer silahını mezarlığın soğuk zemininden aldı. Silahı etkisiz hale getirmeye girişti.

Leto onu izlerken, bu kısacık sahnenin ordu mitini özetlediğini düşündü. Ordu teknolojiyi desteklerdi, çünkü dar görüşlüler için makinelerin gücü oldukça anlaşılabilir bir şeydi.

Şu lazer silahı sadece bir makine, o kadar. Ama tüm makineler eninde sonunda ya bozulur ya da daha iyisi yaratılır. Yine de ordular böyle şeylere tapar... hem hayranlık hem de korku duyar. İnsanların Ixlilerden nasıl korktuğuna baksana! Ordu aslında bir büyücü çırağı olduğunu biliyor. Teknolojiyi bir kez serbest bıraktın mı, cini bir daha lambaya geri sokamazsın.

*Bense onlara ba*şka bir çeşit büyü öğretiyorum.

Leto içindeki kalabalığa seslendi:

"Gördünüz mü? Moneo o ölümcül silahı etkisiz hale getirdi. Hem de yalnızca bir teli koparark ve ufak bir kapsülü ezerek."

Leto burnunu çekti. Moneo'nun terinin pis kokusuyla birlikte, koruyucu bir yağ esterinin kokusunu alıyordu.

İçindekilere tekrar seslendi: *"Ama cin ölmedi. Teknoloji anarşiyi doğurur. Bu araçları gelişigüzel dağıtır. Bu araçlara şiddet tahrikleri eşlik eder. Ölümcül silahlar geliştirip kullanma kapasitesi giderek daha küçük gruplara yayılır, ta ki grup tek bir bireye indirgenene kadar."*

Moneo etkisiz hale getirdiği lazer silahını sağ elinde gevşekçe tutarak Leto'nun karşısındaki yerine geri döndü. "Parella'da ve Dan gezegenlerinde böyle şeylere karşı yeni bir cihat başlatılacağı söyleniyor."

Elindeki lazer silahını kaldırarak gülümsedi; bu tür boş hayallerdeki paradoksu bildiğini gösteriyordu.

Leto gözlerini kapadı. İçindeki kalabalık tartışmak istiyordu, ama Leto onları susturup şöyle düşündü: *Cihatlar ordular yaratır. Butleryan Cihadı evrenimizi insan zihnini taklit eden makinelerden arındırmaya çalışmıştı. Ama savaşın ardından Butleryanların orduları varlığını sürdürdü, Ixliler de hâlâ yasallığı şüpheli cihazlar yapıyor... ki bunun için onlara müte-*

şekkirim. Nefret edilen ne? Yakıp yıkma dürtüsü... hangi araçların kullanıldığı fark etmez.

"Başladı bile," diye mırıldandı.

"Lordum?"

Leto gözlerini açtı. "Kuleme gideceğim," dedi. "Bir süre daha Duncan'ımın yasını tutmalıyım."

"Yenisi buraya doğru yola çıktı bile," dedi Moneo.

En az dört bin yıldan sonra günlüklerimi ilk gören kişi olan sen, dikkat et. Ix yapımı depomda bulunan yazıları okuyan ilk kişi olmak seni gururlandırıp başını döndürmesin. Bu yazılarda çok acı şeyler okuyacaksın. Ben bu dört bin yılın ötesine bakmayı asla istemedim, çok nadiren baktığımdaysa amacım sadece Altın Yol'un devam ettiğine emin olmaktı. Dolayısıyla günlüklerimde yer alan olayların senin çağında nasıl yorumlanacağını bilmiyorum. Tek bildiğim, günlüklerimin unutulduğu ve anlattığım olayların aradan geçen yüzyıllarda mutlaka çarpıtılarak aktarıldığı. Geleceklerimizi görebilme yeteneği can sıkıcı olabiliyor inan. Tanrı sayılmak bile (ki ben kesinlikle öyle sayılıyordum) bir süre sonra sıkıcı olabilir. Bu kutsal sıkıntının, özgür iradenin icadı için gayet iyi ve yeterli bir sebep olduğunu sık sık düşünmüşümdür.

–Dar'üs-Balat'taki deponun duvarına kazınmış yazı

Ben Duncan Idaho'yum.

Kesinlikle emin olmak istediği tek şey buydu. Tleilaxlıların açıklamalarını, anlattıkları *hikâyeleri* hiç sevmemişti. Ama Tleilaxlılar her zaman için korku uyandırmıştı zaten. Hayret ve korku.

Onu küçük bir Lonca mekiğiyle bu gezegene indirmişlerdi; alacakaranlığın gölgelerine inerlerken, ufukta batan güneş yeşil yeşil parlıyordu. Uzay limanı hiç de hatırladığı gibi değildi. Daha büyüktü ve halka şeklinde dizili tuhaf binalarla çevriliydi.

Idaho, "Buranın Dune olduğuna emin misiniz?" diye sormuştu.

Tleilaxlı muhafızı, "Arrakis," diye düzeltmişti.

Onu zırhlı bir yer aracına apar topar bindirip, Onn dedikleri ("n" harfini tuhaf bir şekilde, soğuk almış gibi genizden telaffuz ediyorlardı) şehirdeki bu binaya getirmişlerdi. Onu bıraktıkları oda aşağı yukarı üç metrekareydi, aslında bir küptü. Idaho içeride korküre görmese de, oda sıcak sarı ışıkla aydınlanıyordu.

*Ben bir gulâm*ım, diye düşündü.

Bunu öğrenince şok yaşamıştı, ama inanmazlık edemezdi. Çünkü öldüğünü biliyordu, oysa şimdi sağdı; yeterli kanıttı bu. Tleilaxlılar cesedinden hücreler alarak, akslotl tanklarından birinin içinde bir tomurcuk üretmişlerdi. Bu tomurcuk, Idaho'yu ilk başta kendi tenine yabancı hissettiren bir işlemle şimdiki bedenine dönüşmüştü.

Bedenine baktı. Üstünde tenini kaşındıran, kaba dokunmuş, koyu kahverengi bir pantolon ve ceket vardı. Ayaklarını sandaletler koruyordu. Vücudunu saymazsa ona verilenler bu kadardı ve bu cimrilik Tleilaxlıların gerçek karakterini sergiliyordu.

Odada mobilya yoktu. Tek kapının (Idaho'yu bu kapıdan geçirmişlerdi) iç tarafı kolsuzdu. Idaho başını kaldırıp tavana, duvarlara, kapıya baktı. Oda bomboş olsa da, Idaho gözetlendiğini hissediyordu.

"İmparatorluk'un Kadın Muhafızları seni almaya gelecek," demişlerdi. Sonra da birbirlerine sinsice sırıtarak çıkıp gitmişlerdi.

İmparatorluk'un Kadın Muhafızları mı?

Idaho'nun Tleilaxlı muhafızları şekil değiştirme yeteneklerini sergilemekten sadistçe bir haz almışlardı. Şekilden şekle girip durmuşlardı; Idaho onların plastiktenmiş gibi değişen bedenlerinin nasıl biçimlere bürüneceğini tahmin edememişti.

Lanet olası Yüz Dansçıları!

Muhafızları elbette ki onu çok iyi tanıyor, Şekil Değiştiricilerden hiç hazzetmediğini biliyorlardı.

Yüz Dansçılarından gelecek neye güvenebilirdi ki? Çok az şeye. Onların herhangi bir sözüne inanabilir miydi?

Adım. Adımı biliyorum.

Anılarına da sahipti. Şok yöntemiyle ona benliğini zorla geri vermişlerdi. Gulâmlara orijinal benliklerinin geri verilemeyeceği düşünülürdü. Ama Tleilaxlılar bunu başarmıştı; Idaho bunu başardıklarına inanmak zorunda kalmıştı, çünkü nasıl yaptıklarını anlamıştı.

Bildiği kadarıyla önce gulâmın bedeni oluşturuluyordu; bu isimsiz ve hafızasız yetişkin bedeni, Tleilaxlıların üstüne neredeyse ne isterlerse yazabilecekleri boş bir sayfaydı.

"Sen gulâmsın," demişlerdi ve uzun süre boyunca tek ismi bu olmuştu. Ona uysal bir çocukmuş gibi davranmış ve belirli bir adamı öldürmeye koşullandırmışlardı... bu adam eskiden taparcasına sevip hizmet ettiği Paul Muad'Dib'e öyle çok benziyordu ki, Idaho şimdi onun da gulâm olduğundan şüpheleniyordu. Ama Muad'Dib'in orijinal hücrelerini nereden bulmuş olabilirlerdi ki?

Idaho'nun hücrelerindeki bir şey, bir Atreides'i öldürmeye karşı isyan etmişti. Eli kolu bağlı olan sahte Paul'ün korkulu ve öfkeli bakışları karşısında, elinde bıçakla öylece kalakalmıştı.

Bilincine anılar sel gibi dolmuştu. Gulâm olduğunu, Duncan Idaho olduğunu hatırlamıştı.

Ben Duncan Idaho'yum, Atreideslerin kılıçustası.

Sarı odada öylece ayakta dururken bu anıya tutundu.

Dune'un kumlarının altındaki bir mağara siyeçinde, Paul ile annesini korumaya çalışırken öldüm. Şimdi o gezegene geri getirildim, ama artık Dune yok. Sadece Arrakis var.

Tleilaxlıların verdiği kısa tarihçeyi okumuş, ama inanmamıştı. Üç bin beş yüz yıldan fazla zaman mı geçmiş? Bedeninin bu kadar zaman boyunca var olabileceğine kim inanabilirdi? Ama... Tleilaxlıların yapamayacağı şey yoktu. Idaho kendi duyularına inanmak zorundaydı.

"Geçmişte senin gibi bir sürü kopya ürettik," demişti eğitmenleri.

"Kaç tane?"

"Lord Leto söyler."

Lord Leto mu?

Tleilaxlıların verdiği tarihçeye göre Lord Leto, Idaho'nun fanatikçe bir sadakatle hizmet ettiği Leto'nun torunu II. Leto'ydu. Ama tarihçede yazılana göre bu ikinci Leto öyle... öyle tuhaf bir şeye dönüşmüştü ki, Idaho bu dönüşümü anlamaya çalışmaktan vazgeçmişti.

Bir insan nasıl olurdu da yavaş yavaş kumsolucanına dönüşebilirdi? Düşünen bir yaratık nasıl olurdu da üç bin yıldan fazla yaşayabilirdi? Yaşlanmayı geciktirici baharata dair en çılgınca tahminlerde bile, insan ömrünü bu kadar uzatabileceği öne sürülmezdi.

Tanrı İmparator II. Leto mu?

Tleilaxlıların tarihçesine inanmak mümkün değildi!

Idaho tuhaf bir çocuk... daha doğrusu ikizler hakkında yazılanları hatırladı: Leto ile Ganimet, Paul'ün çocuklarıydılar ve Chani onları doğururken ölmüştü. Tleilaxlıların tarihçesine göre Ganimet normal insan ömrü kadar yaşadıktan sonra ölmüştü, ama Tanrı İmparator Leto yaşadıkça yaşıyordu...

Idaho'nun eğitmenleri, "O bir tiran," demişti. "Akslotl tanklarında seni üretip onun hizmetine göndermemizi emretti. Senden öncekine ne olduğunu bilmiyoruz."

İşte şimdi buradayım.

Idaho boş duvarları ve tavanı bir kez daha inceledi.

Derken belli belirsiz insan sesleri duydu. Kapıya baktı. Sesler çok hafif geliyordu, ama konuşanlardan en az biri kadındı galiba.

İmparatorluk'un Kadın Muhafızları mı?

Kapı içeri doğru sessizce açıldı. Odaya iki kadın girdi. Idaho'nun ilk dikkatini çeken şey kadınlardan birinin maske, ışığı emen siyah ve biçimsiz bir cibus başlığı taktığıydı. Kadının onu gayet iyi gördüğünü biliyordu, ama kadının yüz hatları en hassas aygıtlarla bile seçilemezdi. Bu başlık, Ixlilerin ya da onların soyundan gelenlerin hâlâ İmparatorluk'ta faal olduğunu gösteriyordu. İki kadının da üstünde tek parça, parlak mavi üniforma ve sol göğüslerine işlenmiş kırmızı Atreides şahini arması vardı.

Idaho kapıyı kapatıp yaklaşarak tam karşısında duran kadınları inceledi.

Maskeli kadın iriyarı ve güçlüydü. Profesyonel bir vücut geliştiricinin aldatıcı tedbirliliğiyle hareket ediyordu. Diğer kadınsa ince ve zarif görünüyordu; keskin yüz hatlı, çıkık elmacık kemikli ve badem gözlüydü. Idaho'nun bu kadını bir yerden gözü ısırıyordu, ama çıkaramıyordu. Her iki kadın da bellerindeki kınlarda iğne bıçakları taşıyordu. Bu tür silahları kullanmakta usta oldukları hareketlerinden belliydi.

Önce ince yapılı olan konuştu.

"Adım Luli. Size komutanım diye hitap edecek ilk kişi olmak istiyorum. Arkadaşımın adını söyleyemem. Lordumuz Leto böyle emretti. Ama ona Dost diyebilirsiniz."

Idaho, "Komutan mı?" diye sordu.

"Lord Leto, Saray Muhafızlarının komutanı olmanızı istiyor," dedi Luli.

"Sahi mi? Öyleyse haydi gidip onunla bu konuyu konuşalım."

"Yo, hayır!" Luli'nin çok şaşırdığı belliydi. "Lord Leto vakti gelince sizi çağıracak. Şimdilik sizi rahat ettirmemizi ve mutlu etmemizi istiyor."

"Buna itaat etmek zorunda mıyım?"

Luli öyle şaşırmıştı ki, yalnızca başıyla onaylayabildi.

Idaho, "Köle miyim?" diye sordu.

Luli gevşeyip gülümsedi. "Kesinlikle hayır. Lord Leto bu aralar son derece meşgul. Ama size mutlaka zaman ayıracaktır. Bizi gönderdi, çünkü Duncan Idaho'suna değer veriyor. O pis Tleilaxlıların yanında epey uzun bir süre kaldınız."

Idaho *Pis Tleilaxlılar,* diye düşündü.

En azından bu değişmemişti.

Ama Luli'nin bir sözü Idaho'yu kaygılandırmıştı. "Duncan Idaho'su mu dedin?"

Luli, "Bir Atreides savaşçısı değil misiniz?" diye sordu.

Haklıydı. Idaho başını hafifçe sallayarak onayladıktan sonra yüzünü biraz çevirip diğer kadına, o maskeli ve gizemli kadına baktı.

"Sen neden maskelisin?"

"Lord Leto'nun hizmetinde olduğum bilinmemeli," dedi kadın. Sesi hoş bir kontraltoydu, ama Idaho kadının sesinin cibus başlığı yüzünden öyle çıktığından şüphelendi.

"Öyleyse burada ne işin var?"

"Lord Leto bana güvendi, pis Tleilaxlıların sizi koşullandırıp koşullandırmadığını kontrol etmemi istedi."

Idaho yutkunmaya çalıştı; birden boğazı kurumuştu. Lonca nakliye gemisinde bu konuyu birkaç kez düşünmüştü. Tleilaxlılar bir gulâmı çok sevdiği bir dostunu öldürmeye koşullandırabiliyorsa, tanklarında yeniden büyütülen bir bedenin psişesine başka neyin tohumlarını ekebilirlerdi acaba?

Maskeli kadın, "Bu olasılık sizin de aklınıza gelmiş anlaşılan," dedi.

Idaho, "Mentat mısın?" diye sordu.

Luli, "Yo, hayır!" diye araya girdi. "Lord Leto mentat eğitimine izin vermiyor."

Idaho, Luli'ye göz attıktan sonra dikkatini tekrar maskeli kadına yöneltti. *Demek artık mentatlar yok.* Tleilaxlıların verdiği tarihçede bu ilginç gerçekten bahsedilmiyordu. Leto neden mentatlığı yasaklasındı ki? Zihinleri kusursuz hesaplamalar yapacak şekilde eğitilen insanlar hâlâ faydalı olsa gerekti. Tleilaxlılar Büyük Sözleşme'nin hâlâ yürürlükte, mekanik bilgisayarların da hâlâ yasak olduğunu söylemişti. Bu kadınlar, Atreideslerin de bir zamanlar mentat kullandığını biliyor olmalıydı.

Maskeli kadın, "Ne düşünüyorsunuz?" diye sordu. "Pis Tleilaxlılar psişenizle oynamış olabilir mi?"

"Şey... sanmıyorum."

"Ama emin değilsiniz?"

"Değilim."

"Korkmayın Komutan Idaho," dedi kadın. "Bunu kesin olarak anlamanın yollarına ve öyle bir şey yapmışlarsa bile bu tür sorunları halledecek yöntemlere sahibiz. Pis Tleilaxlılar bunu daha önce tek bir kez denediler ve hatalarının bedelini çok ağır ödediler."

"İçimi rahatlattın. Söylesene, Lord Leto bana mesaj gönderdi mi?"

Luli konuştu: "Sizi hâlâ sevdiğini, Atreideslerin daima sevdiği gibi sevdiğini söylememizi istedi." Bu sözden oldukça etkilendiği belliydi.

Idaho biraz rahatladı. Atreideslerden mükemmel bir eğitim almış eski bir hizmetkârları olarak, bu konuşmadan çok şey öğrenmişti. Bu iki kadın fanatikçe bir bağlılığa ağır derecede koşullandırılmışlardı. Bu kadın kimliğini cibus maskesiyle gizleyebiliyorsa, demek ki vücudu onunkine benzeyen birçok kadın vardı. Bütün bunlar Leto'nun çevresinde hâlâ casusların eski, gizli hizmetlerinden ve yaratıcı bir silah deposundan yararlanmayı gerektiren tehlikeler bulunduğuna işaret ediyordu.

Luli diğer kadına baktı. "Ne dersin Dost?"

"Bence Kale'ye götürebiliriz," dedi kadın. "Burası iyi bir yer değil. Buraya Tleilaxlılar ayak bastı."

"Sıcak bir duş ve yeni giysiler de iyi olur," dedi Idaho.

Luli, Dost'a bakmayı sürdürdü. "Emin misin?"

Maskeli kadın, "Lordumuzun hikmetinden sual olunmaz," diye yanıtladı.

Idaho bu *Dost'un* fanatikliğinden pek hoşlanmamıştı, ama Atreideslere güvenirdi. Dıştan bakanlara ve düşmanlarına alaycı ve zalim gibi görünebilirlerdi, ama kendi halklarına karşı daima adil ve sadık olurlardı. Atreidesler en çok da kendilerinden olanlara sadakat duyardı.

Idaho *Ben de onlardanım,* diye düşündü. *Ama şimdi yerini aldığım diğer* bene *ne oldu acaba?* İki kadının bu soruyu yanıtlamayacaklarını seziyordu.

Ama Leto yanıtlar.

"Gidelim mi?" diye sordu. "Bir an önce yıkanıp pis Tleilaxlıların kokusundan kurtulmak istiyorum."

Luli ona sırıttı.

"Gelin. Sizi ellerimle yıkayacağım."

Düşmanlar insanı güçlendirir.

Müttefiklerse zayıflatır.

Bunu size söylüyorum, çünkü İmparatorluk'umda sırf beni yok etmek amacıyla toplanan büyük güçlerin varlığından tamamen haberdar biri olarak, yaptıklarımın nedenlerini anlamanıza yardımcı olacağını umuyorum. Bu sözleri okuyan sizler olup bitenleri biliyor olabilirsiniz, ama onları anladığınızdan şüpheliyim.

–Çalıntı Günlükler

Asilerin her toplantılarının başında yaptıkları "Gösteri" seremonisi bu kez Siona'ya hiç bitmeyecekmiş gibi geldi. Ön sırada oturuyor ve sadece birkaç adım ötesinde seremoniyi idare eden Topri dışında her yere bakıyordu. Onn'un altındaki servis tünellerinde bulunan bu odayı ilk kez kullanıyorlardı, ama diğer toplantı mekânlarına öyle benziyordu ki standart model olarak kullanılabilirdi.

Siona *Asi Toplantı Odası – B Sınıfı,* diye düşündü.

Burası resmi kayıtlarda depo olarak görünüyordu; hareketsiz korkürelerin ışığı parlak beyaza ayarlanmıştı ve değiştirilemezdi. Odanın uzunluğu yaklaşık otuz adım, genişliğiyse biraz daha azdı. Buraya ulaşmak için, labirent gibi dizilmiş birçok benzer odadan geçmek gerekirdi; bunlardan birinde servis personelinin küçük yatakhanesi için alınmış, çok sayıda sert katlanır sandalye bulmaları kolaylık olmuştu. Asi arkadaşlarından on dokuzu şimdi Siona'nın etrafında, bu sandalyelerde oturmaktaydı; toplantıya gecikmiş, ama hâlâ gelebilecek üyelere ayrılmış birkaç sandalye boştu.

Servis tünellerinde dikkat çekmemeleri için toplantının gece yarısı ile sabah vardiyaları arasında yapılması kararlaştırılmıştı. Asilerin çoğu enerji işçisi kılığına girmişti... üzerlerinde tek kullanımlık, ince kumaşlı, gri ceket ve pantolon

vardı. Bazıları da (ki Siona da bu kişilere dahildi) makine denetimcilerinin yeşil kıyafetini giymişti.

Topri monoton bir sesle konuşup durmaktaydı. Seremoni sırasında sesi bir kez bile çatlamamıştı. Siona, Topri'nin bu işi gayet iyi becerdiğini kabullenmek zorundaydı; adam özellikle yeni üyeleri etkilemekte başarılıydı. Ama Nayla'nın bu adama güvenmediğini açıkça söylemesinden beri, Siona da Topri'ye farklı bir gözle bakar olmuştu. Nayla sözünü sakınmaz, maskeleri indiriverirdi. Ayrıca o yüzleşmeden sonra Siona, Topri hakkında yeni bilgiler edinmişti.

Siona sonunda dönüp adama baktı. Soğuk gümüşi ışık, Topri'nin tenini iyice solgun gösteriyordu. Topri, Müze Fremenlerinden satın alınmış kaçak bir taklit billurbıçağı seremonide kullanıyordu. Siona, Topri'nin ellerindeki bıçağa bakarken o alışverişi hatırladı. Bu Topri'nin fikriydi ve o sırada Siona'nın da aklına yatmıştı. Günbatımında Onn'dan ayrılmışlardı; Topri, Siona'yı şehrin civarındaki bir kenar mahallede bulunan döküntü bir kulübeye götürmüştü. Karanlığın Müze Fremeni'nin gelişini gizlemesi için, gecenin ilerleyen saatlerine kadar beklemişlerdi. Fremenlerin Tanrı İmparator'dan özel izin almadan siyeç bölgelerinden ayrılmaları yasaktı.

Siona tam Fremenin gelmesinden ümidi kesmek üzereyken, adam karanlığın içinden çıkıvermiş ve yanındaki adamı kapının önüne nöbetçi dikip içeri girmişti. Topri'yle Siona bomboş odadaki derme çatma sıraya oturmuş, sırtlarını nemli duvara yaslayarak beklemekteydiler. İçerideki tek ışık kaynağı, ufalanmakta olan kerpiç duvara saplanmış sopaya asılı, uçuk sarı fenerdi.

Fremenin ilk sözü Siona'da şüphe uyandırmıştı.

"Parayı getirdiniz mi?"

Fremen içeri girince hem Topri hem de Siona ayağa kalkmışlardı. Topri bu sorudan rahatsız olmuşa benzemiyordu. Cüppesinin altındaki keseyi pat pat vurarak şıngırdatmıştı.

"Para burada."

Fremen yaşlılıktan iki büklüm olmuş, huysuz biriydi; üs-

tünde eski Fremen cüppelerinin bir taklidi, cüppenin altında da parlak bir giysi vardı... bu onların kullandığı türden bir damıtıcı-giysi olsa gerekti. Kukuletasını iyice öne çektiğinden yüz hatları pek seçilmiyordu. Fenerin titrek ışığında, yüzünde gölgeler dans ediyordu.

Fremen önce Topri'ye, sonra da Siona'ya bakmış ve cüppesinin altından kumaşla sarılı bir şey çıkarmıştı.

"Aslına sadık bir kopya, ama plastikten yapılma," demişti. "Donmuş yağı bile kesmez."

Kumaşın içinden çıkardığı bıçağı kaldırarak göstermişti.

O zamana dek billurbıçakları sadece müzelerde ve ailesinin arşivinde yer alan birkaç eski görüntülü kayıtta görmüş olan Siona bulunduğu ortamın da etkisiyle tuhaf bir heyecana kapılmıştı. Atavist bir yönünün harekete geçtiğini hissetmiş ve elinde plastik billurbıçak tutan o zavallı Müze Fremeninin eski çağlara ait, gerçek bir Fremen olduğunu hayal etmişti. Adamın elinde tuttuğu şey birden sarı gölgelerin arasında parıldayan, gümüş saplı bir billurbıçağa dönüşmüştü.

"Kopyaladığımız bıçağın otantikliğini garanti ederim," demişti Fremen. Tonlamasız sesi, fısıltısına nedense tehditkâr bir hava katıyordu.

Siona adamın yumuşak sesle konuşmasına karşın nefret dolu olduğunu fark edince birden gerilmişti.

"İhanet etmeye kalkarsan seni bulup böcek gibi gebertiriz," demişti.

Topri irkilerek Siona'ya bakmıştı.

Müze Fremeni sinmiş gibiydi... iki büklüm olmuştu. Elindeki bıçak hafifçe titriyordu... ama Fremen'in kısa ve biçimsiz parmakları bıçağın sapını bir insanın boğazını sıkarcasına kavramış, bırakmıyordu.

"Hiç ihanet eder miyim Leydim? O nasıl söz? Ama şunu söylemeliyim ki, bu bıçağın biraz ucuza gittiğini düşünüyoruz. Tamam, kötü bir kopya olabilir, ama onu yapıp satmakla canımızı tehlikeye atıyoruz."

Siona ona öfkeyle bakarken, Sözel Tarih'te geçen bir Fre-

men sözünü düşünmüştü: "*Ruhu pazar yerine dönmüş biri için hayat* sûk *demektir.*"

Fremene, "Ne kadar istiyorsunuz?" diye sormuştu.

Fremen anlaştıkları fiyatın iki mislini söylemişti.

Topri hayret nidası atmıştı.

Siona, Topri'ye bakmıştı: "Yanında o kadar var mı?"

"Hayır, ama anlaşmamız..."

"Yanında ne kadar varsa ver... hepsini," demişti Siona.

"Hepsini mi?"

"Dediğimi duymadın mı? Kesede ne varsa." Sonra dönüp Müze Fremenine bakmıştı. "Bu parayı kabul edeceksin." Bu bir soru değil emirdi ve yaşlı adam kabul etmişti. Bıçağı kumaşla sarıp Siona'ya vermişti.

Topri de kendi kendine bir şeyler mırıldanarak para kesesini yaşlı adama vermişti.

Siona, Müze Fremenine, "Adını biliyoruz," demişti. "Tuonolu Garun'un yardımcısı Teishar'sın. Sende *sûk* zihniyeti var; sana bakıp da Fremenlerin ne hale geldiğini gördükçe tiksiniyorum."

Yaşlı adam, "Leydim, hepimiz yaşamak zorundayız," diye itiraz etmişti.

"Sen yaşamıyorsun ki," demişti Siona. "Defol!"

Teishar dönüp koşarak gitmişti; para kesesini göğsüne bastırıyordu.

Siona asiler seremonisinde sahte billurbıçağı sallayan Topri'yi izlerken o geceyi hatırlamaktan rahatsız olmuştu. *Aslında Teishar'dan farkımız yok,* diye düşündü. *Bir şeyin sahtesi olacağına hiç olmaması daha iyidir.* Seremoninin sonuna doğru Topri o salak bıçağı başının üstüne kaldırıp salladı.

Siona bakışlarını adamdan alıp, solunda oturan Nayla'ya baktı. Nayla sağa sola bakıp duruyordu. Özellikle de en arkada oturan yeni üyeleri inceliyordu. Nayla kimseye kolay kolay güvenmezdi. Bir esinti makine yağı kokusu getirince Siona burnunu kıvırdı. Onn'un altında hep tehlikeli *makinelerin* kokuları olurdu! Siona burnunu çekti. Bu odada toplanmalarından da hiç hoşlanmamıştı! Burada kolayca tuzağa

düşürülebilirlerdi. Muhafızlar dış koridorların kapılarını tutup içeriye silahlı ekipler gönderebilirdi. Burası pekâlâ isyanlarının sona ereceği yer olabilirdi. Bu odayı Topri'nin seçmiş olması, Siona'nın huzursuzluğunu iyice artırıyordu.

Ulot'un nadiren yaptığı hatalardan biri, diye düşündü. Zavallı Ulot ölmeden önce, Topri'nin aralarına katılma isteğini onaylamıştı.

Ulot, "Topri belediyede çalışan önemsiz bir memur," diye açıklamıştı. "Toplanabileceğimiz ve silahlarımızı saklayabileceğimiz bir sürü yer ayarlayabilir."

Topri seremonisini bitirmek üzereydi. Bıçağı süslü bir kutuya koyup yere, yanına bıraktı.

"Yüzüm sadakat yeminimdir," dedi. Yüzünü iki yana çevirerek, odadakilerin iyice görmesini sağladı. "Size gösterdiğim yüzümü iyi belleyin ki, beni başka bir yerde gördüğünüzde tanıyın ve sizden biri olduğumu anlayın."

Siona *Ne salakça bir seremoni,* diye düşündü.

Yine de seremoniyi bozmaya cesaret edemiyordu. Topri cebinden tül gibi ince, siyah bir maske çıkarıp başına geçirince Siona da kendi maskesini çıkarıp taktı. Odadaki diğer herkes de aynı şeyi yaptı. Şimdi içeride mırıltılar duyulmaya başlamıştı. Topri'nin özel bir konuk getirdiği, içeridekilerin çoğuna söylenmişti. Siona maskesinin iplerini ensesinden sıkıca bağladı. Bu konuğu görmeye can atıyordu.

Topri odanın tek kapısına doğru yürüdü. Herkes ayağa kalkıp, sandalyelerini gürültüyle katlayarak kapının karşısındaki duvara dayadı. Siona işaret verince Topri kapıya üç kez vurdu, iki saniye bekledi, sonra da dört kez daha vurdu.

Kapı açıldı ve koyu kahverengi resmi giysili, uzun boylu bir adam usulca içeri girdi. Maskesiz olduğundan, otoriter görünüşlü zayıf yüzünü herkes görebiliyordu... ağzı dar, burnu bıçak gibi sivri, kalın kaşlarının altında gömülü gözleri koyu kahverengiydi. Odadakilerin çoğunun tanıdığı bir simaydı bu.

"Dostlarım," dedi Topri. "Sizlere Ix Büyükelçisi Iyo Kobat'ı takdim ediyorum."

Kobat, "Eski Büyükelçi," diye düzeltti. Sesi kalın ve kontrollüydü. Odadaki maskeli insanlara bakarken sırtını duvara vermişti. "Bugün Tanrı İmparator'umuz Arrakis'i utanç içinde terk etmemi emretti."

"Neden?"

Siona bu soruyu formalitelere uymadan, teklifsizce sorvermişti.

Kobat başını hızla çevirip Siona'nın maskeli yüzüne baktı. "Tanrı İmparator'a suikast girişimi oldu. Silahı benim temin ettiğimi öğrendi."

Diğerleri Siona'yla Eski Büyükelçi'den biraz uzaklaşarak, konuşmayı Siona'nın sürdüreceğini gösterdiler.

Siona sert bir sesle, "Öyleyse seni neden öldürmedi peki?" diye sordu.

"Öldürülmeye değer olmadığımı göstermek istiyor sanırım. Ix'e mesaj götürmemi istiyor olması da var."

"Ne mesajı?" Siona, Kobat'ın iki adım önüne kadar geldi. Kobat'ın onu tepeden tırnağa incelediğini, gözleriyle yediğini gördü.

"Sen Moneo'nun kızısın," dedi adam.

Sessizlik çöktü ve odanın havası bir anda gerginleşti. Kobat, Siona'yı tanıdığını neden söylemişti? Burada başka kimleri tanımıştı? Kobat aptala benzemiyordu. Bunu neden yapmıştı?

"Vücudunu, sesini ve tavırlarını burada, Onn'da herkes biliyor," dedi Kobat. "O salak maskeyle kimseyi kandıramazsın."

Siona maskesini çıkarıp adama gülümsedi. "Haklısın. Şimdi sorumu yanıtla."

Solundan Nayla'nın yaklaştığını duydu; Nayla'nın seçtiği iki yardımcısı da yanına gelmişti.

Kobat'ın durumu hemen anladığını gördü... Kobat, Siona'nın sorularına tatminkâr yanıtlar vermezse ölecekti. Adam hâlâ kontrollü bir sesle, ama daha yavaş ve kelimelerini daha dikkatli seçerek konuşmaya başladı:

"Tanrı İmparator, Ix ile Lonca'nın bir anlaşma yaptıkları-

nı bildiğini söyledi bana. Bizler... Lonca Seyrüsefercilerinin halen baharata dayalı yeteneklerini artıracak mekanik bir güçlendirici geliştirmeye çalışıyoruz."

"Bizler, yani bu odadakiler ona Solucan deriz," dedi Siona. "Ix yapımı bu makineniz nasıl bir şey olacak?"

"Lonca Seyrüsefercilerinin uzay yolcuğu sırasında hangi rotanın güvenli olduğunu *görebilmek* için baharata ihtiyaç duyduğunu biliyorsundur."

"Seyrüsefercilerin yerini bir makine mi alacak?"

"Olabilir."

"Peki halkına götüreceğin, bu makineyle ilgili mesaj nedir?"

"Proje üstünde çalışmaya devam edebilecekler, ama ancak İmparator'a süreçle ilgili günlük rapor göndermeleri kaydıyla."

Siona başını iki yana salladı. "Onun böyle raporlara ihtiyacı yok ki! Saçma bir mesaj bu."

Kobat yutkundu; gerginliğini artık gizlemiyordu.

"Projemiz Lonca ile Rahibeler Birliği'ni heyecanlandırdı," dedi. "Bizimle işbirliği yapıyorlar."

Siona başıyla onayladı. "İşbirliğinden kastın baharatlarını Ix ile paylaşmaları, değil mi?"

Kobat ona öfkeyle baktı. "Pahalı bir proje bu, ayrıca Lonca Seyrüsefercileri üstünde karşılaştırmalı deneyler yapmak için baharata ihtiyacımız var."

"Bu bir yalan ve kandırmaca," dedi Siona. "Asla öyle bir makine yapamazsınız; bunu Solucan da biliyor."

"Bizi böyle suçlamaya nasıl cüret..."

"Kapa çeneni! Sana asıl mesajı söyledim. Solucan siz Ixlilere Lonca'yı ve Bene Gesseritleri kandırmayı sürdürmenizi söylüyor. Çünkü bu onun hoşuna gidiyor."

Kobat ısrarla, "Yapabiliriz!" dedi.

Siona gülümsemekle yetindi. "Solucan'ı öldürmeye çalışan kimmiş?"

"Duncan Idaho."

Nayla şaşkınlıkla inledi. Odadaki diğerleri de kaşların ça-

tılması ve nefeslerin tutulması gibi küçük şaşkınlık belirtileri göstermişti.

Siona, "Idaho öldü mü?" diye sordu.

"Sanırım, ama... eee, Solucan bunu doğrulamayı reddediyor."

"Öyleyse neden öldüğünü düşünüyorsun?"

"Tleilaxlılar yeni bir Idaho gulâmı gönderdi."

"Anlıyorum."

Siona dönüp işaret verince Nayla odanın diğer ucuna gitti ve oradan aldığı, tezgâhtarların ufak malları paketlemekte kullandığı türden pembe sûk kâğıdıyla sarılı, ince bir paketle geri geldi. Paketi Siona'ya verdi.

Siona paketi Kobat'a uzatarak, "Suskunluğumuzun bedeli bu," dedi. "Topri'nin bu gece seni buraya getirmesine bunun için izin verdik."

Kobat paketi alırken gözlerini Siona'nın yüzünden bir an bile ayırmadı. "Suskunluğunuzun mu?" diye sordu.

"Lonca ile Rahibeler Birliği'ni kandırdığınızı onlara söylemeyeceğiz."

"Ama biz kimseyi kandırmı..."

"Salaklaşma!"

Kobat yutkunmaya çalıştı, ama boğazı kupkuru kesilmişti. Siona'nın ne demek istediğini anlamıştı: Bunun doğru olup olmaması önemli değildi; asiler öyle bir söylenti yayarsa herkes inanırdı. Topri'nin de sık sık söylediği gibi "sağduyulu olmak" gerekiyordu.

Siona, Kobat'ın hemen arkasında duran Topri'ye baktı. Kimse bu isyana "sağduyulu olduğu için" katılmazdı. Topri "sağduyusunun" ihanetine uğrayabileceğinin farkında değil miydi? Siona tekrar Kobat'a odaklandı.

Kobat, "Bu pakette ne var?" diye sordu.

Siona adamın bu sorunun yanıtını zaten bildiğini sesinden anladı.

"Ix'e göndermek istediğim bir şey. Oraya benim için sen götüreceksin. Bunlar Solucan'ın kalesinden aldığımız iki cildin kopyaları."

Kobat ellerinde tuttuğu pakete bakakaldı. Onu hemen yere atıp kurtulmak istediği belliydi; asilerle görüşmekle atıldığı bu macera, onu beklediğinden çok daha tehlikeli bir işe bulaştırmıştı. Topri'ye *"Beni neden uyarmadın?"* dercesine kaşlarını çatarak baktı.

"Bu..." Tekrar Siona'ya bakarak genzini temizledi. "Bu ciltlerde... ne var?"

"Bunu bize siz söyleyebilirsiniz. Bunların Solucan'ın kendi kelimeleri olduğunu düşünüyoruz, ama şifreli olduklarından okuyamıyoruz."

"Şifreyi çözebileceğimizi nereden çıkar..."

"Siz Ixliler böyle işlerde iyisinizdir."

"Ya çözemezsek?"

Siona omuz silkti. "Çözemezseniz sizi suçlamayız. Ama bu ciltleri başka bir amaç için kullanırsanız veya başarınıza karşın tam rapor vermezseniz..."

"Ama bundan nasıl emin olabilir..."

"Kopyaları sırf size değil, başkalarına da göndereceğiz. Rahibeler Birliği ile Lonca'nın da şifreyi çözmeye çalışmaktan geri durmayacaklarını düşünüyorum."

Kobat paketi yavaşça koltuk altına sokup gövdesine bastırdı.

"Size Solucan'ın... Solucan'ın niyetinizi... hatta burada toplandığınızı bilmediğini düşündüren nedir?"

"Bence çok şey bildiği kesin, hatta bu ciltleri kimin çaldığını bile biliyor olabilir. Babamın söylediğine göre, gerçekten de kâhinmiş."

"Baban Sözel Tarih'e bile inanıyor!"

"Sözel Tarih'e buradaki herkes inanır. Sözel Tarih ile Resmi Tarih önemli konularda örtüşürler."

"Solucan neden size bir şey yapmıyor peki?"

Siona, Kobat'ın koltuk altındaki paketi gösterdi. "Belki bunun cevabı orada yazılıdır."

"Veya belki de ne sizi ne de bu şifreli yazıları ciddiye alıyor!" Kobat öfkesini gizlemiyordu. Karar vermeye zorlanmaktan hiç hoşlanmazdı.

"Olabilir. Ama söylesene, neden şimdi Sözel Tarih'ten bahsettin?"

Kobat Siona'nın sesinde yine tehdit sezdi.

"Sözel Tarih'te Solucan'ın insani hisler duyamayacağı söylenir."

"Sebebi bu değildi," dedi Siona. "Sana gerçeği söylemen için bir şans daha veriyorum."

Nayla, Kobat'a iki adım yaklaştı.

"Bana... buraya gelmeden önce Sözel Tarih'i incelemem söylendi... sizlerin..." Kobat omuz silkti.

"Sözel Tarih'in bazı kısımlarını dua niyetine okuduğumuz mu söylendi?"

"Evet."

"Bunu kim söyledi?"

Kobat yutkundu; Topri'ye korkuyla göz attıktan sonra tekrar Siona'ya baktı.

Siona, "Topri mi?" diye sordu.

Topri, "Bizi anlamasına faydası olur diye düşünmüştüm," diye araya girdi.

"Ona liderinin ismini de söylemişsin," dedi Siona.

"Zaten biliyordu!" Topri'nin sesi yine cırtlak çıkmaya başlamıştı.

Siona, "Sözel Tarih'in özellikle hangi bölümlerine bakman söylendi?" diye sordu.

"Şey... eee, Atreides Hanedanı."

"Ve şimdi, insanların isyanıma katılmalarının sebebini bildiğini düşünüyorsun."

"Sözel Tarih'te, Solucan'ın Atreides soyundan gelen herkese nasıl davrandığı açıkça anlatılıyor!" dedi Kobat.

Siona, "Yani o bize bir parça ip verir, sonra da iple birlikte bizi içeri mi çeker?" diye sordu. Sesi aldatıcı bir şekilde sakindi.

"Babana öyle yapmıştı," dedi Kobat.

"Yani şimdi de bu asilik oyununu *benim* oynamama izin veriyor, öyle mi?"

"Ben sadece ulağım," dedi Kobat. "Beni öldürürseniz, mesajınızı kim iletecek?"

"Veya Solucan'ın mesajını," dedi Siona.

Kobat bir şey demedi.

"Sözel Tarih'i anladığını sanmıyorum," dedi Siona. "Solucan'ı ve mesajlarını anladığını da sanmıyorum."

Kobat'ın yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi. "Diğer tüm Atreidesler gibi olmaktan nasıl kurtulacağını sanıyorsun? Uysal bir..." Kobat sustu. Kapıldığı öfke yüzünden ağzından istemediği laflar kaçırdığını fark etmişti.

Siona, "Yani Solucan'ın yakın çevresinden biri mi?" diye sordu. "Tıpkı Duncan Idaholar gibi?"

Siona dönüp Nayla'ya baktı. Yanındaki iki yardımcısı, Anouk ile Taw birden pür dikkat kesildiler... ama Nayla hâlâ sakin görünüyordu.

Siona, Nayla'ya başıyla işaret verdi.

Anouk ile Taw önceden kararlaştırılan şekilde kapıya gidip önünde dikildiler. Nayla da Topri'nin yanına gitti.

Topri, "Ne.... ne oluyor?" diye sordu.

"Eski Büyükelçi'nin bizimle paylaşabileceği tüm önemli bilgileri duymak istiyoruz," dedi Siona. "Mesajın tamamını duymak istiyoruz."

Topri titremeye başladı. Kobat'ın alnında ter damlacıkları belirdi. Topri'ye tek bir kez baktıktan sonra Siona'ya odaklandı. Siona o ikisinin arasındaki ilişkiyi o bakış sayesinde kavradı.

Gülümsedi. Bu zaten bildiği bir şeyin doğrulanmasıydı, o kadar.

Kobat hiç kımıldamıyordu.

"Başlayabilirsin," dedi Siona.

"Ben... ne öğrenmek..."

"Solucan, efendilerine iletmen için sana özel bir mesaj verdi. Bu mesajı duymak istiyorum."

"Şey... arabasına eklenti yapılmasını istiyor."

"Demek boyunun daha da uzayacağını düşünüyor. Başka?"

"Bol miktarda ridulyan kristal kâğıdı istiyor."

"Neden?"

"Siparişlerini istemesinin sebebini asla söylemez."

"Başkalarına yasakladığı bir şeyi yapacak galiba," dedi Siona.

Kobat acı acı, "O kendine hiçbir şeyi yasaklamaz!" dedi.

"Ona yasak oyuncaklar yaptınız mı?"

"Bilmiyorum."

Siona *Yalan söylüyor,* diye düşündü, ama bu konuda ısrar etmemeyi seçti. Solucan'ın zırhında bir gedik daha keşfetmiş olmak yeterliydi.

Siona, "Senin yerine kim geçecek?" diye sordu.

"Malky'nin yeğeni olan bir kadını gönderecekler," dedi Kobat. "Malky'yi hatırlıyor olabilirsiniz..."

"Hatırlıyoruz," dedi Siona. "Malky'nin yeğeni neden yeni Büyükelçi olacak?"

"Bilmiyorum. Ama İmpa... Solucan beni kovmadan önce emredilmişti bu."

"Kadının adı ne?"

"Hwi Noree."

"Hwi Noree ile yakınlaşacağız," dedi Siona. "Sen yakınlaşmaya değmiyordun. Ama bu Hwi Noree denen kadın farklı olabilir. Ix'e ne zaman dönüyorsun?"

"Festival'den hemen sonra, ilk Lonca gemisiyle."

"Efendilerine ne diyeceksin?"

"Ne hakkında?"

"Mesajım hakkında!"

"Dediğini yapacaklar."

"Biliyorum. Artık gidebilirsin, Eski Büyükelçi Kobat."

Kobat odadan telaşla çıkarken az daha kapıdaki muhafızlara çarpıyordu. Topri adamın peşinden gitmeye davrandı, ama Nayla onu kolundan tutarak durdurdu. Topri korkulu gözlerle önce Nayla'nın kaslı vücuduna, ardından da Siona'ya baktı; Siona konuşmaya başlamadan önce kapının Kobat'ın ardından kapanmasını bekledi.

"Solucan sadece Ixlilere değil, bize de mesaj gönderdi," dedi Siona. "Bize meydan okuyor ve savaşın kurallarını bildiriyor."

Topri kolunu Nayla'nın elinden kurtarmaya çalıştı. "Ne yapıyor..."

"Topri!" dedi Siona. "Ben de mesaj gönderebilirim. Babama söyle, Solucan'a kabul ettiğimizi bildirsin."

Nayla Topri'nin kolunu bıraktı. Topri acıyan kolunu ovuşturdu. "Herhalde benden şüphe..."

"Hâlâ fırsatın varken git, bir daha da dönme," dedi Siona.

"Yapma, benden ciddi ciddi şüpheleniyor olamaz..."

"Sana gitmeni söyledim! Sen beceriksizsin Topri. Hayatımın büyük bölümü Balıklarla Konuşanların okullarında geçti. Orada bana beceriksizleri tanımayı öğrettiler."

"Kobat zaten gidiyor. Ona söylememin ne zararı..."

"Yalnızca adımı değil, Kalc'den ne çaldığımı da biliyordu! Ama paketi Ix'e götürmesi için ona vereceğimi *bilmiyordu.* Senin davranışlarından şunu anladım ki, Solucan o ciltleri Ix'e göndermemi istiyor!"

Topri kapıya doğru geriledi. Anouk ile Taw yana çekilip kapıyı ardına dek açtılar. Siona, Topri'nin arkasından seslendi.

"Kobat'ın adımı ve göndereceğim şeyi Solucan'dan öğrendiğini söylemeye kalkma! Solucan salakça mesajlar göndermez. Bunu dediğimi söyle ona!"

Kimileri vicdanımın olmadığını söylüyor. Ama onlar hem başkalarını hem de kendilerini kandırıyor. Şu âna dek var olmuş tek vicdan benim. Şarap nasıl fıçısında kokusunu bırakırsa, ben de en kadim yaradılışımın özüne sahibim, ki bu vicdanımın tohumudur. Beni kutsal kılan budur. Ben tanrıyım, çünkü kalıtımını gerçekten bilen tek kişiyim!

–Çalıntı Günlükler

Lord Leto'nun sarayına gönderilecek Büyükelçi'nin seçiminin yapıldığı Grand Palais'de, Ix Engizitörleri ile Büyükelçi adayı arasında soru-cevap şeklinde gerçekleşen görüşmenin kaydı:

ENGİZİTÖR: Lord Leto'yu harekete geçiren saikler hakkında bizimle konuşmak istediğinizi söylüyorsunuz. Konuşun.

HWI NOREE: Resmi Analizleriniz soracağım soruları yanıtlamıyor.

ENGİZİTÖR: Hangi soruları?

HWI NOREE: Lord Leto'nun o korkunç dönüşümü, insanlığını yitirip solucana dönüşmeyi kabul etmesine yol açan saiklerin ne olabileceğini kendime soruyorum. Sizler sadece güç kazanmak ve uzun yaşamak için bunu yaptığını söylüyorsunuz.

ENGİZİTÖR: Bu sebepler yeterli değil mi?

HWI NOREE: Kendinizi onun yerine koyun... insan böyle ufak bir kazanç uğruna bu kadar büyük bir bedel öder mi diye kendinize sorun.

ENGİZİTÖR: Madem o kadar biliyorsunuz, Lord Leto'nun solucana dönüşmeyi seçmesinin sebebini siz söyleyin.

HWI NOREE: Burada, aramızda Lord Leto'nun geleceği görme yeteneğinden şüphe duyan var mı?

ENGİZİTÖR: İşte bu! Geçirdiği dönüşümün karşılığında kâhin olması yeterli sebep değil mi?

HWI NOREE: Ama o zaten bu yeteneğe sahipti, tıpkı babası gibi. Hayır! Bence geleceğimizde korkunç bir şey gördü ve bunu ancak kendini feda ederek, solucana dönüşerek engelleyebileceğine inandı.

ENGİZİTÖR: Geleceğimizde ne görmüş olabilir ki?

HWI NOREE: Bilmiyorum, ama bence bunun ne olduğunu bulmalıyız.

ENGİZİTÖR: O tiranı halkı uğruna kendini feda eden bir hizmetkârmış gibi gösteriyorsunuz!

HWI NOREE: Atreides ailesinin en bilinen özelliklerinden biri değil miydi bu?

ENGİZİTÖR: Resmi tarihçelere inanırsak evet.

HWI NOREE: Sözel Tarih de öyle diyor.

ENGİZİTÖR: Tiran Solucan'ın bize anlatacağınız başka iyi yönleri de var mı?

HWI NOREE: İyi yönler mi efendim?

ENGİZİTÖR: Karakter özellikleri diyelim.

HWI NOREE: Amcam Malky'nin defalarca söylediğine göre, Lord Leto bazı arkadaşlarına son derece hoşgörülü davranırmış.

ENGİZİTÖR: Bazılarını da tam tersine, görünürde bir sebep olmaksızın öldürüyor.

HWI NOREE: Bence hepsinin sebebi vardı ve amcam Malky bu sebeplerden bazılarını mantık yoluyla bulmuştu.

ENGİZİTÖR: Örnek verin.

HWI NOREE: Lord Leto'nun şahsına yönelik, beceriksizce tehditler.

ENGİZİTÖR: *Beceriksizce* tehditler ha!

HWI NOREE: Mesnetsiz iddialara da hiç tahammülü yok. Tarihçilerin idam edilmesini, eserlerinin de imha edilmesini hatırlayın.

ENGİZİTÖR: Gerçeğin bilinmesini istemiyor!

HWI NOREE: Amcam Malky'ye, o tarihçilerin geçmişi çar-

pıttığını söylemiş. Düşünsenize! Geçmişi ondan iyi kim bilebilir? İçinde atalarının yaşadığını hepimiz biliyoruz.

ENGİZİTÖR: İçinde tüm atalarının yaşadığına dair elimizde kanıt var mı?

HWI NOREE: Bu gereksiz tartışmaya girmeyeceğim. Şu kadarını söyleyeyim: Amcam Malky'nin inanması ve inanmasının sebepleri benim için yeterli.

ENGİZİTÖR: Amcanızın raporlarını okuduk ve farklı yorumladık. Bize göre Malky, Solucan'a gereğinden fazla yakınlık duyuyor.

HWI NOREE: Amcam onun İmparatorluk'taki en iyi diplomat, bir belagat ustası ve aklınıza gelebilecek her konuda uzman olduğunu söylerdi.

ENGİZİTÖR: Amcanız, Solucan'ın zalimliğinden hiç bahsetmez miydi?

HWI NOREE: Amcam onun son derece medeni olduğu kanısındaydı.

ENGİZİTÖR: Zalimliğini sormuştum.

HWI NOREE: Zalim olabiliyor, evet.

ENGİZİTÖR: Amcanız ondan korkardı.

HWI NOREE: Lord Leto'da saflık ve naiflikten eser yoktur. Ancak saf ve naif numarası yapmaya başladığında ondan korkmak gerekir. Amcam ö*yle* derdi.

ENGİZİTÖR: Evet, bunlar onun sözleri.

HWI NOREE: Malky şunu da demişti: "Lord Leto insanoğlunun şaşırtıcı dehasından ve insanların türlü türlü oluşundan hoşlanır. O en sevdiğim arkadaşımdır."

ENGİZİTÖR: Amcanızın bu sözlerini yüce bilgeliğinizle nasıl yorumluyorsunuz?

HWI NOREE: Benimle alay etmeyin!

ENGİZİTÖR: Alay etmiyoruz. Yalnızca aydınlanmak istiyoruz.

HWI NOREE: Malky'nin bu sözlerinden ve doğrudan bana yazdığı başka birçok şeyden anladığım kadarıyla, Lord Leto sürekli olarak yeniliğin ve orijinalliğin peşinde koşu-

yor, ama bir yandan da böyle şeylerin yıkıcı potansiyelinden ürküyor. Amcam buna inanıyordu.

ENGİZİTÖR: Amcanızla paylaştığınız bu görüşlere eklemek istediğiniz bir şey var mı?

HWI NOREE: Söyleyeceğimi söyledim; başka bir şey eklemeye gerek görmüyorum. Siz Engizitörlerin zamanını harcadığım için üzgünüm.

ENGİZİTÖR: Zamanımızı harcamadınız. Bilinen evrenin Tanrı İmparator'u Lord Leto'nun sarayına Büyükelçi olarak gönderilmeniz onaylanmıştır.

İçimde gelmiş geçmiş tüm uzmanlık alanlarına dair bilgiler bulunduğunu unutmayın. Savaş zihniyetinden bahsederken bu zengin kaynağa dayanıyorum. Yaralıların, can çekişenlerin çığlıklarını ve inlemelerini duymadan savaşı anlayamazsınız. Ben o çığlıkları öyle çok kez duydum ki, artık aklımdan çıkmıyorlar. Ben de savaşlardan sonra çığlık attım. Her çağda yara aldım... yumruklarla, sopa ve kayalarla, kemikler ve bronz kılıçlarla, gürz ve toplarla, oklarla ve lazer silahlarıyla, sessiz ve boğucu atomik tozla, insanın dilini yakıp karartan ve ciğerlerini çökerterek nefessiz bırakan biyolojik silahlarla, hızla fışkıran alevlerle ve etkisini zamanla, sessizce gösteren zehirlerle... ve şimdi bahsetmeyeceğim başka bir sürü silahla yaralandım! Hepsini gördüm ve hissettim. Böyle davranmamın sebebini sormaya cüret edenlere sözüm şu: Bu anılara sahipken başka türlü davranamam. Korkak değilim ve bir zamanlar insandım.

–Çalıntı Günlükler

Hava kontrol uydularının sadece büyük denizlerde esen rüzgârları kontrol edebildiği sıcak mevsimde, Sareer'in sınırlarında çoğu akşam yağmur yağardı. Kale'nin etrafında düzenli olarak yaptığı teftişlerden birinden dönmekte olan Moneo aniden yağmura yakalandı. Sığınabileceği bir yere ulaşamadan karanlık çöktü. Kale'nin güney kapısındaki Balıklarla Konuşan muhafız, Moneo'nun ıslak pelerinini çıkarmasına yardım etti. Yüzü köşeli, iriyarı bir kadındı; Leto muhafızlarını böyle tiplerden seçerdi.

Kadın ıslak pelerini Moneo'ya verirken "O lanet olası hava kontrol uydularını geliştirmek gerek," dedi.

Moneo başını hafifçe sallayarak onayladıktan sonra, evine gitmek üzere merdivenleri çıkmaya başladı. Tanrı

İmparator'un suyu hiç sevmediğini tüm Balıklarla Konuşan muhafızlar bilirdi, ama işin gerçeğini sadece Moneo anlamıştı.

Sudan nefret eden aslında Solucan, diye düşündü. *Şeyh Hulud, Dune'u özlüyor.*

Moneo yeraltı mezarlığına inmeden önce evine gidip kurulandı ve ıslak giysilerini değiştirdi. Solucan'ı gereksiz yere rahatsız edip kızdırmanın anlamı yoktu. Moneo, Leto'yla uzun bir konuşma yapmalıydı, çünkü Festival Şehri Onn'a yapılacak yolculuğun tarihi yaklaşmıştı.

Asansör inerken Moneo sırtını bir duvara yaslayıp gözlerini kapadı. Birden kendini çok bitkin hissetti. Günlerdir çok az uyuyordu ve bu durum epeyce bir süre devam edecek gibiydi. Moneo, Leto'nun uykuya gerek duymamasını kıskanırdı. Ayda birkaç saat şekerleme yapmak Tanrı İmparator'a yetiyordu.

Mezarlığın kokusu ve asansörün durması Moneo'yu kendine getirdi. Gözlerini açıp, büyük odanın ortasındaki arabasının üstünde duran Tanrı İmparator'a baktı. Kendine çeki düzen verdi ve o korkunç varlığın huzuruna çıkmak için, aradaki uzun ve bilindik mesafeyi katetmeye girişti. Moneo'nun tahmin ettiği gibi, Leto dikkatli görünüyordu. En azından bu iyiye alametti.

Leto asansörün indiğini duymuş ve Moneo'nun daldığı düşüncelerden sıyrıldığını görmüştü. Adam yorgun görünüyordu, ki bu gayet anlaşılırdı. Onn'a yapılacak yolculuğun tarihi iyice yaklaşmıştı ve Moneo'nun gezegen dışından gelen ziyaretçilerle uğraşmak gibi yorucu bir işle, Balıklarla Konuşanların ritüelleriyle, yeni büyükelçilerle, Saray Muhafızlarının değiştirilmesiyle, emekliye ayırma ve atama işleriyle ilgilenmesinin yanı sıra bir de yeni Duncan Idaho gulâmını İmparatorluk denen makinenin düzenli işleyişine dahil etmesi gerekiyordu. Giderek artan detaylara boğulan Moneo'da yaşlılık belirtileri görülmeye başlamıştı.

Leto *Hesaplayayım,* diye düşündü. *Onn'dan dönmemizden bir hafta sonra Moneo yüz on sekiz yaşına basacak.*

Adam baharat kullansa çok daha uzun yaşayabilirdi, ama reddediyordu. Leto bunun sebebini bildiğine emindi. Moneo, insanların artık ölmeyi istediği o tuhaf ruh haline girmişti. Artık hayatını sürdürmesinin tek amacı Siona'nın saray hizmetine alındığını ve İmparatorluk Balıklarla Konuşanlar Cemiyeti'nin başkanı olduğunu görmekti.

Malky onlara *Hurilerim*, derdi.

Ayrıca Moneo, Leto'nun Siona'yı bir Duncan ile çiftleştirmek istediğini biliyordu. Bunun vakti gelmişti.

Arabaya iki adım kala duran Moneo başını kaldırıp Leto'ya baktı. Adamın gözlerindeki ifade Leto'ya Yerküre zamanlarında yaşamış bir pagan rahibini, her zamanki tapınağına gidip tanrısına yalvaran kurnaz bir rahibi hatırlattı.

"Lordum, yeni Duncan'ı saatlerce incelediniz," dedi Moneo. "Sizce Tleilaxlılar onun hücreleri ya da psişesiyle oynamışlar mı?"

"Hayır, ona dokunmamışlar."

Moneo titreyerek derin bir nefes aldı. Pek sevinmişe benzemiyordu.

Leto, "Damızlık olarak kullanılmasına itirazın mı var?" diye sordu.

"Onu hem atalarımdan biri hem de torunlarımın babası olarak düşünmek tuhaf geliyor."

"Ama onun sayesinde, eski bir insan formu ile dölleme programımın şimdiki ürünleri arasında birinci nesil döle erişimim oluyor. Siona bu dölün yirmi bir kuşak sonraki ürünü."

"Ama sebebini anlamıyorum. Duncanlar muhafızlarınızın hepsinden daha hantal ve dikkatsiz."

"Diğerlerinden ayrılmış, daha üstün bir soy yaratma peşinde değilim Moneo. Dölleme programımı belirleyen yasaların dayattığı geometrik gelişimlerin farkında değil miyim sanıyorsun?"

"Stok defterinize bakmıştım Lordum."

"Öyleyse baskın olmayan, çekinik özellikleri saptayıp ayıkladığımı da biliyorsundur. Benim için önemli olan, baskın genetik özellikler."

"Peki ya mutasyonlar Lordum?" Moneo'nun sesinin kurnaz tonu Leto'nun onu dikkatle, baştan aşağı süzmesine yol açtı.

"Bu meseleyi konuşmayalım Moneo."

Leto, Moneo'nun ihtiyatla kabuğuna çekilmesini izledi.

Ruh hallerime nasıl da duyarlı, diye düşündü. *Farkında olmasa da, bazı yeteneklerime sahip galiba. O soruyu sorduğuna göre, Siona'da neyi başardığımızı anlamış ya da şüphelenmiş olabilir.*

Leto bunu sınamak için, "Dölleme programımın amacını henüz tam olarak anlayamadığın açıkça belli," dedi.

Moneo canlanıverdi. "Dölleme programınızın kurallarını derinlemesine anlamaya çalışıyorum Lordum; bunu biliyorsunuz," dedi.

"Uzun vadeli işlerde kurallar genellikle geçici olur Moneo. Yaratıcılık gerektiren işler hiçbir zaman kurallara bağlı değildir."

"Ama Lordum, dölleme programınızı belirli kurallar çerçevesinde yürüttüğünüzü bizzat söylemiştiniz."

"Dediğimi duymadın mı Moneo? Yaratım işi için kurallar bulmaya çalışmak, zihni bedenden ayırmaya çalışmak gibidir."

"Ama evrimleşen bir şeyler var Lordum. Kendimden biliyorum!"

Kendinden biliyorsun ha! Sevgili Moneo. Meseleyi çözmeye öyle yaklaştı ki.

"Neden hep kesin çıkarımların peşindesin Moneo?"

"*Dönüşümsel evrimden* bahsettiğinizi duymuştum Lordum. Stok defterinizin kapağında da bu sözcükler yazıyor. Ama asıl sürpriz şu ki..."

"Moneo! Her sürprizle birlikte kurallar değişir."

"Lordum, hedefiniz insan soyunu geliştirmek değil mi?"

Leto ona sertçe bakarken şöyle düşündü: *Şimdi anahtar sözcüğü söylesem, anlar mı? Belki...*

"Ben bir yırtıcıyım Moneo."

"Yırtı..." Moneo susup başını iki yana salladı. Bu sözcüğün anlamını biliyordu, ama yine de duyduğunda afallamıştı. Tanrı İmparator şaka mı yapıyordu?

"Yırtıcı mı Lordum?"

"Sürüsünü geliştiren bir yırtıcıyım."

"Ama nasıl olur Lordum? Bizden nefret etmiyorsunuz."

"Beni hayal kırıklığına uğratıyorsun Moneo. Yırtıcı, avından nefret etmez."

"Yırtıcılar öldürür Lordum."

"Ben de öldürüyorum, ama nefret etmeden. Av açlığı dindirir. Av iyidir."

Moneo başını kaldırıp, Leto'nun gri katmanlar arasındaki yüzünü dikkatle inceledi.

Yoksa Solucan mı geliyor? Belirtileri fark edemedim mi? diye düşündü.

Belirtileri korkuyla aradı. Ama Leto'nun dev gövdesi titremiyor, gözleri parlamıyor, işe yaramaz yüzgeçleri sallanmıyordu.

Moneo, "Açlık duyduğunuz şey nedir Lordum?" diye sormaya cesaret etti.

"Gerçekten uzun vadeli kararlar alabilecek bir insan soyu. Bu yeteneğin püf noktası nedir, biliyor musun Moneo?"

"Defalarca söylemiştiniz Lordum. Fikrini değiştirebilme yeteneği."

"Değiştirebilme, evet. Peki, uzun vadeden kastımı biliyor musun?"

"Sizin için binlerce yıl olsa gerek Lordum."

"Moneo, sonsuzluğun karşısında benim binlerce yıllık hayatım bile küçücük bir nokta gibi."

"Yine de bakış açınız benimkinden farklı olsa gerek Lordum."

"Sonsuzluğun açısından bakıldığında, uzun vadeli diye tanımlanan her şey aslında kısa vadelidir."

"Yani hiç kural yok mu Lordum?" Moneo'nun sesi biraz histerik çıkmıştı.

Leto gerilmiş adamı sakinleştirmek için gülümsedi. "Belki bir kural vardır. Kısa vadeli kararlar uzun vadede genellikle başarısız olur."

Moneo sıkıntıyla başını iki yana salladı. "Ama Lordum, bakış açınız..."

"Her fani gözlemcinin zamanı sınırlıdır. Kapalı sistem diye bir şey yoktur. Ben bile ancak sınırlı bir süre yaşayabilirim."

Moneo birden bakışlarını Leto'nun yüzünden aldı ve uzayıp giden mezarlık koridorlarına baktı. *Bir gün beni de buraya getirecekler. Altın Yol devam edebilir, ama ben öleceğim.* Bu önemsizdi elbette. Sadece Altın Yol, Moneo'nun kesintisiz sürekliliğini sezdiği Altın Yol... sadece *bu* önemliydi. Moneo bakışlarını tekrar Leto'ya çevirdi, ama onun masmavi gözlerine bakmadı. O iğrenç vücutta gerçekten bir yırtıcı mı gizliydi?

"Bir yırtıcının işlevi nedir bilmiyorsun," dedi Leto.

Moneo afalladı... yoksa Leto onun aklını mı okumuştu? Moneo başını kaldırıp Leto'nun gözlerine baktı.

"Günün birinde benim bile öleceğimi *zihnin* biliyor," dedi Leto. "Ama inanmıyorsun."

"Asla görmeyeceğim bir şeye nasıl inanabilirim ki?"

Moneo kendini hiç bu kadar yalnız ve korkmuş hissetmemişti. Tanrı İmparator ne yapıyordu? *Buraya yolculukla ilgili sorunları konuşmaya... ve Siona'yla ilgili planlarını öğrenmeye gelmiştim. Benimle oyun mu oynuyor?*

"Siona'dan bahsedelim," dedi Leto.

Yine aklımı okuyor!

"Onu ne zaman sınayacaksınız Lordum?" Moneo aklından çıkmayan bu soruyu sormaya can atmıştı; ama şimdi, sorduktan sonra yanıttan korkuyordu.

"Yakında."

"Cüretimi bağışlayın Lordum, ama biricik evladım için ne kadar kaygılandığımı eminim ki biliyorsunuz."

"Sınavı geçenler oldu Moneo. Mesela sen geçmiştin."

Moneo yutkundu; Altın Yol'un kendisine nasıl benimsetildiğini hatırlamıştı.

"Beni annem hazırlamıştı. Siona'nın annesi yok."

"Balıklarla Konuşanlar var. Sen varsın."

"Bir kaza olabilir Lordum."

Moneo'nun gözleri yaşardı.

Leto başını yana çevirdi. *Bana olan sadakatiyle Siona'ya olan sevgisi arasında kaldı,* diye düşündü. *Evladı için böyle kaygılanması ne kadar dokunaklı. İyi ama tüm insanlığın* benim *biricik evladım olduğunu görmüyor mu?*

Tekrar Moneo'ya bakarak, "Haklısın, benim evrenimde bile kazalar olabiliyor," dedi. "Bundan çıkardığın bir ders yok mu peki?"

"Lordum, sadece bu seferlik..."

"Moneo! Zayıf bir idareciye yetki vermemi istemiyorsun herhalde?"

Moneo bir adım geriledi. "Hayır Lordum. Elbette istemiyorum."

"Öyleyse Siona'nın gücüne güven."

Moneo omuzlarını kaldırdı. "Yapmam gerekeni yapacağım."

"Siona bir Atreides olarak sahip olduğu görevlerin bilincine vardırılmalı."

"Evet, elbette Lordum."

"Kesin kararımız bu değil miydi Moneo?"

"Bunu inkâr etmiyorum Lordum. Onu yeni Duncan ile ne zaman tanıştıracaksınız?"

"Hele sınavdan geçsin."

Moneo mezarlığın soğuk zeminine baktı.

Leto *Sık sık yere bakıyor,* diye düşündü. *Orada ne görüyor acaba? Arabamın asırlar boyu bıraktığı izleri mi? Ahhh, hayır... derinlere, yakında girmeyi beklediği hazineler ve gizemler diyarına bakıyor.*

Moneo bir kez daha başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı. "Umarım Siona, Duncan'dan hoşlanır Lordum."

"O konuda hiç şüphen olmasın. Tleilaxlılar onu bozulmamış halde getirmişler bana... aslının tıpkısı."

"Bu çok iyi Lordum."

"Duncan'ın genotipinin kadınlara çok çekici geldiğini fark etmişsindir şüphesiz."

"Fark ettim Lordum."

"O kibar ama inceleyici bakışlarında, güçlü yüz hatlarında

ve keçi yününe benzeyen siyah saçında, kadın ruhunu eriten bir şey var."

"Evet Lordum."

"Duncan şu an Balıklarla Konuşanların yanında... biliyorsun, değil mi?"

"Bu konuda bilgilendirildim Lordum."

Leto gülümsedi. Moneo elbette bilgilendirilmişti. "Onu yakında bana getirecekler ve Tanrı İmparator'u ilk kez görecek."

"Kabul salonunu bizzat inceledim Lordum. Her şey hazır."

"Bazen beni güçsüzleştirmek istediğini düşünüyorum Moneo. Bırak da bazı ayrıntılarla ben ilgileneyim."

Moneo korkusunu gizlemeye çalıştı. Eğilip veda ederek birkaç adım geriledi. "Evet Lordum; izninizle, halletmem gereken bazı işler var."

Dönüp koşar adım uzaklaştı. Gitmesine Leto'nun izin vermediğini ancak asansörle yukarı çıkarken fark etti.

Ne kadar yorgun olduğumu biliyor. Beni mazur görecektir.

Lordun kalbinden geçenleri çok iyi bilir. Bugün ruhun senden hesap soracak. Benim tanığa ihtiyacım yok. Sen ruhunun sesine değil, öfkene ve hiddetine kulak veriyorsun.

–Lord Leto'nun bir tövbekâra söyledikleri
Sözel Tarih'ten

Aşağıda yer alan, İmparatorluk'un Lord Leto'nun hükümdarlığının 3508. senesindeki durumuna dair değerlendirme, Welbeck Özeti'nden alınmıştır. Metnin orijinali Bene Gesserit Tarikatı Rahibeler Meclisi Arşivleri'nde bulunmaktadır. Metnin orijinaliyle özeti arasında yapılan karşılaştırma, çıkarılan kısımların anlatının bütününden önemli bir şey eksiltmediğini ortaya koymuştur.

Kutsal Tarikatımız ve onun bozulmamış Rahibeler Kardeşliği adına, burada anlatılanlar değerlendirilmiş ve Rahibeler Meclisi Tarihçeleri arasında yer almaya layık ve güvenilir bulunmuştur.

Arrakis'ten sağ salim dönen Chenoeh ve Tawsuoko adlı Rahibeler, Lord Leto'nun hükümdarlığının 2116. senesinde, Kale'sinde ortadan kaybolan dokuz tarihçinin uzun süredir şüphelenildiği gibi idam edildiklerini doğrulayan bir rapor verdiler. Rahibelerin söylediğine göre dokuz tarihçi bayıltıldıktan sonra, yazdıkları kitaplarla birlikte yakılmışlar. Bu bilgi, o sıralar İmparatorluk'a yayılan söylentilerle de tamamen örtüşmektedir. Bu söylentilerin kaynağının bizzat Lord Leto olduğu düşünülüyor.

Chenoeh ve Tawsuoko adlı Rahibeler bir görgü tanığına ait bir elyazması getirdi; bu elyazmasına göre, Lord Leto meslektaşlarının akıbetini öğrenmek isteyen tarihçilere şöyle demiş:

"Onlar gösterişçilik taslayıp yalan söyledikleri için öldürüldü. Ama masum hatalarınız yüzünden gazabıma uğramaktan korkmayın. Şehitler yaratmaktan pek hoşlanmam. Şehitler tarihin akışını dramatik bir şekilde değiştirebilir. Oysa benim avladığım şeylerden biri de dramdır. Benden ancak tarihi yalanlar üzerine kurar ve yalanlarınızla övünürseniz korkun. Şimdi gidin ve bundan kimseye bahsetmeyin."

Belgede yapılan incelemeler sonucunda, el yazısının Lord Leto'nun 2116 senesindeki başyaveri Ikonicre'ye ait olduğunu gösteren emareler saptanmıştır.

Lord Leto'nun *avlama* sözcüğünü kullanması dikkat çekicidir ve Rahibe Ana Syaksa'nın, Tanrı İmparator'un kendini *doğal anlamda* bir yırtıcı olarak gördüğü teorisiyle örtüşmektedir.

Rahibe Chenoeh, Lord Leto'nun nadiren çıktığı yolculuklardan birine katılarak Balıklarla Konuşanlarla birlikte seyahat etmeye davet edilmiş. Yolculuk sırasında bir ara kendisine Kraliyet Arabası'nın yanında yürüyüp Lord Leto ile konuşabileceği söylenmiş. Rahibe aralarındaki diyaloğun şu şekilde geçtiğini rapor etti:

Lord Leto: "Burada, Kraliyet Yolu'nda bazen kendimi saldırganlara karşı korunmak için surların üzerinde duruyormuş gibi hissediyorum."

Rahibe Chenoeh: "Ama burada size hiç kimse saldıramaz Lordum."

Lord Leto: "Siz Bene Gesseritler bana dört bir yandan saldırıyorsunuz. Hatta şu an bile Balıklarla Konuşanlarımı ayartmanın peşindesiniz."

Rahibe Chenoeh o an ölüme hazırlandığını, ama Tanrı İmparator'un arabasını durdurup etrafındaki maiyetine bakmakla yetindiğini söylüyor. Diğerleri de yol kenarında, saygılı bir mesafede durup öğrenilmiş bir pasiflikle beklemiş.

Lord Leto: "İşte, bunlar benim küçük kalabalığım; beni her şeyden haberdar ediyorlar. Yaptığım suçlamanın doğruluğunu inkâr etmeye kalkma sakın."

Rahibe Chenoeh: "İnkâr etmiyorum ki."

Lord Leto bunun üzerine Rahibe Chenoeh'e bakarak şöy-

le demiş: "Korkma, şahsına zarar gelmeyecek. Sözlerimi Rahibeler Meclisi kayıtlarına geçirmeni istiyorum."

Rahibe Chenoeh o an Lord Leto'nun kendisinin görevi ve şahsı hakkında her şeyi, onun aslında bir söz kaydedici olarak eğitildiğini dahi bildiğini anlamış. "Bir Rahibe Ana gibiydi," diyor. "Ondan hiçbir şey gizleyemiyordum."

Lord Leto, "Festival Şehri'me bak ve ne gördüğünü söyle," diye emretmiş.

Rahibe Chenoeh Onn'a bakarak konuşmuş: "Uzaktaki şehri görüyorum. Sabah aydınlığında çok güzel görünüyor. Sağda ormanınız uzanıyor. Yeşilin öyle çok tonuna sahip ki, onları bütün gün tasvir edebilirim. Solda ve şehrin etrafındaysa hizmetkârlarınızın evleri ve bahçeleri var. Bunlara bakılırsa bazıları çok zengin, bazıları da çok fakir."

Lord Leto: "Bu araziyi öbekler halinde donattık! Ağaçlar öbekler halinde. Evler, bahçeler... Öyle düzenli ki, burada yeni gizemler keşfetmenin hazzını yaşayamazsın."

Lord Leto'nun verdiği güvenceden cesaret alan Rahibe Chenoeh, "Lordum gerçekten gizem mi istiyor?" diye sormuş.

Lord Leto: "Böyle bir yerde, dışa uzanan ruhsal özgürlük olmaz. Görmüyor musun? Burada paylaşılacak açık bir evren yok. Burada her şey kapalı... kapılar, sürgüler, kilitler!"

Rahibe Chenoeh: "İnsanoğlunun artık mahremiyete ve korunmaya ihtiyacı yok mu?"

Lord Leto: "Geri döndüğünde senin o Rahibelere söyle, burayı eski haline getireceğim. Bu manzara insanı iç dünyasına dönmeye, özgürlüğü içte aramaya teşvik ediyor. Oysa insanların çoğu, özgürlüğü içte bulacak kadar güçlü değildir."

Rahibe Chenoeh: "Sözlerinizi harfiyen aktaracağım Lordum."

Lord Leto: "Öyle yap. Senin o Rahibelere şunu da söyle: Belirli bir niteliğe, tanımlanmış bir genetik hedefe odaklı bir dölleme programı çok tehlikelidir; Bene Gesseritlerin bunu herkesten iyi bilmesi gerekir."

Rahibe Chenoeh'e göre bu, Lord Leto'nun babası Paul Atreides'e yaptığı açık bir gönderme. Şunu belirtelim ki, döl-leme programımızda *Kuisatz Haderah'a* bir nesil erken ulaşıl-dı. Paul Atreides kontrolümüze girmekten Fremenlerin lideri Muad'Dib haline gelmekle kurtuldu. Onun Rahibe Ana güçle-rine ve insanoğluna hâlâ çok ağır bedeller ödeten başka güçle-re sahip bir erkek olduğu şüphesiz. Lord Leto'nun dediği gibi:

"Elinizde ummadığınız bir şey var. Ben varım... jokeriniz. Ve Siona'yı üretmeyi başardım."

Lord Leto, başyaveri Moneo'nun kızından bahsetmesinin sebebini söylemeyi reddetmiş. Bu konu araştırılıyor.

Rahibeler Meclisi'ni ilgilendiren diğer konular hakkında araştırmacılarımız şu bilgileri topladı:

BALIKLARLA KONUŞANLAR

Lord Leto'nun kadınlardan oluşan bu lejyonlarının Arrakis'te on yılda bir düzenlenen festivale gönderecekleri temsilciler seçildi. Her gezegen garnizonundan üçer temsil-ci katılacak. *(Seçilenlerin listesi ekte yer almaktadır.)* Her za-manki gibi bu kez de yanlarına yetişkin erkek almayacaklar, hatta Balıklarla Konuşan subaylarının eşleri bile gelmeyecek. Bu raporlama döneminde eşlerin listesinde çok az değişik-lik oldu. Yeni isimler, elimizdeki şecere kayıtlarından alınan bilgilerle birlikte listeye eklenmiştir. Bunlardan sadece ikisi Duncan Idaho gulâmlarının soyundan gelmektedir ve isim-lerinin yanına yıldız işareti konulmuştur. Lord Leto'nun döl-leme programında gulâmların kullanımına dair tahminleri-mize ekleyebileceğimiz yeni bir bilgi yok.

Bu dönemde Balıklarla Konuşanlar ile Bene Gesseritler arasında ittifak kurma çabalarımızın tümü başarısızlıkla sonuçlandı. Lord Leto bazı garnizonlarını büyütmeye de-vam ediyor. Ayrıca halkın dikkatini Balıklarla Konuşanların askerî görevlerinden uzaklaştırarak diğer görevlerinin öne-mini vurgulamayı da sürdürüyor. Böylece gezegenlerin yerel

halklarının Balıklarla Konuşanlara duyduğu hayranlığın, onların garnizonlarının varlığından duydukları memnuniyetin ve *minnettarlığın* artmasını sağlıyor.

(Büyütülen garnizonların listesi ekte yer almaktadır. Editörün notu: Sadece Bene Gesseritlerin, Ixlilerin ve Tleilaxlıların anayurtları olan gezegenlerdeki *garnizonlar büyütüldü. Uzay Loncası'nı denetleyen garnizonlar büyütülmedi.)*

RAHİPLER BİRLİĞİ

Doğal sebeplerle gerçekleşen (eklerde listelenmiş) birkaç ölüm ve bu kişilerin yerine yapılan atamalar dışında önemli değişiklikler olmadı. Ritüel işlerinin yerine getirilmesi için atanan memurlarla eşlerinin sayısı halâ düşük, yetkileri de hâlâ kısıtlı... herhangi bir önemli mesele söz konusu olduğunda Arrakis'e danışmak zorundalar. Rahibe Ana Syaksa ve diğer bazı Rahibe Anaların fikrine göre, Balıklarla Konuşanların dinsel kimliği yavaş yavaş önemini yitiriyor.

DÖLLEME PROGRAMI

Siona'ya ve kendi babasıyla ilgili başarısızlığımıza ilişkin anlaşılmayan atfının dışında, Lord Leto'nun sürekli gözetim altında tuttuğumuz dölleme programı hakkında bildiklerimize eklenecek yeni bir bilgiye ulaşmadık. Planında belirli bir rastlantısallık faktörünün yer aldığına dair kanıtlar var, ki Lord Leto'nun *genetik hedefler* hakkında söyledikleri bunu doğruluyor; ama Rahibe Chenoeh'e doğruyu söylediğine emin olamıyoruz. Lord Leto'nun geçmişte pek çok kez yalan söylediğine ve planlarını ansızın, habersizce değiştirdiğine dikkatinizi çekeriz.

Lord Leto, dölleme programına katılımda bulunmamıza hâlâ izin vermiyor. Gezegenimizde bulunan Balıklarla Konuşan garnizonundaki denetçileri, çiftleştirmelerimizin ürün-

leri arasında onaylamadıklarını "ayıklamayı" sürdürüyor. Bu raporlama döneminde Rahibe Analarımızın sayısının azalmaması için büyük çaba sarf etmek zorunda kaldık. İtirazlarımız sonuçsuz kaldı. Rahibe Chenoeh'in bu meseleyle ilgili, açıkça sorduğu bir soruya Lord Leto şu yanıtı vermiş:

"Elinizdekine şükredin."

Bu uyarıyı buraya not alıyoruz. Lord Leto'ya minnettarlığımızı belirten bir mektup gönderdik.

EKONOMİ

Rahibeler Meclisi hâlâ borç ödeme yeterliliğine sahip, ama sıkı mali politikamızı gevşetemeyiz. Aksine, yeni raporlama döneminde birtakım yeni tedbirler yürürlüğe konulacaktır. Bunların arasında, ayinlerde melanj kullanımının azaltılması ve hizmet bedellerimizin artırılması da var. Önümüzdeki dört raporlama dönemi içinde, Büyük Hanedan kadınlarının eğitiminden elde ettiğimiz geliri iki misline çıkarmayı umuyoruz. Şu andan itibaren, yapacağımız zamlara uygun gerekçeler bulmaya başlayınız.

Lord Leto melanj payımızı artırması yönündeki ricamıza olumsuz yanıt verdi. Sebebini söylemedi.

Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles ile ilişkimiz hâlâ oldukça iyi. CHOAM önceki dönemde, Yıldız Mücevherleri piyasasında bölgesel bir kartel oluşturmayı başardı; bu proje için sunduğumuz danışmanlık ve pazarlık hizmetlerimiz sayesinde oldukça iyi bir gelir elde ediyoruz. Bu gelir, Giedi Prime'daki kaybımızı fazlasıyla telafi edecektir. Giedi Prime yatırımımız iptal edildi.

BÜYÜK HANEDANLAR

Bu raporlama dönemi içinde otuz bir eski Büyük Hanedan ekonomik çöküş yaşadı. Bunlardan sadece altısı Küçük

Hanedan statüsünü koruyabildi. (*Bkz. ekte yer alan liste.*) Büyük Hanedanların son bin yıldır süregelen gerileme ve güçsüzleşme trendi devam ediyor. Mutlak çöküşten kurtulan hanedanların altısının da çok sayıda CHOAM hissesine sahip olması ve bunlardan beşinin Yıldız Mücevheri projesine ciddi şekilde katılması dikkat çekici. Bunların tek istisnası, Caladan'dan gelen antika balina kürklerine ciddi bir yatırımın da dahil olduğu, çeşitlendirilmiş bir portföye sahip.

(*Bu dönemde ponji pirinci stokumuz neredeyse iki katına* çıkarken, balina kürkü stokumuz azaldı. Bu kararın sebepleri önümüzdeki dönemde *ele alınacaktır.*)

AİLE HAYATI

Araştırmacılarımızın son iki bin yıldır süregelen gözlemlerine göre, aile hayatının homojenleşmesi kesintisiz devam ediyor. İstisnaları tahmin edersiniz: Lonca, Balıklarla Konuşanlar, saray maiyeti, Tleilaxlıların şekil değiştirebilen Yüz Dansçıları (bu durumu değiştirmeye yönelik tüm çabalara rağmen hâlâ kısırlar) ve elbette ki bizler.

Tüm gezegenlerdeki ailevi koşulların giderek birbirine benzemesi dikkat çekici; bu durum tesadüfe yorulamaz. Burada Lord Leto'nun büyük planının bir kısmının ortaya çıkışını görüyoruz. Evet, en yoksul aileler bile iyi besleniyor, ama bir yandan da gündelik hayatın koşulları giderek durağanlaşıyor.

Lord Leto'nun neredeyse sekiz kuşak önce söylediği bir sözü hatırlatırız:

"İmparatorluk'ta kalan tek ilginç şeyim ben."

Rahibe Ana Syaksa bu trende kuramsal bir açıklama getirdi ve aramızda bu teoriyi benimseyenlerin sayısı giderek artıyor. R.A. Syaksa, Lord Leto'nun hidrolik despotizm kavramında temellenen bir saikle hareket ettiği kanısında. Bildiğiniz gibi hidrolik despotizm ancak, genel hayatın mutlak

biçimde ihtiyaç duyduğu bir maddenin veya koşulun göreceli olarak küçük ve merkezileştirilmiş bir gücün kontrolünde olmasıyla mümkündür. Hidrolik despotizm kavramı, sulama kanallarından akan su sayesinde insan nüfusunun artması ve o suya muhtaç hale gelmeleriyle ortaya çıkmıştır. Su kesildiğinde çok sayıda insan ölüyordu.

Bu fenomen, insanlık tarihinde sık sık tekrarlanmıştır; sadece su ve tarım ürünleri değil, borularla ve diğer dağıtım şebekeleriyle kontrol edilen petrol ve kömür gibi hidrokarbon yakıtlar da hidrolik despotizm amacıyla kullanılmıştır. Bir zamanlar elektrik gibi bir enerji kaynağı bile, dağıtımının yalnızca tüm bölgeye yayılan karmaşık bir tel ağıyla yapıldığı dönemde, hidrolik despotizm aracına dönüşmüştü.

R.A. Syaksa, Lord Leto'nun İmparatorluk'ta melanj bağımlılığını daha da artırmaya çalıştığına inanıyor. Şunu belirtmek gerekir ki, yaşlanma süreci bir tür hastalık olarak görülebilir ve melanj bu hastalığı iyileştirmese de etkisini yavaşlatan bir ilaçtır. R.A. Syaksa, Lord Leto'nun ancak melanjla tedavi edilebilecek yeni bir hastalık yaratacak kadar ileri gidebileceğini de düşünüyor. Bu biraz abartılı gelebilir, ama hemen reddedilmemelidir. Bundan daha tuhaf şeyler de görülmüştür, ayrıca insanlık tarihinin başlarında frenginin oynadığı rolü göz ardı etmemeliyiz.

NAKLİYAT/LONCA

Bir zamanlar Arrakis'e özgü olan üçlü nakliyat sistemi (süspansörlü platformlara konulan ağır yüklerle, yaya olarak yapılan nakliyat; ornitopterle havadan yapılan nakliyat; Lonca tarafından gezegen dışına yapılan nakliyat) İmparatorluk'un diğer gezegenlerine giderek daha fazla yayılıp egemen hale geliyor. Bu durumun başlıca istisnası Ix'dir.

Bunu kısmen gezegenlerdeki hayat tarzlarının sakin ve durağan hale gelmesine yoruyoruz. Kısmen de Arrakis'i taklit etme çabası olduğunu düşünüyoruz. Ix mallarına karşı

duyulan genel antipati de büyük bir etken. Ayrıca düzeni korumakla görevli Balıklarla Konuşanların, işlerini kolaylaştırmak için bu sistemi destekledikleri de bir gerçek.

Lonca'nın bu eğilimdeki rolünü, Seyrüsefercilerinin melanja olan mutlak bağımlılığı belirlemektedir. Bundan dolayı, Lonca'nın Seyrüsefercilerin kâhinlik yeteneğinin yerini alabilecek mekanik bir sistem üstünde Ix ile ortak çalışmasını dikkatle izliyoruz. Melanj veya Büklümgemilerinin rotasını belirlemenin başka bir yolu olmaksızın, Lonca'nın ışık hızının ötesinde yaptığı tüm yolculukların felaketle sonuçlanması riski oluşur. Bu Lonca-Ix projesinden pek umudumuz olmasa da, başarmaları ihtimal dahilinde; bu konuda rapor vermeyi sürdüreceğiz.

TANRI İMPARATOR

Lord Leto'nun biraz daha irileşmesi dışında, bedensel özelliklerinde yalnızca ufak tefek değişiklikler gözlemledik. Sudan nefret ettiği söyleniyor; bu henüz kanıtlanmasa da, suyun Dune'un orijinal kumsolucanlarına karşı bir engel olarak kullanıldığı ve Fremenlerin orjilerinde kullandıkları baharat özünü elde etmek için küçük kumsolucanlarını *suda boğarak* öldürdükleri kayıtlarımızda yer alıyor.

Lord Leto'nun muhtemelen Lonca-Ix projesi sebebiyle Ix'i daha da dikkatli gözlemeye başladığını gösteren birçok kanıt var. Bu projenin başarıya ulaşması, Lord Leto'nun İmparatorluk üstündeki egemenliğini elbette ki azaltır.

Ix ile iş yapmaya devam ediyor; Kraliyet Arabası için yedek parçalar satın alıyor.

Tleilaxlılar Lord Leto'ya yeni bir Duncan Idaho gulâmı gönderdi. Dolayısıyla önceki gulâmın öldüğüne kesin gözüyle bakılabilir, ama nasıl öldüğünü bilmiyoruz. Lord Leto'nun bazı gulâmlarını bizzat öldürdüğüne dair, önceki bulgulara dikkatinizi çekeriz.

Lord Leto'nun bilgisayar kullandığını gösteren kanıtlar

giderek artıyor. Bizzat kendisinin ve Butleryan Cihadı'nın koyduğu yasakları çiğniyorsa ve bunun kanıtını bulabilirsek, Lord Leto'nun üstündeki nüfuzumuzu artırabilir ve hatta belki de uzun süredir arzuladığımız bazı ortak projeleri bile kabul ettirebiliriz. Dölleme programımızı Lord Leto'nun devralmış olması hâlâ çok büyük bir sorun. Araştırmalarımıza devam edeceğiz, ancak şunu unutmadan:

Bundan önceki tüm raporlarda belirtildiği gibi, Lord Leto'nun kâhinliğine seslenmeliyiz. Onun gelecekteki olayları görme yeteneğinin, tüm atalarınınkinden güçlü olan kehanet yeteneğinin halen İmparatorluk üzerindeki hâkimiyetinin dayanağı olduğu şüphesiz.

Ona başkaldırmayacağız!

Yapacağımız her önemli hareketi Lord Leto'nun çok önceden bildiğine inanıyoruz. Dolayısıyla kendimize koyduğumuz kural, onu ya da büyük planını (ancak kısmen anladığımız bu planı) tehdit edecek hiçbir kasıtlı davranışta bulunmamaktır. Ona şöyle demeyi sürdüreceğiz:

"Sizin için tehdit oluşturabilecek bir hareketimiz olacaksa, söyleyin ki yapmayalım."

Ve:

"Büyük planınızı bize anlatın ki yardım edelim."

Bu raporlama döneminde iki sorumuza da yeni bir yanıt vermedi.

IXLİLER

Lonca-Ix projesi dışında, Ixlilere dair rapor edilecek önemli bir şey yok. Ix, Tanrı İmparator'un bir zamanlar yakın dostu olduğu söylenen Malky'nin yeğeni Hwi Noree'yi Lord Leto'nun sarayına yeni Büyükelçi olarak gönderiyor.

Büyükelçi değişikliğinin sebebi bilinmiyor; fakat Hwi Noree'nin belirli bir amaçla, muhtemelen sarayda Ix'i temsil etmesi için özel olarak üretilip yetiştirildiğini gösteren birkaç kanıt var. Malky'nin de genetik açıdan bu göreve uy-

gun şekilde tasarlandığına inanmamız için sebepler bulunuyor.

Araştırmalarımızı sürdüreceğiz.

MÜZE FREMENLERİ

Bir zamanların gururlu savaşçılarının bu dejenere kalıntıları, Arrakis'te olup bitenler hakkında başlıca bilgi kaynağımız olmayı sürdürüyor. Önümüzdeki raporlama döneminde bütçemizi epey zorlayacaklar, çünkü istedikleri ücretler artıyor ve onları kendimize düşman etmekten çekiniyoruz.

Hayat tarzları atalarınınkine pek benzemese de eski Fremen ayinlerini hâlâ kusursuzca uygulamalarını ve eski Fremen âdetlerini birebir taklit etmelerini ilginç buluyoruz. Bu durumu Balıklarla Konuşanların Fremenlerin eğitimi üstündeki etkisine yoruyoruz.

TLEILAXLILAR

Yeni Duncan Idaho gulâmından sürpriz beklemiyoruz. Tleilaxlılar orijinalin hücre yapısı ve psişesiyle oynamayı tek bir kez denemişti; Lord Leto'nun tepkisinden sonra, bundan hâlâ kaçınıyorlar. Tleilaxlılar geçenlerde bir elçi daha göndererek, bizimle ortak bir projeye girmek istediklerini tekrarladı; projenin hedefinin, erkeğe ihtiyaç duymayan ve sadece kadınlardan oluşan bir toplum yaratmak olduğunu söylüyorlar. Tleilaxlılara zerre kadar güvenmeyişimiz gibi bariz sebeplerden dolayı, tekliflerini her zamanki gibi kibarca reddettik. Lord Leto'nun on yılda bir düzenlenen festivaline göndereceğimiz elçi, kendisine bu teklifi tüm ayrıntılarıyla anlatacaktır.

Saygılarımızla bildiririz:
Rahibe Analar
Syaksa, Yitob, Mamulut, Eknekosk ve Akeli.

Size tuhaf gelebilir, ama günlüklerimde okuduğunuz türden büyük mücadelelere girişenler bazen giriştikleri mücadelenin farkına bile varmaz. İnsanların yüreklerinde gizlediği hayaller çok şeyi değiştirir. Ben her zaman eylemleri biçimlendirmenin yanı sıra hayalleri biçimlendirmek için de uğraşırım. Günlüklerimin satır aralarında, insanoğlunun kendini görüş tarzıyla mücadele vardır... kan ter içinde yapılan bu mücadelede, en karanlık geçmişimize ait dürtüler bilinçaltımızda birikip taşar ve sadece yaşamakla kalmayıp mücadele etmek zorunda olduğumuz olaylara dönüşebilir. Size hep göremediğiniz yerlerden saldıran ve başları kesildikçe çoğalan bir canavardır bu. Bu yüzden, Altın Yol'un bana ait olan kısmını katettiğinizde, duyamadığı müziklerle dans eden masum çocuklar olmaktan çıkacağınızı umuyor, bunun için dua ediyorum.

–Çalıntı Günlükler

Nayla, Tanrı İmparator'un Kale'nin güney kulesinin tepesinde bulunan kabul salonuna çıkan döner merdiveni ağır adımlarla ve sabit hızla çıkmaktaydı. Kulenin güneybatı kemerinden her geçişinde, dar yarıklar halindeki pencerelerden giren altın renkli gün ışığı huzmelerinin tozlu havayı aydınlattığını görüyordu. Yanındaki merkezi duvarın içinde, Lordunun devasa bedenini yukarıdaki odaya çıkarmakta kullanılan lx yapımı bir asansör olduğunu biliyordu; bu asansör, Nayla'nın Lordununkine kıyasla küçücük bedenini de taşıyabilecek kadar büyüktü mutlaka... ama Nayla merdiveni kullanmak zorunda bırakılmasına içerlemiyordu.

Açık pencerelerden esen rüzgâr, Nayla'nın burnuna çölün yanık çakmaktaşı kokusunu getiriyordu. Ufukta alçalan güneş, iç surun ince kırmızı mineral tabakasını aydınlattıkça

sanki orada yakutlar alevleniyordu. Nayla bazen başını çevirerek bir pencereden dışarıya, kumullara göz atıyordu. Ama o muhteşem manzarayı hayranlıkla izlemek için bir kez olsun durmamıştı.

Lord Leto bir keresinde ona, "Sende kahramanlara özgü bir sabır var Nayla," demişti.

Bu sözü hatırlayınca Nayla'nın içi ısındı.

Kulenin içindeki Leto, Nayla'nın Ix yapımı tüpün etrafında dolanarak yükselen uzun döner merdiveni çıkmasını seyretmekteydi. Yine Ix yapımı olan bir cihaz, yaklaşan Nayla'nın dörtte bir oranında küçültülmüş görüntüsünü Leto'nun gözlerinin tam karşısında üç boyutlu olarak gösteriyordu.

Leto *Hareketleri ne kadar özgüvenli,* diye düşündü.

Nayla'nın özgüveninin tutkulu ve saf olmasından kaynaklandığını biliyordu.

Nayla'nın üstünde Balıklarla Konuşan mavisi, göğsünde şahin arması bulunmayan, kukuletalı bir cüppe vardı. Kule dibindeki muhafızları geçtikten sonra, Lord Leto'nun bu özel ziyaretler sırasında takmasını istediği cibus maskesini çıkarıp geriye atmıştı.

İri yapılı ve kaslı vücuduyla Leto'nun diğer birçok muhafızına benzese de, neredeyse kare şeklindeki yüzü Leto'nun hatırladığı başka hiçbir simayı andırmıyordu... ağzı öyle genişti ki, yanaklarının etrafından dolanıyor gibiydi ve ağız kenarlarındaki derin gamzeler bu yanılsamayı artırıyordu. Gözleri açık yeşil, kısacık kesilmiş saçı sararmış fildişi rengiydi. Neredeyse dümdüz alnı, yüzünün kare şeklini iyice ortaya çıkarıyordu; gözlerinin dikkat çekiciliği, soluk kaşlarının pek fark edilmemesine yol açıyordu. Düz burnu, ince dudaklı ağzının hemen üstünde son buluyordu.

Nayla konuşurken, iri çenesi ilk çağlardan kalma bir hayvanınki gibi açılıp kapanırdı. Balıklarla Konuşan askerleri dışında gücünü pek bilen olmasa da, onların arasında bir efsaneydi. Leto bir keresinde onun yüz kiloluk bir adamı tek eliyle kaldırdığını görmüştü. Nayla'nın Arrakis'e geldiğini

Moneo'ya söylememişti; ama başyaveri, Leto'nun Balıklarla Konuşanlarını gizli ajan olarak kullandığını biliyordu.

Leto bakışlarını basamakları çıkan Nayla'dan alıp yanındaki büyük pencereden dışarıya, güneyde uzanan çöle baktı. Uzaklardaki kayaların kahverengi, altın sarısı, koyu kehribar renkleri Leto'nun zihninde dans ediyordu sanki. Balıkçıl tüyü rengi, uzak bir kayalıkta pembe bir çizgi uzanıyordu. Balıkçılların soyu tükenmişti, ama Leto'nun hafızasında hâlâ canlıydılar ve uçuk pastel rengi o kaya şeridine içsel gözüyle bakınca, önünden o soyu tükenmiş kuşun uçarak geçtiğini görür gibi oldu.

Nayla bile artık merdiven çıkmaktan yorulmaya başlamış olmalıydı. Sahiden de, merdivenin dörtte üçünün aşağıda kaldığını gösteren işaretin iki basamak yukarısında nihayet durup soluklandı; her seferinde tam orada soluklanırdı. Leto'nun Nayla'yı çok uzaklardaki Seprek garnizonundan buraya getirtmesinin sebeplerinden biri de kadının bu tutarlılığıydı.

Leto'nun yanındaki pencerenin önünden, kule duvarının sadece birkaç kanat boyu ötesinden bir Dune şahini süzüldü. Kale'nin dibindeki gölgelere odaklanmıştı. Leto bazen orada küçük hayvanların gezindiğini biliyordu. Şahinin ötesinde uzanan loş ufukta çizgi halinde toplanan bulutları seçebiliyordu.

İçindeki eski Fremenler için ne tuhaf şeylerdi bunlar: Arrakis'te bulutlar, yağmur ve açıkta su birikintileri.

Leto içindeki seslere şunu hatırlattı: *Hükümdarlığımın ilk günlerinden beri, Dune'un yemyeşil Arrakis'e dönüştürülmesi projesi aralıksız devam ediyor; artık geride yalnızca bu çöl, Sareer'im kaldı.*

İnsanlar coğrafyanın tarih üzerindeki etkisine pek dikkat etmez, diye düşündü. *Daha çok tarihin coğrafya üzerindeki etkisiyle ilgilenirler.*

Bu nehrin sahibi kim? Bu yemyeşil vadinin? Bu yarımadanın? Bu gezegenin?

Hiçbirimiz değiliz.

Nayla tekrar merdiveni çıkmaya başlamıştı ve gözlerini yukarıdaki, çıkması gereken basamaklardan ayırmıyordu. Leto'nun düşünceleri ona odaklandı.

Nayla birçok açıdan şimdiye kadar sahip olduğum en iyi yardımcı. Onun tanrısıyım. Bana sorgusuz sualsiz tapıyor. Bazen şakalaşmak için imanına saldırdığımda bile, bunu yalnızca bir sınav olarak görüyor. Her sınavı geçebileceğini de biliyor.

Leto onu asilerin arasına gönderdiğinde ve Siona'nın her dediğini yapmasını söylediğinde bile Nayla bunu sorgusuz sualsiz kabul etmişti. Nayla şüpheye düşecek, hatta bunu dile getirecek olsa da, imanı sayesinde kendi kendini ikna etmeyi eninde sonunda başarırdı... en azından şimdiye kadar başarmıştı. Bununla birlikte, Kutsal Varlık'ın huzuruna çıkarak içsel gücünü tazelemeye ihtiyaç duyduğu son zamanlardaki mesajlarından anlaşılıyordu.

Leto, Nayla'yla yaptığı ilk konuşmayı hatırladı; kadın onu memnun etme arzusuyla tir tir titriyordu.

"Siona beni öldürmen için seni gönderse bile, ona itaat etmelisin. Bana hizmet ettiğini asla öğrenmemeli."

"Sizi kimse öldüremez Lordum."

"Sen yine de Siona'ya itaat etmelisin."

"Elbette Lordum. Emrettiğiniz gibi olacak."

"Her konuda ona itaat etmelisin."

"Edeceğim Lordum."

Bir başka sınav. Nayla sınavlarımı asla sorgulamaz. Bunlar onun için pire ısırığından farksız. Lordu emir mi veriyor? Nayla itaat eder. Bu ilişkiyi hiçbir şeyin değiştirmesine izin vermemeliyim.

Leto *Eski zamanlarda yaşasa mükemmel bir Shadout olurdu,* diye düşündü. Nayla'ya billurbıçak, Tabr Siyeçi'nden kalma gerçek bir billurbıçak vermesinin sebebi buydu. Bu bıçak eskiden Stilgar'ın eşlerinden birine aitti. Nayla bıçağını cüppesinin altındaki gizli kınında, silahtan çok tılsım niyetine taşıyordu. Leto bıçağı ona eski ritüele uygun şekilde vermişti; o tören sırasında, bir daha asla hissetmeyeceğini sandığı duygulara kapılınca şaşırmıştı.

"Bu Şeyh Hulud'un dişidir."

Gümüşi derili elleriyle bıçağı kadına uzatmıştı.

"Bunu al; bu bıçak seni hem geçmişin hem de geleceğin parçası haline getirecektir. Onu kirletirsen, geçmiş sana asla bir gelecek vermez."

Nayla önce bıçağı, sonra da kını almıştı.

Leto, "Bir parmağından kan akıt," diye emretmişti.

Nayla itaat etmişti.

"Şimdi bıçağı kınına sok. Her çıkarışında mutlaka kan akıtmalısın."

Nayla buna da itaat etmişti.

Yaklaşan Nayla'nın üç boyutlu görüntüsünü izlerken eskiden yapılan o töreni hatırlayan Leto biraz hüzünlendi. O bıçak eski Fremen yöntemiyle sabitlenmezse zamanla kırılganlaşıp işe yaramaz hale gelirdi. O billurbıçak şeklini Nayla'nın ömrü boyunca koruyacak, onun ölümünden kısa süre sonra da kullanılmaz hale gelecekti.

Geçmişin küçük bir parçasını kesip attım.

Eski zamanların Shadoutlarının şimdiki Balıklarla Konuşanlara dönüşmesi ne üzücüydü. Bir hizmetkârı efendisine daha çok bağlamak için gerçek bir billurbıçak kullanılması da. Leto kimilerinin Balıklarla Konuşanları aslında rahibeler, onun Bene Gesseritlere karşı yarattığı rakipler olarak gördüğünü biliyordu.

Bene Gesseritler, *"O yeni bir din yaratıyor,"* diyordu.

Saçma! Din filan yaratmadım. Din benim *zaten!*

Nayla kuledeki korunaklı odaya girdi ve Leto'nun arabasına üç adım kala durdu; başını uygun şekilde, itaatkârca eğip bekledi.

Hâlâ anılarını düşünen Leto, "Yüzüme bak kadın!" dedi.

Nayla itaat etti.

"Ben kutsal bir rezillik yarattım!" dedi Leto. "Varlığımın etrafında kurulan bu dinden tiksiniyorum!"

"Evet Lordum."

Nayla yaldızlı yastıkları andıran yanaklarının yukarısındaki yeşil gözlerini kaldırmış, Leto'ya sorgulamadan, anlamadan, bunlara hiç ihtiyaç duymadan bakıyordu.

Yıldızları toplamaya göndersem, gidip toplamaya çalışır. Onu yine sınadığımı düşünüyor. Aslında bu tavrıyla beni kızdırabilir.

Leto, "Bu lanet olası din benimle birlikte sona ermeli!" diye bağırdı. "Neden halkımın başına din gibi bir belayı açmak isteyeyim ki? Dinler zamanla içten içe çürür... tıpkı imparatorluklar ve bireyler gibi! Onların hepsi aynıdır."

"Evet Lordum."

"Dinler senin gibi radikal ve fanatik insanlar yaratır!"

"Teşekkür ederim Lordum."

Leto öfkeli numarası yapmaktan hemen vazgeçti. Nayla'nın iman zırhını hiçbir şey delemezdi.

"Topri, Moneo aracılığıyla bana rapor gönderdi," dedi Leto. "Şu Topri'den bahset biraz."

"Topri tam bir solucan."

"Asilerle birlikteyken *bana* da solucan demiyor musun?"

"Ben daima Lordumun emirlerine uyarım."

Lafı gediğine koydu!

"Topri kazanılmaya değmeyecek biri mi yani?"

"Siona onun nasıl biri olduğunu anladı. Topri beceriksizin teki. Diğerlerinin tekrarlayacağı şeyler söyleyerek kendini açık ediyor. Kobat'ın konuşmaya başlamasından birkaç saniye sonra Siona, Topri'nin casus olduğunu anladı."

Leto *Herkes, hatta Moneo bile bu konuda hemfikir,* diye düşündü. *Topri iyi bir casus değil.*

Herkesin bu konuda hemfikir olması Leto'yu eğlendirmişti. Ufak tefek numaralar, onun için daima berrak olan suları başkaları için bulanık hale getiriyordu. Yine de herkes Leto'nun amaçlarına uygun şekilde davranmayı sürdürmüştü.

Leto, "Siona senden şüphelenmiyor mu peki?" diye sordu.

"Ben beceriksiz değilim."

"Seni çağırmamın sebebini biliyor musun?"

"İmanımı sınamak için çağırdınız."

Ahhh Nayla. Sınama hakkında öyle az şey biliyorsun ki.

"Siona hakkındaki fikirlerini öğrenmek istiyorum. Ona dair değerlendirmelerini yüzünden, hareketlerinden ve sesinden anlamak istiyorum," dedi Leto. "Siona hazır mı?"

"Balıklarla Konuşanların ona ihtiyacı var Lordum. Neden onu kaybetme riskine giriyorsunuz?"

"Asıl onu zorlarsam, onda en değer verdiğim şeyi kesinlikle kaybederim," dedi Leto. "Siona bana gücünü yitirmeden gelmeli."

Nayla başını eğdi. "Lordum nasıl buyurursa."

Leto bu karşılığın anlamını biliyordu. Nayla bir şey anlamayınca hep böyle derdi.

"Sınavdan sağ çıkabilecek mi Nayla?"

"Lordum, sınav konusunda söylediklerinizden anladığım kadarıyla..." Nayla başını kaldırıp Leto'nun yüzüne bakarak omuz silkti. "Bilmiyorum Lordum. Ama güçlü olduğu kesin. Kurtlardan bir tek o kurtuldu. Ama ona nefreti hükmediyor."

"Doğal olarak. Söylesene Nayla, Siona benden çaldığı şeyleri ne yapacak?"

"Topri, Kutsal Sözlerinizi içerdiği söylenen defterlerden bahsetmedi mi?"

Leto *Sözcükleri vurgulama tarzı ne tuhaf,* diye düşündü. Huysuzca konuştu:

"Evet, evet. Ixlilere bir kopya verilmiş; yakında Lonca ile Rahibeler Birliği'nin de eline birer kopya geçecekmiş... üstünde harıl harıl çalışırlar."

"O defterlerde ne var Lordum?"

"Halkıma söylediğim sözler. Okunmalarını istiyorum. Asıl merak ettiğim şey, Siona'nın çaldığı Kale haritaları hakkında bir şey söyleyip söylemediği."

"Kale'nizin altında büyük bir melanj stoku olduğunu ve yerinin bu haritalardan bulunabileceğini söylüyor."

"Haritalardan bulamaz. Hem tünel mi kazacakmış?"

"Ixlilerden tünel kazmak için aletler almak istiyor."

"Ixliler vermez."

"Sahiden öyle bir baharat stoku var mı Lordum?"

"Evet."

"Melanj stokunuzun nasıl korunduğuna dair bir söylenti var Lordum. Melanjınızı çalmaya kalkan olursa Arrakis'in yok olacağı söyleniyor. Bu doğru mu?"

"Evet. Bu da İmparatorluk'un sonu olur. Geride hiçbir şey kalmaz; Lonca, Rahibeler Birliği, Ix, Tleilaxlılar... hatta Balıklarla Konuşanlar bile kalmaz."

Nayla ürperdi ve ardından, "Siona'nın baharatınızı çalmaya kalkışmasına izin vermeyeceğim," dedi.

"Nayla! Siona'nın her sözüne itaat etmeni emretmiştim. Bana böyle mi hizmet ediyorsun?"

"Lordum?" Nayla, Leto'nun öfkesi karşısında korkuya kapılmıştı ve Leto'nun gördüğü kadarıyla, imanını yitirmeye ilk kez bu kadar yaklaşıyordu. Leto kendisinin yarattığı bu krizin nasıl bitmesi gerektiğini biliyordu. Nayla giderek gevşedi. Leto onun aklından geçen tüm düşünceleri, sanki ışıldayan sözcüklerle yazılmışlar gibi okuyabiliyordu.

En büyük sınav!

"Siona'nın yanına dönecek ve onu canın pahasına koruyacaksın," dedi Leto. "Sana verdiğim ve kabul ettiğin görev bu. Seni bu iş için seçtim. Stilgar'ın ailesine ait bir bıçağı bu yüzden taşıyorsun."

Nayla'nın sağ eli cüppesinin altında gizli billurbıçağa gitti.

Leto *Silahlar insanları nasıl da öngörülebilir davranış kalıplarına sokuyor*, diye düşündü.

Nayla'nın kaskatı kesilmiş bedenine merakla baktı. Kadının gözlerinde adanmışlık dışında hiçbir şey yoktu.

Mutlak belagat despotizmi... ve bundan nefret ediyorum!

Leto, "Git şimdi!" diye bağırdı.

Nayla döndü ve Kutsal Varlık'ın huzurundan kaçarcasına ayrıldı.

Leto *Buna değer mi?* diye merak etti.

Ama Nayla ona ihtiyaç duyduğu bilgiyi vermişti. Nayla'nın imanı pekişmiş, ayrıca Leto'ya Siona'nın giderek solan imgesinde göremediği bir gerçeği söylemişti. Nayla'nın sezileri güvenilirdi.

Siona beklediğim patlama noktasına gelmiş.

Askeri kuvvet olarak kadınları seçmem Duncanlara hep tuhaf gelmiştir, oysa Balıklarla Konuşanlarım her anlamda geçici bir ordudur. Kadınlar vahşi ve saldırgan olabilseler de, savaşa yaklaşımları erkeklerinkinden çok farklıdır. Yaratılışın beşiği olmaları sebebiyle, son kertede öldürmekten çok yaşamı korumaya meyillidirler. Altın Yol'un en iyi muhafızları olduklarını kanıtladılar. Eğitimlerinde bu amaca ağırlık veriyorum. Onları gündelik rutinlerinden bir süreliğine kurtarıyorum. Ayrıca hayatlarının geri kalanı boyunca keyifle anımsayacakları nice ortak anılar ediniyorlar. Kız kardeşlerinin arasında yetişerek, daha önemli olaylara hazırlanıyorlar. Böyle bir dostluk ortamını paylaşmak, insanı her zaman için daha büyük şeylere hazırlar. Kız kardeşleriyle birlikte yaşadıkları günler, nostalji perdesinin ardından bakıldığında olduğundan farklı görünür. Şimdiki zaman, geçmişi işte böyle değiştirir. Birbirleriyle çağdaş olan kişiler aslında farklı farklı zamanlarda yaşar. Geçmiş durmaksızın değişir, ama bunu çok az kişi fark eder.

–Çalıntı Günlükler

Leto, Balıklarla Konuşanlara haber göndermesinin ardından akşamın ilerleyen saatlerinde yeraltı mezarlığına indi. Yeni Duncan Idaholarla ilk görüşmeyi karanlık bir odada yapması gerektiğini öğrenmişti; böylece gulâm, Leto'nun tam gelişmemiş solucan bedenini görmeden önce, onun kendini betimleyen sesini duyacaktı. Mezarlığın merkez kümbetinin hemen yanında siyah kayaya oyulmuş, küçük, bu iş için biçilmiş kaftan bir oda vardı. Bu oda Leto'yla arabasının sığabileceği kadar genişti, ama tavanı basıktı. Odanın aydınlatılması Leto'nun uzaktan kumandayla çalıştırdığı gizli korkürelerle sağlanıyordu. Odanın tek kapısı iki bölmeliydi... bölmeler-

den biri Kraliyet Arabası'nın geçebileceği kadar genişken, diğeriyse insan boyutlarına uygun, küçük bir girişti.

Leto, Kraliyet Arabası'nı odaya soktuktan sonra büyük kapı bölmesini kilitledi ve küçük olanı açtı. Sonra kendini zorlu görüşmeye hazırladı.

Can sıkıntısı giderek daha büyük bir sorun halini almıştı. Tleilaxlıların ürettiği gulâmlar birbirine benzeyen, sıkıcı tavırlar sergiler olmuştu. Leto bir keresinde haber göndererek Tleilaxlıları uyarmış, kendisine Duncan Idaholar göndermeyi kesmelerini söylemişti; ama Tleilaxlılar en azından bu konuda onun emirlerine karşı gelebileceklerini biliyordu.

Bazen bu işi sırf bana karşı itaatsizlik ettikleri hissini korumak için yaptıklarını düşünüyorum!

Tleilaxlılar diğer konularda kendilerine güvence sağlayan önemli bir gerçeğin farkındaydı.

Bir Duncan'ın varlığı, içimdeki Paul Atreides'in hoşuna gidiyor.

Leto bir keresinde, Moneo'nun Kale'de başyaver olarak geçirdiği ilk günlerde ona şöyle demişti:

"Duncanlar bana Tleilaxlılardan öğrendiklerinden daha fazla bilgiyle donatılarak gelmeli. Hurilerimin Duncanları gevşetmelerini ve sorularının *bir kısmını* yanıtlamalarını sağlamalısın."

"Hangi sorularını yanıtlasınlar Lordum?"

"Onlar bilir."

Moneo yıllar geçtikçe bütün bu prosedürü iyice öğrenmişti elbette.

Leto karanlık odanın dışından önce Moneo'nun sesinin, sonra Balıklarla Konuşan muhafızlarının seslerinin, ardından da yeni gulâmın kolayca ayırt edilen tereddütlü adımlarının sesinin geldiğini duydu.

"Şu kapıdan geçeceksin," dedi Moneo. "İçerisi karanlık olacak, biz de kapıyı arkandan kapatacağız. İçeri girince dur ve Lord Leto'nun konuşmasını bekle."

"İçerisi neden karanlık olacak?" Duncan'ın sesi agresif ve şüpheciydi.

"Lord Leto açıklayacaktır."

Idaho odanın içine itildi ve kapı arkasından kapandı.

Leto, gulâmın ne gördüğünü biliyordu... sadece iç içe geçmiş gölgeler ve seslerin ne taraftan geldiğini bile ele vermeyen karanlık. Leto her zamanki gibi Paul Muad'Dib'in sesini kullanarak oyuna başladı.

"Seni tekrar görmek ne güzel Duncan."

"Ama ben sizi göremiyorum!"

Idaho savaşçıydı ve savaşçılar saldırırdı. Böylece Leto, bu yeni gulâmın aslının birebir kopyası olduğuna emin oldu. Tleilaxlıların gulâmların ölüm öncesi anılarını canlandırmakta kullandığı ahlak oyunu, gulâmların aklında daima birtakım belirsizlikler bırakırdı. Bazı Duncanlar sahiden Paul Muad'Dib'i tehdit ettiklerine inanırdı. Bu seferki de benzer yanılsamalar içindeydi.

"Paul'ün sesini duyuyorum, ama kendisini göremiyorum," dedi Duncan. Duyduğu öfkeyi ve sabırsızlık hissini gizlemeye çalışmıyordu.

Bir Atreides neden bu salakça oyunu oynuyordu? Paul çoktan ölmüştü ve Duncan'ın karşısındaki kişi, Paul'ün canlandırılmış belleğine sahip Leto'ydu. Tleilaxlıların söylediği doğruysa, Leto sadece Paul'ün değil, başka birçok kişinin de belleğine sahipti.

"Uzun bir kopyalar zincirinin son halkasından ibaret olduğun söylenmiş olmalı," dedi Leto.

"Onların hiçbirinin anılarına sahip değilim."

Leto, Duncan'ın gerçek bir savaşçı gibi cesur görünmeye çalışsa da aslında histeriye kapılmak üzere olduğunu anlamıştı. Lanet olası Tleilaxlıların tank sonrası restorasyon yöntemleri her zamanki gibi zihinsel kaosa yol açmıştı. Bu Duncan şoka girmek üzereydi ve delirmiş olabileceğini düşünüyordu. Leto şimdi bu zavallı adamı yatıştırmak için çok dikkatli davranması gerektiğinin farkındaydı. Bu maalesef her ikisi için de duygusal açıdan tüketici olacaktı.

"Pek çok şey değişti Duncan," dedi Leto. "Ama değişmeyen bir şey var. Ben hâlâ bir Atreides'im."

"Bana söylediklerine göre, vücudunuz..."

"Evet, vücudum değişti."

"Lanet olası Tleilaxlılar! Bana birini öldürtmeye çalıştılar... size çok benzeyen birini. Birden kim olduğumu hatırladım ve... O adam bir Muad'Dib gulâmı mıydı?"

"Taklitçi bir Yüz Dansçısı olmalı; bu konuda seni temin ederim."

"Görünüşü ve konuşmasıyla o kadar benziyordu ki... Emin misiniz?"

"Sadece bir aktördü. Kurtuldu mu bari?"

"Kurtuldu tabii! Belleğimi işte bu şekilde canlandırdılar. Bütün o lanet olası süreci açıkladılar bana. Doğru mu?"

"Doğru Duncan. Yaptıkları şeylerden hiç hoşlanmasam da, seni yanımda görmek uğruna göz yumuyorum."

Leto *Potansiyel kurbanlar hep kurtulur,* diye düşündü. *En azından gördüğüm Duncanların kurbanları. Başarısızlıklar da olmuş, sahte Pauller öldürülmüş ve o Duncanlar ziyan olup gitmiş. Ama özenle saklanan bir sürü orijinal hücre var.*

Idaho sert bir sesle, "Peki ya vücudunuz hakkında söyledikleri?" diye sordu.

Artık Muad'Dib geri çekilebilirdi; Leto kendi sesiyle konuşmaya başladı: "Tenimin yerini kumalabalıklarının almasına izin verdim. O zamandan beri de beni değiştiriyorlar."

"Neden?"

"Zamanı gelince açıklayacağım."

"Tleilaxlılar kumsolucanı gibi göründüğünüzü söyledi."

"Balıklarla Konuşanlarım ne dedi peki?"

"Tanrı olduğunuzu söylediler. Neden onlara Balıklarla Konuşanlar diyorsunuz?"

"Eski bir hikâye. İlk rahibeler rüyalarında balıklarla konuşurdu. Böylece önemli şeyler öğrendiler."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Çünkü *ben* o rahibelerim... ayrıca onlardan önce ve sonra gelen her şeyim."

Leto, Idaho'nun kurumuş boğazıyla yutkunduğunu duy-

du. "Karanlığın sebebini anladım," dedi Idaho. "Alışmam için bana zaman tanıyorsunuz."

"Hep zekiydin Duncan."

Aptal olduğun zamanlar hariç.

"Ne kadar zamandır değişiyorsunuz?"

"Üç bin beş yüz yıldan fazla oldu."

"Öyleyse Tleilaxlıların söyledikleri doğru."

"Artık yalan söylemeye pek cesaret edemiyorlar."

"Uzun bir süreymiş."

"Çok uzun."

"Tleilaxlılar beni... çok kopyaladı mı?"

"Evet."

Kaç tane diye sormanın vaktidir Duncan.

"Benden kaç tane ürettiler?"

"Kayıtları gösteririm; kendin bakarsın."

Leto *İşte başlıyor,* diye düşündü.

Bu konuşma her seferinde Duncanları yatıştırır gibi görünse de, o sorudan kurtulmak mümkün değildi.

"*Benden kaç tane ürettiler?*"

Gulâmlar hafızalarını birbirlerine aktarıp paylaşamadıkları halde, Duncanlar kendi aralarında vücut ayrımı yapmazdı.

"Ölümümü hatırlıyorum," dedi Idaho. "Bıçaklı bir sürü Harkonnen, sizi ve Jessica'yı öldürmeye çalışıyordu."

Leto bir anlığına, oyun olsun diye tekrar Muad'Dib'in sesini kullandı: "Evet Duncan, oradaydım."

Idaho, "Ben bir kopyanın yerine geçen bir kopyayım, öyle mi?" diye sordu.

"Öyle," dedi Leto.

"Peki diğer... ben... yani, o nasıl öldü?"

"Her beden er geç ölür Duncan. Kayıtlardan öğrenirsin."

Leto sabırla bekledi; o sansürlü tarihçenin bu Duncan'ı ne kadar süre tatmin edeceğini merak ediyordu.

Idaho, "Görünüşünüz nasıl?" diye sordu. "Tleilaxlıların tasvir ettiği bu kumsolucanı vücudu nasıl bir şey?"

"Günü geldiğinde bir çeşit kumsolucanı üretecek. Dönüşüm süreci epey ilerledi bile."

"*Bir çeşitten* kastınız?"

"Bu kumsolucanları daha çok gangliyona sahip olacak. Farkındalığa sahip olacaklar."

"Işığı biraz açalım mı? Sizi görmek istiyorum."

Leto projektörleri açtı. Oda bir anda ışıl ışıl aydınlandı. Siyah duvarlar ve ışıklandırma sistemi, tüm ışıkların Leto'ya odaklanacağı ve onun vücudunu en ufak ayrıntısına dek gözler önüne sereceği şekilde düzenlenmişti.

Idaho, Leto'nun gümüşi gri gövdesini, belirmeye başlamış kumsolucanı bölütlerini ve o yılansı vücudun esnekliğini dikkatle inceledi; bir zamanlar ayak ve bacak olan küçük çıkıntıları gördü... biri diğerinden biraz kısaydı. Sonra gelişkin kollara ve ellere, son olarak da o devasa gövdenin tepesinde komik bir şekilde küçücük duran uzantıya, başlık şeklinde deri katmanlarıyla çevrili pembe yüze tekrar baktı.

"Evet Duncan," dedi Leto. "Seni uyarmışlardı."

Ses çıkaramayan Idaho, Leto'nun gelişmemiş solucan vücudunu gösterdi.

Leto, "Neden mi?" diye sordu.

Idaho başıyla onayladı.

"Ben hâlâ Atreides'im Duncan ve Atreides soyadının taşıdığı tüm onur üstüne yemin ederim ki, oldukça geçerli sebeplerim vardı."

"Ama bunlar ne ola..."

"Zamanla öğreneceksin."

Idaho ancak başını iki yana sallayabildi.

"Bu sevimsiz bir konu," dedi Leto. "Önce öğrenmen gereken şeyler var. Bir Atreides'in sözüne güven."

Leto, Idaho'nun Atreideslere olan derin bağlılığına hitap etmenin kişisel soruları bir süreliğine engellediğini yüzyıllar geçtikçe öğrenmişti. Bu formül bir kez daha işe yaradı.

"Demek yeniden Atreideslere hizmet edeceğim," dedi Idaho. "Bu sözü kim bilir kaç kez duymuşsunuzdur, değil mi?"

"Evet, eski dostum."

"Sizin için öyle olabilir, ama benim için değil. Size nasıl hizmet edeceğim?"

"Balıklarla Konuşanlarım söylemedi mi?"

"Aralarından seçilen elit muhafız birliğinizin komutanı olacağımı söylediler. Anlamadığım şu: Bir *kadınlar* ordusu mu kurdunuz?"

"Muhafızlarıma komutanlık yapacak, güvenilir bir dosta ihtiyacım var. Ret mi ediyorsun?"

"Neden kadınlar?"

"Cinsiyetler arasındaki bazı davranış farklılıkları, kadınları bu role son derece uygun kılıyor."

"Sorumu yanıtlamadınız."

"Kadınları âciz olarak mı görüyorsun?"

"Bazıları epey güçlü görünüyordu, ama..."

"Diğerleri sana, ecc, *yumuşak* mı davrandı?"

Idaho kızardı.

Leto bu tepkiye bayılırdı. Artık Duncanlar dışında bu tepkiyi gösterebilen çok az insan kalmıştı. Sebebi Duncanların çocuk yaşta aldıkları eğitim ve kişisel onur anlayışlarıydı... şövalye ruhuna sahiptiler.

"Sizi korumaları için kadınlara güvenmenizin sebebini anlamıyorum," dedi Idaho. Yanaklarındaki kan yavaşça çekildi. Leto'ya öfkeyle baktı.

"Ama hayatım söz konusu olduğunda kadınlara hep güvenmişimdir... tıpkı sana güvendiğim gibi."

"Sizi neye karşı koruyacağız peki?"

"Moneo ve Balıklarla Konuşanlarım sana şimdiye dek olup bitenleri anlatacaklar."

Idaho vücut ağırlığını bir ayağından diğerine verirken, bedeni kalbinin ritmiyle sarsıldı. Küçük odaya dalgın gözlerle bakındı. Sonra, birden karara varmışçasına tekrar Leto'ya odaklandı.

"Size nasıl hitap edeceğim?"

Leto'nun beklediği kabulleniş sinyaliydi bu. "Lord Leto nasıl?"

"Peki... Lordum." Idaho, Leto'nun Fremen mavisi gözlerinin içine bakıyordu. "Balıklarla Konuşanlarınızın söylediği doğru mu? Siz... şeylerin belleklerine sahipmişsiniz..."

"Hepimiz buradayız Duncan." Leto, baba tarafından dedesinin sesiyle konuşmuştu. Sonra:

"Kadınlar bile burada Duncan." Leto'nun babaannesi Jessica'nın sesiydi bu.

Leto kendi sesiyle, "Onları iyi tanıyorsun," dedi. "Onlar da seni tanıyor."

Idaho titreyerek derin bir nefes aldı. "Buna alışmam biraz zaman alacak."

"Benim alışmam da zaman almıştı," dedi Leto.

Idaho tüm vücudunu sarsan bir kahkaha patlattı; Leto esprisinin o kadar da komik olmadığını düşünse de bir şey demedi.

Az sonra Idaho konuştu: "Balıklarla Konuşanlarınızın *görevi* keyfimi yerine getirmekti, değil mi?"

"Başardılar mı?"

Idaho, Leto'nun yüzünü inceledi; o yüzde Atreides hatları belirgindi.

"Siz Atreidesler benim içimi dışımı hep bilmişsinizdir," dedi.

"Çok güzel," dedi Leto. "Tek bir Atreides olmadığımı, onların hepsi olduğumu kabullenmeye başlıyorsun."

"Bir keresinde Paul de öyle demişti."

"Demiştim, doğru!" Tonlaması ve aksanının sergilediği bütün karakteristik özellikleriyle birlikte Muad'Dib'in sesiydi bu.

Idaho yutkunarak gözlerini kaçırıp odanın kapısına baktı.

"Bizden bir şeyler eksiltmişsiniz," dedi. "Hissedebiliyorum. O kadınlardan... Moneo'dan..."

Leto *Size karşı biz,* diye düşündü. *Duncanlar daima insani yönü seçer.*

Idaho tekrar Leto'nun yüzüne baktı. "Peki, bunun karşılığında bize ne verdiniz?"

"İmparatorluk'ta Leto'nun Barışı hâkim!"

"Gördüğüm kadarıyla da herkesin keyfi yerinde! Özel muhafızlara bu yüzden ihtiyacınız var."

Leto gülümsedi. "Benim barışım, dayatılan bir dinginlik

aslında. İnsanoğlu uzun tarihi boyunca dinginliğe daima tepki göstermiştir."

"Bu yüzden de bize Balıklarla Konuşanları verdiniz."

"Hiç yanılmadan kendinizle özdeşleştirebileceğiniz bir hiyerarşi de verdim."

Idaho, "Bir kadınlar ordusu," diye mırıldandı.

"Erkekleri baştan çıkarabilecek en güçlü silah," dedi Leto. "Seks daima agresif erkekleri dizginlemenin yollarından biri olagelmiştir."

"Yaptıkları bu mu?"

"Kaba kuvvetten kaynaklanan, daha büyük acılara yol açabilecek aşırılıkları engelliyor ya da törpülüyorlar."

"Ama tanrı olduğunuza inanmalarına izin veriyorsunuz. Bu hiç hoşuma gitmedi."

"Kutsallığın lanetinden tıpkı senin gibi ben de hiç hoşlanmıyorum!"

Idaho kaşlarını çattı. Beklediği karşılık değildi bu.

"Nasıl bir oyun oynuyorsunuz, *Lord* Leto?"

"Çok eski bir oyunu yeni kurallarla oynuyorum."

"Sizin kurallarınızla!"

"Dizginleri CHOAM'a, Landsraad'a ve Büyük Hanedanlara geri mi vereyim?"

"Tleilaxlılar Landsraad'ın artık olmadığını söyledi. Hiçbir topluluğun kendi kendini yönetmesine izin vermiyormuşsunuz."

"Peki, istersen dizginleri Bene Gesseritlere devredeyim? Veya Ixlilere ya da Tleilaxlılara? İmparatorluk'ta yeni bir Baron Harkonnen bulup iktidara geçirmemi ister misin? İstiyorsan söyle Duncan... inan bunu yaparım!"

Bu anlam çığının altında ezilen Idaho, başını tekrar iki yana sallamaktan başka bir şey yapamadı.

"Merkezileştirilmiş monolitik iktidar, yanlış kişilerin elinde tehlikeli ve istikrarsız bir araçtır," dedi Leto.

"Siz doğru kişi misiniz peki?"

"Bilmiyorum Duncan, ama benden öncekilerin doğru kişiler olmadığına eminim. Onları *tanıyorum.*"

Idaho, Leto'ya sırtını döndü.

Leto *Ne hayret verici bir insan hareketi,* diye düşündü. *Zayıflığını kabullenişin ve reddedişin bileşimi.*

Leto, Idaho'nun sırtına bakarak konuştu:

"İnsanları tamamen bilgilendirmeden ve onaylarını almadan kullanmamı kabullenemiyorsun haklı olarak."

Idaho, Leto'ya doğru hafifçe döndü. Sonra başını kaldırıp, onun deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzüne baktı; başını biraz öne uzatarak onun masmavi gözlerinin içine baktı.

Leto *Beni inceliyor, ama sadece yüzümden bir şeyler okuyabilir,* diye düşündü.

Atreidesler hizmetkârlarına insanların yüz ve vücut dillerindeki küçük belirtileri yorumlamayı öğretirdi; Idaho bu konuda iyiydi, ama şimdi gerçeği anladığı belliydi: Leto ondan da iyiydi.

Idaho genzini temizledi. "Benden yapmamı isteyeceğiniz en kötü şey ne olabilir?"

Leto *Tam bir Duncan gibi konuştun!* diye düşündü. Bu da klasik bir soruydu. Idaho, Atreideslere sadakat yeminine bağlı kalarak Leto'ya hizmet edeceğini, ama kendi ahlak anlayışının dışına çıkmayacağını söylüyordu.

"Beni ne pahasına olursa olsun koruyacak ve sırrımı saklayacaksın."

"Ne sırrı?"

"Ben de yaralanıp öldürülebilirim."

"Tanrı değil misiniz yani?"

"Mutlak anlamda hayır."

"Balıklarla Konuşanlarınız asilerden bahsetti."

"Evet, varlar."

"Neden?"

"Henüz gençler ve onları benim yolumun daha iyi olduğuna ikna etmedim. Gençleri bir şeylere ikna etmek çok zordur. Doğuştan bilgi küpüdürler ne de olsa."

"Bir Atreides'in gençleri bu şekilde hor görmesine ilk kez tanık oluyorum."

"Belki iyice yaşlandığım içindir... çok ama çok yaşlıyım.

Ayrıca üstlendiğim görev her yeni nesille birlikte giderek zorlaşıyor."

"Göreviniz ne?"

"Zamanla anlayacaksın."

"Ya sizi hayal kırıklığına uğratırsam? Beni kadınlarınıza mı öldürteceksiniz?"

"Balıklarla Konuşanlarımın suçluluk duymasına yol açmamaya çalışırım."

"Ama bana dair böyle bir kaygınız yok?"

"Kabul edersen."

"Harkonnenlardan beter olduğunuza karar verirsem düşmanınız olurum."

Tam bir Duncan gibi konuştu. Onlar tüm kötülükleri Harkonnenlara göre ölçer. Oysa gerçek kötülük nedir bilmiyorlar.

"Baron koca koca gezegenleri sömürmüştü Duncan," dedi Leto. "Bundan kötü ne olabilir ki?"

"İmparatorluk'u sömürmek."

"Ben İmparatorluk'uma gebeyim. Onu doğururken öleceğim."

"Buna bir inanabilsem..."

"Muhafız komutanım olacak mısın?"

"Neden ben?"

"Senden iyisi yok."

"Tahminimce bu tehlikeli bir iş. Benden öncekiler böyle mi öldü? Tehlikeli işlerinizi yaparken mi?"

"Bazıları."

"Keşke onların hafızalarına da sahip olsam!"

"O zaman orijinal Duncan gibi olmaktan çıkardın."

"Ama yine de onlar hakkında bilgilenmek istiyorum."

"Bilgileneceksin."

"Yani Atreideslerin hâlâ keskin bir bıçağa ihtiyacı var?"

"Bizim elimizde yalnızca bir Duncan Idaho'nun altından kalkabileceği işler var."

"Biz... dediniz..." Idaho yutkundu; önce kapıya, sonra Leto'nun yüzüne baktı.

Leto kendi sesiyle, ama Muad'Dib gibi konuştu:

"Son görüşmemizde, birlikte Tabr Siyeçi'ne çıktığımızda birbirimize sadıktık. Bu değişmedi."

"O babanızdı."

"O bendim!" Leto'nun devasa vücudundan Paul Muad'Dib'in buyurgan sesinin çıkması gulâmları hep afallatırdı.

Idaho, "Hepiniz... o bedende..." diye fısıldadı. Sonra sustu.

Leto da susuyordu. Karar anıydı bu.

Sonunda Idaho kaygısızca sırıttı; bu sırıtışı meşhurdu. "Pekâlâ... o zaman önce Leto'ya, sonra da Paul'e, beni en iyi tanıyan bu insanlara söylüyorum. Beni iyi kullanın, çünkü sizi sahiden sevmiştim."

Leto gözlerini kapadı. Böyle sözler onu daima rahatsız ederdi. En zayıf yönünün sevgi olduğunu biliyordu.

Dışarıdan dinlemekte olan Moneo yardımına koştu. İçeri girip "Lordum, Duncan Idaho'yu kumanda edeceği muhafızlara götüreyim mi?" diye sordu.

"Evet." Leto bu tek sözcüğü bile güçlükle söyleyebilmişti.

Moneo, Idaho'yu kolundan tutup götürdü.

Leto *Sevgili Moneo,* diye düşündü. *Ne iyi biri. Beni çok iyi tanıyor, ama anlamasından umudu kestim artık.*

Atalarımın yaptığı kötülükleri biliyorum, çünkü ben o insanlarım. Son derece hassas bir denge var. Yazdıklarımı okuyan sizlerden pek azınızın atalarınız hakkında bu şekilde düşündüğünüzü de biliyorum. Atalarınızın sağ kalmaya çalıştığı, bunun için de bazen vahşice kararlar vermek zorunda kaldıkları, uygarlaşmış insanoğlunun bastırmak için çok uğraştığı adaletsiz bir zalimliğe kapıldıkları zamanlar olduğu pek aklınıza gelmemiştir. Peki siz bunu bastırmak için nasıl bir bedel ödeyeceksiniz? Soyunuzun tükenmesine razı olur musunuz?

–Çalıntı Günlükler

Idaho, Balıklarla Konuşanların komutanı olduğu ilk günün sabahında giyinirken, gece gördüğü kâbusun etkisinden sıyrılmaya çalışıyordu. O kâbus yüzünden iki kez uyanmış ve her seferinde balkona çıkıp yıldızlı göğe bakarak, hâlâ etkisinde olduğu rüyayı düşünmüştü.

Kadınlar... siyah zırhlı, silahsız kadınlar... güruh halinde, anlamsız ve boğuk haykırışlarla ona doğru koşan kadınlar... kandan kıpkırmızı olmuş ellerini sallıyorlardı... ve Idaho'nun üstüne sürü gibi saldırırken ağızlarını açtıklarında, korkunç azı dişleri görünmüştü!

Idaho tam o anda uyanmıştı.

Odayı aydınlatan sabah ışığı, Idaho'nun kâbusun etkisinden kurtulmasına yetmemişti.

Ona kuzey kulesinde bir oda vermişlerdi. Balkon manzarası, uzaktaki bir kayalığa ve eteklerine kurulmuş kerpiç evlerden oluşan köye kadar uzanan kumullardan ibaretti.

Idaho tüniğinin düğmelerini iliklerken bir yandan da manzarayı seyrediyordu.

Leto neden ordusunu yalnızca kadınlardan kurmuş?

Alımlı birkaç Balıklarla Konuşan, geceyi yeni komutanlarıyla geçirmeyi teklif etmişti... ama Idaho hepsini reddetmişti.

Cinselliği ikna aracı olarak kullanmak hiç Atreideslerin tarzı değildi!

Idaho başını eğip kıyafetine baktı: Sol göğsünde kırmızı şahin arması bulunan, altın rengi biyeli, siyah bir üniforma. En azından bu tanıdıktı. Üniformada rütbe işareti yoktu.

"Nasılsa yüzünü biliyorlar," demişti Moneo.

Moneo... o ufak tefek adam tuhaf biri.

Ama sonra Moneo'nun aslında pek de ufak tefek olmadığını düşündü. *Davranışları çok kontrollü, evet, ama boyu benden kısa değil.* Moneo sakin ve içine kapanık birine benziyordu.

Idaho odasına bakındı; burası tam keyfine düşkün birine göre döşenmişti... yumuşak minderler, cilalı kahverengi ahşap panellerin ardına gizlenmiş aygıtlar. Aynı anda en az altı kişinin yıkanabileceği bir küvet ve duş kombinasyonuna sahip olan, süslemeli ve gösterişli banyo, pastel mavi fayanslarla döşeliydi. Burası insanı tamamen keyfini düşünmeye sevk ediyordu. Böyle mekânlarda insan kendini hafızasında yer etmiş hazların kollarına bırakabilirdi.

Idaho, "Zekice," diye fısıldadı.

Kapı hafifçe çalındı, ardından da bir kadın sesi, "Komutanım? Moneo geldi," dedi.

Idaho uzaktaki bronz rengi kayalıktan yansıyan renklere gözlerini dikmişti.

"Komutanım?" Ses bu kez biraz daha yüksekti.

Idaho, "Gir," diye seslendi.

Moneo içeri girip kapıyı ardından kapadı. Üstündeki tebeşir beyazı tünikle pantolon, bakışları yüzüne odaklanmaya zorluyordu. Moneo odaya bakındı.

"Demek seni buraya yerleştirdiler. O lanet olası kadınlar! Herhalde iyilik yaptıklarını sandılar, ama kafalarını daha iyi kullanmaları gerekirdi."

Idaho, "Zevkimi nereden biliyorsun ki?" diye sordu. Ama daha cümlesini tamamlamadan, bunun aptalca bir soru olduğunu fark etti.

Ben Moneo'nun ilk gördüğü Duncan Idaho değilim ki.

Moneo gülümseyip omuz silkmekle yetindi.

"Niyetim seni gücendirmek değildi Komutan. Burada mı kalmak istiyorsun?"

"Manzarasını beğendim."

Moneo kendinden emin bir tavırla, "Ama dekorasyonu beğenmedin," dedi.

"Dekorasyonu değiştirilebilir," dedi Idaho.

"Bu işle bizzat ilgileneceğim."

"Bana görevlerimi anlatmaya geldin herhalde."

"Elimden geldiğince, evet. Şimdi sana her şeyin çok tuhaf geldiğini biliyorum. Şu anki uygarlık, senin bildiğin uygarlıktan kesinlikle çok farklı."

"Bunu görebiliyorum. Benden önceki... nasıl öldü?"

Moneo omuz silkti. Bu sık sık yaptığı standart bir hareket benziyordu, ama kibirli bir havası da vardı.

"Verdiği bir kararın sonuçlarından kaçabilecek kadar hızlı değildi," dedi Moneo.

"Daha açık konuş."

Moneo iç geçirdi. Duncanlar hep böyle fazla ısrarcı olurdu.

"İsyan yüzünden öldü. Ayrıntıları bilmek ister misin?"

"Bu bilgiler işime yarar mı?"

"Hayır."

"Bugün şu isyan hakkında ayrıntılı ve eksiksiz bir şekilde bilgilendirilmek istiyorum, ama önce şunu söyle: Leto'nun ordusunda neden hiç erkek yok?"

"Sen varsın ya."

"Ne demek istediğimi biliyorsun."

"Ordular hakkında ilginç bir teorisi var. Bunu onunla defalarca tartıştık. İstersen bunları kahvaltıdan sonra anlatayım?"

"Kahvaltıda anlatsan olmaz mı?"

Moneo aniden kapıya doğru dönerek, "Şimdi!" diye seslendi.

Bu tek sözcüğün karşılığı çok hızlı ve Idaho'yu şaşırtan bir şekilde geldi. Bir grup genç Balıklarla Konuşan odaya doluşuverdi. İçlerinden ikisi bir panelin arkasından katlanır bir masayla sandalyeler çıkarıp balkona götürerek yerleştirdi. Diğerleri de iki kişilik bir kahvaltı masası hazırlamaya girişti. Daha fazla yiyecek getirildi... taze meyve, sıcak ekmekler, buharı tüten ve hafif baharat ile kafein kokusu yayan bir içecek. Bu işlerin çabucak ve sessizce halledilmesi, uzun zamandır yapılmaktan artık alışkanlık halini aldıklarını gösteriyordu. Askerler geldikleri gibi sessizce çıkıp gitti.

Bu tuhaf gösterinin başlamasından bir dakika sonra Idaho kendini masada, Moneo'nun karşısında oturur halde buldu.

Idaho, "Her sabah böyle mi olacak?" diye sordu.

"İstersen evet."

Idaho içeceğin tadına baktı: Melanjlı kahve. Sonra da meyveyi tanıdı: *Paradan* denen yumuşak bir Caladan kavunuydu.

En sevdiğim meyve.

"Beni oldukça iyi tanıyorsunuz," dedi.

Moneo gülümsedi. "Epey pratiğimiz oldu. Şimdi, sorduğun soruya gelelim."

"Ve Leto'nun tuhaf teorisine."

"Evet. Lord Leto sadece erkeklerden oluşan bir ordunun, bu orduya destek veren siviller için çok tehlikeli olacağını düşünüyor."

"Ama bu çılgınlık! Ordu olmazsa..."

"Ne diyeceğini biliyorum. Ama Lord Leto erkeklerden oluşan ordunun, tarih öncesi yırtıcı sürülerinde görülen, üreyemeyen erkekleri eleme uygulamasının kalıntısı olduğunu söylüyor. Tarih boyunca, ilginç bir şekilde hep yaşlı erkeklerin genç erkekleri savaşa gönderdiğini söylüyor."

"*Eleme uygulaması* ne anlama geliyor?"

"Bu erkekler daima, üreyen erkekler ve dişilerle çocuklar-

dan oluşan çekirdeği korumak için, tehlikeli sınırı korumakla görevlendirilmiştir. Yırtıcılarla ilk yüzleşen onlar olurdu."

"İyi ama bunun... sivillere ne zararı olabilir ki?"

Idaho kavundan bir lokma aldı; kavunun tadı mükemmeldi... en olgun zamanında koparılmıştı.

"Lord Leto'nun söylediğine göre, sadece erkeklerden oluşan ordular dışarıda savaşacakları bir düşman yoksa mutlaka kendi halkına saldırıyordu. Mutlaka."

"Dişileri elde etmek için mi?"

"Olabilir. Ama Lord Leto meselenin *o kadar* basit olmadığına inanıyor."

"Bence çok da tuhaf bir teori değil bu."

"Daha tamamını duymadın."

"Dahası da mı var?"

"Elbette. Lord Leto'nun söylediğine göre, yalnızca erkeklerden oluşan ordularda güçlü bir eşcinsellik eğilimi olurmuş."

Idaho karşısında oturan Moneo'ya öfkeyle baktı. "Ben hayatımda..."

"Tabii ki hayır. Lord Leto'nun kastettiği şey süblimasyon, yön değiştiren enerjiler ve geri kalan her şey."

"Geri kalanlar neymiş?" Erkekliğine saldırıldığını düşünen Idaho kızmıştı.

"Ergence tavırlar, delikanlıların sadece birbirleriyle bir arada oluşu, sırf can acıtmaya yönelik şakalar, sadece asker arkadaşlarına bağlılık duymaları... böyle şeyler."

Idaho soğuk bir sesle, "Senin fikrin ne?" diye sordu.

"Lord Leto'nun söylediği bir şeyi hatırlıyorum..." –Moneo konuşurken başını çevirip manzaraya baktı– "...ve söylediğinin doğru olduğuna eminim. O insanlık tarihinde gelmiş geçmiş tüm askerleri içinde barındırıyor. Bana ergenlikten çıkamamış... bazı ünlü askerleri örnek olarak göstermeyi teklif etti. Teklifini geri çevirdim. Atalarımın tarihini kendi başıma dikkatle okuyup araştırınca, benim de öyle olduğumu keşfettim."

Moneo başını çevirip Idaho'nun gözlerinin içine baktı.

"Bunu bir düşün Komutan."

Her zaman için kendine karşı dürüst olmakla gurur duyan Idaho şimdi bu sözler karşısında sarsıldığını hissediyordu. Gençlik ve ergenlik kültleri orduda korunuyor olabilir miydi? Bu mümkün görünüyordu. Idaho böyle örnekleri kendi deneyimlerinden biliyordu.

Moneo başıyla onayladı. "Sırf psikolojik denebilecek sebepler yüzünden eşcinsellik durumunu gizlice ya da açıkça sürdüren kişi acı verici davranışlarda bulunmaya meyillidir... hem bu davranışlara maruz kalmak hem de başkalarına o şekilde davranmak ister. Lord Leto bunun kökeninde tarih öncesindeki yırtıcı sürülerinin sınama davranışlarının yattığını söylüyor."

"Ona inanıyor musun?"

"İnanıyorum."

Idaho kavundan bir ısırık aldı. Kavun artık tatlı gelmiyordu. Idaho yutkundu ve kaşığını bıraktı.

"Bunu düşünmeliyim," dedi.

"Elbette."

"Yemiyorsun," dedi Idaho.

Moneo tabağını göstererek, "Şafaktan önce kalktım, kahvaltımı da o zaman yaptım," dedi. "Kadınlar sürekli beni yoldan çıkarmaya çalışıyor."

"Başardıkları oluyor mu?"

"Bazen."

"Haklısın. Lord Leto'nun teorisi tuhaf gerçekten. Dahası var mı peki?"

"Şey, sadece erkeklerden oluşan orduların ergenlik-eşcinsellik dürtüleri dizginsiz kaldığında tecavüzcü ordulara dönüştüklerini söylüyor. Tecavüz çoğu zaman cinayetle sonuçlanır ve hayatta kalmayı sürdürmekle ilgisi yoktur."

Idaho kaşlarını çattı.

Moneo bir an hafifçe gülümsedi. "Lord Leto senin zamanında bazı korkunç taşkınlıkların ancak Atreides disiplini ve ahlaki kısıtlamaları sayesinde engellenebildiğini söylüyor."

Idaho titreyerek derin bir nefes aldı.

Moneo arkasına yaslandı ve Tanrı İmparator'un bir keresinde söylediği bir sözü düşündü: *"Gerçeği ne kadar arzularsak arzulayalım, insanın kendisi hakkındaki gerçekleri görmesi çoğunlukla tatsız bir şeydir. Dolayısıyla Gerçeğisöyletenleri pek sevmeyiz."*

"Lanet olası Atreidesler!" dedi Idaho.

"Ben bir Atreides'im," dedi Moneo.

"Ne?" Idaho afallamıştı.

"Lord Leto'nun dölleme programı," dedi Moneo. "Tleilaxlılar bahsetmiştir eminim. Onun ablasıyla Hâriku'l-âde'nin torunlarından biriyim."

Idaho ona doğru eğildi. "O halde söylesene Atreides, kadınların erkeklerden daha iyi asker olmalarının sebebi ne?"

"Daha çabuk olgunlaşıyorlar."

Idaho hayretle başını iki yana salladı.

Moneo, "Bedenleri onları ergenlikten yetişkinliğe daha çabuk geçmeye zorluyor," diye açıkladı. "Lord Leto'nun dediği gibi: 'İçinde dokuz ay boyunca bebek taşımak insanı değiştirir.'"

Idaho arkasına yaslandı. "O bu konuda ne biliyormuş ki?"

Moneo konuşmadan ona bakmakla yetindi; sonunda Idaho, Leto'nun içinde erkeklerin yanı sıra kadınların da bulunduğunu anımsadı. Birden durumu kavradı. Bunu fark eden Moneo, Tanrı İmparator'un bir sözünü hatırladı: *"Sözlerinle karşındakinin yüzüne istediğin ifadeyi verebiliyorsun."*

Sessizlik uzayınca Moneo genzini temizledi. Sonunda konuştu: "Lord Leto'nun sahip olduğu onca anıyı düşününce bazen benim de dilim tutuluyor."

Idaho, "Bize karşı dürüst mü acaba?" diye sordu.

"Ben ona inanıyorum."

"Ama yaptığı bir sürü... demek istediğim, mesela şu dölleme programını ele alalım. Ne kadar zamandır sürüyor?"

"En başından beri. Bene Gesseritlerden devraldığı günden beri sürüyor."

"Amacı ne?"

"Keşke bilebilsem."

"Ama sen..."

"Bir Atreides'im ve onun başyaveriyim, evet."

"Yine de kadınlar ordusunun daha iyi olduğuna beni ikna edemedin."

"Türümüzü onlar sürdürüyor."

Idaho sonunda hayal kırıklığını ve öfkesini yönelteceği bir şey bulmuştu. "İlk gece onlarla yaptığım şey... üremek miydi sadece?"

"Muhtemelen. Balıklarla Konuşanlar gebeliğe karşı önlem almaz."

"Lanet olası Leto! Ben istediği gibi ahırdan ahıra koşturacağı bir... bir..."

"'Damızlık aygır değilim' mi demek istiyorsun?"

"Evet!"

"Ama Lord Leto, Tleilaxlılar gibi genetik cerrahi ve yapay dölleme tarzı yöntemlere başvurulmasına karşı çıkıyor."

"Tleilaxlıların ne alakası..."

"Onlar ders çıkarmak için izlenecek bir örnek. Bunu ben bile anladım. Yüz Dansçıları katırdan farksız; insandan çok, koloni halinde yaşayan organizmalara yakınlar."

"Benden... öncekiler... arasında da Leto'nun damızlık aygır niyetine kullandığı var mı?"

"Bazıları. Torunlarınız bile var."

"Kimler?"

"Mesela ben."

Idaho, Moneo'nun gözlerine bakakaldı; bu karmaşık akrabalık ilişkileri karşısında aklı tamamen karışmış gibiydi. Bu ilişkileri anlayamıyordu. Moneo ondan çok daha yaşlı görünüyordu... *Ama ben...* Aslında hangisi daha yaşlıydı acaba? Hangisi ata, hangisi torundu?

"Bazen bu konuda benim de kafam karışıyor," dedi Moneo. "Şunu söylememin belki faydası olur: Lord Leto bir keresinde senin doğrudan benim soyumdan olmadığını söylemişti. Bununla birlikte, torunlarımdan bazılarının babası olabilirsin."

Idaho başını iki yana salladı.

"Bazen böyle şeyleri sadece Tanrı İmparator anlayabilir gibi geliyor," dedi Moneo.

"Bu da bir başka mesele!" dedi Idaho. "Şu tanrılık meselesi!"

"Lord Leto kutsal bir rezillik yarattığını söylüyor."

Idaho'nun beklediği karşılık değildi bu. *Ne bekliyordum ki? Lord Leto'yu savunmasını mı?*

Moneo, "Kutsal bir rezillik," diye tekrarladı. Bunu tuhaf bir şekilde, böbürlenircesine söylemişti.

Idaho, Moneo'ya odaklanarak onu süzdü. *Aslında Tanrı İmparator'undan nefret ediyor! Hayır... ondan korkuyor. Ama korktuğumuz şeyden her zaman nefret etmez miyiz?*

Sert bir sesle, "Neden ona inanıyorsun?" diye sordu.

"Halk dinini benimseyip benimsemediğimi mi soruyorsun?"

"Hayır! O benimsiyor mu ki?"

"Sanırım evet."

"Neden? Neden öyle düşünüyorsun?"

"Çünkü artık daha fazla Yüz Dansçısı yaratmak istemediğini söylüyor. Kendisinin insan stokunun birbiriyle eşleştirilince her zamanki gibi çiftleşerek üreyebildiğini söylüyor ısrarla."

"İyi de bunun konuyla ne ilgisi var?"

"Lord Leto'nun neye inandığını sormuştun ya. Sanırım rastlantıya inanıyor. Bence onun tanrısı bu."

"Batıl inanç yani!"

"İmparatorluk'un durumu göz önüne alındığında, epey cesaret gerektiren bir batıl inanç."

Idaho, Moneo'ya öfkeyle baktı. "Siz lanet olası Atreidesler," diye mırıldandı. "Her şeye cüret edersiniz!"

Idaho'nun sesindeki hayranlıkla karışık hoşnutsuzluk, Moneo'nun dikkatini çekmişti.

Duncanlar ilk başta hep böyledir.

Aramızdaki, sizinle benim aramdaki en büyük fark nedir? Bunu zaten biliyorsunuz. Sahip olduğum bellekler, atalarımın bellekleri. Ben onların işleyişinin tamamen farkındayım. Ama sizler değilsiniz. Bazılarınız buna içgüdü ya da kader diyor. Bu bellekler hepimizi, düşüncelerimizi ve eylemlerimizi etkiler. Böyle etkilere karşı bağışıklığınız olduğunu mu sanıyorsunuz? Ben Galileo'yum. Burada durup size şöyle diyorum: "Ama yine de dönüyor." Döndükçe de şimdiye kadar hiçbir ölümlü gücün durdurmaya cesaret edemediği şeyler yapıyor. Ben buna cesaret etmek için buradayım.

–Çalıntı Günlükler

"Küçük bir kızken beni seyrederdi, hatırlıyor musun? Onu fark etmediğimi sandığı zamanlarda, Siona avının yuvasının üzerinde çember çizen bir çöl şahini gibi izlerdi beni. Bunu sen de söylemiştin."

Leto konuşurken arabasının üstündeki vücudunu yuvarlayarak doksan derece döndü; böylece deri kıvrımlarıyla çevrili yüzünü arabanın yanında koşar adım yürüyen Moneo'nun yüzüne yaklaştırdı.

Sareer'deki Kale'den çıkıp, yüksek yapay dağ sırası boyunca Festival Şehri'ne dek uzanan çöl yolunda şafak yeni sökmekteydi. Bu yol, çölde lazer ışını gibi dümdüz uzandıktan sonra, bulundukları noktadan itibaren geniş bir kıvrımla, kat kat alçalan kanyonlara iniyor ve Idaho Nehri'ni geçiyordu. Uzakta gürüldeyen nehirden yükselen nem yüzünden havada koyu sis olsa da, Leto arabasının ön kısmını örten kabarcık şeklindeki kapağı açmıştı. Havadaki nem Leto'nun solucan bedenini biraz rahatsız edip karıncalandırsa da, hâlâ

insan burnuna sahip olan Leto çöl bitkilerinin hoş kokularının tadını çıkarıyordu. Kortejin durmasını emretti.

Moneo, "Neden duruyoruz Lordum?" diye sordu.

Leto yanıt vermedi. Kıvrılarak yükselip başını kaldırarak sağ tarafına, Yasak Orman'ın ardına, çok uzaklardaki Kynes Denizi'nin gümüşi parıltılarına bakarken arabası gıcırdadı. Sonra sola döndü; o tarafta, alçakta Kalkan Duvarı'nın kalıntıları sabah güneşinin altında yılankavi bir gölgeydi. Buradaki dağ silsilesi, Sareer'i çevreleyip havadaki nemin geçişini engelleyecek şekilde neredeyse iki bin metre boyuna çıkarılmıştı. Leto uzaktaki bir çentiği, Festival Şehri Onn'u kurdurduğu yeri görebiliyordu.

"Canım öyle istediği için durdum," dedi Leto.

Moneo, "Köprüyü geçtikten sonra dinlensek olmaz mı?" diye sordu.

"Dinlenmiyorum."

Leto ileriye baktı. Buradan bakınca yol yalnızca kıvrılan bir gölge gibi görünen bir dizi dönemecin ardından güzel bir yüksek köprüyle nehrin üstünden geçiyor, nemin geçişini engelleyen sırtlardan birine çıkıyor ve bu mesafeden bakınca ışıldayan kuleleri görünen şehre doğru iniyordu.

"Duncan sakinleşmiş gibi görünüyor," dedi Leto. "Onunla şu uzun sohbetini mi yaptın?"

"Tam istediğiniz şekilde Lordum."

"Bakalım, daha sadece dört gün oldu," dedi Leto. "Kendilerini toplamaları genellikle daha uzun sürer."

"Muhafızlarınızla meşgul oluyor Lordum. Dün gece de yine geç saatlere kadar dışarıdaydılar."

"Duncanlar açık havada dolaşmayı sevmez. Çeşitli şekillerde saldırıya uğrayabileceklerini düşünürler."

"Biliyorum Lordum."

Leto dönüp Moneo'ya baktı. Başyaverin üstünde beyaz üniforması ve yeşil bir pelerin vardı. Kabarcık şeklindeki açık kapağın yanında, bu tür yolculuklarda görevi gereği tam durması gereken yerde duruyordu.

"Görevine oldukça bağlısın Moneo," dedi Leto.

"Teşekkür ederim Lordum."

Muhafızlar ile saray maiyeti arabanın epey arkasında, saygılı bir mesafede beklemekteydiler. İçlerinden çoğu, Leto ile Moneo arasındaki konuşmayı dinlermiş gibi görünmekten bile çekiniyordu. Ama Idaho çekinmiyordu. Balıklarla Konuşan muhafızların bir kısmını Kraliyet Yolu'nun her iki yanında konuşlandırmıştı. Şimdi de gelmiş, arabaya bakıyordu. Üstünde beyaz biyelerle süslü, siyah bir üniforma vardı; Moneo bunun Balıklarla Konuşanların armağanı olduğunu söylemişti.

"Bu seferkini çok sevdiler. İşini iyi yapıyor."

"Yaptığı iş nedir ki Moneo?"

"Tabii ki sizi korumak Lordum."

Kadın muhafızların tamamı, sol göğsüne kırmızı Atreides şahini arması işlenmiş, dapdar, yeşil üniforma giymişti.

"Gözlerini ondan ayırmıyorlar," dedi Leto.

"Evet. Onlara el işaretleri öğretiyor. Atreideslerin böyle haberleştiğini söylüyor."

"Kesinlikle haklı. Bundan önceki neden bunu yapmadı acaba?"

"Siz bile bilmiyorsanız Lordum..."

"Şaka yapıyorum Moneo. Önceki Duncan, iş işten geçene dek kendini tehlikede hissetmemişti. Bu seferki söylediklerimize ikna oldu mu peki?"

"Öyle diyorlar Lordum. Hizmetinizde çalışmaya gayet iyi başladı."

"Neden yalnızca belindeki o bıçağı taşıyor?"

"Kadınlar onu ancak aralarındaki özel eğitim almış kişilerin lazer silahı taşıması gerektiğine ikna etti."

"Tedbiri abartmayın Moneo. Kadınlara söyle, bu seferkinden korkmaya başlamamız için henüz erken."

"Emredersiniz Lordum."

Leto, yeni Muhafız Komutanı'nın saray maiyetinden hoşlanmadığını açıkça görebiliyordu. Idaho onlardan epey uzakta duruyordu. Maiyettekilerin çoğunun sivil görevliler olduğunu öğrenmişti. Bugün için en parlak, en güzel giysi-

lerini kuşanmışlardı ve kendilerini Tanrı İmparator'un huzurunda en ihtişamlı halleriyle sergilemek istiyorlardı. Leto, Idaho'nun onları ne kadar aptal bulduğunu hayal edebiliyordu. Ama bu tür insanların çok daha aptalca şekillerde süslenip püslendiği zamanları hatırladığından *Şimdikilerin hali çok da fena sayılmaz,* diye düşündü.

"Onu Siona'yla tanıştırdın mı?" diye sordu.

Siona'nın adını duyunca Moneo'nun kaşları çatıldı.

"Sakin ol," dedi Leto. "Bana karşı casusluk yaptığı zamanlarda bile üstüne titredim onun."

"Siona'nın içinde tehlike seziyorum Lordum. Bazen sanki en gizli düşüncelerimi bile okuyabiliyormuş gibi geliyor."

"Akıllı çocuk, babasını tanır."

"Şaka yapmıyorum Lordum."

"Evet, biliyorum. Duncan'ın sabırsızlanmaya başladığını fark ettin mi?"

"Yolu neredeyse köprüye kadar kontrol ettiler," dedi Moneo.

"Ne buldular peki?"

"Benim bulduğumun aynısını... birkaç Müze Fremeni."

"Yine ne dileniyorlarmış?"

"Kızmayın Lordum."

Leto tekrar ileriye baktı. Açık havaya çıkmak zorunda kalması, Balıklarla Konuşanları tatmin etmek için uygulanan bütün bu ritüellerle dolu uzun ve gösterişli yolculuk zaten canını sıkmıştı. Bir de başına bu ricacılar çıkmıştı!

Idaho uzun adımlarla yaklaşıp, Moneo'nun hemen arkasında durdu.

Idaho'nun hareketlerinde tehditkâr bir hava vardı. Leto *Hayır, bu kadar erken olamaz,* diye düşündü.

Idaho, "Neden durduk Lordum?" diye sordu.

"Genellikle burada dururum," dedi Leto.

Bu doğruydu. Leto dönüp güzel köprünün ötesine baktı. Kanyonu kıvrılarak inen yol, Yasak Orman'ın ve nehir kıyısında uzanan tarlaların içinden geçiyordu. Leto çoğunlukla burada şafağı izlemek için dururdu. Ama bu sabah bir fark-

lılık vardı; güneş her zamanki gibi o bildik manzarayı aydınlatsa da, bir şey eski anıları canlandırıyordu.

Ormanın ötesinde İmparatorluk Plantasyonlarının tarlaları uzanıyordu; arazinin o uzak kıvrımı üstünde yükselen güneş, tarlalarda dalgalanan tahılları altın rengi ışığıyla aydınlatıyordu. Tahıl tarlaları Leto'ya bir zamanlar burada uzanan çölü, her tarafa yayılmış kumulları anımsattı.

İleride *tekrar yayılacaklar.*

Tahıl tarlaları, Leto'nun anımsadığı çölün parlak kehribar renginde değildi. Leto dönüp geriye, uzaklarda kayalıklarla çevrili Sareer'ine, geçmişinin sığınağına baktı. Oranın renkleri de belirgin ölçüde farklıydı. Leto tekrar Festival Şehri'ne doğru bakınca, sevdiği her şeyin yavaş yavaş değişerek kendisine tamamen yabancılaşması karşısında hüzne kapıldı.

Neden bu sabah, yitirdiğim insanlığımı düşünüyorum ki? diye merak etti.

Tahıl tarlaları ile ormanın tanıdık manzarasını seyrederken, etrafındaki onca kişinin arasında sadece kendisinin o yemyeşil araziyi hâlâ *bahr bilâ mâ*, yani susuz okyanus olarak düşündüğünü biliyordu.

"Duncan," dedi. "Şehre doğru bak... şurayı görüyor musun? Orası Tanzerouft idi."

"Dehşet Diyarı mı?" Idaho, Onn'a çabucak göz attıktan sonra bakışlarını ansızın Leto'ya çevirerek şaşkınlığını ele verdi.

"Bahr bilâ mâ," dedi Leto. "Üç bin yıldan uzun süredir yeşilliklerin altında gizleniyor. Şu anda Arrakis'te yaşayanlar içinde orijinal çölü görmüş olan sadece ikimiziz."

Idaho tekrar Onn'a doğru baktı. "Kalkan Duvarı nerede?" diye sordu.

"Bak, şurası Muad'Dib Yarığı... şehri kurduğumuz yer."

"Kalkan Duvarı'ndan geriye şu küçük tepeler mi kaldı yani? Kalkan Duvarı'na ne oldu?"

"Üzerinde duruyorsun."

Idaho başını kaldırıp Leto'ya, sonra da yola ve etrafa baktı.

Moneo, "Lordum, yola devam edelim mi?" diye sordu.

Leto *Moneo göğsünde çalışan saatiyle bana hep görevlerimi hatırlatır,* diye düşündü. Görüşülmesi gereken önemli konuklar ve yapılması gereken, kritik önem taşıyan işler vardı. Moneo zamanın darlığını hissediyordu. Tanrı İmparator'unun Duncanlarla geçmişi yâd etmesinden de hoşlanmazdı.

Leto birden burada ilk kez bu kadar uzun kaldığını fark etti. Maiyeti ve muhafızları, sabah havasında yaptıkları koşudan sonra üşüyorlardı. Bazıları korunmadan çok gösteriş amaçlı giysiler seçmişti.

Leto *Ama belki gösteriş de bir tür korunma aracıdır,* diye düşündü.

"Orada kumullar vardı," dedi Idaho.

Leto, "Binlerce kilometre boyunca uzanırlardı," diye onayladı.

Moneo'nun aklı karışmıştı. Tanrı İmparator'un zaman zaman düşünceli bir hal almasına alışkındı, ama Leto bugün kederli gibiydi. Belki de sebep, bir Duncan'ını yeni yitirmiş olmasıydı. Leto kederli olduğu zamanlarda bazen ağzından önemli bilgiler kaçırırdı. Tanrı İmparator'un ruh halleri ve geçici hevesleri asla sorgulanamazdı, ama bazen kullanılabilirdi.

Moneo *Siona'yı uyarmalıyım,* diye düşündü. *O salak kız sözümü dinlese!*

Siona, Moneo'nun gençliğine göre daha asiydi. Çok daha asiydi. Leto, Moneo'sunu ehlileştirmiş, onu Altın Yol'a ve yerine getirmesi için yetiştirildiği, gerçek görevlerine karşı daha duyarlı hale getirmişti; ama Moneo'nun üstünde uygulanan yöntemler Siona'da işe yaramazdı. Moneo bunu fark edince, kendi eğitimiyle ilgili, daha önce aklından bile geçmemiş bazı şeyleri kavramıştı.

"Buranın eski halinden eser kalmamış," diyordu Idaho.

Leto parmağıyla göstererek, "Şuraya bak," dedi. "Ormanın bittiği yere. Orası eskiden Kopmuş Kaya'ya giden yoldu."

Moneo onların seslerini duymamaya çalıştı. *Beni dize getiren şey, Tanrı İmparator'a duyduğum büyük hayranlıktı.* Leto sürekli onu şaşırtıp kendisine hayran bırakabiliyordu. Ne ya-

pacağını kestirebilmek asla mümkün değildi. Moneo, Tanrı İmparator'un yüzüne yandan baktı. *Neye dönüştü böyle?*

Moneo başyaverliğinin ilk yıllarında Kale'nin özel arşivlerini araştırarak, Leto'nun dönüşümüne ilişkin tarihsel belgeleri incelemişti. Ama Leto'nun kumalabalıklarıyla simbiyoz kurmayı nasıl başardığı hâlâ meçhuldü ve kendi sözleri bile bunu açıklamaya yetmiyordu. Yazılanlara bakılırsa Leto'nun kumalabalığı teni, vücudunu yaşlanmaktan ve fiziksel darbelerden neredeyse tamamen koruyordu. O devasa, bölütlü bedeni lazer silahlarına bile dayanabilirdi!

Önce kumalabalığı, sonra solucan... hepsi melanj üreten muazzam döngünün parçasıydı. O döngü şimdi Tanrı İmparator'un içinde yatıyor, vakit kolluyordu.

"Yola devam edelim," dedi Leto.

Moneo bir şeyi gözden kaçırdığını ansızınfark etti. Dalgınlığından sıyrılıp baktığında, Duncan Idaho'nun gülümsediğini gördü.

"Eskiden buna 'dalıp gitmek' derdik," dedi Leto.

"Özür dilerim Lordum," dedi Moneo. "Ben..."

"Dalıp gitmiştin, ama sorun değil."

Moneo *Keyfi yerine gelmiş,* diye düşündü. *Sanırım bunun için Duncan'a teşekkür etmeliyim.*

Leto arabasında yer değiştirdi ve kabarcık şeklinde kapağı kısmen kapadı. Şimdi sadece başı açıktaydı. Leto'nun arabayı çalıştırmasının ardından araç yoldaki küçük taşları ezdi.

Idaho, Moneo'nun yanına geldi; birlikte yürümeye başladılar.

"Arabasının altında uçurma küreleri var, ama tekerlekle gitmeyi yeğliyor," dedi Idaho. "Neden?"

"Lord Leto tekerlekle gitmeyi, yerçekiminin etkisini ortadan kaldıran cihazlar kullanmaktan daha çok seviyor."

"Arabayı nasıl yürütüyor? Nasıl kullanıp yönlendiriyor?"

"Bunu kendisine sordun mu?"

"Fırsatım olmadı."

"Kraliyet Arabası, Ix yapımıdır."

"Yani?"

"Lord Leto'nun arabasını düşünce gücüyle çalıştırıp kullandığı söylenir."

"Emin değil misin?"

"Böyle sorulardan hoşlanmaz."

Moneo *Tanrı İmparator, en yakınları için bile bir muamma,* diye düşündü.

Leto, "Moneo!" diye seslendi.

Moneo Idaho'ya geride kalmasını işaret ederek, "Muhafızlarının yanına dönsen iyi olacak," dedi.

"Bence onları da alıp önden yürüsem daha iyi olacak," dedi Idaho.

"Lord Leto bunu istemiyor! Şimdi geri dön."

Moneo hızlanarak Leto'nun yüzüne yaklaştı; dönüp baktığında, Idaho'nun maiyetin gerisinden gelen, en arkayı koruyan muhafızların arasına girene dek yavaşladığını gördü.

Leto başını hafifçe eğerek Moneo'ya baktı. "Durumu iyi idare ettiğini düşünüyorum Moneo."

"Teşekkür ederim Lordum."

"Duncanlar neden hep ileride, önde olmak ister, biliyor musun?"

"Elbette Lordum. Güvenliğiniz açısından muhafızlarınızın önde olması gerekir."

"Ve bu seferki tehlike kokusu alıyor."

"Sizi hiç anlamıyorum Lordum. Neden böyle şeyler yapıyorsunuz anlamıyorum."

"Evet Moneo, anlamıyorsun."

Kadınların paylaşma dürtüsünün kökeninde aile içi paylaşım vardır... çocukların bakımı, yiyeceklerin toplanıp hazırlanışı ve sevincin, kederin, sevginin paylaşımı. Ağıt yakma geleneği de kadınlardan gelir. Din başlangıçta kadınların tekelindeydi, ama toplumsal gücü artıp egemen hale gelince kadınların elinden zorla alınmıştır. İlk tıp araştırmacıları ve pratisyenleri de kadındı. Cinsiyetler arasında asla belirgin bir denge kurulamamıştır, çünkü bilgiyle birlikte gelen güç beraberinde belirli roller getirir.

–Çalıntı Günlükler

Rahibe Ana Tertius Eileen Anteac berbat bir sabah geçirmekteydi. Kendisi gibi Gerçeğisöyleten olan Marcus Claire Luyseyal ile birlikte Arrakis'e gelmişti; yörüngedeki Lonca büklümgemisinden ayrılan ilk mekiğe resmi gruplarıyla binip gezegene ineli üç saat bile olmamıştı. Her şeyden önce, onlara tahsis edilmiş daire Festival Şehri'ndeki Elçilik Mahallesi'nin sınırında, ücra bir yerdeydi. Odalar küçüktü ve pek temiz sayılmazdı.

"Resmen varoşların sınırındayız," demişti Luyseyal.

Bu yetmezmiş gibi, her türlü iletişim olanağından mahrum bırakılmışlardı. Düğmelere ne kadar basarlarsa bassınlar, avuç kadranlarını ne kadar çevirirlerse çevirsinler, odalardaki ekranlardan hiçbiri çalışmıyordu.

Anteac onlara eşlik eden Balıklarla Konuşan muhafızların başındaki subaya çıkışmıştı; muhafız subayı çatık kaşlı, ırgat gibi kaslı, ters ters bakan bir kadındı.

"Komutanınıza şikâyette bulunmak istiyorum!"

Amazon hırıltılı bir sesle, "Festival zamanı şikâyette bulunmak yasaktır," demişti.

Anteac subaya öfkeyle bakmıştı; yaşlılıktan buruşmuş yüzünde o ifade belirince diğer Rahibe Analar bile ürkerdi.

Amazon ise sadece gülümsemiş ve "Size iletmem gereken bir mesaj var," demişti. "Tanrı İmparator'un huzuruna en son siz çıkacaksınız."

Bene Gesserit kafilesinin çoğu bunu duymuştu ve anlamını henüz en düşük konumda olan Rahibe Ana adayları bile kavramıştı. Kendilerine sıra gelene dek baharat taksimatı yapılacak, hatta (*Tanrılar yardımcımız olsun!*) onlara bir şey kalmayacaktı.

Anteac sakin konuşmayı başararak, "Ama üçüncü olacaktık," demişti.

"Tanrı İmparator böyle emretti!"

Anteac bir Balıklarla Konuşan'ın bu ses tonuyla konuşmasının anlamını bilirdi. İtirazı sürdürmek, kaba kuvvete davetiye çıkarmak demekti.

Sabahtan beri tersliklerin ardı arkası kesilmedi... şimdi bir de bu çıktı başımıza!

Anteac kaldıkları berbat dairenin orta kısmına yakın, neredeyse bomboş odanın bir duvarına sırtını vermiş, alçak bir taburede oturuyordu. Yanında ancak yardımcılara verilecek türden bir saman döşek vardı! Sıvası çatlamış duvarlar uçuk yeşildi. Odadaki tek korküre eski ve bozuktu, sarıdan başka renge ayarlanamıyordu. Odanın eskiden depo olarak kullanıldığı belliydi. İçerisi küf kokuyordu. Zeminin siyah muşambasında da delik ve çizikler vardı.

Siyah aba cübbesinin diz kısımlarını düzelten Rahibe Ana Anteac, tam karşısında diz çöküp başını eğerek bekleyen ulağa doğru eğildi. Ulak ceylan gözlü, sarışın bir genç kızdı; kızın korkusu ve heyecanı yüzündeki ve boynundaki terden anlaşılıyordu. Üstündeki tozlu, ten rengi cüppenin eteğine sokakların çamuru bulaşmıştı.

Anteac taşıdığı mesajın ağırlığı yüzünden hâlâ tir tir titreyen zavallı kızı yatıştırmak için yumuşak sesle konuşarak, "Emin misin, kesinlikle emin misin?" diye sordu.

"Evet Rahibe Ana." Kız hâlâ yere bakıyordu.

"Bir daha anlat bakayım," diyen Anteac *Zaman kazanmaya çalışıyorum,* diye düşündü. *Ne dediğini pekâlâ duydum.*

Ulak başını kaldırıp Anteac'ın masmavi gözlerine baktı. Bütün alt düzey görevlilere ve yardımcılara böyle yapmaları öğretilirdi.

"Aldığım emirlere uyarak, Ixlilerle elçiliklerinde görüştüm ve selamınızı söyledim. Sonra da iletmemi istedikleri bir mesajları olup olmadığını sordum."

"Tamam kızım! Bunları biliyorum. Sadede gel."

Ulak yutkundu. "Benimle konuşan kişi kendini elçiliğin geçici yöneticisi ve eski Büyükelçi'nin yardımcısı Othwi Yake olarak tanıttı."

"Onun yerine geçmiş bir Yüz Dansçısı olmadığına emin misin?"

"Buna dair hiçbir belirti görmedim Rahibe Ana."

"Pekâlâ. Bu Yake'yi biliyoruz. Devam edebilirsin."

"Yake yeni Büyükelçi'nin gelişini beklediklerini söyledi..."

"Yani Hwi Noree'nin, evet. Bugün geliyor."

Ulak dudaklarını yaladı.

Anteac bu zavallı yaratığı daha alt bir temel eğitim sınıfına geri göndermeyi aklına not aldı. Ulaklar daha kontrollü olmalıydı; gerçi kızcağız gerilmekte pek haksız sayılmazdı... taşıdığı mesaj çok önemliydi.

"Sonra beklememi söyledi," dedi ulak. "Odadan ayrıldı ve az sonra yanında bir Tleilaxlıyla döndü; bu Tleilaxlının Yüz Dansçısı olduğuna eminim. Bazı kesin belirtiler..."

Anteac, "Tamam kızım, öyle diyorsan öyledir," diyerek ulağın sözünü kesti. "Artık sadede..." Luyseyal'ın odaya girmesiyle sözü yarıda kesildi.

Luyseyal, "Ixliler ile Tleilaxlılardan mesaj geldiğini duydum... doğru mu?" diye sordu.

"Evet, kız tam söylüyordu," dedi Anteac.

"Ben neden çağrılmadım?"

Anteac başını kaldırıp diğer Gerçeğisöyleten'e bakarken, bu Luyseyal'ın *sanatın* doruğuna çıkmış olsa da mevkisinin getirdiği kibirden hâlâ kurtulamadığını düşündü. Ama Luy-

seyal henüz gençti; oval ve alımlı yüzü Jessica'nınkine benziyordu... o genler çoğunlukla dikkafalılığa yol açardı.

Anteac yumuşak bir sesle konuştu: "Yardımcın meditasyon yaptığını söyledi."

Luyseyal başıyla onaylayıp yatağa oturdu ve ulağa döndü. "Devam et."

"Yüz Dansçısı, Rahibe Analar için bir mesajı olduğunu söyledi. Çoğul konuştu," dedi ulak.

"Yani bu sefer iki kişi geleceğimizden haberi vardı," dedi Anteac.

"Herkesin haberi vardı," dedi Luyseyal.

Anteac dikkatini tekrar tümüyle ulağa çevirdi. "Şimdi hafıza transına geç ve o Yüz Dansçısı'nın söylediklerini bize harfiyen tekrarla kızım."

Ulak başıyla onayladı. Topuklarının üzerine oturup ellerini kucağında kavuşturdu. Üç derin nefes aldı, gözlerini kapadı ve omuzlarını gevşetti. Konuşmaya başladığında sesi tizdi ve genizden geliyordu.

"Rahibe Analara söyle, İmparatorluk bu gece Tanrı İmparator'undan kurtulacak. Ona bugün, Onn yolunda saldıracağız. Başarısız olmamız imkânsız."

Ulak derin bir nefes alıp titredi. Gözlerini açıp Anteac'a baktı.

"O Ixli, Yake bu mesajı hemen size iletmemi söyledi. Sonra da sol elimin tersine özel şekilde dokundu; böylece bizden olduğuna iyice emin..."

"Yake bizdendir," dedi Anteac. "Luyseyal'a parmak mesajını da söyle."

Ulak, Luyseyal'a baktı. "Yüz Dansçılarına esir düştük ve kımıldayamıyoruz."

Luyseyal ayağa fırlamaya davranınca Anteac, "Kapılarımızın korunması için gerekli tedbirleri aldım," dedi. Sonra ulağa baktı. "Artık gidebilirsin kızım. Görevini yeterince yerine getirdin."

"Peki Rahibe Ana." Ulak çevik ve zarif bir şekilde ayağa kalktı, ama Anteac'ın ne demek istediğini anladığı hareketle-

rinden belliydi. *Görevini yeterince yerine getirdin* demek, *aferin* demek değildi.

Ulak gidince Luyseyal, "O kız bir bahaneyle elçiliği inceleyip, Ixlilerin kaçının yerine Yüz Dansçılarının geçtiğini öğrenmeliydi," dedi.

"Ben öyle düşünmüyorum," dedi Anteac. "O konuda doğrusunu yaptı. Ama bir yolunu bulup Yake'den daha ayrıntılı bir rapor alabilse daha iyi olurdu. Korkarım Yake'yi kaybettik."

"Tleilaxlıların bize bu mesajı göndermelerinin sebebi açık elbette," dedi Luyseyal.

"Ona gerçekten saldıracaklar," dedi Anteac.

"Doğal olarak. *Salak* oldukları için bu salaklığı yapacaklar. Ben bize bu mesajı göndermelerinin sebebinden bahsediyorum."

Anteac başıyla onayladı. "Artık onlara katılmaktan başka çaremiz olmadığını düşünüyorlar."

"Lord Leto'yu uyarmaya kalkarsak da Tleilaxlılar ulaklarımızın ve bağlantılarının kimliklerini öğrenecek."

Anteac, "Ya Tleilaxlılar gerçekten başarırsa?" diye sordu.

"Sanmam."

"Planlarını bilmiyoruz; ne zaman saldıracaklarını üç aşağı beş yukarı biliyoruz, o kadar."

Luyseyal, "Peki ya o Siona denen kız da bu işin içindeyse?" diye sordu.

"Ben de kendime aynı soruyu sordum. Lonca'dan gelen ayrıntılı raporu duydun mu?"

"Sadece özetini duydum. Yeterli mi?"

"Büyük olasılıkla evet."

"*Büyük olasılıkla* gibi laflar ederken dikkatli olmalısın," dedi Luyseyal. "İnsanların senin mentat olduğunu düşünmelerini istemeyiz."

Anteac soğuk bir sesle, "Senin beni ele vereceğini sanmıyorum," dedi.

Luyseyal, "Lonca'nın bu Siona konusunda haklı olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu.

"Elimde yeterli bilgi yok. Haklılarsa, hakikaten sıradışı biri demektir."

"Lord Leto'nun babası gibi mi?"

"Lonca Seyrüsefercileri, Lord Leto'nun babasının kâhin gözünden gizlenebiliyordu."

"Ama Lord Leto'dan gizlenemiyorlar."

"Lonca raporunun tamamını dikkatle okudum. Siona kendini ve yaptıklarını pek de gizlemiyor aslında..."

"Gözümüzden kayboluyor diyorlar. İçsel gözlerinin karşısında silinip gidiyormuş."

"Bunu bir tek o yapabiliyor," dedi Anteac.

"Peki, Lord Leto'nun *içsel gözünden* de gizlenebiliyor muymuş?"

"Bilmiyorlar."

"Peki, Siona'yla temas kurmaya cesaret edecek miyiz?"

Anteac, "Kurmamaya cesaret edebilir miyiz?" diye sordu.

"Tleilaxlılar başarılı olursa bütün bunlar anlamsızlaşır... Anteac, en azından Lord Leto'yu uyarmayı denemeliyiz."

"Haberleşme cihazımız yok, kapıda da Balıklarla Konuşanlar nöbet tutuyor. İçeri girmemize izin veriyorlar, ama çıkmamıza değil."

"Onlardan biriyle konuşsak?"

"Bunu düşündüm. Ama konuşmasak da, sonrasında onların Yüz Dansçıları olmalarından çekindiğimizi söyleyebiliriz."

Luyseyal, "Kapıdaki muhafızlar," diye mırıldandı. "Lord Leto durumdan haberdar olabilir mi?"

"Her şey mümkün."

"Lord Leto söz konusu olduğunda, kesin olarak söylenebilecek tek şey bu," dedi Luyseyal.

Anteac hafifçe iç geçirerek tabureden kalktı. "Eski güzel zamanları, bize daima yetecek kadar baharatımızın olduğu zamanları nasıl da özlüyorum."

"*Daima* mı? Bu da bir başka yanılsamaydı, o kadar," dedi Luyseyal. "Umarım dersimizi almışızdır. Bugün Tleilaxlılar başarılı olsa da olmasa da, önemli olan bu."

Anteac, "Sonucu ne olursa olsun, yüzlerine gözlerine bulaştıracaklar," diye homurdandı. "Tanrılar adına! Şimdiki suikastçılarda hiç iş yok."

"Gulâm Idahoları unutma," dedi Luyseyal.

"Ne dedin?" Anteac arkadaşına baktı.

"Gulâm..."

"Evet!"

"Gulâmlar hantaldır," dedi Luyseyal.

"Ama kafaları hızlı çalışır."

"Ne düşünüyorsun?"

"Yoksa Tleilaxlılar... Ama hayır, onlar bile öyle bir şey yapmaya..."

Luyseyal, "Idaho kılığında bir Yüz Dansçısı göndermeye mi?" diye fısıldadı. Anteac konuşmadan başıyla onayladı.

"Bunu aklından çıkar," dedi Luyseyal. "O kadar da aptal olamazlar."

"Tleilaxlılar hakkında öyle düşünmek tehlikelidir," dedi Anteac. "En kötü olasılığa karşı hazırlıklı olmalıyız. Çabuk şu Balıklarla Konuşan muhafızlardan birini getir buraya!"

Ardı arkası kesilmeyen savaşlar tüm çağlarda birbirinin benzeri olan, kendine özgü toplumsal koşullara sebebiyet verir. İnsanlar saldırıları savuşturmak için sürekli tetikte yaşar. Otokratların mutlak egemenliği başlar. Yeni olan her şey tehlikeli bir sınır bölgesidir... yeni gezegenler, faydalanılacak yeni ekonomik alanlar, yeni fikirler veya cihazlar, ziyaretçiler, her şey şüpheyle karşılanır. Feodalizm iyiden iyiye kök salar; bazen politbüro veya benzeri bir yapılanma kisvesine bürünse de daima mevcuttur. İktidar, kalıtım yoluyla geçer. Güçlülerin kanı egemendir. Servetin dağıtımı Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi olan kralların ya da buna denk sıfatlar taşıyan kişilerin tekelindedir. Onlar veraseti kontrol altında tutmak gerektiğini, yoksa güçlerinin azalarak biteceğini bilir. Şimdi Leto'nun Barışı'nı anladınız mı?

–Çalıntı Günlükler

Leto, "Huzuruma çıkma sıralarındaki değişiklik Bene Gesseritlere bildirildi mi?" diye sordu.

Idaho Nehri'nin üstündeki köprüye gelmeden önceki dönemeçlerin başında bulunan ilk hafif yokuşa varmışlardı. Sabahın ilerlemesiyle birlikte güneş yükseldikçe, birkaç saray mensubu pelerinlerini çıkarmıştı. Idaho küçük bir Balıklarla Konuşan muhafız grubuyla birlikte soldan yürüyordu; üniformasında artık toz ve ter lekeleri seçilmeye başlamıştı. Kraliyet Arabası'nın hızına ayak uydurmak zor işti.

Moneo tökezledi ve az kalsın düşüyordu. "Bildirildi Lordum." Programda değişiklik yapmak kolay olmamıştı; ama Moneo, Festival vakti son anda değişiklik yapmak gerekebildiğini zamanla öğrenmişti. Elinin altında acil durum planları tutuyordu.

Leto, "Hâlâ Arrakis'te kalıcı elçilik açmak istiyorlar mıymış?" diye sordu.

"Evet Lordum. Onlara her zamanki yanıtı verdim."

"Basitçe '*hayır*' demen yeterli," dedi Leto. "Sahte sofuluklarından ne kadar tiksindiğimi onlara daha fazla hatırlatmaya gerek yok."

"Peki Lordum." Moneo, Leto'nun arabasının yanında, uygun mesafede yürümeyi sürdürmek için yavaşladı. Solucan bu sabah epey aktifti... Moneo fiziksel belirtileri kolayca seçebiliyordu. Sebep havadaki nemdi şüphesiz. Nem her zaman Solucan'ı açığa çıkarırdı.

"Din hep belagat despotizmine yol açar," dedi Leto. "Bene Gesseritlerden önce, bu konuda en iyi olanlar Cizvitlerdi."

"Cizvitler mi Lordum?"

"Senin şu tarih kitaplarında adlarına rastlamışsındır?"

"Emin değilim Lordum. Ne zaman yaşamışlardı?"

"Boş ver. Belagat despotizmini öğrenmek istiyorsan, Bene Gesseritleri incelemen yeterli. Ama kendi yalanlarına kanmıyorlar elbette."

Moneo *Rahibe Anaların işi zor,* diye düşündü. *Onlara nutuk çekecek. Bundan nefret ederler. Bu iş ciddi sorunlara yol açabilir.*

Leto, "Tepkileri ne olmuş?" diye sordu.

"Duyduğuma göre hayal kırıklığına uğramış, ama itiraz etmemişler."

Moneo *Onları daha fazla hayal kırıklığına hazırlasam iyi olacak,* diye düşündü. *Ix ve Tleilax delegelerinden de uzak tutulmaları gerek.*

Moneo başını iki yanı salladı. Bu mesele çok tehlikeli komplolara sebep olabilirdi. Duncan'ı uyarmak gerekiyordu.

"Bu da kendini gerçekleştiren kehanetlere ve her türlü rezilliğin mazur gösterilmesine yol açar," dedi Leto.

"Bu... belagat despotizmi dediğiniz şey mi Lordum?"

"Evet! Kötülüklerini üstünlük perdesiyle gizleyerek her türlü itiraza kulak tıkarlar."

Leto'nun vücuduna dikkatle bakmayı sürdüren Moneo, ellerin neredeyse kendiliğinden büküldüğünü, devasa bölüt-

lerin titreştiğini fark etti. *Solucan şimdi, burada ortaya çıkarsa ne yaparım?* Alnından ter boşandı.

"Hasımlarını gözden düşürüp kara çalmak için gerçekleri çarpıtırlar," dedi Leto.

"Hepsi mi Lordum?"

"Cizvitler buna 'güç merkezini korumak' derdi. Tamamen ikiyüzlülüğe yol açar; sözleriyle eylemleri arasındaki tutarsızlık, ikiyüzlülüklerini daima ele verir. Bu tutarsızlık hep vardır."

"Bu konuyu daha dikkatli araştırmalıyım Lordum."

"Sonunda hâkimiyet insanlara suçluluk duyurulmasıyla sağlanır hale gelir, çünkü bu ikiyüzlülük cadı avlarına ve günah keçileri aramaya yol açar."

"Korkunç bir şeymiş Lordum."

Kortej bir köşeyi döndü; uzaktaki köprü görünsün diye buradaki kayalar parçalanmıştı.

"Moneo, dikkatin bende mi?"

"Evet Lordum. Dinliyorum."

"Dinsel güç merkezinin bir aracını tarif ediyorum."

"Farkındayım Lordum."

"Bu kadar korkmanın sebebi ne peki?"

"Dinsel güç hakkında konuşmak beni hep rahatsız eder Lordum."

"Sen ve Balıklarla Konuşanlar dinsel gücü benim adıma kullandığınız için mi?"

"Evet, elbette Lordum."

"Güç merkezleri çok tehlikelidir... gerçekten delirmiş kişileri, tek hedefi güç kazanmak olan kişileri mıknatıs gibi çeker. Anlıyor musun?"

"Evet Lordum. Hükümetinizde görev almak isteyenleri genellikle reddetmenizin sebebi bu."

"Harikasın Moneo!"

"Teşekkür ederim Lordum."

"Her dinin gölgesinde bir Torquemada gizlenir," dedi Leto. "Bu ismi ilk kez duyuyorsun. Biliyorum, çünkü tüm kayıtlardan sildirmiştim."

"Bunu neden yaptınız Lordum?"

"O adam iğrenç biriydi. Kendisi gibi düşünmeyenleri diri diri yakardı."

Moneo, "Sizi kızdıran tarihçiler gibi mi yanarlardı Lordum?" diye fısıldadı.

"Yoksa eylemlerimi sorguluyor musun Moneo?"

"Hayır Lordum!"

"Güzel. O tarihçiler acı çekmeden öldü. Hiçbiri alevleri hissetmedi. Oysa Torquemada yanan kurbanlarının acılı çığlıklarını tanrısı duysun isterdi."

"Bu çok korkunç Lordum."

Kortej bir köşeyi daha döndü; buradan da köprüyü görebiliyorlardı, ama hiç yaklaşmamışlardı sanki.

Moneo, Tanrı İmparator'unu bir kez daha inceledi. Solucan daha fazla yaklaşmamış gibiydi. Yine de hâlâ fazla yakındı. Moneo, sağı solu belli olmaz Solucan'ın tehditkâr varlığını hissedebiliyordu; o Kutsal Varlık bir anda öldürmeye başlayabilirdi.

Moneo ürperdi.

Ayrıca o tuhaf... vaazın anlamı neydi? Moneo, Tanrı İmparator'un çok az kişiyle böyle konuştuğunu biliyordu. Ama bu ayrıcalık olduğu kadar bir yüktü de. Leto'nun Barışı uğruna ödenen bedellerden biriydi. Bu barışı sürdürmek uğruna insanlar nesillerdir kendilerine emredilen şekilde yaşamak zorunda kalıyordu. Nadiren de olsa yaşanan çatışmaların tamamındansa sadece Kale'deki en yetkili kişiler haberdar olurdu... Lord Leto öyle *olayları* öngörerek Balıklarla Konuşanları önceden gönderirdi.

Öngörerek!

Moneo şimdi suskun olan Leto'ya göz attı. Tanrı İmparator'un gözleri kapalı, yüzü düşünceliydi. Bu da Solucan belirtilerinden biriydi, hem de oldukça kötü bir belirtiydi. Moneo ürperdi.

Leto ne zaman vahşileşeceğini önceden biliyor muydu? İmparatorluk'un dört bir yanında korku ve huşuyla anılmasına yol açan şey, nerede ve ne zaman şiddetin patlak vere-

ceğini öngörebilmesiydi. Geçici ayaklanmaları bastırmak için birliklerini nereye göndermesi gerektiğini daima bilirdi. Daha ayaklanma başlamadan bilirdi.

Böyle meseleleri düşünmek bile Moneo'nun ağzının kupkuru kesilmesine yol açmıştı. Tanrı İmparator'un herkesin aklını okuyabildiğine inandığı zamanlar olurdu. Leto elbette ki casuslar da kullanıyordu. Zaman zaman, cüppelerine sarınmış kişiler Balıklarla Konuşanların yanından geçip Leto'nun kulesinin tepesindeki odaya çıkar veya aşağıdaki mezarlığa inerdi. Bunlar casustu şüphesiz; ama Moneo, Leto'nun onları sadece zaten bildiği şeyleri doğrulatmakta kullandığından şüpheleniyordu.

Leto, Moneo'nun korkularını doğrulamak istercesine, "Yöntemlerimi anlamaya çalışma Moneo," dedi. "O idrakin kendiliğinden gelmesini bekle."

"Denerim Lordum."

"Hayır, *deneme.* Bu arada, baharat taksiminde değişiklik olmayacağını ilan ettin mi?"

"Henüz hayır Lordum."

"Şimdilik ilan etme. Fikrimi değiştirebilirim. Yeni rüşvet teklifleri alacağını biliyorsundur elbette."

Moneo iç geçirdi. Kendisine teklif edilen rüşvetler inanılmaz meblağlara ulaşmıştı. Fakat bu durum Leto'yu eğlendirir gibiydi.

"Bırak rüşvet teklif etsinler," demişti. "Bakalım ne kadara çıkabilecekler. Uygun bir teklife hayır demeyeceğin izlenimini uyandır."

Yine köprü manzaralı bir köşeyi dönerlerken Leto, "Corrino Hanedanı da rüşvet teklif etti mi?" diye sordu.

"Evet Lordum."

"Corrino Hanedanı'nın günün birinde eski gücüne kavuşacağı efsanesini biliyor musun?"

"Duymuştum Lordum."

"Corrino'yu öldürt. Tam Duncan'a göre bir iş. Böylece onu sınamış oluruz."

"Bu kadar erken mi sınayalım Lordum?"

"Melanjın insan ömrünü uzatabildiği bilinir. Kısaltabildiği de öğrenilsin."

"Emredersiniz Lordum."

Moneo kendi tepkisini tanıdık buldu. Şiddetle itiraz etmek isteyip de edemediği zamanlarda böyle derdi. Lord Leto'nun da bunun farkında olduğunu, bunu eğlenceli bulduğunu biliyordu. Onun eğlenceli bulması, Moneo'nun hiç hoşuna gitmiyordu.

"Yanımdayken sabrına hâkim olmalısın Moneo," dedi Leto.

Moneo öfkesini bastırdı. Keskin sirke küpüne zarardı. Asiler öfkelenirdi. Duncanlar da ölmeden önce giderek öfkelenirdi.

"Zamanı sizden farklı algılıyorum Lordum," dedi Moneo. "Keşke sizin gibi algılayabilsem."

"İstesen öyle algılarsın, ama istemiyorsun."

Leto'nun azarlayıcı ses tonu karşısında susan Moneo aklını melanjla ilgili sorunlara verdi. Lord Leto melanjdan pek bahsetmezdi, bahsettiğinde de konu genellikle taksimatın azaltılması veya artırılması, baharat armağan edilmesi ya da yeni keşfedilmiş bir depoya el koymaları için Balıklarla Konuşanların gönderilmesi olurdu. İmparatorluk'taki en büyük baharat deposunun yerini yalnızca Tanrı İmparator biliyordu. Moneo saray hizmetinde çalışmaya yeni başlamışken, bir keresinde başına başlık geçirilmişti ve Lord Leto onu yılankavi koridorlardan bizzat geçirerek o gizli yere götürmüştü; Moneo yeraltında olduklarını hissetmişti.

Başlığı çıkardığımda yeraltındaydık.

O mekân karşısında huşuya kapılmıştı. Metal süslemeli ve antik tasarımlı korkürelerle aydınlanan, kaya içine oyulmuş o dev deponun her yerinde büyük baharat yığınları vardı. Loş, gümüşi ışıkta mavi mavi parlıyorlardı. Havadaki acı tarçın kokusu da belirgindi. Yakında bir yerlerde su damlıyordu. Sesleri deponun taş duvarlarından yankılanıyordu.

Lord Leto, "Bir gün bunların hepsi tükenecek," demişti.

Afallayan Moneo, "O zaman Lonca ile Bene Gesseritler ne yapacak?" diye sormuştu.

"Şimdi ne yapıyorlarsa onu yapacaklar, ama şiddetin dozunu artırarak."

Moneo inanılmaz miktarda melanjla dolu o dev depoya bakarken, aklından yalnızca o sırada İmparatorluk'ta olup bitenler geçmişti... kanlı suikastlar, korsan akınları, casusluklar ve kumpaslar. Tanrı İmparator işlerin daha da kötüleşmesini önlüyordu, ama şimdiki durum da oldukça kötüydü.

Moneo, "İnsanı yoldan çıkarır," diye fısıldamıştı.

"Haklısın, öyle."

"Peki melanj tükendiğinde, bir daha hiç olmayacak mı Lordum?"

"Bir gün çöle geri döneceğim. O zaman baharat kaynağı ben olacağım."

"Siz mi Lordum?"

"Ve onun kadar muhteşem bir şey üreteceğim... çabuk üreyen, melez bir kumalabalığı cinsi."

Bu açıklama karşısında titremeye başlayan Moneo, gölgelerin arasından böyle tuhaf laflar eden Tanrı İmparator'a bakakalmıştı.

Lord Leto, "Kumalabalıkları birleşip büyük, canlı kabarcıklar oluşturacak ve gezegenin suyunu yerin derinliklerine hapsedecek," demişti. "Tıpkı eskiden, Dune zamanında olduğu gibi."

"Tüm suyu mu Lordum?"

"Neredeyse. Üç yüz yıl içinde de kumsolucanları yeniden gezegenin hâkimi olacak. Ama sana söz veriyorum ki bu yeni bir kumsolucanı cinsi olacak."

"Nasıl yeni Lordum?"

"Hayvan farkındalığına sahip olmasının yanı sıra kurnaz da olacak. Baharat toplamak, hele elde tutmak çok daha tehlikeli hale gelecek."

Moneo mağaranın kaya tavanına bakarak, yeryüzünün ne kadar yukarıda olduğunu kestirmeye çalışmıştı.

"Her yer yeniden çöl mü olacak Lordum?"

"Su kanalları kumla dolacak. Ekinler kumda boğulup ölecek. Ağaçlar hareket eden dev kumulların altında kalacak. Ölüm saçan kumlar yayılmayı sürdürecek, ta ki çorak topraklarda hafif bir sinyal duyulana dek."

"Ne sinyali Lordum?"

"Sonraki döngünün, Yaradan'ın gelişinin, Şeyh Hulud'un gelişinin sinyali."

"Bu siz mi olacaksınız Lordum?"

"Evet! Dune'un dev kumsolucanı bir kez daha derinlerden yükselecek. Bu gezegen tekrar baharat ve solucan diyarı olacak."

"Peki ya gezegendeki insanlar Lordum? Bütün bu insanlara ne olacak?"

"Çoğu ölecek. Toprak çoraklaştıkça yenilebilir bitkiler ve besin üretimi azalacak. Çiftlik hayvanları da açlıktan ölüp gidecek."

"Herkes aç mı kalacak Lordum?"

"Gıda yetersizliği ve nükseden eski hastalıklar halkı kırıp geçirecek; sadece en güçlüler sağ kalmayı başarabilecek... en güçlü ve en zalimler."

"Öyle olması şart mı Lordum?"

"Alternatifler daha da kötü."

"Bana alternatifleri de anlatın Lordum."

"Zamanla öğreneceksin."

Moneo sabah aydınlığında, Tanrı İmparator'un yanında Onn'a doğru yürürken, kötü alternatifleri gerçekten de öğrendiğini kendine itiraf etmek zorunda kalıyordu.

Şunu biliyordu ki İmparatorluk'un uysal halkının büyük bölümü, kendisinin sır olarak sakladığı bu kesin bilgiyi Sözel Tarih'in satır aralarından veya arada sırada gezegenin tekinde ortaya çıkan ve yıldızı parladıktan kısa süre sonra sönüp giden deli peygamberlerin anlattığı efsaneler ve tuhaf öykülerden öğrenebilirdi.

Ama ben Balıklarla Konuşanların ne yaptığını da çok iyi biliyorum.

Sofraya kurulup birbirinden lezzetli yemekleri tıka basa

yerken bir yandan da zavallı insanlara yapılan işkenceleri seyreden kötü kişilerin var olduğunu da biliyordu.

Sonunda Balıklarla Konuşanlar gelip ortalığı kan gölüne çevirerek böyle şeylere son verirdi.

"Kızının beni seyretmesi hoşuma giderdi," dedi Leto. "Bildiğimin farkında bile olmazdı."

"Lordum, kızım için korkuyorum! O benim kanımdan, canımdan..."

"O benim de kanımdan Moneo. Atreides değil miyim? Asıl kendin için korksan daha iyi olur."

Moneo, Tanrı İmparator'un gövdesine korkuyla göz attı. Solucan işaretleri hâlâ fazlasıyla belirgindi. Moneo dönüp peşlerindeki korteje, ardından da önlerinde uzanan yola baktı. Şimdi dik bir yokuşu iniyorlardı; Sareer'i çevreleyen, insan yapımı yalçın kayalıkların arasından geçen yol kısa kıvrımlarla uzanıyordu.

"Siona canımı sıkmıyor Moneo."

"Ama o..."

"Moneo! Hayatın en büyük sırlarından biri burada, gizemli kapsülünün içinde! Şaşırmak, yeni bir şey olması... en çok arzuladığım şey bu."

"Lordum, ben..."

"Yeni! Nasıl da *harika*, ışıl ışıl bir sözcük... değil mi?"

"Öyle diyorsanız öyledir Lordum."

Leto kendine şunu anımsatmak zorunda kaldı: *Unutmamalıyım ki Moneo benim yaratığım. Onu ben yarattım.*

"Evladın benim için de neredeyse her şeyden değerli Moneo. Onun arkadaşlarından hoşlanmıyor olabilirsin, ama kızın onlardan birini sevebilir."

Moneo gayri ihtiyarı dönüp, muhafızların arasında yürüyen Duncan Idaho'ya baktı. Idaho gözlerini ileriye dikmiş, önlerinde uzanan yolun tüm kıvrımlarını incelercesine dikkatle bakıyordu. Yüksek kayalıkların arasından geçen bu yolu hiç sevmemişti; burada yukarıdan saldırıya uğrayabilirlerdi. Idaho geceleyin yukarıya gözcüler göndermişti; Moneo bunlardan bazılarının hâlâ kayalıklarda gizlendiğini biliyordu,

ama kafilenin önünde hâlâ nehre ulaşmadan önce geçmek zorunda oldukları geçitler vardı. Ellerinde her yere gözcü dikecek kadar muhafız yoktu.

Moneo, Idaho'nun içini rahatlatmak için, "Fremenlere güveneceğiz," demişti.

"Fremenlere mi?" Idaho, Müze Fremenleri hakkında duyduklarından pek hoşlanmamıştı.

"En azından yabancı birilerini görürlerse alarm verebilirler," demişti Moneo.

"Yani onlarla konuşup, bunu yapmalarını mı söyledin?"

"Elbette."

Moneo, Idaho'ya Siona'dan bahsetmeye cesaret edememişti. Bunun için önünde yeterince zaman vardı, ama Tanrı İmparator az önce huzursuz edici bir şey söylemişti. Planlarında değişiklik mi olmuştu?

Moneo tekrar Tanrı İmparator'a odaklanıp alçak sesle konuştu:

"Arkadaşlarından birini sevebilir mi dediniz Lordum? Ama şey demiştiniz... Duncan..."

"*Sevebilir* dedim, ondan çocuk yapar demedim!"

Moneo ürperdi; kendi çiftleşmesinin nasıl ayarlandığını hatırlamıştı... zorla koparıldığı...

Hayır! Bu anıları hiç düşünmemek en iyisi!

O kadını sonradan sevmişti, gerçekten sevmişti... ama başta...

"Yine dalıp gittin Moneo."

"Bağışlayın Lordum, ama siz sevgiden bahsedince..."

"Ben sevemez miyim sanıyorsun?"

"Öyle demek istemedim Lordum, ama..."

"Sevgiye ve cinselliğe dair anılarım yok mu sanıyorsun?" Araba üstüne doğru çevrilince yana çekilmek zorunda kalan Moneo, Lord Leto'nun yüzündeki öfke karşısında korkuya kapıldı.

"Lordum, yalvarırım bağışlayın..."

"Bu *beden* öyle bir yakınlığı hiç yaşamamış olabilir, ama *bütün* anılara sahibim!"

Moneo, Tanrı İmparator'un vücudundaki Solucan işaretlerinin giderek arttığını görüyordu; Leto'nun ruh hali de tanıdıktı.

Hayatım tehlikede. Hepimiz tehlikedeyiz.

Moneo tüm seslerin, Kraliyet Arabası'nın gıcırtısının, kortejdekilerin öksürüklerinin ve fısıldaşmalarının, yola sürtünen ayakların sesinin farkına varmaya başladı. Tanrı İmparator'dan tarçın kokusu geliyordu. Vakit sabah olduğundan, kayalıkların arasındaki dar geçidin havası hâlâ soğuktu... nehre yakın olduğu için nemliydi de.

Solucan'ı ortaya çıkaran nem miydi?

"Beni iyi dinle Moneo, canın buna bağlıymış gibi dinle."

Moneo, "Peki Lordum," diye fısıldadı; o an canının pamuk ipliğine bağlı olduğunu biliyordu... sadece dinlemesi yetmezdi, gözünü de dört açmalıydı.

"İçimin derinliklerinde ebediyen yaşayan bir parçam var. Düşünmüyor, sadece tepki veriyor. Bilgi sahibi olmayı umursamadan, mantıklı davranma kaygısı gütmeden hareket ediyor."

Moneo başıyla onayladı; gözlerini Tanrı İmparator'un yüzünden ayırmıyordu. Tanrı İmparator'un gözleri parlamak üzere miydi?

"O tepki verdiğinde, kenara çekilip izlemekten başka bir şey gelmiyor elimden," dedi Leto. "Böyle bir tepki senin ölmene yol açabilir. Bu benim seçimim değil. Duyuyor musun?"

Moneo, "Duyuyorum Lordum," diye fısıldadı.

"Böyle bir olay gerçekleştiğinde, *seçme şansım* olmaz! Kabullenmekten başka seçeneğim yok. Onu ne anlayabilir ne de tanıyabilirim. Buna ne diyorsun?"

"Bilinmeyenden korkarım Lordum."

"Ben korkmam ama. Bunun sebebini söyle bana!"

Böyle bir krizi beklemekte olan Moneo, sonunda kriz gerçekleşince kendini neredeyse rahatlamış hissetti. Sağ kalmasının vereceği yanıta bağlı olduğunu biliyordu. Tanrı İmparator'unun yüzüne bakmayı sürdürürken, aklı hızla çalışıyordu.

"İçinizdeki bütün o bellekler sebebiyle Lordum."

"Evet?"

Demek ki Moneo eksik yanıt vermişti. Uygun sözcükleri bulmaya çabaladı. "Çünkü bildiğimiz her şeyin... bir zamanlar bilinmeyen olduğunu görüyorsunuz! Sizi şaşırtacak bir şey... ancak şimdiye dek görülmemiş, yepyeni bir şey olabilir, değil mi?" Moneo sözünü soruyla bitirmesinin hata olduğunu düşündü... daha kendinden emin konuşması gerekirdi; ama Tanrı İmparator gülümsedi.

"Bu bilgeliğinle bir ödülü hak ettin Moneo. Dile benden ne dilersen."

Moneo birden rahatladı, ama rahatlamasıyla birlikte diğer korkuları yüzeye çıktı. "Siona'yı Kale'ye geri getirebilir miyim?"

"Getirirsen onu daha erken sınarım."

"Arkadaşlarından bir şekilde koparılmalı Lordum."

"Pekâlâ."

"Çok iyisiniz Lordum."

"Bencilim."

Tanrı İmparator başını öteye çevirip sustu. Onun bölütlü gövdesine bakan Moneo, Solucan işaretlerinin biraz olsun azaldığını gördü. Neyse ki bir şey olmamıştı. Ama sonra, Fremenlerin ricada bulunmaya geleceğini düşününce Moneo'nun içine yine korku düştü.

Bu bir hataydı. Onu yine kızdıracaklar, o kadar. Ricada bulunmalarına neden izin verdim ki?

Fremenler biraz ileride, nehrin bu tarafında, ellerinde salakça belgelerini sallayarak bekliyor olmalıydı.

Moneo sessizce yürürken, her adımda giderek daha da kaygılanıyordu.

Burada kumlar savruluyor; orada kumlar savruluyor. Orada zengin bir adam bekliyor; bense burada bekliyorum.

–Şeyh Hulud'un Sesi
Sözel Tarih'ten

Rahibe Chenoeh'in ölümünün ardından, belgeleri arasında bulunan bir yazısı:

Bu yazdıklarımı raporumun dışında tutup ölümümden sonra bulunacak şekilde gizlemekle, hem bir Bene Gesserit olarak kendi ilkelerime hem de Tanrı İmparator'un emirlerine uyuyorum. Çünkü Lord Leto bana dedi ki: "Amirlerine mesajımı ilet, ama şimdi söyleyeceklerimi gizli tut. Çeneni tutmazsan, Rahibeler Birliği'n gazabıma uğrar."

Yola çıkmamdan önce de Rahibe Ana Syaksa şöyle diyerek beni uyarmıştı: "Sakın Lord Leto'nun gazabını üstümüze çekecek bir şey yapma."

Bahsettiğim o kısa yolculuk esnasında, Lord Leto'nun yanında koşar adım yürürken, ona Rahibe Analarla arasındaki benzerliği sormaya karar vererek dedim ki:

"Lordum, bizler Rahibe Anaların kendi atalarının ve başkalarının belleklerine nasıl sahip olduğunu biliyoruz. Ama siz nasıl sahip oldunuz?"

"Genetik geçmişimizin ve baharatın etkisi oldu. İkizim olan ablam Ganimet ile ben henüz doğmadan önce rahimde uyandığımızda, atalarımızın belleklerine sahip olmuştuk."

"Lordum... Rahibeler Birliği'mizde bu duruma Hilkat Garibeliği denir."

Lord Leto, "Öyle demekte haklısınız," dedi. "Ataların sayısı bazen çok fazla olabilir. Öyle bir orduyu kimin yöneteceği belli mi olur? İyi biri de olabilir, kötü biri de."

"Siz içinizdeki diğerlerini nasıl yendiniz Lordum?"

Lord Leto, "Yenmedim," dedi. "Firavun modelinde ısrar etmemiz sayesinde Gani de, ben de kurtulduk. Bu modeli bilir misin, Rahibe Chenoeh?"

"Biz Rahibeler iyi bir tarih eğitimi alırız Lordum."

Lord Leto, "Evet, ama bu konuda farklı düşünüyoruz," dedi. "Ben Yunanların kapıldığı, ardından da Romalılara yaydıkları bir idari hastalıktan bahsediyorum. Romalılar da bunu öyle uzaklara dek yaydılar ki, hâlâ devam ediyor."

"Lordum, bilmece gibi konuşuyorsunuz."

"Hayır, bilmece filan yok. Ben bu modelden nefret ediyorum, ama ikimizi de kurtardı. Gani'yle ben, firavun modelini benimsemiş atalarımızla güçlü iç ittifaklar kurduk. Epeydir edilgen halde olan o güruhun içinde kaynaşık bir kimlik oluşturmamıza yardım ettiler."

"Bundan hiç hoşlanmadım Lordum."

"Hoşlanmamakta haklısın."

"Bunları şimdi bana anlatmanızın sebebi nedir Lordum? Bildiğim kadarıyla daha önce hiçbirimizle bu konuda konuşmamıştınız."

"Çünkü sen iyi bir dinleyicisin, Rahibe Chenoeh... çünkü sözümü dinleyeceksin ve çünkü seni bir daha hiç görmeyeceğim."

Lord Leto bu tuhaf sözlerin ardından şu soruyu sordu:

"Senin o Rahibeler Birliği'nin benim *delice tiranlığım* olarak adlandırdığı şey hakkında neden daha önce araştırma yapmadın?"

Lord Leto'nun tavrından aldığım cesaretle şöyle dedim: "Lordum, gerçekleştirdiğiniz kanlı idamların bir kısmını biliyoruz. Bunlar bizi kaygılandırıyor."

O zaman tuhaf bir şey yaptı. Gözlerini kapadı ve dedi ki:

"Duyduğun her sözü harfiyen ezberlemek üzere eğitildiğini bildiğimden, şimdi seninle günlüğüme yazıyormuş gibi

konuşacağım, Rahibe Chenoeh. Lütfen sözlerimi çok iyi muhafaza et, çünkü kaybolmalarını istemiyorum."

Rahibeler Birliği'mi temin ederim ki, şimdi buraya Lord Leto'nun sözlerini ağzından çıktığı şekilde, harfiyen aktarıyorum:

"Şunu kesinlikle biliyorum ki buradaki, aranızdaki varlığımı bilinçli şekilde sürdüremediğimde ve sadece korkulan bir çöl yaratığına dönüştüğümde, insanların çoğu tiran olduğumu düşünecek.

"Buna itirazım yok. Sonuçta gerçekten de tiranlık yaptım.

"Bir tiranım ben... ne tamamen insan ne de deliyim, sadece tiranım. Ama sıradan tiranlar bile yüzeysel tarihçilerin çoğu zaman onlara atfettiğinden farklı saik ve hislere sahiptir; üstelik insanlar beni *büyük* bir tiran olarak görecek. Dolayısıyla, miras olarak bırakacağım his ve saiklerimin tarih tarafından fazla çarpıtılmasını istemiyorum. Tarih, kişilerin bazı yönlerini çok fazla vurgularken bazılarınaysa hiç değinmez.

"İnsanlar beni anlamaya ve kendi sözleri çerçevesinde açıklamaya çalışacak. Gerçeği arayacaklar. Ama gerçeği ifade etmekte kullanılan sözler, onu daima muğlaklaştırır.

"Sizler beni anlamayacaksınız. Anlamaya ne kadar uğraşırsanız ben de sizden o kadar uzaklaşacağım, ta ki sonunda ölümsüz bir efsaneye karışıp gözden kaybolana dek... nihayet yaşayan bir tanrı olacağım!

"İşte hepsi bu, senin anlayacağın. Ben lider veya rehber değilim. Bir tanrıyım. Bunu unutmayın. Liderlerle, rehberlerle alakam yok. Tanrılar yaratıları dışında hiçbir şeyin sorumluluğunu üstlenmek zorunda değildir. Tanrılar her şeyi kabul eder ve böylece hiçbir şeyi kabul etmemiş olur. Tanrılar hem tanınmalı hem de bilinmez kalmalıdır. Tanrıların ruhlar dünyasına ihtiyacı yoktur. Bana ait olan ruhlar içimde yaşıyor ve onlarla ne zaman istersem konuşup yanıt alabiliyorum. Bunu seninle paylaşıyorum, çünkü onlardan öğrendiklerimin yanı sıra onlar hakkında öğrendiklerimi de paylaşmak hoşuma gidiyor. Onlar *benim* hakikatim.

"*Hakikate* karşı dikkatli olmalısın, sevgili Rahibe. Hakika-

ti arayanların sayısı çok fazladır, ama onu bulmak tehlikeli olabilir. Efsaneleri ve iç rahatlatıcı yalanları bulup kabullenmekse çok daha kolaydır. Bir hakikate ulaştığında, geçici bir hakikat bile olsa, hayatında acı verici değişiklikler yapmanı talep edebilir. Hakikatlerini sözcüklerin arasına gizlemelisin. O zaman, doğal muğlaklık seni koruyacaktır. Sözcükleri hazmetmek, sözsüz kehanetlerin sivri hançerlerinin darbelerini hazmetmekten daha kolaydır. Sözcükleri kullanarak, koronun içinde herkesle birlikte şunu haykırabilirsin:

"'Neden kimse beni uyarmadı?'

"Oysa ben sizi uyardım. Bunu sözcüklerle değil, örneklerle yaptım.

"Kaçınılmaz bir şekilde, gereğinden çok fazla söz var. Şu an bile onları muhteşem hafızana kaydediyorsun. Günün birinde de günlüklerim keşfedilecek, ki onlar da sözlerle dolu. Ama sizi uyarıyorum: Sözlerimi okumak tehlikelidir. Yüzeylerinin hemen altında korkunç olaylar sözsüzce hareket eder. Sağırlaşın! Duymanıza, duysanız bile hatırlamanıza gerek yok. Unutmak nasıl da rahatlatıcıdır. Ve nasıl da tehlikelidir!

"Benimkilere benzeyen türden sözlerin gizemli güçler taşıdığı uzun süredir bilinir. Sözlerimde yer alan gizli bilgiler, unutmaya meyilli insanlara hükmetmekte kullanılabilir. Benim hakikatlerim efsaneler ve yalanlar türetilecek bir öze sahiptir, ki bunlar da bencil emelleri için kitleleri kullanıp yönlendirmek isteyen tiranların vazgeçilmezidir.

"Görüyorsun ya? Bütün bunları, gelmiş geçmiş en büyük sırrı bile, hayatımı biçimlendirmekte kullandığım sırrı bile seninle paylaşıyorum. İşte onu da söylüyorum:

"Kalıcı olan tek geçmiş, içinizde sözsüzce yatandır."

Tanrı İmparator bunları söyledikten sonra sustu. "Lordumun muhafaza etmemi istediği sözlerin tümü bu kadar mı?" diye sormaya cesaret ettim.

Tanrı İmparator, "Evet, bu kadar," dedi; yorulmuş, hayal kırıklığına uğramış gibi konuştuğunu düşündüm. Son vasiyetini bildirir gibi konuşmuştu. Beni bir daha hiç görmeyeceğini söylediğini anımsayınca içime korku düştü, ama

öğretmenlerimden öğrendiklerim sayesinde, korkumu ele vermeyen bir sesle konuşmayı başardım.

"Lord Leto, bahsettiğiniz şu günlükleri kimler için yazdınız?" diye sordum.

"Binlerce yıl sonra yaşayacak insanlar için. Uzak gelecekteki bu okurlarımı hayal edebiliyorum, Rahibe Chenoeh. Onları tuhaf uzak akrabalarım olarak görüyorum. Sadece benim anlatabileceğim bütün bu dramları öğrenmek istiyorlar. Bunlarla kendi hayatları arasında kişisel bağlantı kurmak istiyorlar. Anlamları, *hakikati* öğrenmek istiyorlar!"

"Ama bizi hakikate karşı uyarmıştınız Lordum," dedim.

"Evet! Tarihin tamamını ellerimle biçimlendirip istediğim şekle sokabilirim. Ahhh, bütün bu geçmişleri toplayıp biriktirdim ve bütün *gerçeklere* sahibim; ama bu gerçekler bana ait ve onları çarpıtmadan kullanırken bile değiştiririm. Şimdi sana söylediklerim aslında ne ki? Günlük dediğin, günce dediğin nedir ki? Sözcükler."

Lord Leto bir kez daha suskunluğa gömüldü. Söylediklerinin önemini düşündüm; onları Rahibe Ana Syaksa'nın uyarısı ve Tanrı İmparator'dan daha önce duyduğum sözlerin ışığında değerlendirdim. Kendisinin ulağı olduğumu söylemişti; bu yüzden onun himayesinde olduğumu, diğer herkesten ileri gidebileceğimi hissediyordum. Bu sonuca ulaşmanın verdiği cesaretle şunu sordum:

"Lord Leto! Beni bir daha görmeyeceğinizi söylediniz. Yani yakında ölecek misiniz?"

Şu an size bu olayı anlatırken yemin ederim ki bu sorum Lord Leto'yu güldürdü! Ardından da şöyle dedi:

"Hayır sevgili Rahibe, ölecek olan sensin. Rahibe Ana olacak kadar yaşamayacaksın. Ama bunun için üzülme; çünkü bugün burada, yanımda bulunman ve ayrıca mesajımı Rahibeler Birliği'ne iletecek ve gizli sözlerimi muhafaza edecek olman sebebiyle, çok daha büyük bir mertebeye ulaşacaksın. Şu an efsanemin bir parçası haline geliyorsun. Bütün o uzak akrabalarımız, onlarla aramda aracılık rolü üstlendiğin için sana dua edecek!"

Lord Leto tekrar, ama bu kez daha hafifçe güldü... ardından da samimiyetle gülümsedi. Görevimi yapmakta, hislerimi ve Lord Leto'nun bana anlattıklarını buraya eksiksiz bir şekilde kaydetmekte zorlanıyorum; ama Lord Leto bana o korkunç sözleri söylediği anda, onunla aramda derin bir dostluk bağı kurulduğunu hissettim... sanki aramızda kelimelere sığmayan, fiziksel bir bağ oluşmuştu. *Sözsüz hakikatten* kastını ancak o zaman anladım. Bu ruh halini yaşadım, ama tasvir edemiyorum.

Arşivcinin Notu:

Aradan geçen zamanda gerçekleşen olaylar sebebiyle, bu özel kaydın keşfedilmesi tarihsel açıdan artık yalnızca bir dipnot olarak önem taşımaktadır; çünkü Tanrı İmparator'un gizli günlüklerinden bahseden ilk kaynaklardan olması dışında, bu kaydın ilgi çekici bir özelliği kalmamıştır. Bu rapor hakkında daha fazla bilgilenmek isteyenler, Arşiv Kayıtları'ndaki şu altbaşlıklarda arama yapabilir: *Chenoeh, Kutsal Rahibe Quintinius Violet: Chenoeh Raporu* ve *Melanj Alerjisinin Tıbbi Yönleri.*

(*Dipnot: Rahibe Quintinius Violet Chenoeh, Rahibeliğinin elli üçüncü yılında, Rahibe Ana mertebesine ulaşmaya çalışırken baharat zehirlenmesinden öldü.)*

Zalimlerin en zalimi olarak bilinen atamız Asur-Nasirpal, öz babasını öldürerek tahta çıkmış ve kılıcıyla hüküm sürmeye başlamıştı. Fethettiği yerler arasında, Kommagene ile Habur'u da ele geçirmesini sağlayan Urmiye Gölü bölgesi de vardı. Oğluysa Shuitlerden, Sur, Sayda ve Gebel'den, hatta Omri Oğlu Yehu'dan bile haraç aldı, ki Yehu'nun adını duymak bile binlerce insanı korkudan tir tir titretirdi. Asur-Nasirpal ile başlayan fetihlerin kolları önce Medya'ya, ardından da İsrail, Şam, Edom, Arpad, Babil ve Umlias'a dek uzandı. Bu isimleri ve yerleri artık hatırlayan var mı? Size yeterince ipucu verdim: Şimdi bu gezegenin adını bulun bakalım.

–Çalıntı Günlükler

Kraliyet Yolu'nun, Idaho Nehri'ndeki köprüye doğru uzanan düzlüğe kıvrılarak inen kısmının dibine yaklaştıkça hava ağırlaşıyordu. Yol ileride sağa saparak, insan eliyle oluşturulmuş dev kayalıkların arasından çıkıyordu. Kraliyet Arabası'nın yanında yürüyen Moneo, yolun dar bir tepe sırtından inerek yaklaşık bir kilometre ilerideki, danteli andıran plaşçelik köprüye doğru uzandığını gördü.

Bu kısımda da derin kanyonun içinden geçen nehir sağa, onlara doğru kıvrıldıktan sonra basamaklı çağlayan şeklinde akarak Yasak Orman'ın diğer ucuna yöneliyordu; orada, nehrin iki yanındaki kayalıklar neredeyse su seviyesine kadar iniyordu. Orada Onn'un dış mahalleleri, şehrin gıda ihtiyacının bir kısmını karşılayan bağlar ve bahçeler vardı.

Yürümeyi sürdürürken görüş alanına girdiği kadarıyla uzaktaki nehri inceleyen Moneo, kanyonun tepesinin iyice aydınlık olmasına karşın nehrin hâlâ gölgelerin içinden aktığını gördü; çağlayanın gümüşi parıltıları belli belirsiz görü-

lüyordu, o kadar.

Karşısında köprüye doğru uzanan yol da güneşin altında ışıl ışıldı; iki yandaki, erozyonla oluşmuş yarıkların gölgeleri, yol gösteren oklar gibiydi. Yükselen güneş, yolu şimdiden ısıtmıştı. Yolun üstünde dalgalanan hava, günün sıcak geçeceğinin göstergesiydi.

Moneo *Hava iyice ısınmadan şehre sağ salim varırız,* diye düşündü.

Yolun bu noktasına her gelişinde sabırsızlanır, adımlarını hızlandırırdı; gözlerini ileriye dikmiş, ricada bulunacak Müze Fremenlerini her an görmeyi bekliyordu. Erozyon yarıklarından birinden çıkacaklarını biliyordu. Köprünün bu tarafında bir yerden çıkacaklardı. Moneo onlarla öyle anlaşmıştı. Artık onları durduramazdı. Tanrı İmparator da hâlâ Solucan işaretleri sergiliyordu.

Leto, Fremenleri maiyetindeki herkesten önce duydu.

"Dinle!" dedi.

Moneo pür dikkat kesildi.

Leto arabada yuvarlanarak yer değiştirip, kabarcık şeklindeki kapağın ön kısmını kaldırdı ve başını dışarıya uzatıp ileriye baktı.

Moneo için tanıdık bir durumdu bu. Tanrı İmparator etrafındaki herkesinkinden çok daha keskin olan duyuları sayesinde ilerideki hareketliliği saptamıştı. Fremenler yola çıkıp yürümeye başlamış olmalıydı. Moneo bir adım geride kaldı; bulunması gereken yerin sınırındaydı artık. Sonra sesleri o da duydu.

Düşen çakılların sesini.

İlk Fremenler belirdi. Saray maiyetinin en fazla yüz metre ilerisinde, her iki yandaki yarıklardan çıkarak yola iniyorlardı.

Duncan Idaho koşarak Moneo'nun yanına geldi ve ona ayak uydurarak yürümeye başladı.

"Bunlar Fremen mi?" diye sordu.

"Evet." Moneo yanıt verirken, devasa vücuduyla tekrar arabaya giren Tanrı İmparator'dan gözünü ayırmamıştı.

Müze Fremenleri yolun ortasında toplandı; üzerlerindeki

cüppeleri çıkarıp yere atınca, onların altına giydikleri kırmızılı morlu cüppeler ortaya çıktı. Moneo hayretle inledi. Bu renkli cüppelerin altında da siyah giysiler vardı; bu Fremenler hacı gibi giyinmişti. Hep birlikte ilahi okuyup dans ederek saray maiyetine doğru yürümeye başladılar; en öndekiler ellerindeki kâğıt tomarlarını sallıyordu.

Liderleri, "Bir ricamız var Lordum," diye seslendi. "Ricamıza kulak verin!"

Leto, "Duncan!" diye haykırdı. "Şunları yoldan çek!"

Lordlarının haykırmasıyla birlikte Balıklarla Konuşanlar hemen saray maiyetinin arasından fırlayıp öne atıldı. Idaho peşinden gelmelerini işaret edip, yaklaşan güruha doğru koşmaya başladı. Balıklarla Konuşanlar hemen falanj dizilişine geçti; en önde Idaho vardı.

Arabasının kabarcık şeklindeki kapağını sertçe kapatıp aracın hızını artıran Leto'nun sesi hoparlörlerden gürledi: "Yolu açın! Yolu açın!"

Leto'nun bağırmasıyla birlikte muhafızların öne atıldığını ve arabanın hızlandığını gören Müze Fremenleri iki yana çekilerek yol verir gibi yaptı. Arabanın hızına ayak uydurmak için koşmaya başlayan Moneo'nun dikkati peşinden koşarak gelen saray maiyetinin ayak sesleri yüzünden bir anlığına dağılsa da, Fremenlerle yaptığı anlaşmaya uymayan ilk beklenmedik değişikliği gördü.

İlahi okuyan kalabalık yekvücut halinde üzerlerindeki hacı pelerinlerini çıkarıp atınca, Idaho'nun giydiğinin tıpatıp aynısı olan siyah üniformaları ortaya çıktı.

Moneo *Bunlar ne yapıyor?* diye merak etti.

Kendine bu soruyu sorarken adamların yüzlerinin taklitçi Yüz Dansçıları tarzında, erircesine değiştiğini ve Duncan Idaho'nun yüzüne dönüştüğünü gördü.

Biri, "Yüz Dansçıları!" diye bağırdı.

O hengâme, yolda koşan çok sayıda insanın ayak sesleri ve Balıklarla Konuşanların falanj dizilişine geçmesi sırasında sert sesle verilen emirler Leto'nun da dikkatini dağıtmıştı. Arabasını daha da hızlandırıp muhafızlarına yaklaşırken

alarm çanını ve aracın distorsiyon klaksonunu çalmaya başlamıştı. Klaksondan yayılan rahatsız edici yüksek ses, ondan etkilenmemeye koşullandırılmış Balıklarla Konuşanlardan bazılarını bile sersemletmişti.

Tam o anda, ricacılar kalabalığı üzerlerindeki hacı pelerinlerini aniden atıp sima değiştirme manevrasına girişmiş, yüzlerini hep birden ve bir anda Duncan Idaho'nunkine benzetmişlerdi. Leto birinin tiz sesle, "Yüz Dansçıları!" diye bağırdığını duydu. Sesin sahibini tanıdı; Saray Muhasebe Dairesi'nde çalışan bir kâtibin eşi bağırmıştı.

Leto'nun ilk tepkisi, bütün bunları eğlenceli bulmak oldu.

Muhafızlarla Yüz Dansçıları birbirlerine girdiler. Ricacıların ilahisinin yerini çığlıklar ve naralar almıştı. Leto, Tleilaxlıların savaş komutlarını duydu. Siyah üniformalı Duncan'ının etrafı Balıklarla Konuşanlarla tamamen çevrildi. Muhafızlar Leto'nun sık sık yinelediği emrine uyarak gulâm komutanlarını koruyordu.

Ama onu diğerlerinden nasıl ayırt edecekler?

Leto arabasını neredeyse durduracak kadar yavaşlattı. Solundaki Balıklarla Konuşanların sersemletici coplarını kullandıklarını görüyordu. Bıçaklar gün ışığında parıldıyordu. Sonra lazer silahlarının vızıltıları duyuldu; Leto'nun babaannesi bir keresinde bu ses için "evrenimizdeki en korkunç ses" demişti. Ön saflardaki muhafızların bağrışmaları ve çığlıkları arttı.

Leto lazer silahlarının sesini duyar duymaz tepki verdi. Kraliyet Arabası'nı sağa kırıp yoldan çıktı, tekerleklerden süspansör kullanımına geçti ve uçan aracını geri geri sürerek koçbaşı gibi kullanıp, o taraftan yaklaşarak çatışmaya katılmaya çalışan bir grup Yüz Dansçısı'nın arasına daldı. Ardından da arabayı dar açıyla, sertçe çevirip diğer tarafa sürerek başka Yüz Dansçılarını ezdi. Plasçelik arabanın vücutlara çarptığını hissediyor, fışkıran kırmızı kanları görüyordu; sonra aracı yoldan çıkarıp bir erozyon yarığına sürdü. Kenarları testere ağzını andıran kahverengi yarığın önünden hızla geçti. Yükselerek nehir kanyonunun üstünden uçtu ve Kraliyet Yolu'nun yanındaki, geniş görüş açısına

sahip, yüksek bir kayalığın tepesine indi. Orada durup arabayı döndürdü; artık elde taşınan lazer silahlarının menzilinin epey dışındaydı.

Ne büyük bir sürpriz!

Devasa bedenini sarsan boğuk kahkahalar atıyordu. Kahkahaları giderek dindi.

Bulunduğu yerden köprüyü ve saldırı alanını görebiliyordu. Tüm alana ve yanlardaki yarıklara cesetler karmakarışık halde yığılmıştı. Leto, saray maiyetini şık kıyafetlerinden, Balıklarla Konuşanları üniformalarından, Yüz Dansçılarını da kanlı siyah giysilerinden tanıdı. Saray maiyetinden sağ kalanlar geride korkuyla birbirlerine sarılmış beklerken, tüm saldırganların öldüğüne emin olmak isteyen Balıklarla Konuşanlar yerde yatanlara hızlı bıçak darbeleri indiriyordu.

Leto'nun gözleri alanı hızla tarayarak Duncan'ının siyah üniformasını aradı. Ama ayaktakilerden hiçbirinin üniforması siyah değildi. Bir tekinin bile! Hüsranını bastıran Leto, saray maiyeti arasında bir grup Balıklarla Konuşan muhafızın durduğunu fark etti ve... ve orada çıplak biri vardı.

Çıplak!

Bu Duncan idi! *Çıplak! Tabii ya!* O *üniformasız* Duncan Idaho, Yüz Dansçısı değildi.

Leto'nun kahkahaları tekrar bedenini sarstı. Her iki taraf da sürpriz yapmıştı. Saldırganlar bu sürpriz karşısında afallamış olmalıydı. Böyle bir hamleyi hesaba katmamışlardı besbelli.

Leto arabasını yola indirdi ve tekerlek kullanımına geçerek aracı köprüye doğru sürdü. Köprüden bir dejavu hissiyle, anılarındaki sayısız köprünün ve bunların savaş sonrasında geçilmesinin bilinciyle geçti. Leto köprüden çıkarken, Idaho muhafızların arasından sıyrılıp cesetlerin arasından ona doğru koşmaya başladı. Leto arabasını durdurup o çıplak koşucuya baktı. Duncan savaşın sonucunu komutanına bildirmeye gelen bir Yunan savaşçı-ulağa benziyordu. Tarihe böylesine odaklanmak Leto'nun anılarını sarsmıştı.

Idaho arabanın yanına gelince durdu. Leto kabarcık şeklindeki kapağı açtı.

Idaho soluk soluğa, "Hepsi de lanet olası Yüz Dansçıları!" dedi.

Leto eğlendiğini gizlemeye çalışmadan sordu: "Üniformanı çıkarmak kimin fikriydi?"

"Benim! Ama dövüşmeme izin vermediler!"

Moneo bir grup muhafızla birlikte koşarak yanlarına geldi. Balıklarla Konuşanlardan biri Idaho'ya mavi bir muhafız pelerini atıp "Cesetlerden düzgün bir üniforma toparlamaya çalışıyoruz," diye seslendi.

Idaho, "Benimkini parçalamıştım da," diye açıkladı.

Moneo, "Yüz Dansçılarından kaçmayı başarabilen oldu mu?" diye sordu.

"Hayır," dedi Idaho. "Bakın, kadınlarınızın iyi savaşçılar olduğunu kabul ediyorum, ama dövüşmeme neden izin..."

"Çünkü seni korumak için emir aldılar," dedi Leto. "Onlar daima en değerli şeyi korur."

"Dördü beni uzaklaştırmaya çalışırken öldü!" dedi Idaho.

"Otuzdan fazla kaybımız var Lordum," dedi Moneo. "Saymayı sürdürüyoruz."

Leto, "Yüz Dansçılarının sayısı?" diye sordu.

"Elliden fazla gibi görünüyor Lordum," dedi Moneo. Süngüsü düşük bir ifadeyle, alçak sesle konuşuyordu.

Leto kıkırdamaya başladı.

Idaho sert bir sesle, "Neden gülüyorsunuz?" diye sordu. "Otuzdan fazla zayiat verdik..."

"Ama Tleilaxlılar o kadar beceriksizdi ki," dedi Leto. "Daha beş yüz sene önce çok daha becerikli ve tehlikeliydiler... farkında değil misin? Eski Tleilaxlıların böyle maskeli baloya katılır gibi salakça kılık değiştirdiğini hayal edebiliyor musun? Senin aklına öyle dâhiyane bir fikir geleceğini de hesaba katmadılar tabii!"

"Lazer silahları vardı," dedi Idaho.

Leto devasa bedeniyle kıvrılarak öne eğilip, kapağın ne-

redeyse tam ortasındaki, kenarları yanık deliği gösterdi. Erimeyle açılmış delik yıldız şeklindeydi.

"Arabanın altında da bir sürü delik açtılar," dedi Leto. "Neyse ki süspansörler ve tekerlekler zarar görmedi."

Kapaktaki deliğe bakan Idaho, onun Leto'nun gövdesiyle aynı hizada olduğunu fark etti.

"Vurulmadınız mı?" diye sordu.

"Vuruldum," dedi Leto.

"Yaralı mısınız?"

Leto, "Bana lazer silahları işlemez," diye yalan söyledi. "Bir ara sana gösteririm."

"Bana işler ama," dedi Idaho. "Muhafızlarınıza da. Hepimizin kalkan kemeri olmalı."

"Kalkan kullanımı tüm İmparatorluk'ta yasaklandı," dedi Leto. "Kalkan bulundurmak ağır bir suç."

Moneo, "Kalkan meselesi..." diye söze başladı.

Moneo'nun kalkan konusunda açıklama istediğini düşünen Idaho, "Kalkan kemerleri bir güç alanı oluşturur, bu alan da tehlikeli hızda girmeye çalışan her cismi engeller," dedi. "Ama kalkan kemerlerinin büyük bir dezavantajı var. Lazer silahıyla ateş edilince, çok büyük bir füzyon bombasıyla aynı etkiyi gösteren bir patlama oluyor. Böylece hem saldırgan hem de saldırıya uğrayan kişi ölüyor."

Idaho konuşmadan, öylece bakan Moneo'ya başını salladı.

"Yasaklanmalarını anlıyorum," dedi. "Atomiklerin kullanımını yasaklayan Büyük Sözleşme hâlâ yürürlükte ve uygulanıyor sanırım?"

"Evet, hele tüm Hanedanların atomiklerine el koyup güvenli bir yere götürmemizden beri hiç sorun çıkmıyor," dedi Leto. "Ama şimdi burada durup bunları konuşmaya vaktimiz yok."

"Bir şeyi konuşabiliriz," dedi Idaho. "Burada böyle açıkta yürümek çok tehlikeli. En iyisi..."

"Bu bir gelenek ve bu geleneğe uyacağız," dedi Leto.

Moneo, Idaho'nun kulağına eğildi. "Lord Leto'nun canını sıkıyorsun," dedi.

"Ama..."

Moneo, "*Yürüyen* bir topluluğun kontrol edilmesi çok daha kolaydır; bu hiç aklına gelmedi mi?" diye sordu.

Idaho birden dönüp Moneo'nun gözlerine baktı; onun ne demek istediğini anlamıştı.

Leto aniden çöken sessizliği fırsat bilerek emirler yağdırmaya başladı: "Moneo, saldırının buradaki tüm izlerini ortadan kaldırın. Bir damla kan veya yırtık bir giysi bile görmek istemiyorum... hiç iz kalmasın."

"Emredersiniz Lordum."

Etraflarında toplanıp yaklaşmaya başlayan insanların çıkardığı sesler yüzünden dönüp bakan Idaho sağ kalan herkesin, hatta yaraları alelacele sarılmış kişilerin bile onları dinlemeye geldiğini gördü.

Leto arabanın etrafını saran kalabalığa, "Hepinize söylüyorum," dedi. "Bu olay hakkında ağzınızdan tek kelime çıkmasın. Bırakalım Tleilaxlılar kaygılansın." Idaho'ya baktı.

"Duncan, o Yüz Dansçıları sadece Müze Fremenlerimin serbestçe gezinebildiği bir bölgeye nasıl girmiş olabilir sence?"

Idaho elinde olmadan Moneo'ya baktı.

"Lordum, bu benim suçum," dedi Moneo. "Fremenlerin ricada bulunmak için buraya gelmelerini ayarlayan bendim. Sorun çıkmayacağı konusunda da Duncan Idaho'ya güvence vermiştim."

"Bu rica meselesinden bahsettiğini hatırlıyorum," dedi Leto.

"Sizi eğlendirebilirler diye düşünmüştüm Lordum."

"Ricalar beni eğlendirmez, canımı sıkar. Hele planımdaki tek işlevleri kadim yaşam tarzlarını korumak olan insanların ricaları hepten canımı sıkar."

"Lordum, bu yolculukların ne kadar sıkıcı geçtiğini hep söylersiniz..."

"Ben burada başkalarının can sıkıntısını gidermek için bulunmuyorum!"

"Lordum?"

"Müze Fremenleri eski âdetleri hiç anlamıyor. Onları yüzeysel olarak taklit etmekte iyiler, o kadar. Bu da onlara sıkıcı geliyor elbette, ricaları da hep bir şeylerin değişmesiyle ilgili. İşte *bu* sinirimi bozuyor. Hiçbir değişikliğe izin vermem. Şimdi söyle bakalım, benden güya ricada bulunacaklarını nereden öğrendin?"

"Fremenlerden," dedi Moneo. "Bir delegas..." Birden susup kaşlarını çattı.

"Bu delegasyonda tanıdıkların var mıydı?"

"Elbette Lordum. Yoksa hayatta izin..."

"Hepsi öldü," dedi Idaho.

Moneo ona şaşkınlıkla baktı... anlamamıştı.

"O tanıdıklarının hepsi ölmüştür, Yüz Dansçıları da onların kılığına girmiş," dedi Idaho.

"Tedbirsizlik ettim," dedi Leto. "Yüz Dansçılarını tanımanın yolunu hepinize öğretmeliydim. Ama madem böyle aptalca bir cesarete kapıldılar, bu hatamı düzeltmemin vakti geldi."

Idaho, "Neden böyle cüretkârlaştılar?" diye sordu.

"Belki de dikkatimizi dağıtmak için," dedi Moneo.

Leto, Moneo'ya gülümsedi. Başyaverinin canı tehlikeye girince, aklı cin gibi çalışırdı. Moneo, Yüz Dansçılarını tanıdığı Fremenler sanmakla Lorduna karşı görevinde başarısız olmuştu. Dolayısıyla da, işini kaybetmek istemiyorsa Tanrı İmparator'un onu seçmesini sağlayan yeteneklerini artık tamamen sergilemesi gerektiğini düşünüyordu.

"Artık hazırlanmaya vaktimiz var," dedi Leto.

Idaho, "Neden dikkatimizi dağıtmak istesinler ki?" diye sordu.

"Belki bir komplo daha kurmuşlardır," dedi Leto. "Bu saldırı için onları ağır şekilde cezalandıracağımı düşünüyorlar, ama onları yok etmeyeceğimi biliyorlar... onları yok etmeyecek olmamın sebebi sensin Duncan."

"Niyetleri burada başarısız olmak değildi," dedi Idaho.

"Ama bu olasılığa karşı hazırlıklıydılar," dedi Moneo.

"Duncan Idaho'mun orijinal hücrelerini ellerinde bulun-

durdukları için onları tamamen yok etmeyeceğime inanıyorlar," dedi Leto. "Anlıyor musun Duncan?"

Idaho, "Haklılar mı?" diye sordu.

"Yaklaşımları yanlış," dedi Leto. Tekrar Moneo'ya odaklandı. "Bu olayı Onn'da hiç kimse öğrenmemeli. Temiz üniformalar giyilsin, ölü ve yaralı muhafızların yerine yenileri gelsin... her şey önceki gibi olsun."

"Maiyetiniz arasında da ölüler var Lordum," dedi Moneo.

"Onların da yerine yenileri gelsin!"

Moneo eğildi. "Emredersiniz Lordum."

"Arabamın kapağı da değiştirilsin!"

"Nasıl buyurursanız Lordum."

Leto arabasını birkaç adım geriye sürdükten sonra döndürüp köprüye yöneltirken Idaho'ya seslendi: "Duncan, benimle geliyorsun."

Idaho, Moneo'yla diğerlerinin yanından ağır ve gönülsüz adımlarla ayrıldı; sonra hızlanarak arabanın açık duran, kabarcık şeklindeki kapağının yanına geldi ve Leto'ya bakarak yürümeye başladı.

Leto, "Canını sıkan ne Duncan?" diye sordu.

"Beni gerçekten *sizin* Duncan'ınız olarak mı görüyorsunuz?"

"Elbette, tıpkı beni *senin* Leto'n olarak görmen gibi bu."

"Bu saldırıyı neden önceden *göremediniz?*"

"Şu yere göğe sığdırılamayan kâhinliğimden mi bahsediyorsun?"

"Evet!"

"Yüz Dansçıları epeydir dikkatimi çekmiyordu," dedi Leto.

"Artık dikkatinizi çekerler herhalde?"

"Çok değil."

"Neden?"

"Çünkü Moneo haklıydı. Dikkatimi dağıtmalarına izin vermeyeceğim."

"Sizi orada gerçekten öldürebilir miydiler?"

"Çok küçük bir ihtimaldi. Biliyor musun Duncan, ölü-

mümün ne büyük bir felaket olacağını anlayan çok az kişi var."

"Tleilaxlıların planı ne?"

"Bence bir tuzak kurdular. Şahane bir tuzak. Bana sinyal gönderdiler Duncan."

"Ne sinyali?"

"Bazı kullarımı harekete geçiren umutsuzlukta tekrar artış var anlaşılan."

Köprüyü geçip, az önce Leto'nun çatışmayı izlediği yere doğru çıkmaya başladılar. Idaho gergince, konuşmadan yürüyordu.

Tepeye vardıklarında Leto uzaktaki kayalıkların ardında uzanan kıraç Sareer'e göz gezdirdi.

Köprünün diğer tarafında, saldırının gerçekleştiği yerde Leto'nun maiyeti, ölen sevdiklerinin ardından ağlamayı sürdürüyordu. Leto yas tutanları fazla uzatmamaları için uyaran Moneo'nun sesini keskin işitme duyusu sayesinde ayırt edebiliyordu. Bu insanların Kale'de de sevdikleri vardı ve Tanrı İmparator'un gazabını iyi biliyorlardı.

Leto *Onn'a vardığımızda gözyaşlarının yerini sahte gülümsemeler alacak,* diye düşündü. *Onlara acımasız davrandığımı düşünüyorlar! Oysa ne önemi var ki? Kısa ömürlülerin ve dar görüşlülerin hayatındaki önemsiz ve sinir bozucu olaylardan birini yaşadık, o kadar.*

Çöl manzarası ona huzur veriyordu. Buradan kanyonun içindeki nehri görebilmek için yüz seksen derece dönüp Festival Şehri'ne doğru bakması gerekiyordu. Arabanın yanında duran Duncan neyse ki hiç konuşmuyordu. Bakışlarını biraz sola kaydıran Leto, Yasak Orman'ın sınırını gördü. O yemyeşil manzaraya bakarken birden hafızasında gezegenin eski hali, her tarafının çöl olduğu hali canlandı; herkesi, hatta içinde gezinen yabani Fremenleri bile korkutan o muazzam çöllerden geriye bir tek küçük Sareer kalmıştı.

Leto *Nehir,* diye düşündü. *Arkama dönersem eserimi göreceğim.*

Idaho Nehri'nin içinden aktığı insan yapımı kanyon, bir zamanlar Paul Muad'Dib'in karşılarında yükselen Kalkan Duvarı'nda, solucanlara binmiş lejyonları geçsin diye açtığı gediğin bir uzantısıydı sadece. Muad'Dib şimdi suların aktığı yerden Fremenlerini bir Coriolis fırtınasının tozlarıyla birlikte geçirerek tarih yazmış... *ve bütün bunlara yol açmıştı.*

Leto, Moneo'nun tanıdık ayak seslerini duydu; başyaveri, Leto'nun bulunduğu, çevreye hâkim bu noktaya çıkarken zorlanıyordu. Moneo, Idaho'nun yanına gelince durup soluklandı.

Idaho, "Yola ne zaman devam edebiliriz?" diye sordu.

Moneo elini sallayarak onu susturup Leto'ya döndü. "Lordum, Onn'dan mesaj aldık. Bene Gesseritler haber gönderip, Tleilaxlıların siz köprüye varmadan saldıracağını söylemiş."

Idaho alayla, "Biraz geç kalmadılar mı?" diye sordu.

"Onların suçu değil," dedi Moneo. "Balıklarla Konuşan muhafızların subayı onlara inanmamış."

Leto'nun maiyetindeki başka insanlar da yaklaşmaya başlamıştı. Bazıları hâlâ şoktaydı; uyuşturucu etkisinde gibiydiler. Balıklarla Konuşanlar onların arasında hızlı adımlarla gezinerek, morallerini yükseltmeye çalışıyordu.

"Bene Gesserit Elçiliği'ndeki muhafızları kaldır," dedi Leto. "Onlara bir mesaj gönder. De ki, yine de huzuruma en son çıkacaklar, ama artık bundan korkmalarına gerek yok. Sonuncunun birinci olacağını söyle. Ne demek istediğimi anlayacaklardır."

Idaho, "Peki ya Tleilaxlılar?" diye sordu.

Leto, Moneo'ya bakmayı sürdürerek, "Evet, Tleilaxlılar," dedi. "Onlara da bir mesajımız olacak."

"Evet Lordum?"

"Emrettiğim zaman, ama ancak o zaman Tleilax Büyükelçisi'ni herkesin önünde kırbaçlatacaksın; sonra da sınır dışı edilsin."

"Lordum!"

"İtirazın mı var?"

"Bu olayı gizli tutacaksak..." –Moneo başını çevirip arkasına baktı– "...Büyükelçi'nin kırbaçlanmasını nasıl açıklayacaksınız?"

"Açıklama yapmayacağız."

"Hiçbir sebep söylemeyecek miyiz?"

"Söylemeyeceğiz."

"Ama Lordum, o zaman söylentiler ve dedikodular..."

"Tepkimi görsünler Moneo! Gizli yönümü... düşünemeyen, dolayısıyla da benden habersiz işler yapan yönümü görsünler."

"Bunu yaparsak insanlar dehşete kapılır Lordum."

Idaho kendini tutamayıp kahkahayı bastı. Moneo ile arabanın arasına girdi. "Aslında Büyükelçi'ye iyilik yapıyor! Başka bir hükümdar olsa, o salağı ateşin üstünde yavaş yavaş çevirerek kızartırdı."

Moneo, Idaho'nun omzunun üstünden Leto'yla konuşmaya çalıştı. "Ama Lordum, bunu yaparsanız Tleilaxlılar saldırıya uğradığınızı anlar."

"Zaten biliyorlar," dedi Leto. "Ama kimseye bahsetmeyecekler."

Idaho konuştu: "Saldıranlardan hiçbiri geri dönmeyince de..."

Leto, "Anlıyor musun Moneo?" diye sordu. "Onn'a hiçbir şey olmamış gibi elimizi kolumuzu sallayarak girdiğimizde, Tleilaxlılar tamamen başarısız olduklarına inanacak."

Moneo dönüp etrafa, bu konuşmayı büyülenmişçesine dinleyen Balıklarla Konuşanlara ve saray mensuplarına baktı. Tanrı İmparator ile en yakın yardımcıları arasındaki böylesine önemli bir konuşmaya tanık olma fırsatı insanın eline nadiren geçerdi.

Moneo, "Büyükelçi'nin kırbaçlanması için ne zaman işaret vereceksiniz Lordum?" diye sordu.

"Görüşme sırasında."

Leto yaklaşan topterlerin sesini duydu, kanatlarla pervanelerin gün ışığında parıldadığını gördü. Dikkatli bakınca,

topterlerden birinin altında arabası için getirilen yeni kapağın olduğunu fark etti.

Yaklaşan topterlerden gözünü ayırmadan, "Bu hasar görmüş kapağı Kale'ye götürün, onarılsın," dedi. "Ustalar ne olduğunu sorarsa, her zamanki gibi rüzgârda savrulan kumların hasar verdiğini söylersiniz."

Moneo iç geçirdi. "Emredersiniz Lordum. Söylediğiniz şekilde yapılacaktır."

"Haydi ama Moneo, neşelen biraz," dedi Leto. "Haydi gel, yola devam ederken yanımda yürü." Idaho'ya döndü. "Yanına birkaç muhafız alıp ileriyi kontrol et."

Idaho, "Bir saldırı daha olur diye mi düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"Hayır, ama muhafızlara yapacak iş çıkar. Ayrıca kendine yeni bir üniforma bul. Pis Tleilaxlıların kirlettiği o giysileri giymeni istemiyorum."

Idaho itaatkârca uzaklaştı.

Leto, Moneo'ya iyice yaklaşmasını işaret etti. Moneo arabanın içine doğru eğildiğinde ve yüzüyle Leto'nunki arasında bir metreden az mesafe kaldığında, Leto fısıldayarak konuştu:

"Senin bu olaydan çıkarman gereken özel bir ders var Moneo."

"Lordum, biliyorum, onların Yüz Dansçısı olduğundan şüphelenmeliydim..."

"Yüz Dansçılarından bahsetmiyorum! Kızın hakkında bir dersten bahsediyorum."

"Siona mı? Onun ne ilgi..."

"Ona şunu söyle: O içimde bilinçsizce hareket eden kırılgan bir güç gibi. Çünkü onun sayesinde insanlığımı ve... sevmeyi hatırlıyorum."

Moneo, Leto'ya şaşkınlıkla bakakaldı.

"Mesajımı ilet yeter," dedi Leto. "Anlamana gerek yok. Sadece ona sözlerimi ilet."

Moneo geri çekildi. "Lordum nasıl buyurursa."

Leto arabasının kabarcık şeklindeki kapağını kapattı. Böylece yaklaşan topterlerdeki ekipler, arabanın üst kısmını tek parça halinde değiştirebilecekti.

Moneo dönüp etrafına, biraz ötedeki düz alanda bekleyen insanlara baktı. Birden, bazı insanlar henüz üstlerini başlarını tam olarak düzeltmediği için, daha önce fark etmediği bir şeyi gördü. Saray mensuplarından bazılarının hassas dinleme cihazları vardı. Az önceki konuşmayı dinlemişlerdi. Böyle cihazlar ancak Ix yapımı olabilirdi.

Moneo *Duncan ile muhafızları uyarmalıyım,* diye düşündü.

Keşfettiği şey nedense ona bir yozlaşma belirtisi gibi gelmişti. Saray mensuplarının ve Balıklarla Konuşanların çoğu Tanrı İmparator'un Ixlilerden yasaklanmış makineler aldığını bilir ya da tahmin ederken, böyle şeyleri onlara nasıl yasaklayabilirlerdi ki?

Sudan nefret etmeye başladım. Dönüşümümü sağlayan kumalabalığı derisi, solucan hassasiyetleri sergilemeye başladı. Sudan nefret ettiğimi Moneo ve muhafızlarımın çoğu biliyor. Ama gerçeği, bunun önemli bir gösterge olduğunu sadece Moneo tahmin ediyor. Artık sona yaklaştığımı hissediyorum; Moneo'nun zaman ölçüsüne göre önümde epey uzun bir süre olsa da, benim ölçüme göre kısa sürede bu işkenceden kurtulacağım. Dune zamanında kumalabalıkları suya üşüşürdü; simbiyozumuzun ilk evrelerinde bir sorundu bu. O zamanlar onları irade gücümle dizginliyordum ve sonunda bir dengeye ulaşmıştık. Şimdiyse sudan uzak durmalıyım, çünkü tenimdeki yarı uyur yaratıklardan başka kumalabalığı kalmadı. Kumalabalıkları olmazsa bu gezegen tekrar çöle dönüşmez ve Şeyh Hulud yeniden doğmaz; bu gezegen susuzluktan kavrulmadıkça kumsolucanları evrimleşemez. Onların tek umudu benim.

–Çalıntı Günlükler

Saray maiyeti, Festival Şehri'ne uzanan son yokuşu da indiğinde vakit ikindiydi. Yeşil Atreides üniformalı, iriyarı Balıklarla Konuşan muhafızlar saflarını sıkı tutup sersemletici coplarını kullanarak, karşılama için sokaklarda toplanmış halkı dizginliyordu.

Saray maiyeti yaklaştıkça kalabalıktan bağrışmalar yükseldi. Sonra Balıklarla Konuşan muhafızlar hep bir ağızdan, ilahi okurcasına bağırmaya başladı:

"Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!"

Yüksek binalar arasında yankılanan bu sözcüğün, onun taşıdığı anlamları bilmeyen kalabalığın üstünde tuhaf bir etkisi oldu. Ana baba günü caddelere sessizlik dalga dalga yayı-

lırken, muhafızlar o sözcüğü haykırmayı sürdürdü. İnsanlar saray maiyetini sersemletici coplarla koruyan ve önlerinden geçen Lordlarından gözlerini ayırmaksızın o sözcüğü durmadan tekrarlayan kadınlara huşuyla bakıyordu.

Kraliyet Arabası'nın arkasında Balıklarla Konuşan muhafızlarla birlikte yürüyen Idaho'nun ense tüyleri diken diken oldu; muhafızların böyle davranmasına ilk kez tanık oluyordu.

Moneo arabanın yanında sağa sola bakmadan yürüyordu. Bir keresinde Leto'ya o sözcüğün anlamını sormuştu.

"Balıklarla Konuşanlara tek bir ritüel verdim," demişti Leto. O sırada Onn'un merkez meydanının altındaki, Tanrı İmparator'un kabul salonundaydılar ve bütün günü on yılda bir düzenlenen festivale katılmak için şehre akın eden önemli şahsiyetlerle uğraşmakla geçiren Moneo yorgundu.

"Bunun o sözcüğün ilahi okur gibi söylenmesiyle ne ilgisi var Lordum?"

"Bahsettiğim ritüelin adı Siaynoq... Leto'nun Ziyafeti. Bana olan hayranlıklarını huzurumda o şekilde ifade ediyorlar."

"Kadim bir ritüel mi Lordum?"

"Fremenlerin Fremen olmadan önceki zamanlarına ait bir ritüel. Ama yaşlıların ölüp gitmesiyle birlikte festivalin sırları unutuldu. Benden başka hatırlayan kalmadı. Festivali istediğim şekilde ve amaçlarıma uygun olarak yeniden yarattım."

"Yani Müze Fremenleri artık bu ritüeli uygulamıyor, öyle mi?"

"Asla. Bu ritüel sadece ve sadece bana ait. Onun üzerinde ebedi hak iddia ediyorum, çünkü *ben* o ritüelim."

"Tuhaf bir sözcük Lordum. Öyle bir sözcük duymamıştım hiç."

"Birçok anlamı var Moneo. Onları sana söylesem sır olarak tutar mısın?"

"Lordum nasıl buyurursa!"

"Şimdi söyleyeceklerimi kimseyle, Balıklarla Konuşanlarla bile paylaşma."

"Yemin ederim Lordum."

"Pekâlâ. Siaynoq içtenlikle konuşan kişiyi onurlandırmak anlamına gelir. İçtenlikle söylenmiş şeylerin anımsanışını ifade eder."

"Ama Lordum, içtenlik aslında konuşan kişinin kendi sözlerine... *inandığı* anlamına gelmez mi?"

"Evet, ama Siaynoq ayrıca ışığın gerçekliği sergilediği fikrini de içerir. Kişi gördüğü şeyleri aydınlatmayı sürdürür."

"Gerçeklik... fazlasıyla belirsizlik barındıran bir sözcük Lordum."

"Doğru! Ama Siaynoq aynı zamanda heyecana kapılmak anlamına da gelir, çünkü gerçeklik –ya da gerçekliğe duyulan inanç, ki ikisi aynı şeydir– evrene daima heyecan katar."

"Tek bir sözcük bütün bunları mı ifade ediyor Lordum?"

"Dahası da var! Siaynoq aynı zamanda duaya çağrı anlamı taşır *ve* yeni ölmüşleri sorguya çeken Kayıt Meleği Sihaya'nın adından gelir."

"Tek bir sözcüğe çok fazla anlam yüklenmiş Lordum."

"Sözcüklere istediğimiz kadar anlam yükleyebiliriz. Bunun için tek gereken, konsensüs ve bunun oluşturulmasında temel alınacak bir gelenektir."

"Bunları Balıklarla Konuşanlara söylememi neden istemiyorsunuz Lordum?"

"Çünkü bu sözcük onlara ayrıldı. Onu bir erkekle paylaşmam hoşlarına gitmez."

Kraliyet Arabası'nın yanı sıra yürüyerek Festival Şehri'ne giren Moneo bunları hatırlayınca dudaklarını birbirine sıkıca bastırdı. Lord Leto'nun yaptığı o açıklamadan sonra, Balıklarla Konuşanların Tanrı İmparator'a o şekilde seslenmelerine defalarca tanık olan Moneo, o tuhaf sözcüğe kendi anlamlarını yüklemişti.

Gizem ve prestij anlamına geliyor. Güç anlamına geliyor. Tanrı adına hareket etme yetkisi anlamına geliyor.

"Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!"

Bu sözcüğü duymak Moneo'nun kulaklarını rahatsız ediyordu.

Artık şehrin içlerine girmiş, neredeyse merkez meydana kadar ilerlemişlerdi. Arkalarından, Kraliyet Yolu tarafından gelen ikindi ışığı yollarını aydınlatıyordu. Şehir sakinlerinin rengârenk giysilerini ışıldatıyordu. Yolun iki yanında sıralanmış Balıklarla Konuşanların yukarı çevrili yüzlerini parıldatıyordu.

Muhafızlarla birlikte arabanın yanı sıra yürüyen Idaho, sürüp giden ilahi şeklindeki haykırışları ilk duyduğunda kapıldığı gerginlikten sıyrılmıştı; yanındaki Balıklarla Konuşanlardan birine o sözcüğün anlamını sordu.

"Erkeklerin bilmesi gereken bir kelime değil," dedi kadın. "Ama bazen Lordumuzun Siaynoq'un anlamını bir Duncan ile paylaştığı olur."

Bir Duncan! Idaho, Leto'ya daha önce bu konuda sorular sormuş, ama sadece kaçamak yanıtlar alınca canı sıkılmıştı.

"Çok yakında öğrenirsin."

İlahi gibi tekrarlanan sözcüğü aklından çıkaran Idaho, turist gibi merakla etrafa bakınmaya başladı. Muhafız Komutanlığı görevine hazırlanırken Onn'un tarihini araştırmıştı; şehrin yanından akan nehrin adının Idaho Nehri olması, tıpkı Leto gibi ona da buruk bir şekilde eğlenceli gelmişti.

O sırada Kale'nin büyük, üstü açık odalarından birindeydiler... orası sabah ışığıyla aydınlanan havadar bir mekândı; geniş masaların üstünde Balıklarla Konuşan arşivcilerin serdiği Sareer ve Onn haritaları vardı. Leto haritalara bakmak için arabasıyla bir rampaya çıkmıştı. Idaho da Leto'nun karşısında, haritalarla kaplı bir masanın diğer tarafında durup Festival Şehri'nin planını incelemişti.

Düşünceli bir sesle, "Tuhaf bir şehir tasarımı," diye mırıldanmıştı.

"Bu tasarımın tek bir amacı var... Tanrı İmparator'un halkın içine çıkması," demişti Leto.

Idaho başını kaldırarak arabanın üstündeki bölütlü gövdeye bakmış, ardından da gözlerini Leto'nun deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzüne çevirmişti. O tuhaf yaratığa bakar-

ken duyduğu huzursuzluğun zamanla geçip geçmeyeceğini merak etmişti.

"Ama halkın içine ancak on yılda bir çıkıyorsunuz," demişti.

"Büyük Paylaşım gününde, evet."

"Diğer zamanlarda şehri kapıyor musunuz peki?"

"Orada elçilikler, ticaret odaları, Balıklarla Konuşan okulları, hizmet ve onarım ekipleri, müzeler ve kütüphaneler var."

"İyi ama bunlar ne kadar yer tutar ki?" Idaho parmak eklemleriyle haritaya tık tık vurmuştu. "Şehrin en fazla onda biri kadar herhalde?"

"Daha az."

Idaho haritayı düşünceli gözlerle incelemişti.

"Bu tasarımın başka sebepleri de var mı Lordum?"

"Temel amacı halkın beni rahatça görmesini sağlamak."

"Orada kâtipler, hükümet görevlileri, hatta sıradan işçiler de olsa gerek. Bütün bu insanlar nerede yaşıyor?"

"Çoğu banliyölerde oturuyor."

Idaho haritayı göstermişti. "Şu sıra sıra dizili apartmanlarda mı?"

"Balkonlara dikkat et Duncan."

"Hepsi de meydana bakıyor." Idaho eğilip haritayı daha yakından incelemişti. "Bu meydanın uzunluğu neredeyse iki kilometre!"

"Balkonların geriye doğru basamak şeklinde yükselmesine dikkat et; en dış halkada kuleler var. Elit tabaka işte o kulelerde kalıyor."

"Hepsi aşağıdaki meydana bakınca sizi görebiliyorlar mı yani?"

"Bu hoşuna gitmedi mi?"

"Ama orada sizi koruyacak bir enerji kalkanı bile yok!"

"Ne cazip bir hedef teşkil ediyorum."

"Bunu neden yapıyorsunuz?"

"Onn'un tasarımına dair çok eğlenceli bir efsane var. Bu

efsaneyi destekleyip yayılmasını sağlıyorum. Bir zamanlar orada yaşamış bir halkın hükümdarının senede bir kez zifiri karanlıkta, silahsız ve zırhsız bir şekilde halk arasında dolaşmak zorunda olduğu söylenir. Efsaneye göre, hükümdar karanlıkta tebaasının arasında yürürken üzerinde ışık saçan bir giysi olurmuş. Tebaasıysa o gün için siyahlara bürünürmüş ve asla üzerlerinde silah araması yapılmazmış."

"Bunun şimdiki Onn ile... ve sizinle ne ilgisi var?"

"Hükümdar o yürüyüşten sağ çıkabilirse, iyi bir hükümdar olduğu anlaşılırmış."

"Halkın üstünü aratmıyor musunuz yani?"

"Açık bir şekilde aratmıyorum."

"Halkın sizi efsanedeki o hükümdar gibi gördüğünü düşünüyorsunuz." Bu bir soru değildi.

"Çoğu öyle görüyor."

Idaho, Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzüne bakakalmıştı. Bakışlarına karşılık veren o masmavi gözler ifadesizdi.

Idaho *Melanj gözleri*, diye düşünmüştü. Ama Leto artık baharat kullanmadığını, bağımlılığının gerektirdiği miktarda baharatı vücudunun zaten ürettiğini söylemişti.

"Kutsal rezilliğimden, zoraki sükûnetimden hoşlanmıyorsun," demişti Leto.

"Tanrı rolü oynamanızdan hoşlanmıyorum!"

"Ama bir tanrı, İmparatorluk'u senfoni orkestrası şefi gibi yönetebilir. Performansımı kısıtlayan tek şey, Arrakis'ten ayrılamıyor oluşum. Senfoniyi buradan yönetmeliyim."

Idaho başını iki yana sallayarak şehrin planına tekrar bakmıştı. "Kulelerin arkasındaki şu apartmanlar ne peki?"

"Konuklarımıza ayrılmış, daha az lüks evler."

"Meydanı görmüyorlar."

"Ama görebilirler. Ix yapımı cihazlar görüntümü odalarına yansıtıyor."

"İçteki halkaysa doğrudan meydana bakıyor. Oraya nasıl giriyorsunuz?"

"Meydanın ortasında bir platform var; üstüne çıktığımda, beni halkıma göstermek için yükseliyor."

"Tezahürat yapıyorlar mı?" Idaho, Leto'nun gözlerinin içine bakmıştı.

"Tezahürat yapmalarına izin var."

"Siz Atreidesler hep kendinizi tarihin bir parçası olarak görürsünüz."

"Çok zekice... bakıyorum da tezahüratın anlamını hemen kavrayıverdin."

Idaho tekrar şehir haritasına bakmıştı. "Balıklarla Konuşan okulları burada mı?"

"Sol elinin altında, evet. Orası Siona'nın okuduğu akademi. Oraya gönderildiğinde on yaşındaydı."

Idaho düşünceli bir sesle, "Siona... onun hakkında daha çok şey öğrenmeliyim," demişti.

"Seni temin ederim ki bu isteğin gerçekleşecek; bunu hiçbir şey engelleyemez."

Saray maiyetiyle yürümeyi sürdüren Idaho, Balıklarla Konuşanların seslerinin giderek azaldığını fark edince, daldığı düşüncelerden sıyrıldı. İlerisindeki Kraliyet Arabası uzun bir rampadan geçerek meydanın altındaki odalara inmeye başlamıştı. Hâlâ gün ışığında olan Idaho başını kaldırıp, ışıldayan kulelere baktı... haritalar onu bu gerçekliğe hazırlamamıştı. Meydanın etrafında halka oluşturmuş yüksek binaların balkonları, aşağıdaki geçit törenini sessizce izleyen insanlarla doluydu.

Idaho *İmtiyazlılar tezahürat yapmıyor,* diye düşündü. Balkonlardaki insanların sessizliği hoşuna gitmemişti.

Rampa tüneline girince meydanı görmez oldu. Yerin altına indikçe, Balıklarla Konuşanların sesini giderek daha az duyuyordu. Etrafındakilerin ayak sesleriyse iyice yüksek çıkıyordu.

İçindeki sıkıntının yerini merak aldı. Etrafına bakındı. İçinde bulunduğu düz zeminli tünel yapay olarak aydınlatılıyordu ve genişti, çok genişti. Meydanın altına inen bu tünelde yetmiş kişi yan yana yürüyebilirdi. Burada tezahürat yapan güruhlar yoktu; iki yanda geniş aralıklarla dizili duran Balıklarla Konuşanlar vardı sadece... onlar da susuyor, tanrılarının geçişini izlemekle yetiniyordu.

Idaho meydanın altındaki bu dev yapının planını haritalardan biliyordu; burası şehrin içindeki özel bir şehirdi... burada refakatçi olmadan sadece Tanrı İmparator ile beraberinde getirdiği saray mensupları ve Balıklarla Konuşanlar gezebilirdi. Ama bu kalın sütunlar, korunaklı alanların uyandırdığı enginlik hissi, yalnızca ayak seslerinin ve Leto'nun arabasının gıcırtılarının bozduğu bu tuhaf sessizlik haritalardan anlaşılmıyordu.

Idaho iki yanda dizili duran Balıklarla Konuşanlara aniden bakınca, ağızlarının hep birden kımıldadığını ve tek bir sözcüğü sessizce tekrarladıklarını fark etti. Ne dediklerini anladı:

"Siaynoq."

Lord Leto "Yine mi festival... bu kadar çabuk mu?" diye sordu.
"On yıl oldu," dedi başyaveri.
Sizce bu konuşmadan, Lord Leto'nun zamanın geçişinin farkına varmadığı anlamı çıkarılabilir mi?

–Sözel Tarih

Lord Leto'nun Festival'den önce yaptığı özel görüşmeler sırasında, Hwi Noree adlı genç bir kadın olan yeni Ix Büyükelçisi'ne tahsis ettiği süreden daha fazla zaman ayırması pek çok kişinin dikkatini çekti.

Hwi Noree sabahın ortasında, hâlâ ilk günün heyecanını duyan iki Balıklarla Konuşan muhafız tarafından getirildi. Meydanın altındaki özel kabul salonu oldukça aydınlıktı. Işıklar, elli metre uzunluğunda ve otuz beş metre genişliğinde bir odayı gözler önüne seriyordu. Duvarlar parlak desenli, antika Fremen halılarıyla bezeliydi; üzerlerine mücevherler ve değerli metaller işlenmiş bu halılar paha biçilmez baharat lifiyle dokunmuştu. Halılarda hâkim renk, eski Fremenlerin bayıldığı donuk kırmızıydı. Salonun egzotik balık desenleriyle süslü kristal zemini saydam ve parlaktı. Zeminin altından berrak mavi su akıyordu; kabul salonuna hiç nem girmiyor olsa da, kapının karşısındaki yumuşak platformda dinlenen Leto suya bu kadar yakın olmayı heyecan verici buluyordu.

Hwi Noree'yi ilk görüşte amcası Malky'ye çok benzetti, fakat bu genç kadın ağırbaşlı hareket ediyor ve soğukkanlılıkla yürüyordu. Ama Malky gibi esmer tenliydi; oval yüzünün hatları biçimliydi. Leto'nun bakışlarına sakin, kahverengi gözleriyle karşılık veriyordu. Malky'nin kır düşmüş saçının aksine, Hwi Noree'ninki parlak kahverengiydi.

Hwi Noree çevresine yoğun bir içsel huzur yayıyordu; kadın yaklaştıkça Leto bunu daha çok hissediyordu. Hwi Noree, Leto'ya on adım kala durdu; hareketleri son derece kontrollü ve dengeliydi.

Giderek heyecanlanan Leto, bu yeni Büyükelçi'nin Ixlilerin entrikalarının bir parçası olduğunu fark ediyordu. Onlar belirli işler için belirli insan tipleri seçip üretmekte uzmanlaşmıştı. Hwi Noree'nin işlevinin ne olduğuysa can sıkıcı bir şekilde ortadaydı: Tanrı İmparator'u etkileyip zırhında bir gedik bulmak.

Yine de Leto, Hwi Noree'yle konuşmaya başlayınca, ondan gerçekten hoşlandığını fark etti. Hwi Noree bu yeraltı salonuna Ix yapımı bir prizma sistemiyle yansıtılan huzmelerin oluşturduğu bir gün ışığı çemberinin içinde duruyordu. Büyükelçi'ye odaklanan altın rengi ışık, salonun Leto'nun bulunduğu ucunu aydınlatsa da, Tanrı İmparator'un arkasında kısa bir sıra halinde yan yana dizili duran Balıklarla Konuşan muhafızlar loşluktaydı... bu on iki kadın sağır ve dilsiz oldukları için seçilmişti.

Hwi Noree'nin üstünde yalnızca sade bir mor elbise, boynunda da Ix'in sembolünü taşıyan gümüş bir kolye vardı. Elbisesiyle aynı renkteki yumuşak sandaletlerinin uçları eteğinin altından çıkmıştı.

Leto, "Atalarından birini öldürdüğümü biliyor musun?" diye sordu.

Kadın hafifçe gülümsedi. "Amcam Malky eğitimimin başında söylemişti Lordum."

O konuşurken, Leto karşısındaki bu genç kadının Bene Gesseritlerden de eğitim almış olduğunu fark etti. Hwi Noree tıpkı onlar gibi tepkilerini kontrol ediyor ve sözlerdeki gizli anlamları seziyordu. Ama Leto onun Bene Gesseritlerden yalnızca yüzeysel bir eğitim aldığını, böylelikle de doğasının özünde yatan tatlılığa halel gelmediğini görebiliyordu.

"Bu konuyu açacağım sana söylenmiş," dedi.

"Evet Lordum. Bahsettiğiniz akrabamın buraya silahla girip size saldırma cüretini gösterdiğini de biliyorum."

"Senden önceki Büyükelçi de canıma kastetmişti. Bunu da söylediler mi sana?"

"Buraya geldiğimde öğrendim Lordum. Geri zekâlılar! Benden önceki Büyükelçi'nin canını neden bağışladınız?"

"Oysa akrabanın canını bağışlamamıştım, değil mi?"

"Evet Lordum."

"Senden önceki Büyükelçi'yi, yani Kobat'ı ulak olarak kullanmak istemiştim."

"Demek bana doğruyu söylemişler," dedi kadın. Tekrar gülümsedi. "İnsan iş arkadaşlarından ve amirlerinden her zaman gerçekleri duyamıyor."

Bu öyle içten bir karşılıktı ki, Leto elinde olmadan kıkırdadı. Gülerken karşısındaki genç kadının hâlâ İlk Uyanış Zihni'ne, doğum-farkındalığının ilk şoku sırasında oluşan temel akla sahip olduğunu fark etti. Bu kadın gerçekten yaşıyordu!

"Akrabanı öldürdüm diye bana kin gütmüyorsun yani?"

"Sizi öldürmeye kalkan oydu! Onu vücudunuzla ezdiğinizi söylediler Lordum."

"Doğru."

"Sonra da silahını Kutsal Varlığınıza çevirerek, size bu silahla zarar veremeyeceğini göstermek için kendinize ateş etmişsiniz... ki Ixliler olarak yapabildiğimiz en iyi lazer silahıydı o."

"Tanıklar olayı doğru anlatmış," dedi Leto.

Tanıklara fazla güven olmayacağını gösteriyor bu! diye düşündü. Tarihe not düşmek açısından şunu belirtmek gerekirdi ki, aslında lazer silahını ateşlerken yüzüne, ellerine ya da yüzgeçlerine değil, yalnızca bölütlü gövdesine nişan almıştı. Gelişmemiş solucan bedeninin ısıyı emme kapasitesi muazzamdı. İçindeki kimya fabrikası ısıyı oksijene dönüştürüyordu.

"Söylenenlerden zaten hiç şüphe duymamıştım," dedi kadın.

Leto, "Ixliler neden bu aptalca işe tekrar kalkıştı?" diye sordu.

"Bana söylemediler Lordum. Belki de Kobat kendi başına hareket etmiştir."

"Sanmam. Bence halkın, yalnızca seçtikleri suikastçının ölmesini istiyordu."

"Kobat'ın ölmesini mi?"

"Hayır, o silahı kullanması için seçtikleri kişinin ölmesini."

"Kimdi o Lordum? Bana bu konuda bir şey söylenmedi."

"Önemli değil. Akrabanın o salakça işe kalkışmasından sonra ne dediğimi hatırlıyor musun?"

"Bir daha böyle bir şeyi aklımızdan bile geçirirsek başımıza çok kötü şeyler geleceğini söyleyerek bizi tehdit etmiştiniz." Kadın başını eğdi, ama Leto onun gözlerindeki sarsılmaz kararlılığı görmüştü. Hwi Noree, Leto'nun gazabını hafifletmek için tüm yeteneklerini kullanacaktı.

"Gazabımdan hiçbirinizin kurtulamayacağınıza yemin etmiştim," dedi Leto.

Kadın birden başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı. "Evet Lordum." Şimdi tavırları korkusunu ele veriyordu.

"Kimse benden kaçamaz, geçenlerde boş yere kurduğunuz o kolonidekiler bile..." Leto, Ixlilerin İmparatorluk'un etki alanının çok ötesinde olduğunu düşündükleri bir yerde gizlice kurdukları yeni koloninin standart harita koordinatlarını söyledi.

Kadın şaşırdıysa bile belli etmedi. "Lordum, o koloninin varlığını öğreneceğinizi söyleyerek onları uyarmıştım; buraya atanacak Büyükelçi olarak seçilmemin sebebinin bu olduğunu düşünüyorum."

Leto onu daha dikkatli inceledi. *Karşımızda nasıl biri var?* diye merak etti. Bu kadının gözlem gücü kuvvetli, olayların içyüzünü kavrayabilen biri olduğu belliydi. Leto, Ixlilerin yeni koloninin uzaklığı ve dolayısıyla ulaşım masraflarının yüksekliği sebebiyle yalıtılmış bir şekilde güvende olacağını düşündüklerini biliyordu. Hwi Noree ise öyle düşünmüyordu ve bunu onlara söylemişti. Ama efendilerinin kendisini Büyükelçiliğe atamalarının sebebinin bu olduğuna inanıyordu... Ixlilerin ihtiyatlı olduklarının kanıtıydı bu. Burada,

sarayda bir dosta sahip olmayı ve bu kişinin aynı zamanda Leto'nun dostu olarak görülmesini istemişlerdi. Leto durumu anladıkça başını sallıyordu. Tahta çıktığında Ixlilere yönettikleri teknolojik federasyonun merkezinin, tamamen gizli olduğunu düşündükleri, Ix'in Çekirdeği dedikleri yerin tam konumunu söylemişti. Ixliler Uzay Loncası'na muazzam miktarda rüşvet verdikleri için bu sırlarının güvende olduğunu sanmışlardı. Oysa Leto kehanet gücü, tümevarım yöntemi ve içinde taşıdığı belleklere (ki aralarında birçok Ixli vardı) danışması sayesinde oranın yerini bulmuştu.

Leto o zaman Ixlileri uyarmış, kendisine zarar vermeye çalışırlarsa onları cezalandıracağını söylemişti. Dehşete kapılan Ixliler, Lonca'yı onlara ihanet etmekle suçlamıştı. Bunu eğlenceli bulan Leto kahkahayı basınca şaşırmışlardı. Leto soğuk ve suçlayıcı bir sesle konuşarak casuslara, hainlere ve devlet içinde kullanılan diğer alışılageldik tuzaklara ihtiyacı olmadığını onlara söylemişti.

Onun tanrı olduğuna inanmıyorlar mıydı?

Sonrasında Ixliler bir süre Leto'nun taleplerine boyun eğmişti. Leto da makul davranmış, taleplerinde aşırıya kaçmamıştı... arada sırada belirli işler için makineler, cihazlar istemekle yetinmişti. İhtiyacı olan şeyi bildiriyor, Ixliler de onun istediği teknolojik oyuncağı hemen getiriyorlardı. Sadece bir keresinde, makinelerinden birinin içine ölümcül bir silah yerleştirmişlerdi. Ama Leto, Ix delegasyonunun tamamını makinenin ambalajını açmalarına bile fırsat vermeden öldürmüştü.

Leto bunları düşünürken Hwi Noree sabırla bekliyordu. En ufak bir sabırsızlık belirtisi bile göstermiyordu.

Leto *Harika*, diye düşündü.

Bunca zamandır Ixlilerle süregelen ilişkisi açısından baktığında, karşılaştığı bu yeni durum Leto'nun bedenine bir heyecan dalgası yayılmasına yol açmıştı. Onu üretmiş olan ve yönlendiren tutkular, krizler ve gereklilikler karşısında genellikle pek heyecana kapılmazdı. Fazla yaşadığını sık sık düşünürdü. Ama karşısındaki Hwi Noree'nin varlığı, ona ih-

tiyaç duyulduğunu söylüyordu. Bu hoşuna gitmişti. Ixlilerin Lonca Seyrüsefercilerinin doğrusal öngörü yetilerini güçlendirecek bir makine yapmakta kısmen başarılı olmalarının ihtimal dahilinde olduğunu hissediyordu. Büyük olayların akışına kendini kaptırmışken, küçük bir *sinyali* gözden kaçırmış olabilirdi. Gerçekten öyle bir makine yapabilir miydiler? Ne muhteşem bir şey olurdu bu! Leto bu olasılığı araştırmak için güçlerini çok az kullanmayı bile bilinçli olarak reddediyordu.

Şaşırmak istiyorum!

Hwi'ye müşfikçe gülümsedi. "Beni memnun etmen için nasıl hazırladılar seni?" diye sordu.

Hwi Noree gözünü bile kırpmadan yanıtladı: "Belirli durumlarda bir dizi ezberletilmiş tepki vermeye koşullandırıldım," dedi. "Bunları mecbur olduğum için öğrendim, ama kullanmaya niyetim yok."

Leto *Onların da istediği tam olarak böyle davranman,* diye düşündü.

"Efendilerine söyle, sen kesinlikle önümde sallandırılacak en mükemmel yemsin," dedi.

Noree başını eğdi. "Bu Lordumu memnun edecekse."

"Evet, sen beni memnun ediyorsun."

Leto daha sonra Hwi'nin yakın geleceğini çabucak araştırdı ve o hattı takip ederek kadının geçmişine gitti. Hwi akışkan bir geleceğin, hareketleri birçok kısımda yön değiştirebilecek bir akıntının içinde görünüyordu. Siona'yı asla yakından tanımayacaktı, gerçi eğer... Leto'nun zihninden peş peşe sorular geçiyordu. Ixlilere danışmanlık yapan bir Lonca dümencisi vardı; bu adam, Siona'nın zamanın dokusunda yol açtığı dalgalanmayı saptamış olmalıydı. Lonca dümencisi, bunu Tanrı İmparator'dan gizleyebileceğine gerçekten inanmış mıydı?

Leto'nun zamanı araştırması dakikalar sürdü, ama Hwi hiç kımıldamadı. Leto ona dikkatle baktı. Bu kadın zamansızlıkta gibiydi... son derece huzurlu bir şekilde zamanın *dışındaydı.* Leto sıradan bir ölümlünün onun karşısında en ufak kaygı belirtisi sergilemeden, böyle sabırla bekleyebilmesine ilk kez tanık oluyordu.

"Nerede doğdun Hwi?" diye sordu.

"Ix'te doğdum Lordum."

"Demek istediğim... doğduğun bina, yeri, ailen, çevrendeki insanlar, arkadaşların ve akrabaların, gittiğin okullar... hepsini anlat."

"Annemi ve babamı hiç tanımadım Lordum. Ben çocukken ölmüşler."

"Buna inandın mı peki?"

"İlk başta... inandım tabii. Sonra hayaller kurmaya başladım. Hatta bir ara Malky'nin babam olduğunu bile hayal ettim... ama..." Hwi Noree başını iki yana salladı.

"Malky amcanı sevmez miydin?"

"Sevmezdim. Ama takdir ederdim."

"Kesinlikle ben de," dedi Leto. "Peki ya arkadaşların ve okul eğitimin?"

"Öğretmenlerim uzmanlardı, hatta duygu kontrolü ve gözlem alanlarında eğitilmem için Bene Gesseritler bile getirtildi. Malky beni çok önemli şeyler için hazırladıklarını söyledi."

"Peki ya arkadaşların?"

"Asla gerçek bir dostum olmadığını düşünüyorum... eğitimim sırasında belirli sebeplerden dolayı tanıştırıldığım insanlar oldu, o kadar."

"Peki eğitiminin amacı olan bu çok önemli şeylerin ne olduğunu sana hiç kimse söylemedi mi?"

"Malky sizi etkilemem için eğitildiğimi söylemişti Lordum."

"Kaç yaşındasın Hwi?"

"Kesin olarak bilmiyorum Lordum. Yirmi altı yaşında olduğumu tahmin ediyorum. Doğum günümü hiç kutlamadım. Hatta doğum günü diye bir şey olduğunu tesadüfen öğrendim; bir keresinde öğretmenlerimden biri doğum günü olduğu için o gün gelemeyeceğini söylemişti. O öğretmeni bir daha hiç görmedim."

Bu yanıt Leto'nun oldukça ilgisini çekmişti. Yaptığı incelemelerden sonra, Tleilaxlıların Hwi Noree'nin Ixli bede-

ninde hiçbir gizli değişiklik yapmadığına emin olmuştu. Hwi Noree, Tleilax yapımı bir akslotl tankından çıkıp gelmemişti. Öyleyse bu gizliliğe ne gerek vardı?

"Amcan Malky yaşını biliyor mu peki?"

"Olabilir. Ama onu uzun yıllardır görmedim."

"Kaç yaşında olduğunu *kimse* söylemedi mi sana?"

"Evet."

"Neden acaba?"

"Belki de merak etsem soracağımı düşündükleri içindir."

"Merak ediyor muydun?"

"Evet."

"Öyleyse neden sormadın?"

"Başta belki bir yerlerde kaydı vardır diye düşündüm. Aradım, ama bulamadım. O zaman da sorsam bile söylemeyecekleri sonucuna vardım."

"Bu yanıtın, bu yanıt sayesinde hakkında öğrendiklerim çok hoşuma gitti Hwi. Ben de geçmişini bilmiyorum, ama doğum yerini tahmin edebilirim."

Hwi Noree meraklı bakışlarını Leto'nun yüzünden ayırmıyordu; numara yapmadığı belliydi.

"Efendilerinin Lonca için kusursuzlaştırmaya çalıştığı bir makinenin içinde doğdun," dedi Leto. "Hatta orada yaratıldın. Malky baban olabilir, ama bu önemli değil. Bu makineyi biliyor musun Hwi?"

"Aslında bilmemem gerekiyor Lordum, ama..."

"Yine öğretmenlerinden biri ihtiyatsızlık edip ağzından mı kaçırdı?"

"Hayır, amcam."

Leto kahkahayı bastı. "Vay serseri!" dedi. "Vay kurnaz tilki vay!"

"Lordum?"

"Bu şekilde efendilerinizden intikam almış. Sarayımdan geri çağırmalarına bozulmuştu. Yerine geçen adamın salağın teki olduğunu söylemişti bana."

Hwi omuz silkti. "Amcam karmaşık bir adamdır."

"Beni iyi dinle Hwi. Burada, Arrakis'te temas kuracağın

kişilerden bazıları senin için tehlikeli olabilir. Seni elimden geldiğince koruyacağım. Anlıyor musun?"

"Sanırım evet Lordum." Hwi Noree başını kaldırıp Leto'ya ciddiyetle baktı.

"Şimdi, efendilerine bir mesajım var. Bir Lonca dümencisine danıştıklarını *ve* Tleilaxlılarla kendileri için çok tehlikeli bir ittifak kurduklarını biliyorum. Onlara söyle, karıştırdıkları bütün haltların farkındayım."

"Lordum, bunlardan hiç haberim..."

"Seni nasıl kullandıklarını da biliyorum Hwi. Bu yüzden efendilerine söyle, hayatının sonuna kadar sarayımda büyükelçilik yapacaksın. Senin yerine başka bir Ixli geçirmelerini hoş karşılamam. Ve efendilerin uyarılarımı dikkate almayıp arzularıma karşı gelmeyi sürdürürse, onları böcek gibi ezerim."

Hwi'nin dolu dolu olan gözlerinden akan yaşlar yanaklarından süzülüyordu, ama Leto onun diz çökmek gibi şeyler yapmamasına memnundu.

"Onları uyardım," dedi Hwi. "Gerçekten uyardım. Sözünüzden çıkmayıp size itaat etmeleri gerektiğini söyledim."

Leto onun doğru söylediğini anladı.

Bu Hwi Noree ne muhteşem bir yaratık, diye düşündü. Bu kadın iyilik timsali gibiydi; Tanrı İmparator'un hoşuna gitsin diye Ixli efendileri tarafından, tüm ayrıntılar dikkatle hesaplanarak, böyle olacak şekilde yetiştirilip eğitilmişti elbette.

İçindeki atalarının sayısız belleklerinin penceresinden bakan Leto, Hwi'nin ideal bir rahibe olarak yetiştirildiğini görebiliyordu; Hwi iyi kalpli, fedakâr ve tamamen dürüsttü. Bu en temel doğasıydı, böyle yaşıyordu. Dürüst ve açıksözlü olmak ona en kolayı gibi geliyordu; ancak başkalarını üzmemek için yalan söyleyebilirdi, ki Bene Gesseritlerin onda yapabildiği en büyük değişiklik bu olsa gerekti. Hwi mizaç itibarıyla da cana yakın, hassas ve tatlı biriydi. Karşısındakini yönetmeye çalışan içten pazarlıklı biri değildi. Oldukça duyarlı ve erdemliydi, ayrıca iyi bir dinleyiciydi (bu da Bene Gesseritlerden edindiği bir özellikti). Açıkça baştan çıkarıcı değildi, ama tam da bu özelliği onu Leto için son derece çekici kılıyordu.

Leto benzer bir durumda eski Duncanlardan birine şöyle demişti: "Kimilerinin bariz şekilde şüphelendiği şu yönümü anlamalısın... bazen ister istemez hayali hisler duyuyorum; bu dönüşmüş bedenimin içinde bir yerlerde yetişkin bir erkeğin bedeni, tüm ihtiyaçlarıyla birlikte varmış gibi hissediyorum."

Duncan, "*Tüm* ihtiyaçlar mı Lordum?" diye sormuştu.

"Tümü! Kaybolmuş uzuvlarımı hissediyorum. Bacaklarımı hissediyorum mesela; varlıkları kesinlikle gerçek gibi geliyor. Bazıları uzun süredir var olmayan insan salgı bezlerimin çalıştığını hissediyorum. Yüzyıllar önce yok olmuş cinsel organlarımı bile hissediyorum."

"Ama gerçeği biliyor olmalısınız..."

"Gerçeği bilmem bu tür şeyler hissetmemi engellemiyor. Kaybolan organlarım hâlâ kişisel anılarımda ve tüm ataların çoklu kimliğinde varlığını sürdürüyor."

Leto karşısında duran Hwi'ye bakarken, artık kafatasının olmadığına ve beyninin yerini gelişmemiş solucan bedenine yayılmış geniş, düğümlü sinir ağının aldığına inanmakta zorlanıyordu. Gerçeği bilmesi fayda etmiyordu. Eskiden *beyninin* bulunduğu kısmın ağrıdığını hissediyordu; *kafatas*ının zonkladığını hissediyordu.

Hwi sırf karşısında durmakla bile ona yitirdiği insanlığını hatırlatıyordu. Bunu dayanılmaz bulan Leto umutsuzlukla inledi:

"Neden efendilerin bana işkence ediyor?"

"Lordum?"

"Seni göndermeleri bir işkence!"

"Sizi asla incitmem Lordum."

"Varlığın beni incitiyor!"

"Bunu bilmiyordum." Hwi'nin gözlerinden yaşlar boşandı. "Gerçekte ne yaptıklarını bana hiç söylemediler."

Leto kendini sakinleştirip usulca konuştu: "Artık git Hwi. Git ve işlerinle ilgilen, ama seni çağırdığımda hemen geleceksin!"

Hwi usulca çıkıp gitti, ama Leto onun da üzüldüğünü

görmüştü. Hwi'nin Leto'nun feda ettiği insanlığı için derin bir keder duyduğuna şüphe yoktu. Leto'nun bildiği şeyin o da farkındaydı. Leto insanlığını yitirmemiş olsa, karşı cinsler arasında yaşanabilecek en üst paylaşım içinde dost, sevgili ve yoldaş olabilirlerdi. Efendileri, Hwi'nin bunu bilmesini istemişti.

Leto *Ixliler zalim!* diye düşündü. *Acı çekeceğimizi biliyorlardı.*

Hwi'nin ayrılışı Leto'da onun amcası Malky'ye dair anılar canlandırdı. Malky de zalimdi, ama Leto o adamın arkadaşlığından hoşlanmıştı. Malky halkının çalışkanlık gibi tüm erdemlerinin yanı sıra kusurlarının da onu tamamen insan kılmaya yetecek kadarına sahipti. Malky, Leto'nun Balıklarla Konuşanlarıyla birlikte olmaktan çok hoşlanırdı. Onlardan bahsederken "*Hurilerin,*" derdi; Leto artık ne zaman Balıklarla Konuşanları düşünse, aklına Malky'nin bu tanımı geliyordu.

Malky nereden aklıma geldi şimdi? Sırf Hwi yüzünden olamaz. Hwi'ye efendilerinin onu bana gönderirken verdiği görevin ne olduğunu sormalıyım.

Leto onu geri çağıracakken duraksadı.

Sorarsam söyleyecek.

Şimdiye kadarki tüm Ix Büyükelçilerine, Tanrı İmparator'un Ix'in varlığına katlanmasının sebebini öğrenmeleri emredilmişti. Ondan saklanamayacaklarını biliyorlardı. Yine de onun görüş alanının dışında koloni kurmak gibi aptalca bir işe kalkışmışlardı! Yoksa sabrını mı sınıyorlardı? Ixliler Leto'nun aslında onların endüstrisine ihtiyaç duymadığından şüpheleniyordu.

Haklarında ne düşündüğümü hiç gizlemedim. Malky'ye şöyle demiştim:

"Teknoloji icatçıları mı? Hayır! Sizler İmparatorluk'umdaki bilim suçlularısınız!"

Malky gülmüştü.

Bu tepkiye siniri bozulan Leto iyice yüklenmişti: "Neden gizli laboratuvarlarınızı ve fabrikalarınızı İmparatorluk'un

sınırları dışında saklamaya çalışıyorsunuz? Benden kaçamazsınız."

"Evet Lordum." Malky gülüyordu.

"Niyetinizi biliyorum: Sizin istediğiniz, İmparatorluk'uma azar azar nifak tohumları yaymak. Düzeni bozmak! İnsanları şüpheye düşürüp sorgulamaya sevk etmek!"

"Lordum, en iyi müşterilerimizdensiniz!"

"Bunu kastetmediğimi biliyorsun, pis herif!"

"Pis bir herif olmam *hoşunuza* gidiyor. Size o ücra yerlerde neler yaptığımızı anlatıyorum."

"Anlatmana gerek yok ki! Zaten biliyorum."

"Ama her duyduğunuza inanamazsınız. Ben şüphelerinizi dağıtıyorum."

"Benim şüphelerim yok!"

Malky yine kahkahayı basmıştı.

Leto *Onlara katlanmayı sürdürmeliyim,* diye düşündü. Ixliler Butleryan Cihadı'nın yasakladığı bir dünyada, yaratıcı icatların bilinmeyen dünyasında faaliyet gösteriyordu. İnsan gibi düşünen cihazlar yapıyorlardı... oysa Cihat'ın yıkımı ve katliamları tam da bu yüzden başlamıştı. Ix'te bunu yapıyorlardı ve Leto'nun onlara göz yummaktan başka çaresi yoktu.

Cihazlarını satın alıyorum! Düşüncelerimi yüksek sesle söylememe gerek olmadan kaydeden diktatelleri olmasa günlük *bile tutamam. Ix olmasa, ne günlüklerimi ne de kopyalarını saklayabilirdim.*

Yine de ne kadar tehlikeli işlerle uğraştıklarını onlara hatırlatmak gerek!

Lonca'nın da bunu unutmasına izin vermemeliydi. Aslında bu daha kolaydı. Lonca görevlileri her ne kadar Ixlilerle yakın ilişki içinde olsalar da, onlara asla güvenmezdi.

Bu yeni Ix makinesi çalışırsa, Lonca uzay yolculuğundaki tekelini yitirecek demektir!

İstediğim zaman bakabildiğim anılar bulamacında şekiller beliriyor. Başka bir dilde yazılmış yazılar gibiler, ama onları kolayca okuyabiliyorum. Toplumları savunma/saldırı moduna geçiren sosyal alarm sinyalleri, haykırılan sözcükler gibi geliyor bana. Siz bir halk olarak, masumlara ve savunmasız çocuklara yönelik tehditlere tepki verirsiniz. Anlam veremediğiniz sesler, görüntüler ve kokular, sahip olduğunuzu unuttuğunuz savaş ruhunu uyandırır. Alarm durumuna geçtiğinizde anadilinize tutunursunuz, çünkü diğer tüm diller size tuhaf gelir. Kabul görmüş kıyafetlerin giyilmesini talep edersiniz, çünkü tuhaf giysiler tehditkâr görünür. Bu en ilkel seviyede bir sistem geribeslemesidir. Hücreleriniz hatırlar.

–Çalıntı Günlükler

Leto'nun kabul salonunun kapısında görevli Balıklarla Konuşan yardımcıları, Tleilax Büyükelçisi Duro Nunepi'yi içeri aldı. Görüşme için erken bir saatti ve Nunepi belirlenmiş görüşme vaktinden önce çağrılmıştı... ama oldukça sakin görünüyor, başına gelecekleri kabullendiğini çok az belli ediyordu.

Leto salonun diğer ucunda, yükseltilmiş platformda duran arabasına uzanmış, sessizce bekliyordu. Nunepi'nin yaklaşmasını izlerken, zihninde benzer bir görüntünün anısı canlandı: su yüzeyinde neredeyse görünmeksizin ve yavaşça hareket eden, yüzen bir kobrayı andıran bir periskop. Bu anı Leto'yu gülümsetti. Nunepi, Tleilax yöneticilerinin safları arasında yükselmiş, gururlu ve sert yüzlü bir adamdı. Yüz Dansçısı değildi ve onları özel hizmetkârları olarak görürdü; kendisi periskop, onlarsa içinde hareket ettiği *suydu.* Tehlike-

li bir adam olan Nunepi izlerini örtmeyi iyi bilirdi, ama Kraliyet Yolu'nda yapılan saldırıda parmağı olduğu ortadaydı.

Henüz erken bir saat olmasına karşın, Nunepi resmi büyükelçi kostümünü eksiksiz kuşanmıştı: bol siyah pantolon, altın işlemeli siyah sandaletler, altın ve mücevherlerle süslenmiş Tleilax arması taşıyan ve önü adamın kıllı göğsünü sergileyecek şekilde açık, gül kırmızısı bir ceket.

Nunepi uygun şekilde Leto'ya on adım kala durup, onun arkasında ve etrafında yay şeklinde dizilmiş silahlı Balıklarla Konuşan muhafızlara baktı. Bakışlarını İmparator'a çevirerek hafifçe eğilip selam verirken, gri gözleri gizli bir neşeyle parıldadı.

O sırada Duncan Idaho belinde lazer silahıyla içeri girdi ve Tanrı İmparator'un deri katmanlarıyla çevrili yüzünün yanına gidip konumunu aldı.

Idaho'yu dikkatle inceleyen Nunepi, gördüklerinden hoşlanmamıştı.

"Biçim Değiştiricileri çok iğrenç bulurum," dedi Leto.

"Biçim Değiştirici değilim Lordum," dedi Nunepi. Kısık ve eğitimli sesinde çok hafif bir tereddüt vardı.

"Ama onları temsil ediyorsun, bu yüzden de sinirimi bozuyorsun," dedi Leto.

Leto'nun açık bir şekilde düşmanca davranacağını tahmin etmiş olsa da onun diplomasiye sığmayan sözleri karşısında afallayan Nunepi cüretkâr davranarak, Tleilaxlıların gücünün kaynağı olduğuna inandığı şeyi vurguladı.

"Lordum, orijinal Duncan Idaho'nun vücudunu muhafaza ederek size kişilik ve görünüm itibarıyla onun tıpkısı gulâmlar temin ettiğimiz için hep bunun aksini varsaymıştık..."

"Duncan!" Leto yan gözle Idaho'ya baktı. "Sana emretsem, Tleilaxlıları yok etmeye yönelik bir sefere liderlik eder misin?"

"Seve seve Lordum."

"Bu *orijinal hücrelerini* ve akslotl tanklarını yitirmek anlamına gelse de mi?"

"O tanklara dair pek güzel anılarım yok Lordum, o hücreler de ben değilim."

Nunepi, "Lordum, sizi kızdıracak ne kabahatimiz oldu?" diye sordu.

Leto kaşlarını çattı. Bu beceriksiz ve salak herif cidden Tanrı İmparator'un açıkça Yüz Dansçılarının geçenlerdeki saldırısından bahsetmesini mi bekliyordu?

"Duyduğuma göre sen ve halkın 'iğrenç cinsel alışkanlıklarımla' ilgili yalanlar yayıyormuşsunuz," dedi Leto.

Nunepi öylece bakakaldı. Tamamen yalan olan bu suçlamayı hiç beklemediği belliydi. Ama inkâr etse de kimseyi inandıramayacağını hemen anladı. Sonuçta bunu söyleyen Tanrı İmparator idi. Boyutları belirsiz bir saldırıydı bu. Nunepi, Idaho'ya bakarak konuşmaya çalıştı.

"Lordum, eğer biz..."

Leto, "Bana bak!" diye emretti.

Nunepi hemen toparlanıp Leto'nun yüzüne baktı.

"Size bunu tek bir kez söyleyeceğim," dedi Leto. "Cinsel alışkanlıklarım yok. Hiç yok."

Nunepi'nin yüzünden ter boşandı. Leto'ya kapana kısılmış bir hayvan gibi dikkatle bakıyordu. Nihayet konuşabildiğinde ağzından bir diplomatın alçak ve kontrollü sesi değil, titrek ve korkulu bir ses çıktı.

"Lordum, ben... bir yanlışlık olmalı..."

Leto, "Kapa çeneni, seni sinsi Tleilaxlı!" diye gürledi. Sonra: "Ben kutsal kumsolucanının, Şeyh Hulud'un dönüşüm geçirmiş haliyim! Ben tanrınızım!"

Nunepi, "Bizi bağışlayın Lordum," diye fısıldadı.

"Bağışlayayım mı?" Leto tatlı, mantıklı bir sesle konuşmaya başlamıştı. "Sizi elbette bağışlıyorum. Tanrınızın işlevi bu. Suçunuzu bağışlıyorum. Ama aptallığınızı cezalandırmalıyım."

"Lordum, lütfen..."

"Kapa çeneni! Tleilaxlılar önümüzdeki on yıl boyunca baharat alamayacak. Zırnık alamayacaksınız. Sana gelince, Balıklarla Konuşanlarım şimdi seni meydana götürecek."

İki iriyarı muhafız kadın yaklaşıp Nunepi'yi kollarından tuttu. Başlarını kaldırıp Leto'ya bakarak talimat beklediler.

"Meydanda onu çırılçıplak soyun," dedi Leto. "Herkesin ortasında elli kırbaç vurun."

Nunepi muhafızların elinden kurtulmaya çabaladı; yüzünde öfkeyle karışık dehşet vardı.

"Lordum, Büyükelçi olduğumu size hatırlatı..."

"Sen adi bir suçlusun ve adi suçlular gibi cezalandırılacaksın." Leto muhafızlara başıyla işaret verince, Nunepi'yi sürükleyerek götürmeye başladılar.

Nunepi, "Keşke seni öldürselerdi!" diye öfkeyle bağırdı. "Keşke..."

Leto, "Kimler?" diye seslendi. "Kimler öldürseydi? Beni kimse öldüremez, bilmiyor musun?"

Nunepi muhafızlar tarafından dışarı çıkarılırken hâlâ bağırıyordu: "Ben masumum! Ben masumum!" Sonunda sesi duyulmaz oldu.

Idaho, Leto'ya doğru eğildi.

Leto, "Evet Duncan?" diye sordu.

"Lordum, yaptığınız bu şey bütün elçileri korkutacak."

"Evet. Sorumluluk konusunda onlara bir ders veriyorum."

"Lordum?"

"Bir komploya katılan insanlar, tıpkı ordudaki askerler gibi, kendilerini şahsen sorumlu hissetmez."

"Ama bu sorunlara yol açacak Lordum. Muhafızları artırsam iyi olacak."

"Hayır, sakın artırma!"

"Ama belaya davetiye çıkarı..."

"Ufak tefek, anlamsız çatışmalara davetiye çıkarıyorum o kadar."

"İşte bu yüzden..."

"Duncan, ben bir öğretmenim. Bunu unutma. Dersi sürekli tekrarlayarak öğretirim."

"Ne dersi?"

"Askeri saçmalıkların nihayetinde intiharla eşdeğer olduğu dersi."

"Lordum, ne demek istediğinizi..."

"Duncan, o salak Nunepi'yi düşün. Bu dersin özü o."

"Kalın kafalılığımı bağışlayın Lordum, ama bu meselenin askerî..."

"Gözlerine kestirdikleri her düşmana saldırmanın bedelini ölümü göze almakla ödediklerine inanıyorlar. İşgalci zihniyetine sahipler. Nunepi *yabancılara* karşı yapılan hiçbir eylemden kendini sorumlu tutmuyor."

Idaho muhafızların Nunepi'yi dışarı çıkardıkları kapıya baktı. "Denedi ve kaybetti Lordum."

"Ama geçmişin sorumluluğunu üstlenmeyi reddediyor, yaptığının bedelini de ödemek istemiyor."

"Halkının gözünde bir vatansever o."

"Peki kendini nasıl görüyor Duncan? Tarihe geçecek biri olarak."

Idaho, Leto'ya iyice yaklaştı ve sesini alçaltarak konuştu: "Siz ondan farklı mısınız Lordum?"

Leto kıkırdadı. "Ahhh Duncan, zekâna bayılıyorum. Mutlak yabancı olduğumu anladın. Peki kaybeden de olabileceğimi düşünmüyor musun?"

"Aklımdan geçmedi değil."

"Kaybedenler bile 'geçmişleriyle' gurur duyabilir, eski dostum."

"Nunepi'yle ortak yönünüz bu mu?"

"Militan misyoner dinler bu 'gurur duyulacak geçmiş' yanılsamasını paylaşabilir, ama insanlığa yönelik en büyük tehdidi kavrayan pek azdır... bu tehdit, insanların kendi eylemlerinden sorumlu olmadıklarını düşünerek sahte bir özgürlük hissine kapılmalarıdır."

"Tuhaf laflar ediyorsunuz Lordum. Bunları nasıl yorumlamalıyım?"

"İçinden nasıl geliyorsa öyle yorumla. Dinlemekten âciz misin?"

"Kulaklarım var Lordum!"

"Öyle mi? Göremiyorum."

"İşte Lordum. Bakın, buradalar!" Idaho kulaklarını gösterdi.

"Ama duymuyorlar. Dolayısıyla kulakların yok; ne oradalar ne de duyuyorlar."

"Şaka mı yapıyorsunuz Lordum?"

"Duymak duymaktır. Var olan bir şey kendine dönüştürülemez, çünkü zaten vardır. Var olmak var olmaktır."

"Bu tuhaf sözleriniz..."

"Ama sadece sözler. Onları söyledim. Sonra kayboldular. Onları kimse duymadı, bu yüzden de artık yoklar. Artık yoklarsa, belki tekrar yaratılabilirler ve bu sefer onları birileri duyabilir."

"Neden benimle alay ediyorsunuz Lordum?"

"Seninle değil, sözcüklerle alay ediyorum. Seni gücendirmekten çekinmeden, rahatça konuşuyorum... çünkü kulaklarının olmadığını anladım."

"Sizi anlamıyorum Lordum."

"İşte bu, bilginin başlangıcıdır... anlamadığımız bir şeyi keşfetmek."

Idaho'nun karşılık vermesine fırsat kalmadan Leto yakındaki bir muhafıza işaret verince, kadın elini Tanrı İmparator'un bulunduğu platformun arkasındaki duvarda yer alan kristal kontrol panelinin üstünden geçirdi. Salonun ortasında, cezalandırılan Nunepi'nin üç boyutlu görüntüsü belirdi.

Idaho aşağı inip sahneye yakından baktı. Meydan biraz yukarıdan gösteriliyordu; toplanmaya başlayan kalabalığın, heyecan verici bir şeyler olduğunun ilk belirtileriyle birlikte koşarak gelen insanların sesleri duyuluyordu.

Nunepi'nin bacakları iyice açılıp bir üçayağın iki ayağına, kolları da birleştirilip düzeneğin tepe noktasına yakın bir kısmına bağlanmıştı. Parçalanmış, paçavraya dönmüş giysileri etrafına saçılmıştı. Yanında duran iriyarı, maskeli Balıklarla Konuşan'ın elinde elakka halatından yapılmış, ucu tel tel ayrılmış, doğaçlama bir kırbaç vardı. Idaho o maskeli kadının buraya geldiğinde ilk tanıştığı kişi, *Dost* olduğunu düşündü.

Bir muhafız subayının işaretiyle birlikte, maskeli Balıklarla Konuşan öne çıkıp Nunepi'nin çıplak sırtına elakka kırbacıyla vurdu.

Idaho irkildi. Kalabalıktan nidalar yükseldi.

Kırbaçla vurulan yerde yaralar açılmıştı, ama Nunepi ses çıkarmıyordu.

Kırbaç yine indi. Bu kez açılan yaralardan kan aktı.

Kırbaç bir kez daha Nunepi'nin sırtını yüzdü. Daha fazla kan çıktı.

Leto hafif bir üzüntü duydu. *Nayla fazla hevesli,* diye düşündü. *Onu öldürerek başımıza iş açacak.*

"Duncan!" diye seslendi.

Olanları hayretle izlemekte olan Duncan, Leto'ya dönerken, meydandaki kalabalık epey kan çıkaran bir kırbaç darbesine tepki olarak haykırdı.

"Oraya birini gönder; yirmi kırbaç yeter," dedi Leto. "Tanrı İmparator'un Nunepi'ye acıdığı için cezasını azalttığı ilan edilsin."

Idaho muhafızlardan birine işaret etti; başıyla onaylayan muhafız koşarak salondan çıktı.

"Buraya gel Duncan," dedi Leto.

Leto'nun az önce kendisiyle dalga geçtiğine inanan Idaho, onun yanına dönerken hâlâ öfkeliydi. 201

"Yaptığım her şeyi ders vermek için yaparım," dedi Leto.

Idaho dönüp Nunepi'nin cezasını izlememek için kendini zor tutuyordu. Nunepi inlemeye mi başlamıştı? Idaho kalabalığın bağrışmalarını duyuyordu. Başını kaldırıp Leto'nun gözlerine baktı.

"Aklında bir soru var," dedi Leto.

"Bir sürü soru var Lordum."

"Sor öyleyse."

"Şu budalaya verdiğiniz cezadan nasıl bir ders çıkarmalı? Soran olursa ne diyeceğiz?"

"Kimsenin Tanrı İmparator'a hakaret edemeyeceğini söyleyin."

"*Kanlı* bir ders bu Lordum."

"Daha kanlı dersler de verdiğim oldu."

Idaho başını iki yana salladı; karamsarlığa kapıldığı belliydi. "Bu işin sonu hiç iyi olmayacak!"

"Kesinlikle haklısın!"

Atalarımın belleklerinde çıktığım safariler bana çok şey öğretir. Ahhh, öyle şeyler görürüm ki. En çok canımı sıkan kişiler bağnaz liberallerdir. Aşırı uçlara güvenmem. Muhafazakârları eşelediğinizde altlarından geçmişi herhangi bir geleceğe yeğleyen insanlar çıkar. Liberaller ise gizli aristokratlardır. Doğru söylüyorum! Liberal devletler eninde sonunda aristokrasiye kayar. Bürokrasiler bu tür devletler kuran insanların asıl emellerini mutlaka ele verir. Ta en başından beri toplumsal yükleri eşit paylaştırma vaadinde bulunarak devlet kuran küçük insanlar birdenbire kendilerini bürokratik aristokrasilerin pençesinde buluvermiştir. Tüm bürokrasiler benzer yollardan giderek aristokrasiye kayar elbette, ama toplumsal eşitlik vaatlerinin bile sonunda böyle bir duruma yol açması tam bir ikiyüzlülük örneğidir. Ahhh, gördüklerimden öğrendiğim bir şey varsa, bu yapının durmaksızın tekrarlandığıdır. Benim ettiğim zulümler geçmiştekilerden daha korkunç değil ve ben en azından yeni bir ders veriyorum.

–Çalıntı Günlükler

Leto, Kabul Günü'nde Bene Gesserit delege heyetiyle nihayet görüşebildiğinde gece olmuştu. Moneo, Rahibe Anaları gecikme konusunda bilgilendirirken, içlerini rahatlatmak için Tanrı İmparator'un vaatlerini tekrarlamıştı.

Daha sonra İmparator'una rapor verirken, "Büyük bir ödül bekliyorlar," demişti.

"Göreceğiz," demişti Leto. "Göreceğiz. Demin içeri girerken Duncan ne sordu sana?"

"Daha önce kimseyi kırbaçlatıp kırbaçlatmadığınızı sordu."

"Ne dedin peki?"

"Öyle bir cezaya ilk kez şahit olduğumu, kayıtlarda da rastlamadığımı söyledim."

"Buna ne dedi?"

"Atreidesler öyle şeyler yapmazdı dedi."

"Deli olduğumu mu düşünüyor?"

"Öyle demedi."

"Başka şeyler de konuştunuz. Yeni Duncan'ımızın canını sıkan diğer meseleler neymiş?"

"Yeni Ix Büyükelçisi'yle tanıştı Lordum. Hwi Noree'yi çekici buluyor. Onun hakkında sorular..."

"Bunu engellemelisin Moneo! Duncan ile Hwi arasında bir ilişki başlamasını mutlaka önlemelisin; sana güveniyorum."

"Emredersiniz Lordum."

"Evet, emrediyorum! Şimdi git, Bene Gesserit kadınlarıyla yapacağımız görüşme için hazırlan. Onlarla Sahte Siyeç'te görüşeceğim."

"Lordum, görüşme yeri olarak orayı seçmenizin özel bir sebebi var mı?"

"Hayır, canım öyle istedi. Bu arada, gitmeden önce Duncan'a söyle, yanına bir muhafız birliği alıp şehri kolaçan etsin... sorunları ortadan kaldırsın."

Leto, Sahte Siyeç'te Bene Gesserit delege heyetini beklerken bu konuşmayı düşünerek kendini eğlendiriyordu. Balıklarla Konuşanlar birliğinin başında gezinen canı sıkkın Duncan Idaho'yu gören Festival Şehri sakinlerinin tepkilerini hayal edebiliyordu.

Avcı hayvan yaklaşınca usulca kaçışan kurbağalar gibi dağılıverecekler.

Leto, Sahte Siyeç'e gelince, burayı seçtiğine memnun olmuştu. Onn'un sınırında bulunan Sahte Siyeç düzensiz kubbelere sahip, yaklaşık bir kilometre uzunlukta, serbest biçimli bir yapıydı. Burası Müze Fremenlerinin ilk yerleşim yeriydi ve şimdi onların okulu olarak kullanılıyordu; koridorlarında ve odalarında Balıklarla Konuşanlar gözlerini dört açarak devriye geziyordu.

Leto'nun içinde beklediği kabul salonu, uzunluğu iki yüz metre kadar olan oval bir mekândı ve zeminden otuz metre kadar yukarıda, mavili yeşilli bir izolasyon alanında salınan dev korkürelerle aydınlanıyordu. Korkürelerin ışığı, yapının tamamında kullanılmış kahverengi ve ten rengi taklit taşları donuklaştırıyordu. Salonun bir ucundaki duvardan çıkmış alçak platformda bekleyen Leto bedeninden daha uzun, yarım daire şeklinde bir pencereden dışarı bakmaktaydı. Yapının dördüncü katındaki bu pencereden bakınca eski Kalkan Duvarı'nın kalıntıları görülüyordu; bir zamanlar Harkonnenlardan kaçan Atreides askerleri orada sığındıkları mağaralarda öldürüldükleri için, bu kalıntılar muhafaza edilmişti. İlk ayın soğuk ışığı, kayalığın siluetini gümüşiye boyuyordu. Yamaçta yer yer ateş ışıkları vardı, oysa eski Fremenler yerlerini belli etmekten korktuklarından orada asla ateş yakmazdı. Önlerinden insanlar geçtikçe alevler Leto'ya göz kırpıyordu... Müze Fremenleri bu kutsal bölgede kalma haklarını kullanıyordu.

Leto *Müze Fremenleri!* diye düşündü.

Öyle dar ufuklu, öyle dar kafalıydılar ki.

Ama neden şikâyet ediyorum ki? Onları bu hale getiren benim.

Leto, Bene Gesserit delege heyetinin sesini duydu. Yaklaşırken hep bir ağızdan, sesli harflerle dolu bir ilahi okuyorlardı; sesleri boğuk çıkıyordu.

Önlerinde Moneo, muhafızlar ile yürümekteydi; muhafızlar Leto'nun platformunun etrafını sararak yerlerini aldı. Moneo, Leto'nun yüzünün aşağısına kadar gelerek ona baktı, sonra da açık kapıya döndü.

On kadın iki sıra halinde içeri girdi, başlarında da geleneksel siyah cüppelerini giymiş iki Rahibe Ana vardı.

"Soldaki Anteac, sağdaki Luyseyal," dedi Moneo.

Leto, Moneo'nun Rahibe Analardan haber getirirken nasıl da huzursuz olduğunu, onlara güvenmediğini hatırladı. Moneo o *cadıları* sevmiyordu.

"İkisi de Gerçeğisöyleten," demişti Moneo. "Anteac

Luyseyal'dan çok daha yaşlı; ama Luyseyal'ın Bene Gesseritler arasındaki en iyi Gerçeğisöyleten olduğu söyleniyor. Sizin de fark edeceğiniz gibi Anteac'ın alnında yara izi var, ama sebebini henüz öğrenemedik. Luyseyal kızıl saçlı ve şöhretine göre oldukça genç görünüyor."

Rahibe Anaların maiyetleriyle birlikte yaklaşmasını izleyen Leto'nun zihninde peş peşe anılar canlandı. Kadınlar başlarını kukuletalarıyla örtmüş, yüzlerini gizliyordu. Arkalarından gelen çömezler ve yardımcılar, onları saygılı bir mesafeden takip ediyordu... hareketleri son derece uyumluydu. Bazı şeyler asla değişmezdi. Bu kadınlar sanki gerçek bir siyeçe giriyorlarmış ve onlara hürmet duyan gerçek Fremenlerle görüşmek üzereymişler gibi davranıyordu.

Leto *Ama bedenlerinin inkâr ettiği şeyi kafaları biliyor,* diye düşündü.

Kadınların gözlerindeki çekingenliği ve itaatkârlığı gördü; ama bir yandan da bu uzun salonda, dinsel güçlerinden emin insanlar gibi uzun adımlarla yürüyorlardı.

Bene Gesseritlerin böyle güçlere yalnızca kendisinin izin verdiği ölçüde sahip olduklarını düşünmek Leto'yu keyiflendirdi. Buna izin vermesinin sebebini bariz buluyordu. İmparatorluk'undaki tüm insanlar arasında ona en çok benzeyenler Rahibe Analardı... gerçi onlar sadece dişi atalarının anılarına ve veraset ritüeli sayesinde edindikleri soydaş kadın kimliklerine sahiptiler, ama sonuçta bir ölçüde bütünleşmiş bir topluluğun parçasıydılar.

Rahibe Analar âdet olduğu üzere, Leto'nun platformuna on adım kala durdu. Maiyetleri iki yanlarında yelpaze şeklinde dizildi.

Bu delegasyonları babaannesi Jessica'nın sesi ve kimliğiyle karşılamak Leto'yu eğlendirirdi. Bene Gesseritler zamanla bunu bekler olmuştu; Leto onları hayal kırıklığına uğratmadı.

"Hoş geldiniz Rahibeler," dedi. Kesinlikle Jessica'ya ait olan, kontrollü ve kadınsı tonlara sahip, yumuşak ve biraz alaycı, kontralto bir sesle konuşmuştu... bu sesin kayıtları Rahibeler Meclisi'nin elinde vardı ve defalarca incelenmişti.

Leto konuşurken bir tehdit sezdi. Rahibe Analar onları bu şekilde karşılamasından hoşlanmazlardı, ama bu seferki tepkilerinde farklı şeyler gizliydi. Bunu Moneo da sezmişti. Moneo parmağını kaldırınca muhafızlar Leto'ya yaklaştı.

Önce Anteac konuştu: "Lordum, bu sabah meydandaki gösteriyi izledik. Böyle tuhaf şeyler yapmakla elinize ne geçiyor?"

Leto *Demek bu şekilde konuşmak istiyoruz,* diye düşündü.

Kendi sesiyle konuştu: "Size geçici olarak hoşgörülü davranıyorum. Bunu değiştirmek mi istiyorsunuz?"

"Lordum, bir Büyükelçi'yi o şekilde cezalandırabilmenize çok şaşırdık," dedi Anteac. "Bundan nasıl bir kazancınız olabileceğini anlamıyoruz."

"Hiçbir kazancım yok. Tersine kaybım var."

Luyseyal konuştu: "Böyle şeyler baskıcı bir diktatör olduğunuz kanısını güçlendirir, o kadar."

Leto, "Oysa Bene Gesseritleri baskıcı olarak gören pek çıkmamıştır... neden acaba?" diye sordu.

Anteac meslektaşına bakarak konuştu: "Tanrı İmparator bizi aydınlatmak isterse, bunu yapar zaten. Biz elçilik görevimize odaklanalım."

Leto gülümsedi. "Siz ikiniz biraz daha yaklaşabilirsiniz. Yardımcılarınızdan ayrılıp yaklaşın."

Moneo iki adım sağa çekilirken, Rahibe Analar da karakteristik bir şekilde sessizce ve kayarcasına yürüyüp platforma üç adım kala durdular.

Moneo bir keresinde, "Sanki ayakları yokmuş gibi!" diyerek rahatsızlığını ifade etmişti.

Leto bunu hatırlayınca, Moneo'nun iki kadını pür dikkat incelediğini fark etti. Kadınlar tehditkâr görünüyordu, ama Moneo bu kadar yaklaşmalarına itiraz etmeye cesaret edemiyordu. Madem Tanrı İmparator öyle emretmişti, öyle olacaktı.

Leto dikkatini Bene Gesserit heyetinin geri kalanına yöneltti. Çömezler kukuletasız siyah cüppe giymişti. Leto bu kadınların yasak ayinlere katıldığını giysilerindeki ufak te-

fek belirtilerden anladı... bir tılsım, küçük bir süs, bir eşarbın daha parlak görünecek şekilde özenle kıvrılmış rengârenk kenarı. Leto, Rahibe Anaların artık baharatlarını eskisi gibi paylaşamadıklarından bu tür şeylere göz yumduklarını biliyordu.

Baharat olmayınca ayinlerle idare ediyorlar.

Son on yılda önemli değişimler olmuştu. Rahibeler Birliği cimrileşmişti.

Leto *Harekete geçiyorlar,* diye düşündü. *Kadim gizemler hâlâ burada.* O kadim âdetler Bene Gesseritlerin anılarında binlerce yıl boyunca pasif tutularak korunmuştu.

Ama şimdi tekrar yüzeye çıkıyorlar. Balıklarla Konuşanları-mı uyarmalıyım.

Tekrar Rahibe Analara odaklandı. "Benden bir isteğiniz var mı?"

Luyseyal, "Sizin gibi olmak nasıl bir şey?" diye sordu.

Leto gözlerini kırpıştırdı. İlginç bir saldırıydı bu. Bir nesilden fazladır denemedikleri türden bir saldırıydı. Pekâlâ... madem öyle istiyorlardı, neden olmasındı?

"Bazen rüyalarım tıkanır ve tuhaf yerlere yönlendirilir," dedi Leto. "İkinizin de mutlaka bildiği gibi, kozmik anılarım ağ gibiyse, ağımın boyutlarını, böyle anıların ve rüyaların beni nerelere götürebileceğini bir düşünün."

"Bilgi sahibi olduğumuzdan bahsediyorsunuz," dedi Anteac. "Neden artık güçlerimizi birleştirmiyoruz? Ortak yönlerimiz farklılıklarımızdan daha fazla."

"Hâlâ baharat servetlerini yitirdikleri için hayıflanan, dejenere olmuş Büyük Hanedanlarla ittifak kurarım daha iyi!"

Anteac istifini bozmadı, ama Luyseyal işaret parmağını Leto'ya doğru uzatarak, "Ortak bir yaşam teklif ediyoruz!" dedi.

"Peki ya ben hasım olmamızda ısrar edersem?"

Anteac hafifçe kımıldandıktan sonra, "Tekhücreli canlılarla başlayan ve hâlâ süregelen bir hasımlık ilkesinden bahsedilir," dedi.

Leto, "Bazı şeyler asla birbiriyle uyuşamaz," diyerek onayladı.

Luyseyal sert bir sesle, "Öyleyse Rahibeler Birliğimiz nasıl hâlâ bütünlüğünü koruyabiliyor?" diye sordu.

Leto da sesini sertleştirdi: "Çok iyi bildiğiniz gibi, topluluk halinde yaşamanın sırrı uyumsuzların bastırılmasında yatar."

"İşbirliği her iki taraf için de çok faydalı olabilir," dedi Anteac.

"Size faydası olur... bana olmaz."

Anteac iç geçirdi. "Peki Lordum, bize vücudunuzda olan fiziksel değişiklikleri anlatır mısınız?"

"Sizin dışınızda birileri de böyle şeyleri bilip kaydetmeli," dedi Luyseyal.

Leto, "Başıma korkunç bir şey gelirse diye mi?" diye sordu.

Anteac, "Lordum!" diye itiraz etti. "Biz asla..."

"Bana bıçakla saldıramadığınızdan, sözcüklerle yaralamaya çalışıyorsunuz," dedi Leto. "İkiyüzlülükten tiksinirim."

"Bu suçlamaya itiraz ediyoruz Lordum," dedi Anteac.

"Evet, ediyorsunuz. Sizi duyuyorum."

Luyseyal platforma birkaç milimetre yaklaşınca Moneo ona dik dik baktı, sonra da Leto'ya göz attı. Harekete geçmek istediği yüzünden belliydi, ama Leto ona aldırmadı; Luyseyal'ın ne yapacağını merak etmişti. Tehdit hissini özellikle o kızıl saçlıdan alıyordu.

Bu kadın ne? diye merak etti. *Yüz Dansçısı olabilir mi?*

Hayır. Bunu gösteren bir belirti yoktu. Hayır. Luyseyal çok sakin görünüyordu; yüzünde Tanrı İmparator'un gözlem gücünü zorlayacak bir ifade yoktu.

Anteac, "Geçirdiğiniz fiziksel değişimleri bize anlatmayacak mısınız Lordum?" diye sordu.

Leto *Dikkatimi dağıtmaya çalışıyor!* diye düşündü.

"Beynim oldukça büyüdü," dedi. "Kafatasımın büyük bölümü eriyip yok oldu. Korteksimin ve ona bağlı sinir sistemimin büyümesini ciddi şekilde engelleyecek bir şey yok."

Moneo hayretle Leto'ya baktı. Tanrı İmparator böyle önemli bilgileri neden veriyordu? O iki kadın bu bilgileri satacaklardı.

Ama ikisi de duydukları karşısında öyle büyük bir hayrete kapılmışlardı ki, planları (her ne idiyse) akıllarından çıkmış gibiydi.

Luyseyal, "Beyninizin bir merkezi var mı?" diye sordu.

"Merkezi benim," dedi Leto.

Anteac, Leto'nun vücudunu göstererek, "Belirli bir yerde mi?" diye sordu. Luyseyal platforma birkaç milimetre daha yaklaştı.

Leto, "Verdiğim bu bilgilerin sizin için değeri nedir?" diye sordu.

İki kadının yüz ifadesinin değişmemesi, onları ele vermeye yetiyordu. Leto hafifçe gülümsedi.

"Siz de tüccar olmuşsunuz," dedi. "*Sûk* zihniyeti Bene Gesseritlere bile bulaşmış."

"Bu suçlamayı hak etmiyoruz," dedi Anteac.

"Hak ediyorsunuz. İmparatorluk'uma *sûk* zihniyeti hâkim. Çağımızın koşulları ticareti artırıp güçlendirdi. Hepimiz tüccar olduk."

Luyseyal, "Siz bile mi Lordum?" diye sordu.

"Beni kızdırmaya çalışıyorsun," dedi Leto. "Bu konuda uzmansın, değil mi?"

Luyseyal sakin, ama fazla kontrollü bir sesle, "Lordum?" dedi.

"Uzmanlara güvenilmez," dedi Leto. "Uzmanlar dar görüşlü olur... dışlamakta usta olur."

"Daha iyi bir geleceğin mimarları olmayı umuyoruz," dedi Anteac.

Leto, "Nasıl daha iyi?" diye sordu.

Luyseyal, Leto'ya biraz daha yaklaştı.

"Standartlarımızı hükümlerinize göre belirlemeyi umuyoruz Lordum," dedi Anteac.

"Ama mimarlar siz olacaksınız. Daha yüksek duvarlar inşa etmek mi istiyorsunuz? Ama asla unutmayın ki sizleri çok iyi tanıyorum Rahibeler. Siz insanların gözüne perde indirmekte ustasınız."

"Her halükârda hayat devam eder Lordum," dedi Anteac.

"Doğru! Evren de öyle."

Luyseyal biraz daha yaklaştı; Moneo'nun dik bakışlarına aldırmıyordu.

Birden kokuyu alan Leto az kalsın kahkahayı basacaktı.

Baharat özü!

Yanlarında biraz baharat özü getirmişlerdi. Kumsolucanları ve baharat özüne dair eski söylentileri elbette biliyorlardı. Baharat özünü Luyseyal taşıyordu. Onun kumsolucanları için zehirli olduğunu düşündüğü belliydi. Ne de olsa hem Bene Gesserit kayıtlarında hem de Sözel Tarih'te öyle denirdi. Baharat özü kumsolucanlarının çözülerek dağılmasını hızlandırır ve sonuç olarak (eninde sonunda) ortaya çıkan kumalabalıkları da daha fazla kumsolucanı üretirdi... vesaire vesaire vesaire...

"Bilmeniz gereken bir değişim daha geçirdim," dedi Leto. "Henüz tam anlamıyla kumsolucanı değilim. Beni duyuları farklılaşmış bir koloni yaratığına yakın bir varlık olarak düşünün."

Luyseyal'ın sol eli neredeyse fark edilemeyecek kadar yavaşça cüppesinin içine girdi. Bunu fark eden Moneo talimat beklentisiyle Leto'ya baktı; Leto ise kukuletalı Luyseyal'ın gözlerine bakmayı sürdürüyordu.

"Kokuların da modası vardır," dedi Leto.

Luyseyal'ın eli duraksadı.

"Parfümler ve esanslar," dedi Leto. "Hepsini hatırlıyorum, hatta kokusuzluk kültlerini bile. Eskiden insanlar doğal kokularını gizlemek için koltukaltlarına ve kasıklarına sprey sıkardı. Bunu biliyor muydunuz? Elbette biliyorsunuz!"

Anteac, Luyseyal'a baktı.

İkisi de konuşmaya cesaret edemedi.

"İnsanlar feromonlarının onları ele verdiğini içgüdüsel olarak biliyordu," dedi Leto.

Kadınlar donakalmıştı. Leto'nun ne demek istediğini anlamışlardı. Onun tüm kulları arasında, verdiği gizli mesajı en iyi anlayabilecek kişiler Rahibe Analardı.

Leto suçlayan bir sesle, "Belleğimdeki zenginliklere ulaşmak için beni seve seve kesip biçerdiniz," dedi.

Luyseyal, "Sizi kıskanıyoruz Lordum," diye itiraf etti.

"Baharat özüyle ilgili tarihsel bilgileriniz yanlış," dedi Leto. "Kumalabalıkları onu sadece su olarak algılar."

"Bir sınamaydı Lordum," dedi Anteac. "Hepsi bu."

"Beni sınamaya cüret mi ettiniz?"

"Merakımız yüzünden Lordum," dedi Anteac.

"Ben de meraklıyımdır. Baharat özünü platforma, Moneo'nun yanına bırak. Bende kalacak."

Luyseyal saldırmaya niyeti olmadığını göstermek için çok yavaş hareket ederek cüppesinin cebinden ufak, mavi, ışıldayan bir şişe çıkardı. Şişeyi platformun üstüne yavaşça koydu. Bir çılgınlık yapacağı kanısını uyandırabilecek her türlü hareketten sakınıyordu.

"Sahiden Gerçeğisöyletenmişsin," dedi Leto.

Luyseyal ona hafifçe gülümsedikten sonra Anteac'ın yanına çekildi.

Leto, "Baharat özünü nereden buldunuz?" diye sordu.

"Kaçakçılardan satın almıştık," dedi Anteac.

"Kaçakçılar neredeyse iki bin beş yüz yıldır yok."

"Sakla samanı, gelir zamanı," dedi Anteac.

"Anlıyorum. Şimdi sabrınızın neye yaradığını sorgulamanız gerekiyor, değil mi?"

"Vücudunuzun geçirdiği evrimi izliyoruz Lordum," dedi Anteac. "Düşündük ki..." Hafifçe omuz silkti; Rahibelerin genellikle kendi aralarında yaptığı bir hareketti bu.

Leto dudaklarını büzdü. "Ben omuz silkemem," dedi.

Luyseyal, "Bizi cezalandıracak mısınız?" diye sordu.

"Beni eğlendirdiniz diye mi?"

Luyseyal platformda duran ufak şişeye baktı.

"Sizi ödüllendireceğime söz vermiştim," dedi Leto. "Sözümü tutacağım."

"Sizi bizzat kendi topluluğumuzun içinde korumayı tercih ederiz Lordum," dedi Anteac.

"Ama bu kadar da büyük bir ödül beklememelisiniz," dedi Leto.

Anteac başıyla onayladı. "Ixlilerle iş yapıyorsunuz Lordum. Ama size karşı kumpas kurduklarına inanmamız için sebepler var."

"Sizden korkmadığım gibi, onlardan da korkmuyorum."

"Ixlilerin ne yaptığını duymuşsunuzdur," dedi Luyseyal.

"Moneo, İmparatorluk'umdaki kişi ya da grupların birbirlerine gönderdiği mesajların kopyalarını getirir bazen. Bir sürü hikâye duyuyorum."

"Yeni bir Hilkat Garibesi'nden bahsediyoruz Lordum!" dedi Anteac.

Leto, "Ixlilerin yapay zekâ yaratabileceğini mi düşünüyorsunuz?" diye sordu. "Sizler gibi bilinçli bir varlık yaratabileceklerini mi düşünüyorsunuz?"

"Bundan korkuyoruz Lordum," dedi Anteac.

"Rahibeler Birliği'nin Butleryan Cihadı'nı hâlâ sürdürdüğüne inanmamı mı istiyorsunuz yani?"

"Bizler hayal gücüyle geliştirilen teknolojinin yol açabileceği bilinmeyen şeylere güvenmiyoruz Lordum," dedi Anteac.

Luyseyal, Leto'ya doğru eğildi. "Ixliler makinelerinin tıpkı sizin gibi Zaman'ın ötesine geçeceğini söyleyerek böbürleniyorlar Lordum."

Leto alaycı bir sesle, "Lonca da Ixlilerin etrafında bir Zaman-kaosu olduğunu söylüyor," dedi. "Tüm yaratılardan korkalım mı yani?"

Anteac kaskatı kesildi.

"Sizinle çok açık konuşuyorum," dedi Leto. "Ben yeteneklerinizi kabul ediyorum. Peki ya siz yeteneklerimi kabul etmeyecek misiniz?"

Luyseyal başını hafifçe sallayarak onayladı. "Tleilaxlılar ile Ixliler Lonca'yla ittifak kurdular... bizi de aralarına almak istiyorlar."

"En çok Ixlilerden mi korkuyorsunuz?"

"Bizler kontrol edemediğimiz her şeyden korkarız," dedi Anteac.

"Beni de kontrol edemiyorsunuz."

"Siz olmasanız insanlar bize muhtaç kalırdı!" dedi Anteac.

"İşte sonunda gerçeği söyledin!" dedi Leto. "Buraya geldiniz, çünkü beni kâhininiz olarak görüyorsunuz ve korkularınızı giderip içinizi rahatlatmamı istiyorsunuz."

Anteac kontrollü bir sesle, "Ixliler mekanik bir beyin üretecek mi?" diye sordu.

"Beyin mi? Tabii ki hayır!"

Luyseyal rahatlamış gibiydi, ama Anteac hâlâ kaskatı duruyordu. Kâhinin yanıtından tatmin olmamıştı.

Leto *Neden bu saçmalık hiç değişmeden, monotonca tekrarlanıp duruyor?* diye merak etti. Anılarında buna benzer sayısız sahne vardı... mağaralar, ilahi vecde kapılmış rahip ve rahibeler, kutsal uyuşturucu dumanlarının arasından gelerek tehlikeli kehanetlerde bulunan ürkütücü sesler.

Leto platformda, Moneo'nun yanında duran ufak, parlak şişeye baktı. O şişenin içindeki maddenin bugünkü değeri ne kadardı acaba? Muazzam olmalıydı. *Baharat özüydü* bu. Yoğunlaştırılmış servetin daha da yoğunlaştırılmış haliydi.

"Kâhine ödemenizi yaptınız," dedi Leto. "Karşılığını tam olarak vermek hoşuma gider."

Kadınlar birden pür dikkat kesildi!

"Dinleyin beni!" dedi Leto. "Korktuğunuz şey, korktuğunuz şey değil."

Bu laf hoşuna gitmişti. Tam bir kâhine göreydi ve yeterince ürkütücü bir havası vardı. Anteac ile Luyseyal gözlerini Leto'ya dikmiş, vazifeşinas ricacılar olarak öylece bakıyorlardı. Arkalarındaki çömezlerden biri genzini temizledi.

Leto *Onu sonradan saptayıp azarlayacaklar,* diye düşündü.

Anteac, Leto'nun sözü üstüne yeterince düşünmüştü. "Muğlak bir gerçek, gerçek değildir," dedi.

"Ama dikkatinizi doğru yöne çektim," dedi Leto.

Luyseyal, "O makineden korkmamamızı mı söylüyorsunuz?" diye sordu.

"Aklınız var," dedi Leto. "Neden dilenci gibi bana geliyorsunuz?"

"Ama *sizin* güçlerinize sahip değiliz," dedi Anteac.

"Zamanın başıboş dalgalarını görememekten yakınıyorsunuz. Gördüğüm zaman akışını algılayamıyorsunuz. Üstelik bir makineden bile korkuyorsunuz!"

"Bize yanıt vermeyeceksiniz anlaşılan," dedi Anteac.

"Rahibeler Birliği'nizin yöntemlerini bilmediğimi sanmak gibi bir hataya düşmeyin," dedi Leto. "Sizler canlısınız. Duyularınız mükemmel bir şekilde ayarlanmış. Buna son vermek istemiyorum... siz de son vermeyin."

Anteac, "Ama Ixliler bir otomat yapmaya çalışıyor!" diye itiraz etti.

Leto, "Farklı parçalar, sınırlı parçacıklar birbirine ekleniyor," diye onayladı. "Ama otomat harekete geçince, onu ne durduracak?"

Luyseyal, Bene Gesserit olmasına karşın, soğukkanlı ve kontrollü rolü yapmaktan vazgeçti; Leto'nun güçlerini kabul ettiğinin göstergesiydi bu. Neredeyse cıyaklayarak, "Ixliler ne diyerek böbürleniyor, biliyor musunuz?" dedi. "Makinelerinin *sizin* eylemlerinizi de öngöreceğini söylüyorlar!"

"Bundan neden korkayım ki? Bana ne kadar yaklaşırlarsa, müttefikim olma zorunlulukları o kadar artar. Beni yenemezler, ama ben onları yenebilirim."

Anteac konuşacak oldu, ama Luyseyal koluna dokununca sustu.

Luyseyal, "Yoksa Ixlilerle ittifak mı kurdunuz?" diye sordu. "Duyduğumuza göre, yeni Büyükelçileri Hwi Noree ile çok uzun bir görüşme yapmışsınız."

"Müttefikim yok," dedi Leto. "Sadece hizmetkârlarım, öğrencilerim ve düşmanlarım var."

Anteac ısrarla, "Ixlilerin makinesinden korkmuyor musunuz?" diye sordu.

Leto, "Otomasyon denen şey, bilinçli zekâyla aynı anlama mı gelir?" diye sordu.

Anteac'ın gözleri fal taşı gibi açılıp donuklaştı; içindeki belleklere çekildiği belliydi. Leto, Anteac'ın o anda içindeki güruhla yaşadıklarını hayal etti.

Bu belleklerin bir kısmını paylaşıyoruz, diye düşündü.

O zaman, Rahibe Analarla birlikte yaşama fikrinin ne kadar çekici olduğunu hissetti. Çok tanıdık ve sıcak... ama bir o kadar da ölümcül bir ortam olurdu bu. Anteac bir kez daha onu baştan çıkarmaya çalışıyordu.

Anteac konuştu: "Makineler insanlar için önemli olan tüm sorunları öngöremez. Bunun sebebi, birbirine eklenmiş parçalar ile kesintisiz bütün arasındaki farklılıktır. Biz birine sahibiz, makineler ise diğeriyle sınırlıdır."

"Hâlâ akıl gücüne sahipsin," dedi Leto.

"Paylaş!" dedi Luyseyal. Anteac'a verdiği bu emir, aralarında kimin lider olduğunu açıkça ortaya koyuyordu... genç olan, yaşlıyı yönetiyordu.

Leto *Mükemmel,* diye düşündü.

"Zekâ uyum sağlar," dedi Anteac.

Eğlendiğini belli etmeyen Leto *Sözlerinde de cimri,* diye düşündü.

"Zekâ yaratıcıdır," dedi. "Yani şimdiye kadar kimsenin aklına gelmemiş tepkilerle başa çıkmak zorundasınız. *Yeni* ile yüzleşmelisiniz."

"Örneğin Ixlilerin o makineyi yapabilmeleri ihtimaliyle," dedi Anteac. Bu bir soru değildi.

Leto, "Dört dörtlük bir Rahibe Ana olmanın yetmemesi ne tuhaf, değil mi?" diye sordu.

Keskin duyuları sayesinde, iki kadının da birden korkuya kapılıp gerildiklerini fark etti. Gerçeğisöyletendiler sahiden!

"Benden korkmakta haklısınız," dedi Leto. Sonra sesini yükselterek sertçe sordu: "Yaşadığınızı nereden biliyorsunuz?"

Doğru yanıt vermezlerse başlarına felaket geleceğini Leto'nun sesinden anladılar; Moneo'nun sık yaşadığı bir durumdu bu. İki kadının da yanıt vermeden önce Moneo'ya bakmaları Leto'ya ilginç geldi.

"Ben kendimin aynasıyım," dedi Luyseyal; Bene Gesserit tarzı bu basmakalıp yanıt, Leto'yu sinirlendirdi.

"İnsani sorunlarımı çözmek için kalıplaşmış yöntemlere ihtiyacım yok," dedi Anteac. "Sorunuz çocukça!"

Leto, "Hah hah!" diye güldü. "Bene Gesseritleri boş verip bana katılmaya ne dersin?"

Luyseyal'ın bu teklifi düşündüğünü ve ardından da reddettiğini yüzünden anladı, ama kadın şaşırdığını gizlememişti.

Leto şaşkın Luyseyal'a baktı. "Bir şey değerlendirme standartlarınızın dışında kalıyorsa, otomasyonla değil zekâyla karşı karşıyasınız demektir," dedi. *Luyseyal artık yaşlı Anteac'a asla söz geçiremez,* diye düşündü.

Luyseyal sinirlenmişti ve bunu gizlemiyordu. "Ixlilerin size insan gibi düşünen makineler temin ettiği söyleniyor," dedi. "Onları cidden böyle hor görüyorsanız, neden..."

Leto, Anteac'a dönerek, "Luyseyal'ın yanında muhafız olmadan Rahibeler Meclisi'nden çıkmasına izin verilmemeli," dedi. "İçindeki belleklere başvurmaktan korkuyor mu?"

Luyseyal'ın benzi attı, ama sustu.

Leto onu soğuk bakışlarla süzdü. "Atalarımızın makinelerle bilinçsizce yaşadığı uzun süreli ilişki bize bir şeyler öğretmedi mi, ne dersin?"

Luyseyal ona öfkeyle baktı; Tanrı İmparator ile açıkça tartışmaya, ölümü göze almaya henüz hazır değildi.

Leto, "En azından artık makinelerin cazibesini bildiğimizi söyleyebilir misin?" diye sordu.

Luyseyal başıyla onayladı.

"İyi bakılan bir makine, bir insan hizmetkârdan daha güvenilir olabilir," dedi Leto. "Makinelerin duygulara kapılmayacağını biliriz."

Luyseyal sonunda konuşmayı başardı: "Butleryan Cihadı'nda o iğrenç makinelere karşı konulan yasağı kaldırmayı mı düşünüyorsunuz yani?"

Leto soğuk ve küçümseyici bir sesle, "Böyle salakça laflar etmeyi sürdürürsen, yemin ederim ki seni meydanda idam ettiririm," dedi. "Ben kâhininiz *değilim!*"

Luyseyal ağzını açtı ve konuşmadan kapadı.

Anteac koluna dokununca Luyseyal ürperdi. Anteac, Ses'i mükemmel bir şekilde kullanarak, usulca konuştu: "Tanrı

İmparator'umuz, Butleryan Cihadı'nın yasaklarına asla açıkça karşı gelmez."

Leto, Anteac'a gülümsedi; bu kibarca bir övgüydü. Bir profesyonelin en iyi performansını sergilediğini görmek her zaman hoştu.

"Her bilinçli zekâ bunu açıkça görebilir," dedi Leto. "Kendime koyduğum sınırlar, müdahale etmeyeceğim şeyler var."

Sözlerinin iki kadını da düşündürdüğünü gördü; ne demek istediğini, neyi ve neden ima etmiş olabileceğini anlamaya çalışıyorlardı. Tanrı İmparator dikkatlerini mi dağıtıyordu, Ixlilere odaklanmalarını sağlarken başka bir manevra mı yapıyordu? Yoksa Bene Gesseritlere Ixlilere karşı saflarını seçmelerinin vaktinin geldiğini mi söylüyordu? Hiçbir imada bulunmamış olması mümkün müydü? Leto'nun saikleri ne olursa olsun göz ardı edilemezdi. Lord Leto evrende şimdiye dek görülmüş en anlaşılmaz yaratıktı şüphesiz.

Leto Luyseyal'a kaşlarını çatarak baktı; herhangi bir sözünün onların aklını daha da karıştırmaktan başka işe yaramayacağını biliyordu. "Marcus Claire Luyseyal, geçmişte makinelerle fazla içli dışlı olmuş toplumlardan alınması gereken bir dersi *almamışsın* besbelli," dedi. "Makineler kullanıcılarını, birbirlerine de makineymiş gibi davranmaya sevk eder."

Moneo'ya baktı. "Moneo?"

"Gördüm Lordum."

Moneo boynunu uzatıp Bene Gesserit maiyetinin arkasına baktı. Diğer uçtaki kapıdan Duncan Idaho girmişti ve uzun adımlarla Leto'ya doğru yürümekteydi. Moneo hâlâ gergindi... Bene Gesseritlere güvenmiyordu; ama Leto'nun ders verircesine konuşmasının sebebini anlamıştı. *Sınıyor, hep sınıyor.*

Anteac genzini temizledi. "Lordum, ödülümüz ne olacak?"

"Cesursun," dedi Leto. "Seni bu yüzden gönderdiler şüphesiz. Pekâlâ, önümüzdeki on yıl boyunca baharat payınızı azaltmayacağım. O baharat özüyle aslında yapmaya çalıştığınız şeyi de bağışlayacağım. Ne kadar cömerdim, değil mi?"

"Çok cömertsiniz Lordum," dedi Anteac; sesinde bozulduğuna dair en ufak bir belirti yoktu.

Duncan Idaho kadınların arasından geçip Moneo'nun yanında durdu ve başını kaldırıp Leto'ya baktı. "Lordum, bir..." Sustu ve dönüp iki Rahibe Ana'ya baktı.

Leto, "Rahatça konuş," diye emretti.

"Peki Lordum." Idaho bunu gönülsüzce söylese de itaat etti. "Şehrin güneydoğu sınırında saldırıya uğradık; ama sanırım amaç dikkatimizi dağıtmaktı, çünkü şehirde ve Yasak Orman'da çatışmalar yaşandığına dair raporlar aldık... çok sayıda ufak çapulcu grubu şehre ve ormana dağılmış."

"Kurtlarımı avlıyorlar," dedi Leto. "Ormanda ve şehirde kurtlarımı avlıyorlar."

Idaho şaşkınlıkla kaşlarını çattı. "Şehirde kurtlar mı var Lordum?"

"Yırtıcılar," dedi Leto. "Bana göre yırtıcılar ile kurtların özü aynıdır."

Moneo şaşkınlıkla inledi.

Leto ona bakıp gülümsedi; birinin bir şeyi kavramasına, gözlerindeki perdenin çekilmesine, zihninin açılmasına tanık olmak ne güzeldi.

"Burayı korumak için büyük bir muhafız birliği getirdim," dedi Idaho. "Etrafta nöbet..."

"Getireceğini biliyordum," dedi Leto. "Şimdi kulaklarını dört aç; diğer muhafızları nerelere göndereceğini söyleyeceğim."

Leto, Rahibe Anaların huşu dolu bakışları altında, pusu kurulacak yerleri, her birlikte olması gereken asker sayısını, hatta bazı personellere ilişkin ayrıntılı talimatları, zamanlamayı, gerekli silahları ve hangi kuvvetlerin nerelerde konuşlandırılacağını Idaho'ya bir bir söyledi. Idaho her talimatı güçlü hafızasında sınıflandırdı. Kendini bu işe öyle kaptırmıştı ki Leto'nun sözü bitene dek soru sormadı, ama sonra yüzünde şaşkınlık ve korku belirdi.

Leto sanki Idaho'nun farkındalığının özüne bakıp düşüncelerini okuyordu. Idaho *İlk Lord Leto'nun güvenilir bir aske-*

riydim, diye düşünüyordu. *Bu şimdikinin dedesi olan Lord Leto hayatımı kurtarıp beni öz evladıymışım gibi evine almıştı. Bu Leto ona biraz benziyor... ama yine de farklı biri.*

Idaho, "Lordum, *bana* neden ihtiyaç duyuyorsunuz?" diye sordu.

"Gücün ve sadakatin sebebiyle."

Idaho başını iki yana salladı. "Ama..."

"Emirlerime uyuyorsun," dedi Leto; Rahibe Anaların bu konuşmayı pür dikkat dinlediği gözünden kaçmamıştı. *Gerçeğisöyletenler gerçeği duysun... sadece gerçeği.*

"Çünkü Atreideslere borcum var," dedi Idaho.

"Biz de buna güveniyoruz zaten," dedi Leto. "Bu arada, Duncan?"

"Evet Lordum?" Idaho'nun sesi, kendini topladığını gösteriyordu.

"Her yerde en az bir kişiyi sağ bırakın," dedi Leto. "Yoksa emeklerimiz boşa gider."

Idaho anladığını belirtmek için başını sertçe salladıktan sonra dönüp salonu uzun adımlarla kat etti ve az önce girdiği kapıdan çıkıp gitti. Leto çıkan Idaho'nun odaya giren Idaho'dan ne kadar farklı olduğunu ancak çok dikkatli birinin fark edebileceğini düşündü.

Anteac konuştu: "Bunlar hep o Büyükelçi'nin kırbaçlanması yüzünden."

Leto, "Kesinlikle," diye onayladı. "Başrahibeniz saygıdeğer Rahibe Ana Syaksa'ya bunu ayrıntılarıyla anlatın. Ona deyin ki, yırtıcılarla birlikte olmayı avlarla birlikte olmaya yeğlerim." Moneo'ya bakınca adam hemen hazır ola geçti.

"Moneo, ormanımda kurt kalmadı. Yerlerine insan kurtlar konulmalı. Bu işle ilgilen."

Kehanet transı başka durugörü deneyimlerine benzemez. Diğer trans halleri gibi duyusal algılardan soyutlanmak değil, kıpır kıpır bir okyanusa gömülmektir. Her şey hareket eder. Sonsuzluğun ortasında mutlak pragmatizme ve evrenin kendi başına hareket ettiğinin, değiştiğinin, kurallarının değiştiğinin, bütün bu hareketlilik içinde hiçbir şeyin daimi ya da mutlak olmadığının, herhangi bir şeye dair mekanik açıklamaların sadece belirli koşullarda geçerli olduğunun ve duvarlar yıkılınca eski açıklamaların geçersizleştiğinin, yeni hareketlerle savrulup gittiğinin farkındalığına, bu kesintisiz farkındalığa ve talepkâr bilince varılır. Böyle bir transta görülen şeyler derin ve çoğunlukla sarsıcıdır. Bütünlüğünüzü koruyabilmek için var gücünüzle savaşmanız gerekir, ama bunu başarsanız bile o derin transtan çıktığınızda içiniz değişmiş olur.

–Çalıntı Günlükler

Kabul Günü'nün gecesinde, başkaları uyurken, dövüşürken, rüya görürken veya ölürken Leto, kabul salonunun yalıtılmışlığında tek başına kaldı; kapılara sadece güvendiği birkaç Balıklarla Konuşan muhafızını dikmişti.

Uyumuyordu. Yapılması gerekenleri ve hayal kırıklıklarını düşünüp duruyordu.

Hwi! Hwi!

Hwi'nin kendisine gönderilmesinin sebebini artık biliyordu. Çok iyi biliyordu!

En gizli sırrım açığa çıkmış.

Sırrını öğrenmişlerdi. Hwi bunun kanıtıydı.

Leto'nun aklından çılgınca düşünceler geçiyordu. Bu korkunç metamorfoz tersine çevrilebilir miydi? Leto yeniden insan olabilir miydi?

İmkânsız.

Bu mümkün olsa bile, o noktaya ulaşmak için şu âna dek geçen süre kadar beklemek zorunda kalırdı. Üç bin yıldan fazla zaman sonra Hwi nerede olacaktı? Yeraltı mezarlığında, toz ve kemik yığını halinde yatıyor olacaktı.

Onun gibi bir şeyi kendim için, çiftleştirme yoluyla üretip hazırlayabilirim... ama hiçbiri ince ruhlu Hwi'm gibi olamaz.

Hem Altın Yol ne olacaktı? Leto bencilliğe kapılıp Altın Yol'u boş mu verecekti?

Altın Yol'dan bana ne! Bu salaklar bir kez olsun iyiliğimi istedi mi? Bir kez bile istemediler!

Ama bu doğru değildi. Hwi onu düşünüp iyiliğini istemişti. Çektiği işkenceyi paylaşıyordu.

Bunlar çılgınca düşüncelerdi; Leto onları aklından çıkarmak için muhafızların hafif ayak seslerine ve salonunun altından akan suyun şırıltısına kulak verdi.

Bu seçimi yaparken beklentilerim nelerdi?

İçindeki kalabalık bu soruya nasıl da gülüyordu! Leto'nun tamamlaması gereken bir görevi yok muydu? O kalabalığı bu anlaşma sayesinde dizginlememiş miydi?

"Tamamlaman gereken bir görevin var," dediler. "Tek bir hedefin var."

Tek bir hedefe sahip olmak fanatizmin göstergesidir! Ben fanatik değilim!

"Şüpheci ve zalim olmalısın. Anlaşmayı bozamazsın."

Neden bozamazmışım?

"O yemini kim etti? Sen ettin. Bu yolu sen seçtin."

Beklentiler!

"Tarihin bir nesilde uyandırdığı beklentiler çoğunlukla sonraki nesilde hüsranla sonuçlanır. Bunu senden iyi kim bilecek?"

Evet... hüsranla sonuçlanan beklentiler de koca toplulukları yabancılaştırabilir. Ben kendi başıma koca bir topluluğum!

"Yeminini hatırla!"

Evet. Yüzyıllara yayılan bozguncu kuvvetim ben. Beklentileri kısıtlıyorum... kendiminkiler de dahil olmak üzere. Sarkacı tutup, sallanmasını engelliyorum.

"Sonra da bırakıyorsun. Bunu sakın unutma."

Yorgunum. Ah, öyle yorgunum ki. Bir uyuyabilsem... gerçekten uyuyabilsem.

"Ayrıca kendine acıyıp duruyorsun."

Neden acımayayım ki? Neyim ben? Olabilecekken olmamış şeylere tek başına bakmak zorunda olan yapayalnız biriyim. Her gün izliyorum... ve birden Hwi çıkıyor karşıma!

"Başta tamamen fedakârca verdiğin karar şimdi seni bencilleştiriyor."

Her yerde tehlike var. Bu yüzden bencilliğimi zırh gibi kuşanmalıyım.

"Seninle temasa geçen herkes tehlikeye düşer. Bu senin doğan değil mi?"

Hwi bile tehlikede. Sevgili, tatlı, sevgili Hwi bile.

"Etrafına bu kalın duvarları sırf içlerinde oturup kendine acıyasın diye mi ördün?"

Bu duvarları İmparatorluk'umda büyük güçler dizginsiz kaldığı için ördüm.

"Onları sen dizginsiz bıraktın. Şimdi de onlarla uzlaşmak mı istiyorsun?"

Hwi'nin yüzünden. Böyle hisleri ilk kez bu kadar yoğun yaşıyorum. Lanet olası Ixlilerin işi bu!

"Sana bir makineyle değil, canlı bir bedenle saldırmaları ne ilginç."

Çünkü sırrımı keşfettiler.

"Çaresini biliyorsun."

Bu düşünce karşısında Leto'nun dev vücudu tepeden tırnağa titredi. Evet, çareyi biliyordu ve şimdiye kadar hep işe yaramış bir yöntemdi bu: Bir süreliğine kendi geçmişine dalıp gitmek. Bene Gesserit Rahibeleri bile böyle safarilere çıkamazdı... anılarda geriye doğru, ta hücresel farkındalığa dek gitmeyi veya yolda durup yoğun duyumsal hazların tadını çıkarmayı başaramazlardı. Leto bir keresinde, özellikle çok sevdiği bir Duncan'ın ölümünden sonra, hafızasında yer alan büyük müzik eserlerini turlamıştı. Mozart'tan çabuk sıkılmıştı. *Yapaydı! Oysa Bach... ahhh, Bach.*

Leto aldığı hazzı anımsıyordu.

Orgun başına oturmuş, müziği içimde hissediyordum.

Belleklerinin tamamında Bach ile boy ölçüşebilecek sadece üç müzisyen vardı. Licallo bile ondan iyi değildi; onun kadar iyiydi, ama daha iyi değildi.

Entelektüel kadınlar bu gece için uygun bir seçim olur muydu? Leto'nun babaannesi Jessica bunların en önde gelenlerindendi. Ama Leto'nun deneyimlerinden öğrendiği kadarıyla, bu gergin halinde Jessica gibi ona yakın biri derdine derman olmazdı. Çok daha derinleri araştırmalıydı.

Bu safariyi şaşkın bir konuğa açıkladığını hayal etti; gerçek hayatta kimse ona böylesine *kutsal* bir mesele hakkında soru sormaya cesaret edemeyeceğinden, tamamen hayali bir konuktu bu elbette.

"Atalarımın merdivenlerini iner, yan koridorlarda avlanır, kuytuluklara dalarım. Çoğunun ismini bilmezsin. Örneğin Norma Cenva'nın adını kim duymuş? Oysa ben onun hayatını yaşadım!"

Hayali konuğu, "Hayatını mı yaşadın?" diye sordu.

"Elbette. Yoksa atalarım ne işime yarar ki? İlk Lonca gemisini bir erkek mi tasarladı sanıyorsun? Tarih kitaplarınızda Aurelius Venport deniyor, değil mi? Ama yalan. Aslında sevgilisi Norma tasarlamıştı. Venport'a o tasarımın yanı sıra beş çocuk da verdi. Kibirli Venport daha azına razı olamazdı. Ama sonunda, sandığı kadar büyük bir insan olmadığını anlayınca yıkıldı."

"Onun da mı hayatını yaşadın?"

"Doğal olarak. Fremenlerin uzun göçlerine de katıldım. Ayrıca babamın ve diğer akrabalarımın soylarını ta Atreus Hanedanı'na dek takip ettim."

"Ne köklü bir hanedansınız!"

"Aramızdan budalalar da çıkmadı değil."

Leto *Kafamı dağıtmalıyım,* diye düşündü.

Cinsel haz ve deneyimler turuna mı çıkmalıydı?

"İçimde ne orjilerin yer aldığını hayal bile edemezsin! Röntgencinin hasıyım ben... hem sevişen(ler) hem de

izleyen(ler)im. Cinsellik konusunda cehalet ve yanlış fikirler ne büyük acılara yol açmış. Nasıl da dar görüşlü, nasıl da sefil insanlarız."

Ama Leto böyle bir seçim yapamayacağını biliyordu; bu gece olmazdı, şehrine Hwi gelmişken olmazdı.

Öyleyse savaşlara mı bakmalıydı?

Hayali konuğuna, "Hangi Napoleon daha korkaktı mı dedin?" diye sordu. "Biliyorum, ama söylemem. Ah evet, biliyorum."

Nereye gidebilirim? Tüm geçmiş önümde açık dururken, nereye gidebilirim?

Kerhaneler, katliamlar, tiranlar, akrobatlar, nüdistler, cerrahlar, erkek fahişeler, müzisyenler, sihirbazlar, rahipler, yılan yağı satıcıları, zanaatkârlar, rahibeler...

Hayali konuğuna, "Hulanın kadim zamanlarda sadece erkeklere özgü bir işaret dili olduğunu biliyor musun?" diye sordu. "Hulayı hiç duymadın mı? Doğru ya. Artık hula dansı yapan kaldı mı ki? Ama dansın çeşitli figürleri korundu. Artık eski anlamlarını taşımasalar da, onları görünce tanıyorum.

"Bir gece sabaha kadar halifelerin hayatlarını yaşadım; yüzyıllar boyunca İslam ile birlikte doğu ve batıya gittim. Ama ayrıntılarla canını sıkmayayım. Haydi, sen artık git konuğum!"

Sadece geçmişte yaşama fikri nasıl da cazip... sirenlerin çağrısı kadar baştan çıkarıcı, diye düşündü.

Ama lanet olası Ixliler yüzünden, geçmiş artık hiç işime yaramıyor. Hwi buradayken geçmiş nasıl da sıkıcı. Onu çağırsam hemen gelir. Ama çağıramam... şimdi olmaz... bu gece olmaz.

Geçmiş hâlâ onu çağırıyordu.

Kendi geçmişimde hacca çıkabilirim. Safari olması gerekmez. Tek başıma gidebilirim. Hac insanı arındırır. Safarilerdeyse turist oluyorum. Aradaki fark bu. İç dünyama tek başıma girebilirim.

Ve hiç dönmeyebilirim.

Leto bu tuzağa eninde sonunda düşeceğini, o rüya halinde kısılı kalacağını hissediyordu.

İmparatorluk'umda özel bir rüya hali yarattım. Bu rüyada yeni mitler oluşuyor, yeni yön ve hareketler beliriyor. Yeni... yeni... yeni... Rüyalarımdan, mitlerimden doğan şeyler var. Kendini bunlara benim kadar kaptırmaya meyilli biri var mı? Avcı kendi ağına düştü.

Leto çözümsüz bir duruma düştüğünü anladı... ne geçmiş, ne gelecek ne de şimdiki zaman onun derdine deva olabilirdi. Dev bedeni loş kabul salonunda titreyip ürperdi.

Kapıdaki Balıklarla Konuşan muhafızlardan biri diğerine fısıldadı: "Tanrı'nın canı mı sıkkın?"

Diğeri yanıtladı: "Sıkkındır tabii... evren günahkârlarla dolu."

Onları duyan Leto sessizce ağladı.

İnsanoğlunu Altın Yol'umdan geçirmek üzere yola çıktığımda, onlara hiç unutmayacakları bir ders vereceğime söz verdim. İnsanların sözleriyle inkâr etseler de eylemleriyle sürekli doğruladıkları temel bir şey var. Barış adını verdikleri huzur ve güvenlik ortamını aradıklarını söylerler. Oysa bunu söylerken bile nifak ve şiddet tohumları atmakla meşguldürler. Huzur ve güvenlik ortamını bulduklarında kıvrım kıvrım kıvranırlar. Nasıl da canları sıkılır. Onlara şimdi bir baksanıza. Ben bu sözleri kaydederken neler yaptıklarına bakın. Pöh! Onları binlerce yıl barış içinde yaşamaya zorladım; kaosa kaçmak için ellerinden geleni yapıyorlar, ama nafile. İnanın bana, Leto'nun Barışı'nı asla unutmayacaklar. Bundan sonra, huzur ve güvenlik aramaya kalkışmadan önce iyice düşünüp taşınacak ve gerekli hazırlıkları yapacaklar.

–Çalıntı Günlükler

Idaho hiç istemese de şafakta kendini bir İmparatorluk ornitopterinde, Siona'nın yanında oturur halde buldu; "güvenli bir yere" götürülüyordu. Ornitopter doğuya, dikdörtgen şeklinde ekinliklerden oluşan manzaranın üstünde yükselmeye başlayan altın rengi güneşe doğru hızla uçuyordu.

Büyük bir topterdi; küçük bir Balıklarla Konuşan müfrezesini, iki *misafiriyle* birlikte taşıyacak kadar büyüktü. Idaho müfreze komutanı olan, adının Inmeir olduğunu söyleyen iriyarı pilot kadının hayatında hiç gülümsemediğine kolayca inanabilirdi. Idaho'nun hemen önündeki pilot koltuğunda oturan kadının iki yanında kaslı birer Balıklarla Konuşan muhafız vardı. Idaho ile Siona'nın arkalarında da beş muhafız oturuyordu.

Inmeir şehrin ana meydanındaki karargâhta Idaho'nun yanına gelerek, "Tanrı sizi şehirden uzaklaştırmamı emretti,"

demişti. "Kendi güvenliğiniz için. Yarın sabah Siaynoq için döneceğiz."

Alarmların susmadığı gecenin ardından yorgun olan Idaho, "Tanrı'nın" emirlerine karşı çıkmanın boşunalığını sezmişti. Kalın kollu Inmeir istese onu koltuk altına sıkıştırıp götürecek kadar güçlü görünüyordu. Birlikte karargâhtan çıktıklarında gece havası buz gibiydi ve gökyüzünde yıldızlar tuzla buz olmuş pırlantaların parçaları gibi parlıyordu. Idaho bu yolculuğun sebebini ancak topterde bekleyen Siona'yı görüp tanıyınca merak etmeye başlamıştı.

Geceleyin fark ettiği bir şey vardı: Onn'daki çatışmaları başlatanlar yalnızca organize olmuş asiler değildi. Siona hakkında sorular sorduğunda, Moneo ona haber göndererek, "Kızım güvenli bir şekilde uzaklaştırıldı," demişti; mesajın sonuna, "Onu sana emanet ediyorum," cümlesini eklemişti.

Topterde Siona, Idaho'nun sorularını yanıtlamamıştı. Şimdi de yanında hiç konuşmadan, asık yüzle oturmaktaydı. Siona, Idaho'ya acılı çocukluğunu, Harkonnenlardan öç almaya yemin ettiği zamanları hatırlatıyordu. Neden bu kadar öfkeliydi? Onu motive eden neydi?

Idaho, Siona'yla Hwi Noree'yi nedense karşılaştırmaya başladığını fark etti. Hwi'yi görmeyi başarması kolay olmamıştı, ama Balıklarla Konuşanların ona başka yerlerdeki görevlerini ısrarla hatırlatmalarına karşın bunu becermişti.

Hwi için söylenecek söz, *ince ruhlu* olduğuydu. Eylemlerinin temelinde, doğasının özünde yer alan ve hiç değişmeyen bu ince ruhluluğu bir bakıma ona müthiş bir güç sağlıyordu. Idaho bunu oldukça çekici bulmuştu.

Onu tekrar görmeliyim.

Ama şimdilik, yanında somurtarak oturan, ağzını bıçak açmayan Siona'yla idare etmek zorundaydı. Eh... suskunluğa suskunlukla karşılık verebilirdi.

Aşağıdaki manzaraya baktı. Köylerin yer yer seçilen titrek ışık öbekleri, gün doğdukça soluklaşıyordu. Sareer çölü çok geride kalmıştı ve aşağıda uzanan topraklar asla çöl olmamış gibi görünüyordu.

Idaho *Bazı şeyler pek değişmiyor,* diye düşündü. *Bir yerden alınıp başka bir yere götürülüyorlar, o kadar.*

Aşağıdaki manzara ona Caladan'ın yemyeşil bahçelerini anımsatmıştı; Atreideslerin Dune'a gelmeden önce nesiller boyu yaşadığı o bol yeşillikli gezegene ne olduğunu merak etti. Aşağıda uzanan dar yolları, ata benzeyen altı ayaklı hayvanlar tarafından çekilen araçların tek tük görüldüğü pazar yollarını seçebiliyordu. Moneo bu arazi koşullarına uygun şekilde üretilmiş o yaratıkların sadece burada değil, tüm İmparatorluk'ta kullanılan başlıca yük hayvanları olduğunu söylemişti.

"Yürüyen bir topluluğun kontrol edilmesi daha kolaydır."

Idaho aşağı bakarken, Moneo'nun sözleri hafızasında canlanmıştı. Topterin ilerisinde engin çayırlar ve siyah taş duvarlarla birbirinden düzensizce ayrılmış, yemyeşil alçak tepeler belirdi. Idaho meralarda koyunlar ve çeşitli cinslerden, iri sığırlar gördü. Topter hâlâ loş olan dar bir vadinin üstünden geçti; vadinin dibinde dere akıyor gibiydi. Tek bir ışık ve incecik yükselen mavi bir duman, orada insanların yaşadığını gösteriyordu.

Siona birden eğilip pilotun omzuna hafifçe vurarak ileriyi, sağ tarafı gösterdi.

"Şurası Goygoa değil mi?" diye sordu.

Inmeir başını geriye çevirmeden, Idaho'nun anlam veremediği ölçüde duygulu bir sesle, "Evet," dedi.

"Orası güvenli bir yer değil mi?"

"Güvenli, evet."

Siona, Idaho'ya baktı. "Bizi Goygoa'ya götürmesini emret."

Idaho sebebini bilmese de Siona'nın dediğini yaptı: "Bizi oraya götür."

Inmeir o zaman geriye döndü; köşeli yüzü, Idaho'nun gece boyunca sandığı gibi ifadesiz değildi... derin bir duyguya kapıldığı belliydi. Ağız kenarları somurturcasına inikti. Sağ gözünün kenarı seğiriyordu.

"Goygoa'ya gitmeyelim Komutanım," dedi Inmeir. "Daha iyi yerler..."

Siona sertçe, "Tanrı İmparator bizi belirli bir yere götürmeni söyledi mi?" diye sordu.

Inmeir sözünün kesilmesine sinirlenmişti, ama Siona'ya bakmadı. "Hayır, ama O..."

"Öyleyse bizi şu Goygoa'ya götür," dedi Idaho.

Inmeir önüne dönüp tekrar topterin kumandalarına odaklandı; araç aniden sapınca Idaho, Siona'ya çarptı... topter yeşil tepelerin arasındaki yuvarlak bir çukura doğru uçuyordu.

Inmeir'in omzunun üstünden bakan Idaho gittikleri yeri inceledi. Çukurun tam ortasında, tıpkı civardaki duvarlar gibi siyah taştan inşa edilmiş bir köy vardı. Idaho köyün yukarısındaki bazı yamaçlarda meyve bahçeleri gördü... küçük bir sırta doğru kat kat yükseliyorlardı; sırtın yukarısında, sabahın ilk esintileriyle birlikte gökyüzünde süzülen şahinler seçiliyordu.

Idaho, Siona'ya bakarak, "Bu Goygoa nasıl bir yer?" diye sordu.

"Görürsün."

Inmeir hafifçe süzülmeye bıraktığı topteri köyün yanındaki düz bir çayıra ustaca indirdi. Balıklarla Konuşanlardan biri aracın köye bakan kapısını açtı. Baş döndürücü kokular, Idaho'nun burun deliklerine bir anda hücum etti... ocak ateşlerinden yükselen dumanların kesif kokusuyla karışık, ezik çimen ve hayvan dışkısı kokuları. Topterden usulca inen Idaho başını kaldırıp köyün sokağına baktı; insanlar ziyaretçileri görmek için evlerinden çıkıyordu. Idaho uzun, yeşil bir elbise giymiş yaşlı bir kadının yanındaki çocuğa eğilip bir şeyler fısıldadığını ve çocuğun hemen dönüp koşarak uzaklaştığını gördü.

Siona, "Burayı sevdin mi?" diye sordu. Idaho'nun yanına atladı.

"Hoş görünüyor."

Pilot ve diğer Balıklarla Konuşanlar çayırda yanlarına geldiğinde Siona, Inmeir'e baktı. "Onn'a ne zaman döneceğiz?"

"Sen dönmeyeceksin," dedi Inmeir. "Seni Kale'ye götürmem emredildi. Komutan dönecek."

"Anlıyorum." Siona başıyla onayladı. "Ne zaman yola çıkacağız?"

"Yarın şafakta. Köyün lideriyle konuşayım da bize kalacak yer ayarlasın." Inmeir köye doğru sert adımlarla yürümeye başladı.

"Goygoa," dedi Idaho. "Tuhaf bir isim. Dune zamanında nasıl bir yerdi acaba?"

"Ben biliyorum," dedi Siona. "Eski haritalarda adı Shuloch olarak geçiyor; anlamı '*hayaletli yer*'. Sözel Tarih'te burada eskiden korkunç suçlar işlendiği, sonrasında da tüm sakinlerinin öldürüldüğü söyleniyor."

Su hırsızlarıyla ilgili eski efsaneleri hatırlayan Idaho, "Jacurutu," diye fısıldadı. Etrafına bakınıp kumullarla kayalıkların kalıntılarını aradı, ama göremedi... sakin görünüşlü iki ihtiyar adamla birlikte dönen Inmeir'i gördü yalnızca. Adamlar soluk mavi pantolon ve eski gömlekler giymişti. Ayakları çıplaktı.

Siona, "Burayı biliyor musun?" diye sordu.

"Yalnızca efsanelerde geçen bir isim olarak."

"Buranın hayaletli olduğunu söyleyenler var, ama ben inanmıyorum," dedi Siona.

Idaho'nun karşısında duran Inmeir, çıplak ayaklı iki adama arkasında beklemelerini işaret etti. "Size kalacak yer ayarladım... lüks değil, ama idare eder; ama isterseniz köylülerin evlerinden birinde de kalabilirsiniz," dedi. Bunu söylerken dönüp Siona'ya baktı.

"Sonra karar veririz," dedi Siona. Idaho'nun koluna girdi. "Komutanla ben Goygoa'da biraz gezinmek ve manzaranın tadını çıkarmak istiyoruz."

Inmeir konuşacak oldu, ama vazgeçti.

Idaho, Siona'nın onu dikkatle inceleyen iki köylünün yanından geçirip götürmesine izin verdi.

Inmeir, "Yanınıza iki muhafız vereyim," diye seslendi.

Siona durup döndü. "Goygoa güvenli değil mi?"

Köylülerden biri, "Burası çok sakin bir yerdir," dedi.

"Öyleyse muhafıza ihtiyacımız olmaz," dedi Siona. "Topteri korusunlar."

Idaho'yu tekrar köye doğru götürmeye başladı.

Idaho kolunu çekip Siona'nın elinden kurtararak, "Pekâlâ," dedi. "Burası neresi?"

"Burayı çok huzurlu bulacağını düşünüyorum," dedi Siona. "Eski Shuloch gibi değil. Çok sakin bir yer."

Idaho, Siona'nın yanında yürürken, "Aklında bir şey var senin," dedi. "Nedir?"

"Gulâmların soru sormaya meraklı olduğunu hep duymuşumdur," dedi Siona. "Ama benim de sorularım var."

"Ya?"

"Leto senin zamanında nasıl biriydi?"

"Hangisi?"

"Doğru ya, iki Leto vardı... unutmuşum; biri dede, biri torun. Bizim Leto'yu soruyorum tabii ki."

"Çocuktu işte... tek bildiğim bu."

"Sözel Tarih'e göre, ilk eşlerinden biri bu köydenmiş."

"Eşler mi? Ama şey sanıyordum..."

"Henüz insan bedenine sahipken. Ablasının ölümünden sonra, ama solucana dönüşmeye başlamadan önce. Sözel Tarih'te dendiğine göre, Leto'nun eşleri İmparatorluk Kalesi'nin labirentine girdikten sonra ortadan kaybolmuşlar. Bir daha hologramlardaki yüzleri ve sesleri dışında onları gören ya da duyan olmamış. Leto binlerce yıldır evlenmedi."

Köyün ortasındaki küçük meydana varmışlardı; burası elli metre kadar uzunluktaydı ve tam ortasında alçak bir duvarla çevrili, berrak suyla dolu bir havuz vardı. Siona gidip duvara oturdu ve eliyle yanına pat pat vurarak Idaho'ya oturmasını işaret etti. Idaho önce köye bakındı; insanların perde arkasından onu izlediğini, çocukların işaret edip fısıldaştığını gördü. Sonra döndü ve ayakta kalarak Siona'ya baktı.

"Burası neresi?"

"Söyledim ya. Şimdi sen söyle, Muad'Dib nasıl biriydi?"

"Bir insanın sahip olabileceği en iyi dosttu."

"Sözel Tarih'te de öyle söyleniyor, ama Muad'Dib'in veliahtlarının hilafetine *Desposyni* deniyor... kulağa pek hoş gelmiyor bu."

Idaho *Bana yem atıyor,* diye düşündü.

Siona'nın niyetini merak ederken hafifçe gülümsedi. Siona bir şeylerin olmasını bekler gibiydi; huzursuzdu, hatta sanki korkuyordu... ama aynı zamanda sevinçliydi de. Çelişkili duygular içindeydi. Gevezelik ederek zaman geçirmeye çalışıyordu... ama neden?

Idaho koşan ayakların hafif sesini duyunca bu düşüncelerden sıyrıldı. Dönüp bakınca, bir ara sokaktan çıkan sekiz yaşlarında bir erkek çocuğun hızla yaklaştığını gördü. Koşan çocuğun çıplak ayakları küçük toz bulutları kaldırıyordu; arkasındaki sokakta bir yerlerde bir kadın ümitsizlikle bağırıyordu. Çocuk, Idaho'ya on adım kadar kala durdu ve ona aç gözlerle, rahatsız edici bir dikkatle baktı. İleride dönüşeceği erkeği az çok belli eden çıkık elmacık kemiklerine ve bitişik kaşlara sahip, siyah kıvırcık saçlı bu gürbüz çocuğu Idaho'nun gözü bir yerden ısırıyordu sanki. Çocuğun üstündeki tek parça mavi giysi yıkanmaktan solmuş olsa da, çok kaliteli bir kumaştan yapıldığı belliydi. Aşınmış kenarların bile sökülmesini önleyen kilit yöntemiyle dokunmuş punji pamuğundan yapılma gibiydi.

"Sen babam değilsin," dedi çocuk. Sonra dönüp gerisingeri koştu ve sokağın köşesinden saparak gözden kayboldu.

Dönüp kaşlarını çatarak Siona'ya bakan Idaho dilinin ucundaki soruyu sormaya neredeyse korkuyordu: *Bu benden önceki Duncan'ın çocuğu mu?* Sormasına gerek de yoktu, çünkü yanıtı zaten biliyordu... oğlanın tanıdık yüzünden, genotipinden anlamıştı. Çocukluk halimin tıpkısı. Bunu anlayınca kendini bomboş hissetti, içine sıkıntı bastı. *Ona karşı sorumluluğum ne?*

Siona yüzünü elleriyle örtüp omuzlarını kaldırdı. Hiç umduğu gibi olmamıştı. İntikam arzusunun ihanetine uğradığını hissediyordu. Idaho sadece bir *gulâm,* düşünmeye bile değmeyecek bir yabancı değildi. Siona topterde üstüne

savrulduğunda Idaho'yu hissetmiş ve onun yüzünden apaçık belli olan hislerini okumuştu. Ve o çocuk...

Idaho, "Benden öncekine ne oldu?" diye sordu. Sesi soğuk ve suçlayıcıydı.

Siona ellerini indirdi. Idaho'nun öfkesini dizginlemekte zorlandığı yüzünden okunuyordu.

"Emin değiliz; bir gün Kale'ye girdi ve bir daha çıkmadı," dedi Siona.

"Bu onun çocuğu mu?"

Siona başıyla onayladı.

"Benden öncekini sen öldürmüş olmayasın?"

"Ben..." Siona başını iki yana salladı; Duncan'ın böyle bir şeyi düşünebilmesi karşısında, bu suçlama karşısında afallamıştı.

"Buraya gelmemizin sebebi o çocuk mu?"

Siona yutkundu. "Evet."

"Onu görünce ne yapmamı bekliyordun ki?"

Siona omuz silkti. Kendini kirlenmiş hissediyordu; yaptığından utanmıştı.

Idaho, "Peki ya annesi?" diye sordu.

"O ve diğerleri şu sokakta yaşıyor." Siona çocuğun gittiği yönü başıyla gösterdi.

"Diğerleri mi?"

"Daha büyük bir oğlan da var... bir de kız. İstersen... yani şeyi ayarlayabilirim..."

"Hayır! Çocuk haklıydı. Ben onun babası değilim."

Siona, "Üzgünüm," diye fısıldadı. "Bunu yapmamalıydım."

Idaho, "Neden *burayı* seçti ki?" diye sordu.

"Çocuğun babası... senin..."

"Benden *önceki!*"

"Çünkü Irti, köyünden ayrılmak istemiyordu. En azından köylüler öyle diyor."

"Irti... çocuğun annesi mi?"

"Evet, senden öncekinin karısı; Sözel Tarih'te anlatılan kadim törenle evlendiler."

Idaho meydanı çevreleyen taş binaların ön cephelerine, örtülü pencerelere, dar kapılara baktı. "Benden önceki burada mı yaşıyordu?"

"Fırsat buldukça evet."

"O nasıl öldü Siona?"

"Gerçekten bilmiyorum... ama diğerlerini Solucan öldürdü. Buna eminiz!"

"Nereden biliyorsunuz?" Idaho, Siona'nın yüzünü inceledi. Siona bu dikkatli bakışlar karşısında gözlerini kaçırmak zorunda kaldı.

"Atalarımın anlattıklarına inanıyorum," dedi. "Gerçi bunu çeşitli notlar, söylentiler ve ipuçlarıyla, üstü kapalı söylemişlerdi... ama ben onlara inanıyorum. Babam da inanıyor!"

"Moneo bana böyle bir şeyden hiç bahsetmedi."

"Atreidesler hakkında söylenebilecek bir şey var," dedi Siona. "Sadık olduğumuz bir gerçek. Sözümüzü tutarız."

Idaho ağzını açtı, ama konuşmadan kapadı. *Tabii ya! Siona da bir Atreides.* Bu düşünce onu sarsmıştı. Bunu zaten biliyordu, ama kabullenmemişti. Siona bir tür asiydi, yaptıklarına Leto'nun neredeyse göz yumduğu bir asiydi. Gerçi Leto'nun onun ne kadar ileri gitmesine izin verdiği belirsizdi, ama Idaho onun Siona'ya hoşgörülü davrandığına emindi.

"Ona sakın zarar verme," demişti Leto. "Sınanması gerek."

Idaho, Siona'ya sırtını döndü.

"Bir şey bildiğiniz yok," dedi. "İpuçlarıymış, söylentilermiş!"

Siona karşılık vermedi.

"Leto da bir Atreides!" dedi Idaho.

"O Solucan!" dedi Siona; sesindeki düşmanlık neredeyse dokunulabilecek kadar yoğundu.

Idaho, "Lanet olası Sözel Tarih'iniz bir araya getirilmiş kadim dedikodulardan başka bir şey değil!" diye suçladı. "Ona yalnızca salaklar inanır."

"Solucan'a hâlâ güveniyorsun," dedi Siona. "Ama bu değişecek."

Idaho dönüp ona öfkeyle baktı.

"Onunla hiç konuşmadın bile!"

"Konuştum. Çocukken."

"Hâlâ çocuksun. Leto tüm Atreideslerin toplamı... hepsinin. Bu korkunç bir şey, ama o insanları tanırdım. Onlar dostlarımdı."

Siona başını iki yana sallamakla yetindi.

Idaho tekrar ona sırtını dönüp uzaklaştı. İçinin hissizleştiğini hissediyordu. Ruhu kurumuştu. Çocuğun girdiği sokağa doğru istemsizce yürümeye başladı. Peşinden koşarak yetişip yanında yürümeye başlayan Siona'ya aldırmadı.

Tek katlı taş evlerin sıralandığı sokak dardı; kemerli çerçeveli kapıların tümü kapalıydı. Pencereler kapıların küçük benzerleriydi. Idaho geçerken perdeler hafifçe kımıldıyordu.

Idaho ilk kavşakta durup sağa, çocuğun gittiği yöne doğru baktı. Birkaç adım ötesinde, uzun siyah etekli, koyu yeşil bluzlu, kır saçlı iki kadın kafa kafaya vermiş dedikodu yapıyorlardı. Idaho'yu görünce susup, meraklarını gizlemeden ona baktılar. Idaho kadınların bakışlarına bir süre karşılık verdikten sonra gözlerini yan sokağa çevirdi. Bu sokak boştu.

Idaho kadınlara doğru yürüyüp hemen yanlarından geçti. Kadınlar birbirlerine sokuldu ve dönüp ona baktı. Siona'ya tek bir bakış attıktan sonra gözlerini tekrar Idaho'ya çevirdiler. Siona yüzünde tuhaf bir ifadeyle, Idaho'nun yanında usulca yürüyordu.

Idaho *Üzüntü mü?* diye merak etti. *Pişmanlık mı? Merak mı?*

Anlamak güçtü. Önünden geçtikleri kapılarla pencereler Idaho'nun ilgisini daha çok çekiyordu.

Siona'ya, "Goygoa'ya daha önce geldin mi?" diye sordu.

"Hayır." Siona korku duyarcasına, alçak sesle konuşmuştu.

Idaho *Neden bu sokakta yürüyorum?* diye merak etti. Ama yanıtı biliyordu. *Şu kadın, Irti denen kadın nasıl biri acaba? Nasıl bir kadın ki beni buraya, Goygoa'ya getirebilmiş?*

Sağındaki bir perdenin kenarı çekilince Idaho meydandaki çocuğun yüzünü gördü. Sonra perde bırakıldı ve ardın-

dan açıldı. Şimdi pencerenin ardında bir kadın duruyordu. Idaho öylece durup onun yüzüne bakakaldı. Ancak en mahrem fantezilerinde gördüğü bir kadının yüzüydü bu... oval bir yüz, yumuşak hatlar, delici bakışlı siyah gözler, dolgun ve şehvetli dudaklar...

"Jessica," diye fısıldadı.

Siona, "Ne dedin?" diye sordu.

Idaho yanıt veremedi. Jessica'nın yüzüydü bu, Idaho'nun sonsuza dek yitirdiğine inandığı bir geçmişten çıkıp gelmiş bir yüzdü, genetik bir şakaydı... Muad'Dib'in annesinin yeni bir bedende yaratılmış haliydi.

Kadın perdeyi kapadı, ama yüzü Idaho'nun aklından çıkmıyordu; Idaho o yüzü asla hafızasından silemeyeceğini biliyordu. Bu kadının, Idaho'nun Dune'da birlikte tehlikelere göğüs gerdiği Jessica'dan daha yaşlı olduğu göz ve ağız kenarlarındaki çizgilerden anlaşılıyordu, vücut hatları da biraz daha dolgundu...

Idaho *Daha anaç,* diye düşündü. Sonra: *Ona... kime benzediğini söyledim mi hiç?*

Siona onu kolundan çekiştirdi. "İçeri girip onunla tanışmak ister misin?"

"Hayır. Buraya gelmem hataydı."

Tam Idaho geldiği yoldan dönmek üzere harekete geçerken, Irti'nin evinin kapısı sertçe açıldı. Bir delikanlı çıktı ve kapıyı arkasından kapadıktan sonra dönüp Idaho'ya baktı.

Idaho'nun on altısında olduğunu tahmin ettiği delikanlının babasının kim olduğu açıkça belliydi... *karakul* yününü andıran saçından, güçlü yüz hatlarından belliydi.

"Sen yenisisin," dedi delikanlı. Sesi şimdiden kalınlaşıp erkeksileşmişti.

"Evet." Idaho güçlükle konuşabilmişti.

Delikanlı, "Neden geldin?" diye sordu.

"Benim fikrim değildi," dedi Idaho. Böyle demek işine gelmişti, ayrıca Siona'ya hâlâ kızgındı.

Delikanlı, Siona'ya baktı. "Babamın öldüğünü duyduk."

Siona başıyla onayladı.

Delikanlı bakışlarını tekrar Idaho'ya çevirdi. "Lütfen git, bir daha da gelme. Anneme acı veriyorsun."

"Haklısın," dedi Idaho. "Leydi Irti'ye verdiğim rahatsızlık için özürlerimi ilet lütfen. Buraya istemeden getirildim."

"Kim getirdi?"

"Balıklarla Konuşanlar," dedi Idaho.

Delikanlı başıyla sertçe onayladı. Tekrar Siona'ya baktı. "Siz Balıklarla Konuşanlar birbirinize daha iyi davranırsınız sanıyordum." Sonra dönüp eve girdi ve kapıyı sertçe kapadı.

Idaho geldikleri yoldan dönmeye başladı; yürürken Siona'yı kolundan tutarak çekti. Siona başta tökezlese de ona ayak uydurmayı başardı ve kolunu çekip kurtardı.

"Beni Balıklarla Konuşan sandı," dedi Siona.

"Elbette. Onlara benziyorsun." Idaho, Siona'ya göz attı. "Irti'nin Balıklarla Konuşan olduğunu neden söylemedin?"

"Önemli gelmemişti."

"Ya?"

"O sayede tanışmışlardı."

Sokağın meydana açıldığı kavşağa ulaştılar. Idaho meydana zıt yönde, köy sınırındaki bahçelere ve meyveliklere doğru yürümeye başladı. Şoktaydı ve içine kapanmıştı; bilinci bütün bunları kaldıramıyordu.

Yoluna alçak bir duvar çıktı. Duvara tırmanıp üstünden geçti; Siona'nın da aynı şeyi yaptığını duydu. Etraflarında çiçek açmış ağaçlar vardı; beyaz çiçeklerin turuncu merkezlerinde koyu kahverengi böcekler iş başındaydı. Böcek vızıltıları ve çiçek kokuları Idaho'ya Caladan'ın orman çiçeklerini anımsattı.

Bir tepeye çıkınca dönüp Goygoa'ya baktı; dikdörtgen şeklindeki bu köy öyle muntazam inşa edilmişti ki. Çatıları düz ve siyahtı.

Siona tepenin gür çimenlerine oturup dizlerini göğsüne çekti ve kollarıyla sardı.

Idaho, "Niyetin bu değildi, değil mi?" diye sordu.

Siona başını iki yana sallayınca, Idaho onun ağlamaklı olduğunu fark etti.

"Neden Leto'dan bu kadar nefret ediyorsun?" diye sordu.

"Çünkü kendi hayatımız yok!"

Idaho aşağıdaki köye baktı. "Bunun gibi çok köy var mı?"

"Solucan'ın İmparatorluk'unun şekli bu!"

"Bunda ne terslik var?"

"Hiç... tek istediğin buysa."

"Sadece bu kadarına izin verdiğini mi söylüyorsun?"

"Birkaç pazar şehri var... Onn var. Ama duyduğuma göre gezegenlerin başkentleri bile büyük köylerden ibaretmiş."

"Tekrar sorayım: Bunda ne terslik var?"

"Bir hapishane!"

"Öyleyse git."

"Nereye? Nasıl? Bir Lonca gemisine atlayıp istediğimiz yere gidebileceğimizi mi sanıyorsun?" Siona, Goygoa'nın yanında duran topteri gösterdi; Balıklarla Konuşanlar aracın yakınında, çimenlerde oturuyordu. "Gardiyanlarımız gitmemize izin vermiyor!"

"Ama onlar gidebiliyor," dedi Idaho. "İstedikleri yere gidiyorlar."

"Sadece Solucan'ın onları gönderdiği yerlere!"

Siona yüzünü dizlerine bastırıp boğuk bir sesle konuştu: "Eskiden nasıldı?"

"Farklıydı ve genel olarak çok tehlikeliydi." Idaho köyü çevreleyen duvarlara, meralara, bahçelere ve meyveliklere baktı. "Burada, yani Dune'da toprak sahipliğini gösteren hayali sınırlar yoktu. Her şey Atreides Düklüğü'ne aitti."

"Fremenler hariç."

"Evet. Ama onlar da nereye ait olduklarını bilirdi; mesela belirli bir kayalığın bu tarafına... veya çöldeki beyaz panın sınırının ardına ait olurlardı."

"Nereye isterlerse gidebiliyorlardı!"

"Bazı yerler hariç."

"Bazılarımız çölü özlüyor," dedi Siona.

"Sareer var."

Siona başını kaldırıp Idaho'ya öfkeyle baktı. "Orası küçücük!"

"Bin beş yüz kilometre boyunda, beş yüz kilometre genişliğinde... çok da küçük sayılmaz."

Siona ayağa kalktı. "Solucan'a bizi böyle sınırlarla hapsetmesinin sebebini sordun mu?"

"Türümüzün varlığını güvenli bir şekilde sürdürebilmesi için Leto'nun Barışı, Altın Yol şartmış. Öyle *diyor.*"

"Babama ne demişti, biliyor musun? Küçükken gizli gizli onları dinlerdim. Ne dediğini duydum."

"Ne demişti?"

"Kriz yaşamamızı, biçimlendirme gücümüzü kısıtlamak için engellediğini söylemişti. 'Belalar insanlara direnme gücü verir, ama artık tek bela kaynağı benim. Tanrılar belaya dönüşebilir.' Aynen böyle dedi Duncan. Solucan bir hastalık!"

Idaho, Siona'nın sözlerinin doğruluğuna inansa da etkilenmemişti. Bunun yerine, öldürmesi emredilen Corrino'yu düşündü. *Bela.* Bir zamanlar bu İmparatorluk'u yönetmiş bir Hanedan'ın soyundan gelen o Corrino'nun güç hırsına kapılmış, baharat için kumpas kuran, orta yaşlı, şişman bir adam olduğu söylenmişti. Idaho bir Balıklarla Konuşan'a o adamı öldürmesini emretmişti; sonrasında Moneo ona bir sürü soru sormuştu.

"Neden kendin öldürmedin?"

"Balıklarla Konuşanların performansını görmek istedim."

"Nasıl buldun peki?"

"Beğendim."

Ama bu Corrino'nun ölümü Idaho'nun gerçeklik algısını sarsmıştı. Bir gece vakti, kendi kanından oluşan birikintinin ortasında yatan ufak tefek, şişman bir adam; plastaş sokağın gölgelerinden ayırt edilemeyen bir gölge. Gerçek değil gibiydi bu. Idaho, Muad'Dib'in bir sözünü hatırlıyordu: "*Zihin 'gerçeklik' adını verdiği bir yapıyı dayatır. Bu geçici yapı genellikle insanın duyularının bildirdiklerinden bağımsızdır.*" Lord Leto'yu nasıl bir *gerçeklik* harekete geçiriyordu?

Idaho Siona'ya baktı; kadının arkasındaki manzarada meyvelikler ve Goygoa'nın yeşil tepeleri vardı. "Köye inip, kalacağımız yeri bulalım. Yalnız kalmak istiyorum."

"Balıklarla Konuşanlar bize tek bir oda verecek."

"Onlar da mı bizimle kalacak?"

"Hayır, sadece ikimiz olacağız. Sebebi çok basit. Solucan, büyük Duncan Idaho'dan çocuk yapmamı istiyor."

Idaho, "Partnerlerimi ben seçerim," diye homurdandı.

"Balıklarla Konuşanlarımızdan birini memnun edersin eminim," dedi Siona. Birden dönüp tepeden inmeye başladı.

Idaho bir an kadının arkasından baktı; Siona'nın genç ve diri bedeni rüzgârda meyveliklerdeki ağaçların dalları gibi sarsılıyordu.

Idaho, "Damızlık aygırı değilim," diye mırıldandı. "Leto'nun bunu anlaması gerek."

Her geçen günle birlikte benim için biraz daha gerçekdışı, daha yabancı ve yeni günün sabahında kendimi bulduğum hale daha da uzak oluyorsunuz. Tek gerçeklik benim ve sizler benden farklılaştıkça gerçekliği yitiriyorsunuz. Ne kadar merak uyandırıcı olursam, bana tapanlar o kadar sıradanlaşıyor. Din merakı bastırır. Gerçekleştirdiğim her eylem, bana tapanları o oranda küçültüyor. Bu yüzden sonunda hiçbir şey yapmaz olacağım ve onlardan aldığım her şeyi insanlara, o gün geldiğinde yapayalnız olduklarını fark edecek ve kendi başlarına hareket etmek zorunda kalacak olan, korku içindeki insanlara geri vereceğim.

–Çalıntı Günlükler

Bekleyen güruhun sesi başka hiçbir şeye benzemiyordu ve Kraliyet Arabası'nın önünde yürüyen Idaho'nun karşısındaki uzun tünelin içlerinden gelmekteydi... yankılarla güçlenen ürkek fısıltılar, devasa bir ayağın sürtülüşü, çok büyük bir giysinin hışırtısı. Ve kokular... cinsel heyecanın sütsü nefesiyle karışık, tatlı ter kokuları.

Inmeir ile diğer Balıklarla Konuşan muhafızlar, şafağın sökmesinden bir saat sonra Idaho'yu buraya getirip, soğuk yeşil gölgelerle kaplı Onn meydanına indirmişlerdi. Idaho'yu diğer Balıklarla Konuşanlara teslim eder etmez havalanıp gitmişlerdi; Inmeir'in bundan hoşnut olmadığı açıkça belliydi... Siona'yı Kale'ye götürmesi gerektiği için Siaynoq ayinini kaçıracaktı.

Bastırılmış duygular taşıdığı belli olan yeni muhafızlar, Idaho'yu meydanın epey altındaki bir bölgeye götürmüştü; burası Idaho'nun incelediği şehir haritalarından hiçbirinde gösterilmiyordu. Bir labirentti... dört bir yanda uzanan, Kra-

liyet Arabası'nın geçebileceği genişlik ve yükseklikte koridorları olan bir labirentti. Idaho sonunda yön hissini yitirince dün geceyi düşünmeye başladı.

Goygoa'da kaldıkları yer küçük ve sade döşeli olmasına karşın konforluydu... o beyaz duvarlı, kutu gibi odaların her birinde ikişer portatif yatak ve birer pencereyle kapı vardı. Odalar Goygoa'nın "misafirhanesi" olarak kullanılan binanın koridorunda karşılıklı diziliydi.

Siona haklı çıkmıştı. Idaho'ya fikri sorulmadan, Siona'yla birlikte kalacağı söylenmişti; Inmeir bunu tartışmak gereksizmiş gibi davranmıştı.

Kapı üzerlerine kapanınca Siona, "Bana dokunmaya kalkarsan seni öldürmeye çalışırım," demişti.

Bunu öyle soğuk ve kararlı bir sesle söylemişti ki, Idaho az kalsın kahkahayı basacaktı. "Yalnız kalmayı yeğlerim," demişti. "Sen de kendini yalnızmışsın gibi düşün."

Atreideslerin hizmetindeyken her an savaşmaya hazır halde geçirdiği tehlikeli geceleri anımsayan Idaho tek gözü açık uyumuştu. Odanın zifiri karanlık olduğu nadirdi... perdeli pencereden giren ay ışığı ve hatta yıldız ışıkları, tebeşir beyazı duvarlardan yansıyordu. Idaho, Siona'nın kokusunun, kımıldanmalarının, soluklarının kendisini gerginleştirdiğini fark etmişti. Birkaç kez uyanıp onu dinlemişti; iki seferde, Siona'nın da kulak kabartıp onu dinlediğini sezmişti.

Sabah olup da Onn'a uçuş vakti gelince rahatlamıştı. Soğuk meyve suyuyla kahvaltı yapmalarının ardından, seher karanlığında toptere yaptıkları yürüyüş de Idaho'yu canlandırmış, iyi gelmişti. Siona'yla hiç konuşmamış ve Balıklarla Konuşanların meraklı bakışlarına içerlemişti.

Siona onunla tek bir kez, Idaho meydanda inince, topterden dışarıya eğilerek konuşmuştu.

"Arkadaşın olmak beni rahatsız etmez," demişti.

Ne tuhaf bir sözdü bu. Idaho biraz utanmıştı. "Eee... tabii, olur."

Ardından da yeni muhafızları onu götürmüştü; sonunda labirentteki bir terminale varmışlardı. Leto orada, Kraliyet

Arabası'nda Idaho'yu bekliyordu. Görüşme yeri, Idaho'nun sağında uzanarak başka koridorlarla birleşen bir koridorun geniş kısmıydı. Koyu kahverengi duvarlardaki altın rengi çizgiler, korkürelerin sarı ışığında parıldıyordu. Muhafızlar arabanın arkasında düzgünce yerlerini alarak, Idaho'yu Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzünün karşısında tek başına bırakmıştı.

"Duncan, Siaynoq'a giderken önümden yürüyeceksin," demişti Leto.

Tanrı İmparator'un derin kuyuları andıran koyu mavi gözlerine bakan Idaho bütün bu gizeme ve gizliliğe, buradaki insanların ketumluğuna ve açıkça belli olan heyecanlarına sinirlenmişti. Kendisine Siaynoq hakkında söylenen her şeyin, onun gizemini daha da artırdığını hissediyordu.

Gücenmiş bir sesle, "Ben gerçekten Muhafız Komutanı'nız mıyım Lordum?" diye sormuştu.

"Tabii ki öylesin! Ayrıca seni şimdi daha da onurlandırıyorum. Siaynoq'a katılabilen yetişkin erkeklerin sayısı çok azdır."

"Dün gece şehirde ne oldu?"

"Bazı yerlerde kanlı olaylar çıktı. Ama bu sabah ortalık süt liman."

"Zayiat verdik mi?"

"Bahsetmeye değmeyecek kadar az."

Idaho başıyla onaylamıştı. Leto, *Duncan'ının* başına kötü bir şey geleceğini kehanet gücü sayesinde anlamıştı. Bu yüzden de onu güvenli kırsal kesime göndermişti ve Idaho, Goygoa'ya gitmişti.

"Goygoa'ya gitmişsiniz," demişti Leto. "Orada yaşamak ister miydin?"

"Hayır!"

"Bana kızma," demişti Leto. "Seni Goygoa'ya göndermemiştim."

Idaho iç geçirmişti. "Beni uzaklaştırmanıza sebep olan tehlike neydi?"

"Sana yönelik bir tehlike değildi," demişti Leto. "Ama mu-

hafızlarımı heyecanlandırıyorsun; sen etraftayken, yeteneklerini sergilemeye fazla hevesli oluyorlar. Dün geceki olaylarsa bunu gerektirmiyordu."

"Ya?" Idaho afallamıştı. İnsanlarda böyle bir talebi olmadan, kendiliğinden kahramanlık hisleri uyandıracağını hiç düşünmemişti. Askerlere sert davranarak onları kahraman olmaya *teşvik etmek* gerekirdi. İlk Leto (yani şimdikinin dedesi) gibi liderlerse sırf varlıklarıyla bile askerlerine cesaret verirdi.

"Benim için çok değerlisin Duncan," demişti Leto.

"Evet... ama yine de damızlık aygırınız değilim!"

"İsteklerine elbette ki saygı gösterilecektir. Ama bunu başka zaman konuşuruz."

Idaho Balıklarla Konuşan muhafızlara bakmıştı; hepsi de gözlerini fal taşı gibi açmış, can kulağıyla dinliyordu.

Idaho, "Onn'a her gelişinizde çatışma çıkıyor mu?" diye sormuştu.

"Belirli dönemlerde. Şimdi hoşnutsuzlar epey bastırılmış durumda. Bir süre huzur ortamı hâkim olacak."

Idaho, Leto'nun ifadesiz yüzüne bakmıştı. "Benden öncekine ne oldu?"

"Balıklarla Konuşanlarım sana söylemedi mi?"

"Tanrısını korurken öldüğünü söylediler."

"Ama sen farklı bir söylenti duydun."

"Ne oldu?"

"Bana fazla yakın durduğu için öldü. Onu vaktinde güvenli bir yere gönderemedim."

"Goygoa gibi bir yere."

"Orada hayatının sonuna dek huzur içinde yaşamasını yeğlerdim, ama sen huzur arayan biri değilsin Duncan... bunu gayet iyi biliyorsun."

Idaho yutkundu; boğazında tuhaf bir yumru vardı. "Yine de ölümünün ayrıntılarını öğrenmek istiyorum. Ailesi var..."

"Ayrıntıları öğreneceksin, ailesini de merak etme. Himayem altındalar. Onları güvenli bir mesafede tutacağım. Şiddet asla peşimi bırakmaz, bilirsin. İşlevlerimden biri de

budur. Ama ne yazık ki en takdir edip sevdiğim insanlar bu yüzden daima acı çeker."

Idaho dudaklarını büzdü; duyduklarından tatmin olmamıştı.

"Kafanı yorma Duncan," dedi Leto. "Senden önceki bana fazla yakın durduğu için öldü."

Balıklarla Konuşan muhafızlar huzursuzca kımıldandı. Idaho onlara, sonra da sağ tarafında uzayıp giden tünele baktı.

"Evet, vakit geldi," dedi Leto. "Kadınları bekletmemeliyiz. Önümden, ama bana yakın yürü Duncan; Siaynoq ile ilgili sorularını yanıtlayacağım."

Idaho daha iyi bir seçenek düşünemediğinden itaat ederek, topuğunun üstünde dönüp grubun önüne düştü. Arkasındaki arabanın gıcırdayarak harekete geçtiğini ve onu izleyen muhafızların hafif ayak seslerini duydu.

Arabanın sesi birden kesilince Idaho dönüp baktı. Sebebi hemen anladı.

Tekrar önüne dönerken, "Süspansörlere geçmişsiniz," dedi.

"Tekerlekleri çektim, çünkü etrafıma kadınlar doluşacak," dedi Leto. "Onların ayaklarını ezmek istemeyiz."

Idaho, "Siaynoq nedir? Gerçekten nedir?" diye sordu.

"Söyledim ya. Büyük Paylaşım'dır."

"Baharat kokusu mu alıyorum?"

"Burnun çok hassas. Ayin ekmeğinde az miktarda baharat olur."

Idaho başını iki yana salladı.

Bu etkinliği anlamaya çalışan Idaho, Onn'a vardıklarında ilk fırsatta Leto'ya, "Siaynoq Yortusu nedir?" diye açıkça sormuştu.

"Ayin ekmeğini paylaşırız, o kadar. Ben bile yerim."

"Turuncu Katolik ayinindeki gibi mi?"

"Yo, hayır! O benim etim değildir. Maksat paylaşmak. Hepsi sadece dişi olduklarını hatırlar, tıpkı senin sadece erkek olman gibi... ama ben *her şeyim.* Onlar *her şeyle* paylaşımda bulunur."

Idaho duyduklarından pek hoşlanmamıştı. "Ne demek *sadece* erkek?"

"Yortuda kimlere verip veriştirirler, bilir misin Duncan?"

"Kimlere?"

"Sinirlerini bozan erkeklere. Fısıldaşmalarını dinlersen anlarsın."

Idaho bunu bir uyarı olarak algılamıştı: *Balıklarla Konuşanların sinirini bozma. Yoksa sonun kötü olur!*

Şimdi tünelde Leto'nun önünde yürürken, onun sözlerini anlamış olmasına karşın yeni bir şey öğrenmediğini düşünüyordu. Başını geriye çevirdi.

"Paylaşım'ı anlamıyorum."

"Ayinde bir arada oluruz. Göreceksin. Hissedeceksin. Balıklarla Konuşanlarım sadece onların bildiği özel bilgilere, günümüze kadar kesintisiz gelen bir geleneğe sahiptir. Artık sen de bunun parçası olacak ve böylece onların sevgisini kazanacaksın. Onları iyi dinle. Yakınlık fikrine açıklar. Birbirlerine olan sevgilerinde sınır tanımazlar."

Idaho *Yine laf kalabalığı,* diye düşündü. *Yine gizem.*

Tünelin giderek genişlediğini, tavanın da yükseldiğini gördü. Korkürelerin sayısı artmış, ışıkları da koyu turuncuya ayarlanmıştı. Idaho üç yüz metre kadar ilerideki yüksek kemerli girişi aydınlatan parlak kırmızı ışıkta parıldayarak hafifçe sağa sola sallanan yüzler seçebiliyordu. Yüzlerin altındaki, birbirine yakın durarak duvar oluşturan vücutlar siyah giysiliydi. Havadaki ter kokusu kesifleşmişti; heyecan hâkimdi.

Idaho bekleyen kadınlara yaklaşırken, aralarında geçit bıraktıklarını ve sağındaki alçak platforma bir rampanın yükseldiğini gördü. Kadınların tepesinde büyük bir kubbeli tavan vardı; o devasa mekân, kırmızıya ayarlı korkürelerle aydınlanıyordu.

"Sağdaki rampadan yukarı çık," dedi Leto. "Platformun merkezinin hemen ilerisinde dur ve yüzünü kadınlara dön."

Idaho anladığını belirtmek için sağ elini kaldırdı. Kemerli girişten geçer geçmez, bu kapalı mekânın büyüklüğüne şa-

şırdı. Platforma çıkarken salonu eğitimli gözleriyle inceleyerek buranın yuvarlak köşeli kare şeklinde olduğunu, kenar uzunluğunun en az bin yüz metre olduğunu tahmin etti. İçerisi kadınlarla doluydu; Idaho bunların yalnızca evrenin dört bir yanındaki Balıklarla Konuşan alaylarının seçilmiş temsilcileri olduğunu kendine hatırlattı... her gezegenden üçer kadın gelmişti. Salon öyle doluydu ki, iğne atılsa yere düşmezdi. Platformun etrafında elli metre kadar bir alanı boş bırakmışlardı, o kadar; Idaho platformda durup etrafı inceledi. Kadınlar başlarını kaldırmış, ona bakıyordu... yüzler, yüzler.

Leto arabasını Idaho'nun hemen arkasında durdurup, gümüşi derili kollarından birini kaldırdı.

Büyük salon hemen "Siaynoq! Siaynoq!" nidalarıyla inlemeye başladı.

Idaho sağır olmuştu. *Bu ses şehrin her yanından duyuluyordur herhalde,* diye düşündü. *Yerin çok altında değilsek.*

"Zevcelerim," dedi Leto. "Siaynoq'a hoş geldiniz."

Idaho, Leto'ya bakınca, koyu gözlerinin parladığını gördü. Leto'nun, aksini iddia etse de "bu lanet olası kutsallığa" bayıldığı belliydi. Idaho *Moneo hiç bu ayine katıldı mı acaba?* diye merak etti. Tuhaf bir düşünceydi bu, ama Idaho nereden aklına geldiğini biliyordu. Bu konuyu konuşabileceği bir başka fani insan olmalıydı. Muhafızlar Moneo'nun "devlet işleri için" gönderildiğini, ayrıntıları bilmediklerini söylemişti. Idaho bunu duyunca, Leto'nun devletindeki bir başka unsurun varlığını sezmişti. Gücün merkezi Leto'ydu, ama Leto'dan halka doğru yayılan güç hatları çoğu zaman kesişmiyordu. Bunun olabilmesi için pek çok şey gerekliydi... örneğin emirlere sorgusuz sualsiz itaat edebilecek güvenilir hizmetkârlar.

"Tanrı İmparator'un acı verici şeyler yaptığını pek az kişi görüyor," demişti Siona. "Tanıdığın Atreidesler de böyle miydi?"

Idaho bunları düşünürken karşısındaki Balıklarla Konuşan kalabalığına baktı. Kalabalıktakilerin gözlerinde hayranlık vardı! Huşu vardı! Leto bunu nasıl başarmıştı? Ve neden?

"Canlarım," dedi Leto. Yukarı dönük yüzlere konuşurken, Kraliyet Arabası'na gizlenmiş Ix yapımı ses yükselticiler sayesinde sesi salonun en uzak köşelerine dek yayılıyordu.

Idaho aşağıda dalgalanan kadın yüzlerine bakarken Leto'nun uyarısını hatırladı: *Onların sinirini bozma, yoksa sonun kötü olur!*

Böyle bir yerde bu uyarıya inanmak kolaydı. Bu kadınlar Leto'nun tek bir sözüyle, onun hedef gösterdiği herhangi birini parçalardı. Bunu sorgusuz sualsiz yaparlardı. Idaho bu kadınlar ordusuna hayranlık duymaya başlamıştı. Kendi canlarını düşünmüyorlardı. Tanrı'nın hizmetindeydiler!

Leto ön bölütlerini kabartıp başını kaldırırken Kraliyet Arabası hafifçe gıcırdadı.

"Sizler inancın bekçilerisiniz!" dedi Leto.

Hep bir ağızdan karşılık verdiler: "Size itaat ediyoruz Lordumuz."

"İçimde sonsuza dek yaşayacaksınız!" dedi Leto.

"Bizler ölümsüzüz!" diye bağırdılar.

"Sizi kimseyi sevmediğim kadar seviyorum!" dedi Leto.

"Seviyoruz!" diye haykırdılar.

Idaho ürperdi.

"Sizlere sevgili Duncan'ımı sunuyorum!" dedi Leto.

"Seviyoruz!" diye haykırdılar.

Idaho tepeden tırnağa titrediğini hissetti. Bu tapınmanın ağırlığı karşısında dizlerinin bağı çözülüyordu. Hem kaçmak hem de kalıp olanları kabullenmek istiyordu. Bu odada güç vardı. Güç!

Leto sesini alçaltarak konuştu: "Muhafızlar değişsin."

Kadınlar hep birden, hiç duraksamadan başlarını eğdi. Idaho'nun sağında, platformun altındaki açık alana tek sıra halinde yürüyerek giren beyaz cüppeli kadınlar belirmişti; Idaho bazılarının bebekler ve en fazla bir iki yaşında olan küçük çocuklar taşıdığını fark etti.

Daha önce öğrendiklerinden yola çıkan Idaho, bu kadınların Balıklarla Konuşanların arasından ayrılacağını anladı. Bir kısmı rahibe olacak, bir kısmıysa anne olarak tüm vaktini

çocuklarına ayıracaktı... ama hepsi de aslında Leto'nun hizmetinde olmayı sürdürecekti.

Idaho çocuklara bakarken, yaşadıkları bu deneyimin özellikle erkek çocukların hafızasına kazınacağını düşündü. Hayatlarının geri kalanı boyunca bilinçaltlarında taşıyacakları bu sır, tepkilerini gizliden gizliye etkileyecekti.

Yeni gelenlerin sonuncusu Leto'nun aşağısında durup ona baktı. Ardından salondaki diğer kadınlar da hep birden başlarını kaldırıp Leto'ya odaklandı.

Idaho sağına soluna bakındı. Beyaz giysili kadınlar platformun aşağısında en az beş yüz metre genişliğinde bir alanı kaplamıştı. İçlerinden bazıları çocuklarını Leto'ya doğru kaldırdı. Mutlak huşu ve boyun eğiş halindeydiler. Leto emretse, bu kadınlar bebeklerini platforma vura vura öldürürdü. Her şeyi yaparlardı!

Leto hafifçe dalgalanarak ön bölütlerini arabanın üstüne indirdi. Müşfikçe aşağıya baktı ve sesiyle hafifçe okşarcasına konuştu: "Sizlere imanınız ve hizmetlerinizle hak ettiğiniz ödülü veriyorum. İsteyin, verilecektir."

Devasa salonda tek bir karşılık yankılandı: "Verilecektir!"

"Neyim varsa sizindir," dedi Leto.

Kadınlar, "Neyim varsa sizindir," diye bağırdı.

"Şimdi benimle sessiz bir duayı paylaşın; her şeye müdahale edebileyim ki insanoğlunun sonu gelmesin."

Salondaki kadınlar hep birden başlarını eğdi. Beyaz giysili kadınlar sımsıkı sarıldıkları çocuklarına baktı. Idaho salondaki sessiz birliği, içine girip onu ele geçirmeye çalışan gücü hissetti. Ağzını iyice açıp derin soluklar aldı; bedenini işgal etmeye çalışan bir şeyle savaşır gibiydi. Panik içindeki zihni tutunabileceği, kalkan niyetine kullanabileceği bir şeyler aradı.

Bu kadınlar ordusunun bu kadar güçlü ve birlik içinde olduğunu tahmin etmemişti. Bu gücü kavrayamayacağını biliyordu. Onu gözlemleyip varlığını kabullenebilirdi, o kadar.

Leto'nun yarattığı buydu.

Idaho'nun aklına, Kale'deki bir görüşmeleri sırasında Leto'nun söyledikleri geldi: "Erkekler ordusunda, orduyu

besleyen uygarlıktan çok ordunun kendisine sadakat duyulur. Kadınlar ordusundaysa lidere sadakat duyulur."

Leto'nun yaratısının görünür kanıtına bakan Idaho, bu sözlerin ne kadar doğru olduğunu görüyor ve doğrulukları karşısında korkuya kapılıyordu.

Bunun parçası olmamı teklif ediyor, diye düşündü.

Leto'ya verdiği karşılık şimdi nasıl da çocukça geliyordu.

"Bence bunun bir mantığı yok," demişti.

"İnsanların çoğu mantıklı yaratıklar değildir."

"Hiçbir ordu, ister erkeklerden oluşsun ister kadınlardan, barışı garanti edemez! İmparatorluk'unuz da barış içinde değil! Siz sadece..."

"Balıklarla Konuşanlarım sana tarihimizi anlattı mı?"

"Evet, ama ayrıca şehrinizde gezip halkınızı inceledim. Halkınız saldırgan!"

"Görüyorsun ya Duncan? Barış saldırganlığa teşvik eder."

"Ama demiştiniz ki, Altın Yol'unuz..."

"Mutlak barışı sağlayamaz. O dinginliktir, katı sınıf sistemlerinin ve diğer birçok saldırganlık formunun gelişmesini sağlayan bereketli bir ortamdır."

"Bilmece gibi konuşuyorsunuz!"

"Geçmişten öğrendiklerimi söylüyorum; barış isteyenler yenilenlerdir. Barış kurbanların isteğidir. Kurbanlar saldırıya davetiye çıkarır."

"Peki ama sizin bu lanet olası, zoraki huzurunuz ne işe yarıyor o zaman?"

"Ortada bir düşman yoksa mutlaka yaratılmalıdır. Dış hedeflerden yoksun kalan bir ordu eninde sonunda mutlaka kendi halkına saldırır."

"Nasıl bir oyun oynuyorsunuz?"

"İnsanlığın savaşma arzusunu azaltıyorum."

"İnsanlar savaş istemez!"

"Onlar kaos ister. Savaş da kaosa ulaşmanın en kolay yoludur."

"Bunların hiçbirine inanmıyorum! Siz kendinize ait, tehlikeli bir oyun oynuyorsunuz yalnızca!"

"Haklısın, çok tehlikeli. İnsanların kadim davranış pınarlarına yöneliyor ve yönlerini değiştiriyorum. Bununla birlikte, insanoğlunun hayatta kalmasını sağlayan güçleri istemeden bastırmam tehlikesi var. Ama yine de seni temin ederim ki Altın Yol'um sürüyor."

"Ama çekişmeleri bastırmış değilsiniz!"

"Enerjileri sürekli dağıtıyor ve yönelimlerini değiştiriyorum. Bir şeyi kontrol edemiyorsan en azından dizginleyeceksin."

"Kadınlar ordunuzun yönetimi devralmasını önleyen nedir?"

"Liderleri benim."

Idaho şimdi büyük salonda toplanmış kadınlara bakarken, liderlerinin sahiden de Leto olduğunu kabullenmek zorunda kalıyordu. Ayrıca kendisine de biraz taptıklarını seziyordu. Bu öyle hoş bir histi ki... ne istese yaparlardı... ne istese! Bu büyük salonda potansiyel olarak patlayıcı bir güç vardı. Idaho bunu anlayınca, Leto'nun söylediklerini daha derinlemesine düşünmek zorunda kaldı.

Leto patlayıcı şiddetten bahsetmişti. Idaho kadınların sessizce dua edişini izlerken o sözleri hatırladı: "Erkekler sınıf saplantısına kapılmaya meyillidir. Katmanlı toplumlar yaratırlar. Katmanlı toplum ise şiddete en çok davetiye çıkaran toplumdur. Parçalanıp dağılmaz. Patlar."

"Kadınlar bunu hiç yapmaz mı?"

"Tamamen erkeklerin boyunduruğunda değillerse veya bir erkek rolü modelinde kısılı kalmamışlarsa hayır."

"Cinsiyetler arasındaki fark bu kadar büyük olamaz!"

"Ama öyle. Kadınlar cinsiyetlerine dayalı ortak amaçlar, sınıf ve kast sistemlerini aşan amaçlar bulur. Kadınlarımın dizginleri elde tutmalarına işte bu yüzden izin veriyorum."

Idaho şimdi karşısında dua eden kadınların gerçekten de dizginleri ellerinde tuttuklarını kabullenmek zorundaydı.

Leto bu gücün ne kadarını bana devredecek?

Bu öyle korkunç bir şekilde cazipti ki! Idaho hevesten titrediğini fark etti. Leto'nun niyetinin tam da bu olduğunu anlayınca içi buz kesti... *Beni ayartmaya çalışıyor!*

Büyük salondaki kadınlar dualarını bitirmiş, başlarını kaldırmış, Leto'ya bakıyordu. Idaho böylesine esrik yüzleri ilk kez görüyordu... bu yoğun tapınmayı andıran bir şeye ne seksin hazzına kapılmış ne de savaşta zafer kazanmış insanlarda tanık olmuştu.

"Bugün yanımda Duncan Idaho duruyor," dedi Leto. "Duncan herkes duyabilsin diye sadakatini burada ilan edecek. Duncan?"

Idaho bağırsaklarının buz kestiğini hissetti. Leto ona basit bir seçim sunmuştu: *Tanrı İmparator'a sadakatini ilan et ya da öl!*

Alay eder, duraksar veya herhangi bir şekilde karşı çıkarsam, bu kadınlar beni elleriyle öldürür.

Hiddete kapıldı. Ama sonra yutkundu, genzini temizledi ve konuştu: "Kimse sadakatimden şüphe duymasın. Atreideslere sadığım."

Sesinin Leto'nun Ix yapımı cihazı sayesinde yükselip salonun dört bir yanında gürlediğini duydu.

Bu onu irkiltti.

Kadınlar "Paylaşıyoruz!" diye haykırdı. "Paylaşıyoruz! Paylaşıyoruz!"

"Paylaşıyoruz," dedi Leto.

Yeşil, kısa cüppelerinden tanınan genç Balıklarla Konuşan öğrencileri dört bir yandan salona doluştu; oluşturdukları küçük hareket düğümleri, huşu dolu yüzlerden oluşan dokuyu girdap gibi dalgalandırdı. Her öğrenci, küçük kahverengi ekmek dilimleriyle tepeleme dolu birer tepsi taşıyordu. Tepsiler kalabalığın içinden geçirilirken dalga dalga uzanan eller dilimleri zarifçe aldı... kolların dansıydı bu. Her el bir dilim ekmek alıp havaya kaldırdı. Tepsi taşıyanlardan biri platformun kenarına gelip tepsiyi Idaho'ya uzatınca Leto konuştu:

"İki tane al ve birini bana ver."

Idaho eğilip iki dilim ekmek aldı. Ekmek dilimleri ince ve gevrekti. Idaho ayağa kalkıp birini yavaşça Leto'ya verdi.

Leto, "Yeni muhafızlar seçildi mi?" diye gürledi.

Kadınlar, "Evet Lordumuz!" diye haykırdı.

"Dinime sadık mısınız?"

"Evet Lordumuz!"

"Altın Yol'da yürüyor musunuz?"

"Evet Lordumuz!"

Kadınların haykırışları Idaho'ya dalga dalga vurarak onu sersemletiyordu.

Leto, "Paylaşıyor muyuz?" diye sordu.

"Evet Lordumuz!"

Kadınlar yanıt verirken Leto ekmek dilimini ağzına attı. Platformun önündeki anneler ellerindeki dilimlerden birer ısırık alıp, geri kalanını çocuklarına verdi. Beyaz cüppeli kadınların arkasındaki Balıklarla Konuşanlar kalabalığı da ellerini yavaşça indirip ekmek dilimlerini yedi.

"Ekmeğini ye Duncan," dedi Leto.

Idaho dilimi ağzına aldı. Gulâm bedeni baharata alıştırılmasa da belleği hâlâ anımsıyordu. Ekmekte hafif acı bir melanj tadı vardı. Bu tat Idaho'nun bilincinde eski anıları canlandırdı... siyeçte yenilen yemekler, Atreides Malikânesi'ndeki resmi ziyafetler... eskiden her şeyde baharat tadı vardı.

Ekmeği yutarken, salonun sessizleştiğini fark etti... herkes nefesini tutmuştu; sonra birden Leto'nun arabasından yüksek bir *tıkırtı* geldi. Idaho dönüp sesin kaynağını aradı. Leto arabasının bir kapağını açmış, içinden kristal bir kutu çıkarıyordu. Kutu içten gelen mavimsi gri bir ışıkla parlıyordu. Leto kutuyu arabasının üstüne koydu, kutunun parlak kapağını açtı ve içinden bir billurbıçak çıkardı. Idaho bıçağı sapındaki yeşil mücevherler ve sapın ucuna kazınmış şahin arması sayesinde hemen tanıdı.

Paul Muad'Dib'in billurbıçağı!

Idaho bu bıçağı görünce çok etkilendiğini fark etti. Gözlerini ondan alamıyordu; sanki yeterince dikkatli bakarsa, o bıçağın ilk sahibini geri getirebilecekti.

Leto bıçağı havaya kaldırdı. Zarifçe kıvrık bıçak, süt beyazı bir ışık yayıyordu.

"Hayatlarımızın tılsımı," dedi Leto. Kadınlar hâlâ ses çıkarmadan, pür dikkat bakıyordu.

"Muad'Dib'in bıçağı," dedi Leto. "Şeyh Hulud'un dişi. Şeyh Hulud geri gelecek mi?"

Kadınların bu kez bağırmak yerine mırıldanarak karşılık vermesi, sözlerini daha etkileyici kıldı:

"Evet Lordum."

Idaho, Balıklarla Konuşanların esrik yüzlerine tekrar baktı.

Leto, "Şeyh Hulud kimdir?" diye sordu.

Kadınlar yine hep bir ağızdan mırıldandı: "Sizsiniz Lordumuz."

Idaho başını sallayarak kendi düşüncelerini onayladı. Bu gördükleri, Leto'nun muazzam bir gücü eşi benzeri görülmemiş bir şekilde açığa çıkardığının kanıtıydı. Leto bundan bahsetmişti, ama bu devasa salonda görüp hissetmek bambaşkaydı. Yine de Idaho, Leto'nun sözlerini anımsadı; sanki gerçek anlamlarını sergilemek için bu ânı beklemişlerdi. O sözleri duyduğunda yeraltı mezarlığında olduklarını anımsıyordu... Leto'nun görünüşe göre çok sevdiği, Idaho'nunsa nefret ettiği, yüzyılların tozu ve çürümüş kadim cesetlerin kokusuyla dolu o rutubetli ve gölgeli mekândaydılar.

"Üç bin yıldan uzun süredir bu insan toplumunu oluşturup şekillendiriyorum; böylece tüm insanoğlunun ergenlikten çıkmasını sağlayacak bir kapı açıyorum," demişti Leto.

Idaho, "Dediklerinizin hiçbirinin kadınlar ordusuyla alakası yok!" diye itiraz etmişti.

"Tecavüz kadınlara yabancı bir kavramdır Duncan. Cinsiyet kökenli davranış farklılıklarını soruyordun. İşte sana bir örnek."

"Konuyu değiştirmeyi bırakın!"

"Değiştirmiyorum. Tecavüz her zaman için erkek ordularının fetihten sonraki ödülü olmuştur. Erkekler tecavüz eylemine giriştiklerinde, ergenlik fantezilerinden vazgeçmek zorunda kalmazlardı."

Idaho bunu duyunca nasıl da öfkelendiğini hatırladı.

"*Hurilerim* erkekleri evcilleştiriyor," demişti Leto. "Kadınlar evcilleştirmenin gerekliliğinin binlerce yıldır farkında."

Idaho, Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzüne konuşmadan bakmıştı.

"Evcilleştirmek," demişti Leto. "Bir tür sağ kalma düzenine ayak uydurmaktır. Kadınlar bunu erkeklerden öğrendi, şimdi de erkekler kadınlardan öğreniyor."

"Ama şey demiştiniz..."

"*Hurilerim* genellikle başlangıçta bir tür tecavüze boyun eğer, ama yalnızca derin bir karşılıklı bağ oluşturmak için."

"Lanet olsun! Siz..."

"Bağ dedim Duncan! Bağ!"

"Ben öyle bir bağ hissetmi..."

"Eğitim zaman alır. Sen kadim normsun; yeniyi değerlendirmek seninle kıyaslamakla mümkün oluyor."

Leto'nun sözleri bir an Idaho'yu hissizleştirmiş, yalnızca derin bir yitirmişlik hissi duymasına yol açmıştı.

"*Hurilerim* olgunlaşmayı öğretir," demişti Leto. "Onlar erkeklerin olgunlaşma sürecini denetlemeleri gerektiğini bilir. Böylece kendileri de olgunlaşır. Sonunda eş ve anne olurlar; böylece ergenlik saplantılarından kaynaklanan şiddet dürtüsünü ortadan kaldırırız."

"Görmeden inanmam!"

"Büyük Paylaşım sırasında göreceksin."

Idaho şimdi Siaynoq salonunda, Leto'nun yanında dururken müthiş bir güce, Leto'nun anlattığı türden bir insan evrenini *yaratabilecek* bir güce tanık olduğunu kabullendi.

Leto billurbıçağı içine geri koyduktan sonra kutuyu Kraliyet Arabası'ndaki yerine bıraktı. Kadınlar sessizce izliyordu... küçük çocuklar bile susmuştu; bu büyük salonda hissedilen güç herkesi sindirmişti.

Idaho çocuklara baktı; Leto bu çocukların büyük mevkilerle ödüllendirileceğini söylemişti... erkekler de kadınlar da önemli makamlara gelecekti. Erkek çocuklar hayatları boyunca kadınlar tarafından yönetilecekti; böylece (Leto'nun tabiriyle) "ergenlikten çıkıp çocuk sahibi erkeklere dönüşme evreleri" daha kolay olacaktı.

Balıklarla Konuşanlar ile çocuklarının hayatlarında "başkalarının tatmadığı bir heyecan" vardı.

Idaho *Irti'nin çocuklarına ne olacak?* diye merak etti. *Benden önceki Duncan da buraya gelip karısının beyazlar içinde Leto'nun ayinine katılmasını izlemiş miydi?*

Leto burada bana ne teklif ediyor?

Hırslı bir komutan, bu kadınlar ordusu sayesinde Leto'nun İmparatorluk'unu ele geçirebilirdi. Yoksa ele geçiremez miydi? Hayır... Leto yaşadığı sürece hayır. Leto bu kadınların "doğasında" asker saldırganlığı olmadığını söylemişti.

"İçlerinde bu saldırganlığın gelişmesini önlüyorum," demişti. "Her on yılda bir, Kraliyet Festivali'yle birlikte muhafızlar değişir ve sıra yeni nesle gelir; ölen kız kardeşlerini düşünür, sonsuza dek yitirdikleri sevdikleri için üzülürler. Siaynoqlar öngörülür şekilde birbirini takip eder. Değişim hiç değişmeksizin sürer."

Idaho gözlerini beyaz giysili kadınlar ve onların çocuklarından ayırdı. Sessiz yüzlere bakarken, karşısındaki kalabalığın İmparatorluk'un her tarafına yayılmış muazzam kadınlar ordusunun yalnızca küçük bir bölümü olduğunu düşündü. Leto'nun şu sözlerine artık inanıyordu:

"Güçleri azalmıyor. Her on yılda bir artıyor."

Idaho *Amaç ne?* diye merak etti.

Hurilerini kutsarcasına kollarını kaldıran Leto'ya baktı.

"Şimdi aranızda yürüyeceğiz," dedi Leto.

Kadınlar geriye çekilip yol açtı. Kalabalığın içlerine uzanan yol, büyük bir deprem sırasında yeryüzünde açılmış bir yarık gibiydi.

"Duncan, önümden yürüyeceksin," dedi Leto.

Idaho yutkundu... boğazı kurumuştu. Avucunu platformun kenarına dayayıp aşağıdaki boş alana atladı ve *yarığa* girdi, çünkü bu sınavı ancak böyle sona erdirebileceğini biliyordu.

Arkasına göz atınca, Leto'nun arabasının süspansörleri sayesinde havada görkemle süzülerek indiğini gördü.

Önüne dönüp adımlarını hızlandırdı.

Kadınlar yolu daralttı. Şimdi tuhaf bir şekilde hareketsizdiler ve pür dikkat kesilmişlerdi... önce Idaho'ya, sonra da ardından gelen lx yapımı arabadaki devasa, gelişmemiş solucan bedenine baktılar.

Idaho soğukkanlılığını koruyarak yürürken kadınlar her taraftan ellerini uzatıp ona, Leto'ya ve Kraliyet Arabası'na dokunmaya başladı. Idaho kadınların tutkularını dizginlediklerini dokunuşlarından hissetti; hayatında hiç bu kadar korkmamıştı.

Liderliğin kaçınılmaz sorunu şudur: Kim Tanrı rolüne soyunacak?

–MUAD'DIB
Sözel Tarih'ten

Genç bir Balıklarla Konuşan rehberin peşinden yürüyen Hwi Noree, spiral şeklindeki geniş bir rampadan Onn'un derinliklerine iniyordu. Lord Leto onu Festival'in üçüncü gününün akşamında, geç bir saatte çağırdığında Hwi Noree duygusal dengesini korumakta zorlandığı bir görüşme yapmaktaydı.

Baş asistanı Othwi Yake hoş bir adam değildi; uzun ince yüzlü, açık sarı saçlı bir yaratıktı ve hiçbir şeye uzun süre bakmazdı... hele konuştuğu insanların gözlerine *asla* bakmazdı. Yake, Hwi Noree'ye kendi tabiriyle "Festival Şehri'nde geçenlerde patlak veren şiddet olaylarının özetini" içeren, memerase kâğıdına yazılmış, tek sayfalık bir rapor sunmuştu.

Hwi'nin oturduğu masanın yanında durmuş ve onun sol tarafındaki bir noktaya bakarak, "Balıklarla Konuşanlar şehrin her yerinde Yüz Dansçılarını öldürüyor," demişti. Buna pek üzülmüşe benzemiyordu.

Hwi sertçe, "Neden?" diye sormuştu.

"Bene Tleilaxlıların Tanrı İmparator'u öldürmeye kalkıştığı söyleniyor."

Hwi bunu duyunca korkuya kapılmıştı. Arkasına yaslanıp çevresine, elçilik ofisine bakınmıştı... o yuvarlak odada bulunan, yarım daire şeklindeki masanın cilalı, ışıl ışıl yüzeyinin altında çeşitli Ix cihazlarının kumandaları gizliydi. Odanın karanlık ve ciddi bir havası vardı; kahverengi ahşap panellerin ardında casusluğa karşı koruma sağlayan cihazlar gizliydi. Pencere yoktu.

Hwi korkusunu belli etmemeye çalışarak başını kaldırıp Yake'ye bakmıştı. "Peki Lord Leto..."

"Suikasttan yaralanmadan kurtulmuş gibi görünüyor. O kırbaçlama olayı suikast girişimi yüzündendi herhalde."

"Yani sahiden öyle bir girişim *oldu mu* sence?"

"Evet."

Tam o sırada, Lord Leto'nun gönderdiği Balıklarla Konuşan, ön ofistekiler gelişini haber verirken içeri girmişti. Arkasında "Rahibe Ana Anteac" olarak tanıttığı yaşlı bir Bene Gesserit vardı. Anteac Yake'ye gözünü dikmiş bakarken, pürüzsüz ve neredeyse çocuksu bir yüze sahip genç bir kadın olan Balıklarla Konuşan mesajı iletmişti:

"Lord Leto 'Seni çağırdığımda hemen geleceksin' dediğini size hatırlatmamı istedi. Sizi çağırıyor."

Balıklarla Konuşan bu mesajı iletirken, Yake huzursuzca kımıldanmaya başlamıştı. Odada bulunmayan bir şeyi ararcasına etrafa bakınmıştı. Hwi elbisesinin üstüne koyu mavi bir cüppe geçirdikten sonra Yake'ye kendisi dönene dek ofiste kalmasını söyleyip elçilikten çıkmıştı.

Elçiliğin dışarısında, turuncu akşam göğünün altında, tuhaf bir şekilde boş bir sokakta Anteac Balıklarla Konuşan'a bakıp sadece, "Evet," demişti. Sonra da yanlarından ayrılmıştı ve Balıklarla Konuşan Hwi'yi boş sokaklardan geçirerek yüksek, penceresiz bir binaya götürmüştü; binanın içinde şehrin derinliklerine inen bu spiral şeklinde rampa vardı.

Rampanın keskin dönemeçlerinden inmek Hwi'nin başını döndürüyordu. Rampanın ortasındaki boşlukta salınan küçük, beyaz korküreler oldukça iri yapraklı, morumsu yeşil bir asmayı aydınlatıyordu. Asma ışıldayan altın sarısı tellerde asılıydı.

Rampanın siyah, yumuşak zemini ayak seslerini yuttuğundan Hwi cüppesinin hışırtılarının iyice farkında oluyordu.

"Beni nereye götürüyorsun?" diye sordu.

"Lord Leto'ya."

"Biliyorum, ama o nerede?"

"Özel odasında."

"Amma da aşağıdaymış."

"Evet, Lord çoğu zaman derinlikleri yeğler."

"Böyle döne döne inmekten başım döndü."

"Asmaya bakmazsanız geçer."

"Ne bitkisi bu?"

"Tunyon asması... tamamen kokusuz olduğu söylenir."

"Hiç duymadım. Nereden geldi?"

"Sadece Lord Leto biliyor."

Konuşmadan yürüdüler; Hwi kendi hislerini anlamaya çalışıyordu. Tanrı İmparator'u düşündüğünde üzülüyordu. Leto'nun içindeki erkeği, insan olarak kalsaydı olacağı erkeği görüyordu. Öyle bir adam neden öyle bir hayatı seçmişti? Bunu bilen var mıydı? Moneo biliyor muydu?

Belki de Duncan Idaho biliyordu.

Hwi, Idaho'yu düşünmeye başladı... o fiziksel açıdan öyle çekici bir erkekti ki. Mıknatıs gibiydi! Hwi onun çekimine kapıldığını hissediyordu. Keşke Leto, Idaho'nun bedenine, görünüşüne sahip olsaydı. Moneo ise... ayrı meseleydi. Hwi önünde yürüyen Balıklarla Konuşan'ın sırtına baktı.

"Moneo'dan biraz bahsedebilir misin?" diye sordu.

Balıklarla Konuşan başını çevirip omzunun üstünden ona baktı; soluk mavi gözlerinde tuhaf bir ifade vardı... kaygı veya garip bir huşu.

Hwi, "Bir şey mi oldu?" diye sordu.

Balıklarla Konuşan tekrar önüne dönüp, spiral şeklinde inen rampaya odaklandı.

"Lord Leto, Moneo'yu soracağınızı söylemişti," dedi.

"Öyleyse Moneo'yu anlat bana."

"Ne anlatayım? Lord'un en yakın sırdaşıdır."

"Duncan Idaho'dan da mı yakın?"

"Ah, evet. Moneo bir Atreides'tir."

"Moneo dün bana geldi," dedi Hwi. "Tanrı İmparator hakkında bilmem gereken bir şey olduğunu söyledi. Tanrı İmparator'un ders vermek uğruna *her şeyi*, her şeyi yapabileceğini söyledi."

Balıklarla Konuşan, "Evet, öyle düşünenler çok," dedi.

"Sen aynı fikirde değil misin peki?"

Hwi bu soruyu sorarken rampanın son dönemecini de inerek küçük bir antreye girmişlerdi; sadece birkaç adım ötede kemerli bir giriş vardı.

Balıklarla Konuşan, "Lord Leto sizinle hemen şimdi görüşecek," dedi. Sonra rampaya geri döndü ve neye inandığını söylemeden yukarı çıkmaya başladı.

Hwi kemerin altından geçince kendini basık tavanlı bir odada buldu. Burası kabul salonundan çok daha küçüktü. Havası serin ve kuruydu. Üst kenarlara gizlenmiş ışık kaynakları donuk sarı ışık yayıyordu. Gözleri odanın loşluğuna alışan Hwi, alçak bir kabartının etrafına yerleştirilmiş halılar ve yumuşak minderler gördü... Kabartı hareket edince Hwi ağzını eliyle örttü, sonra da kabartının Lord Leto olduğunu anladı; Leto arabasındaydı, ama araba yer döşemesinden daha alçak bir zemindeydi. Hwi odanın böyle tasarlanmasının sebebini hemen anladı. Lord Leto, insan konuklarına tepeden bakarak onları ürkütmek, rahatsız etmek istemiyordu. Ama uzun, devasa gövdesini tamamen gizleyemezdi; tek yapabildiği, gölgelerin içinde kalmak ve ışığın yalnızca yüzüyle ellerini aydınlatmasını sağlamaktı.

"İçeri gel de otur," dedi Leto. Alçak, cana yakın bir sesle konuşmuştu.

Hwi, Leto'nun yüzünün sadece birkaç metre önündeki kırmızı bir mindere oturdu.

Leto onun hareketlerini bariz bir keyifle seyrediyordu. Hwi'nin üstünde koyu sarı bir elbise vardı; örülüp arkadan toplanmış saçı, yüzünü genç ve masum gösteriyordu.

"Mesajınızı Ix'e ilettim," dedi. "Yaşımı bilmek istediğinizi de söyledim."

"Belki söylerler," dedi Leto. "Hatta bakarsın doğruyu bile söylerler."

"Nerede ve hangi koşullarda doğduğumu bilmek isterim, ama sizin bununla ilgilenmenizin sebebini bilmiyorum," dedi Hwi.

"Seninle ilgili her şey beni ilgilendiriyor."

"Beni daimi Büyükelçi yapmanızdan hoşlanmayacaklar."

"Efendilerin tuhaf bir şekilde hem resmiyete düşkün hem de gevşekler," dedi Leto. "Ahmaklardan hazzetmem."

"Ahmak olduğumu mu düşünüyorsunuz Lordum?"

"Malky ahmak değildi, sen de değilsin canım."

"Amcamdan yıllardır haber alamıyorum. Hâlâ hayatta olup olmadığını merak ediyorum bazen."

"Belki bunu da öğreniriz. Malky *Takiye* yaptığımdan bahsetti mi hiç?"

Hwi bir an düşündükten sonra, "Bu eski Fremenlerin *Ketman* dediği şey, değil mi?" diye sordu.

"Evet. Zarar gelmemesi için kimliğini gizlemek anlamına gelir."

"Şimdi hatırladım. Amcam çeşitli mahlaslarla tarihçeler yazdığınızı söylemişti; bunlardan bazıları epey meşhurmuş."

"*Takiye* meselesi de zaten onunla bu konuyu konuşurken açılmıştı."

"Neden bundan bahsediyorsunuz Lordum?"

"Başka konulara girmeyelim diye. Noah Arkwright'ın kitaplarını benim yazdığımı biliyor muydun?"

Hwi elinde olmadan kıkırdadı. "Çok ilginç Lordum. Onun *hayatını* okumam söylenmişti."

"Hayatını yazan da benim. Peki, benden nasıl sırlar öğrenmen emredildi?"

Hwi, Leto'nun konuyu böyle aniden değiştirmesi karşısında hiç bocalamadı.

"Lord Leto'nun dininin iç mekanizmalarını ve işleyiş tarzını merak ediyorlar."

"Öyle mi?"

"Dinin kontrolünü Bene Gesseritlerin elinden almayı nasıl başardığınızı bilmek istiyorlar."

"Benim yaptığımı yapabilmeyi umuyorlardır şüphesiz."

"Eminim akıllarında bu vardır Lordum."

"Hwi, Ixliler için berbat bir temsilcisin sen."

"Ben sizin kulunuzum Lordum."

"Peki, senin de kendi adına merak ettiğin şeyler yok mu?"

"Korkarım merak ettiğim şeyler hoşunuza gitmeyebilir," dedi Hwi.

Leto bir an Hwi'yi süzdükten sonra, "Anlıyorum," dedi. "Evet, haklısın. Şimdilik özel konulara girmeyelim. Rahibeler Birliği'nden bahsetmemi ister misin?"

"Evet, iyi olur. Bugün Bene Gesserit delegasyonundan biriyle tanıştım, biliyor musunuz?"

"Anteac ile."

"Onu korkutucu buldum," dedi Hwi.

"Anteac'tan hiç korkma. Onu elçiliğinize gönderen benim. Elçiliğinize Yüz Dansçılarının sızdığının farkında mıydın?"

Hwi inledi ve kalakaldı; göğsü buz kesti. "Othwi Yake mi?" diye sordu.

"Şüphelenmiş miydin?"

"Ondan hoşlanmamıştım, o kadar; ayrıca duyduğuma göre..." Hwi gerçeği anlayınca omuz silkti: "Ona ne oldu peki?"

"Asıl Yake'ye mi? Ölmüştür. Yüz Dansçıları, kılığına girdikleri kişileri genellikle öldürür. Balıklarla Konuşanlarıma elçiliğinizdeki tüm Yüz Dansçılarını öldürmelerini çok net bir dille emrettim."

Hwi sussa da yanaklarından yaşlar süzülüyordu. *Sokaklar o yüzden boştu demek. Anteac o yüzden gizemli bir şekilde "Evet" dedi. Bu birçok şeyi açıklıyor.*

"Sana Balıklarla Konuşan yardımcılar vereceğim; şimdilik onlarla idare edersin," dedi Leto. "Balıklarla Konuşanlarım seni çok iyi korur."

Hwi başını iki yana sallayınca gözyaşları etrafa saçıldı. Ix Engizitörleri Tleilaxlılara çok kızacaktı. Ixliler Hwi'nin yazacağı rapora inanır mıydı acaba? Elçiliğindeki herkesin yerine Yüz Dansçıları geçmişti demek! Buna inanmak güçtü.

Hwi, "Hepsi mi?" diye sordu.

"Yüz Dansçılarının senin adamlarından herhangi birini sağ bırakmaları için sebep yoktu. Sırada sen vardın."

Hwi ürperdi.

"Seni öldürmeyi erteleddiler, çünkü beni kandırabilmek için seni çok iyi taklit etmeleri gerektiğini biliyorlardı," dedi Leto. "Neler yapabildiğimden emin değiller."

"Öyleyse Anteac..."

"Rahibeler de, ben de Yüz Dansçılarını fark etme yeteneğine sahibiz. Hele Anteac... işinde gayet iyidir."

"Tleilaxlılara kimse güvenmiyor," dedi Hwi. "Neden çok önceden yok edilmediler?"

"Uzmanlar sınırlılıklarının yanı sıra faydalı da olabilir. Beni şaşırtıyorsun Hwi. Gözünü kan bürüyebileceğini hiç düşünmezdim."

"Tleilaxlılar... insan olamayacak kadar zalim. İnsan değiller!"

"Seni temin ederim ki insanlar da en az onlar kadar zalim olabilir. Benim de zalimlik yaptığım oldu."

"Biliyorum Lordum."

"Gerçi kışkırtılmıştım," dedi Leto. "Ama cidden yok etmeyi aklımdan geçirdiğim tek halk Bene Gesseritler."

Hwi öyle şaşırdı ki konuşamadı.

"Olmaları gereken şeye hem çok yakın hem çok uzaklar," dedi Leto.

Hwi sonunda konuşabildi: "Ama Sözel Tarih'e göre..."

"Rahibe Anaların dini, evet. Onlar eskiden farklı toplumlara göre farklı dinler tasarlardı. Buna *mühendislik* derlerdi. Kulağa nasıl geliyor sence?"

"Duygusuzca."

"Evet, öyle. Sonuç olarak büyük hatalar yaptılar. Ortak bir din oluşturma yolundaki tüm çabalara rağmen İmparatorluk'ta irili ufaklı sayısız tanrı, küçük ilahlar ve sahte peygamberler türemişti."

"Siz bu durumu değiştirdiniz Lordum."

"Bir ölçüde. Ama tanrılar zor ölür Hwi. Şimdi evrende tektanrılı dinim hâkim, ama eski çoktanrıcılık da sürüyor; çeşitli kılıklara bürünerek yeraltına çekildi."

"Lordum, sözlerinizde sezdiğim... bir..." Hwi başını iki yana salladı.

"Bene Gesseritler kadar soğuk ve hesapçı mıyım?"

Hwi başıyla onayladı.

"Babamı, ulu Muad'Dib'i ilahlaştıran Fremenlerdi. Oysa o ulu sayılmayı önemsemez."

"Ama Fremenler..."

"Haklıydı mı diyeceksin? Sevgili Hwi'm, Fremenler gücün kullanımlarını severdi ve üstünlüklerini koruma hırsına kapılmışlardı."

"Bu bana... rahatsız edici geliyor Lordum."

"Farkındayım. İlahlaşıp tanrı haline gelmenin böyle kolay olması hoşuna gitmedi; öyle ya, o zaman herkes ilah olabilir."

"Fazla tesadüfi geldi Lordum," dedi Hwi. Sesi soğuk ve sınayıcıydı.

"Seni temin ederim ki *herkes* ilah *olamaz.*"

"Ama ilahlığı ondan devraldığınızı ima ettiniz..."

"Bunu sakın Balıklarla Konuşanlara söyleme," dedi Leto. "Kâfirlerden hiç hazzetmez, saldırırlar."

Boğazı kupkuru kesilen Hwi yutkunmaya çalıştı.

"Senin iyiliğin için söylüyorum, o kadar," dedi Leto.

Hwi, "Sağ olun Lordum," diye fısıldadı.

"İlahlığım Fremenlerime artık kabilelere ölü suyu veremeyeceğimi söylediğim gün başladı. Ölü suyu nedir, bilir misin?"

"Dune zamanında ölülerin cesetlerinden alınan su," dedi Hwi.

"Ahhh, bakıyorum Noah Arkwright'ı okumuşsun."

Hwi hafifçe gülümsemeyi başardı.

"Fremenlerime o suyun, ismini vermediğim bir Yüce Tanrı'ya adanacağını söyledim. Ama suyun kontrolünü onlara vererek ihsanda bulundum."

"O zamanlar su çok değerliydi herhalde."

"Çok! Ve ben bu isimsiz tanrının elçisi olarak, o değerli

suyu neredeyse üç yüz yıl boyunca perde arkasından kontrol ettim."

Hwi alt dudağını kemirdi.

Leto, "Bu da hesapçılık gibi mi geliyor?" diye sordu.

Hwi başıyla onayladı.

"Öyleydi. Sıra ablamın suyunu adamaya geldiğinde, bir mucize gerçekleştirdim. Gani'nin suyunun konulduğu kaptan tüm Atreideslerin sesleri yükseldi. Böylece Fremenlerim Yüce Tanrılarının aslında ben olduğumu anladı."

Hwi korkuyla, duydukları karşısında kapıldığı şaşkınlık ve akıl karışıklığıyla konuştu: "Lordum, aslında tanrı olmadığınızı mı söylüyorsunuz?"

"Ölümle saklambaç oynamam diyorum."

Hwi dakikalarca Leto'ya baktıktan sonra, onun ne demek istediğini anladığını belli eden bir karşılık verdi. Bu tepkisi Leto'nun ona olan sevgisini iyice artırdı.

"Ölümünüz başka ölümlere benzemeyecek," dedi Hwi.

Leto, "Sevgili Hwi," diye mırıldandı.

Hwi, "Peki ama gerçek bir Yüce Tanrı'nın vereceği hükümden korkmuyor musunuz?" diye sordu.

"Beni yargılıyor musun Hwi?"

"Hayır, ama sizin için korkuyorum."

"Ödediğim bedeli düşün," dedi Leto. "Dağıldığımda her parçamda farkındalığımın bir kısmı kayıp ve âciz bir şekilde hapsolacak."

Hwi ağzını elleriyle örtüp ona bakakaldı.

"Babamın yüzleşemediği ve önlemeye çalıştığı korkunç şey buydu: Kör bir kimliğin sonsuza dek bölünüp durması."

Hwi ellerini indirip, "Sahiden bilinçli olacak mısınız?" diye fısıldadı.

"Bir bakıma... ama dilsiz olacağım. Her kumsolucanı ve kumalabalığında farkındalığımın ufak bir parçası yer alacak... durumunun farkında olan ama tek bir hücreyi bile etkileyemeyen birer inci tanesi, sonsuz bir rüyada bilinçli olacak."

Hwi ürperdi.

Leto onun böyle bir varoluşu kavramaya çalışmasını izle-

di. Bölünen kimliğinin parçacıklarının en sonunda, günlüklerini kaydeden Ix makinesi üstündeki giderek azalan kontrolünü ele geçirmek için birbirleriyle *mücadele* edeceklerini Hwi hayal edebiliyor muydu? O korkunç bölünmenin ardından çökecek trajik sessizliği hissedebiliyor muydu?

"Lordum, bunları başkalarına söylesem mutlaka aleyhinize kullanırlar."

"Söyleyecek misin?"

"Tabii ki hayır!" Hwi başını yavaşça iki yana salladı. Leto neden böyle korkunç bir dönüşümü kabul etmişti? Bir kurtuluş yolu yok muydu?

Sonunda konuştu: "Düşüncelerinizi yazıya döken o makine şeye ayarlanamaz mı..."

"Bir milyon parçam tarafından kullanılmaya mı? Bir milyar? Veya milyarlarca? Sevgili Hwi, o bilinçli incilerden hiçbiri gerçek anlamda ben olmayacak."

Hwi'nin gözleri doldu. Gözlerini kırpıştırıp derin bir nefes aldı. Leto onun aldığı Bene Gesserit eğitiminden öğrendiklerini uyguladığını, sakinlik akışını kabul etme tarzından anladı.

"Lordum, beni çok korkuttunuz."

"Ve bunu yapmamın sebebini anlamıyorsun."

"Anlayabilir miyim ki?"

"Ah, evet. Anlayabilecek birçok insan var. Ama anladıktan sonra ne yapacakları ayrı mesele."

"Ne yapmam gerektiğini öğretir misiniz?"

"Zaten biliyorsun."

Hwi bunu sessizce düşündükten sonra konuştu: "Bu dininizle ilgili. Hissediyorum."

Leto gülümsedi. "Öyle değerli bir armağansın ki, artık Ixli efendilerin ne yapsalar affederim herhalde. İstediğin neyse söyle... elde edeceksin."

Hwi minderin üstünde ona doğru eğildi. "Dininizin temel işleyişini anlatın bana."

"Yakında beni yeterince tanıyacaksın Hwi. Söz veriyorum. Şunu unutma ki, ilkel atalarımız güneşe tapmakta çok da haksız değildi."

"Güneşe... tapmak mı?" Hwi geri çekildi.

"Güneş her hareketi kontrol eder, ama dokunulamaz... güneş ölümdür."

"Sizin... ölümünüz mü?"

"Her din, bir güneşin etrafında dönen bir gezegen gibidir; var olabilmek için güneşin enerjisine ihtiyaç duyar."

Hwi neredeyse fısıldayarak, "*Siz* güneşinizde ne görüyorsunuz Lordum?" diye sordu.

"Pencerelerle dolu bir evren... o pencerelerden bakıyorum. Çerçevenin içinde ne varsa görüyorum."

"Geleceği mi?"

"Evrenin köklerinde zaman yoktur, bu yüzden de tüm zamanları ve gelecekleri içerir."

"Demek doğruymuş," dedi Hwi. "Gelecekte korkunç bir şey gördünüz ve onu engellemek için..." Leto'nun uzun, bölütlü gövdesini gösterdi. "...bu hale geldiniz."

"Bunun biraz olsun kutsal bir şey olabileceğini düşünüyor musun?"

Hwi yalnızca başıyla onaylayabildi.

"Seni uyarıyorum: Benimle bütün bunları paylaşırsan, korkunç bir yükün altına girmiş olacaksın," dedi Leto.

"Bu sizin yükünüzü hafifletecek mi Lordum?"

"Hayır, ama kabullenmemi kolaylaştıracak."

"Öyleyse paylaşacağım. Anlatın Lordum."

"Henüz değil Hwi. Biraz daha sabretmelisin."

Hayal kırıklığına uğrayan Hwi iç geçirdi.

"Duncan Idaho'm sabırsızlanıyor da," dedi Leto. "Onunla ilgilenmeliyim."

Hwi dönüp arkasına baktı, ama küçük oda hâlâ boştu.

"Artık gitmemi mi istiyorsunuz?"

"Keşke hiç gitmesen."

Hwi ona bakakaldı; Leto'nun ona verdiği değeri ve içindeki aç boşluğu sergileyen yüz ifadesini görünce üzüldü.

"Lordum, neden *bana* sırlarınızı açıyorsunuz?"

"Bir tanrının karısı olmanı istemem senden."

Afallayan Hwi'nin gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Cevap verme," dedi Leto.

Hwi başını çok az oynatarak, Leto'nun gölgeler içindeki uzun gövdesini inceledi.

"Artık var olmayan organlarımı arama," dedi Leto. "Bazı fiziksel yakınlık türleri benim için mümkün değil artık."

Hwi tekrar Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzüne odaklandı; onun pembe derili yanakları, o yabancı çerçevenin içinde son derece insani görünen yüz hatları dikkatini çekti.

"Çocuk sahibi olmak istersen, tek isteğim baba seçimini bana bırakman olacaktır," dedi Leto. "Ama henüz senden bir şey istemiş değilim."

Hwi fısıldayarak konuştu: "Lordum, ne diyeceğimi bilemi..."

"Yakında Kale'ye geri döneceğim," dedi Leto. "Orada yanıma gelirsin, konuşuruz. Neyi önlediğimi o zaman anlatacağım."

"Korkuyorum Lordum; bu kadar korkabileceğimi hayal bile edemezdim."

"Benden korkma. Tatlı Hwi'me ancak tatlı davranabilirim. Diğer tehlikelere gelince, Balıklarla Konuşanlarım canları pahasına sana siper olur. Sana bir zarar gelmesine göz yummaya cesaret edemezler!"

Hwi titreyerek ayağa kalktı.

Leto sözlerinin onu ne kadar derinden etkilediğini görünce üzüldü. Hwi'nin gözlerinde yaşlar parlıyordu. Titremesi geçsin diye ellerini kenetlemişti. Leto, Hwi'nin Kale'de kendi rızasıyla ona geleceğini biliyordu. Leto ondan ne isterse istesin, Hwi'nin vereceği yanıt Balıklarla Konuşanların her zamanki yanıtının aynısı olacaktı:

"Evet Lordum."

Leto birden şunu fark etti: Yer değiştirmeleri mümkün olsa Hwi bunu yapar, Leto'nun yükünü üstlenirdi. Bunu yapamamak Hwi'nin çektiği acıyı iyice artırıyordu. Ilem zeki

hem de çok duyarlı biriydi, üstelik Malky gibi haz düşkünü de değildi. Kusursuzluğu korkutucuydu. Leto'nun normal bir erkek olsa eşinin olmasını isteyeceği (*Hayır! Talep edeceği!*) kadın tipiydi.

Ve Ixliler bunu biliyordu.

Leto, "Şimdi beni yalnız bırak," diye fısıldadı.

Ben halkımın hem annesi hem babasıyım. Doğumun ve ölümün hazzını tattım, neler öğrenmeniz gerektiğini de biliyorum. Biçimler evreninde sarhoş gibi dolaşmadım mı? Evet! Sizi gördüm... arkanızdan ışık vuruyordu. Gördüğünüzü ve hissettiğinizi söylediğiniz evren, o evren benim rüyam. Enerjilerimi ona odaklayınca herhangi bir diyara, her diyara gidebiliyorum. Böylece sizler doğuyorsunuz.

–Çalıntı Günlükler

"Balıklarla Konuşanlarımın söylediğine göre, Siaynoq'tan hemen sonra Kale'ye gitmişsin," dedi Leto.

Daha bir saat önce Hwi'nin oturduğu yerde ayakta duran Idaho'ya suçlayan gözlerle bakmaktaydı. Aradan çok az zaman geçmişti... ama Hwi'nin yokluğunu hisseden Leto'ya yüzyıllar geçmiş gibi geliyordu.

"Zamana ihtiyacım vardı... düşünmek için," dedi Idaho. Leto'nun arabasının bulunduğu karanlık çukura baktı.

"Ve Siona'yla konuşmak için?"

"Evet." Idaho başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı.

"Ama Moneo'yu çağırtmışsın," dedi Leto.

Idaho sertçe, "Her yaptığımı haber veriyorlar mı?" diye sordu.

"*Her* yaptığını değil."

"İnsan bazen yalnız kalmak ister."

"Elbette. Ama Balıklarla Konuşanlar senin için kaygılanıyor; onları bu yüzden suçlama."

"Siona sınanacağını söyledi!"

"Moneo'yu çağırmanın sebebi bu muydu?"

"Nasıl sınanacak?"

"Moneo biliyor. Onu bu yüzden görmek istediğini tahmin etmiştim."

"Siz tahmin etmezsiniz! *Bilirsiniz.*"

"Siaynoq seni alt üst etmiş Duncan. Kusura bakma."

"Burada... olmanın benim için nasıl bir şey olduğundan haberiniz var mı?"

"Gulâm olmak kolay değildir," dedi Leto. "Hele bazıları için daha da zordur."

"Çocukça felsefeye ihtiyacım yok!"

"Neye ihtiyacın var Duncan?"

"Bazı şeyleri bilmeye."

"Mesela?"

"Etrafınızdaki insanların *hiçbirini* anlamıyorum! Moneo, Siona'nın aleyhinizde çalışan bir asiler örgütünün üyesi olduğunu söyledi... hem de sakin sakin! Kendi öz kızından bahsediyordu!"

"Eskiden Moneo da bir asiydi."

"Görüyorsunuz ya işte. Onu da sınadınız mı?"

"Evet."

"Beni de sınayacak mısınız?"

"Sınıyorum zaten."

Idaho, Leto'ya öfkeyle baktıktan sonra, "Yönetiminizi, İmparatorluk'unuzu, hiçbir şeyinizi anlamıyorum," dedi. "Ne kadar çok şey öğrenirsem, olup bitenleri bilmediğimi o kadar fark ediyorum."

Leto, "Ne güzel işte... bilgeliğe giden yolu bulmuşsun," diye karşılık verdi.

"Ne?" Idaho küçük odada savaş çığlığını andıran öfkeli bir sesle bağırmıştı.

Leto gülümsedi. "Duncan, bir şeyi bildiğini düşünmenin öğrenmenin önündeki en büyük engel olduğunu söylememiş miydim?"

"Öyleyse neler olduğunu anlatın bana."

"Dostum Duncan Idaho yeni bir alışkanlık ediniyor. Bildiğini sandığını şeylerin hep ardına bakmayı öğreniyor."

"Tamam, tamam." Idaho konuşurken başını yavaşça sal-

layarak onayladı. "Siaynoq denen şeye katılmamın *ardında* yatan sebep ne peki?"

"Balıklarla Konuşanlarımı yeni Muhafız Komutanıma ısındırıyorum."

"Onları zor zaptediyorum! Beni Kale'ye götüren muhafızlar yolda durup grup seks yapmak istedi. Çağrınız üzerine beni buraya getirenler de..."

"Duncan Idaho'nun çocuklarını görmeye bayıldığımı biliyorlar."

"Lanet olsun! Damızlık aygırınız değilim ben!"

"Bağırmana gerek yok Duncan."

Idaho sakinleşmek için peş peşe derin nefes aldı. "Onlara hayır dediğimde önce alınmış gibi görünüyor, sonra da lanet olası bir..." –başını iki yana salladı– "...kutsal varlık filanmışım gibi davranıyorlar."

"Sözünü dinlemiyorlar mı?"

"Sorgusuz sualsiz dinliyorlar... emirlerinizle çeliştiği zamanlar hariç. Mesela buraya gelmek istememiştim."

"Ama yine de getirdiler."

"*Size* asla karşı gelmeyeceklerini gayet iyi biliyorsunuz!"

"Gelmene sevindim Duncan."

"Evet, belli oluyor!"

"Balıklarla Konuşanlar senin ne kadar özel biri olduğunu, seni ne çok sevdiğimi, sana ne çok şey borçlu olduğumu biliyorlar. Seninle benim aramızda itaat veya itaatsizlik diye bir şey asla söz konusu olamaz."

"Söz konusu olan ne peki?"

"Sadakat."

Düşüncelere dalan Idaho sustu.

Leto, "Siaynoq'un gücünü hissettin mi?" diye sordu.

"Saçma sapan bir şey."

"Öyleyse neden bu kadar rahatsız oldun?"

"Balıklarla Konuşanlarınız ordu değil, polis kuvveti."

"Seni temin ederim ki öyle değiller. Polis kuvvetlerinde mutlaka yolsuzluk olur."

Idaho, "Beni gücün cazibesiyle ayartmaya çalıştınız," diye suçladı.

"Sınav buydu Duncan."

"Bana güvenmiyor musunuz?"

"Atreideslere duyduğun sadakate kesinlikle güveniyorum."

"Öyleyse bu yolsuzluk, sınav lafları filan ne?"

"Beni polis kuvvetine sahip olmakla suçlayan sendin. Polisler her zaman suçluların zenginleştiğini görür. Bir polisin suçlular için en elverişli konumun yüksek mevkiler olduğunu görmemesi için epey aptal olması gerekir."

Idaho dudaklarını diliyle ıslatarak Leto'ya baktı; şaşırdığı belliydi. "Ama aldıkları ahlak eğitimi... yani kanunlar... hapishaneler..."

"Bir kanunu çiğnemek günah sayılmadığında, kanunlar ve hapishaneler neye yarar?"

Idaho başını biraz sağa eğdi. "Şunu mu demeye çalışıyorsunuz... lanet olası dininizin..."

"Günahların cezası epey ağır olabilir."

Idaho başparmağını omzunun yukarısından geriye çevirerek, kapının ardındaki dünyayı gösterdi. "Bütün bu laflar... idam cezaları... o kırbaçlama olayı ve..."

"Keyfi kanunlardan, insanların keyfi olarak tutuklanmasından olabildiğince kaçınmaya çalışırım."

"Ama hapishaneleriniz *olmalı!*"

"Öyle mi? Hapishaneler mahkemelerin ve polislerin işe yaradığı yanılsamasını güçlendirmeye yarar, o kadar. Bir çeşit iş güvencesidir onlar."

Idaho biraz dönüp, küçük odaya girdiği kapıyı parmağıyla gösterdi. "Koca gezegenleri yalnızca hapishane olarak kullanıyorsunuz!"

"Her yeri hapishane olarak görebilirsin herhalde, bu tür yanılsamalar hoşuna gidiyorsa."

"Yanılsamalar ha!" Idaho elini indirdi; tamamen şaşkın görünüyordu.

"Evet. Hapishanelerden, polislerden ve kanunlardan bahsediyorsun; bunlar zenginlerin kurduğu güç sistemlerini gizlemeye ve kendi kanunlarından muaf olduklarını haklı olarak düşünmelerine yarayan mükemmel illüzyonlardır."

"Size göreyse suçu önlemenin yolu..."

"Suçu değil Duncan, günahları."

"Yani dininizin..."

"En büyük günahlar nelerdir, biliyor musun?"

"Nelerdir?"

"Hükümetimin görevlilerinden birini rüşvetle yoldan çıkarmaya çalışmak ve yoldan çıkması."

"Yoldan çıkmaktan kastınız?"

"Temelde, Tanrı Leto'nun tanrılığını inkâr etmek ve ona tapmamak."

"Size mi?"

"Bana."

"Ama en başta demiştiniz ki..."

"Tanrı olduğuma inanmıyor muyum sanıyorsun? Lafına dikkat et Duncan."

Idaho öfkeli, ama kontrollü bir sesle konuştu: "Görevlerimden birinin sırrınızı saklamak olduğunu söylemiştiniz ve..."

"Sırrımı bilmiyorsun."

"Tiran olduğunuzu mu? Bunu..."

"Tanrılar tiranlardan güçlüdür Duncan."

"Bu duyduklarım hoşuma gitmiyor."

"Söylesene, ne zaman bir Atreides sana işinden *hoşlanmanı* söyledi ki?"

"Balıklarla Konuşanlarınızın komutanı olmamı istiyorsunuz; onlar hem hâkim, hem jüri, hem cellat, hem de..." Idaho sustu.

"Hem de ne?"

Idaho suskun kaldı.

Leto ona baktı; aralarında soğukluk vardı... birbirlerine öyle yakın, ama bir yandan da öyle uzaktılar ki.

Leto *Bu iş balık avlamak gibi,* diye düşündü. *Bir tartışmada tüm kırılma noktalarını en ince ayrıntısına dek hesaplamak gerekir.*

Idahoların sorunu, ağa takıldıktan kısa süre sonra mutlaka ölmeleriydi. Üstelik bu kez bu süreç çok hızlı ilerliyordu. Leto hüzünlendi.

"Size tapmayacağım," dedi Idaho.

"Balıklarla Konuşanlar ayrıcalıklı olduğunu kabul ediyor," dedi Leto.

"Moneo'yla Siona gibi mi?"

"Hayır, senin durumun onlarınkinden çok farklı."

"Demek asiler ayrı bir kategoride."

Leto sırıttı. "En güvendiğim adamlarımın hepsi eskiden asiydi."

"Ama ben değildim..."

"Sen muhteşem bir asiydin! Atreideslerin egemen monarşinin elinden İmparatorluk'u almasına yardım ettin."

Düşüncelere dalan Idaho'nun gözleri dalgınlaştı. "Evet." Saçındaki bir şeyden kurtulmak istercesine başını sertçe iki yana salladı. "O İmparatorluk'u ne hale getirdiniz!"

"Onu bir sürece, süreçlerin sürecine soktum."

"Öyle diyorsanız."

"Bilgi süreçlerin arasında donmuş haldedir Duncan. Bir süreci çözmek için bir başka süreçten faydalanabiliriz. En zoruysa akışkan süreçleri görüp anlamaktır."

"Yine laf kalabalığı."

"Yine aynı hatayı yapıyorsun."

"Neden Tleilaxlıların beni... gulâm olarak diriltip durmalarına izin veriyorsunuz? Bu nasıl bir *süreç?*"

"Sahip olduğun birçok nitelik sebebiyle. Bunu sana babam açıklasın."

Idaho'nun dudakları gerilip ince bir çizgi halini aldı.

Leto, Muad'Dib'in sesiyle konuşurken, deri katmanlarıyla çevrili yüzü bile babasınınkine benzedi. "Sen en gerçek dostumdun Duncan, benim için Gurney Halleck'ten bile iyi bir dosttun. Ama ben geçmişte kaldım."

Idaho zorlukla yutkundu. "Ama şimdi yaptıklarınız!"

"Atreideslere yakışmayan işler mi?"

"Kesinlikle!"

Leto kendi sesine döndü. "Yine de hâlâ bir Atreides'im."

"Sahiden öyle misiniz?"

"Başka ne olabilirim ki?"

"Bir bilebilsem!"

"Sözcükler ve seslerle numara yaptığımı mı düşünüyorsun?"

"Cehennemin yedi katmanı adına, cidden ne yapıyorsunuz?"

"Hayatı koruyor ve sonraki evreyi hazırlıyorum."

"Hayatı öldürerek mi koruyorsunuz?"

"Ölüm hayat için genellikle iyidir."

"Atreidesler öyle düşünmez!"

"Hayır, öyle düşünürüz. Ölümün değerini biliriz. Oysa Ixliler asla bilemedi."

"Ixlilerin ne alakası..."

"Çok alakası var. Entrikalarını gizleyecek bir makine yapmaya çalışıyorlar."

Idaho düşünceli bir sesle konuştu: "Ix Büyükelçisi'ni bu yüzden mi buraya çağırdınız?"

"Hwi Noree'yi gördün," dedi Leto.

Idaho tavanı gösterdi. "Ben gelirken o gidiyordu."

"Onunla konuştun mu?"

"Burada ne işi olduğunu sordum. Tutacağı tarafı seçtiğini söyledi."

Leto kahkahayı bastı. "Ah, ne muhteşem bir kadın. Seçimini söyledi mi peki?"

"Artık Tanrı İmparator'a hizmet ettiğini söyledi. Ona inanmadım tabii."

"Ama inanmalısın."

"Neden?"

"Ahhh, tabii ya... bir zamanlar babaannem Leydi Jessica'dan bile şüphelendiğini unutmuşum."

"Geçerli sebeplerim vardı!"

"Siona'dan da şüpheleniyor musun?"

"Herkesten şüphelenmeye başladım!"

Leto, "Bir de sana verdiğim değeri bilmediğini söylüyorsun," diye suçladı.

Idaho sertçe, "Peki ya Siona?" diye sordu. "Dediğine göre, bizim şey yapmamızı istiyormuşsunuz... yani, lanet olsun..."

"Siona'nın yaratıcılığına daima güvenmelisin. O yeni ve güzel şeyler yaratabilir. Gerçekten yaratıcı insanlara her zaman güvenilmeli."

"Entrikacı Ixlilere bile mi?"

"Onlar yaratıcı değil. Yaratıcılığı görmek kolaydır, çünkü açıkça ortaya konulur. Gizlilik ise apayrı bir gücün varlığını ele verir."

"Yani bu Hwi Noree'ye güvenmiyorsunuz ve yalnızca..."

"Ona *güveniyorum*... tam da az önce belirttiğim sebeplerden dolayı."

Idaho kaşlarını çattı, sonra da gevşedi ve iç geçirdi. "Onu daha yakından tanısam iyi olacak. Madem o kadar değer veri..."

"Hayır! Hwi Noree'den uzak duracaksın. Onun için özel bir planım var."

İçimdeki şehir deneyimini her şeyden soyutlayıp yakından inceledim. Şehir fikri beni büyülüyor. Biyolojik bir topluluğun işlevsel ve destekleyici bir toplumsal yapıdan mahrum şekilde oluşması kargaşaya yol açar. Gezegenlerin karşılıklı ilişkilere dayalı toplumsal yapılardan yoksun kalıp tek bir biyolojik topluluğa dönüşmesi daima felaketle sonuçlanmıştır. Özellikle kalabalık yerlerden ders alınabilir. Gettolar ölümcüldür. Aşırı kalabalığın getirdiği ruhsal baskı mutlaka patlamayla sonuçlanır. Şehir bu güçleri kontrol altına almaya yönelik bir girişimdir. Şehirlerin bu amaçla kullandığı sosyal formlar incelenmeye değer. Unutmayın ki herhangi bir toplumsal düzenin kuruluşunun altında kötü niyet yatar. Yapay bir varlığın var olma savaşıdır bu. Despotluk ile kölelik asla uzak değildir. Pek çok zarar verilir ve dolayısıyla kanunlara ihtiyaç duyulur. Ama kanunlar da kendi erk yapılarını geliştirerek daha çok zarara ve yeni haksızlıklara yol açar. Böyle bir travmadan kurtulmanın yolu mücadele etmek değil işbirliği yapmaktır. Şifacı işbirliğine çağırandır.

–Çalıntı Günlükler

Leto'nun küçük odasına giren Moneo'nun huzursuz olduğu belliydi. Aslında Leto'yla burada görüşmeyi yeğliyordu, çünkü Tanrı İmparator'un arabası zemin seviyesinin altında olduğundan Solucan'ın saldırması daha zordu... ayrıca Leto, başyaverinin o sonu gelmez rampadan inmek yerine Ix yapımı, tüp şeklinde bir asansörle inmesine izin veriyordu. Ama Moneo bu sabah getirdiği haberin *Tanrı Solucan'ı* mutlaka uyandıracağını seziyordu.

Nasıl söylesem?

Şafak sökeli henüz bir saat olmuştu; Festival'in dördüncü

günüydü... Moneo, Festival'in bitmesini dört gözle bekliyordu.

Moneo küçük odaya girince Leto kımıldandı. Verdiği bir işaretle yanan ışıklar sadece yüzünü aydınlattı.

"Günaydın Moneo," dedi. "Muhafızıma beni hemen görmek istediğini söylemişsin. Neden?"

Moneo ağzındaki baklayı fazla erken çıkarmanın tehlikeli olacağını tecrübelerinden biliyordu.

"Rahibe Ana Anteac ile biraz zaman geçirdim," dedi. "Mentat olduğuna eminim, bunu çok iyi gizlese de."

"Evet. Bene Gesseritlerin bana itaatsizlik ettiği oluyor. Aslında bu tür itaatsizlikler hoşuma gitmiyor değil."

"Yani onları cezalandırmayacak mısınız?"

"Moneo. Halkımın sahip olduğu en yüce ebeveynim ben. Bir ebeveyn sert olduğu kadar müşfik de olmalıdır."

Moneo *Keyfi yerinde,* diye düşündü. Rahatlayan Moneo ister istemez hafifçe nefes verince Leto gülümsedi.

"Anteac tutsak Yüz Dansçılarından seçtiğiniz birkaçının affedilmesini emrettiğinizi söylediğimde itiraz etti."

"Onları eğlenceli bir şekilde kullanacağım," dedi Leto.

"Lordum?"

"Sonra anlatırım. Şimdi, sabahın köründe koşa koşa bana gelmene yol açan haber nedir, söyle bakalım."

"Ben... eee..." Moneo üst dudağını kemirdi. "Tleilaxlılar benimle samimiyet kurmak için bir sürü şey anlatıyor."

"Normaldir. Neler söylediler peki?"

"Onlar... eee, Ixlilere tavsiye ve donanım veriyormuş... şey için... eee, gulâm veya hatta klon bile denemeyecek bir şey üretmeleri için. Belki Tleilaxlıların tabirini kullanmalıyız: *Hücresel yeniden yapılandırma.* Bu... eee, *deneyi* bir tür engelleme kalkanı içinde yapıyorlarmış; Lonca temsilcileri, güçlerinizle bu kalkanın ardını göremeyeceğiniz konusunda güvence vermiş."

"Sonuç neymiş peki?" Leto bu soruyu sanki soğuk bir vakumun içinde sormuştu.

"Emin değiller. Tleilaxlıların deneyi izlemesine izin veril-

memiş. Ama Malky'nin bu... eee, odaya girdiğini ve yanında bir çocukla çıktığını görmüşler."

"Evet! Biliyorum!"

"Sahi mi?" Moneo şaşırmıştı.

"Çıkarsama yöntemiyle anlamıştım. Bütün bunlar yirmi altı yıl önce mi olmuş?"

"Evet Lordum."

"Çocuk Hwi Noree miymiş?"

"Buna da emin değiller Lordum, ama..." Moneo omuz silkti.

"Oydu elbette. Peki, bütün bunlardan ne çıkarıyorsun Moneo?"

"Yeni Ix Büyükelçisi'nin bize gönderilmesinin gizli bir sebebi var."

"Kesinlikle var. Moneo... Hwi'nin, nazik Hwi'nin o korkunç Malky'nin ayna görüntüsü gibi tam zıttı olması sana hiç tuhaf gelmedi mi? Cinsiyetleri de dahil olmak üzere her şeyleri zıt."

"Bunu hiç düşünmemiştim Lordum."

"Ben düşündüm."

"Onu hemen Ix'e geri yollayacağım," dedi Moneo.

"Öyle bir şey yapmayacaksın!"

"Ama Lordum, eğer onlar..."

"Moneo, gözlemlerime göre sen tehlikeyle karşılaşınca arkasını dönüp kaçanlardan değilsin. İnsanlar bunu çoğu zaman yapar, sense... nadiren yaparsın. Neden şimdi böyle bariz bir şekilde salakça bir şey yapmamı istiyorsun ki?"

Moneo yutkundu.

"Güzel. Hatalarını anlaman hoşuma gidiyor," dedi Leto.

"Teşekkür ederim Lordum."

"Şimdi yaptığın gibi minnettarlığını içtenlikle ifade etmen de hoşuma gidiyor. Söyle bakalım, bunları duyarken Anteac yanında mıydı?"

"Emrettiğiniz şekilde Lordum."

"Harika. Bu ortalığı biraz karıştırır. Şimdi Leydi Hwi'nin yanına git. Onu hemen görmek istediğimi söyle. Kaygılana-

caktır. Kale'ye dönene dek onu çağırmayacağımı düşünüyor. Onun korkularını yatıştırmanı istiyorum."

"Bunu nasıl yapayım Lordum?"

Leto kederle konuştu: "Moneo, uzman olduğun bir konuda neden tavsiye istiyorsun? Onu sakinleştir işte; buraya gelirken, kötü bir niyetim olmadığını bilmesini istiyorum."

"Peki Lordum." Moneo eğilip veda ederek bir adım geri çekildi.

"Bir saniye Moneo!"

Kaskatı kesilen Moneo, Leto'nun yüzüne baktı.

"Kafan karışmış Moneo," dedi Leto. "Hakkımda ne düşüneceğini bilemiyorsun bazen. Mutlak güce sahip bir kâhin miyim? Bana önemsiz haberler verirken *Bunu zaten biliyor mu? Biliyorsa neden uğraşıyorum ki?* diye düşünüyorsun. Ama sana böyle şeyleri anlatmanı emretmiştim Moneo. Bana itaat etmen yeterli değil mi?"

Moneo omuz silkecekken vazgeçti. Dudakları titredi.

"Zaman, aynı zamanda mekân olabilir Moneo," dedi Leto. "Her şey nerede durduğuna, nereden baktığına ya da ne duyduğuna bağlıdır. Bunun ölçüsüyse bilincin kendisidir."

Uzun bir sessizlikten sonra Moneo, "Gidebilir miyim Lordum?" diye sormaya cesaret etti.

"Hayır, görüşmemiz henüz *bitmedi.* Siona bugün bir Lonca kuryesinin getireceği bir paket alacak. O paketi mutlaka almalı. Anlıyor musun?"

"O pakette... ne var Lordum?"

"Bazı çeviriler, okumasını istediğim birtakım şeyler. Sakın karışma. Pakette melanj yok."

"Nereden bildiniz... korktuğum şeyin..."

"Çünkü baharattan korkuyorsun. Baharat ömrünü uzatabilir, ama kullanmıyorsun."

"*Diğer* etkilerinden korkuyorum Lordum."

"Melanj doğanın cömert bir armağanı... bazılarımızın ruhunun derinliklerinde gizli kapıları açıyor; bundan neden korkuyorsun?"

"Ben bir *Atreides'im* Lordum!"

"Ahh, evet. Melanj Atreideslere zamanın sırrını tuhaf bir içsel ifşa süreciyle sergileyebilir."

"Beni nasıl sınadığınızı hatırlıyorum Lordum."

"Altın Yol'u hissetmen gerektiğini anlamıyor musun?"

"Korktuğum bu değil Lordum."

"*Benim* seçimimi yapmama sebep olan şeyi görmekten korkuyorsun."

"Sırf size bakınca bile o korkuya kapılıyorum Lordum. Biz Atreidesler..." Moneo sustu; ağzı kurumuştu.

"İçimde yığınlar halinde toplanmış bütün o ataların ve diğerlerinin belleklerini istemiyorsun!"

"Bazen... bazen baharatın Atreideslerin laneti olduğunu düşünüyorum Lordum!"

"*Ben* hiç olmasam daha mı iyi olurdu sence?"

Moneo suskun kaldı.

"Ama melanjın faydaları da var Moneo. Mesela Lonca Seyrüsefercileri ona ihtiyaç duyar. Ayrıca melanj olmasa Bene Gesseritler sızlanan kadınlardan oluşan âciz, dejenere bir gruba dönüşür!"

"Onunla ya da onsuz yaşamalıyız Lordum. Bunu biliyorum."

"Çok zekisin Moneo. Ama sen onsuz yaşamayı seçiyorsun."

"Seçme hakkım yok mu Lordum?"

"Şimdilik var."

"Lordum, ne demek..."

"Galach dilinde melanj anlamına gelen yirmi sekiz farklı sözcük var. Kullanım amacına, seyrekliğine, yaşına, parayla mı yoksa çalınarak veya zor kullanarak mı elde edildiğine, çeyiz veya drahoma olarak mı verildiğine göre, daha bir sürü şeye göre melanja çeşitli isimler verilmiş. Peki bundan ne çıkarıyorsun Moneo?"

"Bize birçok seçenek verilmiş Lordum."

"Sadece baharat konusunda mı?"

Moneo kaşlarını çatıp düşündükten sonra "Hayır," dedi.

"Benim yanımdayken öyle nadiren *hayır* diyorsun ki,"

dedi Leto. "Bu sözcüğü söylerken dudaklarının aldığı biçim hoşuma gidiyor."

Moneo gülümsemeye çalıştı.

Leto birden, "Pekâlâ!" dedi. "Şimdi Leydi Hwi'ye gitmelisin. İşine yarayabilecek bir tavsiye vereyim."

Moneo, Leto'nun yüzüne dikkatle baktı.

"Uyuşturucularla ilgili bilgilerin çoğu erkeklerden gelmedir, çünkü erkekler genellikle daha maceraperest olur... bu erkek saldırganlığından kaynaklanır. Turuncu Katolik İncili'ni okumuşsundur; Havva ile elmanın öyküsünü bilirsin. O öykü hakkında ilginç bir bilgi vereyim sana: Elmayı koparıp yiyen ilk insan Havva değildi. Adem elmayı yediğinde, suçu Havva'ya atmayı öğrendi. Bu öykü sayesinde, toplumlarımızın alt gruplara yapısal olarak ihtiyaç duymasının sebebini anlayabilirsin."

Moneo başını hafifçe sola eğdi. "Bu ne işime yarayacak Lordum?"

"Leydi Hwi'nin karşısında işine yarayacak!"

Evrendeki eşsiz çeşitlilik öyle ilgimi çekiyor ki. Bu olabilecek en güzel şey.

–Çalıntı Günlükler

Leto, Hwi küçük kabul salonuna girmeden hemen önce, Moneo'nun antrede olduğunu çıkardığı seslerden anlamıştı. Hwi'nin üstündeki uçuk yeşil bol pantolonun paçaları sandaletlerine uygun, koyu yeşil bağlarla ayak bileklerine sıkıca bağlanmıştı. Siyah pelerininin altında yine koyu yeşil, bol bir bluz görünüyordu.

Hwi, Leto'ya yaklaşıp teklifsizce otururken sakin görünüyordu; bu kez önceki gibi kırmızı minderi değil, altın sarısı bir minder seçmişti. Moneo'nun onu getirmesi bir saatten az sürmüştü. Moneo'nun antrede dolanıp durduğunu keskin kulakları sayesinde duyan Leto bir sinyalle odanın kemerli kapısını kapadı.

"Moneo'nun canını sıkan bir şey var," dedi Hwi. "Bana belli etmemeye epey uğraştı, ama o içimi rahatlatmaya çalıştıkça merakım iyice arttı."

"Seni korkutmadı, değil mi?"

"Yo, hayır. Ama çok ilginç bir şey söyledi. Tanrı Leto'nun her birimiz için farklı biri olduğunu asla unutmamamı söyledi."

Leto, "Bunun nesi ilginç?" diye sordu.

"İlginç olan, bunu söyledikten sonra sorduğu soruydu. Sizdeki bu farklılıklarda payımızın ne olduğunu sık sık merak ettiğini söyledi."

"*Bu* sahiden ilginçmiş."

"Bence doğru bir yaklaşım," dedi Hwi. "Beni neden çağırdınız?"

"Senin şu Ixli efendilerin, eskiden..."

"Onlar artık efendim değiller Lordum."

"Affedersin. Bundan sonra onlara Ixliler diyeceğim."

Hwi başını ciddiyetle sallayarak onayladı. "Eskiden diyordunuz..."

"Ixliler bir silah tasarlamıştı... bir tür arayıcı-avcı... kendi kendine hareket edebilen, makine zihinli, ölümcül bir aygıt. Kendi kendini geliştirecek şekilde tasarlanan bu cihaz canlıları arayıp bulacak ve inorganik maddeye indirgeyecekti."

"Bunu hiç duymamıştım Lordum."

"Biliyorum. Ixliler makine yapanların tamamen makineye dönüşme riskiyle daima karşı karşıya olduğunun farkında değil. Mutlak soyutlanmadır bu. Makineler daima bozulur... eninde sonunda. Bu makineler bozulduğundaysa geride hiçbir canlı kalmamış olacaktı."

"Bazen deli olduklarını düşünüyorum," dedi Hwi.

"Anteac da öyle düşünüyor. Sorun da bu zaten. Ixliler şimdi de gizli gizli bir şeyler yapıyor."

"Sizden bile mi gizliyorlar?"

"Evet. Rahibe Ana Anteac'ı benim adıma araştırma yapması için gönderiyorum. Ona yardım etmeni istiyorum; çocukluğunu geçirdiğin yer hakkında anımsadığın her şeyi ona anlat. En ufak ayrıntıları bile atlama. Anteac anımsamana yardım edecektir. Her sesi, her kokuyu, ziyaretçilerin yüzlerini ve isimlerini, renkleri, hatta tenindeki karıncalanmaları bile anlatmanı istiyoruz. En ufak bir ayrıntı bile hayati önem taşıyor olabilir."

"Makinelerini gizledikleri yerin orası olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Orası olduğunu biliyorum."

"O silahı da orada yaptıklarını mı düşünü..."

"Hayır, ama doğduğun yeri araştırmak için bunu bahane olarak kullanacağız."

Hwi konuşmak için ağzını açtı, ama sonra yavaşça gülümsedi. "Çok kurnazsınız Lordum. Hemen Rahibe Ana'yla

konuşacağım." Ayağa kalkmaya davrandı, ama Leto bir el hareketiyle onu durdurdu.

"Telaşlı görünmemeliyiz," dedi.

Hwi tekrar mindere oturdu.

"Moneo'nun gözlem yöntemiyle baktığımızda hepimiz birbirimizden farklıyız," dedi Leto. "Yaradılış durmaksızın sürer. Tanrınız sizi yaratmayı sürdürüyor."

"Anteac'ın bulacağı şey ne olabilir? Siz bunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Tahminimde yanılmadığıma eminim diyelim. Bu arada, daha önce açtığım konudan hiç bahsetmedin. Bana soracağın sorular yok mu?"

"Tüm sorularımı yanıtlayacağınızı söylemiştiniz." Hwi'nin Leto'ya güvendiği sesinden öyle belli oluyordu ki, Leto susup ona bakakaldı. lxliler bu *insanı* yaratmakla ne muazzam bir iş başarmışlardı. Hwi şahsen seçtiği ahlak anlayışından asla ödün vermiyordu. Güzel, sıcak ve içtendi; empati yeteneği yüksek olduğundan, yakınlık duyduğu herkesin acılarını ister istemez paylaşıyordu. Bene Gesserit öğretmenleri, onun kendine karşı olan bu sarsılmaz dürüstlüğü karşısında çileden çıkmış olsa gerekti. Sonunda ufak tefek rötuşlarla yetinmek zorunda kalmış, böylece de Hwi'nin Bene Gesserit olmasını engelleyen yönünü iyice güçlendirmişlerdi. Buna epey canları sıkılmış olmalıydı!

"Lordum, bu hayatı seçmenizin sebebini öğrenmek istiyorum," dedi Hwi.

"Bunun için önce geleceğimizi görmenin nasıl bir şey olduğunu anlamalısın."

"Yardım ederseniz denerim."

"Hiçbir şey kaynağından kopuk değildir," dedi Leto. "Gelecekleri görmek, *kesintisiz bir akışı* görmektir; her şey bu akıntının içinde, şelalenin dibinde oluşan kabarcıklar misali şekil bulur. Onları görürsün, sonra da akıntıda yitip giderler. *Nehir* sona ererse, kabarcıklar hiç var olmamış gibi olur. O nehir Altın Yol'um ve sona erdiğini gördüm."

"Seçiminiz..." –Hwi, Leto'nun gövdesini gösterdi– "...bunu değiştirdi mi?"

"Değiştiriyor. Ama bu değişimin gerçekleşmesinde sadece yaşam tarzımın değil, ölüm tarzımın da etkisi olacak."

"Nasıl öleceğinizi biliyor musunuz?"

"Nasıl olacağını bilmiyorum. Altın Yol'da olacağını biliyorum sadece."

"Lordum, anlamıyorum..."

"Anlamak kolay değil, biliyorum. Dört kez öleceğim... bedenim, ruhum, efsanem ve aklım ölecek. Ve tüm bu ölümlerin içinde diriliş tohumları yer alacak."

"Dirilecek misiniz?"

"Tohumlar yeşerecek."

"Öldüğünüzde dininize ne olacak?"

"Bütün dinler tektir. Tayfın Altın Yol'daki kesintisizliği sürüyor. Mesele şu ki insanlar önce bir kısmı, sonra bir başka kısmı görür. Yanılsamalara duyusal arızalar denebilir."

"İnsanlar size tapmayı sürdürecek," dedi Hwi.

"Evet."

"Ama *sonsuzluk* sona erdiğinde öfkelenecekler," dedi Hwi. "Reddedecekler. Altı üstü sıradan bir tiran olduğunuzu söyleyenler çıkacak."

Leto, "Yanılsamalar," diye onayladı.

Boğazı düğümlenen Hwi bir an konuşamadı. "Peki hayatınız ve ölümünüz şeyi nasıl değiştirecek..." Başını iki yana salladı.

"Hayat devam edecek."

"Buna inanıyorum Lordum, ama nasıl?"

"Her devir, önceki devre verilen tepkidir. İmparatorluk'umun şeklini düşünürsen, sonraki devrin şeklini bilirsin."

Hwi gözlerini kaçırdı. "Aileniz hakkında öğrendiklerimden..." –Leto'ya bakmadan ona doğru elini salladı– "...bunu bencilce bir sebepten yapmadığınızı anladım. Ama İmparatorluk'unuzun gerçek şeklini bildiğimi sanmıyorum."

"Leto'nun Altın Barışı'nı mı?"

Hwi tekrar Leto'ya bakarak, "Bazılarının sanmamızı istediği kadar barış yok," dedi.

Leto *Ne kadar açıksözlü!* diye düşündü. *Lafını asla sakınmıyor.*

"Şimdi sindirme zamanı," dedi Leto. "Şimdi tek bir hücre gibi büyümemizin zamanı."

"Ama eksik olan bir şeyler var."

Leto *Hwi, Duncanlar gibi,* diye düşündü. *Bir şeyler eksik olduğunda hemen hissediyorlar.*

"Beden büyüyor, ama psişe büyümüyor," dedi Leto.

"Psişe mi?"

"*Ne kadar* canlı olabileceğimizi söyleyen refleksif farkındalık. Bunu çok iyi bilirsin Hwi. Kendine karşı dürüst olmayı öğreten his."

"Dininiz yeterli değil," dedi Hwi.

"Hiçbir din tamamen yeterli olamaz. Bu seçim meselesidir... yapayalnız, tek başına yapılan bir seçim. Dostluğuna ve yanımda olmana bu kadar değer vermemin sebebini şimdi anlıyor musun?"

Ağlamamak için gözlerini kırpıştıran Hwi başıyla onayladı. "Neden insanlar bunu bilmiyor?"

"Çünkü koşullar izin vermiyor."

"Sizin dayattığınız koşullar mı?"

"Evet. Şimdi tüm İmparatorluk'umu düşün. Şeklini görüyor musun?"

Hwi gözlerini kapayıp düşündü.

Leto, "Her gün nehir kıyısında oturup balık avlamak mı istiyorsun?" diye sordu. "Harika. Bu o hayat. Küçük bir tekneyle bir iç denize yelken açıp yabancılarla tanışmak mı istiyorsun? Muhteşem! Peki, yapacak başka ne var?"

Hwi asi bir sesle, "Uzay yolculuğu?" diye sordu. Gözlerini açtı.

"Lonca'nın ve benim buna izin vermediğimizi biliyorsun."

"*Siz* izin vermiyorsunuz."

"Doğru. Lonca bana karşı gelirse baharat alamaz."

"İnsanları gezegenlerinde tutmak, haylazlık yapmalarını engelliyor."

"Aslında daha önemli bir işe yarıyor. Onlarda yolculuk yapma arzusu uyandırıyor. Uzaklara gidip tuhaf şeyler görme *ihtiyacı* uyandırıyor. Yolculuk kavramı giderek özgürlükle eşanlamlı hale geliyor."

"Ama baharat azalıyor," dedi Hwi.

"Özgürlüğün değeri de her gün artıyor."

"Bu yalnızca umutsuzluğa ve şiddete yol açar," dedi Hwi.

"Atalarımdan olan bilge biri... aslında o adam bendim, biliyor musun? Geçmişimde hiçbir yabancının olmadığını anlıyor musun?"

Hwi başını huşuyla sallayarak onayladı.

"O bilge adam, servetin bir özgürlük aracı olduğunu gözlemlemişti. Ama servet peşinde koşmak köleleşmeye giden yoldur."

"Lonca ile Rahibeler Birliği kendi kendilerini köleleştiriyor!"

"Ixliler, Tleilaxlılar ve diğer herkes de. Ah, arada sırada gizli melanj depoları keşfettikleri oluyor, bu da hırslarının azalmasını engelliyor. Çok ilginç bir oyun, değil mi?"

"Ama şiddet olayları patlak verince..."

"Kıtlıklar ve zor zamanlar olacak."

"Burada, Arrakis'te de mi?"

"Burada, orada, her yerde. İnsanlar geçmişten, tiranlık günlerimden *eski güzel günler* diye söz etmeye başlayacak. Onların geleceğinin aynası olacağım."

Hwi, "Ama korkunç olacak!" diye itiraz etti.

Leto *Başka türlü düşünemezdi zaten,* diye düşündü.

"Topraklar insanları beslemeye yetmez olunca, hayatta kalmayı başaranlar giderek küçülen mülteci grupları oluşturacak," dedi. "Birçok dünyada korkunç bir seleksiyon süreci yaşanacak... doğum oranlarında patlama olurken yiyecek azalacak."

"Peki Lonca..."

"Lonca nakliyat araçlarını kullanmaya yetecek kadar me-

lanj bulamayacağından pek bir şey yapamayacak."

"Zenginler kurtulamayacak mı?"

"Bazıları."

"Öyleyse aslında hiçbir şeyi değiştirmemişsiniz. Kıt kanaat yaşamaya ve ölmeye devam edeceğiz, her zamanki gibi."

"Ta ki kumsolucanları tekrar Arrakis'i ele geçirene dek. O zamana dek, herkesin paylaştığı muazzam bir deneyimle kendimizi sınayacağız. Bir gezegende olanların diğer gezegenlerde de gerçekleşebileceğini öğreneceğiz."

Hwi, "Ama çok fazla acı ve ölüm olacak," diye fısıldadı.

Leto, "Ölümü anlamıyor musun?" diye sordu. "Anlamalısın. Türümüz mutlaka anlamalı. Bütün canlılar anlamalı."

Hwi, "Anlamama yardım edin Lordum," diye fısıldadı.

"Ölüm herhangi bir canlının yaşayabileceği en derin deneyimdir," dedi Leto. "Diğer önemli deneyimler, ölüm riski barındıran ve ölümü yansıtanlardır... ölümcül hastalıklar, yaralanmalar, kazalar... kadınlar için çocuk doğurmak... eski zamanlarda erkekler için savaş."

"Ama Balıklarla Konuşanlarınız..."

"Onlar sağ kalmayı öğretiyor," dedi Leto.

Birden anlayan Hwi'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. "Sağ kalanlar. Tabii ya!"

"Öyle değerlisin ki," dedi Leto. "Öyle değerli ve eşine az rastlanır birisin ki. Ixlilere minnettarım!"

"Ama onları sevmiyorsunuz?"

"Evet, sevmiyorum."

"Balıklarla Konuşanlarınızı anlamaktan umudu kesmiştim," dedi Hwi.

"Moneo bile anlamıyor," dedi Leto. "Duncanların da anlayabileceğini sanmıyorum."

"Hayatı korumak için önce değerini bilmek gerekir," dedi Hwi.

"Hayatın güzelliklerine felaketlere rağmen sağ kalanlar tutunur en çok... hem son derece hafif hem de dokunaklı bir şekilde. Kadınlar bunu erkeklerden daha iyi bilir, çünkü doğum ölümün yansımasıdır."

"Amcam Malky erkeklere savaşmayı ve kavgayı yasaklamakta haklı olduğunuzu söylerdi hep. Ne acı bir ders!"

"Erkekler dövüşemeyince, ölüm denen nihai deneyimi nasıl karşılayacaklarını öğrenmek için pek az yolları kalır," dedi Leto. "Bir şeyler eksik kalır. Ruh büyümez olur. İnsanlar Leto'nun Barışı hakkında ne diyor?"

"Ahlakımızı bozduğunuzu, bizi kendi pisliğinde anlamsızca debelenen domuzlara dönüştürdüğünüzü söylüyorlar."

"Halkın bilgeliğine hep güvenmeli," dedi Leto. "Ahlakınızı bozduğumu söylüyorlar demek."

"Çoğu erkeğin prensipleri yoktur," dedi Hwi. "Ixli kadınlar bundan yakınır durur."

"Asileri bulmam gerektiğinde, onları prensip sahibi erkeklerin arasında ararım," dedi Leto.

Hwi ona sessizce baktı. Leto bu basit tepkinin Hwi'nin derin zekâsını sergilediğini düşündü.

"En iyi danışmanlarımı nereden bulduğumu sanıyorsun?" diye sordu.

Hwi kendini tutamayıp hafif bir şaşkınlık nidası attı.

"Prensipler uğruna savaşılan şeylerdir," dedi Leto. "Erkeklerin çoğu ölüm anları gelene dek meydan okumayla karşılaşmaz. Kendilerini sınayabilecekleri arenaların sayısı çok azdır."

"Siz varsınız ya," dedi Hwi.

"Ama ben çok güçlüyüm," dedi Leto. "Benimle kapışmak intihar demek olur. Kim göz göre göre ölüme gitmek ister ki?"

"Deliler... veya çaresizler. Asiler?"

"Ben onların hayatında savaşın yerini aldım," dedi Leto. "Ben en güçlü avcıyım. Onları parçalayan birleştirici gücüm."

"Kendimi hiç asi olarak görmedim," dedi Hwi.

"Sen çok daha iyi bir şeysin."

"Beni kullanmak mı istiyorsunuz?"

"Evet."

"Danışman olarak değil herhalde?"

"İyi danışmanlarım var zaten... dürüst, bilge, filozof, hatalarını görmeye açık, hızlı karar verebilen insanlar."

"Onlar da asi miydi?"

"Çoğu öyleydi."

"Nasıl seçiliyorlar?"

"Kendilerini seçtiler diyebilirim."

"Sağ kalmakla mı?"

"O da var. Ama sadece o değil. İyi bir danışman ile kötü bir danışman arasındaki fark beş saniye kadardır. İyi danışmanlar çabuk karar verir."

"Makul kararlar mı?"

"Genellikle işe yarayan kararlar. Kötü bir danışman ise tereddüt eder, işi uzatır, komitelerin toplanmasını ve araştırmalar yapılıp raporlar yazılmasını ister. Bu davranışları ciddi sorunlara yol açar."

"Ama doğru karar verebilmek için bazen daha fazla bilgiye ihtiyaç..."

"Kötü bir danışman kararlardan çok raporlarla ilgilenir. Hatalarına bahane olarak gösterebileceği raporlar olsun ister."

"Ya iyi danışmanlar?"

"Ah, onlar sözlü emir vermeyi yeğler. Emirleri sorunlara yol açtığındaysa yalana başvurmadan bunu açıkça söyler ve etraflarında sözlü emirlerini akıllıca yerine getirebilecek insanlar bulundururlar. Genellikle en önemli bilgi, bir terslik olduğu bilgisidir. Kötü danışmanlar hatalarını gizler, ta ki artık çok geç olana dek."

Leto, Hwi'nin onun hizmetindeki insanları, özellikle de Moneo'yu düşünmesini izledi.

"Karar verebilen insanlar," dedi Hwi.

"Bir tiran için bulması en zor şeylerden biri, gerçekten karar verebilen insanlardır," dedi Leto.

"Geçmişe dair bilgileriniz bu konuda..."

"Beni biraz eğlendirmeye yarıyor, o kadar. Benden önceki bürokrasilerin çoğu, karar vermekten kaçınan insanları seçip terfi ettirmiştir."

"Anlıyorum. Beni nasıl kullanmayı düşünüyorsunuz Lordum?"

"Benimle evlenir misin?"

Hwi hafifçe gülümsedi. "Kadınlar da karar verebilir. Sizinle evleneceğim."

"Öyleyse şimdi Rahibe Ana'ya gidip talimat ver. Ne arayacağını iyi bilmesini sağla."

"Geçmişimi," dedi Hwi. "Yaratılmamın sebebini ikimiz de biliyoruz."

"Bu geçmişinden ayrı değil," dedi Leto.

Hwi ayağa kalktı. "Lordum, Altın Yol'unuz konusunda yanılmış olabilir misiniz? Başarısızlık olasılığı..."

"Herkes, her şey başarısız olabilir... ama cesur dostlar yardım eder," dedi Leto.

Gruplar varlıklarını koruyabilmek için çevrelerini kontrol etmeye çalışır. Bunu yapmaktan vazgeçmeleri, grup hastalığının belirtisi sayılabilir. Bu hastalığın çeşitli semptomları vardır. İnsanların yiyecek paylaşmasını izlerim. Bu bir iletişim tarzıdır, karşılıklı yardımın bariz belirtisi ve birbirlerine tehlikeli şekilde muhtaç olduklarının göstergesidir. Günümüzde toprakla genellikle erkeklerin ilgilenmesi ilginç. Bunlar evli barklı adamlar. Eskiden toprakla sadece kadınlar ilgilenirdi.

–Çalıntı Günlükler

Rahibe Ana Anteac, "Bu raporun yetersizliği için kusura bakmayın," diye yazdı. "Acele etmem gerektiği için böyle oldu. Yarın Ix'e doğru yola çıkacağım, ki sebebini önceki raporumda ayrıntılarıyla açıklamıştım. Tanrı İmparator'un Ix ile ciddi şekilde ilgilendiği inkâr edilemez, ama bu raporda az önce ziyaretime gelen Ix Büyükelçisi Hwi Noree'yle yaptığım tuhaf görüşmeyi anlatmam gerekiyor."

Anteac rahatsız bir taburede oturmaktaydı; bu sade odada daha iyisini bulamamıştı. İçinde tek başına oturduğu yatak odası kutu gibiydi; Bene Gesseritlerin Tleilaxlıların ihanetini haber vermesinden sonra bile Lord Leto ona başka oda vermeyi reddetmişti.

Anteac'ın kucağında aşağı yukarı on milimetre boyunda ve en fazla üç milimetre kalınlıkta, küçük, simsiyah, kare şeklinde bir levha vardı. Bu levhanın üstüne parlak bir iğneyle yazıyordu... levha üst üste yazdığı sözcükleri sanki emiyordu. Mesaj tamamlandığında, bir çömez-ulağın gözlerindeki sinir alıcılarına kaydedilerek Rahibeler Meclisi'ne iletilecekti.

Hwi Noree öyle büyük bir ikileme yol açıyordu ki!

Anteac, Hwi'yi eğitmeleri için Ix'e gönderilen Bene Gesseritlerin raporlarını okumuştu. Ama o raporlarda söylenmeyenler, söylenenlerden fazlaydı. İnsanın aklına daha önemli sorular düşürüyorlardı.

Nasıl maceralar yaşadın çocuk?

Gençliğinde çektiğin sıkıntılar nelerdi?

Anteac burnunu çekerek, kucağında bekleyen siyah kareye baktı. Böyle düşünceler aklına eski bir Fremen inancını getiriyordu: Onlar insanı doğduğu yerin biçimlendirdiğine inanırdı.

"Gezegeninde tuhaf hayvanlar var mı?" diye sorarlardı.

Hwi yanında etkileyici bir Balıklarla Konuşan muhafız kuvvetiyle, tepeden tırnağa silahlı yüzden fazla iriyarı kadınla gelmişti. Anteac ömründe bu kadar çok silahı nadiren görmüştü... lazer silahları, uzun bıçaklar, gümüş hançerler, sersemletici el bombaları...

Vakit sabahın ortasıydı. Hwi'nin odaya girmesinin ardından Balıklarla Konuşanlar, Bene Gesseritlerin kaldığı odaları (bu küçük fakirhane hariç) didik didik aramak için dağılmıştı.

Anteac odasına göz gezdirdi. Lord Leto onu burada tutmakla bir şey anlatmak istiyordu.

"Tanrı İmparator'un gözünde değerin bu kadar işte!"

Ama... Lord Leto'nun şimdi Ix'e bir Rahibe Ana göndermesi ve bu yolculuğun sebebine dair söyledikleri, onun hakkında çok şey anlatıyordu. Belki de artık işler değişmeye başlıyordu; belki de Rahibeler Birliği'nin eli güçlenir ve daha çok melanjları olurdu.

Her şey göstereceğim performansa bağlı.

Hwi odaya tek başına girmiş ve Anteac'ın ot yatağına çekingen bir şekilde oturmuştu; böylece başı, Rahibe Ana'nın başının hizasının altında kalmıştı. Bu bir tesadüf değil, hoş bir jestti. Oysa Hwi emrindeki Balıklarla Konuşanlara istediğini yaptırabilirdi besbelli. İlk sözü, o afallatıcı sözü de bunun kanıtıydı.

"Şunu baştan bilmelisin ki Lord Leto ile evleniyorum."

Rahibe Ana aval aval bakmamak için kendini zor tutmuştu. Hwi'nin samimi olduğunu gerçeği sezme yeteneği sayesinde anlamış, ama o an durum değerlendirmesi yapamamıştı.

Hwi, "Lord Leto bunu kimseye söylememeni emrediyor," diye eklemişti.

Anteac *Berbat bir ikilem!* diye düşündü. *Rahibeler Meclisi'ndeki kız kardeşlerime bile haber veremeyecek miyim?*

"Vakti gelince herkes öğrenecek," demişti Hwi. "Ama henüz değil. Sana söylüyorum, çünkü Lord Leto'nun duyduğu güvenin boyutunu anlamana faydası olur."

"Sana mı güveniyor?"

"İkimize de."

Anteac bunu duyunca hazla ürpermiş ve bunu güçlükle gizleyebilmişti. Lord Leto'nun güvenini kazanmak insanı nasıl da güçlü kılardı!

Anteac, "Ixlilerin seni Büyükelçi olarak seçmesinin sebebini biliyor musun?" diye sormuştu.

"Evet. Lord Leto'yu baştan çıkarmamı istiyorlardı."

"Görünen o ki bunu başarmışsın. Peki Tleilaxlıların Lord Leto'nun sapıklıklarıyla ilgili anlattıklarına Ixlilerin inandığı anlamına mı geliyor bu?"

"Tleilaxlılar bile kendi sözlerine inanmıyor."

"Yalan söylüyorlar diyorsun, öyle mi?"

Hwi, Anteac'ın gerçeği anlama ve mentatlık yeteneklerine karşın çözümlemekte zorlandığı tuhaf, ifadesiz bir sesle karşılık vermişti:

"Onunla konuştun ve onu gözlemledin. Sorunu kendin yanıtla."

Anteac biraz sinirlense de kendine hâkim olmuştu. Bu Hwi genç yaşına karşın çömez değildi... ve asla iyi bir Bene Gesserit olmayacaktı. Çok yazık!

Anteac, "Peki, bunu Ix'teki hükümetine bildirdin mi?" diye sormuştu.

"Hayır."

"Neden?"

"Yakında öğrenecekler zaten. Vaktinden önce söylersem Lord Leto zarar görebilir."

Anteac *Doğruyu* söylüyor, diye kendine hatırlatmıştı.

"Her şeyden önce Ix'e bağlı değil misin?" diye sormuştu.

"Her şeyden önce gerçeğe bağlıyım." Hwi gülümsemişti. "Ixliler beni yaratırken sandıklarından da başarılı oldular."

"Ixliler seni Tanrı İmparator için bir tehdit olarak mı görüyor?"

"Bence onların asıl ilgilendiği şey bilgi. Ayrılmadan önce bu konuyu Ampre'yle konuşmuştum."

"Ix Federasyondışı İlişkiler Müdürü'yle mi? O Ampre'yle mi?"

"Evet. Ampre, Lord Leto'nun şahsına yönelik bazı tehditlere göz yumduğunu, ama bunun bir sınırı olduğunu düşünüyor."

"Ampre öyle mi dedi?"

"Ampre geleceğin Lord Leto'dan gizlenebileceğine inanmıyor."

"Ama Lord Leto'nun beni Ix'e göndermesi..." Anteac birden susup başını iki yana sallamıştı. "Ix neden Lord'a makine ve silah temin ediyor?"

"Ampre, Ix'in başka seçeneği olmadığına inanıyor. Fazla tehlikeli olurlarsa Lord Leto onları ordularıyla ezer."

"Ix'in Lord Leto'nun isteklerini reddetmesi, onun tahammül sınırını aşmaları anlamına gelir. Bunun ortası yok. Lord Leto ile evlenmenin ne gibi sonuçlara yol açacağını düşündün mü peki?"

"Onun tanrılığından şüphe edilecek olmasından mı bahsediyorsun?"

"Tleilaxlıların söylediklerine inanmaya başlayanlar çıkacaktır."

Hwi gülümsemekle yetinmişti.

Anteac *Lanet olsun!* diye düşünmüştü. *Bu kızı nasıl oldu da elimizden kaçırdık?*

"Dininin yapısını değiştiriyor," diye suçlamıştı. "Yaptığı bu elbette."

"Herkesi kendin gibi sanma hatasına düşme," demişti Hwi. Anteac'ın sinirlendiğini görünce eklemişti: "Ama buraya Lord hakkında tartışmaya gelmedim."

"Evet, elbette."

"Lord Leto doğup büyüdüğüm yer hakkında hatırladığım her şeyi sana anlatmamı emretti," demişti Hwi.

Anteac, Hwi'nin sözlerini düşünürken kucağındaki gizemli, siyah kareye baktı. Hwi, Lordunun (ve müstakbel kocasının!) emrettiği şekilde ayrıntılar vermeye girişmişti; Anteac veri özümsemekte usta bir mentat olmasa, Hwi'nin anlattıklarının bir kısmını sıkıcı bulurdu.

Anteac, Rahibeler Meclisi'ndeki kız kardeşlerine ne yazması gerektiğini düşünürken başını iki yana salladı. Önceki mesajının üstünde hâlâ kafa yoruyor olmalıydılar. Kendini ve içindekileri Tanrı İmparator'un kâhin gözünden bile gizleyebilen bir makine ha? Bu mümkün müydü? Yoksa bu da Bene Gesseritlerin Lord Leto'ya olan sadakatini ölçmeye yönelik bir sınav mıydı? Ama Lord Leto bu gizemli Hwi Noree'nin doğup büyüdüğü yeri *bilmiyorsa...*

Bu yeni gelişme, Anteac'ın mentat yönünü Ix'e gönderilmek üzere kendisinin seçilmesinin sebebini düşünmeye itiyordu. Tanrı İmparator bunu Balıklarla Konuşanlarına bile söylememişti. Balıklarla Konuşanların tanrılarının zayıf bir yönü olduğunu düşünmelerini istemiyordu!

Ama mesele bu kadar basit olabilir miydi? Plan içinde plan kurmak... Lord Leto'nun yöntemi buydu.

Anteac tekrar başını iki yana salladı. Sonra eğilip, Rahibeler Meclisi'ne yazdığı rapora devam etti; Tanrı İmparator'un kendine bir eş seçtiğini yazmadı.

Yakında öğrenirlerdi zaten. Bu arada Anteac, bu yeni gelişmenin doğuracağı sonuçlar üstüne düşünecekti.

İnsanın tüm atalarını tanıması, geçmişimizin efsanelerini ve dinlerini yaratan olaylara bizzat tanık olması demektir. Bunu anlayın ve beni bir efsane yaratıcısı olarak görün.

–Çalıntı Günlükler

İlk patlama Onn Şehri'ne karanlık çökerken oldu. Yüz Dansçılarının kendi çocuklarını öldüren bir kralla ilgili eski bir dramı oynayacakları (vaat edilen) bir partiye katılmak üzere Ix Elçiliği'nin önünden geçen birkaç gözü pek ve uçarı insan öldü. Festival'in ilk dört gününde yaşanan onca şiddet olayının ardından bu uçarı kişilerin evlerinin görece güvenliğini terk edip sokağa çıkmak için epey cesaret toplaması gerekmişti. Masum izleyicilerin öldüğü ve yaralandığı haberi tüm şehre yayıldı... bu yeni olay, ihtiyatlı olmak gerektiğinin bir başka kanıtıydı.

Gerçi Leto masum izleyicilerin sayısının epey azaldığı kanısındaydı, ama kurbanların da sağ kalanların da hiçbiri bunu duymaktan hoşlanmazdı.

Leto güçlü duyuları sayesinde patlamayı hemen fark edip yerini saptamıştı. Bir an öfkeye kapılarak Balıklarla Konuşanlarına Yüz Dansçılarının hepsini, hatta kendisinin daha önce canını bağışladıklarını bile öldürmelerini haykırmış ve buna sonradan pişman olmuştu.

Sonradan düşündüğünde, o an kapıldığı öfkeye şaşırmıştı. Biraz olsun öfkelenmeyeli öyle uzun zaman olmuştu ki. Normalde en fazla canı sıkılır veya siniri bozulurdu. Ama şimdi, Hwi Noree'ye yönelik tehdit karşısında hiddete kapılmıştı!

Bunları düşününce, verdiği emri iptal etmeye karar vermişti; ama bazı Balıklarla Konuşanlar çoktan dışarı fırlamıştı

bile... Lordlarında gördükleri şey, en derin şiddet arzularını harekete geçirmişti.

İçlerinden bazıları, "Tanrı çok kızgın!" diye bağırmıştı.

İkinci patlama meydana ulaşan Balıklarla Konuşanların bir kısmını öldürünce, Leto'nun emrini geri aldığını söylemesinin etkisi azalmıştı... Balıklarla Konuşanlar, Yüz Dansçılarını öldürmeyi daha da çok ister olmuştu. Birinci patlamanın gerçekleştiği yerin yakınında üçüncü bir patlama olunca, Leto bizzat müdahale etmek için harekete geçmişti. Dev arabasını gözünü kan bürümüş bir canavar gibi sürerek dinlenme odasından fırlayıp Ix yapımı asansöre binmiş ve hızla yukarı çıkmıştı.

Meydanın sınırına ulaştığında, Balıklarla Konuşanların havaya saldığı binlerce korküreyle aydınlanan bir kaos manzarasıyla karşılaştı. Meydanın ortasındaki platform parçalanmış, sadece altındaki plaşçelik kaide sağlam kalmıştı. Her yere saçılmış duvar parçalarının arasında ölüler ve yaralılar yatıyordu.

Tam karşısından, meydanın diğer tarafından, Ix Elçiliği'nin bulunduğu yerden şiddetli çatışma sesleri geliyordu.

Leto, "Duncan'ım nerede?" diye gürledi.

Meydanın diğer tarafından koşarak gelen bir muhafız başarı nefes nefese konuştu: "Onu Kale'ye götürdük Lordum!"

Leto, Ix Elçiliği'nin önünde çatışanları göstererek sertçe, "Orada neler oluyor?" diye sordu.

"Asilerle Tleilaxlılar Ix Elçiliği'ne saldırıyorlar Lordum. Patlayıcıları var."

Kadın konuşurken Ix Elçiliği'nin hasar görmüş ön cephesinin önünde bir patlama daha oldu. Leto parlak bir ışık ve havada kavis çizerek uçup ışığın sınırında yere düşen insanlar gördü; gözlerini kapayınca da siyah noktalarla bezeli turuncu bir ışık gördü.

Sonucunu düşünmeden süspansörleri çalıştırıp arabasını meydanın üstünden mermi gibi sürdü; havada uçan dev bir yaratıktı... aracının oluşturduğu hava boşluğu korküre-

leri peşi sıra çekiyordu. Çatışmanın yaşandığı yere varınca, savunmadaki Balıklarla Konuşanlarının üstünden kavis çizerek geçti ve saldırganların arasına yandan daldı; üstüne doğrultulan lazer silahlarından çıkan parlak mavi ışınları ancak o zaman fark etti. Arabasının insanlara çarptığını, dört bir yana savrulduklarını hissetti.

Arabası elçiliğin hemen önündeki moloz yığınına çarpınca yere yuvarlandı. Bölütlü gövdesine vuran lazer ışınlarını hissetti; vücut ısısı artınca kuyruğundan oksijen saldı. İçgüdüsel olarak yüzünü deri katmanlarının arasına gizledi, kollarını da kıvırıp ön bölütünün koruyucu derinliklerine soktu. İçindeki solucan kontrolü ele geçirdi; yükselip alçalarak, deli bir tekerlek gibi dönerek her yana saldırmaya başladı.

Sokak kanla kaplandı. Kan normalde Leto'nun bedenini pek etkilemese de, ölenlerle birlikte miktarı arttıkça su etkisi gösteriyordu. Leto'nun bedeni kanın içinde kayarak çırpınıyordu; kumalabalığı derisiyle temas eden kanın içerdiği su, mavi dumanlar çıkmasına yol açıyordu. Suyun verdiği acı sebebiyle Leto dev bedeniyle daha da çırpınıp saldırganlaşıyordu.

Leto'nun ilk saldırısıyla birlikte Balıklarla Konuşanlar geri çekilmişti. Dikkatli bir başar ellerine geçen fırsatı fark etti. O hengâmede sesini duyurmak için bağırdı:

"Kaçanları öldürün!"

Kadın muhafızlar öne atıldı.

Balıklarla Konuşanlar sonraki birkaç dakika boyunca kanlı bir oyun oynadı; korkürelerin acımasız ışığında bıçaklar savruldu, lazer ışınları dans etti, hatta eller parçaladı ve parmaklar korumasız tenlere battı. Balıklarla Konuşanlar saldırganların hiçbirini sağ bırakmadı.

Leto elçiliğin önündeki, lapaya dönmüş kanlı ceset yığınından yuvarlanarak uzaklaştı; suyun yol açtığı acı dalgaları yüzünden doğru düzgün düşünemiyordu. Etrafındaki havada bol oksijen bulunması, insani duyularını geri kazanmasında faydalı oldu. Arabasını çağırınca, süspansörleri hasar görmüş araç tehlikeli bir şekilde yan yatarak havada süzü-

lüp geldi. Leto yan yatan araca yavaşça tırmandı ve kendisini meydanın altındaki evine geri götürmesini zihniyle emretti.

Uzun süre önce, suyla yaralanmaya karşı hazırlık yapmıştı... püskürtülen çok sıcak ve kuru havayla temizlenebileceği özel bir oda yaptırmıştı. Kum da işe yarardı, ama Onn civarında vücut yüzeyini ısıtıp aşındırarak temizlemeye yetecek kadar kum yoktu.

Asansörde Hwi'yi düşündü ve hemen aşağıya, yanına getirilmesi için mesaj gönderdi.

Hâlâ yaşıyorsa.

Kehanet gücünü kullanarak bunu araştırmaya vakti yoktu. Hem gelişmemiş solucan bedeni hem de insan bedeni bir an önce ısıyla temizlenmeyi arzularken, Hwi'nin iyi olduğunu ummaktan başka bir şey gelmezdi elinden.

Temizlenme odasına girdiğinde, verdiği ikinci emri tekrarlamayı, Balıklarla Konuşanlara "Yüz Dansçılarının hepsini öldürmeyin!" demeyi düşündü. Ama gözü dönmüş Balıklarla Konuşanlar şehre dağılmıştı bile ve Leto'nun onlara ulak göndermek için kâhin gözüyle yerlerini saptamaya gücü yoktu.

Leto temizlenme odasından çıkarken gelen bir muhafız yüzbaşısı, Hwi Noree'nin hafif yaralandığını, ama güvende olduğunu ve bölge komutanı uygun bulur bulmaz Leto'ya getirileceğini söyledi.

Leto muhafız yüzbaşısını oracıkta ast-başarlığa terfi ettirdi. Bu iriyarı kadın, Nayla'nın tipinde olsa da yüzü onunki gibi köşeli değil, yuvarlaktı ve eski normlara daha yakındı. Lordundan gördüğü yakınlık ve onun tarafından onaylanmanın heyecanıyla titremeye başlayan kadın, Leto'nun ona geri dönmesini ve Hwi'ye daha fazla zarar gelmeyeceğine "kesinlikle emin olmasını" söylemesi üzerine hemen dönüp koşarak gitti.

Leto küçük kabul salonundaki zemin çukuruna girip yeni arabaya binerken *Adını bile sormadım,* diye düşündü. Birkaç saniye düşündükten sonra, yeni ast-başarın adını hatırladı... Kieuemo. Terfinin onaylanması gerekiyordu. Leto bu işi biz-

zat yapmayı aklına not etti. Balıklarla Konuşanların hepsi, Leto'nun Hwi Noree'ye ne çok değer verdiğini bir an önce anlamalıydı. Gerçi bu geceden sonra anlamayan kalmazdı herhalde.

Leto hızla kehanet taraması yaptı ve gözünü kan bürümüş Balıklarla Konuşanlara ulaklar gönderdi. Ama olan olmuştu artık... Onn'un her yerinde cesetler vardı ve bunlardan bazıları gerçekten Yüz Dansçısı olsa da geri kalanların öyle olduğu şüpheliydi.

Leto İnsan *öldürdüğümü de bir* sürü kişi gördü, diye düşündü.

Hwi'nin gelmesini beklerken, az önce olanları gözden geçirdi. Tleilaxlılar normalde böyle saldırmazdı, ama Onn yolunda yaptıkları saldırı tarz değiştirdiklerini gösteriyordu... bütün bunların ardında, niyeti öldürmek olan tek bir kişi vardı mutlaka.

Leto *Orada ölebilirdim,* diye düşündü.

Demek bu yüzden o saldırıyı önceden görememişti, ama daha derin bir sebep de vardı. Leto'nun mantığı bütün ipuçlarını birleştirince ortaya bu sonuç çıkıyordu. Tanrı İmparator'u en iyi tanıyan kimdi? Kim komplo kurmak için gizlenebileceği bir yere sahipti?

Malky!

Leto bir muhafız çağırıp, Rahibe Ana Anteac'ın Arrakis'ten ayrılıp ayrılmadığını öğrenmesini emretti. Muhafız bir dakika içinde geri geldi.

"Anteac hâlâ odasında. Oradaki Balıklarla Konuşan muhafız komutanı saldırıya uğramadıklarını söylüyor."

"Anteac'a haber gönder," dedi Leto. "Delegasyonunu benden uzağa yerleştirmemin sebebini şimdi anlamış mı diye sor. Ix'e gidince Malky'yi bulmasını söyle. Bulduğunda da yerini Ix'teki garnizonumuza bildirsin."

"Eski Ix Büyükelçisi Malky mi?"

"Ta kendisi. Malky ölü ya da diri ele geçirilmeli. Ix'teki garnizonun komutanına söyle, Anteac ile iletişim halinde kalsın ve ona gereken her şekilde yardım etsin. Malky duru-

ma göre ya öldürülsün ya da bana getirilsin; kararı komutan versin."

Leto'nun yüzünü aydınlatan ışık çemberinde duran muhafız-ulak başıyla onaylarken, kadının yüzünde gölgeler gezindi. Emirlerin tekrarlanmasını istemedi. Leto'nun tüm yakın muhafızları canlı kayıt cihazı olmak üzere eğitilmişti. Leto'nun sözlerini, tonlamasını da taklit ederek harfiyen tekrarlayabilir ve asla unutmazlardı.

Ulak gidince Leto özel sorgulama sinyali gönderdi ve birkaç saniye sonra Nayla'dan karşılık aldı. Kadının arabadaki Ix yapımı cihaz sayesinde sadece Leto'nun kulaklarına ulaşan sesi, kimliğini ele vermeyecek şekilde tonlamasız ve metalikti.

Evet, Siona Kale'deydi. Hayır, Siona diğer asilerle iletişim kurmamıştı. "*Hayır, kendisini gözlediğimi henüz bilmiyor.*" Elçiliğe saldıranlar Siona'nın örgütünden ayrılmış, "Tleilaxlı Bağlantı Unsuru" adlı bir başka gruptu.

Leto bunu duyunca rahatladı. Asiler örgütlerine hep böyle cafcaflı isimler verirdi.

Leto, "Sağ kalan var mı?" diye sordu.

"Bildiğimiz kadarıyla hayır."

Metalik seste herhangi bir duygusal tonlama olmasa da, Leto hafızasından faydalanarak kadının sesine duygu katmayı eğlenceli buldu.

"Siona'yla temasa geç," dedi. "Balıklarla Konuşan olduğunu ona itiraf et. Onun güvenini kaybetmemek ve Balıklarla Konuşanlar arasında Siona'nın tarafını tutan tek kişi olarak kendini ele vermemek için bunu daha önce söylemediğini söyle. Ona tekrar sadakat yemini et. Onun her dediğini yapacağına *kutsal bildiğin her şey adına* yemin et. Ne emrederse yapacaksın. Gerçekten yemin etmiş olacaksın, biliyorsun."

"Evet Lordum."

Leto'nun hafızası, Nayla'nın verdiği karşılığa fanatikçe bir tonlama kattı. Nayla itaat edecekti.

"Siona'yla Duncan'ı da olabildiğince baş başa bırakmaya çalış," dedi Leto.

"Peki Lordum."

Leto *Baş başa kaldılar mı gerisi gelir,* diye düşündü.

Nayla'yla bağlantıyı kesti ve bir an düşündükten sonra meydandaki kuvvetlerinin komutanını çağırdı. Başar kısa sürede geldi; kadının koyu üniforması lekeli ve tozluydu, postallarında da hâlâ kan izleri vardı. Uzun boylu, ince kemikli bir kadındı; kartalı andıran yüzündeki kırışıklıklar ona güçlü ve mağrur bir hava veriyordu. Leto kadının askerler arasındaki adını hatırladı: Iylyo... bu sözcük eski Fremen dilinde "*Güvenilir*" anlamına gelirdi. Ama Leto ona annesinin verdiği, Shae'nin Kızı anlamına gelen Nyshae ismiyle hitap ederek bu görüşmenin samimi bir havada geçeceğini belirtti.

"Minderlerden birine oturup dinlen Nyshae," dedi. "Epey çalıştın."

"Sağ olun Lordum."

Nyshae daha önce Hwi'nin oturduğu kırmızı mindere çöktü. Yorgunluğu ağız kenarlarındaki kırışıklıklardan belli olsa da gözleri hâlâ dikkatliydi. Başını kaldırıp, söyleyeceklerini duymak için Leto'ya merakla baktı.

"Şehrimde asayiş yeniden sağlandı," dedi Leto. Bu bir soru değildi; Nyshae'nin yorumda bulunmasını istiyordu.

"Evet, ama işler pek de iyi değil Lordum."

Leto, Nyshae'nin postallarındaki kan lekelerine baktı.

"Ix Elçiliği'nin sokağı hâlâ kanlı mı?"

"Temizleniyor Lordum. Onarım çalışmaları da başladı."

"Peki ya meydan?"

"Sabahleyin hiçbir şey olmamış gibi görünecek."

Leto'nun yüzüne bakmayı sürdürüyordu. Bu görüşmenin asıl sebebine henüz gelmediklerini ikisi de biliyordu. Leto, kadının yüzünde gizli bir ifade fark etti.

Lorduyla gurur duyuyor!

Nyshae ilk kez Tanrı İmparator'unu insan öldürürken görmüştü. Korkunç bir bağımlılığın tohumları atılmıştı. *Başımız sıkışırsa Lordumuz yardıma gelir.* Nyshae böyle düşünüyordu. Artık tamamen bağımsız hareket etmeyecek, Tanrı İmparator'dan aldığı yetkinin tüm sorumluluğunu taşımaya-

caktı. Gözlerinde sahiplenici bir ifade vardı. Ne de olsa karşısında, ihtiyacı olduğunda yardımına koşacak korkunç bir ölüm makinesi duruyordu.

Leto bundan hiç hoşlanmamıştı, ama olan olmuştu artık. Bu yanlışı düzeltmek zaman alacaktı ve incelik isteyen bir işti.

Leto, "Saldırganlar lazer silahlarını nereden bulmuşlar?" diye sordu.

"Bizim depolarımızdan Lordum. Cephanelik muhafızları değiştirildi."

Değiştirildi. Nyshae nasıl da kibar konuşmuştu. Başarısız olan Balıklarla Konuşanlar dışlanıp diğerlerinden soyutlanır ve Lord Leto'nun Ölüm Komandolarını gerektiren bir sorun bulmasına dek yedeğe alınırdı. O an geldiğinde de böylece günahlarının bağışlanacağını düşünerek canlarını seve seve feda ederlerdi elbette. Ölüm Komandolarının gönderildiği söylentisi bile bazen sorunları gidermeye yeterdi.

Leto, "Cephaneliğe patlayıcılarla mı saldırmışlar?" diye sordu.

"Evet Lordum, *gizlice* gelmişler. Muhafızlar da dikkatsiz davranmış."

"Patlayıcıları nereden bulmuşlar peki?"

Nyshae'nin omuz silkmekle yetinmesi bitkinliğini gösteriyordu.

Leto ona hak verdi. Patlayıcıların kaynağını araştırıp bulabilirdi, ama bu pek işe yaramazdı. Sonuçta ne yaptığını bilen biri şeker, çamaşır suyu, sıradan yağlar, zararsız görünen gübreler, plastik, eritken ve çözücüler gibi gündelik maddelerle patlayıcı yapabilirdi. Liste sonsuzdu ve insanoğlunun deneyimi ve bilgisi arttıkça daha da uzuyordu. Leto'nun yarattığı gibi bir toplumda, teknolojinin ve yeni fikirlerin kısıtlandığı bir toplumda bile küçük ama tehlikeli silahların yapımını tamamen engellemek olanaksızdı. Bütün bunları kontrol altına alma fikri yanlıştı, tehlikeli ve dikkat dağıtıcıydı. Önemli olan, şiddet *arzusunu* azaltmaktı. Bu açıdan bakıldığında, bu gece tam bir kâbus olmuştu.

Leto *Haksızlıklara yenileri ekleniyor durmadan,* diye düşündü.

Nyshae onun aklını okurcasına iç geçirdi.

Tabii ya. Balıklarla Konuşanlar çocukluklarından itibaren adil olmaları için eğitilir.

"Çatışmadan sağ kurtulan sivillerle ilgilenmeliyiz," dedi Leto. "Bütün ihtiyaçlarını karşılayın. Suçun Tleilaxlılarda olduğunu anlamalılar."

Nyshae başıyla onayladı. Başar rütbesine hak ederek ulaşmıştı. Güveni yerine gelmişti. Suçun Tleilaxlılarda olduğunu Leto'dan duymak, buna inanmasına yetmişti. Meseleyi pratik açıdan da kavramıştı. *Bütün* Tleilaxlıları öldürmemelerinin sebebini anlıyordu.

Bütün günah keçilerini öldürmemek gerekir.

"Ayrıca halkın dikkatini dağıtmalıyız," dedi Leto. "Şansımıza böyle bir imkânımız var. Leydi Hwi Noree'yle konuştuktan sonra sana haber göndereceğim."

"Ix Büyükelçisi'yle mi konuşacaksınız Lordum? Onun bu işle ilgisi..."

"O tamamen masum," dedi Leto.

Nyshae'nin buna inandığını kadının plastikle kaplı gibi duran yüzünden, çenesini sıkmasından ve gözlerinin donuklaşmasından anladı. *Nyshae bile.* Leto sebepleri biliyordu, çünkü onların bizzat müsebbibiydi... ama bazen kendi eserinden biraz ürktüğü oluyordu.

"Leydi Hwi'nin antreme girdiğini duyuyorum," dedi. "Çıkarken onu içeri gönder. Bir de Nyshae..."

Nyshae ayağa kalkmıştı bile, ama sessizce ve hevesle durup bekledi.

"Bu gece Kieuemo'yu ast-başarlığa terfi ettirdim," dedi Leto. "Resmi ayrıntılarla sen ilgilen. Bu arada, senden de memnunum. Dile benden ne dilersen."

Nyshae'nin hazdan ürperdiğini gördü, ama kadın hemen kendine hâkim oldu; Leto için değerinin bir başka kanıtıydı bu.

"Kieuemo'yu sınayacağım Lordum," dedi Nyshae. "Sınavı

geçerse tatile çıkabilirim. Salusa Secundus'taki ailemi yıllardır görmüyorum."

"Ne zaman istersen tatile çıkabilirsin," dedi Leto.

Salusa Secundus, diye düşündü. *Tabii ya!*

Leto onun kökeninden bahsetmesi ile, Nyshae'nin kime benzediğini bulmuştu: *Hâriku'l-Âde. Nyshae'de Corrino kanı var. Sandığımdan daha yakın akrabaymışız meğer.*

"Çok cömertsiniz Lordum," dedi Nyshae.

Sonra canlı adımlarla odadan çıktı. Leto onun antreden gelen sesini duydu: "Leydi Hwi, Lordumuz sizinle şimdi görüşecek."

Hwi içeri girerken kemerli kapıda, arkasından gelen antre ışığında bir an duraksayıp gözlerinin odanın loşluğuna alışmasını bekledi. Leto'nun yüzünü aydınlatan ışığın cazibesine kapılmış bir gece kelebeği gibi yaklaştı; gözlerini ancak onun gölgelerin arasında uzanan vücudunun yaralı olup olmadığına bakmak için yüzünden ayırıyordu. Leto dıştan görünen bir yarası olmadığını biliyordu, ama hâlâ ağrıları vardı ve için için titriyordu.

Hwi'nin hafifçe topalladığını, ağırlığını sağ bacağına verdiğini gördü; ama üstündeki zümrüt yeşili uzun elbise, Hwi'nin yarasını gizliyordu. Leto'nun arabasının bulunduğu çukurun kenarında durup, onun gözlerinin içine baktı.

"Yaralandığını söylediler Hwi. Canın acıyor mu?"

"Dizimin altında kesik var Lordum. Patlama sırasında küçük bir duvar parçası kesti. Ama Balıklarla Konuşanlarınız merhem sürünce acısı geçti. Lordum, sizin için çok korktum."

"Ben de senin için korktum, sevgili Hwi."

"Sadece ilk patlamada tehlike yaşadım Lordum. Beni hemen elçiliğin epey altındaki bir odaya götürdüler."

Leto *Yaptıklarımı görmemiş demek,* diye düşündü. *Buna da şükür.*

"Seni özür dilemek için çağırdım," dedi.

Hwi altın sarısı bir mindere oturdu. "Özür dilenecek ne var Lordum? Saldırının sebebi siz değilsi..."

"Sınanıyorum Hwi."

"Siz mi?"

"Hwi Noree'ye verdiğim değerin boyutunu anlamak isteyenler var."

Hwi yukarıyı gösterdi. "Benim... yüzümden mi saldırdılar?"

"Bizim yüzümüzden."

"Ah. Ama kim..."

"Benimle evlenmeyi kabul ettin Hwi, ben de..." Hwi konuşacak olunca Leto elini kaldırarak onu susturdu. "Anteac söylediklerini bize anlattı, ama bu olanların sebebi Anteac değil."

"Öyleyse kim..."

"*Kim* olduğu önemli değil. Önemli olan, senin kararını tekrar düşünmen gerektiği. Sana fikrini değiştirme fırsatı vermeliyim."

Hwi başını eğdi.

Leto *Yüzü ne güzel,* diye düşündü.

Hwi'yle birlikte, tamamen *insan* olarak yaşayacağı koca bir hayatı hayalinde canlandırabilirdi. Sahip olduğu belleklerde, evli olduklarını hayal etmek için yeterince malzeme vardı. Fantezisine küçük, hoş ayrıntılar ekleyebilirdi... bir dokunuş, bir öpücük, acısıyla tatlısıyla bütün o güzel paylaşımlar. Bu hayatı öyle istiyordu ki... duyduğu özlemin acısı, elçilikte aldığı yaralarınkinden çok daha şiddetliydi.

Hwi başını kaldırıp Leto'nun gözlerinin içine baktı. Leto onun şefkatle bakan gözlerinde yardım etme arzusu gördü.

"Ama size başka türlü nasıl hizmet edebilirim ki Lordum?"

Leto, Hwi'nin primat olduğunu anımsadı; kendisiyse artık tam olarak primat değildi. Aralarındaki uçurum anbean büyüyordu.

Leto'nun hâlâ içi sızlıyordu.

Hwi öyle temel ve kaçınılmaz bir gerçekti ki, onu kelimelerle tamamen ifade etmek olanaksızdı. Leto'nun içindeki sızı neredeyse dayanılmazdı.

"Seni seviyorum Hwi. Bir erkeğin bir kadını seveceği şe-

kilde seviyorum seni... ama ne yazık ki bu mümkün değil. Asla da mümkün olmayacak."

Hwi'nin gözlerinden yaşlar süzüldü. "Gideyim mi? Ix'e geri mi döneyim?"

"Oraya dönersen canını yakarlar, planlarında neyin ters gittiğini anlamaya çalışırlar."

Leto *Istırabımı gördü, diye düşündü. Âcizliğimi ve hayal kırıklığımı görüyor. Ne yapacak peki? Yalan söylemeyecek. Sevgime karşılık verdiğini, beni bir kadının bir erkeği seveceği gibi sevdiğini söylemeyecek. Aramızda öyle bir ilişkinin asla olamayacağını o da biliyor. Bana karşı ne hissettiğini de biliyor... merhamet, huşu, korkusuna baskın çıkan bir merak.*

"Öyleyse burada kalırım," dedi Hwi. "Birbirimizden, birlikte zaman geçirmekten olabildiğince haz almaya çalışırız. En iyisinin bu olduğunu düşünüyorum. Bunun için evlenmemiz gerekiyorsa evlenelim."

"Öyleyse daha önce kimseye söylemediğim bir şeyi söylemeliyim sana," dedi Leto. "Bunu öğrendiğinde hayatım senin elinde..."

"Sakın öyle bir şey yapmayın Lordum! Ya biri beni zorla..."

"Artık sarayımdan hiç çıkmayacaksın ki. Buradaki, Kale'deki evim ve Sareer'deki emniyetli yerler... artık yuvan olacak."

"Nasıl isterseniz."

Leto *Ne kadar da kibar ve sessizce kabullenmeye hazır,* diye düşündü.

İçinde zonklayan acıyı azaltmalıydı. Bu acı hem kendisini hem de Altın Yol'u tehlikeye atıyordu.

Ah o kurnaz Ixliler!

Malky en güçlü kişilerin daima bir dürtüyle, haz alma dürtüsüyle savaşmak zorunda olduklarını anlamıştı.

Canın ne isterse yapabileceğini, tüm kaprislerini gerçekleştirebileceğini sürekli olarak bilmek...

Hwi, Leto'nun suskunluğunu kararsızlık olarak yorumladı. "Evlenecek miyiz Lordum?"

"Evet."

"Peki Tleilaxlıların dedikoduları hakkında bir şey yapmalı mı..."

"Boş ver onları."

Hwi, Leto'ya bakarken, önceki konuşmalarını hatırladı.

Çöküşün tohumları atılıyordu.

"Sizi güçsüzleştirmekten korkuyorum Lordum," dedi.

"Öyleyse beni güçlendirmenin yollarını bulmalısın."

"Tanrı Leto'ya duyulan inancı azaltsak, bu sizi güçlendirir mi?"

Hwi'nin sesi Malky'ninkine benzemişti biraz, Leto'nun hem itici hem de hoş bulduğu o hesaplı ve ölçülü ses tonuna bürünmüştü. *Çocukluğumuzdaki öğretmenlerin etkisinden asla tamamen kurtulamayız.*

"Sorduğun soru yanıtı içinde barındırıyor," dedi Leto. "Birçok kişi planıma uygun şekilde bana tapmayı sürdürecek. Geri kalanlarsa yalanlara inanacak."

"Lordum... sizin için yalan söylememi mi isteyeceksiniz?"

"Tabii ki hayır. Ama bazen, konuşmak istediğinde susmanı isteyeceğim."

"Ama size söverlerse..."

"Susacaksın."

Hwi'nin yanaklarından bir kez daha yaşlar süzüldü. Leto onun gözyaşlarına dokunmak istiyordu, ama onlar suydu... canını yakardı.

"Maalesef böyle olmalı," dedi.

"Bunu açar mısınız Lordum?"

"Ölümümün ardından bana Gehenna İmparatoru Şeytan diyecekler. Altın Yol'da giden tekerlek durmadan dönmeli."

"Lordum, öfkelerini sadece bana yöneltemez miyiz? Ben bunu..."

"Hayır! Ixliler seni sandıklarından da mükemmel yaratmışlar. Seni gerçekten seviyorum. Elimde değil."

"Size acı vermek istemiyorum!" dedi Hwi. Bunu söylerken bile zorlanmıştı.

"Olan oldu artık. Üzülme."

"Anlamama yardım edin."

"Ölümümden sonra bana duyulan nefret artacak, ama zamanla o da kaçınılmaz olarak unutulacak. Öyle çok zaman geçecek ki. Derken, çok uzun bir süre sonra günlüklerim bulunacak."

"Günlükleriniz mi?" Konunun görünüşe göre değişmesi Hwi'yi şaşırtmıştı.

"Çağımı anlatan tarihçem. Savlarım, yazılı savunmam. Kopyaları var ve bunlar dağılmış fragmanlar halinde geleceğe kalacak. Bazıları değiştirilecek olsa da orijinal günlükler bekleyecek, bekleyecek, bekleyecek. Onları çok iyi sakladım."

"Peki ya bulunduklarında ne olacak?"

"İnsanlar sandıklarından çok farklı olduğumu öğrenecek."

Hwi titrek bir sesle, "Ne öğreneceklerini biliyorum," diye fısıldadı.

"Evet sevgili Hwi, sanırım biliyorsun."

"Siz ne şeytansınız ne de tanrı; eşi benzeri görülmemiş ve asla görülmeyecek bir şeysiniz... varlığınız bir benzerinizin ortaya çıkmasını gereksiz kılıyor."

Hwi yanaklarındaki yaşları sildi.

"Hwi, ne kadar tehlikeli olduğunun farkında mısın?"

Hwi'nin birden kaygılandığı yüz ifadesinden, kollarının kasılmasından belliydi.

"Azize gibisin," dedi Leto. "Bir azizeyle yanlış yerde ve yanlış zamanda karşılaşmak ne acıdır, bilir misin?"

Hwi başını iki yana salladı.

"İnsanlar azizlere hazırlanmak zorundadır," dedi Leto. "Yoksa yalnızca müritlere, ricacılara, dilencilere ve âciz dalkavuklara dönüşürler... sonsuza dek aziz ya da azizenin gölgesinde kalırlar. Bu insanları mahveder, çünkü onları zayıflatır."

Hwi bir an düşündükten sonra başıyla onayladı. "Sizden sonra azizler olacak mı?"

"Altın Yol'umun amacı o zaten."

"Moneo'nun kızı Siona, o..."

"Şimdilik yalnızca bir asi. Azize olmayı isteyip istemediği-

ne karar vermesine izin vereceğiz. Belki de sadece yetiştirilme tarzına uygun davranır."

"Nasıl yetiştirildi ki Lordum?"

"Bana *Lordum* demekten vazgeç," dedi Leto. "Yakında evlenip Solucan ve karısı olacağız. Bana Leto diyebilirsin. *Lord* demen hoşuma gitmiyor."

"Peki Lor... Leto. Ama ne..."

"Siona hükmetmek üzere yetiştirildi. Öyle yetiştirilmek tehlikelidir. Hükmedersen gücün tadını alırsın. Bu da sorumsuzluğa, başkalarına acı veren aşırılıklara... en kötüsü de dizginsiz bir haz düşkünlüğüne yol açabilir."

"Ama Siona..."

"Siona hakkında tek bildiğimiz azimli biri olduğu; aklına koyduğu şeye odaklı kalabiliyor. O bir aristokrat... başka türlüsü olamazdı zaten, ama aristokratlar genellikle geçmişe bakar. Bu bir hatadır. Janus gibi değilsen, aynı anda hem ileriye hem de geriye bakamıyorsan, herhangi bir yolun çok azını görebilirsin."

"Janus mu? Ha, evet. Şu zıt yönlere bakan iki yüze sahip tanrı." Hwi dudaklarını diliyle ıslattı. "Sen Janus musun Leto?"

"Benim iki değil, milyarlarca yüzüm var. Ama bazı açılardan da Janus'tan aşağı seviyedeyim. Örneğin danışmanlarımın en takdir ettiği özelliğim, verdiğim her kararı uygulatabilmemdir."

"Ama onları hayal kırıklığına uğratırsan..."

"Bana düşman olurlar, evet."

"Siona senin yerine mi geçecek, eğer..."

"Ah, işte bütün mesele o 'eğer'! Siona'nın şahsıma yönelik bir tehdit olduğunun farkındasın. Ama Altın Yol'um için tehdit oluşturmuyor. Ayrıca Balıklarla Konuşanlarımın Duncan'a çok *bağlı* oluşları gibi bir gerçek de var."

"Siona... öyle genç görünüyor ki."

"Ve onun en gözde sahtekârı benim; yalanlarla iktidarı elimde tutuyor, halkımın taleplerine hiç kulak asmıyorum."

"Onunla konuşsam ve..."

"Hayır! Hiçbir konuda Siona'nın fikrini değiştirmeye çalışmamalısın. Söz ver bana Hwi."

"İstiyorsan söz veririm elbette, ama ben..."

"Bütün tanrıların sorunu budur Hwi. Daha önemli ihtiyaçları düşünürken, acil olanları çoğu zaman ihmal etmem gerekiyor. Acil ihtiyaçların göz ardı edilmesi gençleri kızdırır."

"Ona açıklasan..."

"Haklı olduklarına inanan insanları asla konuşarak ikna etmeye çalışma!"

"Ama haksız olduklarını biliyorsan..."

"Bana güveniyor musun?"

"Evet."

"Biri çıkıp seni insanlık tarihinde görülmüş en kötü şey olduğuma ikna etmeye çalışsa..."

"Çok kızarım. Ona..." Hwi sözünü yarıda kesip sustu.

"Mantık değerlidir, ama ancak evrenin kelimelere sığmayan fiziksel arka planı karşısında işlerse," dedi Leto.

Hwi kaşlarını çatıp düşünceye daldı. Onun düşünmesini izlemek Leto'yu büyülüyordu. Hwi usulca, "Ahhhh," dedi.

"Artık düşünen hiçbir yaratık, Leto deneyimini inkâr edemeyecek," dedi Leto. "Anlamaya başladığını görüyorum. Başlangıçlar! Hayat budur işte!"

Hwi başıyla onayladı.

Leto *Tartışmıyor,* diye düşündü. İzler *arıyor ve bulduğunda, nereye götürdüklerini görmek için takip ediyor.*

"Hayat olduğu müddetçe her bitiş bir başlangıçtır," dedi Leto. "İnsanoğlunu koruyacağım, gerekirse kendinden bile."

Hwi yine başıyla onayladı. Hâlâ izleri takip ediyordu.

"İnsanoğlunun sürmesi için ölüm işte bu yüzden gerekli," dedi Leto. "Doğum bu yüzden bizi öylesine derinden etkiler. Bu yüzden ölümlerin en trajiği bir çocuğun ölümüdür."

"Ixliler hâlâ Altın Yol'unuz için tehdit mi? Şeytani planlar yaptıklarının hep farkındaydım."

Ixlilerden üçüncü şahıs olarak bahsediyor. Kendi sözlerinde *gizli mesajın farkında değil. Farkında olması da gereksiz zaten.*

Leto, Hwi'ye hayranlıkla baktı. Hwi öyle dürüsttü ki buna saflık diyenler çıkabilirdi, ama Leto onunkinin sadece rahatlık olduğunu biliyordu. Dürüstlük Hwi'nin özünde olan bir şey değil, onun ta kendisiydi.

"Öyleyse yarın meydanda gösteri düzenleyeceğim," dedi Leto. "Sağ kalan Yüz Dansçıları gösteri yapacak. Sonra da nişanlandığımızı ilan ederiz."

Ben atalarımızın toplamıyım, onları içimde yaşatan arenayım; bundan kimsenin şüphesi olmasın. Onlar benim hücrelerim, ben de onların bedeniyim. Favraşiden, ruhtan, kolektif bilinçaltından, arketiplerin kaynağından, tüm travmaların ve sevinçlerin deposundan bahsediyorum. Uyanmak için beni seçtiler. Benim samhadim onların samhadisi. Deneyimleri bana ait! Damıtılmış bilgileri bana miras kaldı. Ben o milyarlarca insanın toplamıyım.

–Çalıntı Günlükler

Yüz Dansçılarının sabahki gösterisi neredeyse iki saat sürdü, ardından da Festival Şehri'ni afallatan haber ilan edildi.

"Lord Leto evlenmeyeli yüzyıllar olmuştu!"

"Bin yıldan fazla oldu canım."

Balıklarla Konuşanlar Leto'yu kısa bir süre alkışlamıştı. Tezahürat yapsalar da canları sıkılmıştı.

"Sizler yegâne zevcelerimsiniz," demişti Leto. Siaynoq'un anlamı bu değil miydi?

Leto, Yüz Dansçılarının korktukları açıkça belli olmasına karşın iyi bir gösteri sergilediklerini düşündü. Üzerlerindeki giysiler bir Fremen müzesi deposunun kuytularında bulunmuştu... beyaz ip kemerli, arkada omuz kısımlarına kanatları açık yeşil şahinler işlenmiş, kukuletalı siyah cüppeler... Muad'Dib'in gezgin rahiplerinin üniformaları. Bu giysiler içindeki Yüz Dansçıları kırışıklı esmer simalara bürünmüş ve Muad'Dib'in lejyonlarının *kendi* dinlerini İmparatorluk'a yaymalarını anlatan bir dans gösterisi sunmuştu.

Gösteri boyunca Kraliyet Arabası'nda, Leto'nun yanında oturan Hwi'nin üstünde parlak gümüşi bir elbise, boynunda da yeşil bir zümrüt kolye vardı. Bir ara Leto'nun yüzüne

doğru iyice eğilerek, "Bütün bunlar parodi, değil mi?" diye sormuştu.

"Benim için belki."

"Yüz Dansçıları bunun farkında mı peki?"

"Şüpheleniyorlar."

"Öyleyse göründükleri kadar korkmuyorlar demektir."

"Hayır, korkuyorlar. Ama çoğu insanın sandığından daha cesurlar."

Hwi, "Cesaret bazen çok aptalca olabilir," diye fısıldamıştı.

"Tam tersi de geçerli."

Hwi onu süzdükten sonra tekrar gösteriye odaklanmıştı. Sağ kalan, yaralanmamış Yüz Dansçılarının sayısı yaklaşık iki yüzdü. Hepsi de dans etmeye zorlanmıştı. Karmaşık dans figürleri ve duruşları büyüleyiciydi. Onları izlerken, son birkaç günde yaşanan kanlı olayları bir süreliğine unutmak mümkündü.

Leto öğleye doğru küçük kabul salonunda tek başına uzanarak bunları hatırlarken, içeri Moneo girdi. Moneo, Rahibe Ana Anteac'ı bir Lonca mavnasına bindirdikten sonra Balıklarla Konuşanların komutanıyla dün gece yaşanan şiddet olayları hakkında konuşmuş, ardından da Siona'nın sıkı gözetim altında tutulup tutulmadığını kontrol etmek ve elçilik saldırısına iştirak etmekle suçlanıp suçlanmadığını öğrenmek için hava yoluyla Kale'ye çabucak gidip gelmişti. Onn'a döndüğünde nişan ona haber verilmeden, yeni ilan edilmişti.

Moneo çok kızgındı. Leto onu ilk kez bu kadar öfkeli görüyordu. Moneo odaya hışımla dalıp, Leto'nun yüzüne yalnızca iki metre kala durdu.

"Tleilaxlıların yalanlarına artık herkes inanacak!" dedi.

Leto makul bir sesle karşılık verdi: "Tanrılarımızın kusursuz olmasında nasıl da ısrarcıyız. Oysa Yunanlar böyle konularda çok daha mantıklıydı."

Moneo, "O nerede?" diye sordu. "Nerede o..."

"Hwi dinleniyor. Zor bir gece ve uzun bir sabah geçirdi. Bu akşam Kale'ye döneceğiz, o yüzden iyi dinlenmesini istiyorum."

Moneo sertçe, "Aklınızı çelmeyi nasıl başardı?" diye sordu.

"Yapma Moneo! Bu kadar patavatsız olma."

"Ben sizin için kaygılanıyorum! Şehirde neler diyorlar, biliyor musunuz?"

"Hepsinin farkındayım."

"Bu yaptığınız *nedir?*"

"Biliyor musun Moneo, bence eski panteistler ilahlar konusunda haklıydı: Onların ölümsüzlük kisvesi altındaki zayıf faniler olduğunu düşünüyorlardı."

Moneo kollarını kaldırdı. "Yüzlerindeki ifadeyi gördüm!" Kollarını indirdi. "Haber iki haftaya kalmaz bütün İmparatorluk'a yayılır."

"Daha uzun süreceğine eminim."

"Düşmanlarınızı bir araya getirmek için isteseniz bundan fazlasını..."

"Tanrıları kötülemek insanoğlunun kadim bir geleneğidir Moneo. Bundan muaf olmam için bir sebep var mı?"

Moneo konuşmaya çalıştı, ama başaramadı. Leto'nun arabasının bulunduğu çukurun kenarında ileri geri yürümeye başladı, sonra da eski yerine dönüp Leto'nun yüzüne öfkeyle baktı.

"Size yardım edeceksem bir açıklama istiyorum," dedi Moneo. "Bunu neden yapıyorsunuz?"

"Duygular."

Moneo ses çıkarmadan, sadece dudaklarını oynatarak bu kelimeyi tekrarladı.

"Tam duygularımı sonsuza dek yitirdiğimi sanmışken geri geldiler," dedi Leto. "İnsanlığımın bu son kalıntılarını tatmak öyle hoş ki."

"Hwi'yle mi? Ama siz herhalde..."

"Duyguları sadece anımsamak asla yeterli olmaz Moneo."

"Yani söylemek istediğiniz şey, kendinizi bir düşkünlüğe..."

"Düşkünlük mü? Kesinlikle hayır! Ama sallanan sonsuzluğun altındaki üçayaklı sistem beden, düşünce ve duygudan

oluşur. Ben sadece beden ve düşünceden ibaret kaldığımı hissediyordum."

Moneo, "O kadın size bir çeşit büyü yapmış," diye suçladı.

"Elbette. Bunun için ona öyle minnettarım ki. Düşünmenin gerekliliğini reddedersek, ki reddedenler var, derin düşünme yetimizi yitiririz Moneo... duyumları anlamlandıramaz oluruz. Bedeni reddedersek, bizi taşıyan aracın tekerleklerini sökmüş oluruz. Ama eğer duyguları reddedersek, iç dünyamızla olan tüm bağımızı yitiririz. Benim en çok özlediğim şey duygulardı."

"Lordum, şunu ısrarla söylüyorum..."

"Beni kızdırıyorsun Moneo. Bak, *bu* da bir duygu."

Leto, Moneo'nun hiddetinin geçtiğini, buzlu suya sokulan kor halindeki demir çubuk misali içinin soğuduğunu gördü. Ama Moneo'nun içinde hâlâ biraz buhar tütüyordu.

"Kendimi düşünmüyorum Lordum. Sizi düşünüyorum... bunu biliyorsunuz."

Leto yumuşak bir sesle konuştu: "Bu da senin *duygun* Moneo; duygularına saygı duyuyorum."

Moneo derin, titrek bir nefes aldı. Tanrı İmparator'u ilk kez bu ruh halinde görüyor, bu *duyguyu* yansıtmasına ilk kez tanık oluyordu. Leto hem mutlu hem de kendini salmış gibi görünüyordu. Ama Moneo görünüşe inanıp inanmaması gerektiğine emin değildi.

"Hayatı hoş kılan, sıcak ve güzelliklerle dolu kılan şeyleri korumak istiyorum, onları tadamayacak olsam da," dedi Leto.

"Yani bu Hwi Noree..."

"İçimi sızlatan bir şekilde Butleryan Cihadı'nı anımsatıyor bana. Mekanik ve gayri insani olan her şeyin zıttı o. Değer verdiğim tüm niteliklere sahip bu mükemmel insanı Ixlilerin yaratmış olması ne tuhaf Moneo."

"Butleryan Cihadı'ndan bahsetmenizin sebebini anlamadım Lordum. Artık düşünen makineler..."

"Cihat sadece makinelere değil, mekanik tavırlara karşı da başlatılmıştı," dedi Leto. "İnsanların yaptığı makineler

güzellik anlayışımızı ve doğru kararlar vermemiz için gerekli bireyselliğimizi elimizden almıştı. Makineler bu yüzden yok edildi elbette."

"Lordum, yine de bu işten hiç hoşlan..."

"Moneo! Hwi sırf varlığıyla bile bana huzur veriyor. Yüzyıllardır ilk kez kendimi yalnız hissetmiyorum... o yanımdayken. Sırf bu bile hâlâ hissedebildiğimin kanıtı."

Moneo sustu; Leto'nun yalnızlıktan bahsetmesinden etkilenmişti besbelli. Sevgisiz yaşamanın ne demek olduğunu biliyor olsa gerekti. Yüz ifadesinden anlaşılıyordu bu.

Leto uzun süredir ilk kez Moneo'nun ne kadar yaşlandığını fark etti.

Birden çöküyorlar, diye düşündü.

Moneo'ya ne kadar değer verdiğini hissetti.

Kimseye bağlanmamalıyım, ama elimde değil... özellikle de Hwi'yi tanıdıktan sonra.

"Arkanızdan gülecekler, müstehcen espriler yapacaklar," dedi Moneo.

"Ne güzel işte."

"Bunun nesi güzel?"

"Bir yenilik olur. Görevimiz daima yenilikler vasıtasıyla insanların davranışlarını değiştirmek; bunu sağ kalma içgüdülerini bastırmadan yapmalıyız."

"Yine de bunu nasıl hoş karşılarsınız?"

Leto, "Müstehcenliği mi?" diye sordu. "Müstehcenliğin zıttı nedir?"

Moneo birden sorgulamaya başlayınca, gözleri fal taşı gibi açıldı. Zıt kutupların eylemini görmüştü... bazı şeyler ancak zıttı sayesinde anlaşılabilirdi.

Leto *Herhangi bir şeyin netliği arka plana bağlıdır,* diye düşündü. *Moneo bunu mutlaka anlayacaktır.*

"Fazla tehlikeli," dedi Moneo.

İşte muhafazakâr konuştu!

Moneo ikna olmamıştı. Omuzları çöktü, derin derin iç geçirdi.

Leto Şüphelerini gidermemem gerektiğini *unutmamalı-*

yım, diye düşündü. *Meydanda Balıklarla Konuşanlarıma karşı bu yüzden hata yaptım. Ixliler insanların* şüpheye düşmesini istiyor. Hwi bunun kanıtı.

Antreden sesler geldi. Leto rahatsız edilmemeleri için odanın kapısını kapadı.

"Duncan'ım geldi," dedi.

"Evleneceğinizi duymuştur herhalde..."

"Herhalde."

Leto, Moneo'nun duyduğu şüphelerle mücadele etmesini izledi; onun bütün düşüncelerini yüzünden okuyabiliyordu. O an Moneo gözüne tam bir insan olarak göründü... birden ona sarılmak istedi.

Şüpheden güvene, sevgiden nefrete dek her türlü insani hissi duyuyor! Duygunun sıcaklığında, kişinin hayat uğruna kendini tüketme arzusunda yeşeren bütün güzel niteliklere sahip.

Moneo, "Hwi bunu neden kabul etti?" diye sordu.

Leto gülümsedi. *Moneo benden kuşkulanamayacağından, başkalarından kuşkulanmak zorunda.*

"Bunun normal bir evlilik olmayacağını itiraf ediyorum. O bir primat, bense epeydir tam anlamıyla primat sayılmam."

Moneo'nun ifade edemediği hislerle tekrar mücadele etmeye başladığı belliydi.

Leto onu izlerken birden gözlemsel bir farkındalığın akışını hissetti; çok nadiren yaşadığı bu düşünme süreci öyle yoğundu ki, Leto akışta dalgalanmaya yol açmamak için hiç kımıldamadı.

Primat düşünür, düşündüğü için de sağ kalır. Düşüncelerinin altında hücreleriyle birlikte gelen bir şey yatar. İnsanın kendi türü için duyduğu kaygıların akışıdır bu. Bazen bu akışın üstünü örter, onu duvarların arasına hapseder ve kalın engellerin ardında gizlerler; ama ben, Moneo'yu iç dünyasına karşı duyarlı olacak şekilde eğittim. Bana hizmet ediyor, çünkü insanoğlunun en iyi kurtuluş çaresinin bende olduğuna inanıyor. Hücresel bir farkındalık olduğunu biliyor. Altın Yol'u tarayınca gördüğüm bu. İnsanlık bu ve ikimiz bir konuda hemfikiriz: İnsanlık sürmeli!

Moneo, "Düğün nerede, ne zaman ve nasıl yapılacak?" diye sordu.

Leto *Artık sebebini sormuyor,* diye düşündü. Moneo *sebebi* anlamaya çalışmaktan vazgeçmişti. Güvenli alana dönmüştü. O başyaverdi, Tanrı İmparator'un maiyetinin yöneticisiydi, Başbakan idi.

Kullanabileceği isimler, fiiller, tümleçler var. Sözcükler her zamanki gibi onun hizmetinde olacak. Moneo kendi sözlerinin aşkın potansiyelini belki de asla görmeyecek, ama onları gündelik hayatta dünyevi amaçlar için kullanmayı çok iyi biliyor.

Moneo, "Soruma yanıt vermeyecek misiniz?" diye ısrar etti.

Leto ona gözlerini kırpıştırarak bakarken *Bense sözcükleri en çok cazip ve keşfedilmemiş yerleri sergilediklerinde faydalı buluyorum,* diye düşündü. *Ama sebep-sonuç ilişkisinin hâkim olduğu mekanik bir evrende yaşadığımıza, her şeyin tek bir temel sebebi ve önde gelen tek bir etkisi olduğuna hâlâ sorgusuz sualsiz inanan uygarlığımız sözcüklerin kullanımından pek anlamıyor.*

"Ixlilerle Tleilaxlılar insanlığa nasıl da sülük gibi yapışmışlar," dedi.

"Lordum, dikkatinizin dağılması beni hep kaygılandırır."

"Dikkatim dağınık değil Moneo."

"Bana odaklanmıyorsunuz."

"Sana bile odaklanıyorum."

"Dikkatiniz sürekli başka şeylere kayıyor Lordum. Bunu benden gizlemenize gerek yok. Size ihanet etmektense kendime ihanet ederim."

"Aklım bir karış havada mı sence?"

"Nerede dediniz Lordum?" Moneo bu deyişi ilk kez sorguluyordu...

Leto deyişin anlamını açıklarken şöyle düşündü: *Ne kadim bir deyiş!* Zihninde dokuma tezgâhları ve mekikler belirdi. *Hayvan postundan giysi yapılması... avcılıktan çobanlığa geçiş... farkındalık merdivenini uzun adımlarla çıkmak...* şimdi bir uzun adım daha *atmaları gerekiyor, eskilerden bile uzun bir adım.*

Moneo, "Aylak düşüncelere dalıyorsunuz," diye suçladı.

"Aylak düşüncelere dalmaya vaktim var. Bütünleşmiş bir topluluk olarak hayatımın en ilginç yönlerinden biri bu."

"Ama Lordum, ilgilenmemiz gereken acil meseleler..."

"Aylak düşünceler iyidir Moneo. İnsanların bir dakika bile kafa yormayacağı şeyler üstüne bir iki gün düşündüğüm olur bazen. Neden düşünmeyeyim ki? Ömrümün muhtemelen dört bin yıldan fazla olacağını düşününce bir iki gün nedir ki? İnsan ömrü ne kadar? Bir milyon dakika mı? Ben daha şimdiden o kadar gün yaşadım."

Moneo susup öylece kalakaldı; bu kıyaslama karşısında sinmişti. Ömrü Leto'nun gözünde bir kelebeğinki kadar kısaydı. Leto bunu demek istemişti.

Moneo *Kelimeler... kelimeler... kelimeler,* diye düşündü.

"Canlıların hayatında kelimeler çoğu zaman pek işe yaramaz," dedi Leto.

Moneo çok hafifçe nefes aldı. *Lord aklımı* okuyabiliyor!

"Tarihimiz boyunca kelimeler en etkili şekilde aşkın bir olayı anlatmakta, o olaya kabul gören tarihçelerde yer vermekte, onu sonradan 'Anlamı buydu,' diyebileceğimiz şekilde *açıklamakta* kullanılmıştır."

Bu sözlerin düşündürdüğü söylenmemiş şeylerden ürken Moneo iyice sindi.

"Olaylar işte böyle tarihten silinir," dedi Leto.

Uzun bir sessizlikten sonra Moneo, "Sorumu hâlâ yanıtlamadınız Lordum," demeye cesaret etti. "Düğünü sormuştum?"

Leto *Sesi ne kadar yorgun çıkıyor,* diye düşündü. *Tamamen yenilmiş gibi.*

Canlı bir sesle, "Sana hiç bu kadar ihtiyacım olmamıştı," dedi. "Düğün hazırlıkları son derece titiz yapılmalı. Bu işin altından ancak sen kalkarsın."

"Düğün nerede yapılacak Lordum?"

Sesi biraz canlandı.

"Sareer'deki Tabur Köyü'nde."

"Ne zaman?"

"Tarihi sana bırakıyorum. Her şey hazır olunca ilan edersin."

"Peki ya tören?"

"Töreni ben yöneteceğim."

"Yardımcılara ihtiyacınız olacak mı Lordum? Herhangi bir kadim eşyaya?"

"Ritüel tuzağına mı düşeyim?"

"Bulamayacağım bir şeyse..."

"Küçük gösterimiz için çok şeye ihtiyacımız olmayacak."

"Lordum! Yalvarırım. Lütfen..."

"Sen gelinin yanında duracak ve onu bana vereceksin," dedi Leto. "Eski Fremen ayinine uygun olarak."

"Öyleyse su halkaları gerekecek," dedi Moneo.

"Evet! Gani'nin su halkalarını kullanırım."

"Kimler davet edilecek Lordum?"

"Sadece Balıklarla Konuşan muhafızlar, bir de aristokratlar."

Moneo, Leto'nun yüzüne bakakaldı. "Aristokratlardan... kastınız nedir Lordum?"

"Sen, ailen, saray maiyeti, Kale mensupları."

"Ailem..." Moneo yutkundu. "Siona da mı?"

"Sınavdan sağ çıkarsa."

"Ama..."

"O ailenden değil mi?"

"Öyle tabii Lordum. Ne de olsa bir Atreides ve..."

"Öyleyse Siona da gelecek!"

Moneo cebinden ufak bir belleğekaydedici çıkardı; Butleryan Cihadı'nın yasaklarını zorlayan, Ix yapımı, çok eski, mat siyah bir cihazdı bu. Leto hafifçe gülümsedi. Moneo görevlerini biliyordu ve şimdi onlarla ilgilenmeye girişecekti.

Duncan Idaho'nun antreden gelen sesi giderek yükseliyordu, ama Moneo ona aldırmadı.

Leto *Moneo sahip olduğu ayrıcalıkların bedelini biliyor,* diye düşündü. *Bu da bir tür evlilik... ayrıcalıklarla görevlerin evliliği. Aristokratların açıklaması ve bahanesi budur.*

Moneo not almayı bitirdi.

"Birkaç küçük ayrıntı var Lordum," dedi Moneo. "Hwi özel bir giysi giyecek mi?"

"Fremen gelinlerinin damıtıcı-giysisi ve cüppesi... hakiki olanlardan."

"Mücevher, takı filan?"

Leto, Moneo'nun küçük kayıt cihazının tuşlarına hızla basan parmaklarına baktı; evet, Moneo yaşlanıyordu.

Moneo'da liderlik, cesaret, bilgililik ve düzenlilik vasıfları var. Onu kutsal bir aura gibi sarmalayıp, içinin çürüdüğünü ben hariç herkesten gizliyorlar. Bu kaçınılmaz. Ben olmasam herkes görürdü.

Moneo ısrarla, "Lordum?" dedi. "Yine aklınız bir karış havada mı?"

Ahhh! Bu deyişi sevdi!

"Hepsi bu kadar," dedi Leto. "Sadece cüppe, damıtıcı-giysi ve su halkaları."

Moneo eğilip veda ettikten sonra dönüp salondan çıktı.

Leto *Artık ileriye bakıyor, ama bu da geçecek,* diye düşündü. *Tekrar yüzünü geçmişe dönecek. Bir zamanlar onun için ne umutlar beslemiştim. Neyse... belki Siona...*

"Kahramanlar yaratmayın," derdi babam.

–Ganimet'in Sesi
Sözel Tarih'ten

Leto epey bağırıp çağırdıktan sonra nihayet küçük salona alınan Idaho'nun sırf adımlarından bile, gulâmın önemli bir dönüşüm geçirdiğini anladı. Bu öyle çok tanık olduğu bir değişimdi ki, artık çok iyi tanıyordu. Duncan salondan çıkan Moneo'ya selam bile vermemişti. Süreç her zamanki gibi ilerliyordu. Öyle sıkıcı hale gelmişti ki!

Leto, Duncanlardaki bu dönüşüme bir isim vermişti. Ona "Sonrası Sendromu" derdi.

Gulâmlar genellikle ölümlerinin *sonrasında* geçen yüzyıllarda *gizli şeyler* olmuş olabileceğinden şüphelenirdi. İnsanlar onca zaman neler yapmıştı? Onu, yani geçmişlerinden kalma bir yadigârı neden istesinlerdi ki? Hiçbir ego böyle kuşkularla sonsuza dek baş edemezdi... hele şüpheci bir adamın egosu.

Gulâmlardan biri, Leto'yu şöyle suçlamıştı: "Vücuduma ne olduğunu bilmediğim şeyler yerleştirmişsiniz! Bunlar yaptığım her şeyi size bildiriyor! Böylece beni her yerde gözetliyorsunuz!"

Bir başkasıysa onu "gulâmlara her istediğini yaptırmasını sağlayan bir manipülasyon makinesine" sahip olmakla suçlamıştı.

Sonrası Sendromu bir kez baş gösterince, tamamen ortadan kaldırılması olanaksızdı. İlerlemesi durdurulabilir, hatta yönü saptırılabilirdi; ama tohumu en ufak kışkırtmada filizlenebilirdi.

Idaho, Moneo'nun az önce durduğu yerde durdu. Omuz-

larının duruşunda ve gözlerinde muğlak şüphelerin izleri vardı. Leto, Idaho'nun biraz sakinleşmesini bekledi. Idaho onunla bakıştıktan sonra odaya bakındı. Leto onun gözlerindeki ifadeyi tanıdı.

Duncanlar asla unutmaz!

Idaho yüzyıllar önce Leydi Jessica ile mentat Thufir Hawat'tan öğrendiği gözlem yöntemleriyle salona göz gezdirirken, yabancı bir yerde olduğu hissine kapıldı. Bu odanın, içindeki her şeyle... altın sarısı, yeşil ve morumsu kırmızı, iri ve kabarık minderleriyle; Leto'nun çukurunun etrafına kalın yığınlar halinde üst üste serilmiş, her biri müzede yer alabilecek Fremen halılarıyla; Ix yapımı korkürelerin, İmparator'un yüzünü aydınlatarak etrafındaki gölgeleri iyice belirgin ve gizemli hale getiren sıcak, yapay gün ışığıyla; yakınlarda bir yerden gelen baharat çayı kokusuyla ve solucan bedeninden yayılan güçlü melanj kokusuyla onu reddettiğini hissetti.

Idaho, Tleilaxlıların onu buraya getirdiği ve o hücre odasında Luli ile Dost'un insafına terk ettiği zamandan beri başına çok fazla şeyin çok çabuk geldiğini düşünüyordu.

Çok fazla... çok fazla...

Gerçekten burada mıyım? diye merak etti. *Bu ben miyim? Aklımdan geçenler nasıl düşünceler?*

Çukurdaki arabada, gölgelerin arasında devasa bedeniyle sessizce, kımıldamadan yatan Leto'ya baktı. O şişkin bedenin sakinliği, kimsenin öngöremeyeceği şekillerde dizginsiz bırakılabilecek gizemli, korkunç enerjilerin göstergesiydi yalnızca.

Idaho, Ix Elçiliği'nin önünde yaşanan çatışmayla ilgili anlatılanları duymuştu; ama Balıklarla Konuşanlar bir *mucizeden* bahseder gibi konuştuklarından, sözlerinin ne kadarının doğru olduğunu kestirmek güçtü.

"Gökyüzünde uçarak günahkârların tepesine hışımla inip, onları korkunç bir şekilde öldürdü."

Idaho, "Bunu nasıl yaptı?" diye sormuştu.

Ona bilgi veren kadın, "*Kızgın* bir tanrıydı," demişti.

Idaho *Kızgın,* diye düşündü. *Hwi tehlikeye düştüğü için mi?*

Neler duymuştu neler! Hepsi de inanılmazdı. *Hwi bu iğrenç yaratıkla evlenecekmiş...* Bu mümkün değildi! O güzel, zarif, ince ruhlu Hwi öyle bir şey yapmazdı. *Leto bizimle korkunç bir oyun oynuyor; bizi sınıyor... bizi sınıyor...* Bu çağda dürüstlük diye bir şey kalmamıştı ve sadece Hwi'nin varlığı huzur vericiydi. Diğer her şey deliceydi.

Idaho tekrar Leto'nun yüzüne –sessizce bekleyen o Atreides yüzüne– odaklanınca, yabancı bir yerde bulunduğu hissi iyice güçlendi. Yeni ve tuhaf bir yolda biraz daha fazla zihinsel çaba harcarsa görünmeyen engelleri aşarak diğer gulâm Idahoların tüm deneyimlerini hatırlayıp hatırlamayacağını merak etmeye başladı.

Bu odaya girince ne düşündüler? Onlar da benim gibi yabancılık çekti mi, reddedilme hissi yaşadı mı?

Biraz daha çabalasam.

Başı dönünce, bayılıp bayılmayacağını merak etti.

"Bir problem mi var Duncan?" Leto en makul ve yatıştırıcı ses tonuyla konuşmuştu.

"Bu gerçek değil," dedi Idaho. "Buraya ait değilim."

Leto yanlış anlamayı seçti. "Ama muhafızlarımın dediğine göre, buraya gelmeyi kendin istemişsin; Kale'den hava yoluyla buraya gelip, benimle hemen görüşmeyi talep etmişsin."

"*Buradan* kastım şu an! Bu çağ!"

"Ama sana ihtiyacım var."

"Neden?"

"Etrafına bak Duncan. Bana öyle çok şekilde yardım edebilirsin ki, hepsine ömrün yetmez."

"Ama kadınlarınız dövüşmeme izin vermiyor! Ne zaman bir çatışma çıksa..."

"Çünkü dirin ölünden daha değerli... bunu anlamıyor musun?" Leto kıkırdadıktan sonra, "Aklını kullan Duncan!" dedi. "Benim için aklın önemli."

"Bir de spermlerim. Onlara da önem veriyorsunuz."

"Spermlerin sana ait... istediğin yere akıtabilirsin."

"Benden önceki gibi ardımda bir dul ve yetimler bırakmaya niyetim..."

"Duncan! Seçim senin dedim."

Idaho yutkunduktan sonra konuştu: "Bize karşı suç işledin Leto, hepimize karşı... biz gulâmları diriltiyorsun, ama dirilmek istiyor muyuz diye sormuyorsun."

Duncanlar için yeni bir yaklaşımdı bu. Leto, Idaho'ya tekrar merakla baktı.

"Ne suçu?"

Idaho, "Ah, o güya derin fikirlerini duydum," diye suçladı. Başparmağını omzunun üstüne kaldırıp, arkasındaki kapıyı gösterdi. "Sesinin dışarıdan, antreden duyulduğunu biliyor musun?"

"Duyulmasını istediğimde duyuluyor, evet." *Ama her şeyi sadece g*ünlüklerim duyuyor! "Onu bırak da söyle bakalım, suçum neymiş?"

"İnsanın hayat dolu olduğu bir dönem vardır Leto. Kendini canlı hissettiğin bir zaman. Sihirli bir zaman. Bir daha asla öyle olmayacağını bilirsin."

Leto gözlerini kırpıştırdı; Duncan'ın duyduğu rahatsızlıktan etkilenmişti. Duncan'ın sözleri geçmişi hatırlatmıştı.

Idaho avuçlarını yukarı çevirerek ellerini göğüs hizasına dek kaldırdı; istediğini alamayacağını bilmesine karşın isteyen bir dilencinin hareketiydi bu.

"Sonra... bir gün uyanırsın ve öldüğünü hatırlarsın... akslotl tankını hatırlarsın... seni uyandıran çirkin Tleilaxlıları... ve hayata baştan başlaman beklenir. Ama baştan başlayamazsın. Asla öyle olmaz Letò. İşte bu bir suç!"

"Yani hayatındaki sihri mi yok ettim?"

"Evet!"

Idaho ellerini indirip yumruklarını sıktı. Sanki bir değirmen oluğunda tek başına duruyormuş, biraz gevşese sulara kapılacakmış gibi hissediyordu.

Leto *Peki ya benim sihirli dönemim?* diye düşündü. *O da asla geri gelmeyecek. Ama Duncan aradaki farkı anlayamaz.*

"Seni Kale'den böyle apar topar getiren nedir?" diye sordu.

Idaho derin nefes alıp konuştu: "Duyduklarım doğru mu? Evleniyormuşsun?"

"Doğru."

"Ix Büyükelçisi Hwi Noree'yle?"

"Doğru."

Idaho, Leto'nun hareketsiz gövdesine çabucak, baştan uca göz gezdirdi.

Leto *Hep cinsel organlar ararlar,* diye düşündü. *Onları afallatmak için çirkin bir yapay penis yaptırsam eğlenceli olur aslında. Gülmemek için kendini zor tuttu. Mizah duygum da güçlenmiş. Sağ ol Hwi. Sağ olun Ixliler.*

Idaho başını iki yana salladı. "Ama sen..."

"Evliliğin tek sebebi seks değildir," dedi Leto. "Çocuklarımız olacak mı? Hayır. Ama bu birleşmenin derin etkileri olacak."

"Moneo'yla konuşmanı dinledim," dedi Idaho. "Şaka yapıyorsun sandım..."

"Lafına dikkat et Duncan!"

"Hwi Noree'yi *seviyor* musun?"

"Hem de hiçbir erkeğin hiçbir kadını sevmediği kadar."

"Peki ya o? O da seni..."

"O bana karşı... yoğun bir şefkat duyuyor; hayatı benimle paylaşma, verebileceği her şeyi verme ihtiyacı duyuyor. Doğası böyle."

Idaho öğürmemek için kendini zor tuttu.

"Moneo haklı. İnsanlar Tleilaxlıların söylediklerine inanacak."

"Kastettiğim derin etkilerden biri de bu."

"Bir de hâlâ... Siona'yla çiftleşmemi istiyorsun!"

"Ne istediğimi biliyorsun. Seçimi sana bırakıyorum."

"Nayla denen o kadın kim?"

"Nayla'yla tanıştın demek! Güzel."

"Siona'yla kardeşmiş gibi davranıyorlar. O zebellah gibi kadın. Orada neler oluyor Leto?"

"Neler olmasını istiyorsun ki? Hem ne önemi var?"

"Nayla hödüğün teki... hayatımda öylesini görmedim! Hayvan Rabban'ı hatırlatıyor. Memeleri olmasa, kadın olduğuna inanmak..."

"Onunla daha önce tanışmıştın," dedi Leto. "Onu Dost ismiyle tanımıştın."

Idaho birden susup, Leto'ya şahinin varlığını sezen bir kemirgen gibi baktı.

"Yani ona güveniyorsun," dedi Idaho.

"Güvenmek mi? Güvenmek nedir ki?"

Leto *İşte beklenen an geldi,* diye düşündü. Beklediği şeyin Idaho'nun düşüncelerinde şekillendiğini görebiliyordu.

"Bağlılık yemini etmek için güvenmek gerekir," dedi Idaho.

Leto, "Seninle aramızdaki güven gibi mi?" diye sordu.

Idaho'nun dudaklarında acı bir gülümseme belirdi. "Hwi Noree'yle yaptığın bu mu? Evlilik, bağlılık yemini..."

"Hwi'yle ben zaten birbirimize güveniyoruz."

"Bana güveniyor musun Leto?"

"Duncan Idaho'ya da güvenemezsem, kimseye güvenemem."

"Peki ya ben sana güvenemiyorsam?"

"O zaman sana acırım."

Idaho fiziksel darbe yemiş gibi oldu. Fal taşı gibi açık gözlerinden, dillendirilmemiş talepler okunuyordu. Güvenmek *istiyordu.* Bir daha asla sahip olamayacağı sihri *istiyordu.*

Sonra birden düşüncelerinin tuhaf bir yöne saptığını hareketleriyle belli etti.

"Antreden sesimiz duyuluyor mu?" diye sordu.

"Hayır." *Ama günlüklerim duyuyor!*

"Moneo çok kızgındı. Bu çok barizdi. Ama kuzu gibi tıpış tıpış gitti."

"Moneo bir aristokrat. O işiyle ve sorumluluklarıyla evli. Bunları hatırlayınca öfkesi geçer."

"Demek onu böyle kontrol ediyorsun," dedi Idaho.

"Kendi kendini kontrol ediyor," dedi Leto; Moneo'nun not alırken arada sırada ona baktığını hatırladı... Moneo bunu destek almak için değil, görev duygusunu harekete geçirmek için yapmıştı.

"Hayır," dedi Idaho. "Kendi kendini kontrol etmiyor. Sen onu kontrol ediyorsun."

"Moneo geçmişine *kilitlendi.* Bunun sorumlusu ben değilim."

"Ama o bir aristokrat... bir Atreides."

Leto, Moneo'nun yaşlanmış yüzünü hatırladı. Bir aristokratın hayatının son görevini yerine getirmeyi, yani kenara çekilip tarihe karışmayı reddetmesi öyle kaçınılmazdı ki. Moneo'nun kenara çekilmeye zorlanması gerekecekti. Bunu yapacaktı da. Hiçbir aristokrat değişime direnemezdi.

Idaho'nun söyleyecekleri bitmemişti. "Sen de aristokrat mısın Leto?"

Leto gülümsedi. "İçimdeki mutlak aristokrat ölüyor." İmtiyazlar kibre yol açar, diye düşündü. *Kibir haksızlığa yol açar. Böylece çöküşün tohumları yeşerir.*

"Düğününüze gelmeyebilirim," dedi Idaho. "Kendimi asla bir aristokrat olarak görmedim."

"Ama öyleydin. Kılıç kullananların *aristokratıydın.*"

"Paul benden iyiydi," dedi Idaho.

Leto, Muad'Dib'in sesiyle konuştu: "Çünkü öğretmenim sendin!" Sonra normal sesiyle devam etti: "Aristokratın dillendirilmeyen görevi... öğretmektir, bazen korkunç örnekler vermek zorunda kalsa da."

Soylu olarak doğmanın gururu zamanla yerini sıkıntılara ve soyların karışmasından kaynaklanan zayıflıklara bırakır, diye düşündü. *Böylece zenginliğin ve başarının vereceği gururun peşine düşülür.* Yeni zenginler *sırtlarını dayadıkları eski rejimden beslenerek güçlenir, tıpkı Harkonnenlar gibi.*

Bu döngü öyle ısrarla yineleniyordu ki... Leto onun insanoğlunun gelişim sürecinde geride bıraktığı, ama asla tamamen yitirmediği, çoktan unutulmuş sağ kalma yöntemlerine nasıl derinden işlediğini herkesin görmesi gerektiğini düşünüyordu.

Ama hayır, hâlâ o döküntüleri taşıyoruz; onları temizlemeliyim.

Idaho "Bir sınır bölgesi var mı?" diye sordu. "Kaçıp bütün bunlardan kurtulabileceğim bir sınır bölgesi var mı?"

"Öyle bir yer olacaksa, yaratmama yardım etmelisin,"

dedi Leto. "Peşinden gelip seni bulamayacağımız bir yer henüz yok."

"Yani gitmeme izin vermeyeceksiniz."

"İstiyorsan git. Bunu deneyen Duncanlar oldu. Ama inan ki gidilecek hiçbir sınır bölgesi, saklanılacak hiçbir yer yok. İnsanoğlu çok uzun zamandır olduğu gibi şimdi de tehlikeli bir tutkalla bir arada tutulan tekhücreli bir canlıya benziyor."

"Yeni gezegenler yok mu? Tuhaf yerler..."

"Sürekli genişliyor, ama dağılmıyoruz."

Idaho "Çünkü *siz* bizi bir arada tutuyorsunuz!" diye suçladı.

"Bunu anlayabilir misin bilmiyorum Idaho... ama bir sınır varsa, geride bıraktıkların ileride bulacağın şeylerden daha önemli olamaz."

"Siz geçmişi temsil ediyorsunuz!"

"Hayır, geçmişi temsil eden Moneo. O her yeni ufka karşı geleneksel aristokratik engeller dikmeye her an hazır. Bu engellerin gücünü anlamalısın. Onlar yalnızca gezegenleri ve topraklarını değil, fikirleri de kuşatır. Değişimi engellerler."

"Değişimi engelleyen *sizsiniz!*"

Leto *Vazgeçmeyecek,* diye düşündü. *Son bir kez deneyeyim.*

"Aristokrasinin varlığının en kesin kanıtı, değişime karşı kurulan engellerin, yenilik ve farklılıklara karşı çekilmiş demirden, çelikten, taştan vs. setlerin keşfedilmesidir."

"Bir yerlerde bir sınır bölgesi olmalı," dedi Idaho. "Biliyor ama söylemiyorsunuz."

"Ben yeni ufukları gizlemem," dedi Leto. "Tersine yeni ufukların, yeni sınır bölgelerinin peşindeyim! Sürprizler istiyorum!"

Leto Önüne kadar gelirler, diye düşündü. *Ama girmeyi reddederler.*

Idaho sahiden de başka şeyler düşünmeye başladı. "Nişanınızda gerçekten Yüz Dansçılarına gösteri mi yaptırdınız?"

Leto birden öfkelendi, sonra da bu hissi böyle yoğun yaşayabilmesine buruk bir şekilde sevindi. Duncan'a bağırıp çağırmak istiyordu... ama bu hiçbir şeyi çözmezdi.

"Yüz Dansçıları gösteri yaptı," dedi.

"Neden?"

"Mutluluğumu herkesin paylaşmasını istiyorum."

Idaho içkisinde iğrenç bir böcek keşfetmiş gibi, Leto'ya uzun uzun baktı. Ardından da soğuk bir sesle konuştu: "Hayatım boyunca bir Atreides'ten duyduğum en alaycı laf bu."

"Ama bir Atreides söyledi işte."

"Konuyu dağıtmaya çalışıyorsunuz! Sorumu yanıtlamamak için."

Leto *Yine tartışmaya başlıyoruz,* diye düşündü. "Bene Tleilaxlı Yüz Dansçıları bir koloni organizmadır," dedi. "Bireysel olarak birer katırdırlar. Bu *onların* seçimidir."

Beklerken *Sabırlı olmalıyım,* diye düşündü. *Bunu bizzat keşfetmeliler. Ben söyleyince inanmazlar. Düşün Duncan. Düşün!*

Uzun bir sessizlikten sonra Idaho "Size bağlılık yemini ettim," dedi. "Bu benim için önemli. Hâlâ önemli. Neyi neden yaptığınızı bilmiyorum. Tek söyleyebileceğim, olanlardan hiç hoşlanmadığım. İşte! Söyledim."

"Kale'den buraya bunu söylemek için mi geldin?"

"Evet!"

"Şimdi de Kale'ye geri mi döneceksin?"

"Başka *nereye* gidebilirim ki?"

"*Aferin* Duncan! Bak, sinirlenince kafan nasıl da çalışıyor. Hwi bu gece Kale'ye gidecek. Yarın da ben gidiyorum."

"Onu daha yakından tanımak istiyorum," dedi Idaho.

"Ondan uzak duracaksın," dedi Leto. "Bu bir emirdir. Hwi sana göre değil."

"Cadıların var olduğunu hep bilmişimdir," dedi Idaho. "Mesela babaanneniz öyleydi."

Topuğunun üstünde döndü ve gitmek için izin istemeden, hızlı adımlarla odadan çıktı.

Leto, Idaho'nun sopa yutmuş gibi dimdik yürüyerek uzaklaşmasını izlerken *Küçük bir çocuk gibi,* diye düşündü. *Evrenimizdeki en yaşlı ve en genç adam... ikisi aynı bedende.*

Kâhin geçmişin, şimdinin ve geleceğin illüzyonlarına kapılmaz. Bu tür doğrusal ayrımları dilin sabitliği belirler. Kâhinler bir dilin kilidinin anahtarına sahiptir. Mekanik görüntüler onlar için sadece görüntüden ibarettir. Evrenimiz mekanik değildir. Olayların gelişiminin doğrusallığı gözlemci tarafından empoze edilir. Oysa belirleyici etken sebep-sonuç ilişkisi değildir. Kâhin geleceği anlatır. Olacakları görür. Ama o görüş anında sonsuz güce sahip, mucizevi bir şey çıkar ortaya. Evren belirsiz bir değişim geçirir. Bu yüzden, bilge kâhinler olacakları genellikle cafcaflı yaftaların ardına gizler. Bu yüzden, inisiye olmamışlar kâhinlerin sözlerinin muğlak olduğuna inanır. Dinleyiciler gelecekten haber veren kişiye güvenmez. Sezileriniz böyle sözlerin gücünün, dile getirilince azaldığını söyler. En iyi kâhinler, insanı gerçeği örten perdeye götürüp ardına bizzat bakmasını sağlayanlardır.

–Çalıntı Günlükler

Leto, Moneo'yla ilk kez bu kadar soğuk bir sesle konuşuyordu: "Duncan bana itaatsizlik ediyor."

Kale'nin güney kulesinin tepesinde, sarı taştan yapılmış havadar odadaydılar; Leto, Onn Festivali'nden döneli tam üç gün olmuştu. Yanındaki açık pencereden, parlak öğle güneşinin altında uzanan Sareer görünüyordu. Pencereden giren rüzgâr uğulduyordu. İçeri savrulan toz ve kum tanecikleri, Moneo'nun gözlerini kısmasına yol açıyordu. Leto, Moneo'nun rahatsızlığını fark etmemiş gibiydi. Havası sıcaktan titreşen Sareer'e bakıyordu. Uzaklarda dalga dalga uzanan kumullarda sadece kendisinin seçebileceği kıpırtılar görüyordu.

Moneo duyduğu korku yüzünden yaydığı ekşi kokuların arasında, düşüncelere dalmış halde duruyordu. Leto'nun o

kokuları rüzgâr sayesinde aldığını ve ne anlama geldiklerini bildiğini biliyordu. Düğün hazırlıkları, Balıklarla Konuşanların huzursuzluğu... her şey paradokstu. Moneo, Tanrı İmparator'un hizmetinde çalışmaya başladığı ilk zamanlarda onun söylediği bir sözü hatırladı:

"Paradoks bir işarettir... onun ardına bakmak gerektiğini söyler. Paradokslar canını sıkıyorsa, mutlaklara düşkünsün demektir. Göreciler paradoksu sadece ilginç, belki eğlenceli veya korkutucu, eğitici bir düşünce olarak görür."

"Bir şey demiyorsun," dedi Leto. Artık Sareer'i incelemeyi bırakmış ve Moneo'ya tamamen odaklanmıştı.

Moneo omuz silkmekle yetindi. *Solucan ne kadar yakında?* diye merak etti. Leto'nun Onn'dan Kale'ye yaptığı dönüş yolculuklarının bazen Solucan'ı uyandırdığını fark etmişti. Gerçi Tanrı İmparator'da henüz o korkunç değişimin belirtileri yoktu, ama Moneo hissediyordu. Solucan uyarıda bulunmaksızın, bir anda gelebilir miydi?

"Düğün hazırlıklarını hızlandır," dedi Leto. "Olabildiğince çabuk yapalım."

"Siona'yı sınamanızdan önce mi?"

Leto bir an sustuktan sonra, "Hayır," dedi. "Duncan hakkında ne yapacaksın peki?"

"Ne yapmalıyım Lordum?"

"Noree'yle görüşmemesini, ondan uzak durmasını söyledim. Bu bir emirdir dedim."

"Noree ona sadece sempati duyuyor Lordum. Hepsi bu."

"Neden Duncan'a sempati duysun ki?"

"Çünkü Duncan gulâm. Çağımızla hiçbir bağı yok, kökleri yok."

"Aksine, benimkiler kadar derin kökleri var!"

"Ama Idaho bunun farkında değil Lordum."

"Benimle tartışıyor musun Moneo?"

Moneo yarım adım geriledi; gerçi tehlike varsa bu yarım adımın onu kurtarmayacağını biliyordu. "Yo, hayır Lordum. Her zamanki gibi, olanlara dair samimi fikrimi söylemeye çalışıyorum sadece."

"Ne olduğunu *söyleyeyim.* Duncan ona kur yapıyor."

"Ama Noree ona randevu veriyor Lordum."

"Demek bu işten haberin var!"

"Görüşmelerini kesinlikle yasakladığınızı bilmiyordum Lordum."

Leto düşünceli bir sesle konuştu: "Duncan kadınlar konusunda kurnazdır, çok kurnazdır Moneo," dedi. "Onların ruhunu okur ve her istediğini yaptırır. Duncanlar daima böyledir."

"Görüşmelerini kesinlikle yasakladığınızı bilmiyordum Lordum!" Moneo'nun sesi neredeyse cırtlak çıkmıştı.

"Bu Duncan diğerlerinden de tehlikeli," dedi Leto. "Çağımızın kusuru bu."

"Lordum, Tleilaxlılar sonraki Duncan'ı henüz hazırlamış değil."

"Bu Duncan'a muhtaç mıyız yani?"

"Siz söylediniz Lordum, ben değil. Bu anlamadığım bir paradoks, ama sonuçta siz söylediniz."

"Yenisi ne zaman hazır olurmuş?"

"En az bir yıl sonra Lordum. Kesin tarih alayım mı?"

"Hemen bugün al."

"Ama bu Duncan'ın kulağına gidebilir Lordum. Önceki duymuştu."

"Öyle bir şey olmasını istemiyorum Moneo!"

"Biliyorum Lordum."

"Noree'ye bu meseleyi açmaya da cesaretim yok," dedi Leto. "Duncan ona göre değil. Ama Noree'yi incitemem!" Bu son cümle neredeyse bir feryattı.

Moneo hayretten donakaldı.

Leto sert bir sesle, "Bunu anlamıyor musun?" diye sordu. "Yardım et bana Moneo."

"Noree'nin sizin için farklı olduğunu görüyorum," dedi Moneo. "Ama ne yapabilirim bilmiyorum."

"Nasıl farklı?" Leto bunu Moneo'nun içine işleyen bir sesle sormuştu.

"Demek istediğim, ona karşı tavrınız farklı Lordum. Daha önce hiç kimseye böyle davrandığınızı görmemiştim."

Moneo o zaman ilk belirtileri gördü... Tanrı İmparator'un elleri titremeye, gözleri parlamaya başlamıştı. *Tanrılar adına! Solucan geliyor!* Moneo kendini tamamen savunmasız hissediyordu. O devasa gövde tek bir darbeyle kendisini duvara yapıştırabilirdi. İçindeki insana seslenmeliyim.

"Lordum, ablanız Ganimet ile yaptığınız evliliğe dair yazılanları okudum ve anlattıklarınızı dinledim."

"Keşke şimdi yanımda olsaydı," dedi Leto.

"Onunla hiçbir zaman birlikte olmamışsınız Lordum."

Leto sertçe, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Leto'nun elleri iyice titremeye, kasılmaya başladı.

"O... demek istediğim, Ganimet aslında Hâriku'l-Âde'nin eşiydi."

"Elbette öyleydi! Siz Atreidesler, hepiniz onların torunlarısınız!"

"Bana söylemediğiniz bir şey mi var Lordum? Hwi Noree ile... birlikte olmanız... mümkün mü?"

Leto'nun elleri artık zangır zangır titriyordu; Moneo, Leto'nun bunun farkında olup olmadığını merak etti. Leto'nun iri, mavi gözleri de iyice parlamaya başlamıştı.

Moneo bu ölümcül odanın kapısının ardındaki, aşağı inen merdivene doğru bir adım daha geriledi.

Leto korkunç bir şekilde soğuk bir sesle, geçmişinin derinliklerinden konuşurcasına, "Sakın beni olasılıklar hakkında sorgulama," dedi.

"Bir daha asla Lordum," dedi Moneo. Eğilerek geri geri gidip, kapıya bir adım kala durdu. "Noree'yle konuşacağım Lordum... Duncan ile de."

"Elinden geleni yap." Leto'nun sesi çok uzaklardan, içindeki sadece kendisinin girebildiği odalardan gelir gibiydi.

Moneo usulca dışarı süzüldü. Tir tir titreyerek, arkasından kapadığı kapıya sırtını yasladı. *Ahhh, hiç bu kadar yaklaşmamıştı.*

Paradoks da sürüyordu. Neye işaret ediyordu peki? Tanrı İmparator'un verdiği o tuhaf, acı verici kararların anlamı neydi? *Tanrı Solucan'ı* yüzeye çıkaran neydi?

Leto'nun odasından boğuk bir gürültü geldi; taşa indirilen sert bir darbenin sesiydi bu. Moneo kapıyı açıp bakmaya cesaret edemedi. O korkunç darbenin etkisiyle sarsılan kapıyı iterek uzaklaşıp merdiveni ihtiyatla indi ve ancak zemin kattaki Balıklarla Konuşan muhafıza ulaşınca rahat nefes alabildi.

Muhafız merdivenden yukarı bakarak, "Lordun canı mı sıkkın?" diye sordu.

Moneo başıyla onayladı. O tok darbe seslerini ikisi de rahatça duyuyordu.

Muhafız, "Neden canı sıkkın?" diye sordu.

"O Tanrı, bizlerse faniyiz," dedi Moneo. Normalde bu yanıt Balıklarla Konuşanları tatmin ederdi, ama artık işler biraz değişmişti.

Muhafız başını çevirip Moneo'nun yüzüne baktı; Moneo kadının yumuşak yüz hatlarının hemen altında, aldığı katillik eğitiminin izlerini gördü. Nispeten genç sayılabilecek olan kadın kumral saçlı, kalkık burunlu ve dolgun dudaklıydı; normalde sakin bakan gözleri şimdi sert ve sorgulayıcıydı. Bu bakışlara sırtını dönmek için aptal olmak gerekirdi.

"Canını sıkan ben değilim," dedi Moneo.

"Elbette sen değilsindir," dedi kadın. Yüzü biraz yumuşadı. "Ama Lord'un canını *kimin* veya neyin sıktığını bilmek isterdim."

"Sanırım evlenmek için sabırsızlanıyor," dedi Moneo. "Bence bütün mesele bu."

"Öyleyse elini çabuk tut!" dedi kadın.

"Elimden geleni yapıyorum," dedi Moneo. Dönüp uzun koridoru koşar adım geçerek, Kale'deki evine gitti. Tanrılar adına! Artık Balıklarla Konuşanlar da Tanrı İmparator kadar tehlikeli olmaya başlamıştı.

Şu salak Du*ncan! Hepimizi tehlikeye atıyor. Bir de Hwi Noree meselesi var! Onu ne yapacağım?*

Monarşinin ve benzeri sistemlerin işleyişinde, tüm politik formlar için geçerli bir mesaj vardır. Her hükümetin bu mesajdan faydalanabileceğini sahip olduğum bellekler sayesinde biliyorum. Hükümetlerin yönettikleri halka faydalı olabilmeleri ancak doğalarında var olan tiranlık eğilimi dizginlenirse gerçekleşir. Monarşilerin öne çıkmış niteliklerinin yanı sıra birtakım iyi yönleri de vardır. Devlet bürokrasisinin boyutunu ve asalaklığını azaltabilirler. Gerektiğinde hızlı kararlar alınmasını sağlayabilirler. İnsanoğlunun kadim ataerkil (kabilesel/feodal) hiyerarşi talebini karşılarlar, ki bu hiyerarşide herkes yerini bilir. Yerini bilmek önemlidir, bu yer geçici bile olsa. İnsanın aynı yerde kalmaya zorlanması bunaltıcıdır. Bu yüzden tiranlığın ne olduğunu en iyi şekilde, yani örnekler vererek öğretiyorum. Bu yazdıklarımı binlerce yıl sonra okuyacak olsanız bile tiranlığım unutulmayacak. Altın Yol'um sayesinde unutulmayacak. Artık mesajımı bildiğinize göre, herhangi bir hükümete yetki verirken son derece ihtiyatlı olacağınızı umuyorum.

–Çalıntı Günlükler

Leto, Siona'nın çocukluğunda Festival Şehri'ndeki Balıklarla Konuşan okullarından atılmasının ardından onunla yapacağı ilk görüşmeye özenle hazırlanmıştı. Moneo'ya Siona'yla Küçük Kale'de görüşeceğini söylemişti; burası Sareer'in ortasına inşa ettirdiği bir gözetleme kulesiydi. Burayı seçmesinin sebebi, Küçük Kale'den bakınca hem eski, hem yeni, hem de bunların arasındaki yerlerin rahatça görülebilmesiydi. Küçük Kale'ye giden yol yoktu. Oraya yalnızca topterle gidilirdi. Leto ise sanki büyü yaparak gidiyordu.

Tahta çıkmasından sonraki ilk yıllarda, Ix yapımı bir makineyi bizzat kullanarak Sareer'in altından kulesine giden

gizli bir tünel açmıştı. O zamanlar çölde hâlâ tek tük yabani kumsolucanları vardı. Leto solucanları uzak tutmak için, tünelini eriyik silisten muazzam duvarlarla kaplamış ve dış katmanlara solucanları uzak tutan sayısız su küresi yerleştirmişti. Tüneli açarken, bedeninin ulaşacağı azami boyutu ve kullanacağı arabayı hesaba katmıştı; Kraliyet Arabası o zamanlar sadece kehanet hayallerinde gördüğü bir şeydi.

Siona'ya ayırdığı günün şafağından önce yeraltı mezarlığına inmiş ve kesinlikle rahatsız edilmek istemediğini muhafızlarına bildirmişti. Arabasıyla uçarak mezarlığın karanlık köşelerinden birine gidip gizli tünel kapısını açmış ve bir saatten az zamanda Küçük Kale'ye varmıştı.

En sevdiği şeylerden biri kumlarda tek başına gezinmekti. Arabasız. Sadece gelişmemiş solucan bedenini kullanarak. Kumları hissetmeye bayılıyordu. Günün ilk ışıklarında kumulların arasından hızla geçerken, sürtünmeden dolayı oluşan ısı sebebiyle ardından yükselen buharlar onu ilerlemeye zorluyordu. Ancak beş kilometre kadar ileride, nispeten kuru bir bölge bulunca durdu. Burada az miktarda bulunan çiyler rahatsızlık verse de, bölgenin ortasında öylece yattı; hemen yanında, kulenin uzun gölgesi kumulların arasından doğuya doğru uzanıyordu.

Uzaktan bakınca, üç kilometre boyundaki kule gökyüzüne batan sürreal bir iğne gibi görünüyordu. Bu görkemli yapı ancak Leto'nun emirleri ve Ixlilerin hayal gücü sayesinde tasarlanabilmişti. Yüz elli metre çapındaki kulenin temeli, kumların üstündeki kısmı kadar derine iniyordu. Plasçelik ile çok hafif alaşımların sihri, kuleyi rüzgâra ve savrulan kumlara karşı dayanıklı kılıyordu.

Leto burayı öyle seviyordu ki sonunda ziyaretlerini kısıtlamak zorunda kalmış, buraya gelme konusunda kendine birçok kural koymuştu. Bu kurallar "Büyük Zorunluluğun" parçasıydı.

Kumlarda uzanırken, Altın Yol'unun yükünden birkaç dakikalığına kurtulabiliyordu. Moneo, sevgili güvenilir Moneo,

Siona'nın tam güneş batarken getirilmesini sağlayacaktı. Leto'nun gevşeyip düşünmek, oyunlar oynayıp kaygısızmış gibi davranmak ve toprağın sunduğu doğal gıdalarla çılgınlar gibi, doyasıya beslenmek için önünde koca bir gün vardı, ki bunları Onn'da ya da Kale'de yapamazdı. Oralarda ancak dar geçitlerde, su birikintilerinden yalnızca kehanet gücü sayesinde uzak durarak gezinebilirdi. Buradaysa kumların üstünde fırtına gibi gezebilir, beslenip güçlenebilirdi.

Dönüp hayvani bir hazla gerinirken altındaki kumlar gıcırdadı. Solucan benliğinin kendini topladığını, tüm vücudunun karıncalanıp dirileştiğini hissediyordu.

Artık ufkun üstünde epey yükselmiş olan güneş, kulenin bir yanını altın sarısına boyuyordu. Havada acı bir toz kokusu ve uzaklardaki bitkilerin, sabah çiyine tepki veren dikenli bitkilerin yaydığı kokular vardı. Leto önce yavaşça, sonra giderek daha hızlı bir şekilde kulenin etrafında geniş çemberler çizerek turlamaya başladı; bir yandan da Siona'yı düşünüyordu.

Daha fazla erteleme olmamalıydı. Siona sınanmalıydı. Moneo da bunu Leto kadar iyi biliyordu.

Moneo daha o sabah, "Lordum, Siona'da korkunç bir şiddet dürtüsü var," demişti.

"Adrenalin bağımlısı olmaya başladı," demişti Leto. "Soğuk hindi tedavisinin vakti geldi.""Soğuk neyin Lordum?"

"Çok eski bir deyiştir. Kişinin bağımlı olduğu şeyden tamamen uzak tutulması anlamına gelir. Siona buna mecbur kalmanın şokunu yaşamalı."

"Ha... anladım."

Leto, Moneo'nun bir kez olsun *gerçekten* anladığını fark etmişti. Moneo da bir zamanlar soğuk hindi tedavisi görmüştü.

Leto, "Gençler genellikle zor kararlar alamaz, bu kararlar ani fiziksel şiddete ve onu takip eden sert adrenalin artışına yol açmayacaksa," diye açıklamıştı.

Moneo bir süre susup kendi gençliğini düşündükten sonra, "Bu çok tehlikeli," demişti.

"Siona'da gördüğün şiddet bu. Yaşlılarda bile görülebilir, ama gençlerde çok daha fazla görülür."

Leto giderek aydınlanan göğün altında, kulesinin etrafında turlarken ve kumun giderek kuruması aldığı hazzı iyice artırırken, o konuşmayı düşündü. Yavaşladı. Arkasından esen rüzgâr, burnuna oksijen ve yanık çakmaktaşı kokusu getirdi. Peş peşe derin nefesler alınca farkındalığı iyice yükseldi.

Başlangıç niteliği taşıyan böyle bir günde burada olmasının birden fazla sebebi vardı. Akşam yapacağı görüşmeyi, eskiden boğa güreşçilerinin boynuzlu hasımlarını ilk kez incelemeden önce düşünmeleri gibi düşünüyordu. Gerçi Moneo, Siona'nın yanında fiziksel silahlar getirmesine asla izin vermezdi; ama Siona'nın da kendine özgü boynuzları vardı. Leto onunla görüşmeden önce Siona'nın tüm güçlü ve zayıf yönlerini bildiğine emin olmalıydı. Ayrıca Siona'nın hassasiyetlerine oynayarak onu mümkün olduğunca zayıflatmalıydı. Siona'nın ruhsal kaslarını uygun yerlere geçireceği kancalarla etkisiz kılmak suretiyle onu sınava hazırlamalıydı.

İkindi başında, solucan benliğinin tatmin olmasının ardından kuleye döndü; arabasına binip süspansörleri çalıştırdı ve kulenin tepesine kadar yükselip, yalnızca kendisinin emriyle açılan kapıdan içeri girdi. Günün geri kalanını odasında dinlenip plan yapmakla geçirdi.

Akşam olurken, bir ornitopterin fısıltıyı andıran kanat sesleri Moneo'nun gelişini haber verdi.

Sadık Moneo.

Leto kulenin tepesindeki odasının iniş pistini dışarı doğru açtı. Topter süzülerek yaklaşıp kanatlarını topladı. Usulca piste indi. Leto dışarıda çökmekte olan karanlığa baktı. Siona topterden inip ona doğru koşmaya başladı; o yükseklikte, korkuluksuz pistte bulunmaktan korktuğu belliydi. Üstündeki beyaz cüppenin altında rütbe işareti taşımayan, siyah bir üniforma vardı. Kale'ye girerken arkasına çabucak baktıktan sonra odanın neredeyse tam ortasında, arabasının üstüne dev cüssesiyle kurulmuş bekleyen Leto'ya odaklandı.

Topter havalanıp karanlıkta gözden kayboldu. Leto pisti geri çekmedi, kapıyı da kapamadı.

"Kulenin diğer tarafında balkon var," dedi Leto. "Oraya gideceğiz."

"Neden?"

Siona'nın sesi oldukça şüpheciydi.

"Orası daha serinmiş," dedi Leto. "Sahiden de oradayken yanaklarımda soğuk esintiler hissederim."

Siona ona merakla yaklaştı.

Leto kapıyı Siona'nın arkasından kapadı.

"Balkonun gece manzarası da muhteşemdir," dedi.

"Neden buradayız?"

"Çünkü burada konuşmalarımızı kimse duymaz."

Leto arabasını döndürüp sessizce balkona doğru sürdü. Gizli ışıklandırma sistemiyle hafifçe aydınlatılan loş odada Siona onun hareketlerini hayal meyal seçiyordu. Leto, Siona'nın peşinden geldiğini duydu.

Kulenin güneydoğu cephesindeki, yarım daire şeklinde balkonun işlemeli korkuluğu göğüs boyundaydı. Siona korkuluğa yaklaşıp çöle baktı.

Leto, Siona'nın onu dinlemeye hazır halde beklediğini seziyordu. Leto burada yalnızca Siona'nın duyması gereken sözler söyleyecekti. Ne derse desin, Siona onu dinleyecek ve kendi saiklerine göre tepki verecekti. Leto onun ötesine, Sareer'in sınırını teşkil eden insan yapımı duvara baktı; ufukta yükselmekte olan İlk Ay'ın ışığında orası düz bir çizgi olarak, hayal meyal seçiliyordu. Leto çok uzaklardaki, Onn'dan Tabur Köyü'ne doğru giden bir konvoyun ışıklarını keskinleşmiş gözleri sayesinde gördü; yük hayvanları tarafından çekilen araçlar yüksek yolda ağır ağır ilerliyordu.

Leto duvarın iç tarafındaki dibi boyunca uzanan nemli alanın yeşillikleri arasına kurulmuş köyün görüntüsünü anımsadı. Müze Fremenleri oraya hurma ağaçları dikip uzun çimenler ekmiş, hatta bahçeler kurmuştu. Orası eskisi gibi değildi; eskiden çölle kıyaslanınca herhangi bir yerleşim merkezi, tek bir sarnıç ve rüzgârkapanıyla beslenen tek

tük cılız bitkilerin bulunduğu ufak bir havza bile yemyeşil görünürdü. Tabur Köyü, Tabr Siyeçi'ne kıyasla su cennetiydi. Şimdiki köyde yaşayan herkes, Sareer'in sınırındaki duvarın hemen ardında Idaho Nehri'nin upuzun, düz bir çizgi halinde güneye doğru uzandığını biliyordu; nehir şimdi ay ışığında gümüş gibi parlıyor olmalıydı. Müze Fremenleri dik duvara tırmanamasalar da, hemen ardında su olduğunu biliyordu. Bunu toprak da biliyordu. Bir Tabur köylüsünün nehrin sesini duymak için kulağını toprağa dayaması yeterliydi.

Leto *Şimdi nehir kıyısında gece kuşları, başka bir dünyada olsalar gün ışığında yaşayacak yaratıklar geziniyordur,* diye düşündü. Dune'un sihirli evrimini geçirdiklerinden, hâlâ Sareer'in insafına kalmış halde yaşıyorlardı. Leto kuşların suskun gölgelerinin nehrin üstüne düştüğünü ve su içmek için alçaldıklarında oluşan dalgacıkları akıntının alıp götürdüğünü görmüştü.

Uzaktaki nehrin gücünü bu mesafeden bile, güneydeki tarlalar ve ormana doğru akan sular gibi ondan uzaklaşan geçmişinden kalma sarsıcı bir şey olarak hissediyordu. Tepelerin, gür yeşilliklerin arasından çağlayarak akan nehir hedefini arıyordu; bir zamanlar Dune'un tamamını kaplayan çölden geriye yalnızca geçmişin korunduğu bu Sareer kalmıştı.

Leto nehrin yatağını açan Ix yapımı makinelerin gürültüsünü hatırladı. Aradan üç bin yıldan fazla zaman geçmişti, ama sanki dün gibiydi.

Siona kımıldandı ve başını çevirip Leto'ya baktı. Ama Leto susarak Siona'nın ötesindeki manzaraya bakmayı sürdürüyordu. Ufkun üstündeki donuk kehribar rengi aydınlık, uzaklardaki bir kasabanın aydınlığının bulutlardaki yansımasıydı. Leto ışığın yönüne ve uzaklığına bakarak, Wallport kasabasından geldiğini anlamıştı; bir zamanlar sert iklimli, gün ışığının eğimli düştüğü, soğuk kuzeyde bulunan kasaba güneye, daha sıcak bir iklime taşınmıştı. Kasabanın aydınlığı sanki Leto'nun geçmişine açılan bir pencereydi. Göğsüne o ışığın huzmesinin vurduğunu, insan teninin yerini almış kalın ve pullu zarın içinden geçtiğini hissetti.

Burada saldırıya açığım, diye düşündü.

Ama bu toprakların hâkimi olduğunu biliyordu. Gezegen de onun hâkimiydi.

Onun parçasıyım.

Bedeni toprağı iştahla yiyor, sadece suyu reddediyordu. Yitirdiği insanlığının son kalıntılarından olan ağzıysa, ciğerleriyle birlikte sadece solumaya ve konuşmaya yarıyordu.

Siona'nın sırtına bakarak konuştu: "Konuşmayı severim, ama bir gün artık konuşamaz olacağım; o günden ödüm kopuyor."

Siona biraz çekingenlikle dönüp ay ışığında Leto'ya baktı; gördüğü şeyden hoşlanmadığı yüzünden anlaşılıyordu.

"Birçok insanın gözünde canavar olduğumu biliyorum," dedi Leto.

"Neden buradayım?"

Hemen sadede geldi! Siona asla yolundan sapmayan biriydi. Leto *Atreideslerin çoğu böyleydi,* diye düşündü. Onları çiftleştirirken bu niteliklerini korumayı umuyordu. Ne de olsa güçlü bir kişiliğin göstergesi olan bir nitelikti.

"Zaman'ın sana ne yaptığını öğrenmem gerek," dedi Leto.

"Bunu neden öğrenmen gerekiyor?"

Leto *Sesinde biraz korku var,* diye düşündü. *Onu o salak örgütü hakkında sorguya çekeceğimi, sağ kalan arkadaşlarının isimlerini almaya çalışacağımı sanıyor.*

Leto suskun kalınca Siona konuştu: "Arkadaşlarımı öldürdüğün gibi beni de öldürecek misin?"

Elçiliğin önündeki çatışmayı duymuş demek. Şimdiye kadar yaptığı tüm isyan eylemlerinden haberdar olduğumu varsayıyor. Lanet olası Moneo ona tavsiye vermiş! Neyse... yerinde olsam belki ben de aynısını yapardım.

Siona, "Sahiden bir tanrı mısın?" diye sordu. "Babam neden buna inanıyor anlamıyorum."

Leto Şüpheleri *var,* diye düşündü. *Güzel. En azından bunları kullanabilirim.*

"Tanımlar kişiden kişiye değişir," dedi. "Moneo'ya göre ben bir tanrıyım... ve bu bir gerçek."

"Ama eskiden insandın."

Leto, Siona'nın keskin zekâsıyla yaptığı sıçramalardan hoşlanmaya başlamıştı. Atreideslerin başlıca özelliği olan sorgulayıcılık ve merak Siona'da da vardı.

"Beni merak ediyorsun," dedi Leto. "Aynı şey benim için de geçerli. Ben de seni merak ediyorum."

"Seni merak ettiğimi nereden çıkardın?"

"Çocukken beni öyle dikkatle izlerdin ki. Bu gece de gözlerinde aynı bakışı görüyorum."

"Evet, senin gibi olmanın nasıl bir şey olduğunu merak ederdim."

Leto bir an onu süzdü. Ay ışığının düşürdüğü gölgeler, Siona'nın gözlerini gizliyordu. Leto istese Siona'nın gözlerinin tıpkı kendi gözleri gibi mavi, baharat bağımlılığı sebebiyle masmavi olduğunu hayal edebilirdi. Bunu hayal edince, Siona'nın çoktan ölmüş Gani'sine tuhaf bir şekilde benzediğini gördü. Yüz şekilleri ve gözlerinin konumu tıpatıp aynıydı. Leto bunu Siona'ya söyleyecekken vazgeçti.

Siona, "İnsanların yediklerini mi yiyorsun?" diye sordu.

"Kumalabalığı tenine bürünmemden sonra uzun süre karnım acıkmaya devam etti," dedi Leto. "Arada sırada yemek yemeyi denedim. Ama genellikle kusuyordum. Kumalabalığı siliyaları insan bedenimin neredeyse her yerine yayıldı. Yemek yemek tatsız bir hal aldı. Bugünlerde yalnızca kuru gıdalarla besleniyorum... bazen biraz baharat katarak."

"Melanj mı... yiyorsun?"

"Bazen."

"Ama artık insanlar gibi açlık çekmiyorsun?"

"Öyle demedim."

Siona konuşmadan ona baktı... bekliyordu.

Leto, Siona'nın bazı soruları dillendirmeden sormasını takdir etti. Siona zekiydi ve kısa hayatında çok şey öğrenmişti.

"Karın açlığı çok kötü bir histi, kurtulamadığım bir acıydı," dedi Leto. "Karnım acıkınca koşmaya başlıyordum; kumulların arasında deli gibi koşuyordum."

"Koşabiliyor muydun?"

"O zamanlar bacaklarım gövdemle daha orantılıydı. Rahatça yürüyebiliyordum. Ama karın açlığı hissinden bir türlü kurtulamadım. Sanırım yitirdiğim insanlığıma duyduğum açlık bu."

Leto, Siona'nın ister istemez ona sempati duymaya başladığını, onun hakkındaki kanaatini sorguladığını gördü.

"Hâlâ... o acıyı çekiyor musun?"

"Artık hafif bir yanma hissi duyuyorum, o kadar. Dönüşümümün son aşamasına geldiğimin belirtilerinden biri bu. Birkaç yüzyıl sonra kumların altına geri döneceğim."

Leto kollarını sarkıtmış Siona'nın yumruklarını sıktığını gördü. Siona sertçe, "Neden?" diye sordu. "Bunu neden yaptın?"

"Bu değişim çok da kötü değil. Mesela bugün çok güzel bir gündü. Kendimi oldukça iyi hissediyorum."

"Göremediğimiz değişimler de geçiriyor olmalısın," dedi Siona. "Mutlaka geçiriyorsundur." Ellerini gevşetti.

"Görme ve işitme duyularım son derece keskinleşti, ama dokunma duyum köreldi. Yüzüm dışında vücudum epey hissizleşti diyebilirim. Dokunabilmeyi özledim."

Leto, Siona'nın yine ister istemez ona sempati duyduğunu, onu anlamaya çalıştığını gördü. Siona *bilmek* istiyordu!

Siona, "O kadar uzun yaşayınca zamanın geçişi nasıl hissediliyor?" diye sordu. "Yıllar geçtikçe hızlanıyor mu?"

"Bu tuhaf bir şey Siona. Bazen çok hızlı geçiyor, bazen de çok yavaş."

Konuşurlarken Leto odasının gizli ışıklarını giderek kısmış, arabasını da Siona'ya iyice yaklaştırmıştı. Birden ışıkları tamamen kapadı ve yalnızca ay ışığında kaldılar. Leto'nun arabasının burnu balkona çıkmıştı; yüzü Siona'dan sadece iki metre ötedeydi.

"Babam yaşlandıkça zamanın yavaşladığını söylemişti," dedi Siona. "Bunu ona sen mi söyledin?"

Leto *Samimiyetimi sınıyor,* diye düşündü. *Demek ki Gerçeği söyleten değil.*

"Her şey görecelidir, ama insanların zaman anlayışı açısından bakıldığında bu doğru."

"Neden?"

"Bu neye dönüşeceğimle ilişkili. En sonunda benim için zaman duracak... buzun içinde sıkışmış bir inci gibi donup kalacağım. Yeni bedenlerim dört bir yana dağılacak ve her birinin içinde birer inci gizli olacak."

Yüzünü çöle çevirip uzakları inceleyen Siona, Leto'ya bakmadan konuştu:

"Seninle böyle karanlıkta konuşunca, gerçekte ne olduğunu neredeyse unutur gibi oluyorum."

"Bu saatte görüşmemizi bu yüzden istedim."

"Ama neden burada?"

"Çünkü kendimi evimde hissettiğim, son kalan yer burası."

Siona dönüp sırtını korkuluğa yaslayarak Leto'ya baktı. "Seni görmek istiyorum."

Leto balkonun dış kenarının tepesi boyunca sıralanmış parlak beyaz küreler de dahil olmak üzere odanın tüm ışıklarını açtı.

Işıklar yanarken duvarlardan çıkan, Ix yapımı, saydam bir maske balkonu tamamen örterek Siona'nın arkasından kapandı. Siona arkasındaki hareketi hissedince bir an irkildiyse de, durumu anlamış gibi başıyla onayladı. Bunun saldırıya karşı bir tedbir olduğunu düşünmüştü. Oysa öyle değildi. Leto'nun balkonu kapamasının tek sebebi gece böceklerini dışarıda tutmaktı.

Siona, Leto'nun gövdesine göz gezdirdi; onun bacaklarından geriye kalan çıkıntılarda duraksadıktan sonra kollarını, ellerini, ardından da yüzünü inceledi.

"Onayladığın tarih kitaplarında, tüm Atreideslerin senin ve ablan Ganimet'in torunları olduğu yazılı," dedi. "Ama Sözel Tarih'te farklı şeyler söyleniyor."

"Sözel Tarih'te söylenenler doğru. Sizin atanız Hâriku'l-Âde. Gani'yle ben sadece göstermelik olarak, iktidarı elde tutmak için evlendik."

"Bu Ixli kadınla da mı aynı sebepten dolayı mı evleneceksin?"

"O farklı."

"Çocuklarınız olacak mı?"

"Çocuk sahibi olmam asla mümkün olmadı. Dönüşmeyi seçtiğimde, çocuk sahibi olabilecek yaşta değildim."

"Yani bu hale..." –Siona parmağıyla gösterdi– "...geldiğinde henüz çocuk muydun?"

"Evet."

"Ama çocuk aklınla böyle bir karar vermen doğru muydu?"

"Bu evrendeki, gelmiş geçmiş en yaşlı çocuklardan biriydim. Diğeri de Gani'ydi."

"Atalarının bellekleri hakkındaki şu hikâye ha!"

"O hikâye gerçek. Hepimiz buradayız. Sözel Tarih'te de öyle denmiyor mu?"

Siona birden Leto'ya sırtını dönerek kaskatı durdu. Leto bu *insanca* hareket karşısında bir kez daha büyülendiğini hissetti: reddediş ile incinirliğin karışımı. Siona az sonra tekrar dönüp, Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzüne odaklandı.

"Atreideslere benziyorsun," dedi.

"En az senin kadar Atreides'im."

"Çok yaşlısın... yüzün neden hiç kırışmadı?"

"İnsan yönüm artık normal şekilde yaşlanmıyor."

"Kendine bunu yapmanın sebebi bu mu?"

"Uzun yaşamanın keyfini sürmek mi? Hayır."

Siona, "Bir insanın böyle bir şeyi seçebilmesini aklım almıyor," diye mırıldandı. Sonra sesini yükseltti: "Aşkı hiç tatmamak..."

"Salak rolü yapıyorsun!" dedi Leto. "Aşktan kastın seks."

Siona omuz silkti.

"Yitirdiğim en önemli şey seks miydi sanıyorsun? Hayır, çok daha farklı bir şeydi."

Siona gönülsüzce, "Neydi?" diye sordu; Leto'dan ne kadar etkilendiğini istemese de belli ediyordu.

"İnsanların arasında rahatça gezemiyorum. Artık sizden biri değilim. Yapayalnızım. Aşk? Bir sürü insan bana âşık, ama vücudum bizi ayırıyor. Aramızda öyle bir uçurum var ki, kimse bunu aşmaya cesaret edemiyor Siona."

"Şu Ixli kadının bile mi?"

"O istiyor, ama aşamaz. Çünkü bir Atreides değil."

"Yani ben... aşabilir miyim demek istiyorsun?" Siona parmağıyla kendi göğsüne dokundu.

"Etrafta yeterince kumalabalığı olsaydı evet. Ama ne yazık ki vücudumu saranlar dışında hiç yok. Bununla birlikte, eğer bir gün ölürsem..."

Bu fikir karşısında dehşete kapılan Siona başını iki yana salladı.

"Sözel Tarih doğru söylüyor," dedi Leto. "Sözel Tarih'e inandığını ikimiz de biliyoruz."

Siona başını iki yana sallamayı sürdürdü.

"Bu bir sır değil," dedi Leto. "Dönüşümün en kritik anları ilk birkaç saniyedir. Farkındalığın aynı anda hem içe hem dışa doğru yönelmeli; sonsuzlukla bütünleşmelisin. Bu işi başarman için gerekli miktarda melanj verebilirim sana. Yeterince baharat alırsan, o ilk ve korkunç birkaç saniyeyi atlatabilirsin... ve sonrasını da."

Siona zangır zangır titriyor, gözlerini Leto'nunkilerden ayırmıyordu.

"Doğru söylediğimi biliyorsun, değil mi?"

Siona başıyla onayladı. Titreyerek derin bir nefes aldıktan sonra, "Bunu neden yaptın?" diye sordu.

"Alternatifi çok daha korkunçtu."

"Hangi alternatif?"

"Zamanla anlarsın belki. Moneo anladı."

"Lanet olası Altın Yol'un!"

"Öyle deme. O kutsal bir yol."

"Beni aptal sanıyorsun ga..."

"Tecrübesizsin, ama farkında olmasan da müthiş bir potansiyele sahipsin."

Siona peş peşe üç derin nefes alarak sakinleştikten sonra konuştu: "Ixliyle birlikte olmayacaksan, neden onunla..."

"Neden yanlış anlamakta direniyorsun evladım? Mesele seks değil. Hwi'den önce kendime *eş bulamıyordum.* Benzerim yoktu hiç. Koca kozmik boşlukta yapayalnızdım."

"O... sana mı benziyor?"

"Evet, kasıtlı olarak benzetilmiş. Ixliler onu bana benzetmiş."

"Bunu nasıl..."

Leto sertçe, "Salak salak konuşma!" dedi. "Hwi bana karşı kurulmuş bir tuzak. Ve ben kurban olmama karşın onu reddedemiyorum."

Siona, "Neden bana bunları anlatıyorsun?" diye fısıldadı.

"Günlüklerimin iki cildini çaldın," dedi Leto. "Lonca'nın yaptığı çevirileri okudun, dolayısıyla da zayıf yönümü zaten biliyorsun."

"Bunu biliyor muydun?"

Leto, Siona'nın özgüven ve cesaretinin yerine geldiğini fark etti. Siona, "Biliyordun tabii," diyerek kendi sorusunu yanıtladı.

"*Sırrımdı,*" dedi Leto. "Sevdiğim dostlarımın ölüp gitmesine kaç kez tanık oldum bilemezsin... tıpkı şimdi babanın eriyip tükenmesine tanık olduğum gibi."

"Babamı... seviyor musun?"

"Anneni de severdim. Bazen çabuk ölürler, bazen de ıstırap verecek kadar yavaş. Her seferinde üzülürüm. Taş kalpli rolü yapabilir ve gerekli kararları insanların canı pahasına verebilirim, ama acı çekmekten kurtulamam. Çok ama çok uzun bir süre boyunca acıdan başka his duymadım... çaldığın günlüklerde de yazıyor zaten."

Leto, Siona'nın gözlerinin yaşardığını gördü; ama Siona'nın hâlâ öfkeli ve kararlı olduğu çenesini sıkmasından belliydi.

"Yine de bunların hiçbiri sana hükmetme hakkı vermez," dedi Siona.

Leto gülümseyecekken kendini tuttu. Sonunda Siona'nın asiliğinin kaynağına inmişlerdi.

Ne hakla hükmediyorum? Hükmederken adil miyim? İnsanlara Balıklarla Konuşanların kaba kuvveti sayesinde kurallarımı dayatmakla onları doğal evrim yolundan saptırmıyor muyum? Asilerin bütün bu kulağa hoş gelen ama samimiyetsiz, saçma sapan laflarını biliyorum.

"İsyanlarınızın gücüme güç kattığını bir türlü anlamıyorsunuz," dedi Leto.

Siona gençliğinin verdiği atılganlıkla karşılık verdi.

"Seni lider seçtiğimi hatırlamıyorum," dedi.

"Ama beni güçlendiriyorsun."

"Nasıl?"

"Bana karşı çıkarak. Senin gibiler sayesinde pençelerimi biliyorum."

Siona, Leto'nun ellerine göz attı.

"Lafın gelişi," dedi Leto.

Sadece Leto'nun sesindeki öfkeyi duyan Siona, "Sonunda seni sinirlendirdim," dedi.

"Hayır, sinirlendirmedin. Biz akrabayız, o yüzden birbirimizle açık konuşabiliriz. Aslında senin benden değil, benim senden korkmam için sebepler var."

Siona bunu duyunca şaşırdı, ama sadece bir an. Leto onun önce buna inandığını, ardından da şüpheye kapıldığını omuzlarının kasılmasından anladı. Siona başını eğip gözlerini yukarı çevirerek Leto'ya baktı.

"Yüce Tanrı Leto neyimden korkuyor olabilir ki?"

"Cehaletinden ve kaba kuvvete düşkünlüğünden."

"Yani fiziksel açıdan *zarar görebilir* olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Seni son kez uyarıyorum Siona. Laf ebeliğine katlanabilirim, ama sabrımın bir sınırı var. Sen de Ixliler de çok iyi biliyorsunuz ki, fiziksel açıdan zarar görebilir olan ben değil sevdiklerim. Yakında İmparatorluk'taki herkes bunu öğrenecek. Böyle bilgiler çabuk yayılır."

"*Herkes* ne hakla hükmettiğini soracak!"

Siona'nın sesinde sevinç vardı. Leto birden sinirlendi. Öfkesini bastırmakta zorlandı. İnsanların bu tavrından nefret ederdi. Alay ederek gülmelerinden! Karşılık vermeye cesaret etmeden önce sakinleşmeyi bekledi, sonra da Siona'nın zayıf yönüne (bunu artık saptamıştı) saldırmayı seçti.

"Yalnızlığım bana hükmetme hakkı veriyor Siona. Yalnızlığım beni hem özgürleştiriyor hem de köle yapıyor. Özgür olduğum için, beni kimse satın alamaz. Ama köle olduğum için de hepinize elimden geldiğince hizmet ediyorum."

"Ama Ixliler seni avuçlarının içine aldı!" dedi Siona.

"Hayır. Verdikleri armağan aslında beni güçlendiriyor."

"Zayıflatıyor!"

Leto, "Bir bakıma evet," diye itiraf etti. "Ama büyük güçler hâlâ sözümü dinliyor."

"Ahhh, evet." Siona başıyla onayladı. "*Bunu* anlıyorum."

"Anlamıyorsun."

Siona alayla, "Öyleyse eminim ki açıklarsın," dedi.

Leto öyle usulca konuştu ki, Siona duymak için öne eğilmek zorunda kaldı: "Benim eşim benzerim yok; kimse benden paylaşım, uzlaşma filan bekleyemez... kimsenin kendi başına hükmetmesine izin vermem. Ben tekim."

"O Ixli kadın bile mi..."

"O bana öyle çok benziyor ki, beni bu konuda zayıflatmaz."

"Ama Ix Elçiliği'ne saldırıldığında..."

"Aptallık karşısında sinirlendiğim oluyor," dedi Leto.

Siona kaşlarını çatarak ona baktı.

Leto onun bu bilinçsiz hareketini sevimli buldu. Söyledikleriyle Siona'yı düşündürdüğünü biliyordu. Siona eşsiz kişilerin özel haklara sahip olabileceğini daha önce hiç düşünmemiş olmalıydı.

Leto sessizce kaşlarını çatan Siona'ya, "Benimki gibi bir iktidar, tarihimizde hiç görülmedi," dedi. "Ben sadece kendime karşı sorumluyum... yaptığım fedakârlığın karşılığı bu."

Siona alayla, "Fedakârlık ha!" dedi, ama sesinde şüphe

vardı. "Bütün despotlar öyle şeyler söyler. Sadece kendine karşı sorumlusun demek!"

"Bu yüzden her canlı benim sorumluluğumda. Bu geçiş döneminde sizi koruyorum."

"Geçiş döneminden kastın?"

"Olabilecek olan, ama bir daha tekrarlanmayacak zamanlar."

Leto, Siona'nın kararsız kaldığını gördü. Siona *sezilerine,* eğitilmemiş öngörü yetisine güvenmiyordu. Bazen, mesela Leto'nun günlüklerini çalarken olduğu gibi, atılımlar yapabiliyordu; ama keşfettikleri karşısında, atılım yapmasının sebebini unutuyordu.

"Babam senin tam bir laf cambazı olduğunu söylüyor," dedi Siona.

"Ondan iyi kim bilecek? Ama bazı bilgileri ancak bizzat katılımda bulunarak öğrenebilirsin. Bir kenarda durup izleyerek ve konuşarak öğrenemezsin."

"Babam bunu kastediyor işte," dedi Siona.

Leto, "Çok haklısın," diye katıldı. "Mantıklı değil bu. Ama ışık gibi, göz gibi düşün... etrafını gören, ama kendini göremeyen bir göz."

"Konuşmaktan yoruldum," dedi Siona.

"Ben de." Leto *Gördüklerim ve yaptıklarım artık yeterli,* diye düşündü. *Siona iyice şüpheye kapıldı. Cahilken ne kadar da savunmasız oluyorlar!*

"Beni hiçbir şeye ikna edemedin," dedi Siona.

"Görüşmemizin sebebi o değildi."

"Neydi peki?"

"Sınanmaya hazır olup olmadığını anlamamdı."

"Sınan..." Siona başını hafifçe sağa eğip Leto'ya baktı.

"Saf rolü yapma bana," dedi Leto. "Moneo söylemiştir. Hazır olduğuna karar verdim!"

Siona yutkunmaya çalıştıktan sonra konuştu: "Nasıl bir..."

"Moneo gelip seni Kale'ye geri götürecek," dedi Leto. "Tekrar görüştüğümüzde, nasıl biriymişsin anlayacağız."

Büyük Baharat Deposu efsanesini bilir misiniz? Evet, o hikâyeyi ben de bilirim. Başyaverlerimden biri beni eğlendirmek için anlatmıştı. Efsaneye göre, koca bir dağ büyüklüğünde, devasa bir melanj stoku varmış. Uzak bir gezegenin derinliklerinde gizliymiş. O gezegen Arrakis değilmiş. Dune değilmiş. Baharat oraya çok eskiden, İlk İmparatorluk'tan ve Uzay Loncası'nın kuruluşundan bile önce saklanmış. Efsaneye göre Paul Muad'Dib oraya gitmiş ve baharat sayesinde yaşamını sürdürerek orada bekliyormuş. Başyaverim bu hikâyenin beni rahatsız etmesine anlam verememişti.

–Çalıntı Günlükler

Idaho gri plastaş döşeli koridorlardan hızlı adımlarla geçerek Kale'deki evine giderken öfkeden titriyordu. Yanından geçtiği her muhafız hazır ola geçiyordu. Idaho onlara selam vermiyordu. Aralarında huzursuzluğa yol açtığını biliyordu. Komutanlarını sinirli görmek onları etkiliyordu. Yine de Idaho sinirini gizlemiyordu. Çizmeli ayaklarıyla attığı sert adımların sesi duvarlardan yankılanıyordu.

Öğle yemeğinin tadı hâlâ damağındaydı... tuhaf bir şekilde tanıdık gelen, Atreides usulü yapay etli (kokusu keskindi) ve karışık sebzeli şiş yemiş, bir bardak da berrak *sidrit* suyu içmişti. Moneo onu bulduğunda Muhafız Yemekhanesi'nde, bir köşede tek başına oturmaktaydı; yerel operasyon programını tabağının yanına, eğri duracak şekilde koymuştu.

Moneo teklifsizce Idaho'nun karşısına oturup, operasyon programını yana itmişti.

"Tanrı İmparator'dan mesaj getirdim," demişti.

Idaho bunun sıradan bir görüşme olmadığını Moneo'nun

gergin, kontrollü sesinden anlamıştı. Bunu başkaları da sezmişti. Civar masalardaki kadınlar susup kulak kabartmıştı ve sessizlik tüm yemekhaneye yayılmıştı.

Idaho yemek çubuklarını masaya bırakmıştı. "Eee?"

"Tanrı İmparator şöyle diyor," demişti Moneo. "'Duncan Idaho'nun Hwi Noree'ye tutulması benim şanssızlığım. Bu talihsiz durum sürmemeli.'"

Sinirden dudakları gerilse de, Idaho suskunluğunu korumuştu.

"Bu salak mesele hepimizi tehlikeye atıyor," demişti Moneo. "Noree, Tanrı İmparator'un nişanlısı."

Idaho öfkesini gizlemeye çalışsa da, ağzından dökülen kelimeler hislerini ele vermişti: "Onunla evlenemez!"

"Neden?"

"Nasıl bir oyun oynuyor Moneo?"

"Ben tek bir mesaj getiren bir haberciyim, o kadar," demişti Moneo.

Idaho alçak, tehditkâr bir sesle konuşmuştu: "Ama sana güveniyor."

Moneo, "Tanrı İmparator durumunu anlayışla karşılıyor," diye yalan söylemişti.

Idaho, "Anlayışla karşılıyor ha!" diye bağırınca, yemekhanedeki sessizlik iyice derinleşmişti.

"Noree'nin çekici bir kadın olduğu ortada," demişti Moneo. "Ama sana göre değil o."

Idaho alayla, "Tanrı İmparator öyle buyurduysa bize söz düşmez," demişti.

"Görüyorum ki mesajı anlamışsın," demişti Moneo.

Idaho masadan kalkmaya davranmıştı.

Moneo sertçe, "Nereye gidiyorsun?" diye sormuştu.

"Bu meseleyi hemen şimdi onunla konuşacağım!"

"Bu kesinlikle intihar olur," demişti Moneo.

Idaho ona öfkeyle bakarken, etraftaki masalarda oturan kadınların onları pür dikkat dinlediğini birden fark etmişti. Yüzünde Muad'Dib'in çok iyi bildiği bir ifade belirmişti.

Muad'Dib bu ifadeye "Şeytanın Seyircilerine Gösteri Yapma *İfadesi*" derdi.

Idaho, "Eski Atreides Dükleri hep ne derdi, biliyor musun?" diye sormuştu. Sesi alaycıydı.

"Konumuzla ilgisi var mı?"

"Herhangi bir hükümdara tamamen biat ederseniz özgürlüğünüzü yitirirsiniz derlerdi."

Korkudan kaskatı kesilen Moneo, Idaho'ya doğru eğilmişti. Dudaklarını çok az kımıldatarak, "Öyle şeyler söyleme," diye fısıldamıştı.

"Yoksa bu kadınlardan biri beni ihbar mı eder?"

Moneo hayretle başını iki yana sallamıştı. "Sen diğerlerinden de pervasız çıktın."

"Sahi mi?"

"Lütfen! Böyle davranman son derece tehlikeli."

Idaho yemekhanedekilerin huzursuzca kımıldandığını duymuştu.

"En fazla canımızı alabilir," demişti.

Moneo gergin bir sesle, "Seni geri zekâlı! En ufak bir kışkırtmada Solucan onu ele geçirebilir!" diye fısıldamıştı.

Idaho gerek olmadığı halde sesini yükselterek, "Solucan mı dedin?" demişti.

"Ona güvenmelisin," demişti Moneo.

Idaho sağa sola bakınmıştı. "Evet, duydular sanırım."

"Onun bedeninde on milyarlarca insan bir arada," demişti Moneo.

"Evet, duymuştum."

"O Tanrı, bizlerse faniyiz," demişti Moneo.

Idaho, "Eğer bir tanrıysa neden kötülük yapıyor?" diye sormuştu.

Moneo sandalyesini geri iterek ayağa fırlamıştı. "Ne halin varsa gör!" Dönüp yemekhaneden hışımla çıkmıştı.

Idaho yemekhanedeki tüm muhafızların kendisine bakmakta olduğunu görmüştü.

"Moneo yargılamıyor, ama ben yargılarım," demişti.

Kadınlardan birkaçının hafifçe gülümsediğini görünce şaşırmıştı. Ardından da bütün kadınlar karınlarını doyurmaya geri dönmüştü.

Idaho şimdi Kale koridorlarında hızla yürürken bir yandan da o konuşmayı, özellikle de Moneo'nun tavrındaki tuhaflıkları düşünüyordu. Moneo'nun korktuğu belliydi ve bu anlaşılabilirdi, ama onunki ölüm korkusundan fazlasıydı sanki... çok ama çok daha fazlasıydı.

Solucan onu ele geçirebilir.

Moneo bunu ağzından kaçırmış, istemeden söylemişti sanki. Ama ne demek istemişti acaba?

Sen diğerlerinden de pervasız çıktın.

Kendi kendisiyle kıyaslanmak Idaho'nun hoşuna gitmemişti. *Diğerleri* ne kadar ihtiyatlı davranmıştı acaba?

Evinin kapısına varınca, elini avuç kilidine koyarken duraksadı. Kendini avcılardan kurtulmak için inine kaçan bir hayvan gibi hissetti. Yemekhanedeki muhafızlar o konuşmayı Leto'ya çoktan yetiştirmişti şüphesiz. *Tanrı* İmparator ne yapacaktı? Idaho elini kilidin üstünde gezdirdi. Kapı içeri doğru açıldı. Idaho antresine girince kapıyı kapatıp kilitledi ve evine göz gezdirdi.

Balıklarla Konuşanlarını mı gönderecek?

Antreyi inceledi. Burası gayet sıradan bir yerdi... giysi ve ayakkabı rafları, boy aynası, bir de silah dolabı vardı. Idaho dolabın kapalı kapağına baktı. O kapağın ardındaki silahlardan hiçbiri Tanrı İmparator'a zarar vermezdi. Orada lazer silahı bile yoktu... gerçi *Solucan'a* karşı lazer silahlarının bile etkisiz kaldığı söylenirdi.

Ona karşı geleceğimi biliyor.

Idaho iç geçirerek oturma odasının kemerli girişine baktı. Moneo oradaki yumuşak eşyaları ağır ve sert eşyalarla değiştirmişti; bunlardan bazıları Fremen yapımıydı... Müze Fremenlerinden alındıkları belliydi.

Müze Fremenleri!

Idaho tükürdü ve salonun girişinden hızla geçti. Salonda henüz iki adım atmışken hayretle durdu. Kuzey pencerelerin-

den giren loş ışık, alçak askılı divanda oturan Hwi Noree'yi aydınlatıyordu. Hwi'nin üstünde vücut hatlarını belli eden, parlak mavi bir elbise vardı. Idaho içeri girince Hwi başını kaldırıp ona baktı.

"Tanrılara şükürler olsun ki başına bir şey gelmemiş," dedi Hwi.

Idaho dönüp antreye, avuç kilitli kapıya baktı. Sonra Hwi'ye dönüp onu dikkatle süzdü. O kapıyı birkaç seçkin muhafızdan başka kimsenin açamaması gerekirdi.

Hwi, Idaho'nun şaşkın haline gülümsedi. "O kilitleri biz Ixliler üretiriz," dedi.

Idaho birden aslında Hwi için kaygılandığını fark etti. "Burada ne işin var?"

"Konuşmalıyız."

"Ne hakkında?"

"Duncan..." Hwi başını iki yana salladı. "Bizim hakkımızda."

"Seni uyardılar," dedi Duncan.

"Seni reddetmem söylendi."

"Seni buraya Moneo gönderdi!"

"Yemekhanede söylediklerini duyan iki muhafız getirdi. Başının büyük belada olduğunu düşünüyorlar."

"Bu yüzden mi geldin?"

Hwi zarifçe ayağa kalkınca Idaho, Leto'nun babaannesi Jessica'yı hatırladı; Hwi'nin de kasları kontrollü ve akıcı hareket ediyordu... her hareketi güzeldi.

Idaho birden aklına bir fikir gelince sarsıldı. "Sen Bene Gesserit'sin..."

"Hayır! Öğretmenlerimin arasında Bene Gesseritler de vardı, ama Bene Gesserit değilim."

Şüpheler Idaho'nun aklını karıştırdı. Leto'nun İmparatorluk'unda kimler kimlerle gerçekten müttefikti? Bir gulâm böyle işlerden ne anlardı ki?

Ölümümden sonra ne çok şey değişmiş...

"Hâlâ sıradan bir Ixlisindir herhalde," dedi Duncan.

"Lütfen benimle alay etme Duncan."

"Sen nesin?"

"Tanrı İmparator'un müstakbel eşiyim."

"Ona sadakatle hizmet edeceksin!"

"Evet."

"Öyleyse konuşacak hiçbir şeyimiz yok."

"Aramızdaki bu şey hariç."

Idaho genzini temizledi. "Neden bahsediyorsun?"

"Aramızdaki çekimden." Idaho konuşacak olunca, Hwi elini kaldırarak onu susturdu. "Kollarına atılmak istiyorum; aradığım sevgiyi ve sığınağı orada bulacağımı biliyorum. Bunu sen de istiyorsun."

Idaho kaskatı kesildiğini hissetti. "Tanrı İmparator bunu yasaklıyor!"

"Ama buradayım işte." Idaho'ya iki adım yaklaşan Hwi'nin elbisesi dalgalandı.

"Hwi..." Idaho yutkunmaya çalıştı. Boğazı kupkuru kesilmişti. "Gitsen iyi olacak."

"Akıllıca olur, ama iyi olmaz," dedi Hwi.

"Leto buraya geldiğini öğrenirse..."

"Seni bu halde bırakamam." Hwi bir kez daha elini kaldırarak Idaho'yu susturdu. "Tek bir amaç için yetiştirilip eğitildim."

Hwi'nin sözleri Idaho'nun içinin soğumasına, ihtiyatlı olmasına yol açtı. "Neymiş o?"

"Tanrı İmparator'u baştan çıkarmak. Bunu o da biliyor. Değişmemi hiç istemiyor."

"Ben de istemiyorum."

Hwi bir adım daha yaklaştı. Idaho onun sıcak nefesinde süt kokusu aldı.

"Beni fazla mükemmel yaptılar," dedi Hwi. "Bir Atreides'i memnun etmek üzere tasarlanmıştım. Leto, Duncan'ının Atreides soyadını taşıyanların çoğundan daha fazla Atreides olduğunu söylüyor."

"Leto mu?"

"Evleneceğim kişiye başka ne diyeyim ki?"

Hwi bunu söylerken Idaho'ya doğru eğildi. Birbirini çe-

ken iki mıknatıs gibi, aynı anda hareket ettiler. Hwi yanağını Idaho'nun tüniğine yaslarken, onun kaslı kollarıyla sarmalandığını hissetti. Idaho çenesini Hwi'nin saçına yaslayıp, onun hoş kokusunu içine çekti.

"Çılgınlık bu," diye fısıldadı.

"Evet."

Idaho, Hwi'nin çenesini kaldırıp onu öptü.

Hwi ona yaslandı.

Bu işin sonunun nereye varacağını ikisi de biliyordu. Hwi, Idaho'nun onu kucağına alıp yatak odasına götürmesine karşı koymadı.

Idaho tek bir kez konuştu: "Bakire değilsin."

"Sen de değilsin sevgilim."

Idaho, "Sevgilim," diye fısıldayarak karşılık verdi. "Sevgilim, sevgilim, sevgilim..."

"Evet... evet!"

Sevişmelerinden sonra odaya huzur çöktü; Hwi ellerini başının altına koyarak buruşuk çarşafın üstünde gerindi. Idaho ise sırtı dönük halde oturarak pencereden dışarı baktı.

"Diğer sevgililerin kimlerdi?" diye sordu.

Hwi dirseğinin üstünde doğruldu. "Başka sevgilim olmadı."

"Ama..." Idaho dönüp Hwi'ye baktı.

"Genç kızlığımda, bana çok ihtiyacı olan bir delikanlı vardı," dedi Hwi. Gülümsedi. "Sonrasında çok utanmıştım. Nasıl da saftım! Bana inanmış olan insanları hayal kırıklığına uğratacağımı sanıyordum. Ama öğrenince çok sevindiler. Sanırım beni sınamışlardı."

Idaho kaşlarını çattı. "Benimle de bu yüzden mi birlikte oldun? Sana ihtiyacım var diye mi?"

"Hayır Duncan." Hwi'nin yüzü birden ciddileşti. "Birbirimizi mutlu ettik, çünkü aşk budur."

Duncan acı acı, "Aşk ha!" dedi.

"Amcam Malky, 'Aşkın garantisi yoktur, bu yüzden de kötü bir alışveriştir,' derdi."

"Amcan Malky akıllı adammış."

"Salağın tekiydi! Aşkta garantiye *ihtiyaç* yoktur!"

Idaho hafifçe gülümsedi.

Hwi başını kaldırıp ona bakarak sırıttı. "Karşındakini ne pahasına olursa olsun, sonuçlarına aldırmaksızın mutlu etmek istiyorsan âşıksın demektir."

Idaho başıyla onayladı. "Ben sadece senin için kaygılanıyorum."

"Biz neysek oyuz," dedi Hwi.

"Ne yapacağız?"

"Yaşadığımız bu güzelliği ömür boyu hatırlayacağız."

"Bitecekmiş... gibi konuşuyorsun."

"Evet."

"Ama birbirimizi her gün göreceğiz..."

"Bir daha asla bu şekilde olmayacak."

"Hwi!" Duncan yatağa uzanıp yüzünü Hwi'nin göğsüne gömdü.

Hwi onun saçını okşadı.

Duncan boğuk bir sesle konuştu: "Ya seni hamile bıraktıysam..."

"Şşşt! Çocuk olacaksa olur."

Idaho başını kaldırıp ona baktı. "Ama o zaman Leto çocuğun kimden olduğunu bilir!"

"Kimden olduğunu her halükârda bilir."

"Sahiden her şeyi biliyor mu sence?"

"Her şeyi değil, ama bunu bilir."

"Nasıl?"

"Ben söylerim."

Idaho, Hwi'yi iterek doğruldu ve yatakta oturdu. Yüz ifadesi öfkeyle şaşkınlık arasında gidip geliyordu.

"Söylemem gerekir," dedi Hwi.

"Sana saldırırsa... Hwi, bu konuda bir sürü şey duydum. Korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya kalabilirsin!"

"Hayır. Benim de ihtiyaçlarım var. Bunu biliyor. İkimize de zarar vermez."

"Ama o..."

"*Benim* yıkılmamı istemez. Sana zarar verirse yıkılacağımı biliyor."

"Onunla nasıl evlenebilirsin?"

"Duncan'cığım, senden çok Leto'nun bana ihtiyacı olduğunu görmüyor musun?"

"Ama seninle şey yapamaz... yani, demek istediğim..."

"Birbirimizden aldığımız hazzı Leto'dan alamayacağım. Bunu yapması imkânsız. Bana itiraf etti."

"Öyleyse neden... Seni seviyorsa..."

"Daha büyük planları ve ihtiyaçları var." Hwi uzanıp Idaho'nun sağ elini iki eliyle tuttu. "Bunu daha en başta, onu araştırmaya başlarken anlamıştım. Bizimkilerden daha büyük ihtiyaçları var."

"Nasıl planlar? Hangi ihtiyaçlar?"

"Ona sor."

"*Sen* biliyor musun?"

"Evet."

"Yani onun hakkında söylenenlere inanıyorsun..."

"O dürüst ve iyi biri. Ona verdiğim tepkilerden biliyorum bunu. Ixli efendilerimin ürettiği şey, bilmemi istediklerinden fazlasını açığa vuran bir ayıraç oldu sanırım."

Idaho, "Demek ona inanıyorsun!" diye suçladı. Elini çekip kurtarmaya çalıştı.

"Duncan, eğer ona gidersen ve..."

"Beni bir daha asla görmeyecek!"

"Görecek."

Hwi, Idaho'nun elini ağzına götürüp parmaklarını öptü.

"Ben bir rehineyim," dedi Idaho. "Beni korkutuyorsun... ikinizi birlikte düşündüğümde..."

"Tanrı'ya hizmet etmenin kolay olmayacağını biliyordum," dedi Hwi. "Ama bu kadar zor olacağını düşünmemiştim."

Hafızanın benim için, başkalarının da kabul edeceğini umduğum tuhaf bir anlamı var. İnsanların atalarının anılarından sürekli kaçması, kalın efsane duvarlarının ardına gizlenmesi beni hep şaşırtmıştır. Ahhh, benim gibi o anıların her anını yaşamalarını beklemiyorum elbette; benim deneyimlemek zorunda olduğum korkunç bir şey bu. Ufak tefek ayrıntılarda boğulmak istememelerini anlıyorum. Anılara fazla dalarsanız hayatınızın kontrolünü başkalarının ele geçireceğinden korkmakta haklısınız. Ama hayatınızın anlamı o anılarda gizlidir. Tüm atalarımızı, tüm umutları, sevinçleri, kederleri, acıları ve vecitleriyle birlikte canlı bir dalga gibi taşıyarak ilerliyoruz. İnsanoğlu varlığını sürdürdükçe, o anıların hiçbiri tümüyle anlamsız ya da etkisiz olmayacak. Etrafımız aydınlık Sonsuzluk ile, önemsiz ama tutkulu bağlılığımızı sürekli tazeleyebileceğimiz Ebediyetin Altın Yolu ile çevrili.

–Çalıntı Günlükler

"Seni çağırmamın sebebi muhafızlarımdan duyduklarım Moneo," dedi Leto.

Karanlık yeraltı mezarlığındaydılar; Moneo, Tanrı İmparator'un en acı kararlarından bazılarını burada aldığını kendine anımsattı. Söylenenleri Moneo da duymuştu. Bütün ikindiyi çağrılmayı bekleyerek geçirmiş, akşam yemeğinden hemen sonra çağrılınca da içine korku düşmüştü.

"Duncan... hakkında mı Lordum?"

"Tabii ki Duncan hakkında!"

"Duyduğuma göre Lordum... davranışları..."

"Ölmeyi hak edecek şekilde davranmış, öyle mi Moneo?"

Moneo başını eğdi. "Siz öyle diyorsanız öyledir Lordum."

"Tleilaxlılar yenisini ne zaman gönderebilir?"

"Birtakım sorunlar çıktığını söylediler Lordum. İki yıl sürebilirmiş."

"Muhafızlarım ne diyor, biliyor musun Moneo?"

Moneo nefesini tuttu. Tanrı İmparator son olanları öğrendiyse... Hayır! Balıklarla Konuşanlar bile o korkunç hakaretler karşısında dehşete kapılmıştı. O lafları Duncan'dan başkası etmiş olsa, kadınlar onu oracıkta öldürürdü.

"Eee Moneo?"

"Duyduğuma göre bir muhafız bölüğünü çağırıp, geçmişleri hakkında sorular sormuş. Doğdukları gezegenler hakkında. Aileleri ve çocuklukları hakkında."

"Aldığı yanıtlardan hoşlanmamış."

"Onları korkutmuş Lordum. Çok ısrarcıymış."

"Sanki onları sıkıştırarak gerçeği bulacak."

Moneo umutlandı... belki de Lord sadece buna kızmıştı. "Neden Duncanlar hep böyle yapıyor Lordum?"

"Gençliklerinde aldıkları Atreides eğitimi yüzünden."

"Ama nasıl..."

"Atreidesler yönettikleri halka hizmet etmek için yaşardı. Tebaalarının hayat tarzını hükümdarlıklarının ölçüsü olarak görürlerdi. Bu yüzden Duncanlar halkın nasıl yaşadığını hep bilmek ister."

"Bir köyde bir gece kaldı Lordum. Bazı kasabalara gitti. Ayrıca..."

"Bütün mesele sonuçları nasıl yorumladığındır Moneo. Yargı olmadan kanıt bir hiçtir."

"Gözlemlediğim kadarıyla Duncan yargılıyor Lordum."

"Bunu hepimiz yaparız, ama Duncanlar bu evreni rehin aldığıma ve tiranca yönettiğime inanmaya meyilli oluyor. İyilik adına kötülük yapılamayacağını da biliyorlar."

"Hakkınızda öyle mi di..."

"*Ben* diyorum, içimdeki bütün Atreidesler diyor. Evren öyle bir şeye izin vermez. Yaptıklarının kalıcı olmasını istiyorsan..."

"Ama Lordum! Siz kötülük yapmazsınız ki!"

"Zavallı Moneo. Bir adaletsizlik aracı yarattığımı göremiyorsun."

Moneo'nun dili tutuldu. Tanrı İmparator'un sakin görünüşüne kanıp dikkatsizleşmişti. Oysa şimdi o devasa bedendeki değişiklikleri fark ediyordu; üstelik ona öyle yakındı ki... Moneo yeraltı mezarlığının merkez odasında etrafına bakınırken, burada birçok kişinin öldüğünü ve cesetlerinin burada yattığını kendine anımsattı.

Sıra bende mi?

Leto düşünceli bir sesle konuştu: "Rehin almakla başarılı olunmaz. Bu bir tür köleleştirmedir. Bir insan türü, başka bir insan türüne sahip olamaz. Evren buna izin vermez."

Moneo bu sözleri duyarken, bir yandan da Lordunun sakin sesiyle korkunç bir tezat oluşturan dönüşümü seziyordu.

Solucan geliyor!

Tekrar yeraltı mezarlığına bakındı. Burası kulenin tepesindeki odadan çok daha kötüydü! Çıkış kapısı fazla uzaktaydı.

Leto, "Eee Moneo? Bir şey söylemeyecek misin?" diye sordu.

Moneo cesaretini toplayıp, "Lordumun sözleri beni aydınlatıyor," diye fısıldadı.

"Aydınlatmak mı? Senin aydınlandığın filan yok!"

Moneo âcizce, "Ama Lorduma hizmet ediyorum!" dedi.

"Tanrı'ya hizmet ettiğini mi iddia ediyorsun?"

"Evet Lordum."

"Dinini kim yarattı Moneo?"

"Siz Lordum."

"Mantıklı bir cevap."

"Teşekkür ederim Lordum."

"Teşekkür etme! Şimdi söyle bakalım, dini kurumlar neyi kalıcılaştırır?"

Moneo dört adım geriledi.

Leto, "Olduğun yerde kal!" diye emretti.

Tepeden tırnağa zangır zangır titreyen Moneo başını iki

yana aval aval salladı. Sonunda yanıtsız soruyla karşılaşmıştı. Yanıt veremezse ölecekti. Başını eğerek, ölmeyi bekledi.

"Öyleyse ben söyleyeyim, zavallı uşak," dedi Leto.

Moneo umutlandı. Başını kaldırıp Tanrı İmparator'un yüzüne bakınca, onun gözlerinin parlamadığını fark etti... Leto'nun elleri de titremiyordu. Belki de Solucan gelmemişti.

"Dini kurumlar, ölümcül bir efendi-köle ilişkisini kalıcılaştırır," dedi Leto. "Bir arena yaratırlar... dar görüşlü, kibirli, önyargılı, güce tutkun insanları çeken bir arena!"

Moneo başıyla onaylayabildi sadece. Tanrı İmparator'un elleri titriyor muydu? Korkunç yüzü, onu çevreleyen deri katmanlarının içine hafifçe çekiliyor muydu?

"Duncanlar gizli rezillikleri öğrenmek ister," dedi Leto. "Duncanlar insanları fazla sever, dostlarıyla aralarına da fazla belirgin bir sınır koyar."

Moneo eskiden Dune'da yaşayan kumsolucanlarının hologramlarını incelemiş, alev saçan dev ağızlarını dolduran billurbıçak dişleri görmüştü. Leto'nun silindir şeklindeki gövdesinin bölütlerindeki şişkinliği fark etti. Büyüyor muydular? Deri katmanlarıyla çevrili o yüzün altında yeni bir ağız mı açılacaktı?

"Duncanlar Muhammed ile Musa'nın öğüdüne bilerek uymadığımı içten içe biliyor," dedi Leto. "Bunu sen bile biliyorsun Moneo!"

Bu bir suçlamaydı. Moneo başıyla onaylarken, birden başını iki yana sallamaya başladı. Tekrar gerilemeye başlasa mıydı? Leto'nun ses tonuna bakılırsa Solucan'ın gelişinin yakın olduğunu tecrübelerinden biliyordu.

Leto, "Bu öğüt neydi peki?" diye sordu. Sesi alçak ve alaycıydı.

Moneo hafifçe omuz silkti.

Leto yüzyıllar öncesinden gelen gür, kalın bir sesle bağırdı birden: "Sizler *Tanrı'nın* hizmetkârısınız, hizmetkârların değil!"

Moneo ellerini ovuşturarak, "Ben size *hizmet ediyorum* Lordum!" diye haykırdı.

Leto sesini alçaltarak, "Moneo, Moneo... bir milyon yanlış tek bir doğru etmez," dedi. "Bir şeyin doğruluğu, kalıcılığıyla ispatlanır."

Moneo sessizce durup titremekten başka bir şey yapamadı.

"Hwi'yi *seninle* çiftleştirmeyi düşünüyordum Moneo," dedi Leto. "Ama artık çok geç."

Moneo, Leto'nun ne dediğini başta anlamadı. Anlam veremedi. *Hwi mi? Hwi kimdi? Ha, evet... Tanrı İmparator'un Ixli* müstakbel *karısı. Onu... benimle mi çiftleştirecekti?*

Başını iki yana salladı.

Leto sonsuz bir kederle konuştu: "Sen de öleceksin. Eserlerin toza karışıp unutulacak mı?"

Konuşurken birden arabadan fırladı. Dev bedeniyle, müthiş bir hız ve korkunç bir şiddetle havada uçarak Moneo'nun birkaç santim önüne düştü; Moneo çığlık atarak kaçmaya başladı.

"Moneo!"

Leto'nun sesini duyan başyaveri, asansör kapısının önünde kalakaldı.

"Sınav Moneo! Yarın Siona'yı sınayacağım!"

Ne olduğum ancak zamansızlığın farkındalığıyla anlaşılır; o farkındalık ki ne teşvik eder ne de yanıltır. Benliksiz ve merkezsiz bir alan, ölümün bile sadece analoji haline geldiği bir alan yarattım. Sonuçlara ulaşmak umurumda değil. Hiçbir hedefi ya da arzusu olmayan, kusursuzluk ve hatta başarı hayali bile kurmayan bu alanın varlığına izin veriyorum, o kadar. Her yerde mevcut olan ilkel farkındalık, bu alandaki tek şey. Bu, evrenimin pencerelerinden içeri akın eden ışık.

–Çalıntı Günlükler

Yükselen güneş, parlak ışığıyla kumulları aydınlatıyordu. Leto altındaki kumların onu hafifçe okşadığını hissediyordu. İnsan kulaklarıysa ağır bedeni hareket ederken çıkan hışırtıları duyuyordu. Böyle duyusal çelişkileri kabullenmeyi artık öğrenmişti.

Peşinden gelen Siona'nın hafif adımlarla yürüdüğünü duyuyordu; Siona, bir kumulun tepesinde duran Leto'nun yanına çıkarken aşağı biraz kum döküldü.

Leto *Ne kadar uzun yaşarsam o kadar incinebilir oluyorum,* diye düşündü.

Son günlerde, çölüne geldiği zamanlarda bunu sık sık düşünür olmuştu. Yukarı baktı. Gökyüzü bulutsuz ve masmaviydi; Dune zamanında asla bu kadar mavi olmamıştı.

Zaten göğü bulutlu çöl olur muydu? Ama keşke bu gökyüzü, Dune'unki gibi gümüş grisi olsaydı.

Gökyüzünü kontrol eden Ix yapımı uydular işlerini her zaman Leto'nun arzuladığı kadar kusursuz yapamıyordu. Böylesi bir kusursuzluk yalnızca bir fanteziydi; insanların yönetimindeki makineler bazen hata yapardı. Yine de uydular bu sabah çöl havasının sakin olmasını sağlamıştı. Leto

insan ciğerlerine çöl havasını derin derin çekerken, Siona'nın yaklaşmasını dinledi. Siona durdu. Manzarayı hayranlıkla seyrediyor olmalıydı.

Leto'nun hayal gücü, bu anın fiziksel ortamını hazırlayan her şeyi canlandıran bir sihirbazdı sanki. Uyduları *hissediyordu.* Bunlar havayı dans ettirircesine ısıtıp soğutan, güçlü dikey ve yatay rüzgârları sürekli gözleyip ayarlayan hassas aygıtlardı. Bu karmaşık makineler yapım aşamasındayken Ixlilerin Leto'nun bu aygıtları yeni bir tür hidrolik despotizm için kullanacağını, kendisine karşı çıkanları susuz bırakarak ya da üzerlerine korkunç fırtınalar göndererek cezalandıracağını sanmaları hatırladıkça komik geliyordu. Yanıldıklarını anlayınca nasıl da şaşırmışlardı.

Benim kontrol yöntemlerim daha incedir.

Leto yavaşça, hafifçe hareket etmeye başladı; yüzercesine kumuldan aşağı süzülürken sivri uçlu, dar kulesine bir kez olsun dönüp bakmadı... birazdan, ısınan havanın dalgalanmaya başlamasıyla birlikte kulenin gözden kaybolacağını biliyordu.

Siona alışılmadık bir uysallıkla onu takip etti. Şüpheye düşmesi işe yaramıştı. Çalıntı Günlükleri okumuştu. Babasının öğütlerini dinlemişti. Şimdi ne düşüneceğini bilemiyordu.

Moneo'ya, "Bu nasıl bir sınav?" diye sormuştu. "Ne yapacak?"

"Her seferinde farklıdır."

"Seni nasıl sınamıştı?"

"Sana farklı bir şey yapacaktır. Kendi yaşadıklarımı anlatırsam kafan iyice karışır."

Leto, Moneo'nun kızını sınava hazırlamasını gizlice dinlemişti; Moneo, Siona'ya otantik bir Fremen damıtıcı-giysisi ve bunun üzerine siyah bir cüppe giydirmiş, bot pompalarını uygun şekilde takmıştı. Kendi yaşadıklarını unutmamıştı.

Çömelip Siona'nın botlarını düzeltmekle uğraşırken, başını kaldırıp ona bakmıştı. "Solucan gelecek. Sana söyleyebileceğim tek şey bu. Solucan'ın huzurunda sağ kalmanın bir yolunu bulmalısın."

Sonra ayağa kalkıp damıtıcı-giysi hakkında bilgi vermiş, bu giysinin ona vücut suyunu nasıl geri kazandıracağını açıklamıştı. Siona'ya giysinin toplayıcı-kesesinin tüpünü çıkarıp emdirmiş, ardından da geri koydurmuştu.

"Çölde onunla yalnız kalacaksın," demişti. "Çöldeyken Şeyh Hulud hep yakında olacaktır."

Siona, "Ya gitmeyi reddedersem?" diye sormuştu.

"Gideceksin... ama dönemeyebilirsin."

Bu konuşmayı yaparken Küçük Kale'nin zemin kat odasındaydılar, Leto ise tepedeki odasında beklemekteydi. Siona'nın hazır olduğunu anlayınca, seher karanlığında arabasının süspansörlerini kullanarak aşağı inmişti. Leto'nun arabası zemin kat odasına inerken, Moneo ile Siona dışarı çıkmışlardı. Moneo kumda duran topterine binip fısıltıyı andıran kanat sesleri eşliğinde uzaklaşırken Leto, Siona'nın önce zemin kat odasının kilitli kapısını açmayı denemesini, ardından da başını kaldırıp inanılmaz yükseklikteki kuleye bakmasını istemişti.

"Buradan kurtulmanın tek yolu Sareer'den geçmek," demişti.

Sonra Siona'yı kuleden uzaklaştırmıştı; peşinden gelmesini emretmeye gerek bile duymamıştı... Siona'nın sağduyusuna, merakına ve şüphelerine güvenmişti.

Kumuldan aşağı yüzercesine kayan Leto çöl zemininde açıkta kalmış kayalık bir kısma indi, sonra da hafif eğime sahip bir başka kumula doğru süzüldü; Siona'nın takip etmesi için bir patika açıyordu. Fremenler sıkıştırılmış kumdan oluşan bu tür yollara "*Tanrı'nın yorgunlara armağanı*" derdi. Leto yavaş hareket ederek, kendisinin doğal ortamında, kendisinin egemenlik alanında bulunduklarını anlaması için Siona'ya zaman tanıyordu.

Bir başka kumulun tepesine çıkınca dönüp Siona'ya baktı. Leto'nun açtığı yolda ilerleyen Siona, kumulun tepesine varana dek durmadı. Leto'nun yüzüne baktıktan sonra üç yüz altmış derece dönerek ufku inceledi. Leto onun kesik kesik soluduğunu duyuyordu. Isının havada yol açtığı dalga-

lanma yüzünden kulenin tepesi görünmez olmuştu. Kulenin alt kısmıysa uzak bir kayalık gibi görünüyordu.

"Eskiden böyleydi işte," dedi Leto.

Çölde, Fremen kanı taşıyan insanların ölümsüz ruhunu etkileyen bir şey olduğunu biliyordu. Burayı, diğerlerinden biraz daha yüksek olan bu kumulu çölün bu etkisi sebebiyle seçmişti.

Leto, "İyice bak," dedikten sonra kumulun diğer tarafından inerek Siona'nın görüş alanından çıktı.

Siona tekrar yavaşça dönerek etrafa bakındı.

Leto onun gördükleri karşısında ne hissettiğini biliyordu. Kulenin ufak bir çıkıntı olarak görünen alt kısmı dışında ufuk bomboştu... her tarafta her şey düzdü. Etrafta ne bitki ne de hareket eden bir canlı vardı. Siona'nın durduğu yer ile gezegendeki diğer her şeyi gizleyen ufuk çizgisi arasında aşağı yukarı sekiz kilometrelik bir alan uzanıyordu.

Leto diğer taraftan, kumulun tepesinin biraz aşağısında durduğu yerden konuştu: "İşte gerçek Sareer bu. Buranın ne olduğunu yaya olarak gezmeden bilemezsin. *Bahr bilâ mâ*'dan geriye sadece burası kaldı."

Siona, "Susuz deniz," diye fısıldadı.

Tekrar dönüp tüm ufku inceledi.

Rüzgâr yoktu; Leto rüzgâr olmayınca sessizliğin insanın ruhunu kemirdiğini biliyordu. Siona tüm tanıdık referans noktalarını yitirdiğini hissediyordu. Bu tehlikeli diyarda terk edilmişti.

Leto sonraki kumula baktı. O yönde giderlerse karşılarına eskiden dağ olan, ama zamanla aşınıp ufalmış tepeler çıkacaktı. Leto sessizce dinlenmeyi sürdürerek kendi işini sessizliğe bıraktı. Bu kumulların ardı arkasının kesilmediğini, eskiden olduğu gibi tüm gezegeni kapladıklarını hayal etmek hoştu. Ama şimdi geriye kalan kumullar bile küçülmüştü. Artık Dune zamanındaki gibi Coriolis fırtınaları kopmuyordu; sert rüzgârlar esiyordu en fazla, zaman zaman oluşan ısı girdaplarının da sadece lokal etkisi oluyordu.

Güneyde, orta mesafede bu küçük "rüzgâr iblislerinden"

biri dans etmekteydi. Siona onu gözleriyle takip ediyordu. Ansızın, "İnandığın bir din var mı?" diye sordu.

Leto hemen yanıt veremedi. Çölün dini düşündürmesi onu hep şaşırtırdı.

Sert bir sesle, "İnandığım bir din olup olmadığını bana sormaya cüret mi ediyorsun?" diye sordu.

Siona'nın korktuğunu biliyordu, ama Siona korkusunu hiç belli etmeden dönüp ona tepeden baktı. Leto, Atreideslerin özelliklerinden birinin küstahlık olduğunu kendine hatırlattı.

Siona yanıt vermeyince Leto, "Sen kesinlikle tam bir Atreides'sin," dedi.

Siona "Cevabın bu mu?" diye sordu.

"Asıl bilmek istediğin nedir Siona?"

"Neye *inandığını* bilmek istiyorum!"

"Ya? Neye inandığımı soruyorsun demek? Tamam... ancak ilahi bir kudretin bir şeyleri yoktan var edebileceğine inanıyorum."

Yanıtı Siona'yı şaşırtmıştı. "Bu nasıl bir..."

"*Natura non facit saltus,*" dedi Leto.

Siona başını iki yana salladı; bu kadim dili bilmiyordu. Leto çeviri yaptı:

"Doğa sıçrayışlar yapmaz."

Siona, "Bu hangi dil?" diye sordu.

"Artık evrenimde hiçbir yerde konuşulmayan bir dil."

"Öyleyse neden o dilde konuştun?"

"İçindeki kadim anıları canlandırmak için."

"İçimde kadim anılar filan yok! Beni neden buraya getirdiğini öğrenmek istiyorum, o kadar."

"Sana geçmişini biraz tattırmak için. Buraya gel ve sırtıma çık." Siona önce duraksadı, ama direnmenin anlamsızlığını kavrayınca kumulun tepesinden kayarak inip Leto'nun sırtına tırmandı.

Leto, Siona sırtına çıkıp diz çökene dek bekledi. Eski zamanlardaki gibi değildi bu. Yaradan kancaları olmayan Siona, onun sırtında ayakta duramazdı. Leto ön bölütlerini hafifçe kaldırdı.

Siona, "Bunu neden yapıyorum?" diye sordu. Orada kendini salak gibi hissettiği sesinden anlaşılıyordu.

"Halkımızın bir zamanlar bu diyarda, dev kumsolucanlarının sırtında gururla nasıl gezindiğini hissetmeni istiyorum."

Leto kumulun tepesinin hemen altında sürünmeye başladı. Siona hologramlar izlemişti. Bu deneyim hakkında bilgisi vardı, ama bizzat yaşamak farklıydı; Leto, Siona'nın bundan etkileneceğini biliyordu.

Ahhh Siona, seni nasıl sınayacağımdan hiç haberin yok, diye düşündü.

Kendini daha sert olmaya zorladı. *Acımasız olmalıyım. Ölürse ölür. İçlerinden herhangi biri ölürse, bu yalnızca gerekli olduğundandır.*

Bunun Hwi Noree için bile geçerli olduğunu kendine hatırlattı. Sadece *hepsi* ölmemeliydi, o kadar.

Siona'nın onun sırtında yaptığı gezintiden haz almaya başladığını hissetti. Ağırlığındaki hafif değişimden, Siona'nın doğrulup başını kaldırdığını anladı.

Kıvrılan bir barkan boyunca ilerlerken, Siona'nın aldığı hazzı paylaşmaya başladı. Karşısındaki ufukta yükselen dağ kalıntılarını hayal meyal görebiliyordu. Çölde faaliyet gösteren özyeterli ve genişleyen bir gücü anımsatan, geçmişten kalma, bekleyen bir tohum gibiydiler. Leto artık bu gezegenin yüzeyinin çok az bir kısmının çöl olduğunu, Sareer'in dinamizminin bu ufak bölgeyle sınırlı kaldığını bir anlığına unutabilirdi.

Ama geçmişin illüzyonu buradaydı. Leto hareket ederken bunu hissediyordu. *Bu elbette bir fantezi,* diye kendine anımsattı; onun zoraki barışı sürdükçe yok olup gitmeye yüz tutacak bir fanteziydi. Leto'nun şimdi üstünde süründüğü barkan bile eskiler kadar büyük değildi. Artık öyle dev kumullar kalmamıştı.

Korunan bu çöl ona birden gülünç geldi. Kumullar arasında çakıllı bir yüzeye gelince az kalsın duracaktı; ilerlemeyi sürdürdü, ama yavaşlamıştı... tüm sistemin işlemesini sağ-

layan şeyleri zihninde toparlamaya çalışıyordu. Gezegenin kendi ekseni etrafında dönmesiyle oluşan, büyük soğuk ve sıcak hava kütlelerini yeni bölgelere taşıyan muazzam hava akımlarını hayal etti... Ix yapımı cihazlara ve ısı odaklayıcı çanaklara sahip küçük uydular her şeyi gözetleyip yönetiyordu. Yükseklerdeki bu gözleyicilerin *gördüğü* bir şey varsa, bu Sareer'in hem katı duvarlar hem de soğuk hava duvarlarıyla çevrili "yapay bir çöl" olarak, kısmi görüntüsüydü. Bu soğuk hava duvarlarının çölün kenarlarında buzlanmaya yol açması, hava koşullarına daha da fazla müdahale edilmesini gerektiriyordu.

Bu kolay iş olmadığından, Leto arada sırada yapılan hataları bağışlardı.

Tekrar kumullara doğru harekete geçerken, duyduğu hassas denge hissini yitirdi; merkezdeki kumları çevreleyen bomboş, çakıllı araziye dair anıları bir kenara bırakarak, dalgaları bir anda donuvermiş gibi görünen "taş kesilmiş okyanusunun" tadını çıkarmaya başladı. Güneye yönelip, uzaktaki dağ kalıntılarına paralel ilerledi.

Çölü bu kadar sevmesinin çoğu insanın hoşuna gitmediğini biliyordu. Bundan rahatsız oluyor, görmezden gelmeye çalışıyorlardı. Ama Siona görmezden gelemezdi. Nereye baksa çöl kendini gösteriyordu. Leto'nun sırtında hiç konuşmadan dursa da, Leto onun gözlerini dört açmış halde etrafına bakındığını biliyordu. Siona'nın içindeki kadim anılar canlanmaya başlamıştı.

Üç saatlik yolculuktan sonra, balina sırtını andıran, silindir şeklinde kumullarla dolu bir bölgeye geldiler; egemen rüzgârla açı yapacak şekilde uzanan bu kumullardan bazılarının uzunluğu yüz elli kilometreden fazlaydı. Bunların ardında, kumullar arasında uzanan kayalık bir koridor ve onun da ötesinde, yaklaşık dört yüz metre boyunda, yıldız şeklinde kumullar vardı. Sonunda merkez ergin örgü şeklinde kumullarına ulaştılar; buradaki yüksek basınç ve elektrik yüklü hava, Leto'yu canlandırdı. Bu sihirli etkiyi Siona'nın da yaşadığını biliyordu.

"Uzun Yol Şarkılarının kökeni burasıdır," dedi Leto. "O şarkılar Sözel Tarih'te olduğu gibi korunmuştur."

Siona karşılık vermese de, Leto onun kendisini duyduğunu biliyordu.

Yavaşlayıp Siona'yla konuşmaya, onun Fremen atalarından bahsetmeye başladı. Sözlerinin Siona'nın ilgisini çektiğini seziyordu. Hatta Siona'nın soru sorduğu bile oluyordu, ama korkmaya başladığı da belliydi. Leto'nun Küçük Kale'sinin alt kısmı bile görünmüyordu artık. Etrafta insan yapımı hiçbir şey yoktu. Siona, Leto'nun onu sakinleştirmek için havadan sudan konuştuğunu, ama birazdan çok ciddi bir şeylerin gerçekleşeceğini düşünüyor olmalıydı.

"Kadınlarımız ile erkeklerimiz arasında eşitlik burada başlamıştı," dedi Leto.

"Balıklarla Konuşanların kadın erkek eşitliğini reddediyor," dedi Siona.

Sırtında çömelmiş Siona'nın sorgulayıcı ve inançsız sesi, Leto'nun onun yerini daha iyi saptamasını sağladı. İki örgü kumulun kesiştiği noktada durup, ısınan vücudunun oksijen salmasını bekledi.

"Zaman değişti; koşullar o zamanki gibi değil," dedi Leto. "Ama şu bir gerçek ki, erkeklerle kadınların maruz kaldığı evrimsel baskılar farklıdır. Ama Fremenler birbirlerine muhtaçtı. Sürekli sağ kalma mücadelesi verdikleri böyle bir yerde birbirlerini eşit kabul etmek zorundaydılar."

Siona, "Beni neden buraya getirdin?" diye sordu.

"Arkamıza bak," dedi Leto.

Siona'nın döndüğünü hissetti. Az sonra Siona, "Ne görmem gerekiyor?" diye sordu.

"İz bırakmış mıyız? Geçtiğimiz yerler belli mi?"

"Hafif rüzgâr esiyor."

"İzlerimizi örtmüş mü?"

"Sanırım... evet."

"Bizi eski ve şimdiki halimize bu çöl getirdi," dedi Leto. "Tüm geleneklerimizin gerçek müzesi burası. Ve aslında o geleneklerden bir teki bile kaybolmuş değil."

Güney ufkunda hareket eden bir *ghibli*, yani ufak bir kum fırtınası gördü. Fırtınanın önü sıra, dar şeritler halinde ilerleyen toz ve kum bulutlarına dikkat etti. Fırtınayı Siona da görmüş olmalıydı.

Siona, "Beni buraya getirmenin sebebini neden söylemiyorsun?" diye sordu. Sesindeki korku barizdi.

"Söyledim ya."

"Söylemedin!"

"Ne kadar yol kat ettik Siona?"

Siona düşündü. "Otuz kilometre? Yirmi?"

"Daha fazla," dedi Leto. "Kendi diyarımda çok hızlı hareket edebilirim. Yüzüne çarpan rüzgârı hissetmedin mi?"

"Evet." Siona iyice gerilmişti. "*Bana* neden soruyorsun öyleyse?"

"Aşağı in ve seni görebileceğim bir yerde dur."

"Neden?"

Leto *Güzel*, diye düşündü. *Onu burada bırakıp gideceğimi, takip edemeyeceği kadar hızlı bir şekilde uzaklaşacağımı sanıyor.*

"İn de söyleyeyim," dedi.

Siona, Leto'nun sırtından kayarak inip karşısına geçerek yüzüne baktı.

"Duyulara odaklanınca zaman daha hızlı geçer," dedi Leto. "Neredeyse dört saat yol aldık. Altmış kilometre kadar kat ettik."

"*Bunun* ne önemi var?"

"Moneo cüppenin cebine kurutulmuş yiyecek koymuştur," dedi Leto. "Biraz ye... sonra söylerim."

Siona cüppesinin cebinde bulduğu kurutulmuş protomor küpünü yerken gözünü Leto'dan ayırmadı. Otantik eski Fremen yiyeceklerinden biriydi bu, hatta içine biraz melanj bile katılmıştı.

"Geçmişini hissettin," dedi Leto. "Şimdi de geleceğini, Altın Yol'u hissetmelisin."

Siona yutkundu. "Altın Yol'una inanmıyorum."

"Yaşamak istiyorsan inanmalısın."

"Sınavın *bu* mu? Yüce Tanrı Leto'ya inan ya da öl mü diyorsun?"

"Bana inanmana hiç gerek yok. Kendine inanmanı istiyorum."

"Öyleyse ne kadar yol aldığımızın ne önemi var?"

"Çünkü böylece ne kadar yolunun kaldığını anlayabilirsin."

Siona elini yanağına koydu. "Hiçbir şey anlamı..."

"Şu an durduğun yerde, kesinlikle sonsuzluğun ortasındasın," dedi Leto. "Şimdi etrafına bakın ve sonsuzluğun anlamını kavra."

Siona sağa sola, göz alabildiğine uzanan çöle baktı.

"Çölümden birlikte yürüyerek çıkacağız," dedi Leto. "Sadece sen ve ben."

Siona alayla, "Sen yürüyemezsin ki," dedi.

"Lafın gelişi. Ama *sen* yürüyeceksin. Buna emin olabilirsin."

Siona geldikleri yöne baktı. "Demek bu yüzden bana izleri sordun."

"Hayır, iz kalmış olsa bile işine yaramazdı. Küçük Kale'me ulaşsan bile, orada sağ kalmana yarayacak hiçbir şey yok."

"Su da mı yok?"

"Hiçbir şey yok."

Siona omzundaki toplayıcı-kesenin tüpünü çıkardı ve emdikten sonra yerine geri koydu. Leto onun tüpün kapağını kapamayı ihmal etmediğine dikkat etti, ama Siona yüz maskesinin ağız kısmını kapamadı... oysa Leto, Siona'nın babasının onu bu konuda uyardığını duymuştu. Siona rahat konuşabilmek için ağzının açık olmasını istiyordu!

"Senden kaçamayacağımı söylüyorsun yani," dedi Siona.

"İstiyorsan kaç."

Siona üç yüz altmış derece dönerek çölü dikkatle inceledi.

"Çöl hakkında bir deyiş vardır... hangi yönü seçersen seç fark etmez derler," dedi Leto. "Bu bazı açılardan hâlâ geçerli olsa da, yine de seçimini dikkatli yap bence."

"İstersem gidebilir miyim gerçekten?"

"Özgürlük insanın yapayalnız kalmasına yol açabilir," dedi Leto.

Siona üzerinde durdukları kumulun sarp tarafını gösterdi. "Ama istersem oraya inip..."

"Yerinde olsam o gösterdiğin yere inmezdim Siona."

Siona ona öfkeyle baktı. "Neden?"

"Bir kumulun sarp tarafından ineceksen yalnızca doğal kıvrımları takip etmelisin, yoksa kayan kumların altında kalabilirsin."

Siona aşağı bakarak bunu düşündü.

"Bak, sözcükler ne kadar güzel olabiliyor, gördün mü?" dedi Leto.

Siona tekrar onun yüzüne baktı. "Artık yola çıksak mı?"

"Burada aylaklığın tadını çıkarmayı öğreneceksin. Ve kibar olmayı. Acelemiz yok."

"Ama yeterince suyumuz yok..."

"Damıtıcı-giysini akıllıca kullanırsan, seni hayatta tutmaya yetecektir."

"Ama geri dönmemiz ne kadar sürer..."

"Sabırsızlığın beni kaygılandırıyor."

"Ama cebimdeki kurutulmuş yiyecek parçasından başka bir şeyimiz yok. O bitince ne yiyece..."

"Siona! Hep 'biz' diye konuşuyorsun, farkında mısın? Sanki aynı durumdaymışız gibi. Ne *yiyeceğiz? Suyumuz* yok. Yola çıksak mı? Geri *dönmemiz* ne kadar sürer?"

Leto yutkunmaya çalışan Siona'nın ağzının kuruduğunu anladı.

"Yoksa birbirimize bağımlı mıyız?" diye sordu.

Siona gönülsüzce konuştu: "Burada nasıl sağ kalınır bilmiyorum."

"Ben biliyor muyum peki?"

Siona başıyla onayladı.

Leto, "Bu değerli bilgileri neden seninle paylaşayım?" diye sordu.

Siona omuz silkti. Leto birden ona acıdı. Çöl, insanın davranışlarını nasıl da değiştiriveriyordu.

"Bildiklerimi seninle paylaşacağım," dedi Leto. "Ama sen de benimle paylaşacağın değerli bir şeyler bulmalısın."

Siona, Leto'nun vücudunu boydan boya inceledi; bakışları eskiden Leto'nun bacakları ve ayakları olan yüzgeçlere bir an takıldıktan sonra tekrar onun yüzüne çevrildi.

"Zorla yapılan anlaşmalar geçerli değildir," dedi.

"Fiziksel tehditte bulunmuyorum."

"Zorlamanın türlü yolları vardır," dedi Siona.

"Seni buraya ölmen için mi getirdim sence?"

"Seçme şansım var mıydı?"

"Bir Atreides olarak doğmak zordur," dedi Leto. "İnan bana, kendimden biliyorum."

"Ama böyle yapmak zorunda değilsin," dedi Siona.

"Yanılıyorsun."

Leto dönüp kumuldan aşağı kıvrıla kıvrıla inmeye başladı. Siona'nın sendeleyerek ve kayarak peşinden geldiğini duydu. Kumulun gölgesine tamamen girince durdu.

"Günün geri kalanını burada geçireceğiz," dedi. "Gece yolculuk edince daha az su harcanır."

Herhangi bir dilde yer alan en korkunç sözcüklerden biri "asker" sözcüğüdür. Tarihimizde bu anlama gelen birçok sözcük görülür: Yogahnee, süvari, hussar, kareebo, kazak, deranzeef, lejyoner, sardaukar, balıklarla konuşan... Hepsini biliyorum. Orada, hafızamda bir yerde durup bana şunu hatırlatıyorlar: Ordunun her zaman senin tarafında olmasını sağla.

–Çalıntı Günlükler

Idaho, Moneo'yu sonunda Kale'nin doğu ve batı bölümlerini birleştiren uzun yeraltı koridorunda buldu. İki saat önce şafağın sökmesinden beri, başyaveri Kale'nin her tarafında aramaktaydı ve nihayet bulmuştu; koridorun diğer ucunda, bir kapının ardında olduğu için Idaho'nun göremediği biriyle konuşan Moneo'yu o mesafeden bile duruşundan ve her zamanki beyaz üniformasından tanımıştı.

Yerin elli metre altındaki, plastaş duvarları kehribar rengi bu koridor gün ışığına ayarlı korşeritlerle aydınlanıyordu. Yüzeydeki kulelere yerleştirilmiş ve cüppeli dev insanlar gibi görünen serbest salınımlı kanatlardan oluşan basit bir düzenek sayesinde oluşturulan serin esintiler buraya dek ulaşıyordu. Güneş artık kumları ısıtmış olduğundan, kanatların hepsi kuzeye çevrilmişti ve Sareer'e akın eden soğuk havayı aşağıya gönderiyordu. Idaho yürürken, esintinin getirdiği çakmaktaşı kokusunu alıyordu.

Bu koridorun neyi temsil ettiğini biliyordu. Burası *gerçekten de* kadim bir Fremen siyeçine benziyordu. Koridor Leto'nun arabasının geçebileceği kadar genişti. Kemerli tavana kaya *süsü* verilmişti. Ama ikiz korşeritler bu izlenimi bozuyordu. Idaho korşeritleri ilk kez Kale'de görmüştü; onun zamanında, fazla enerji tükettikleri ve onarımları masraflı

olduğu için pek rağbet görmezlerdi. Korküreler daha basit ve ucuzdu. Ama Idaho, Leto'nun böyle kaygılarının pek olmadığını zamanla anlamıştı.

Leto ne isterse, birileri temin ediyor.

Koridorda Moneo'ya doğru yürürken aklından geçen bu düşünce, Idaho'nun hoşuna gitmedi.

Koridorun iki yanında siyeç tarzı, küçük, kapısız odalar sıralanmıştı; girişlerini örten kızıl kahverengi tül perdeler esintide dalgalanıyordu. Idaho buranın büyük bölümünde genç Balıklarla Konuşanlar için yatakhaneler olduğunu biliyordu. Ayrıca toplantı salonu, silah depoları, mutfak, yemekhane, tamirhaneler de görmüştü. İnce tül perdelerin yetersiz mahremiyetinin ardında gördüğü bazı şeylerse öfkesini iyice artırmıştı.

Idaho yaklaşırken Moneo ona doğru döndü. Konuştuğu kadın ise geri çekilip kapı perdesini kapadı, ama bu arada Idaho onun yüzünü bir anlığına görmüştü; kadın yaşlıydı ve komutana benziyordu. Ama Idaho'nun tanıdığı komutanlardan değildi.

Idaho iki adım kala durunca, Moneo başıyla selam verdi.

"Muhafızlar beni aradığını söyledi," dedi Moneo.

"O nerede Moneo?"

"Kim nerede?"

Idaho'yu tepeden tırnağa süzen Moneo, onun üstündeki eski model, göğsü kırmızı şahin armalı, siyah Atreides üniformasına ve ışıl ışıl parlatılmış, yüksek tabanlı çizmelerine baktı. Idaho *törene* katılacakmış gibi giyinmişti.

Idaho hafif bir nefes aldı ve dişlerini sıkarak konuştu: "Bana numara yapma!"

Moneo bakışlarını Idaho'nun belindeki kında duran bıçaktan ayırdı. Müzelik bir parçaya benzeyen o bıçağın sapı mücevherliydi. Idaho onu nereden bulmuştu?

"Tanrı İmparator'u kastediyorsan..." dedi Moneo.

"Nerede?"

Moneo sakin bir sesle, "Neden ölmeye bu kadar can atıyorsun?" diye sordu.

"Onun yanında olduğunu söylediler."

"Yanındaydım, evet."

"Onu bulmalıyım Moneo!"

"Şimdi olmaz."

Idaho elini bıçağına koydu. "Zorla mı konuşturayım?"

"Buna kalkışmanı hiç tavsiye etmem."

"O... nerede?"

"Madem bu kadar ısrar ediyorsun, söyleyeyim: Siona'yla birlikte çölde."

"Kızınla mı?"

"Başka Siona var mı?"

"Ne yapıyorlar?"

"Siona sınanıyor."

"Ne zaman dönerler?"

Moneo omuz silkti, sonra da, "Sana yakışmayan bu öfkeli halinin sebebi ne Duncan?" diye sordu.

"Bu sınav nasıl bir..."

"Bilmiyorum. Söylesene, neden sinirlerin bu kadar bozuk?"

"Buradan bıktım! Balıklarla Konuşanlardan da!" Idaho başını çevirip tükürdü.

Idaho'nun arkasında uzanan koridora bakan Moneo, onun gelişini hatırladı. Duncanları iyi tanıdığından, bu seferkini neyin kızdırdığını tahmin etmesi kolaydı.

"Duncan, tıpkı erkekler gibi kadınların da ergenlik döneminde kendi cinslerine fiziksel ilgi duyması gayet normaldir," dedi. "Büyüdüklerinde çoğunun bu ilgisi geçer."

"Bu yasaklanmalı!"

"Ama insanlık mirasımızın bir parçası."

"Yasaklanmalı! Ayrıca..."

"Ah, sakin ol. Yasaklamaya çalışman onları iyice teşvik eder."

Idaho ona öfkeyle baktı. "Leto'nun çölde kızınla ne yaptığını da bilmiyorsun ha!"

"Siona sınanıyor dedim ya."

"*Bu* ne demek peki?"

Moneo gözlerini eliyle örtüp iç geçirdi. Elini indirirken bu aptal, tehlikeli, *antika* insana neden katlandığını merak etti.

"Siona orada ölebilir demek."

Afallayan Idaho'nun öfkesi biraz geçti. "Ama buna nasıl izin vere..."

"İzin vermek mi? Seçme şansım var mı sanıyorsun?"

"Herkesin seçme şansı vardır!"

Moneo acı acı gülümsedi. "Nasıl oluyor da diğer Duncanlardan çok daha aptal olabiliyorsun?"

"Diğer Duncanlar!" dedi Idaho. "O diğerleri nasıl öldüler Moneo?"

"Hepimiz gibi, vakitleri dolunca öldüler."

Idaho dişlerini gıcırdatarak, "Yalan söylüyorsun," dedi. Bıçağının sapını öyle sıkıyordu ki parmak eklemleri beyazlaşmıştı.

Moneo sakin ses tonunu koruyarak, "Lafına dikkat et," dedi. "Benim bile sabrımın bir sınırı var, hele şimdi."

"Burası kokuşmuş bir yer!" dedi Idaho. Arkasındaki koridoru serbest eliyle gösterdi. "Buradaki bazı şeyleri asla kabullenmem!"

Moneo boş koridora dalgın gözlerle baktı. "*Büyümelisin* Duncan. Büyümelisin."

Idaho bıçağının sapını iyice sıktı. "*Ne* demek istiyorsun?"

"Hassas bir dönemden geçiyoruz. Lord Leto'nun canını hiçbir şeyin... *hiçbir şeyin* sıkmasına izin vermemeliyiz."

Idaho, Moneo'ya saldırmamak için kendini zor tutuyordu; onu durduran tek şey, Moneo'nun tavrını çözememiş olmasıydı. Ama o adam duymazdan gelemeyeceği laflar etmişti.

"Ben nasihat verebileceğin toy bir çocuk deği..."

"Duncan!" Idaho sakin mizaçlı Moneo'nun böyle bağırmasını ilk kez duyuyordu. Öyle şaşırdı ki, eli bıçağında kalakaldı; Moneo konuşmaya devam etti: "Bedenin yetişkince arzular duyuyorsa, ama bir şeyler seni hâlâ ergenlik döneminde tutuyorsa, oldukça tatsız davranışlar sergileyebilirsin. Ergenlikten çık artık."

"Beni... şeyle mi... suçluyorsun..."

"Hayır!" Moneo koridoru gösterdi. "Tamam, orada neler gördüğünü tahmin edebiliyorum, ama bu..."

"İki kadın şehvetle öpüşüyordu! Sence bu çok mu önemsiz..."

"Evet, önemsiz. Gençler potansiyellerini çeşitli şekillerde araştırmaya meraklıdır."

Idaho ayak parmaklarının ucunda sallanıyordu; patlamak üzereydi, ama kendini tutmayı başardı. "Seni artık daha iyi tanıdığıma memnunum Moneo."

"Eh, ben seni *defalarca* tanıdım."

Moneo bu sözünün Idaho'daki etkisini izledi. Gulâmlar kendilerinden önceki *diğerlerini* ister istemez merak ederdi hep.

Idaho boğuk bir fısıltıyla, "Ne öğrendin peki?" diye sordu.

"Bana değerli şeyler öğrettiniz," dedi Moneo. "Hepimiz gelişmeye çalışırız, ama bizi engelleyen bir şeyler varsa potansiyelimizi acıya odaklayabiliriz... acı çekmek ya da çektirmek isteyebiliriz. Bu özellikle ergenler için geçerlidir."

Idaho, Moneo'ya eğildi. "Ben seksten bahsediyorum!"

"Elbette."

"Beni ergen olmakla mı suçlu..."

"Evet."

"Keserim senin o..."

"Öff, kapa çeneni!"

Moneo, Bene Gesserit Ses Kontrol Tekniği eğitimi almamış olsa da hayatını komuta etmekle geçirmişti ve bu sesine yansımıştı. Idaho ister istemez itaat etti.

"Affedersin," dedi Moneo. "Ama biricik kızımın sınanıyor olması beni biraz..." Sustu ve omuz silkti.

Idaho iki derin nefes aldı. "Siz, hepiniz zırdelisiniz! Kızının şu an ölüyor olabileceğini söylüyorsun, ama yine de hiçbir şey..."

Moneo, "Salak!" diye bağırdı. "Basit kaygılarının bana nasıl göründüğünden haberin var mı! Salakça soruların ve bencilce..." Sustu ve başını iki yana salladı.

"Kişisel sorunların var, o yüzden sana müsamaha gösteriyorum," dedi Idaho. "Ama fazla ileri..."

"Müsamaha mı gösteriyorsun? *Sen* bana mı müsamaha gösteriyorsun?" Moneo titrek bir nefes aldı. Bu kadarı çok fazlaydı!

Idaho kaskatı bir şekilde konuştu: "Bu tavrını bağışlayabilirim..."

"Sen! Seksten, bağışlamaktan ve acıdan bahsedip duran sen... sanıyorsun ki Hwi Noree'yle birlikte..."

"Onu bu işe karıştırma!"

"Ah, evet. Onu karıştırmayalım. O acıyı hiç karıştırmayalım! Onunla cinselliği paylaşıyorsun, ama ayrılacağınızı *hiç* düşünmüyorsun. Söylesene salak, *bu* durumda nasıl fedakârlıkta bulunmuş oluyorsun?"

Afallayan Idaho derin nefesler aldı. Sessiz sakin görünen Moneo'nun böylesine öfke dolu olabileceğini tahmin etmemişti. Ama bu saldırıya göz yumamazdı...

Moneo, "Beni zalim mi buluyorsun?" diye sordu. "Düşünmek istemediğin şeyleri düşündürtüyorum sana. Pöh! Lord Leto'ya çok daha zalimce şeyler yapıldı, hem de sırf zalimlik uğruna!"

"Onu savunuyorsun ha? Oysa..."

"Onu en iyi ben bilirim!"

"Seni kullanıyor!"

"Ne için?"

"Sen söyle!"

"Türümüzün varlığının sürmesi için en büyük umudumuz o..."

"Sapıklardan fayda gelmez!"

Moneo yatıştırıcı bir tonla konuştu, ama sözleri Idaho'yu sarstı: "Sana bunu tek bir kez söyleyeceğim. Tarihimizdeki en iyi savaşçılardan bazıları eşcinseldi; umutsuz durumlarda gözü kara savaşırlardı. En iyi rahiplerimizle rahibelerimizin bir kısmı da öyle. Dinlerin bakirliğe teşvik etmesi rastlantı değildi. En iyi askerlerin ergen olması da rastlantı değildir."

"Sapıklık bu!"

"Haklısın. Seksin sapkınlaştırılıp acıya kanalize edilebildiğini askeri komutanlar on binlerce yıldır biliyor."

"Yüce Lord Leto'nun yaptığı *bu* mu?"

Moneo sakinliğini koruyarak yanıt verdi: "Şiddet, acı vermeyi ve acı çekmeyi gerektirir. Buna en derin arzuları sebebiyle ihtiyaç duyan bir askeri kuvveti kontrol etmek çok daha kolaydır."

"Seni de canavarlaştırmış!"

"Onun beni kullandığını söyledin," dedi Moneo. "Evet, buna izin veriyorum, çünkü ödediği bedelin benden talep ettiği bedelden çok daha büyük olduğunu biliyorum."

"Kızını bile feda edebilir misin yani?"

"*Lord Leto* hiçbir şeyi esirgemiyor. Ben neden esirgeyeyim ki? Ahhh, Atreideslerin bu yönünü bilirsin sanırım. Duncanlar *bu* konuda hep iyidir."

"Duncanlarmış! Bana bak, ben asla..."

"Senden istediği bedeli ödemeye cesaretin yok, o kadar," dedi Moneo.

Idaho birden bıçağını kınından sıyırıp Moneo'nun üstüne atıldı. Ama Moneo ondan da hızlı davranarak yana çekilip çelme takınca, Idaho yüzüstü yere kapaklandı. Yuvarlanarak uzaklaştı ve ayağa fırlayacakken birden duraksadı; bir Atreides'e saldırmaya çalıştığını fark etmişti. Moneo bir Atreides idi. Afallayan Idaho donakaldı.

Moneo kımıldamadan ona tepeden bakıyordu. Başyaverin yüzünde tuhaf bir keder vardı.

"Beni öldüreceksen, gizlice arkamdan yaklaşıp sırtımdan bıçaklamanı tavsiye ederim Duncan," dedi Moneo. "Belki öyle başarabilirsin."

Idaho bir dizinin üstünde doğrulup diğer ayağıyla yere bastı, ama elinde bıçağıyla kımıldamadan öylece durdu. Moneo öyle hızlı ve zarif hareket etmişti ki... hem de hiç zorlanmadan! Idaho genzini temizledi. "Bunu nasıl yap..."

"Lord Leto bizi uzun süredir çiftleştiriyor Duncan; bizi birçok açıdan güçlendirdi. Hızlı, zeki, kontrollü ve duyarlı olmamızı sağladı. Sense... sense sadece eski bir modelsin."

Gerillalar genellikle ne der, bilir misiniz? İsyanlarının ekonomik savaşla durdurulamayacağını, çünkü zaten bir ekonomiye sahip olmadıklarını ve devirecekleri kişilerin sırtından parazitçe beslendiklerini söylerler. Oysa o salaklar kaçınılmaz olarak ödemek zorunda kalacakları bedelin farkında değildir. Hep aynı hatalara düşerler. Bu hataların aynısını kölelik sistemlerinde, sosyal devletlerde, kast sistemli dinlerde, sosyal bürokrasilerde... kısacası bağımlılıklar yaratıp bunları sürdüren her sistemde görebilirsiniz. İnsan parazitliğe alışınca, konaksız yaşayamaz hale gelir.

–Çalıntı Günlükler

Leto'yla Siona bütün günü kumulun gölgesinde yatarak geçirdiler; yalnızca güneşin hareketlerine göre kımıldıyorlardı. Leto, Siona'ya öğle sıcağından korunmak için kumun altına, battaniye altına girer gibi girmeyi öğretti; kumulların arasındaki kayalık zemin aşırı sıcak olmazdı.

Öğleden sonra Siona, Leto'ya sokuldu; biraz şefkat istiyordu ve Leto son zamanlarda epey şefkatli olduğunun farkındaydı.

Arada sırada konuştular. Leto bir zamanlar buraların hâkimi olan Fremenlerin yaşam tarzını anlattı. Siona da Leto'nun sırlarını öğrenmek için ağzını arayıp durdu.

Leto bir ara, "Sana tuhaf gelebilir, ama kendimi en çok burada insan gibi hissediyorum," dedi.

Bu söz, Siona'nın bir insan olarak zayıflığını ve burada ölebileceğini tamamen kavramasını sağlamadı. Siona konuşmadığı zamanlarda bile damıtıcı-giysi maskesinin ağız kısmını kapamıyordu.

Leto, Siona'nın bunu yapmamasının altında yatan, bilinçaltından kaynaklanan sebebi anlamıştı... ama bunu açıkça

konuşmanın boşuna olacağını biliyordu.

Akşama doğru, gece soğuğu şimdiden çökmeye başlayınca Leto, Siona'yı Sözel Tarih'te yer almayan Uzun Yol Şarkılarıyla eğlendirmeye girişti. En sevdiği şarkılardan biri olan "Liet Marşı"nı Siona'nın da sevmesi hoşuna gitti.

"Bu gerçekten çok eski bir şarkı... Eski Terra'ya, uzay yolculukları öncesine ait bir şarkı," dedi Leto.

"Tekrar söyler misin?"

Leto en iyi baritonlardan birini, zamanında birçok konser salonunu tıka basa doldurmuş, çoktandır ölü olan bir sanatçıyı seçti.

"Çoktan unutulmuş geçmişin duvarı
Gizliyor benden, kadim bir çağlayanı
Gürleyerek dökülüyor o çağlayanın suları!
Saçılıyor, oyun oynarcasına
Mağaralar açıyor toprakta
Akıntının gürüldemesi altında."

Leto şarkıyı bitirince Siona bir an sustuktan sonra, "Tuhaf bir marşmış," dedi.

"Hoşlarına gidiyordu, çünkü incelenmeye değerdi," dedi Leto.

"İncelenmeye mi?"

"Fremen atalarımız bu gezegene gelmeden önce geceleri öyküler anlatır, şarkılar ve şiirler okurlardı. Ama Dune zamanında bunlar sahte gecede, yani gündüz vakti siyeçin loşluğunda yapılır oldu. Atalarımız geceleri dışarı çıkıp gezinebiliyordu... tıpkı şimdi bizim yaptığımız gibi."

"Ama *incelenmeye* değer dedin."

Leto, "O şarkının anlamı ne sence?" diye sordu.

"Şey... sıradan bir şarkı işte."

"Siona!"

Siona, Leto'nun kızdığını sesinden anlayınca sustu.

Leto, "Bu gezegen, solucanın evladıdır ve *ben* o solucanım," diye uyardı.

Siona şaşırtıcı bir fütursuzlukla karşılık verdi: "Öyleyse anlamını sen söyle."

"Arılar nasıl kovanlarına bağlıysa, biz de geçmişimize öyle bağlıyız," dedi Leto. "Şarkıda bahsedilen mağaralar gerçekten vardı ve tüm mesajlar akıntının etrafa saçılan damlalarına yazılmıştı."

"Ben dans şarkılarını yeğlerim," dedi Siona.

Leto bu sözdeki uçarılığı konuyu değiştirme arzusuna yormayı tercih etti. Fremen kadınlarının evlilik danslarını, toz şeytanlarını taklit ederek döne döne dans etmelerini anlattı. İyi bir öykü anlatıcısı olmakla gurur duyardı. Siona'nın çoktan ölüp gitmiş o kadınların kadim hareketleri tekrarlayarak dönmelerini, uzun siyah saçlarını geriye savurmalarını hayalinde canlandırdığı hevesle dinlemesinden belliydi.

Leto anlatmayı bitirdiğinde, karanlık çökmek üzereydi.

"Gel," dedi. "Sabah ile akşam hâlâ siluetlerin zamanıdır. Çölümüzü paylaşan başkaları var mı diye bakalım."

Leto bir kumulun tepesine çıktı... Siona peşinden geldi; birlikte etrafa, kararan çöle baktılar. Gökyüzünde, çok yukarıda tek bir kuş vardı; hareketleri kuşun ilgisini çekmişti. Leto onun akbaba olduğunu kanat uçlarından ve şeklinden anladı. Bunu Siona'ya söyledi.

Siona, "Akbabalar ne yer?" diye sordu.

"Leşleri ve can çekişen her şeyi."

Bunu duyunca şaşıran Siona, gökyüzünde tek başına süzülen kuşun günün son ışığıyla parıldayan kanatlarına baktı.

Leto devam etti: "Hâlâ Sareer'ime girmeye cesaret eden tek tük insanlar oluyor. Bazen de bir Müze Fremeni buralarda gezinmeye kalkıyor ve kayboluyor. Onlar ayin yapmaktan başka bir şeyden anlamaz zaten. Çöl sınırında da kurtlarımın bıraktığı artıklar oluyor."

Siona bunu duyunca sırtını döndü, ama Leto onun yüzündeki öfkeyi görmüştü. Siona ağır bir sınavdan geçmekteydi.

"Çöl gündüz vakti acımasızdır," dedi Leto. "Geceleri yolculuk etmemizin bir sebebi de bu. Gündüz denildiğinde

bir Fremen'in aklına yalnızca rüzgârla savrulup izleri örten kumlar gelirdi."

Siona tekrar dönüp Leto'ya baktı; gözleri yaşarmıştı, ama yüzü sakindi.

"Burada şimdi ne yaşıyor?" diye sordu.

"Akbabalar, birkaç gece yaratığı, eski zamanlardan kalma tek tük bitkiler, yeraltı hayvanları."

"Hepsi bu mu?"

"Evet."

"Neden?"

"Çünkü burada doğdular ve onların daha iyi yerleri bilmelerine izin vermiyorum."

Gece olmak üzereydi; Leto'nun çölü bu anlarda ansızın ışıldamaya başlardı. Leto bu aydınlıkta Siona'nın yüzünü inceleyince, vermek istediği diğer mesajı onun henüz anlamamış olduğunu gördü. Ama Siona mesajı almıştı ve eninde sonunda anlayacaktı.

Siona, "Siluetler," diye anımsattı. "Burada ne bulmamızı umuyordun?"

"Belki uzaklarda insanlar görürüz diye düşünmüştüm. Hiç belli olmaz."

"Kimleri?"

"Söyledim ya."

"Birini görürsen ne yapacaksın?"

"Fremen âdetine göre, uzaktan görülen insanlar düşman farz edilir, ta ki o insanlar havaya kum saçana dek."

Leto konuşurken karanlık üzerlerine perde gibi çöktü.

Siona ansızın beliren yıldızların altında hayalet gibi görünüyordu. "Kum mu?" diye sordu.

"Kum saçmak derin anlamlı bir harekettir. 'Aynı yükü taşıyoruz. Tek düşmanımız kum. İçtiğimiz bu. Kum tutan el silah tutmuyordur,' demektir. Anlıyor musun?"

Siona sırf onu kızdırmak için, "Hayır!" dedi.

"Anlayacaksın," dedi Leto.

Birden sinirlenen Siona bulundukları kavisli kumulda uzun adımlarla, tek kelime etmeden yürüyerek Leto'dan

uzaklaştı. Leto onu uzaktan takip etti... Siona'nın doğru yönü içgüdüsel olarak seçmesi ilgisini çekmişti. Siona'nın Fremen anılarının canlanmaya başladığı belliydi.

Siona iki kumul arasındaki çukurda durup Leto'yu bekledi. Leto onun damıtıcı-giysi maskesinin ağız kısmının hâlâ açık olduğunu, sallandığını gördü. Siona'yı bu yüzden azarlamanın henüz vakti değildi. Bazı bilinçaltı meselelerini doğal akışına bırakmak gerekirdi.

Leto yanına gelince Siona, "Bu yön nasıl... diğerlerinden farksız mı?" diye sordu.

"Hep bu yönde ilerleyeceksen evet."

Siona yıldızlara baktı. Leto onun İşaretçileri, yani atalarını bu topraklara getirmiş Fremen Oklarını bulduğunu gördü. Ama Siona'nın onları tanımasının neredeyse tamamen zihinsel düzeyde kaldığını görüyordu. Siona içinde faaliyet gösteren diğer şeyleri henüz kabullenmemişti.

Leto gövdesinin ön bölütlerini kaldırarak, yıldızların ışığı altında ileriye baktı. Bir zamanlar Habbanya Sırtı ile Kuşlar Mağarası arasından geçerek Sahte Batı Duvarı'nın altındaki erge inip Rüzgâr Geçidi'ne uzanan yolun biraz kuzeybatısına doğru ilerliyorlardı. Ama eskiden yön bulmaya yarayan o yerlerden artık eser kalmamıştı. Çakmaktaşı kokusu taşıyan soğuk esintinin fazla nemli olması Leto'nun hoşuna gitmedi.

Siona tekrar yola koyuldu... bu kez daha yavaş yürüyor ve arada sırada yıldızlara bakarak yönünü saptıyordu. Yolu Leto'ya doğrulatmıştı, ama şimdi kendine rehberlik ediyordu. Onun bitkinliğini ve akıl karışıklığını hisseden Leto, Siona'nın içinde nelerin yüzeye çıkmakta olduğunu biliyordu. Çölde insan yol arkadaşlarına karşı derin bir güven duymaya başlardı; şimdi Siona'ya da aynı şey oluyordu.

Leto *Biliyoruz,* diye düşündü. Çölde yol arkadaşlarından ayrılırsan, kumullarla *kayalıklar arasında kaybolup gidersin. Çölde tek başına yolculuk etmek ölüm demektir. Burada yalnızca solucanlar tek başına yaşayabilir.*

Siona'yı epey geriden takip etmeye başladı, çünkü kumda

sürünürken çıkardığı sesleri onun duymasını istemiyordu. Siona onun insan yönünü düşünmeliydi. Leto onun kendisine duymaya başladığı güvenin işe yaramasını umuyordu. Ama Siona hassastı, bastırılmış öfkeyle doluydu... Leto'nun şimdiye dek sınadığı diğer herkesten daha asiydi.

Leto onun ardı sıra sürünürken dölleme programını düşündü, Siona'nın başarısız olması halinde yerine bir başkasını geçirmek için vermesi gereken kararları belirledi.

Gece ilerledikçe Siona giderek yavaşladı. Dinlenip karnını doyurmak için durduğunda İlk Ay tam tepelerindeydi, İkinci Ay da ufukta epey yükselmişti.

Leto mola vermelerine memnundu. Çevresindeki hava, solucan bedeninin sürtünme ısısından kurtulmak için saldığı gazlarla doluydu. *Oksijen kompresörü* adını verdiği organının düzenli olarak çalışması, solucan varlığının insan hücreleriyle plasental ilişkisini sürdürmek için oluşturduğu protein fabrikaları ve amino asit kaynaklarının sürekli farkında olmasına yol açıyordu. Çölde bulunmak, nihai dönüşümüne doğru yaptığı yolculuğu hızlandırıyordu.

Siona yıldız şeklinde bir kumulun tepesinin biraz altında durmuştu. Yaklaşan Leto'ya "Kum yediğin doğru mu?" diye sordu.

"Doğru."

Siona ay ışığıyla aydınlanan ufka baktı. "Neden yanımıza sinyal cihazı almadık?"

"Sahipliğin anlamını kavramanı istedim."

Siona ona döndü. Leto onun nefesinin kokusunu aldı. Siona kuru havada fazla nem kaybetmeyi sürdürüyordu. Moneo'nun öğüdünü hâlâ hatırlamamıştı. Acı bir ders alacağı kesindi.

"Seni hiç anlamıyorum," dedi Siona.

"Ama anlamakta kararlısın."

"Öyle miyim?"

"Sana verdiğim şeylerin bedelini başka nasıl ödeyebilirsin ki?"

Siona öfkeyle, "Bana ne veriyorsun ki?" diye sordu. Ne-

fesinde, kurutulmuş yiyeceğindeki baharatın hafif kokusu vardı.

"Sana burada benimle baş başa kalma, paylaşımda bulunma fırsatı veriyorum... sense bu fırsatı fütursuzca harcıyorsun. Ziyan ediyorsun."

Siona sertçe, "Sahiplik derken neyi kastettin?" diye sordu.

Yorgunluğu sesinden anlaşılıyordu; bedeni çığlık çığlığa su istemeye başlamıştı.

"Eski Fremenler hayatı öyle dolu yaşayan insanlardı ki," dedi Leto. "Güzellik anlayışları da tamamen pragmatikti. Açgözlü bir Fremen hiç görmedim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Eski zamanlarda, çöle sadece gerekli şeyler getirilir ve çölden sadece gerekli şeyler alınırdı. Artık hayatın sahip olduğun şeylerden bağımsız değil Siona, yoksa sinyal cihazı istemezdin."

"Sinyal cihazı gerekli olamaz mı?"

"O sana hiçbir şey öğretmez."

Leto, Siona'nın yanından geçip, İşaretçilerin gösterdiği yönde ilerlemeye başladı. "Gel. Bu geceyi iyi kullanalım."

Siona koşarak Leto'ya yetişti ve onun deri katmanlarıyla çevrili yüzünün yanında yürümeye başladı. "Lanet olası dersini öğrenmezsem ne olur peki?"

"Büyük olasılıkla ölürsün," dedi Leto.

Bunu duyan Siona bir süreliğine sustu. Leto'nun yanında yürürken arada sırada dönüp ona bakıyordu... ama solucan gövdesine değil, sadece insanlığının görünen kalıntılarına. Bir süre sonra konuştu: "Balıklarla Konuşanlar annemle babamı senin çiftleştirdiğini söyledi."

"Bu doğru."

"Kayıt tutuyor ve Atreidesleri kendi emellerine göre çiftleştiriyormuşsun."

"Bu da doğru."

"Öyleyse Sözel Tarih doğru söylüyor."

"Sözel Tarih'e sorgusuz sualsiz inandığını sanıyordum?"

Ama Siona hedefinden sapmadı: "İçimizden biri istediğin kişiyle çiftleşmeyi reddederse ne oluyor peki?"

"Emrettiğim şekilde çocuk yaptığınız sürece oldukça hoşgörülüyümdür."

Siona öfkeyle, "Emrettiğin şekilde ha?" dedi.

"Evet, ben emrederim."

"Bütün yatak odalarına gizlice giremezsin... bizi hayatımızın her anında sürekli gözetleyemezsin! *Emirlerine* uyup uymadığımızı nereden bilebilirsin ki?"

"Bilirim."

"Öyleyse emirlerine uymayacağımı da biliyorsundur!"

"Susadın mı Siona?"

Siona şaşırdı. "Ne?"

"Susayan insanlar sudan bahseder, seksten değil."

Siona maskesinin ağız kısmını hâlâ takmamıştı.

Leto *Atreidesler her zaman tutkularının peşinden gider, bunun mantıksız olduğu zamanlarda bile,* diye düşündü.

İki saat sonra kumullu bölgeden çıkıp çakıltaşlarıyla kaplı, geniş ve rüzgârlı bir düzlüğe indiler. Siona, Leto'nun hemen yanında yürüyordu. Sık sık İşaretçilere bakıyordu. Artık her iki ay da ufukta alçalmıştı; ışıkları tüm kayaların ardına uzun gölgeler düşürüyordu.

Leto böyle yerlerde gezinmeyi kumda gezinmeye bazı açılardan yeğlerdi. Taş, kuma kıyasla ısıyı daha çok iletirdi. Leto taşa uzanıp, kimyasal fabrikalarının işleyişiyle ortaya çıkan ısının bir kısmından kurtulabiliyordu. Ayrıca ne çakıl taşları ne de iri kayalar ilerlemesini zorlaştırıyordu.

Ama Siona burada yürümekte zorlanıyordu; bileğini burkmasına defalarca ramak kalmıştı.

Leto *Düzlüklere alışık olmayan insanlar böyle yerlerde sıkıntıya düşebiliyor,* diye düşündü. Etrafta bomboş uzanan bu düzlüğü, hele ay ışığında görmek insanı ürkütebilirdi; yürürken uzaktaki kumullar hiç yakınlaşmıyormuş gibi gelirdi...

burada sadece hiç dinmeyen rüzgâr, birkaç kaya parçası ve gökyüzünde acımasız yıldızlar var gibi gelirdi. Burası çöllerin çölüydü.

"Fremen müziğindeki sonsuz yalnızlık kumullardan değil işte buradan gelir," dedi Leto. "İnsan cennetin su sesi ve rüzgârsızlık olduğunu burada gerçekten öğrenir."

Bu sözler bile Siona'ya maskesini kapaması gerektiğini hatırlatmaya yetmedi. Leto umutsuzluğa kapılmaya başlıyordu.

Sabah olduğunda düzlüğün epey içindeydiler.

Leto birbirine yaslanmış üç büyük kayanın yanında durdu. Bunlardan birinin boyu, Leto'nun sırt hizasından bile yüksekti. Siona bir an Leto'ya yaslandı; bu hareket Leto'nun umutlarını biraz olsun tazeledi. Sonra Siona en yüksek kayaya tırmandı; Leto onun dönerek etrafı incelemesini seyretti.

Siona'nın ne gördüğünü bilmek için bakmasına gerek yoktu: Ufukta rüzgârla savrulan kumlar, yükselen güneşi sis gibi örtmüştü. Bunun dışında sadece düzlük ile rüzgâr vardı.

Leto'nun altındaki kaya zemin, çöl sabahının buz gibi havasında soğuktu. Soğuğun havayı oldukça kuru hale getirmesi Leto'nun hoşuna gidiyordu. Siona olmasa yola devam ederdi, ama Siona'nın yorgunluktan tükendiği belliydi. Siona kayadan inince tekrar Leto'ya yaslandı; Leto, Siona'nın onun vücudundan gelen sesleri dinlediğini ancak yaklaşık bir dakika sonra fark etti.

"Ne duyuyorsun?" diye sordu.

Siona uykulu bir sesle konuştu: "İçin gümbürdüyor."

"İçimdeki ateş hiç sönmez."

Siona bunu ilginç bulmuştu. Leto'nun gövdesini iterek uzaklaşıp karşısına geçti ve yüzüne baktı. "Ateş mi?"

"Her canlının içinde bir ateş yanar; bazılarınınki hafif, bazılarınınkiyse gürdür. Benimki hepsinden sıcak."

Üşüyen Siona kendine sarıldı. "Yani sen üşümüyor musun?"

"Hayır, ama gördüğüm kadarıyla sen üşüyorsun." Leto yüzünün bir kısmını deri katmanlarının arasına çekti ve ilk

bölütünün alt kısmını araladı. Aşağı bakarak "Hamak gibi," dedi. "Oraya kıvrılırsan ısınırsın."

Siona bu teklifi hemen kabul etti.

Leto, Siona'yı buna hazırlamış olsa da, onun güvenini dokunaklı buldu. İçinde duyduğu, Hwi'yi tanımadan önce hiç hissetmediği kadar yoğun bir merhamet duygusuyla mücadele etmek zorunda kalıyordu. *Burada merhamete yer yok,* diye kendine anımsattı. Siona burada büyük olasılıkla öleceğini gösteren bariz belirtiler sergiliyordu. Leto kendini hayal kırıklığına hazırlamak zorundaydı.

Siona yüzünü koluyla örttü, gözlerini kapadı ve uykuya daldı.

Leto *Kimse benimki gibi uzayıp giden bir geçmişe sahip olacak kadar uzun yaşamadı,* diye kendine anımsattı.

İnsanlar arasında egemen bakış açısından bakıldığında burada yaptıklarının yalnızca zalimlik ve kalpsizlik olarak görüleceğini biliyordu. Şimdi anılarına sığınarak güç toplamak ve *ortak geçmişimizin hatalarını* gözden geçirmek zorundaydı. Şu an en büyük avantajı, insanların hatalarının anılarına sahip olmasıydı. Hataları bilmek ona uzun vadeli çözüm yollarını öğretmişti hep. Daima eylemlerin sonuçlarının bilincinde olmalıydı. Sonuçlar kaybolup gider veya gizlenirse, onlardan ders alınamazdı.

Ama Leto kumsolucanı olmaya yaklaştıkça, başkalarının zalimce ve insanlık dışı bulacağı kararlar vermekte giderek zorlanıyordu. Eskiden bu konuda hiç zorlanmazdı. Ama insanlığını yitirdikçe, insani kaygılara giderek daha fazla kapılır olmuştu.

Geçmişimizin beşiğinde, bir mağarada sırtüstü yattım; öyle dar bir yerdi ki, içine santim santim sürünerek girebilmiştim. Orada, bir reçine meşalesinin dans eden ışığında, duvarlara ve tavana av hayvanlarını ve halkımın ruhlarını çizdim. Şimdi, kusursuz bir çemberin tamamlanmasıyla birlikte geçmişe, ruhun görülebildiği an için verilen kadim mücadeleye bakmak öyle aydınlatıcı ki. "Ben varım!" çığlığı zamanın her yerinde yankılanıyor. Kayalara kömür ve bitkisel boyalarla çizilmiş ellere ve kıvrımlı kaslara, sonradan gelecek dev sanatçıların bilgilendirdiği zihnimle bakıyorum. Bizler mekanik olaylardan çok daha fazlasıyız! Ve uygarlık karşıtı yönüm soruyor: "Neden o mağaradan çıkmak istemiyorlar?"

–Çalıntı Günlükler

Akşama doğru Moneo, Idaho'yu çalışma odasına çağırdı. Idaho bütün gün evinde, askılı divanda oturup düşünmüştü. O sabah Moneo'nun onu kolayca koridor zeminine yapıştırması aklından çıkmıyordu.

"Sense sadece eski bir modelsin."

Idaho bunu düşündükçe kendini daha değersiz buluyordu. Yaşama arzusunun tükendiğini hissediyordu; öfkesinin ateşi sönmüş, geride yalnızca küller kalmıştı.

Bir miktar faydalı sperm üretiyorum, o kadar, diye düşündü.

Onu ölmeye ya da hazcılığa sevk eden bir düşünceydi bu. Kendini talihin dikenine saplanmış ve sinir bozucu güçler tarafından dört bir yandan gagalanıyormuş gibi hissediyordu.

Tertemiz mavi üniformalı genç ulak da sinir bozucu ayrıntılardan biriydi. Kapıyı çalmış, Idaho girmesini alçak sesle söyleyince de antrenin kemerli girişinde duraksamış, Idaho'nun ruh halini anlamaya çalışmıştı.

Idaho *Haber ne çabuk yayılıyor,* diye düşündü.

Girişte duran o kadın, Balıklarla Konuşanların özünü temsil ediyordu... bazılarından daha şehvet düşkünü olsa da cinselliğini abartılı bir şekilde sergilemiyordu. Mavi üniforması, biçimli kalçalarını ve dik memelerini gizlemiyordu. Idaho kadının cine benzeyen yüzüne ve yardımcı tarzı kısa kesilmiş sarı saçına baktı.

"Moneo sizi çağırmam için gönderdi," dedi kadın. "Sizinle çalışma odasında görüşmek istiyor."

Idaho o çalışma odasını defalarca görmüştü, ama oraya dair en güçlü izlenimlerini ilk görüşünde edinmişti. Moneo'nun zamanının büyük bölümünü orada geçirdiğini içeri girer girmez anlamıştı. Çalışma odasındaki, iki metre uzunluğunda ve bir metre eninde, kalın ve kısa ayaklı, sarı damarlı, koyu kahverengi ahşap masanın etrafı gri minderlerle çevriliydi. O masa oldukça nadide ve pahalı bir parçaya benziyordu. Odada masadan ve minderlerden –zemin, duvarlar ve tavan da minderler gibi griydi– başka eşya yoktu.

Sahibinin mevkisi göz önüne alındığında oda küçük sayılırdı, beş metre boyunda ve dört metre enindeydi, ama tavanı yüksekti. Dar duvarlarda karşılıklı duran, dar ve uzun, sırlı iki pencereden ışık giriyordu. Oda epey yüksekte olduğundan, pencerelerden biri Sareer'in kuzeybatı ucuna ve Yasak Orman'ın yeşilliklerinin sınırına, diğeriyse güneybatıda dalga dalga uzanan kumullara bakıyordu.

Karşıtlık.

Özellikle masa bu açıdan ilginçti. Üstü *dağınık* görünecek şekilde düzenlenmişti. Masanın koyu renkli ahşabı, üstüne saçılmış ince kristal kâğıdı sayfalarının arasından ancak yer yer görünüyordu. Sayfaların bazıları küçük puntolu yazılarla kaplıydı. Üzerlerinde Galach dilinde ve bunun dışında, artık nadiren kullanılan geçiş dili Perthçe de dahil olmak üzere dört ayrı dilde yazılar vardı. Bazılarında çeşitli plan çizimleri yer alıyordu, bir kısmına da Bene Gesseritlerin kalın fontlarıyla fırçayazılar yazılmıştı. En ilginciyse aşağı yukarı birer metre uzunluğunda dört beyaz tüptü... bunlar yasadışı bir

bilgisayardan alınmış üç boyutlu çıktılardı. Duncan bu bilgisayarın duvarlardan birinin ardında gizli olduğundan şüphelenmişti.

Moneo'nun gönderdiği genç ulak, Idaho'yu daldığı düşüncelerden sıyırmak için genzini temizledi. "Moneo'ya cevabınızın ne olduğunu söyleyeyim?" diye sordu.

Idaho onun yüzüne odaklandı. "Seni hamile bırakmamı ister misin?" diye sordu.

"Komutanım!" Kadın onun sorusuna değil zamanlamasına şaşırmıştı besbelli.

"Ahhh, evet," dedi Idaho. "Moneo. Moneo'ya ne diyelim?"

"Yanıtınızı bekliyor Komutanım."

Idaho, "Yanıt vermemin gerçekten bir anlamı var mı?" diye sordu.

"Moneo sizinle ve Leydi Hwi'yle birlikte görüşmek istediğini söylememi istedi."

Idaho biraz ilgi duyar gibi oldu. "Hwi onun yanında mı?"

"O da çağrıldı Komutanım." Ulak tekrar genzini temizledi. "Bu gece daha sonra ziyaretinize gelmemi ister misiniz Komutanım?"

"Sağ ol, ama hayır. Fikrimi değiştirdim."

Kadın hayal kırıklığını gizlemeyi başarsa da, sesi soğuk ve resmi çıktı: "Moneo'ya geleceğinizi söyleyeyim mi?"

"Söyle." Idaho ona gitmesini işaret etti.

Kadının çıkmasından sonra Idaho, Moneo'ya gitmemeyi düşündü. Ama giderek meraklanıyordu. Moneo onunla Hwi'nin yanında konuşmak istiyordu demek? Neden? Bunu duyunca koşa koşa geleceğini mi sanıyordu? Idaho yutkundu. Hwi'yi düşündüğünde, göğsündeki boşluk doluyordu. Bu duyguyu göz ardı edemezdi. Hwi'ye müthiş bir güçle bağlıydı.

Ayağa kalktı; uzun süre hareketsiz kalmaktan kasları uyuşmuştu. Merakı ve Hwi'yle arasındaki bağın gücü onu gitmeye zorluyordu. Koridora çıktı ve muhafızların meraklı bakışlarına aldırmadan, içindeki güce boyun eğmiş halde Moneo'nun çalışma odasına gitti.

Odaya girdiğinde Hwi oradaydı. Dağınık masada, Moneo'nun karşısında oturuyordu; kırmızı terlikli ayakları, oturduğu gri minderin yanında geriye doğru kıvrılmıştı. Idaho onun yeşil örgü kemerini ve kahverengi, uzun elbisesini fark edecek zamanı ancak buldu; sonra, Hwi başını çevirip bakınca, Idaho onun yüzünden başka bir şey göremez oldu. Hwi ses çıkarmadan dudaklarını oynatarak Idaho'nun ismini söyledi.

Idaho *O bile duymuş,* diye düşündü.

Bu düşünce onu tuhaf bir şekilde güçlendirdi. Gün boyunca zihninde dönüp duran düşünceler yeni biçimlere bürünmeye başladı.

"Lütfen otur Duncan," dedi Moneo. Hwi'nin yanındaki minderi gösterdi. Tuhaf bir şekilde tereddütlü konuşuyordu; Leto'nun dışında onu bu halde gören çok az kişi olmuştu. Başını eğmiş, gözlerini önündeki dağınık masadan ayırmıyordu. İkindi güneşi, masanın üstündeki karmaşanın ortasında duran altın prespapyeye örümceği andıran bir gölge düşürüyordu; alev kristalinden yapılma bir dağın üstüne yerleştirilmiş, ağaç şeklindeki, şık prespapyenin meyveleri mücevherdendi.

Idaho gösterilen mindere oturana dek Hwi gözlerini ondan ayırmadı; Idaho onun kendisini seyretmesini seyretti. Ardından başını çevirip Moneo'ya bakan Hwi'nin yüzünde öfke görür gibi oldu. Moneo'nun her zamanki beyaz, sade üniformasının en üst düğmesi açık olduğundan, kırışıklı boynu ve gerdanının bir kısmı görünüyordu. Idaho adamın gözlerinin içine baktı; beklemeye hazırdı... Moneo'yu konuşmayı başlatmaya zorlamak istiyordu.

Moneo, Idaho'nun bakışlarına karşılık verirken, onun üstünde hâlâ sabahki siyah üniformanın olduğunu fark etti. Hatta Idaho'nun üniformasının önü biraz kirliydi; Moneo onu koridorda yere düşürdüğünde kirlenmiş olmalıydı. Ama Idaho şimdi üstünde antika Atreides bıçağını taşımıyordu. Bu ayrıntı Moneo'yu kaygılandırdı.

"Bu sabah yaptığım şey affedilmezdi," dedi Moneo. "Do-

layısıyla beni affetmeni istemeyeceğim. Beni anlamaya çalışmanı istiyorum, o kadar."

Idaho, Hwi'nin bu açılış konuşmasına şaşırmış gibi görünmediğini fark etti. Gelişinden önce o ikisinin ne konuştukları belliydi.

Idaho susmayı sürdürünce Moneo devam etti: "Sana kendini yetersiz hissettirmeye hakkım yoktu."

Moneo'nun sözleri ve tavrı Idaho'yu tuhaf bir şekilde etkilemişti. Hâlâ kendini yenilmiş ve ezilmiş, kendi çağına çok uzak hissediyordu; ama Moneo'nun onunla eğlendiğinden şüphelenmiyordu artık. Başyaver bir sebepten dolayı içtenleşmişti. Idaho bunu kavrayınca Leto'nun evrenini, Balıklarla Konuşanların ölümcül erotizmini, Hwi'nin inkâr edilemez dürüstlüğünü –*her şeyi*– farklı bir açıdan, yeni bir ilişkiler ağı içinde görmeye başladı; artık onları anlayabildiğini düşünüyordu. Sanki bu odada üçü, koca evrende geriye kalmış son gerçek insanlardı. Idaho buruk bir şekilde kendini küçümseyerek konuştu:

"Sana saldırdığımda kendini savunman çok doğaldı. Usta bir dövüşçü olman da hoşuma gitti."

Hwi'ye döndü, ama tam konuşacakken Moneo önce davrandı: "Beni savunmana gerek yok. Hwi'nin benden pek hazzetmediği açıkça ortada."

Idaho başını iki yana salladı. "Burada herkes ne diyeceğimi ben daha söylemeden, ne hissedeceğimi ben daha hissetmeden biliyor galiba?"

"Takdire şayan niteliklerinden biri," dedi Moneo. "Hislerini gizlemiyorsun. Bizse..." –omuz silkti– "...mecburen daha ihtiyatlı davranıyoruz."

Idaho, Hwi'ye baktı. "Senin adına da mı konuşuyor?"

Hwi elini Idaho'nun avucuna koydu. "Ben kendi adıma konuşurum."

Moneo hafifçe doğrulup onların el tutuşmasına baktı, sonra da minderine geri çöktü. İç geçirdi. "Bunu yapmamalısınız."

Hwi'nin elini sıkan Idaho, onun aynı şekilde karşılık verdiğini hissetti.

"Siz sormadan söyleyeyim: Kızımla Tanrı İmparator henüz sınavdan dönmediler," dedi Moneo.

Idaho, Moneo'nun sakin konuşmakta zorlandığını sezdi. Bunu Hwi de adamın sesinden anlamıştı.

Hwi, "Balıklarla Konuşanların söylediği doğru mu?" diye sordu. "Siona başaramazsa ölecek mi?"

Moneo suskun kaldı, ama yüzü taş kesilmişti.

Idaho, "Bene Gesseritlerin sınavı gibi mi?" diye sordu. "Muad'Dib, Rahibeler Birliği'nin insanlık testi yaptığını söylemişti."

Hwi'nin eli titremeye başladı. Idaho bunu hissedince ona baktı. "Yoksa seni de mi sınadılar?"

"Hayır, ama gençlerin bundan bahsettiğini duymuştum," dedi Hwi. "İnsanın benliğini yitirmeden, korkunç bir acıya katlanması gerektiğini söylüyorlardı."

Tekrar Moneo'ya odaklanan Idaho, başyaverin sol gözünün kenarının seğirmeye başladığını fark etti.

Idaho birden gerçeği anlayınca, "Moneo," diye fısıldadı. "Seni de sınadı!"

"Sınavlardan bahsetmek istemiyorum," dedi Moneo. "Buraya ikiniz hakkında ne yapılması gerektiğine karar vermeye geldik."

Idaho, "Buna bizim karar vermemiz gerekmez mi?" diye sordu. Avucunun içinde tuttuğu Hwi'nin elinin birden terlemeye başladığını hissetti.

"Kararı Tanrı İmparator verecek," dedi Moneo.

Idaho, "Siona başarısız olsa da mı?" diye sordu.

"Özellikle o zaman!"

Idaho, "Seni nasıl sınadı?" diye sordu.

"Tanrı İmparator olmanın nasıl bir şey olduğunu çok az gösterdi."

"Eee?"

"Kapasitemin yettiği kadarını gördüm."

Hwi'nin eli birden Idaho'nun elini kavradı.

"Bir zamanlar asi olduğun doğru demek," dedi Idaho.

"Sevgi ve dualarla yola çıktım," dedi Moneo. "Sonra öfke ve isyana geçtim. En sonunda da şimdi karşınızda gördüğünüz kişiye dönüştüm. Görevimi biliyor ve yapıyorum."

Idaho sert bir sesle, "Sana ne yaptı?" diye sordu.

Moneo dalgın bir sesle yanıtladı: "Çocukluğumun bir duasından alıntı yaptı: 'Hayatımı Tanrı'nın yüceliğine adıyorum.'"

Idaho, Hwi'nin hiç kımıldamadan Moneo'ya baktığını fark etti. Hwi ne düşünüyordu?

"Bu duanın benim için özel olduğunu itiraf ettim," dedi Moneo. "Tanrı İmparator, hayatımı adamam yeterli olmazsa başka ne verebileceğimi sordu. 'Asıl önemli armağanı vermezsen hayatının ne önemi var?' diye bağırdı bana."

Hwi başıyla onayladı, ama Idaho'nun aklı karışmıştı yalnızca.

"Doğruyu söylediğini biliyordum," dedi Moneo.

Hwi, "Gerçeğisöyleten misin?" diye sordu.

"Başım sıkıştığında, çaresizliğin verdiği güçle evet," dedi Moneo. "Ama sadece öyle zamanlarda. Yemin ederim ki bana doğruyu söyledi."

Idaho, "Bazı Atreidesler Ses'in gücüne sahiptir," diye mırıldandı.

Moneo başını iki yana salladı. "Hayır, doğruyu söylüyordu. Bana şöyle dedi: 'Şu an sana bakarken içimden ağlamak geliyor; gözyaşı dökebilecek olsam dökerdim. Ağladığımı varsay!'"

Hwi öne eğildi... neredeyse masaya değecekti. "Ağlayamıyor muymuş?"

Idaho, "Kumsolucanları," diye fısıldadı.

"Ne?" Hwi ona doğru döndü.

"Fremenler kumsolucanlarını suyla öldürürdü," dedi Idaho. "Solucanların boğulurken salgıladığı baharat özünü dinsel orjilerinde kullanırlardı."

"Ama Lord Leto henüz tamamen kumsolucanına dönüşmedi," dedi Moneo.

Hwi minderinde geri çekilip Moneo'ya baktı.

Idaho dudaklarını büzüp düşündü. Fremenler gibi Leto da ağlamayı kendine yasaklamış mıydı? Fremenler ağlayarak sularını ziyan edenlere çok şaşırırdı hep! Ölülere su vermek.

Moneo, Idaho'ya dönerek konuştu: "Durumu anlayabileceğini umuyordum. Lord Leto kararını verdi. Sen ve Hwi mutlaka ayrılmalı ve birbirinizi bir daha asla görmemelisiniz."

Hwi, Idaho'nun elini bıraktı. "Biliyoruz."

Idaho kaderine razı olmuş bir şekilde, acı acı, "Onun gücünü biliyoruz," dedi.

"Ama onu anlamıyorsunuz," dedi Moneo.

"Onu anlamayı her şeyden çok istiyorum," dedi Hwi. Idaho'nun koluna elini koyarak onu susturdu. "Hayır Duncan. Kişisel arzularımızın burada yeri yok."

"İstersen Leto için *dua* da et ha?" dedi Idaho.

Hwi birden dönüp ona uzun uzun baktı; sonunda Idaho gözlerini indirdi. Hwi tekrar konuştuğunda, sesi Idaho'nun hiç duymadığı kadar canlıydı: "Amcam Malky, Lord Leto'nun duaları hiç önemsemediğini söylerdi hep. Lord Leto'nun duaları akıl çelme çabası, seçilen tanrıya karşı bir tür şiddet eylemi olarak gördüğünü söylerdi; Lord Leto'ya göre, dua etmek ölümsüzlere ne yapacaklarını söylemek, '*Bana bir mucize göster Tanrım, yoksa sana inanmam!*' demekmiş."

"Dualar aslında *kibirden* kaynaklanır," dedi Moneo. "Rica kisvesi altında taleplerdir."

Idaho, "Leto nasıl bir tanrı olabilir ki?" diye sordu. "Ölümsüz olmadığını kendisi itiraf ediyor."

Moneo konuştu: "Lord Leto bu konuda şöyle demişti: 'Ben Tanrı'nın görülmesi gereken kadarıyım. Ben mucizeye dönüşmüş sözüm. Atalarımın toplamıyım. Bu mucize yeterli değil mi? Daha fazla ne isteyebilirsiniz ki? Kendinize sorun: Bundan büyük mucize var mı?'"

Idaho horgörüyle, "Boş laflar," dedi.

"Ben de senin gibi dudak bükmüştüm," dedi Moneo. "Sö-

zel Tarih'te yer alan sözlerini ona tekrarlamıştım: 'Kendinizi yüce Tanrı'ya verin!'"

Hwi hafif bir hayret nidası attı.

"Bana güldü," dedi Moneo. "Güldü ve zaten Tanrı'ya ait olan bir şeyi ona nasıl verebileceğimi sordu."

Hwi, "Kızdın mı?" diye sordu.

"Ah, evet. Bunu görünce, Tanrı'ya ne verebileceğimi söyleyeceğini söyledi. 'Sen de benden aşağı kalır bir mucize değilsin,' dedi." Moneo dönüp solundaki pencereden dışarıya baktı. "Ne yazık ki öfkem beni sağırlaştırmıştı ve hiç hazır değildim."

"Ahhh, Leto kurnazdır," dedi Idaho.

"Kurnaz mı?" Moneo ona baktı. "Bence hayır, en azından kastettiğin anlamda değil. Bence Lord Leto o açıdan benden kurnaz değil."

Hwi, "Neye hazır değildin?" diye sordu.

"Riske atılmaya," dedi Moneo.

"Ama öfken yüzünden zaten riske atılmıştın," dedi Hwi.

"Ama onun kadar değil. Bunu anladığını gözlerinden okuyorum Hwi. Onun vücudu seni tiksindiriyor mu?"

"Artık hayır," dedi Hwi.

Idaho hayal kırıklığıyla dişlerini gıcırdatarak konuştu: "Beni tiksindiriyor!"

"Öyle şeyler söylememelisin aşkım," dedi Hwi.

"Sen de bundan sonra ona aşkım dememelisin," dedi Moneo.

"Onun Baron Harkonnen'ın bile olmayı hayal edemeyeceği kadar iğrenç ve kötü birini sevmeyi öğrenmesini istiyorsun," dedi Idaho.

Moneo dudaklarını büzdükten sonra konuştu: "Lord Leto, senin zamanında yaşamış o kötü kalpli ihtiyardan bahsetmişti Duncan. Düşmanını anladığını sanmıyorum."

"O şişko bir canavardı ve..."

"Haz peşinde koşan biriydi," dedi Moneo. "Şişmanlığı bunun bir yan etkisiydi veya belki de insanlara görünüşüyle ra-

hatsızlık vermek istediği, rahatsız etmek hoşuna gittiği için şişmanlamıştı."

"Baron yalnızca birkaç gezegeni sömürmüştü," dedi Idaho. "Leto'ysa tüm evreni sömürüyor."

Hwi, "Lütfen aşkım!" diye itiraz etti.

"Bırak öfkesini kussun," dedi Moneo. "Bir zamanlar ben de, Siona'm ve bu zavallı budala gibi genç ve cahilken benzer laflar ederdim."

Idaho sertçe, "Kızının ölmesine bu yüzden mi göz yumuyorsun?" diye sordu.

"Zalimlik ediyorsun aşkım," dedi Hwi.

"Duncan, kusurlarından biri de histerik davranman... bu hiç değişmiyor," dedi Moneo. "Seni uyarıyorum: Cehalet histeriyle beslenir. Genlerin sana canlılık veriyor, bu yüzden Balıklarla Konuşanlardan bazılarını etkileyebilirsin, ama aslında kötü bir lidersin."

"Beni sinirlendirmeye çalışma," dedi Idaho. "Sana tekrar saldırmak istemiyorum, ama beni fazla zorlama."

Hwi onun elini tutmaya çalıştı, ama Idaho elini çekti.

"Haddimi biliyorum," dedi Idaho. "İşe yarar bir müridim. Atreides sancağını taşıyabilirim. Sırtımda yeşilli siyahlı Atreides arması var!"

"Güce layık olmayan kişiler, onu halkı histeriye teşvik ederek elinde tutar," dedi Moneo. "Atreideslerin sanatı, histeriye başvurmadan hükmetme ve gücün kullanımlarının sorumluluğunu taşıma sanatıdır."

Idaho ayağa fırladı. "Senin o lanet olası Tanrı İmparator'un ne zaman herhangi bir şey için sorumluluk duydu ki?"

Moneo dağınık masasına bakarak, başını kaldırmadan konuştu: "Kendisine yaptığı şeyin sorumluluğunu taşıyor." Sonra başını kaldırıp donuk gözlerle Idaho'ya baktı. "Kendisine bunu yapmasının sebebini öğrenmeye cesaretin yok Duncan!"

Idaho, "Senin var mı peki?" diye sordu.

"En kızgın olduğum zamanda, kendini benim yerime koy-

du ve şöyle dedi: 'Bana kızmaya nasıl cüret edersin?' Sonra da..." –Moneo yutkundu– "...tanık olduğu dehşeti... gösterdi bana." Gözlerinden akan yaşlar yanaklarından süzülüyordu. "Verdiği kararı vermek zorunda olmamama... mürit olmakla yetinebilmeme sevindim."

Hwi, "Ona dokundum," diye fısıldadı.

Moneo ona, "Öyleyse biliyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Görmesem de biliyorum," dedi Hwi.

Moneo, "Görünce az kalsın ölüyordum," diye fısıldadı. "Ben..." Ürperdi, ardından da tekrar başını kaldırıp Idaho'ya baktı. "Sen sakın..."

Idaho öfkeyle, "Hepinizin canı cehenneme!" dedi. Dönüp hışımla odadan çıktı.

Hwi arkasından bakakaldı; yüzü bir acı maskesi gibiydi. "Ahhh Duncan," diye fısıldadı.

"Gördün mü?" dedi Moneo. "Yanılıyordun. Sen de, Balıklarla Konuşanlar da onu yumuşatamadınız. Ama sen Hwi, sen sadece onun mahvolmasına katkıda bulundun."

Hwi dönüp acıyla Moneo'ya baktı. "Onu bir daha asla görmeyeceğim," dedi.

Idaho aşağıdaki evine dönerken hayatının en zor zamanlarından birini yaşıyordu. İçindeki fırtınayı gizlemek için, yüzünün plasçelik maske olduğunu hayal etmeye çalıştı. Çektiği ıstırabı önünden geçtiği muhafızlardan hiçbiri görmemeliydi. Oysa çoğunun onun hislerini tahmin ettiğinin ve ona sempati duyduğunun farkında değildi. Hepsine Duncanlar hakkında brifing verildiğinden, onları iyi tanıyorlardı.

Idaho evinin bulunduğu koridorda, ağır ağır yürüyerek yaklaşan Nayla ile karşılaştı. Nayla'nın yüzündeki kararsızlık ve üzüntüyü görünce bir an kalakaldı; neredeyse kendi sorunlarını unutacaktı.

Nayla ile aralarında yalnızca birkaç adım kalınca, "Dost?" diye seslendi.

Nayla ona baktı; birden Idaho'yu tanıdığı köşeli yüzünden belliydi.

Idaho *Ne tuhaf görünüşlü bir kadın,* diye düşündü.

"Artık Dost değilim," diyen Nayla, koridorda yürümeyi sürdürerek Idaho'nun yanından geçti.

Topuğunun üstünde dönen Idaho uzaklaşan Nayla'nın sırtına, geniş omuzlarına, ürkütücü kaslarına baktı.

Ne için yetiştirildi acaba? diye merak etti.

Bu anlık bir düşünceydi sadece. Idaho'nun kaygıları daha da güçlü bir şekilde geri geldi. Birkaç adımda kapısına ulaşıp evine girdi.

İçeri girince, iki yanından sarkan ellerini yumruk yaparak öylece durdu.

Artık hiçbir *çağ ile bağım kalmadı,* diye düşündü. Tuhaf bir şekilde, kendini yine de özgür hissetmiyordu. Ama Hwi'yi özgürleştirecek, onu sevmekten kurtaracak bir şey yaptığının farkındaydı. Hwi'nin gözünde küçülmüştü. Hwi onu duygularına hâkim olamayan, basit, hırçın bir budala olarak görmeye başlayacaktı. Idaho daha şimdiden onun aklından çıkmaya başladığını hissediyordu.

Bir de zavallı Moneo var tabii!

Idaho itaatkâr başyaverin o hale gelmesinin sebebini biliyordu. *Görev ve sorumluluk.* Zor kararlar verilmesi gerektiğinde bunlara tutunmak insanı nasıl da rahatlatırdı.

Idaho *Eskiden ben de öyleydim,* diye düşündü. *Ama başka bir hayatta, başka bir çağda.*

Duncanlar geçmişimizin egzotik fikirlerini anlayıp anlamadığımı, anlıyorsam da onları neden açıklayamadığımı sorar bazen. Duncanlar bilginin daima ayrıntılarda gizlendiğine inanır. Bense onlara tüm kelimelerin esnekliğini anlatmaya çalışırım. Sözel imgeler daha söylenir söylenmez çarpılmaya başlar. Bir dille kaynaşmış fikirler yalnızca o dille ifade edilebilir. Egzotik sözcüğünün anlamı budur. Nasıl da hemen çarpılmaya başladı, görüyor musunuz? Çeviri egzotiklik karşısında yetersiz kalır. Burada konuştuğum Galach dili kendini dayatır. O dışsal bir referans çerçevesi, özel bir sistemdir. Her sistemin içinde tehlikeler gizlenir. Sistemler yaratıcılarının sorgulanmamış fikirlerini barındırır. Bir sistemi benimseyip inançlarını kabul ettiğinizde, değişime karşı gösterilen direnci güçlendirirsiniz. Bazı şeylerin hiçbir dilde ifade edilemeyeceğini Duncanlara söylemem işe yarar mı? Ahhhh! Ama Duncanlar tüm dillerin bana ait olduğuna inanır.

–Çalıntı Günlükler

Tam iki gün iki gece boyunca yüz maskesini kapamayan Siona her nefesiyle birlikte değerli suyunu yitirmeyi sürdürdü. Babasının sözlerini ancak Fremenlerin çocuklarına verdikleri öğüdü duyunca hatırladı. Yolculuklarının üçüncü gününün soğuk sabahında, ergin rüzgârlar tarafından süpürülmüş düzlüğünde bir kayalığın gölgesine sığındıklarında Leto nihayet onunla konuşmuştu.

"Her nefesinin üstüne titre, çünkü o senin canının sıcaklığını ve suyunu taşır," demişti.

Leto suya ulaşmadan önce ergde üç gün üç gece daha geçireceklerini biliyordu. Küçük Kale'nin kulesinden ayrılmalarından sonraki beşinci günün sabahındaydılar. Gece

boyunca kumulların değil, alçak kum yığınlarının arasından ilerlemişlerdi... ama önlerinde hâlâ kumullar görülüyordu, hatta nereye bakacağını bilen birinin Habbanya Sırtı'nın çok uzakta ince bir kırık çizgi halinde uzanan kalıntılarını görmesi bile mümkündü. Siona rahat konuşabilmek için damıtıcı-giysi maskesinin ağız kısmını indirdi. Kararmış, kanayan dudaklarla konuştu.

Leto duyularıyla etrafı tararken *Neredeyse dayanamayacak kadar susamış,* diye düşündü. *Yakında krize girer.* Duyuları burada, düzlüğün sınırında hâlâ yalnız olduklarını söylüyordu. Yalnızca birkaç dakika sonra arkalarında şafak sökecekti. Loşlukta durmaksızın esen rüzgârda kıvrılıp bükülerek, yükselip alçalarak savrulan toz bulutları parıldıyordu. Leto diğer sesleri... Siona'nın hızlı soluklarını, yanlarındaki kayalardan dökülen az miktarda kumu, devasa bedeninin altında ince kum tabakasının gıcırdamasını duymak için rüzgârın sesini ayıkladı.

Siona yüz maskesini yana çekti, ama elini orada tuttu; maskeyi her an tekrar kapamaya hazırdı.

"Suya ulaşmamıza ne kadar var?" diye sordu.

"Üç gece."

"Gidebileceğimiz daha iyi bir yön var mı?"

"Hayır."

Siona, Fremenlerin tutumluluğunu takdir etmeye, tutumluluğa yönelik tavırlarını bilmeyi önemsemeye başlamıştı. Toplayıcı-kesesindeki birkaç damla suyu iştahla içti.

Leto onun hareketlerindeki mesajı tanımıştı... Siona hayatı tehlikeye girmiş Fremenler gibi davranıyordu. Atalarının ortak bir deneyiminin... *patiyeh*in, yani ölüm sınırındaki susuzluğun tamamen bilincindeydi.

Toplayıcı-kesesinde birikmiş birkaç damla suyu da bitmişti. Leto onun kesedeki havayı emdiğini duydu. Siona maskesini takıp boğuk bir sesle konuştu:

"Kurtulamayacağım, değil mi?"

Siona'nın gözlerine bakan Leto orada ölüme yakın insanların gözlerinde beliren düşünsel netliği, başka zamanlarda

nadiren ulaşılan keskin farkındalığı gördü. Bu farkındalık yalnızca insanın sağ kalması için gerekli şeyleri güçlendirerek öne çıkarırdı. Evet, Siona *tedah riagrimi*yi, yani zihin açan ıstırabı yaşıyordu. Çok yakında hayati bir karar vermek zorunda kalacaktı, oysa çoktan karar verdiğini sanıyordu. Leto artık Siona'ya çok kibar davranması gerektiğini belirtilerden anlıyordu. Onun her sorusunu açıksözlülükle yanıtlamalıydı, çünkü her soruda bir yargı gizlenirdi.

Siona ısrarla, "Değil mi?" diye sordu.

Hâlâ biraz umudu vardı.

"Belli olmaz," dedi Leto.

Siona bunu duyunca umutsuzluğa kapıldı.

Leto'nun niyeti bu değildi aslında, ama bunun sık yaşandığını biliyordu... insan doğru ama muğlak bir yanıt alınca, bunu en büyük korkularının doğrulanması şeklinde yorumlardı.

Siona iç geçirdi.

Ağız maskesi yüzünden boğuk çıkan sesiyle tekrar Leto'nun ağzını aradı: "Dölleme programında bana özel bir yer verecektin... niyetin buydu."

Bu soru değildi.

Leto, "Herkesin niyetleri vardır," diye karşılık verdi.

"Ama benim açıkça kabul etmemi istiyordun."

"Bu doğru."

"Sana dair her şeyden nefret ettiğimi bildiğin halde, kabul etmemi nasıl bekleyebiliyordun? Dürüst cevap ver!"

"Rızanın üç temeli vardır: Arzu, bilgi ve şüphe. Doğruluk veya dürüstlüğün bu işle pek ilgisi yoktur."

"Lütfen benimle tartışma. Ölüyorum, biliyorsun."

"Seninle tartışmayacak kadar çok saygı duyuyorum sana."

Leto ön bölütlerini biraz kaldırarak rüzgârı yokladı. Rüzgârın getirdiği hava şimdiden ısınmaya başlamıştı, ama hâlâ Leto'yu rahatsız edecek kadar nemliydi. Leto hava koşullarını kontrol etmeye çalıştıkça kontrol edilmesi gereken birçok şeyin çıktığını anımsadı. Mutlakların peşine düştükçe aşırılıklara yaklaşıyordu.

"Tartışmadığını söylüyorsun, ama..."

Leto gövdesinin ön kısmını indirirken, "Tartışma duyuların kapılarını kapar," dedi. "Daima şiddeti gizler. Bir tartışma fazla uzarsa mutlaka şiddetle sonuçlanır. Bense sana karşı şiddet uygulama niyetinde değilim."

"Arzu, bilgi ve şüphe derken ne demek istedin?"

"Arzu katılımcıları bir araya getirir. Bilgi aralarındaki diyaloğun sınırlarını çizer. Şüphe ise soruları belirler."

Siona, Leto'ya yaklaşıp yüzüne baktı; artık aralarında bir metre bile yoktu.

Leto *Nefret duygusuyla umut, korku ve huşunun böylesine kaynaşabilmesi ne tuhaf,* diye düşündü.

"Beni kurtarabilir misin?"

"Bir yolu var."

Siona başıyla onaylayınca, Leto onun yanlış bir kanıya vardığını anladı.

Siona, "*Karşılığında* rızamı istiyorsun!" diye suçladı.

"Hayır."

"Sınavını geçersem..."

"Benim sınavım değil."

"Kimin peki?"

"Ortak atalarımızın."

Siona soğuk kayaya oturup suskun kaldı; Leto'nun sıcak ön bölütünde dinlenmeyi istemeye henüz hazır değildi. Leto, Siona'nın boğazında bekleyen hafif çığlığı duyabiliyordu sanki. Siona şimdi şüphelerle boğuşmaktaydı. Zihnindeki Mutlak Tiran imajına Leto'nun gerçekten uyup uymadığını merak etmeye başlamıştı. Leto'ya az önceki gibi, yoğun bir dikkatle baktı.

"Yaptığın şeyleri neden yapıyorsun?"

Sorusunu iyi dillendirmişti. "Halkımı kurtarmam gerek," dedi Leto.

"Hangi halkı?"

"Halk tanımım herkesinkinden geniştir... insanlığın tanımını yaptıklarını düşünen Bene Gesseritlerinkinden bile. Halk derken gelmiş geçmiş tüm insanlığı kastediyorum, nasıl tanımlanırsa tanımlansın."

"Yani bana söylemek istediğin..." Siona'nın ağzı konuşamayacak kadar kurumuştu. Tükürük biriktirmeye çalıştı. Leto onun yüz maskesinin ardındaki ağzının hareketlerini görüyordu. Ama Siona'nın ne soracağını anladığından beklemedi.

"Ben olmasam hiçbir yerde insan kalmazdı... insanoğlunun soyu çoktan tükenirdi. Üstelik bu yok oluşa giden yol hayal bile edemeyeceğin kadar korkunçtu."

Siona horgörüyle, "Şu *sözde* kâhinliğin," dedi.

"Altın Yol hâlâ açık," dedi Leto.

"Sana güvenmiyorum!"

"Eşit değiliz diye mi?"

"Evet!"

"Ama birbirimize muhtacız."

"Bana ne ihtiyacın var ki?"

Ahhh, konumundan emin olmayan gençliğin çığlığı. Gizli muhtaçlık bağlarının gücünü hisseden Leto kendini sert olmaya zorladı. *Muhtaçlık zayıflığa yol açar!*

"Altın Yol sensin," dedi.

Siona, "Ben mi?" diye fısıldadı.

"Benden çaldığın günlükleri okudun," dedi Leto. "Onlarda ben varım... peki sen neredesin? Bak ben neler yarattım Siona. Sense kendinden başka bir şey yaratamazsın."

"Yine laf ebeliği yapıyorsun!"

"Benim sorunum tapılmak değil Siona. Sorunum asla takdir edilmemek. Belki de... Hayır, senin için umutlanmaya cesaretim yok."

"O günlükleri neden yazdın?"

"Onları Ix yapımı bir makineyle kaydediyorum. Uzak bir gelecekte keşfedilecekler. İnsanları düşündürecekler."

"Ix yapımı bir makineyle mi? Yani Cihat'a karşı geliyorsun!"

"Bundan da alınacak bir ders var. Öyle makineler aslında ne yapar? Düşünmeden yapabileceğimiz şeylerin sayısını artırır. Düşünmeden yaptığımız şeyler... asıl tehlikeli olan bunlardır. Bak, çölde yüz maskeni takmayı aklına bile getirmeden ne kadar çok yürüdün."

"Beni uyarabilirdin!"

"Uyarmam muhtaçlığını artırırdı."

Siona onu bir an süzdükten sonra, "Neden Balıklarla Konuşanlarının komutanı olmamı istiyorsun?" diye sordu.

"Bağımsız düşünebilme kapasitesine sahip, becerikli bir Atreides kadınısın. Sırf dürüstlük adına dürüst olabilir, gerçeğe dair yorumunu açıkça söyleyebilirsin. Hükmetmek, dolayısıyla da kimseye muhtaç olmamak üzere yetiştirilip eğitildin."

Siona, Leto'nun bu sözleri üstüne düşünürken, rüzgâr etraflarında toz ve kum savuruyordu. "Kabul edersem beni kurtaracak mısın peki?"

"Hayır."

Siona bu yanıtın tersini duyacağına öyle emindi ki, Leto'nun ne dediğini anlaması birkaç saniye aldı. Bu arada rüzgârın şiddeti biraz azalınca, Habbanya Sırtı'nın kalıntılarına dek uzanan kumullar ortaya çıktı. Hava birden soğudu; bu soğuk, insanın vücut suyunu en sıcak gün ışığı kadar tüketebilirdi. Leto düşünürken bir yandan da hava kontrolünde aksaklık olduğunu fark etti.

"Hayır mı?" Siona hem şaşırmış hem de öfkelenmişti.

"Güvenmem gereken insanlarla kanlı pazarlıklara girişmem."

Siona başını yavaşça iki yana salladı, ama gözlerini Leto'dan ayırmadı. "Beni kurtarman için ne gerekiyor peki?"

"Hiçbir şey seni kurtarmamı sağlayamaz. Senin için yapmayacağım şeyleri bana yapabileceğini neden düşünüyorsun? Karşılıklı bağımlılık böyle olmaz."

Siona'nın omuzları çöktü. "Seninle pazarlık yapamazsam ya da seni zorlayamazsam..."

"Kendine başka bir yol seçmen gerekiyor."

Leto *Farkındalığın bir anda artmasını izlemek ne muhteşem,* diye düşündü. Siona'nın yüz ifadesi hiçbir şeyi gizlemiyordu. Gözlerini Leto'nun gözlerine dikmiş, onun aklına tamamen girmek istercesine pür dikkat bakıyordu. Taze bir güçle, boğuk sesle konuştu:

"Hakkında her şeyi... zayıf yönlerini bile bilmemi mi istiyorsun?"

"Zaten vereceğim şeyleri çalmak mı istiyorsun?"

Sabahın sert ışığı, Siona'nın yüzünü aydınlattı. "Sana hiçbir şey için söz vermiyorum!"

"Bunu istemiyorum zaten."

"Peki istersem... bana su verir misin?"

"O sadece su değil."

Siona başıyla onayladı. "Ve ben bir Atreides'im."

Balıklarla Konuşanlar, Atreides genlerinin bu özel hassasiyetini Siona'dan gizlememişti. Siona baharatın kaynağını ve kendisine neler yapabileceğini biliyordu. Balıklarla Konuşan okullarındaki öğretmenler, Leto'yu asla hayal kırıklığına uğratmamıştı. Siona'nın kurutulmuş yiyeceğine az miktarda melanj katılması da işe yaramıştı.

"Yüzümün yanındaki şu ufak, kıvrık kanatçıklar," dedi Leto. "Onlardan birini parmağınla hafifçe okşarsan, yoğun miktarda baharat özü içeren su damlaları salgılar."

Siona'nın durumu kavradığını gözlerinden anladı. Siona'nın anı olduğunu bilmediği anıları onunla konuşuyordu. Ayrıca o bir Atreides idi ve Atreideslerin hassasiyeti nesiller boyu artırılmıştı.

Siona susuzluğuna karşın hâlâ yerinden kımıldamıyordu.

Leto onun karar vermesine yardım etmek için, vaha kenarlarında kumalabalığı avlayan ve hızla güç toplamak amacıyla onların sıvısını içen Fremen çocuklarından bahsetti.

"Ama ben bir Atreides'im," dedi Siona.

"Sözel Tarih bu konuda doğru söylüyor," dedi Leto.

"Yani ölebilirim."

"Sınav bu zaten."

"Beni gerçek bir Fremen'e dönüştürmek istiyorsun!"

"Ben gittikten sonra torunlarına burada sağ kalmayı başka nasıl öğretebilirsin ki?"

Siona maskesini indirip Leto'nun yüzüne yaklaştı. Parmağını uzatıp, Leto'nun yüzünü çevreleyen deri katmanlarının kıvrık kanatçıklarından birine dokundu.

"Hafifçe okşa," dedi Leto.

Siona'nın eli, Leto'nun sesinden çok kendi içinden gelen bir sese itaat etti. Parmağının hareketleri olması gerektiği gibiydi ve Leto'nun içindeki anıları, çocuktan çocuğa geçen anıları canlandırıyordu... öyle çok doğru ve yanlış bilgi bu şekilde korunmuştu ki. Leto başını olabildiğince çevirerek, kendisine çok yakın duran Siona'nın yüzüne yan gözle baktı. Kanatçığın ucunda uçuk mavi damlalar belirmeye başladı. Etraflarına yoğun melanj kokusu yayıldı. Siona damlalara doğru eğildi. Leto onun burnunun yanındaki gözenekleri, damlacıkları içerken hareket eden dilini gördü.

Bir süre sonra Siona geri çekildi... susuzluğu tamamen dinmemişti, ama tıpkı Moneo gibi o da ihtiyatlı ve şüpheciydi. *Babasına bak, kızını al.*

Siona, "Etkisini ne zaman göstermeye başlar?" diye sordu.

"Başladı bile."

"Demek istediğim..."

"Aşağı yukarı bir dakika içinde."

"Bunun için sana hiçbir şey borçlu değilim!"

"Karşılık beklemiyorum."

Siona yüz maskesini taktı.

Leto onun gözlerinin buğulandığını gördü. Siona izin istemeden Leto'nun ön bölütüne vurarak, içindeki sıcak etten *hamağı* hazırlamasını talep etti. Leto itaat etti. Siona, Leto'nun hafif kavisli hamağına girip uzandı. Leto başını iyice eğince onu görebiliyordu. Siona'nın gözleri hâlâ açıktı, ama artık etrafını görmüyordu. Birden kasıldı ve can çekişen küçük bir hayvan gibi titremeye başladı. Leto bu deneyimi biliyordu, ama en ufak kısmını bile değiştiremezdi. Siona atalarından hiçbirinin varlığını bilincinde taşımayacak olsa da o net görüntüleri, sesleri ve kokuları hayatı boyunca hatırlayacaktı. Arayan makineler hep orada olacaktı, kan ve iç organların kokusu, kaçacak yer olmadığını bilerek kovuklarına sinmiş insanlar... bu arada makineler mekanik hareketlerle yaklaşmayı aralıksız sürdürecekti... sesleri giderek yükselecekti!

Siona nereye baksa hep aynı şeyi görecekti. Hiçbir yerde kurtuluş yoktu.

Leto, Siona'nın yaşam gücünün azaldığını hissetti. *Karanlıkla savaş Siona!* Atreidesler bunu hep yapardı. Hayat için savaşırlardı. Siona şimdi yalnızca kendisinin değil, başkalarının hayatı için de savaşıyordu. Ama Leto onun hayat ışığının giderek söndüğünü, canlılığının korkunç bir şekilde tükendiğini hissediyordu. Siona giderek karanlığa gömülüyor, daha önce kimsenin inmediği kadar derine iniyordu. Leto ön segmentini beşik gibi hafifçe sallamaya başladı. Ya bu ya da kararlılığın ince ve sıcak ipliği veya her ikisi birden işe yaradı. İkindi başında, Siona'nın titreyen bedeni neredeyse gerçek bir uykuya dalmış gibiydi. Kehanet hayali gördüğü ancak arada sırada inlemesinden belli oluyordu. Leto onu hafifçe sallamayı sürdürdü.

Siona o derinliklerden geri gelebilir miydi? Leto'nun onda hissettiği yaşamsal tepkiler umutlanmasını sağlıyordu. Siona öyle güçlüydü ki!

Siona akşama doğru uyandı; titreyen bedeni birden sakinleşti ve nefes ritmi değişti. Ansızın gözlerini açtı. Yukarıya, Leto'ya baktıktan sonra hızla *hamaktan* indi ve sırtını dönüp yaklaşık bir saat boyunca ayakta durarak sessizce düşündü.

Moneo da aynı şeyi yapmıştı. Atreidesler için yeni bir davranış tarzıydı bu. Öncekilerden bazıları Leto'ya verip veriştirmişti. Bazıları gözlerini ona dikip tökezleyerek gerilemiş, çakılların üstünde sürünerek ondan kaçmaya çalışmıştı; Leto onları takip etmek zorunda kalmıştı. Bazılarıysa çömelip gözlerini yere dikmişti. Ama hiçbiri ona sırtını dönmemişti. Bu yeni gelişme, Leto'ya umut verici bir alamet gibi geldi.

"Ailemin ne kadar köklü olduğunu anlamaya başladın," dedi.

Siona döndü, ama ona bakmadı; dudaklarını sımsıkı bastırmıştı. Leto onun pek az insanın gerçekten o şekilde paylaştığı bir idraki kabullendiğini görebiliyordu: Çoğulluğu içinde tekil olan Leto, tüm insanlığı ailesi olarak görüyordu.

Siona, "Ormanda arkadaşlarımı kurtarabilirdin," diye suçladı.

"Sen de kurtarabilirdin."

Siona yumruklarını sıkıp şakaklarına bastırarak Leto'ya öfkeyle baktı. "Ama sen *her şeyi* biliyorsun!"

"Siona!"

Siona, "O şekilde öğrenmem şart mıydı?" diye fısıldadı.

Leto suskun kalarak, Siona'yı kendi sorusunu yanıtlamaya zorladı. Siona, Leto'nun temel bilincinin Fremen tarzında işlediğini ve avcının tıpkı o apokaliptik kehanet hayalindeki korkunç makineler gibi, iz bırakan her yaratığı takip edebildiğini anlamalıydı.

Siona, "Altın Yol," diye fısıldadı. "*Hissedebiliyorum.*" Sonra Leto'ya öfkeyle baktı. "Çok zalimce!"

"Sağ kalmak hep zalimce olmuştur."

Siona, "Saklanacak yerleri yoktu," diye fısıldadı. Sonra sesini yükseltti: "Bana ne yaptın?"

"Asi bir Fremen olmaya çalıştın," dedi Leto. "Fremenler çöldeki işaretleri yorumlamakta neredeyse inanılmayacak kadar yetenekliydi. Rüzgârlı havada bile kumdaki silinmeye yüz tutmuş izleri seçebilirlerdi."

Siona'nın vicdan azabı duymaya başladığını gördü; ölü arkadaşlarına dair anılar, Siona'nın bilincinde salınıyordu. Siona birazdan suçluluk duygusuna kapılacak, ardından da Leto'ya kızacaktı; bunu bilen Leto zaman kaybetmeden konuştu: "Sadece seni buraya getirip anlatsam, bana inanır mıydın?"

Siona vicdan azabına yenik düşmek üzereydi. Yüz maskesinin ardındaki ağzını açıp inledi.

"Henüz çölden kurtulmuş sayılmazsın," dedi Leto.

Siona'nın titremesi giderek dindi. İçindeki, Leto'nun harekete geçirdiği Fremen içgüdüleri her zamanki sakinleştirici etkisini gösteriyordu.

"Kurtulacağım," dedi Siona. Leto'yla bakıştı. "Hislerimize bakarak bizi yorumluyorsun, değil mi?"

"Hisler düşünceleri ateşler," dedi Leto. "En ufak tavır değişikliğinin bile duygusal kökenlerini saptayabilirim."

Siona'nın da tıpkı Moneo gibi çıplaklığını korku ve nefretle kabullendiğini gördü. Ama bunun pek önemi yoktu. Leto kâhinlik gücünü kullanarak, önlerinde uzanan zamanı yokladı. Evet, Siona çölden *sağ çıkacaktı*... çünkü kumda, Leto'nun izlerinin yanında onunkiler vardı; ama Leto onun kendisini değil, yalnızca izlerini görüyordu. Ama Siona'nın izlerinin hemen ardında, o âna dek gizli olan şeylerin birden ortaya çıktığını gördü. Kâhin bilincinde Anteac'ın ölüm çığlığı... ve topluca saldırıya geçen Balıklarla Konuşanların sesleri yankılandı!

Malky geliyor, diye düşündü. *Malky ile ben tekrar görüşeceğiz.*

Gözlerini dış dünyaya açınca, Siona'nın hâlâ ona öfkeyle baktığını gördü.

"Senden hâlâ nefret ediyorum!" dedi Siona.

"Yırtıcının gerekli zalimliğinden nefret ediyorsun."

Siona kin ve sevinçle, "Ama bir şey daha gördüm!" dedi. "Benim izimi süremiyorsun!"

"İşte bu yüzden üremelisin... bu özelliğini aktarmalısın."

Leto konuşurken birden yağmur başladı. Bulutların gökyüzünü aniden karartmasıyla neredeyse aynı anda sağanak bastırdı. Leto hava kontrolündeki aksaklığın farkında olsa da, yağmurun ani saldırısı karşısında afalladı. Sareer'de zaman zaman yağmur yağdığını biliyordu, ama bunlar kısa sürerdi; kumun emdiği sular çabucak gözden kaybolurdu. Oluşan birkaç su birikintisi de güneşin belirmesiyle birlikte buharlaşırdı. Çoğu zaman, yağmur damlaları yere düşmezdi bile... çöl yüzeyinin hemen üstündeki, çok sıcak hava tabakasında buharlaşıp rüzgârda savrulurdu; bunlar hayalet yağmurlardı. Ama şimdiki yağmur Leto'yu sırılsıklam etmişti.

Siona hemen yüz maskesini açtı ve yüzünü düşen damlalara doğru, açgözlülükle kaldırdı; yağmurun Leto'ya etkisini fark etmemişti bile.

İlk yağmur damlalarının kumalabalığı teninden içeri sızmasıyla birlikte kasılan Leto acıyla kıvrıldı. Kumalabalığı ve kumsolucanı yönlerinin farklı güdüleri, *acı* kelimesine yeni

bir anlam katmıştı. Kendini parçalanıyormuş gibi hissediyordu. Kumalabalığı yönü suya doğru atılıp onu hapsetmek istiyordu. Kumsolucanı yönüyse suyun ölümcüllüğünü hissediyordu. Vücudunda yağmurun dokunduğu her yerden mavi dumanlar, kıvrılarak yükseliyordu. Vücudunun iç mekanizmaları hakiki baharat özü üretmeye başlamıştı. Su birikintilerinde yatan Leto'nun etrafından mavi dumanlar yükseliyordu. Kıvranıyor ve inliyordu.

Sonunda bulutlar dağıldığında Siona, Leto'nun halini ancak birkaç saniye sonra fark etti.

"Neyin var?"

Leto yanıt verecek halde değildi. Yağmur dinmiş olsa da kayalarda, Leto'nun etrafında ve altında, her yerde hâlâ su vardı. Kaçabileceği hiçbir yer yoktu.

Siona, Leto'nun vücudunun ıslanmış her yerinden yükselen mavi dumanları gördü. "Su yüzünden!"

Leto'nun sağındaki arazi biraz yüksekti; oradaki sular aşağı akmıştı. Leto acıyla oraya doğru süründü; su birikintilerine girdikçe inliyordu. Yükselti, vardığında neredeyse tamamen kurumuştu. Acısı giderek dinen Leto tam karşısında Siona'nın durduğunu fark etti. Siona, Leto için kaygılanır gibi yaparak ağzını aradı.

"Su neden canını yakıyor?"

Canımı yakmak mı? Ne yetersiz bir tabir! Ama Leto, Siona'nın sorularından kaçamazdı. Siona yanıtın peşine düşmesine yetecek kadar çok şey biliyordu artık. Yanıt bulabileceğini biliyordu. Leto kumalabalıklarıyla kumsolucanlarının suyla olan ilişkisini açıkladı. Siona onu sessizce dinledi.

"Ama bana verdiğin sıvı..."

"Baharat tarafından maskelenip engellendiğinden etki etmiyor."

"Peki neden buraya arabasız gelme riskine girdin?"

"Kale'de veya arabadayken Fremen olamazsın."

Siona başıyla onayladı.

Leto onun gözlerine isyan ateşinin geri geldiğini gördü. Siona kendini suçlu ya da muhtaç hissetmiyordu. Artık

Leto'nun Altın Yol'una inanmazlık edemezdi, ama bunun ne önemi vardı ki? Leto'nun yaptığı bütün o zalimlikler affedilemezdi! Siona, Leto'yu reddedebilir, onu akrabası olarak kabul etmeyebilirdi. Zaten Leto ona hiç benzemiyordu, insan bile değildi. Üstelik Siona onu öldürmenin sırrını artık biliyordu! Leto'nun etrafını suyla çevirmek, çölünü yok etmek, Leto'yu acı verici bir hendeğin içinde hareketsiz kılmak yeterliydi! Siona sırtını dönmekle düşüncelerini Leto'dan gizlediğini mi sanıyordu?

Leto *Ne yapabilirim peki?* diye merak etti. *Artık Siona'nın yaşaması gerek, ben de şiddet kullanmamalıyım.*

Artık Siona'nın mizacını az çok bildiğinden, teslim olup kendi düşüncelerine kör bir şekilde gömülmesi ne kolay olurdu. Sadece anılarında yaşama dürtüsü cazipti, ama çocuklarını Altın Yol'a yönelik son tehditten korumak için onlara bir ders daha vermeli, bir kez daha örnek olmalıydı.

Ne acı bir karar! Bene Gesseritlere sempati duydu. Muad'Dib gerçeğiyle yüzleşince yaşadıkları ikilem, şimdi Leto'nun yaşadığının benzeriydi. *Onlar da üreme programlarının nihai hedefine –babama– ulaştılar, ama onu kontrol edemediler.*

Yine sizin işinizi yapacağım, sevgili dostlarım, diye düşündü ve bu teatral tavrına acı acı gülümsememek için kendini zor tuttu.

Nesillere evrimleşmeleri için yeterli zaman verildiğinde, yırtıcılar avlarında sağ kalmaya yönelik adaptasyonlara yol açar; bu adaptasyonlar da döngüsel geribesleme süreciyle yırtıcıda değişiklikler meydana getirir ve bunlar avı tekrar değiştirir... böylece döngü sürer gider. Birçok büyük güç için de aynı şey geçerlidir. Dinleri de böyle güçler arasında sayabilirsiniz.

–Çalıntı Günlükler

"Lordum kızınızın sağ olduğunu size söylememi emretti." Nayla bu mesajı notlar, sayfalar ve iletişim cihazlarıyla kaplı, dağınık çalışma masasında oturan Moneo'ya bakarak, monoton bir sesle iletmişti.

Avuçlarını sıkıca bastıran Moneo ikindi sonu güneşinin masasına, prespapyesinin mücevherli ağacından düşürdüğü uzun gölgeye baktı.

Karşısında hazır olda bekleyen iriyarı Nayla'ya bakmadan, "İkisi de Kale'ye döndüler mi?" diye sordu.

"Evet."

Moneo başını çevirip solundaki pencereden dışarıya baktı, ama ne Sareer'in ufkunda asılı duran karanlığın çakmaktaşını andıran sınırını ne de tüm kumullardan kum taneleri toplayan açgözlü rüzgârı gördü.

"Konuştuğumuz o mesele?" diye sordu.

"Ayarlandı."

"Güzel." Moneo, Nayla'ya gitmesini işaret etti, ama Nayla karşısında durmayı sürdürdü. Şaşıran Moneo, Nayla'nın odaya girmesinden beri ilk kez ona gerçekten odaklandı.

"Bu..." Nayla yutkundu. "...düğüne katılmam şart mı?"

"Lord Leto'nun emri. Orada lazer silahı taşıyan tek kişi sen olacaksın. Bu büyük bir onur."

Nayla hâlâ kımıldamadan duruyordu; Moneo'nun başının yukarısındaki bir noktaya gözlerini dikmiş, öylece bakıyordu.

"Evet?" dedi Moneo.

Nayla fener şeklindeki iri çenesini sıktıktan sonra, "O Tanrı, bense faniyim," dedi. Ardından da topuğunun üstünde dönerek çalışma odasından çıktı.

Moneo iriyarı Balıklarla Konuşan'ın canını neyin sıktığını bir an merak etse de, aklı pusula ibresi gibi tekrar Siona'ya kaydı.

Benim gibi o da hayatta kalmayı başardı. Siona, Altın Yol'un sürdüğünü artık içten içe biliyordu. *Tıpkı benim gibi.* Moneo bunu Siona'yla paylaşmayı anlamsız buluyordu, çünkü kızıyla yakınlaşmasını sağlayacak bir şey değildi. Bir yüktü, Siona'nın asi yönünü kaçınılmaz olarak törpüleyecek bir yüktü. Hiçbir Atreides, Altın Yol'a karşı gelemezdi. Leto bunu engellemişti!

Moneo kendi asilik günlerini hatırladı. Her gece farklı bir yatakta yatar ve hep kaçma ihtiyacı duyardı. Zihnine örümcek ağı gibi yapışmış bu sıkıntı verici anılardan bir türlü kurtulamıyordu.

Siona kafese tıkıldı. Tıpkı benim gibi. Tıpkı zavallı Leto gibi.

Birden çalan gece çanıyla birlikte çalışma odasının ışıklarının yanması, Moneo'nun daldığı düşüncelerden sıyrılmasına yol açtı. Başını eğip masasına baktı... Tanrı İmparator ile Hwi Noree'nin düğününün hazırlıkları hâlâ tamamlanmamıştı. Yapılacak öyle çok iş vardı ki! Sonunda bir çağrı düğmesine basan Moneo, kapıda beliren Balıklarla Konuşan yardımcısına bir bardak su getirmesini, sonra da Duncan Idaho'yu çalışma odasına çağırmasını söyledi.

Kadın hemen su getirdi; bardağı masaya, Moneo'nun sol elinin yanına bıraktı. Kadının uzun parmakları (ut çaldığı belliydi) Moneo'nun dikkatini çekti, ama Moneo başını kaldırıp onun yüzüne bakmadı.

"Idaho'yu çağırması için birini gönderdim," dedi kadın.

Moneo başıyla onaylayıp işine geri döndü. Suyu ancak kadının odadan çıktığını duyduktan sonra içti.

Kimileri yaz kelebeği gibi yaşıyor, diye düşündü. *Bense durmadan i*şlerle boğuşuyorum.

Su tatsızdı. Moneo'nun üstüne rehavet çökmesine, kendini uyuşuk hissetmesine yol açtı. Moneo dışarıya, karanlığa gömülmekte olan Sareer'in göğündeki günbatımı renklerine baktı; bu tanıdık manzarayı normalde güzel bulurdu, oysa şimdi tek düşünebildiği ışığın kendini değiştirmekte bağımsız olduğuydu. *Hiçbir şekilde kontrolümde değil.*

Havanın tamamen kararmasıyla birlikte çalışma odası otomatik olarak daha da aydınlandı; bu aydınlık Moneo'nun zihnini açtı. Kendini Idaho'yla görüşmeye hazır hissediyordu. Bu seferkine, yapması gereken şeyleri çabucak öğretmeliydi.

Moneo'nun kapısı açıldı ve az önceki Balıklarla Konuşan belirdi. "Yemeğinizi şimdi mi yersiniz?"

"Sonra." Kadın gidecekken Moneo elini kaldırdı. "Kapı açık kalsın."

Kadın kaşlarını çattı.

"Müzik çalışabilirsin," dedi Moneo. "Dinlemek istiyorum."

Kadın gülümseyince neredeyse çocuksu, toparlak yüzü aydınlandı. Dönüp giderken hâlâ gülümsüyordu.

Moneo az sonra dışarıdan *biwa* udu sesleri gelmeye başladığını duydu. Evet, o genç kadın yetenekliydi. Bas telleri çatıyı döven yağmur damlaları gibiydi, orta tellerse sanki bir şeyler fısıldıyordu. Kadın ileride balisete geçebilirdi belki. Moneo onun çaldığı şarkıyı biliyordu: Çöl nedir bilinmeyen, çok uzak bir gezegenin boğuk uğultulu güz rüzgârlarını yâd eden bir şarkıydı. O müzik hüzünlü, acılı, ama muhteşemdi.

Moneo *Kafese tıkılmışların* çığlığı, diye düşündü. Özgürlüğün anısı. Bu düşünceyi tuhaf buldu. Özgürlük daima isyanla mı elde edilirdi?

Ut sesi kesildi. Fısıltılar geldi. Idaho çalışma odasına girdi.

Moneo onun odaya girmesini seyretti. Işık oyunu sebebiyle Idaho'nun yüzü, göz kısımları oyulmuş ve kaşları çatık bir maske gibi görünüyordu. Idaho teklifsizce gelip Moneo'nun karşısına oturunca bu yanılsama kayboldu. *Sıradan bir Duncan işte.* Idaho üstünü değiştirmiş, rütbe işaretsiz, sade bir siyah üniforma giymişti.

"Kendime tuhaf bir soru sorup duruyorum," dedi Idaho. "Beni çağırmana sevindim. Bu soruyu sana da sormak istiyorum. Benden öncekinin öğrenmediği şey neydi Moneo?"

Şaşkınlıktan donakalan Moneo dikeldi. Duncanlardan beklenmeyecek bir soruydu bu! Tleilaxlılar bu seferkinde oynama yapmış olabilir miydi?

Moneo, "Bunu neden soruyorsun?" diye sordu.

"Bir Fremen gibi düşünüyorum."

"Sen Fremen değildin."

"Sandığından fazla Fremen'im. Bir zamanlar Naib Stilgar muhtemelen Fremen olarak doğduğumu, ama bunu ancak Dune'a gelince anladığımı söylemişti."

"Fremen gibi düşününce ne oluyor?"

"Birlikte ölmek istemeyeceğin kişilerle asla arkadaşlık etmemen gerektiğini hatırlıyorsun."

Moneo ellerini masasına koydu. Idaho kurt gibi gülümsedi.

Moneo, "Öyleyse burada ne işin var?" diye sordu.

"Arkadaş olunabilecek biri olduğunu düşünüyorum Moneo. Leto'nun seni en yakın dostu olarak seçmesinin sebebini de merak ediyorum."

"Sınavı geçtim."

"Kızının geçtiği sınavı mı?"

Döndüklerinden haberi var demek. Bazı Balıklarla Konuşanlar Duncan'a haber yetiştiriyor olmalıydı... veya belki de Tanrı İmparator onu çağırıp... *Hayır, öyle olsa duyardım.*

"Sınav her seferinde farklıdır," dedi Moneo. "Ben yalnızca bir torba yiyecek ve küçük bir şişe baharat özüyle, labirent gibi bir mağaraya tek başıma girmek zorunda kalmıştım."

"Hangisini seçtin?"

"Ne? Ha... sen de sınanırsan öğrenirsin."

"Tanımadığım bir Leto var," dedi Idaho.

"Bunu söylemedim mi?"

"Senin de tanımadığın bir Leto var," dedi Idaho.

"Çünkü bu evrende gelmiş geçmiş en yalnız insan o," dedi Moneo.

"Böyle duygusal laflara karnım tok; ona sempati duymamı sağlamaya çalışma," dedi Idaho.

"Duygusal laflar, evet. Çok güzel." Moneo başıyla onayladı. "Tanrı İmparator'un ruh halleri nehir gibidir... yoluna bir engel çıkmadığı sürece sakindir, ama en ufak engel karşısında azgınlaşıp köpürüverir. Engellenmekten hiç hoşlanmaz."

Idaho aydınlık çalışma odasında etrafına bakındıktan sonra pencereden dışarıya, karanlığa baktı; yatağı değiştirilmiş *Idaho* Nehri oralarda bir yerdeydi. Tekrar Moneo'ya odaklanan Idaho, "Nehirler hakkında ne bilirsin?" diye sordu.

"Gençliğimde Lord Leto için yolculuklar yapardım. Hatta bir nehirde kayıkla giderek canımı tehlikeye attım, bir keresinde de kıyısı görünmeyen bir denizde."

Moneo konuşurken Lord Leto'yla ilgili derin bir gerçeğe dair bir ipucunun eşiğine geldiğini hissetti. Çok uzak bir gezegendeki, baştan uca kat ettiği bir denizi düşünmeye daldı. O yolculuğun ilk akşamında fırtına çıkmıştı; geminin içlerinde bir yerden de "*sug-sug-sug-sug-sug*" diye, sinir bozucu bir makine sesi geliyordu. Moneo güvertede, kaptanın yanında durmuştu. Dikkatini motor sesinden alamamıştı; zihni etrafında dağı andırır şekilde kabarıp duran yeşilli siyahlı dalgalar gibi, o sese tekrar tekrar odaklanmıştı. Dalgalarla birlikte havalanan gemi her düşüşünde suları yarıyor, sanki denizi yumrukluyordu. O çılgınca hareketlilik, o sarsıntılı yükselip alçalmalar sırasında Moneo sırılsıklam olmuştu! Dizginlediği korkusu ciğerlerini ağrıtmıştı. Geminin sarsıntısı, onları yutmaya çalışan deniz... saatlerce ardı arkası kesilmeyen ve gemiye çarpınca patlayan vahşi dalgalar, güvertelerden dökülen beyaz köpüklü sular, sonra bir başka deniz ve bir başka deniz daha...

Bütün bunlar Tanrı İmparator'a dair bir ipucuydu.

O hem fırtına hem de gemi.

Moneo çalışma odasının soğuk ışığında, masanın diğer tarafında oturan Idaho'ya odaklandı. Adamın kılı bile kıpırdamıyordu, ama gözlerinde açlık vardı.

"Diğer Duncan Idahoların öğrenemediği şeyi öğrenmeme yardım etmeyeceksin yani," dedi Idaho.

"Edeceğim."

"Öyleyse söyle: Asla öğrenemediğim şey nedir?"

"Güvenmek."

Masayı iterek geriye kayan Idaho, Moneo'ya öfkeyle baktı. Sert ve hırıltılı bir sesle konuştu: "Bence fazla bile güvendim."

Moneo istifini bozmadı. "Ama nasıl güveniyorsun?"

"Ne demek istiyorsun?"

Moneo ellerini kucağına koydu. "Adalet anlayışın için savaşıp ölebilecek erkeklerle arkadaşlık etmeyi seçiyorsun. Erkeksilik imajını destekleyecek kadınlar seçiyorsun. İyi niyetten kaynaklanan farklılıklara tahammülün yok."

Moneo'nun çalışma odasının kapı eşiğinde bir şey hareket etti. Moneo başını kaldırınca, Siona'nın içeri girdiğini gördü. Siona elini beline koyarak öylece durdu.

"Bakıyorum da eski numaralarından vazgeçmemişsin baba."

Idaho hızla dönüp Siona'ya baktı.

Siona'yı süzen Moneo, onda değişim belirtileri aradı. Siona yıkanmış ve temiz, sarılı siyahlı bir Balıklarla Konuşan komutan üniforması giymişti; ama çölde çektikleri, yüzünden ve ellerinden anlaşılıyordu. Kilo vermiş, elmacık kemikleri çıkmıştı. Dudaklarındaki merhem, çatlakları pek gizlemiyordu. El damarları şişmişti. Gözleri epey ihtiyarlamış gibi görünüyordu, yüzünde de büyük acılar çekmiş birinin ifadesi vardı.

"İkinizi dinliyordum," dedi Siona. Elini belinden indirip odanın içine yürüdü. "Hangi yüzle iyi niyetten bahsediyorsun baba?"

Idaho, Siona'nın üniformasını fark etmişti. Dudaklarını

büzerek şöyle düşündü: *Balıklarla Konuşan komutanı mı olmuş? Siona?*

"Öfkeni anlıyorum," dedi Moneo. "Bir zamanlar ben de aynı hisse kapılmıştım."

"Gerçekten mi?" Siona kendisini incelemeyi sürdüren Idaho'nun hemen yanında durdu.

"Seni sağ gördüğüme çok sevindim," dedi Moneo.

"Tanrı İmparator'un hizmetine sağ salim girmem seni nasıl da memnun etmiştir," dedi Siona. "Çocuk sahibi olmak için epey beklemiştin, ama bak... nasıl başarılıyım!" Siona yavaşça dönerek üniformasını gösterdi. "Balıklarla Konuşan komutanıyım. Gerçi emrimde tek bir asker var, ama olsun... yine de komutanım."

Moneo kendini soğuk ve profesyonel bir sesle konuşmaya zorladı: "Otur."

"Ayakta durmayı yeğlerim." Siona, Idaho'nun yukarıya çevrili yüzüne tepeden baktı. "Ahhh, Duncan Idaho, müstakbel eşim. Bunu ilginç bulmuyor musun Duncan? Lord Leto ileride Balıklarla Konuşanların komuta yapısına *dahil edileceğimi* söyledi. Şimdilik tek bir yardımcım var. Nayla'yı tanır mısın Duncan?"

Idaho başıyla onayladı.

"Sahi mi? Ama ben *tanımıyormuşum* galiba." Siona bakışlarını Moneo'ya çevirdi. "Onu tanıyor muyum baba?"

Moneo omuz silkti.

"Ama güvenmekten bahsediyordun baba. Kudretli bakanımız Moneo kime güveniyor?"

Idaho bu sözlerin başyaver üzerindeki etkisini görmek için dönüp ona baktı. Adamın hislerini bastırdığı yüzünden belliydi. *Öfke mi? Hayır... başka bir şey.*

"Tanrı İmparator'a güveniyorum," dedi Moneo. "Size onun arzularını iletmek için buradayım... ikinizin de bundan bir şeyler öğreneceğinizi umuyorum."

Siona alaycı bir sesle, "*Arzuları* ha!" dedi. "Duyuyor musun Duncan? Tanrı İmparator'un emirleri artık *arzulara* dönüşmüş."

"Beni karıştırma," dedi Idaho. "Pek seçme şansımız olmadığını biliyorum."

"Seçme şansınız her zaman var," dedi Moneo.

"Onu dinleme," dedi Siona. "Ne numaracıdır o. Birbirimizin kollarına atılıp babamın benzerlerini üretmemizi bekliyorlar. Çocukların babam gibi olacak!"

Moneo'nun benzi attı. Çalışma masasının kenarlarını kavrayarak öne eğildi. "İkiniz de aptalsınız! Ama yine de sizi kurtarmaya çalışacağım. Direnseniz bile, sizi kurtarmaya çalışacağım."

Moneo'nun yanaklarının titrediğini gören Idaho, adamın gözlerindeki delici bakıştan tuhaf bir şekilde etkilendiğini hissetti. "Leto'nun damızlık aygırı değilim, ama seni dinleyeceğim."

"Hep hata yapıyorsun," dedi Siona.

"Sus kadın," dedi Idaho.

Siona öfkeyle Idaho'nun başının tepesine baktı. "Benimle düzgün konuş, yoksa boynunu ayaklarına dolayıveririm!"

Kaskatı kesilen Idaho, Siona'ya doğru dönecek oldu.

Yüzünü ekşiten Moneo, Idaho'ya yerinde kalmasını işaret etti. "Seni uyarıyorum Duncan... korkarım dediğini yapabilir. Onu ben bile yenemem, ki sen bana saldırmaya kalktığında ne olduğunu hatırlıyorsun, değil mi?"

Idaho hızlı, derin bir nefes alıp yavaşça verdi. "Ne diyeceksen de."

Siona, Moneo'nun masasının kenarına oturup ikisine de tepeden baktı. "Aferin," dedi. "Bırak konuşsun, ama onu sakın dinleme."

Idaho dudaklarını sımsıkı bastırdı.

Moneo masasının kenarlarını bıraktı. Arkasına yaslanıp Idaho'yla Siona'ya baktı. "Tanrı İmparator ile Hwi Noree'nin düğün törenlerinin hazırlıklarını tamamlamak üzereyim. Şenlikler sırasında ikinizin de ayak altından çekilmenizi istiyorum."

Siona babasına sorgulayan bir bakış attı. "Senin fikrin mi, yoksa onun mu?" diye sordu.

Moneo, kızının öfkeli bakışları karşısında gözlerini kaçırmadan, "Benim!" dedi. "Senin hiç onur ve görev anlayışın yok mu? Lord Leto'yla zaman geçirmek sana hiçbir şey öğretmedi mi?"

"Ah, senin öğrendiklerini öğrendim baba. Ayrıca ona söz verdim ve sözümü tutacağım."

"Yani Balıklarla Konuşanların komutanı olacak mısın?"

"Leto bana *güvenirse* evet. O hep senden çok daha kurnazdı baba... bunu biliyorsun."

Idaho, "Bizi nereye göndereceksin?" diye sordu.

"Gitmeyi kabul edersek," dedi Siona.

"Sareer'in sınırında Müze Fremenlerinin küçük bir köyü var," dedi Moneo. "Köyün adı Tuono. Nispeten güzel bir yer. Duvar'ın gölgesinde; Duvar'ın o kısmının hemen ardından da nehir geçiyor. Köyde bir kuyu var; yemekleri de güzel."

Idaho *Tuono mu?* diye düşündü. Bu tanıdık bir isimdi sanki. "Tabr Siyeçi'ne giden yolda Tuono Havzası vardı," dedi.

"Geceleri de uzundur ve gece hayatı yoktur," dedi Siona.

Idaho, Siona'ya ters ters baktı. Siona aynı şekilde karşılık verdi. "Leto üretmemizi ve Solucan'ın tatmin olmasını istiyor," dedi. "Karnımın bebeklerle dolmasını istiyor; çarpıtabileceği yeni hayatlar istiyor. Ama bunu yapmaktansa onu gebertirim!"

Idaho yüzünde şaşkın bir ifadeyle Moneo'ya döndü. "Ya gitmeyi reddedersek?"

"Bence gideceksiniz," dedi Moneo.

Siona'nın dudakları titredi. "Duncan, sen o küçük çöl köylerini hiç görmüş müydün? Son derece konforsuz ve..."

"Tabur Köyü'nü gördüm," dedi Idaho.

"Tuono'nun yanında orası metropol gibi kalır eminim. Tanrı İmparator'umuz kerpiç kulübede gerdeğe girmek istemez! Tuono ise kerpiç kulübelerden ibaret, her türlü konfordan yoksun bir yerdir; orijinal Fremen köylerine olabildiğince benzetilmiştir."

Idaho gözlerini Moneo'dan ayırmadan konuştu: "Fremenler kerpiç kulübelerde yaşamazdı."

Siona horgörüyle, "İnanç oyunlarını nerede oynadıkları kimin umurunda?" dedi.

Idaho, Moneo'ya bakmayı sürdürerek, "Gerçek Fremenler tek bir şeye inanırdı: Kişisel dürüstlüğe," dedi. "Beni rahatlıktan çok dürüstlük ilgilendiriyor."

Siona sertçe, "Seni rahatlatmamı bekleme sakın!" dedi.

"Senden hiçbir şey beklemiyorum," dedi Idaho. "Bu Tuono'ya ne zaman gideceğiz Moneo?"

Siona, "Gidecek misin?" diye sordu.

"Babanın iyiliğine uygun şekilde karşılık vermeyi düşünüyorum," dedi Idaho.

"İyilik mi!" Siona bakışlarını Idaho'dan Moneo'ya çevirdi.

"Hemen yola çıkacaksınız," dedi Moneo. "Nayla'nın komutasındaki bir Balıklarla Konuşan bölüğünü yanınıza vereceğim; hem sizi yolda korurlar hem de Tuono'da emrinizde olurlar."

Siona, "Nayla mı?" diye sordu. "Sahi mi? Nayla orada bizimle mi kalacak?"

"Düğün gününe kadar."

Siona başını yavaşça sallayarak onayladı. "Öyleyse kabul ediyoruz."

Idaho sertçe, "Kendi adına konuş!" dedi.

Siona gülümsedi. "Pardon. Yüce Duncan Idaho'nun o ilkel garnizonda bana elini bile sürmeden eşlik etmesini rica edebilir miyim?"

Idaho kaşlarının altından Siona'ya baktı. "Elimi nereye süreceğimi merak etme sen." Moneo'ya baktı. "Bana iyilik mi yapıyorsun Moneo? Beni bu yüzden mi gönderiyorsun?"

"Güven meselesi," dedi Siona. "Kime güveniyor sence?"

Idaho ısrarla, "Kızınla gitmek zorunda mıyım?" diye sordu.

Siona ayağa kalktı. "Kabul etmesek bile askerler elimizi kolumuzu bağlayıp bizi zorla götürür. Babamın yüz ifadesinden belli."

"Yani aslında seçme şansım yok," dedi Idaho.

"Herkes gibi senin de seçme şansın var," dedi Siona. "Ya şimdi ölürsün, ya sonra."

Idaho, Moneo'ya bakmayı sürdürdü. "Asıl niyetin ne Moneo? Merakımı gidermeyecek misin?"

"Başka hiçbir şey fayda etmediğinde merak nice insanın hayatta kalmasını sağlamıştır," dedi Moneo. "Ben de senin hayatta kalmanı sağlamaya çalışıyorum Duncan. Bunu daha önce hiç yapmamıştım."

Eskiden Dune'un tamamını kaplayan çölün tozlarının atmosferden ayrılıp toprak ve suda hapsolması yaklaşık bin yıl aldı. Kumsavuran olarak bilinen rüzgârlar iki bin beş yüz yıldır Arrakis'te görülmüyor. O fırtınalardan her birinin rüzgârları yirmi milyar ton tozu savurarak taşıyabilirdi. Öyle zamanlarda gökyüzü genellikle gümüşiye bürünürdü. Fremenler, "Çöl deriyi yarıp açarak altında ne yattığını gösteren bir cerrahtır," derdi. Gezegenin ve halkın katmanları vardı. Bunlar görülebilirdi. Sareer'im geçmişin hafif bir yankısı sadece. Günümüzde ben kumsavuran olmalıyım.

–Çalıntı Günlükler

"Onları bana danışmadan Tuono'ya mı gönderdin? Beni şaşırtıyorsun Moneo! Böyle başına buyruk hareket etmeyeli uzun zaman olmuştu."

Yeraltı mezarlığının loş merkezinde, Leto'dan on adım ötede, başı eğik duran Moneo titrememek için elinden geleni yapıyordu... ama bu çabasının bile Tanrı İmparator tarafından görülüp yorumlanabileceğinin farkındaydı. Vakit gece yarısına yakındı. Leto başyaverini bu saate kadar bekletmişti.

"Umarım Lordumu kızdırmamışımdır," dedi Moneo.

"Beni eğlendirdin, ama buna sevinme. Son zamanlarda komik şeyleri üzücü şeylerden ayırt edemez oldum."

Moneo, "Beni bağışlayın Lordum," diye fısıldadı.

"Neden bağışlanmak istiyorsun ki? İlla yargılanmak zorunda mısın? Evrenin sadece *var olsa* olmaz mı?"

Moneo gözlerini kaldırıp, deri katmanlarıyla çevrili o korkunç yüze baktı. *O hem gemi hem de fırtına. Tek başına var olan günbatımı.* Moneo artık korkunç ifşaların eşiğinde olduğunu hissediyordu. Tanrı İmparator'un delici, yakıcı bakışla-

rı onun içini okuyor, yokluyordu. "Benden istediğiniz nedir Lordum?"

"Kendine inanmanı istiyorum."

İçinde patlama olacakmış gibi hisseden Moneo konuştu: "Öyleyse size danışmadan..."

"Nasıl da bilgece davranmışsın Moneo! Başkalarına hükmetmek isteyen küçük ruhlar ilk önce onların özgüvenini yıkar."

Moneo bu sözleri duyunca sarsıldı. Leto'nun hem suçladığını hem de itirafta bulunduğunu hissediyordu. Korkunç, ama son derece cazip bir şeyle kurduğu bağın zayıfladığını hissediyordu. Bağı yeniden güçlendirecek sözler bulmaya çalıştı, ama aklına bir şey gelmiyordu. Belki Tanrı İmparator'a sorarsa...

"Lordum, bir konuda fikrinizi öğrenmek..."

"Fikirlerim söylenir söylenmez yok olur!"

Leto başını eğerek, önünde duran Moneo'ya baktı. Başyaverin metronomu andıran yüzündeki, şahin gagası gibi kıvrık Atreides burnunun yukarısındaki gözleri ne tuhaf görünüyordu. Moneo o ritmik nabız atışını duyuyor muydu: Malky geliyor! Malky geliyor! Malky geliyor!?

Moneo acıyla haykırmak istiyordu. Hissettiği şey... tamamen kaybolmuştu! Ağzını elleriyle örttü.

Leto, "Senin dünyan iki boyutlu bir kum saati," diye suçladı. "Neden kumun akışını engellemeye çalışıyorsun?"

Moneo ellerini indirip iç geçirdi. "Düğün hazırlıklarını anlatmamı ister misiniz Lordum?"

"Canımı sıkma! Hwi nerede?"

"Balıklarla Konuşanlar onu hazırlıyor..."

"Düğün hazırlıkları konusunda ona danıştın mı?"

"Evet Lordum."

"Onayladı mı?"

"Evet Lordum, ama beni etkinliklerin niteliğinden çok niceliğine değer vermekle suçladı."

"Ne harika bir insan, değil mi Moneo? Balıklarla Konuşanlar arasındaki huzursuzluğun farkında mı?"

"Sanırım evet Lordum."

"Evlenecek olmam hoşlarına gitmiyor."

"Duncan'ı da işte bu yüzden uzaklaştırdım Lordum."

"Elbette, Siona'yı da onunla birlikte..."

"Lordum, Siona'yı sınadığınızı biliyorum ve o..."

"Siona, Altın Yol'u en az senin kadar derinden hissediyor Moneo."

"Öyleyse neden ondan korkuyorum Lordum?"

"Çünkü sen mantığı her şeyden önde tutuyorsun."

"Ama korkumun sebebini bilmiyorum!"

Leto gülümsedi. Uçsuz bucaksız bir küvette köpüklerle oynamak gibiydi bu. Moneo'nun hisleri, sadece bu sahnede sergilenen mükemmel bir oyundu. Moneo sahnenin kenarında yürüyor, ama onu hiç görmüyordu!

Leto, "Moneo, neden olayların genel akışı içinde bazılarını soyutlamakta ısrar ediyorsun?" diye sordu. "Bir tayfa baktığın zaman, bir rengin diğerlerinden baskın olmasını mı arzularsın?"

"Lordum, dediklerinizi anlamıyorum!"

Gözlerini kapayan Leto geçmişte bu çığlığı sayısız kez duyduğunu hatırladı. O simalar ayrılamayacak kadar iç içe geçmiş haldeydi. Leto onları aklından çıkarmak için gözlerini açtı.

"Renkleri görecek bir insan hayatta olduğu sürece, sen ölsen bile onlar doğrusal bir ölümle karşılaşmayacaktır Moneo."

"Neden renklerden bahsediyorsunuz Lordum?"

"Süreklilikten, sona ermemekten ve Altın Yol'dan bahsediyorum."

"Ama siz, bizim göremediğimiz şeyleri görüyorsunuz Lordum!"

"Çünkü görmeyi reddediyorsunuz!"

Moneo çenesini göğsüne indirdi. "Lordum, hepimizden çok daha fazla evrim geçirdiğinizi biliyorum. Zaten bu yüzden size tapıyoruz ve..."

"Canın cehenneme Moneo!"

Moneo hemen başını kaldırıp Leto'ya dehşetle bakakaldı.

"Uygarlıklar, sahip oldukları güçler dinlerini geri planda bıraktığında çöker!" dedi Leto. "Bunu neden anlamıyorsun? Hwi anlıyor."

"O Ixli Lordum. Belki bu..."

"O bir Balıklarla Konuşan! Bana hizmet etmek için doğdu ve yetiştirildi. Hayır!" Moneo konuşacak olunca, Leto küçük elini kaldırarak onu susturdu. "Balıklarla Konuşanlar huzursuz, çünkü onlara zevcelerim diyorum ve şimdi Siaynoq eğitimi almamış, ama bu işi onlardan iyi beceren bir yabancıyı görmek hoşlarına gitmiyor."

"Bu nasıl olabilir Lordum? Sizin Balıklarla..."

"Sen ne diyorsun? Hepimiz doğarken kim olduğumuzu ve ne yapmamız gerektiğini biliriz."

Moneo ağzını açtı, ama bir şey demeden kapadı.

"Küçük çocuklar bilir," dedi Leto. "Ama yetişkinler tarafından kafaları karıştırılınca, bu bilgiyi kendilerinden bile saklar hale gelirler. Moneo! Kendini hatırla!"

Moneo güçlükle, "Yapamıyorum Lordum!" dedi. Istırapla titriyordu. "Sizin güçlerinize, bilginize sahip değilim."

"Yeter!"

Moneo sustu. Tir tir titriyordu.

Leto yatıştırıcı bir sesle, "Tamam Moneo," dedi. "Fazla üstüne geldim, yorgun olduğunu da görebiliyorum."

Moneo'nun titremesi giderek geçti. Derin nefes almaya başladı.

"Fremen düğünümde bazı değişiklikler olacak," dedi Leto. "Ablam Ganimet'in su halkalarını kullanmayacağız. Anneminkileri kullanacağız."

"Leydi Chani'ninkileri mi Lordum? Ama onun halkaları nerede ki?"

Leto loşlukta gövdesini hafifçe döndürüp, solundaki iki geniş koridorun kesiştiği yeri gösterdi; orada Arrakis'te yaşamış ilk Atreideslerin mezarları vardı. "Mezarında, ilk nişte. O halkaları alıp düğüne getireceksin Moneo."

Moneo loş mezarlıkta gösterilen yere baktı. "Lordum... bu şey olmaz mı... ölüye saygısızlık..."

"İçimde kimlerin yaşadığını unutuyorsun Moneo," diyen Leto, Chani'nin sesiylei "Su halkalarımla canımın istediğini yaparım!" diye ekledi.

Moneo sindi. "Peki Lordum. Tabur Köyü'ne giderken onları yanıma alı..."

Leto kendi sesiyle, "Tabur Köyü mü?" diye sordu. "Ama fikrimi değiştirdim. Tuono Köyü'nde evleneceğiz!"

Çoğu uygarlık korkaklık üstüne kuruludur. Korkaklığı öğreterek insanları uygarlaştırmak öyle kolaydır ki. Cesarete yönelten standartların çıtası alçaltılır. İnsanların iradesi kısıtlanır. İnsanların arzuları kontrol altına alınır. Ufuklara çit çekilir. Her hareket için kanun koyulur. Kaosun varlığı inkâr edilir. Çocuklara yavaş nefes almaları bile öğretilir. İnsanlar ehlileştirilir.

–Çalıntı Günlükler

Idaho, Tuono Köyü'nü ilk kez yakından görünce dehşete kapıldı. Fremenlerin yurdu *burası* mıydı?

Balıklarla Konuşanlar birliği şafakta Idaho'yla Siona'yı büyük bir ornitoptere bindirerek, daha küçük iki koruma gemisi eşliğinde yola çıkarmıştı. Yaklaşık üç saatlik, yavaş bir yolculuk yapmışlardı. Köyün bir kilometre ötesindeki, düz ve yuvarlak bir plastaş hangara inmişlerdi; burayla köy arasında uzanan eski kumullar, cılız otlarla ve tek tük çalılarla şekillendirilmişti. Köye inerlerken, oranın hemen ardında yükselen duvar giderek büyür, köy de giderek ufalır gibi görünüyordu.

Muhafızlar topterleri basık hangara sokarken Nayla açıklama yapmıştı: "Müze Fremenleri genellikle gezegendışı teknolojilerden uzak tutulur... kirlenmesinler diye." Askerlerden biri, geldiklerini bildirmek için koşarak Tuono'ya gitmişti.

Siona uçuş sırasında suskun kalmış ve Nayla'yı gizliden gizliye süzüp durmuştu.

Sabah aydınlığında kumulların arasında yürürlerken, Idaho eski günlere döndüğünü hayal etmeye çalışmıştı. Ekinlerin arasında kumlar, kumulların arasındaki vadilerde de kavrulup çatlamış toprak, sararmış otlar ve cılız çalılar görülüyordu. Gökyüzünde kanatlarını iyice açmış üç akbaba tur-

lamaktaydı; Fremenler buna "*arama* süzülüşü" derdi. Idaho yanında yürüyen Siona'ya bunu açıklamaya çalışmıştı. O leş yiyiciler yalnızca alçalmaya başladıklarında tehlikeli olurdu.

Siona soğuk bir sesle, "Akbabalar hakkında bilgilendirildim," demişti.

Idaho onun üst dudağındaki teri fark etmişti. Etraflarını sarmış askerlerden baharatlı ter kokusu geliyordu.

Idaho'nun hayal gücü, geçmişle şimdiki zaman arasındaki farklılıkları silebilecek kadar güçlü değildi. Üzerlerindeki damıtıcı-giysiler, vücut suyunu etkili şekilde toplamaktan çok gösteri amaçlı üretilmişti. Gerçek bir Fremen asla bu giysilere güvenmez, canını emanet etmezdi... burada, civarda su olduğu kokusundan anlaşılan bu yerde bile. Nayla'nın Balıklarla Konuşan askerleri, Fremenler gibi sessiz de yürümüyordu. Çocuk gibi, durmadan çene çalıyorlardı.

Duncan'ın yanında yürüyen Siona içine kapanmıştı; askerlerin birkaç adım önünde, sert adımlarla yürüyen Nayla'nın geniş ve kaslı sırtına sık sık, somurtarak bakıyordu.

Idaho *Bu iki kadının arasında ne var?* diye merak etti. Nayla kendini Siona'ya adamış gibiydi; onun bir dediğini iki etmiyor, ne derse yapıyordu... ama bir yandan da, Tuono Köyü'ne gelmelerine yol açan emirleri harfiyen uygulamakta kararlıydı. Yine de Siona'ya hürmet ediyor, ona "Komutanım" diyordu. Bu ikisinin arasında derin bir şeyler vardı... Nayla'ya huşu ve korku duyduran bir şeyler.

Nihayet köye ve arkasında yükselen sarp duvara inen bir yokuşa ulaştılar. Havadan bakıldığında Tuono, duvarın gölgesinin hemen dışında ışıldayan bir dikdörtgen kümesi gibi görünmüştü. Bu kadar yakından bakıldığındaysa aslında yalnızca döküntü barakalar öbeği olduğu görülüyordu; köyün süslenmeye çalışılması, iyice sefil görünmesine yol açmıştı. Binaların duvarlarında ışıldayan mineral ve metal parçaları, kıvrımlı tasarımları öne çıkarıyordu. En büyük binanın tepesindeki metal direkte eski bir yeşil sancak dalgalanıyordu. Ara ara esen hafif rüzgâr, Idaho'nun burnuna çöplerin ve kapatılmamış lağım çukurlarının kokusunu getiriyordu. Köyün

tek tük bitki ekilmiş kumların arasında uzanan ana sokağı, taşları kırılmış halde son buluyordu.

Yeşil sancaklı binanın yanında dikilen, cüppeli karşılama heyeti yanlarında Nayla'nın önden gönderdiği Balıklarla Konuşan ulağıyla birlikte onları hevesle beklemekteydi. Idaho heyette sekiz adam saydı; hepsi de otantik görünen koyu kahverengi Fremen cüppeleri giymişlerdi. Birinin kukuletasının altından yeşil bandanası görülüyordu; o Naib olmalıydı. Bir kenarda çocuklar ellerinde çiçeklerle beklemekteydi. Arka plandaki yan sokaklarda, siyah kukuletalı kadınlar olanları izliyordu. Idaho bu sahnenin tamamını iç karartıcı buldu.

"Şu işi halledip kurtulalım," dedi Siona.

Nayla başıyla onaylayarak yokuştan aşağıya, sokağa indi. Siona'yla Idaho, onu birkaç adım geriden takip ettiler. Askerler peşlerinden geldi; artık susmuşlardı ve meraklarını gizlemeden etrafa bakınıyorlardı.

Nayla heyete yaklaşırken, yeşil bandanalı adam öne çıktı ve eğilerek selam verdi. İhtiyar gibi hareket ediyordu, ama Idaho onun aslında orta yaşlı olduğunu gördü; adamın yanakları kırışıksız ve pürüzsüzdü, düğme burnunda da solunum filtresi tüpü izleri yoktu. Hele gözleri! O gözlerde, baharat bağımlılığını gösteren masmavi renkten eser yoktu. Bu adamın gözleri kahverengiydi. Kahverengi gözlü bir Fremen!

Nayla gelip tam karşısında durduğunda adam "Adım Garun," dedi. "Buranın Naibiyim. Bir Fremen olarak size Tuono'ya hoş geldiniz diyorum."

Nayla hemen arkasında duran Siona'yla Idaho'yu omzunun üstünden gösterdi. "Misafirlerinizin kalacağı yer hazırlandı mı?"

"Biz Fremenler konukseverliğimizle tanınırız," dedi Garun. "Her şey hazır."

Idaho köyün pis kokularını alıyor ve seslerini duyuyordu. Sağındaki sancaklı binanın açık pencerelerinden içeri baktı. Oradaki Atreides sancağı mıydı? Idaho pencerelerden birinin ardında basık bir konferans salonu ve bu salonun diğer

ucunda küçük bir platform gördü. Sıra sıra sandalyeler ve yerde vişneçürüğü rengi bir halı gördü. Burası turistlerin eğlendirildiği bir tiyatroya benziyordu.

Idaho ayak sesleri duyunca tekrar Garun'a odaklandı. Heyetin etrafından dolanarak yaklaşan çocuklar, kirli ellerinde tuttukları parlak kırmızı çiçekleri uzatıyordu. Çiçekler solmuştu.

Siona'nın Balıklarla Konuşanların komutanı olduğunu altın rengi biyeli üniformasından anlayan Garun, onunla konuşmayı seçti.

"Fremen ayinlerimizden bir gösteri sergilememizi ister misiniz?" diye sordu. "Belki müzik istersiniz? Veya dans?"

Nayla çocuklardan birinden aldığı çiçek demetini koklayınca hapşırdı.

Bir başka yumurcak gözlerini fal taşı gibi açarak Siona'ya çiçekler uzattı. Siona çocuğa bakmadan çiçekleri aldı. Idaho ise kendisine yaklaşan çocuklara uzak durmalarını işaret etti. Çocuklar duraksayıp ona baktıktan sonra yanından geçerek diğer askerlere doğru koştular.

Garun, Idaho'ya, "Üç beş kuruş verirseniz rahatsız etmezler," dedi.

Idaho sarsıldı. Fremen çocukları artık böyle mi yetiştiriliyordu?

Tekrar Siona'ya odaklanan Garun, köy hakkında bilgi vermeye başladı. Nayla da dinliyordu.

Idaho sokakta yürüyerek onlardan uzaklaşırken, göz göze geldiği insanların bakışlarını kaçırdıklarını fark etti. Binaların duvarlarındaki yüzeysel süslemeler hiç hoşuna gitmemişti; hiçbiri buranın sefaletini gizlemiyordu. Konferans salonunun açık kapısından içeri baktı. Tuono'da hayat zordu besbelli... solmuş çiçeklerden ve Garun'un sesindeki itaatkârlıktan anlaşılıyordu bu. Başka bir çağda ve gezegende olsalar, bu köyün sokaklarında eşekler gezinir ve bellerine kemer niyetine ip bağlamış köylüler para dilenirdi. Idaho, Garun'un dilenci gibi konuştuğunu duyuyordu. Bunlar Fremen değildi! Bu zavallı yaratıklar bazı yönlerini benimsedikleri kadim bir yaşam tar-

zının kıyısında, sefalet içinde yaşıyordu. Üstelik o yitik gerçeklikten giderek daha fazla uzaklaşmaktaydılar. Leto burada ne yaratmıştı böyle? Her şeylerini yitirmiş gibi görünen bu *Müze* Fremenleri yoksul bir hayat sürmekten ve anlamadıkları, hatta doğru düzgün telaffuz bile edemedikleri eski sözcükleri tekrarlamaktan başka bir şey yapmıyordu!

Idaho Siona'nın yanına döndüğünde, Garun'un kahverengi cüppesinin kesimini inceledi; cüppe fazla kumaş harcanmasın diye dar yapılmıştı. Altında gri bir damıtıcı-giysi görülüyordu, oysa gerçek bir Fremen damıtıcı-giysisini asla gün ışığına bu şekilde maruz bırakmazdı. Idaho heyetteki diğerlerine bakınca, onların da cüppelerinin fazla dar olduğunu gördü. Hayatlarının bir yansımasıydı bu. Dar giysiler insana hareket serbestliği vermez, kısıtlardı. Bu insanlar da serbest değildi... kısıtlanmışlardı!

Tiksintiye kapılan Idaho birden ilerleyip Garun'un cüppesinin önünü sertçe açarak damıtıcı-giysisini inceledi. Tam tahmin ettiği gibiydi! Bu giysi de sahteydi; ne kolları vardı ne de çizme pompaları!

Idaho cüppenin önünü açınca, Garun'un belindeki bıçak ortaya çıkmıştı; adam birkaç adım gerileyip bıçağın sapını tuttu. "Baksana! Sen ne yapıyorsun?" diye çıkıştı. "Bir Fremen'e öyle dokunamazsın!"

Idaho sertçe, "Sen Fremen misin ki?" diye sordu. "Ben Fremenlerle birlikte yaşadım! Onlarla birlikte Harkonnenlara karşı savaştım! Fremenlerin yanında öldüm! Peki ya sen? Sahtekârın tekisin!"

Garun'un bıçak tutan elinin eklemleri bembeyaz kesildi. Siona'ya dönerek, "Kim bu adam?" diye sordu.

"Duncan Idaho," dedi Nayla.

"Gulâm mı?" Garun dönüp Idaho'nun yüzüne baktı. "Senin gibisi buraya hiç gelmemişti."

Idaho canı pahasına bile olsa burayı temizleme arzusu duydu birden; basit insanlar tarafından durmaksızın tekrarlanan bu sefil hayat tarzına son vermek istiyordu. Kendisi eski bir modeldi, evet! Ama bunlar da Fremen değildi.

"Ya bıçağını çek ya da elini," dedi Idaho.

Garun elini hemen bıçağından çekti. "Gerçek bıçak değil zaten," dedi. "Yalnızca süs." Sonra hevesle ekledi: "Ama gerçek bıçaklarımız, hatta billurbıçaklarımız bile var! Onları teşhir dolaplarında, kilit altında tutuyoruz."

Idaho kendini tutamadı. Başını geriye atıp kahkahayı bastı. Siona gülümsedi, ama Nayla düşünceli görünüyordu; Balıklarla Konuşan askerleri etraflarını sarmış, olanları izliyordu.

Idaho'nun kahkahası Garun'da tuhaf bir etki uyandırdı. Adam başını eğip ellerini sıkıca kenetledi, ama Idaho bu ellerin titrediğini fark etmişti. Garun bir kez daha gözlerini kaldırıp, kalın kaşlarının altından Idaho'ya baktı. Idaho birden ciddileşti. Sanki korkunç bir çizme Garun'un egosunu ezivermiş, onu korkutup boyun eğdirmişti. Adamın gözleri dikkatliydi... bekliyordu. Idaho nedense Turuncu Katolik İncili'nden bir pasajı hatırladı. *Hepimizden çok yaşayıp evreni ele geçirecek olanlar bu munis insanlar mı?* diye kendine sordu.

Garun genzini temizledikten sonra, "Gulâm Duncan Idaho âdet ve törenlerimizi görüp, onlar hakkında yorum yapmak ister mi?" diye sordu.

Adamın ağlamaklı sesi Idaho'yu utandırdı. Düşünmeden konuştu: "Size Fremenler hakkında bildiğim her şeyi öğreteceğim." Başını kaldırınca Nayla'nın ona kaşlarını çattığını gördü. "Böylece vakit geçirmiş olurum," diye devam etti. "Hem kim bilir? Belki de bu sayede bazı gerçek Fremen âdetleri bu topraklara geri döner."

"Eski tarikat oyunlarına ihtiyacımız yok!" dedi Siona. "Bizi odalarımıza götürün."

Nayla utançla başını eğip, Siona'ya bakmadan, "Komutanım, size söylemeye cesaret edemediğim bir şey var," diye fısıldadı.

"Biliyorum, bizi bu pis yerde gerekirse zorla tutacaksın," dedi Siona.

"Yo, hayır!" Nayla başını kaldırıp Siona'nın yüzüne baktı. "Zaten nereye gidebilirsiniz ki? Duvara tırmanamazsınız,

tırmansanız bile arkasında nehir var. Diğer taraftaysa Sareer uzanıyor. Hayır... başka bir şey diyecektim." Başını iki yana salladı.

Siona öfkeyle konuştu: "Ne diyeceksen de!"

"Kesin emir aldım Komutanım; itaatsizlik edemem." Nayla diğer askerlere göz attıktan sonra tekrar Siona'ya baktı. "Siz... Duncan Idaho'yla aynı odada kalacaksınız."

"Babamın emri mi?"

"Bizzat Tanrı İmparator'un emri olduğu söylendi Komutanım; uymak zorundayız."

Siona, Idaho'ya baktı. "Kale'de son konuştuğumuzda yaptığım uyarıyı hatırlıyor musun Duncan?"

Idaho öfkeyle, "Ellerim bana ait... onlarla ne istersem yaparım," dedi. "Hem neyi isteyip istemediğimi biliyorsun zaten!"

Siona başıyla onayladıktan sonra dönüp Garun'a baktı. "Bu iğrenç yerde nerede yatacağımızın ne önemi var? Bizi odamıza götürün."

Garun, Idaho'yu şaşırtan bir hareket yaptı... başını gulâma çevirip, yüzünü Fremen kukuletasıyla gizleyerek, çaktırmadan göz kırptı; ardından da kirli sokakta önlerine düşüp yürümeye başladı.

Şimdi hükümdarlığıma yönelik en büyük tehdit nedir? Söyleyeyim: Gerçek bir kâhin, Tanrı'nın huzurunda duran ve nerede durduğunu çok iyi bilen biri. Kâhin esrikliği, cinsel enerjiyi andıran enerjiler üretir... bunlar yaratmanın dışında hiçbir şeyi umursamaz. Yaratma eylemleri birbirine benzeyebilir. Her şey kehanet hayaline bağlıdır.

–Çalıntı Günlükler

Küçük Kale'sindeki kulenin korunaklı yüksek balkonunda, arabasını bırakmış halde uzanan Leto, Hwi Noree'yle evlenme tarihini ertelemesine sebep olan zorunlulukların yol açtığı sabırsızlık hissini bastırmaya çalışıyordu. Güneybatıya baktı. Kararan ufkun ardında bir yerlerde bulunan Tuono Köyü'nde Duncan, Siona ve diğerleri altı gündür kalmaktaydılar.

Leto *Tüm bu gecikmeler benim yüzümden,* diye düşündü. *Düğünün yapılacağı yeri değiştiren benim; zavallı Moneo da bu yüzden bütün hazırlıkları sil baştan yapmak zorunda kaldı.*

Şimdi bir de Malky meselesi çıkmıştı başına.

Leto bu zorunlulukların hiçbirini Moneo'ya açıklayamazdı; *şenlik* hazırlıklarıyla uğraşamadığı için kaygılanmakta olan Moneo'nun merkez odada dolanıp durduğunu duyuyordu. Moneo hep bir şeylere kaygılanırdı zaten!

Leto güneşin batışını izledi. Güneş az önce kopan fırtınanın ardından uçuk turuncuya bürünmüş ufukta giderek alçalıyordu. Güneyde, Sareer'in ardında yağmur yağıyordu. Leto uçsuz bucaksız görünen bulutların getirdiği yağmuru uzun süre sessizce izlemişti. Gri gökyüzünde toplanıp kümeleşen bulutlardan çizgi çizgi yağan yağmuru görebiliyordu. Davetsizce canlanan anılarla sarmalandığını hissetti. Bu ruh

halinden çıkmakta zorlanıyordu; çok eski bir şiirin dizelerini hiç düşünmeden mırıldandı.

"Bir şey mi dediniz Lordum?" Moneo'nun sesi çok yakından gelmişti. Leto sadece gözlerini çevirince, sadık başyaverinin hazır ve pür dikkat beklediğini gördü.

Leto şiiri Galach diline çevirdi: "Erik ağacına yuva yapmış bülbül, ama rüzgâr esince ne yapacak?"

"Bu bir soru mu Lordum?"

"Eski bir soru. Yanıtı basit. Bülbül çiçeklerin arasına sığınacak."

"Anlamadım Lordum."

"Anlamadığın belli zaten Moneo... söylemene gerek yok. Bariz şeyleri söylemen canımı sıkıyor."

"Affedersiniz Lordum."

"Affetmeyip ne yapacağım?" Leto başı eğik duran Moneo'nun yüzüne baktı. "Sen ve ben güzel bir tiyatro sergiliyoruz Moneo... en azından bunu yapıyoruz."

Moneo, Leto'nun yüzüne baktı. "Lordum?"

"Dinsel kökenli Baküs festivali ayinleri, Yunan tiyatrosunun tohumlarıydı Moneo. Din çoğu zaman tiyatronun yolunu açar. Zaman içinde bizi de oyunlaştıracaklar." Leto tekrar dönüp güneybatı ufkuna baktı.

Şimdi orada bulutları bir araya getiren bir rüzgâr esmekteydi. Leto kumullarda savrulan kumların sesini duyduğunu düşündü; oysa kulenin yüksek balkonunda tınlayan sessizlikten, içinde çok hafif bir rüzgâr tıslaması duyulan sessizlikten başka bir şey yoktu.

"Bulutlar," diye fısıldadı. "Ay ışığını yeniden yudumlamak, kadim bir denizin kıyısında durmak, kararan göğümde toplanan ince bulutları görmek, mavili grili pelerinimi omuzlarıma atıp atların kişneyişini duymak istiyorum."

"Lordumun canı sıkkın," dedi Moneo. Sesindeki şefkat Leto'nun içini burktu.

"Geçmişimin parlak gölgeleri," dedi Leto. "Bana asla huzur vermiyorlar. Rahatlamak için günbatımında uzaklardaki

bir köyün çanını dinledim, ama buranın sesi ve ruhu olduğumu söyledi sadece."

Leto konuşurken kuleye karanlık çöktü. Etraflarında otomatik ışıklar yandı. Leto dışarı bakmayı sürdürürken, bulutların üstünde İlk Ay'ın ince bir kavun dilimini andıran tepesi belirdi; gezegenin turuncu ışığı, uydunun yuvarlaklığını gözler önüne seriyordu.

Moneo, "Lordum, buraya neden geldik?" diye sordu. "Neden söylemiyorsunuz?"

"Sana sürpriz yapmak istedim," dedi Leto. "Az sonra buraya bir Lonca mavnası inecek. Balıklarla Konuşanlarım Malky'yi bana getiriyor."

Moneo bir an nefesini tuttu. "Hwi'nin... amcasını mı? O Malky'yi mi?"

"Sana haber verilmemesine şaşırdın," dedi Leto.

Moneo bedeninden soğuk bir ürpertinin geçtiğini hissetti. "Lordum, benden bilgi saklamak istiyorsanız..."

450 Leto yumuşak, ikna edici bir sesle, "Moneo?" dedi. "Malky'nin seni ayartmak için büyük tekliflerde bulunduğunu biliyorum..."

"Lordum! Size asla..."

"Bunu biliyorum Moneo." Leto hâlâ aynı yumuşak ses tonuyla konuşuyordu. "Ama bu sürprizin şoku, sahip olduğun anıları canlandırdı. Artık senden isteyebileceğim her şeye hazırsın."

"Lordum... Lordum benden ne..."

"Malky'yi ortadan kaldırmak zorunda kalabiliriz. Başımıza bela oldu."

"Ben mi? İstediğiniz benim onu..."

"Olabilir."

Moneo yutkunduktan sonra konuştu: "Rahibe Ana..."

"Anteac öldü. Bana iyi hizmet etti, ama öldü. Balıklarla Konuşanlarım... Malky'nin gizlendiği *yere* saldırdığında çok şiddetli bir çatışma oldu."

"Anteac'ın ölmesi iyi oldu," dedi Moneo.

"Bene Gesseritlere güvenmemeni takdir ediyorum, ama Anteac'ın aramızdan farklı bir şekilde ayrılmasını isterdim. O bize sadıktı Moneo."

"Bir Rahibe Ana..."

"Malky'nin sırrını hem Bene Tleilaxlılar hem de Lonca istiyordu," dedi Leto. "Ixlilere karşı harekete geçtiğimizi görünce, Balıklarla Konuşanlarımdan önce davranıp saldırdılar. Anteac... onları ancak biraz oyalayabildi, ama bu bize yetti. Balıklarla Konuşanlarım orayı ele geçirip..."

"Malky'nin *sırrı* mı dediniz Lordum?"

"Bir şeyin kaybolması da ansızın ortaya çıkması kadar anlamlı olabilir," dedi Leto. "Boşluklar daima incelenmeye değerdir."

"*Boşluklardan* kastınız..."

"Malky ölmemişti! Ölseydi bilirdim. Ortadan kaybolunca nereye gitti peki?"

"Sizin görüş alanınızdan... kayboldu, öyle mi Lordum? Yani şey mi demek istiyorsunuz... Ixliler..."

"Çok eskiden bana verdikleri bir cihazı geliştirdiler. Bunu yavaşça ve gizlice yaptılar, iç içe bir sürü perde ördüler, ama gölgeleri fark ettim. Şaşırdım. Hoşuma gitti."

Moneo bunu düşündü. *İçindekini gizleyen bir cihaz... Tabii ya!* Tanrı İmparator düşüncelerinin kayıtlarını gizleyen bir cihazın varlığından defalarca bahsetmişti. Moneo konuştu: "Malky bunun sırrını mı söyle..."

"Evet! Ama Malky'nin asıl sırrı bu değil. Bir sırrı daha var ve bilmediğimi sanıyor."

"Başka bir sır mı? Ama Lordum, sizden bile gizlenebiliyorlarsa..."

"Artık bunu birçok kişi yapabilir Moneo. Balıklarla Konuşanlarımın saldırısı karşısında dört bir yana kaçtılar. Ix cihazının sırrı çok uzaklara yayılıyor."

Moneo'nun gözleri kaygıyla, fal taşı gibi açıldı. "Lordum, eğer birileri..."

"Akıllı olmayı öğrenirlerse arkalarında iz bırakmazlar,"

dedi Leto. "Söylesene Moneo... Nayla, Duncan hakkında ne diyor? Artık doğrudan sana rapor vermesi Nayla'nın canını sıkıyor mu?"

"Lordum nasıl emrederse..." Moneo genzini temizledi. Tanrı İmparator'un art arda gizli izlerden, Duncan'dan ve Nayla'dan bahsetmesine anlam verememişti.

"Evet, elbette," dedi Leto. "Nayla bütün emirlerime itaat edecektir. Duncan hakkında ne diyor peki?"

"Duncan, Siona'yla çiftleşmeye çalışmamış, eğer sorduğunuz buysa..."

"Duncan, kukla Naibim Garun ve diğer Müze Fremenleriyle neler yapıyormuş?"

"Onlara eski âdetleri, Harkonnenlarla yapılan savaşları ve buradaki, Arrakis'teki ilk Atreidesleri anlatıyormuş."

"Dune'daki!"

"Dune, evet."

"Artık Dune olmadığı için Fremenler de yok," dedi Leto. "Mesajımı Nayla'ya ilettin mi?"

"Lordum, zaten tehlikedesiniz. Neden başınıza dert açıyorsunuz?"

"Mesajımı ilettin mi?"

"Tuono'ya ulak gönderdim, ama hâlâ geri çağırabilirim."

"Çağırmayacaksın!"

"Ama Lordum..."

"Nayla'ya ne diyecek?"

"Şey... kızıma sorgusuz sualsiz itaat etmeyi sürdürmesini emrettiğinizi söyleyecek. Ama Lordum! Bu çok tehlikeli!"

"Tehlikeli mi? Nayla, Balıklarla Konuşan'dır. Emirlerime uyacak."

"Ama Siona... Lordum, korkarım kızım size tüm kalbiyle bağlı değil. Nayla ise..."

"Nayla emirlerime harfiyen uymalı."

"Lordum, düğününüzü başka yerde yapalım."

"Hayır!"

"Lordum, kehanet hayallerinde ne gördüğünüzü biliyorum..."

"Altın Yol sürüyor Moneo. Bunu sen de benim kadar iyi biliyorsun."

Moneo iç geçirdi. "Sonsuzluk sizindir Lordum. Emirlerinizi sorgulamı..." Birden sustu; korkunç bir gümbürtü, kuleyi sarsmaya başlamıştı ve giderek yükseliyordu.

İkisi de sesin geldiği yöne döndüler; güneyde, bir kilometre kadar ötede, mavi ve turuncu ışık saçan bir cisim çöle indi.

"Ahhh, konuğum geldi," dedi Leto. "Seni arabamla yollayacağım Moneo. Oraya git ve Malky'yi getir... sadece onu. Lonca görevlilerine bu hareketleriyle gözüme girdiklerini, onları bağışladığımı söyle... sonra da gönder gitsinler."

"Bağış... peki Lordum. Ama o cihazın sırrını öğrenmişlerse..."

"Onlar amacıma hizmet ediyor Moneo. Sen de aynı şeyi yap. Malky'yi bana getir."

Moneo itaat ederek odanın diğer ucunda, gölgelerin arasında bekleyen arabaya doğru yürüdü. Moneo arabaya binince duvarda kapı açıldı ve iniş pisti gecenin içine doğru uzandı. Araba pistten geçip sessizce havalandı ve çölde Küçük Kale'nin minyatür bir kopyası gibi duran Lonca mavnasına doğru tüy gibi süzülerek alçaldı.

Leto daha iyi görebilmek için ön bölütlerini hafifçe kaldırarak, balkondan onu izledi. Keskin gözleri ve ay ışığı sayesinde, beyaz giysili Moneo'nun arabadaki hareketlerini kolayca seçebiliyordu. Mavnadan inen uzun bacaklı Lonca hizmetkârları, bir sedyeyi arabaya taşıdıktan sonra Moneo'yla biraz konuştular. Dönüp gittiklerinde, Leto arabasının üstünü kapadı ve o yarım küre şeklindeki kapağın ay ışığını yansıttığını gördü. Zihinsel emir göndererek, arabasını iniş pistine geri çağırdı. Leto arabasını odaya sokup girişi kapatırken, Lonca mavnası gürleyerek havalanmaya başladı. Leto arabasının kapağını açtı. Yuvarlanarak sedyeye doğru gidip ön bölütlerini kaldırarak içeri bakarken, altında kumlar gıcırdadı; geniş, gri, elastik kayışlarla bağlı Malky sedyede uyur gibi yatıyordu. Adamın koyu gri saçının altındaki yüzü solgundu.

Leto *Amma yaşlanmış,* diye düşündü.

Arabadan inen Moneo dönüp sedyede yatan Malky'ye baktı. "Yaralanmış Lordum. Yanıma doktor vermek istediler..."

"Casus vermek istediler."

Leto, Malky'nin buruşuk esmer tenini, çökük avurtlarını, oval yüzüyle büyük tezat oluşturan sivri burnunu inceledi. Malky'nin kalın kaşları neredeyse tamamen ağarmıştı. Testosteron seviyesi yüksek olmasa... evet.

Malky'nin gözleri açıldı. Geyiği andıran o kahverengi gözlerde böylesine habis bir ifade görmek nasıl da afallatıcıydı! Malky hafifçe gülümsedi.

"Lord Leto." Sesi boğuk ve alçaktı. Gözlerini sağa çevirip başyavere baktı. "Ve Moneo. Kusura bakmayın, kalkamıyorum."

Leto, "Canın acıyor mu?" diye sordu.

"Bazen." Malky odayı inceledi. "Huriler nerede?"

"Korkarım seni o zevkten mahrum bırakmalıyım Malky."

"Ne yapalım," dedi Malky. "Zaten onları tatmin edecek halde değilim pek. Üstüme saldığın o kadınlar huri değildi Leto."

"Onlar bana itaat eden profesyonellerdi," dedi Leto.

"Lanet olası avcılardı!"

"Asıl avcı Anteac idi. Balıklarla Konuşanlarımsa yalnızca temizlik ekibiydi."

Moneo kâh Malky'ye, kâh Leto'ya bakıp duruyordu. Bu konuşmada kaygı verici göndermeler vardı. Malky'nin sesi boğuk, ama sanki ciddiyetsizdi... Ama o hep böyle konuşurdu zaten. Tehlikeli bir adamdı!

"Sen gelmeden önce Moneo'yla sonsuzluğu tartışıyorduk," dedi Leto.

"Zavallı Moneo," dedi Malky.

Leto gülümsedi. "Hatırlıyor musun Malky? Bir keresinde sana sonsuzluğu göstermemi istemiştin."

"Sen de gösterilebilecek bir sonsuzluk olmadığını söylemiştin." Malky, Moneo'ya baktı. "Leto paradokslarla oynamayı sever. Bilmediği kelime oyunu yoktur."

Moneo içinde kabaran öfkeyi bastırdı. Bu konuşmadan dışlandığını hissediyordu; sanki iki üstün varlık onunla eğlenmekteydiler. Malky ile Tanrı İmparator, ortak geçmişlerinin tatlı anılarını paylaşan iki eski dost gibiydiler.

"Moneo beni sonsuzluğun tek sahibi olmakla suçluyor," dedi Leto. "Kendisinin de sonsuzluğa benim kadar sahip olduğuna inanmayı reddediyor."

Malky gözlerini kaldırıp Leto'ya baktı. "Görüyor musun Moneo? Nasıl da kelimelerle oynuyor, görüyor musun?"

"Yeğenin Hwi Noree'den bahsetsene," dedi Leto.

"Duyduklarım doğru mu Leto? Tatlı Hwi'yle evleniyormuşsun?"

"Evet."

Malky kıkırdadı, ardından da yüzünü acıyla buruşturdu. "Beni fena yaraladılar Leto," diye fısıldadı. "Söylesene, yaşlı solucan..."

Moneo hayretle inledi.

Malky bir an acısının dinmesini bekledikten sonra devam etti: "Söylesene yaşlı solucan, şu korkunç gövdenin altında korkunç bir penis mi gizli yoksa? Tatlı Hwi'nin dudağı uçuklar!"

"Sana bu konudaki gerçeği çok eskiden söylemiştim," dedi Leto.

"Kimse gerçeği söylemez," dedi Malky.

"Sen çoğunlukla bana gerçeği söylerdin," dedi Leto. "Farkında olmasan da."

"Çünkü sen hepimizden zekisin."

"Bana Hwi'den bahsedecek misin?"

"Söyleyeceklerimi zaten bildiğini düşünüyorum."

"Senden duymak istiyorum," dedi Leto. "Tleilaxlılardan yardım aldın mı?"

"Bize sadece bilgi verdiler, o kadar. Diğer her şeyi kendi başımıza yaptık."

"Bunun Tleilaxlıların işi olmadığını tahmin etmiştim."

Moneo merakını daha fazla dizginleyemedi. "Lordum, neden Hwi'den ve Tleilaxlılardan bahsediyorsunuz? Neden..."

Malky gözlerini başyavere çevirerek, "Bak şimdi, eski dostum Moneo," dedi. "Bilmez misin ki..."

Moneo öfkeyle, "Dostun değilim, asla da olmadım!" dedi.

"Huriler arasındaki arkadaşım diyelim öyleyse," dedi Malky.

Moneo, Leto'ya döndü: "Lordum, neden..."

"Şşşt Moneo," dedi Leto. "Eski arkadaşını yormayalım; ondan öğreneceğim şeyler var."

Malky, "Leto, Moneo'nun dizginleri elinden almaya hiç kalkışmamasının sebebini merak ettin mi hiç?" diye sordu.

Moneo, "*Neyi* alacakmışım?" diye sordu.

"Leto'nun kullandığı eski sözcüklerden biri işte," dedi Malky. "Dizgin... düzmeyi çağrıştırıyor. Mükemmel. Neden İmparatorluk'unun adını değiştirmiyorsun Leto? Büyük Dizgin!"

Leto elini kaldırıp Moneo'yu susturdu. "Bana Hwi'den bahsedecek misin Malky?"

"Vücudumdan birkaç minik hücre alındı," dedi Malky. "Sonra özenle büyütülüp eğitildi. Eski dostun Malky'nin tamamen zıttı bir varlık çıktı ortaya. Bütün bunları yok-odada gerçekleştirdik... orada olduğumuzda bizi göremiyordun!"

"Ama bir şey ortadan kaybolunca fark ediyorum," dedi Leto.

Moneo, "Yok-oda mı?" diye sordu; Malky'nin sözlerinin önemini kavramaya başlamıştı. "Sen mi? Sen ve Hwi..."

"Gölgelerde gördüğüm şekil buydu," dedi Leto.

Moneo, Leto'nun yüzüne baktı. "Lordum, düğünü iptal edeceğim. Bunun..."

"Öyle bir şey yapmayacaksın!"

"Ama Lordum, eğer Hwi ile Malky..."

Malky boğuk bir sesle, "Moneo," dedi. "Lordunun emirlerine uymalısın!"

O alaycı ses tonu! Moneo, Malky'ye öfkeyle baktı.

"Malky'nin tamamen zıttıymış," dedi Leto. "Öyle dedi, duymadın mı?"

"Bundan iyisi can sağlığı," dedi Malky.

"Ama Lordum, artık gerçeği bildiğinize göre..."

"Moneo, canımı sıkmaya başlıyorsun," dedi Leto.

Gururu incinen Moneo sustu.

"Böylesi daha iyi," dedi Leto. "Biliyor musun Moneo... on binlerce yıl önce, başka biriyken bir hata yapmıştım."

Malky alayla, "Ne? Sen hata yapabilir misin ki?" dedi.

Leto gülümsemekle yetindi. "Hatamı güzel sözlerle ifade etmem, onu perçinlemişti."

Malky, "Seni laf ebesi seni," diye takıldı.

"Kesinlikle! Şöyle demiştim: 'Şimdiki zaman dikkat dağıtır, gelecekse bir rüyadır ve hayatın anlamını ancak hafıza çözebilir.' Güzel konuşmuşum, değil mi Malky?"

"Şahane konuşmuşsun, yaşlı solucan."

Moneo ağzını eliyle örttü.

"Oysa salakça bir yalan söylüyordum," dedi Leto. "Bunu biliyordum, ama sözlerimin *güzelliğine* kapılmıştım. Hafıza anlam filan çözemez. Ruh acı çekmeden (ki bu kelimelere sığmayan bir deneyimdir) herhangi bir anlama ulaşmak mümkün değildir."

"Lanet olası Balıklarla Konuşanlarının bana çektirdiği acıda bir anlam göremiyorum ama," dedi Malky.

"Acı çektiğin filan yok," dedi Leto.

"Vücudum öyle demiyor ama..."

"O sadece fiziksel acı," dedi Leto. "Birazdan geçecek."

Malky, "Asıl acıyı ne zaman çekeceğim peki?" diye sordu.

"Belki daha sonra."

Leto ön bölütlerini esneterek Malky'den uzaklaştı ve yüzünü Moneo'ya çevirdi. "Sahiden Altın Yol'un hizmetinde misin Moneo?"

Malky alayla, "Ahhh, Altın Yol," dedi.

"Öyle olduğumu biliyorsunuz Lordum," dedi Moneo.

"Öyleyse burada öğrendiklerini kimseye söylemeyeceğine söz ver," dedi Leto. "Ne sözle ne de işaretle anlatacaksın."

"Söz veriyorum Lordum."

Malky, "Söz veriyor Lordum," diye dalga geçti.

Leto küçük elini kaldırıp, yattığı yerden kendisine bakan

Malky'yi gösterdi. "Malky'yi eskiden takdir ettiğim için ve... başka birçok sebepten dolayı, onu öldüremem. Bunu senden de isteyemem... ama yine de ortadan kaldırılmalı."

"Vay be, ne zekisin!" dedi Malky.

"Lordum, odanın diğer ucunda biraz beklerseniz," dedi Moneo. "Belki döndüğünüzde Malky meselesi halledilmiş olur."

Malky boğuk sesle, "Yapacak," dedi. "Yeryüzü tanrıları adına! Cidden yapacak."

Leto odanın diğer ucuna, gölgeli kısma gidip duvardaki kavis şeklinde, ince çizgiye baktı; zihniyle emir verse, orası açılır ve dışarıdaki gece ortaya çıkardı. Öyle yüksekteydi ki... İniş pistinden kendini atsa o bile ölebilirdi. Ama kulesinin etrafındaki kumda su yoktu ve Leto'nun böyle bir sonu aklından geçirmesi bile Altın Yol'un kaybolur gibi olmasına yol açmıştı.

Malky arkasından seslendi: "Leto!"

Leto yüksek kule odasının zeminindeki, rüzgârın karabiber misali saçtığı kumların ezildiğini duydu.

Malky yine seslendi: "Leto, kimse eline su dökemez! Evrende hiç kimse senin kadar kötü..."

Bir darbeyle birlikte Malky'nin sesi kesildi. Leto *Boğazına vurdu,* diye düşündü. *Evet, Moneo işi biliyor.* Balkonun saydam kalkanının açıldığını ve sedyenin sürüklenerek korkuluğa çıkarıldığını duydu; sonra sessizlik çöktü.

Leto *Moneo'nun cesedi kuma gömmesi gerekecek,* diye düşündü. *Etrafta gelip kanıtı yiyecek bir solucan yok henüz.* Dönüp odaya baktı. Moneo balkon korkuluğuna yaslanmış, aşağı bakıyordu... aşağı... aşağı...

Leto *Senin için dua edemem Malky, senin için de edemem Moneo,* diye düşündü. *Evrendeki tek dinsel bilinç benim galiba, çünkü gerçekten yapayalnızım... dolayısıyla dua bile edemem.*

Tarihin akışını, çalkantılarını ve liderlerin bu güçler içindeki hareket tarzını anlamadan tarihi anlayamazsınız. Bir lider, liderliğini mümkün kılan koşulları korumaya çalışır. Bu yüzden de "yabancı" kavramına ihtiyacı vardır. Sizi uyarıyorum; kariyerimi özenle inceleyin. Ben hem lider hem yabancıyım. Aynı zamanda Devlet olan Kilise'yi yaratmakla yetindiğimi varsayma yanılgısına düşmeyin. Bu lider olarak görevimdi ve tarihte örnek alabileceğim birçok model vardı. Yabancı olarak rolümü anlamak için, çağımın sanat eserlerine bakın. Sanat barbardır. En gözde şiir tarzı? Epiktir. En popüler dramatik ideal? Kahramanlıktır. En popüler danslar? Vahşi ve esriktir. Moneo bunu tehlikeli bulmakta kendince haklı. Ne de olsa hayal gücünü körükleyen bir şey. İnsanların onların elinden neyi aldığını görmelerine yol açıyor. Onların elinden neyi mi aldım? Tarihe iştirak etme hakkını.

–Çalıntı Günlükler

Portatif yatağında gözlerini kapamış uzanmakta olan Idaho, diğer yatağa ağır bir şeyin düştüğünü duyunca doğrulup oturdu. Odanın tek penceresinden keskin bir açıyla giren ikindi ışığı, döşemenin beyaz parkelerinden açık sarı duvarlara yansıyordu. Idaho, Siona'nın içeri girip portatif yatağına uzanmış olduğunu gördü. Siona yanından ayırmadığı yeşil dokuma çantasındaki kitaplardan birini okumaya başlamıştı bile.

Idaho *Neden kitap okuyor?* diye merak etti.

Ayaklarını yere basıp odaya bakındı. Bu yüksek tavanlı, geniş, kutu gibi odanın Fremen evleriyle uzaktan yakından ilgisi yoktu. İki portatif yatağın arasında, yerel bir tür plastikten yapılma, koyu kahverengi, geniş bir masa duruyordu.

Odanın iki kapısı vardı. Biri doğrudan bahçeye açılıyordu. Diğerinin ardındaysa uçuk mavi fayanslı, geniş tavan pencereli, lüks bir banyo vardı. Banyo birçok işlevsel özelliğinin yanı sıra duşa ve gömme küvete sahipti; bunların her biri en az iki metrekare yer kaplamaktaydı. Sefa düşkünlerine hitap eden banyonun kapısı açıktı; Idaho küvetten taşan suyun sesini duyuyordu. Siona yıkanırken aşırı su harcamaktan nedense hoşlanıyordu.

Çok eskiden, Dune zamanında Idaho'nun Naibi olan Stilgar bu odayı görse sinirlenirdi. "Ayıp!" derdi. "Yozluk! Zayıflık!" Stilgar gerçek Fremen siyeçleriyle mukayese edilen bu köyü görse ağız dolusu küfrederdi.

Siona sayfayı çevirirken kâğıt hışırtısı duyuldu. Üstüne ince bir beyaz cüppe giymiş ve başının altına iki yastık yerleştirerek uzanmıştı. Banyodan sonra cüppesi vücudunun ıslak kısımlarına yapışmıştı.

Idaho başını iki yana salladı. O sayfalarda Siona'nın bu kadar ilgisini çeken ne vardı? Tuono'ya geldiklerinden beri Siona o kitapları durmadan, tekrar tekrar okuyordu. Kitaplar inceydi, ama sayıları çoktu ve siyah kapaklarının üstünde yalnızca sayılar vardı. Idaho birinde *dokuz* rakamını görmüştü.

Kalkıp pencereye gitti. Uzakta, yaşlı bir adam çiçek diplerini çapalamaktaydı. Bahçenin üç tarafı binalarla çevriliydi. Çiçekler iriydi... dışları kırmızıydı, ama açıldıklarında ortalarının beyaz olduğu görülüyordu. Yaşlı adamın kır saçı, mücevheri andıran beyaz goncaların arasında sallanan bir çiçekti sanki. Idaho'nun burnuna çürümüş yaprak ve yeni çapalanmış toprak kokularıyla karışık, keskin çiçek kokusu geldi.

Açık havada çiçeklerle ilgilenen bir Fremen!

Siona okuduklarından hiç bahsetmiyordu. Idaho *Benimle oyun oynuyor,* diye düşündü. *Sormamı istiyor.*

Hwi'yi düşünmemeye çalıştı. Onu düşününce öfkeleniyordu. Fremenlerin bu yoğun hisse verdikleri ismi hatırladı: *Kanava,* kıskançlığın demir halkası. *Hwi nerede acaba? Şu an ne yapıyor?*

Bahçe kapısı çalınmadan açıldı ve Garun'un yardımcıla-

rından Teishar içeri girdi. Teishar'ın koyu kırışıklıklarla dolu yüzü ceset gibi solgundu. Çukura kaçmış gözlerinin akları sararmıştı. Üstünde kahverengi cüppe vardı. Saçı çürümeye terk edilmiş otlara benziyordu. Karanlık bir elemental ruh gibi görünen, aşırı çirkin bir adamdı. Teishar kapıyı kapatıp öylece durarak onlara baktı.

Idaho'nun arkasından Siona'nın sesi geldi: "Ne var?"

Idaho, Teishar'ın tuhaf bir şekilde heyecanlı olduğunu fark etti; adam titriyordu.

"Tanrı İmparator..." Teishar genzini temizledikten sonra tekrar konuştu: "Tanrı İmparator, Tuono'ya geliyor!"

Siona yatağında doğrulup oturdu ve beyaz cüppesinin eteğini dizlerinin altına çekti. Idaho dönüp ona, ardından da tekrar Teishar'a baktı.

"Burada evlenecek, Tuono'da!" dedi Teishar. "Kadim Fremen düğünüyle! Tanrı İmparator ile nişanlısı Tuono'ya geliyorlar!"

Kanavanın pençesinde kıvranan Idaho, adama öfkeyle bakarken yumruklarını sıktı. Teishar başını hafifçe salladıktan sonra dönüp kapıyı sertçe kapatarak çıktı.

"Sana bir şey okuyayım Duncan," dedi Siona.

Idaho, Siona'nın ne dediğini başta anlamadı. Sonra yumruklarını gevşetmeden dönüp ona baktı. Siona yatağının kenarında, kucağında bir kitapla oturuyordu. Duncan'ın bakışını onay olarak yorumladı.

"Kimileri, dehanın kullanılabilmesi için ahlaktan biraz taviz verilmesi, pis işler yapılması gerektiğine inanır," diye okudu. "İdeallerinizi gerçekleştirmek için kutsal sığınağınızdan çıktığınız andan itibaren tavizin başladığını söylerler. Moneo benim için çözümün, kutsal sığınağımda kalıp pis işlerimi başkalarına yaptırmam olduğunu söylüyor."

Siona başını kaldırıp Idaho'ya baktı. "Tanrı İmparator... bunlar onun sözleri."

Idaho yumruklarını gevşetti. Böyle dikkatinin dağıtılmasına ihtiyacı olduğunu biliyordu. Siona'nın nihayet suskunluğunu bozmuş olması da ilginçti.

Idaho, "Ne kitabı o?" diye sordu.

Siona arkadaşlarıyla birlikte Kale'nin planlarını ve Leto'nun günlüklerinin kopyalarını çalmalarını kısaca anlattı.

"Ama bunları zaten biliyorsundur," dedi. "Babamın dediğine göre, casuslar bizi önceden ispiyonlamış."

Idaho, Siona'nın ağlamaklı olduğunu gördü. "Kurtlar dokuz arkadaşını mı öldürdü?"

Siona başıyla onayladı.

"Ne berbat bir komutanmışsın!" dedi Idaho.

Siona kızacak oldu, ama Idaho onun bir şey demesine fırsat vermeden, "Günlükleri sizin için kim çevirdi?" diye sordu.

"Bu Ix'ten geldi. Ama dediklerine göre, şifreli dili Lonca çözmüş."

"Tanrı İmparator'umuzun şahsi çıkarlarını gözettiğini zaten biliyoruz," dedi Idaho. "Başka bir şey yazmıyor mu?"

"Al, kendin oku." Siona yatağın yanındaki çantasını karıştırıp, içinden çevirinin ilk cildini çıkardı ve Idaho'nun yatağına attı. Idaho yatağına dönerken Siona sert bir sesle, "Berbat komutandan kastın?" diye sordu.

"Dokuz arkadaşının boşu boşuna ölmesine sebep olmuşsun."

"Geri zekâlı!" Siona başını iki yana salladı. "O kurtları hiç görmedin galiba!"

Idaho kitabı eline alıp da ağır olduğunu fark edince, kristal kâğıdına basılı olduğunu anladı. Kitabı açarken, "Kurtlara karşı silahlanmalıydınız," dedi.

"Ne silahı? Elimizdeki silahlar hiçbir işe yaramazdı."

Idaho bir sayfayı çevirirken, "Lazer silahları?" diye sordu.

"Arrakis'te bir lazer silahına elini bile sürsen, Solucan hemen öğrenir!"

Idaho bir sayfayı daha çevirdi. "Ama arkadaşların lazer silahları buldu sonunda."

"Bak, başlarına ne geldi ama!"

Idaho bir satırı okuduktan sonra, "Zehir bulabilirdiniz," dedi.

Siona yutkundu.

Idaho başını kaldırıp ona baktı. "Sonradan kurtları zehirlediniz zaten, değil mi?"

Siona neredeyse fısıltıyla konuştu: "Evet."

"Öyleyse neden bunu baştan yapmadınız?"

"Biz... şey... işe yarar mı bilmiyorduk."

"Ama denemeliydiniz," dedi Idaho. Kitaba döndü. "Berbat bir komutansın."

"Leto çok hilekâr!" dedi Siona.

Idaho kitaptan bir pasaj okuduktan sonra tekrar Siona'ya baktı. "Bu dediğin şey onu pek de tanımlamıyor. Bunların hepsini okudun mu?"

"Her kelimesini! Bazılarını defalarca."

Idaho açık sayfaya bakıp yüksek sesle okudu: "Niyetlendiğim şeyi yarattım... İmparatorluk'umda güçlü bir ruhsal gerilim yarattım. Bunun gücünü pek az kişi hissediyor. Peki bu durumu hangi enerjileri kullanarak oluşturdum? O kadar güçlü değilim. Bireysel refahı kontrol etme gücüne sahibim, o kadar. Yaptığım her şeyin özeti bu. Öyleyse neden insanlar benimle başka sebeplerden dolayı görüşmek istiyor? Bana ulaşmak uğruna kesin ölümü göze almalarının sebebi ne? Azizlik mertebesine mi ulaşmak istiyorlar? *Böylece* Tanrı'nın gözüyle görebileceklerini mi düşünüyorlar?"

Siona ağlamaklı bir sesle, "İnsanlara hiç inancı yok," dedi.

Idaho, "Seni nasıl sınadı?" diye sordu.

"Bana şeyi gösterdi... Altın Yol'unu."

"Böyle kaçamak..."

"Ciddiyim Duncan." Siona başını kaldırıp ona baktı; gözleri dolu doluydu. "Ama bu *Tanrı* İmparator'umuz için bir sebep olsa da, dönüştüğü şeyin sebebi olamaz!"

Idaho derin bir nefes alıp konuştu: "Atreidesler ne hale geldi!"

"Solucan ölmeli!" dedi Siona.

"Ne zaman geliyor acaba?" dedi Idaho.

"Garun'un fare kılıklı arkadaşı söylemedi."

"Sormalıyız," dedi Idaho.

"Silahımız yok," dedi Siona.

"Nayla'nın lazer silahı var. Bizim de bıçaklarımız var... ve halatlarımız. Garun'un depolarından birinde halatlar gördüm."

Siona, "Solucan'a karşı ne işe yararlar ki?" diye sordu. "Nayla'nın lazer silahını ele geçirebilsek bile işe yaramaz, biliyorsun."

Idaho, "Leto'nun arabasına hasar veremez mi?" diye sordu.

"Nayla'ya güvenmiyorum," dedi Siona.

"Sana itaat etmiyor mu?"

"Evet, ama..."

"Adım adım ilerleyelim," dedi Idaho. "Nayla'ya sor bakalım, lazer silahını Solucan'ın arabasına karşı kullanır mıymış."

"Ya hayır derse?"

"O zaman öldür onu."

Siona ayağa kalkıp kitabını bir kenara attı.

Idaho, "Solucan, Tuono'ya nasıl gelecek acaba?" diye sordu. "Normal bir toptere sığmayacak kadar büyük ve fazla ağır."

"Garun söyler," dedi Siona. "Ama bence Solucan her zamanki seyahat yöntemiyle gelecek." Sareer'in sınırını teşkil eden Duvar'ı gizleyen tavana baktı. "Bence maiyetiyle birlikte Kraliyet Yolu'ndan gelip, süspansör kullanarak buraya inecek." Idaho'ya baktı. "Garun hakkında ne düşünüyorsun?"

"Tuhaf bir adam," dedi Idaho. "Gerçek bir Fremen olmayı çok istiyor. Benim zamanımdaki Fremenlere hiç benzemediğini biliyor."

"Senin zamanındaki Fremenler nasıldı Duncan?"

"Bir atasözleri vardı," dedi Idaho. "Onları çok iyi anlatıyor: Birlikte ölmek istemeyeceğin biriyle asla arkadaş olma."

"Bunu Garun'a söyledin mi?"

"Evet."

"Ne dedi peki?"

"Benden başka böyle bir insanla karşılaşmadığını söyledi."

"Garun hepimizden akıllı olabilir," dedi Siona.

Gücün insani başarıların en dengesizi olduğunu mu düşünüyorsunuz? Bu içsel dengesizliğin bariz istisnalarına ne diyeceksiniz peki? Uzun zamandır varlıklarını sürdürmeyi başaran hanedanlar var. Bazı çok güçlü dinsel bürokrasilerin de süregeldiği bilinir. İnanç ile güç arasındaki ilişkiyi düşünün. Bunlar birbirine bağımlıyken karşılıklı dışlayan olabilir mi? Bene Gesseritler binlerce yıldır inancın sadık duvarları ardında güven içinde saklanıyor. Ama güçleri nereye gitti?

–Çalıntı Günlükler

Moneo huysuz bir sesle, "Lordum, keşke bana biraz daha zaman verseydiniz," dedi.

Öğle vaktinin kısa gölgelerinde, Kale'nin dışında duruyordu. Leto ise onun tam karşısındaki Kraliyet Arabası'nda uzanmıştı; aracın kabarcık şeklindeki kapağı açıktı. Leto'nun yüzünün hemen yanında, arabaya yeni eklenmiş koltuğunda oturan Hwi Noree vardı; birlikte çevreyi gezmişlerdi. Hwi etraflarında giderek artan koşuşturmayı merakla seyreder gibiydi.

Moneo *Ne kadar sakin,* diye düşündü. Malky'den Hwi hakkında öğrendiklerini hatırlayınca ürperecekken kendini zor tuttu. Tanrı İmparator haklıydı. Hwi sahiden de göründüğü gibiydi... son derece tatlı ve duyarlı bir insandı. Moneo *Benimle gerçekten çiftleşecek miydi?* diye merak etti.

Etrafında olanlar yüzünden dikkati dağıldı; gözlerini Hwi'den ayırdı. Leto arabanın süspansörlerini çalıştırıp Hwi'yle birlikte Kale'nin etrafını gezerken, burada saray maiyeti ve Balıklarla Konuşanlardan oluşan büyük bir kalabalık toplanmıştı; saray mensuplarının birbirinden şık giysilerin-

de hâkim renkler parlak kırmızı ve altın sarısıydı. Balıklarla Konuşanlarsa en güzel, koyu mavi üniformalarını giymişti; bunların birbirinden tek farkı, apoletleriyle şahin armalarının renkleriydi. Arkalarında onların çekeceği süspansörlü yük kızaklarından oluşan bir kervan bekliyordu. Tozlu havada kalabalığın heyecanlı sesleri ve kokuları vardı. Nereye gideceklerini öğrendiklerinde, saray mensuplarının çoğunun canı sıkılmıştı. Bazıları hemen çadır veya otağ almıştı. Bunlar diğer eşyalarla birlikte önden gönderilmişti ve şimdi Tuono'nun biraz ötesinde, kumda yığınlar halinde duruyordu. Maiyetteki Balıklarla Konuşanların eğlenir gibi bir halleri yoktu. Lazer silahı taşıyamayacakları söylendiğinde bağıra çağıra itiraz etmişlerdi.

"*Birazcık* daha zaman istiyorum Lordum," diyordu Moneo. "Henüz bilmediğim..."

"Çoğu problemin en iyi çözümü zamandır," dedi Leto. "Ama zamana da çok güvenmemek gerek. Yeterince geciktik... daha fazlasını kabul edemem."

Moneo, "Oraya ulaşmamız bile üç gün sürecek," diye sızlandı.

Leto yolculuğu düşündü... tam yüz seksen kilometreyi hızlı yürüyerek kat edeceklerdi. Evet. Üç gün sürecekti.

"Konaklamalarımız için gerekli her türlü tedbiri aldığına eminim," dedi Leto. "Mesela kas krampları için bol miktarda sıcak su gerekecek."

"Yolculuğumuz oldukça rahat geçecek, ama böyle bir zamanda Kale'den ayrılmamız hoşuma gitmiyor!" dedi Moneo. "Sebebini biliyorsunuz!"

"Yanımızda haberleşme cihazları ve güvenilir adamlarımız olacak. Hem Lonca'ya hadlerini bildirdik. Artık biraz sakin ol Moneo."

"Düğünü Kale'de yapabiliriz!"

Leto yanıt olarak arabasının kabarcık şeklindeki kapağını kapatıp Hwi'yle baş başa kalmayı seçti.

Hwi, "Bir tehlike mi var Leto?" diye sordu.

"Tehlike her zaman vardır."

Moneo iç geçirerek dönüp, Sareer'in etrafından güneye kıvrılana dek doğu yokuşunda dümdüz uzanan Kraliyet Yolu'na doğru yürüdü. Leto arabasını çalıştırıp başyaverin arkasından giderken, peşinden askerlerinin geldiğini duydu.

"Hepsi geliyor mu?" diye sordu.

Hwi dönüp arkaya baktı "Evet." Leto'ya döndü. "Moneo neden sorun çıkarıyordu?"

"Moneo ayağına gelen fırsatı teptiğini yeni anladı."

"Küçük Kale'den döndüğünüzden beri Moneo çok üzgün ve düşünceli görünüyor. Hiç eskisi gibi değil."

"O bir Atreides, sevgilim... ve sen, bir Atreides'i memnun etmen için tasarlandın."

"Hayır, ondan değil. Öyle olsa bilirdim."

"Pekâlâ... bence Moneo ölümün gerçekliğini daha yeni kavradı."

Hwi, "Moneo'yla Küçük Kale'de olmak nasıl bir şey?" diye sordu.

"Kendimi orada başka hiçbir yerde olmadığım kadar yalnız hissediyorum."

"Bana kaçamak yanıtlar verdiğini düşünüyorum."

"Hayır, sevgilim. Moneo için kaygılanmanı anlıyorum... ben de kaygılanıyorum; ama şimdi ne dersem diyeyim, ona yardımcı olamam. Moneo kapana kısıldı. Şimdiki zamanda yaşamanın zor, gelecekte yaşamanın anlamsız, geçmişte yaşamanınsa imkânsız olduğunu anladı."

"Bence onu kapana kıstıran sensin Leto."

"Ama kendi başına kurtulmalı."

"Neden sen kurtarmıyorsun?"

"Çünkü özgürlüğünün anahtarının benim anılarım olduğunu düşünüyor. Geleceğimizi geçmişimize göre şekillendirdiğimi sanıyor."

"Öyle değil mi Leto?"

"Hayır, sevgili Hwi."

"Nasıl peki?"

"Çoğu insan güzel bir gelecek için, idealize edilmiş bir geçmişe dönmek gerektiğini sanır... oysa öyle bir geçmiş hiç var olmamıştır."

"Ve sen bunu sahip olduğun anılar sayesinde biliyorsun."

Leto deri katmanlarıyla çevrili yüzünü döndürüp Hwi'ye baktı; inceledi... anımsadı. İçindeki kalabalığın yardımıyla ve Hwi'nin genetik özelliklerine bakarak hayalinde onun kopyasını oluşturabiliyordu, ama bu karşısında kanlı canlı Hwi'yi görmek gibi değildi. Mesele buydu elbette. Leto'nun içindeki geçmişler soluk almaya çalışan balıklar gibi dışarıya bakan, sıra sıra dizili gözlere dönüşmüştü... ama Hwi'den hayat fışkırıyordu. Yunan kıvrımlarına sahip ağzı Delfi şarkıları söylemeye çok uygundu, ama Hwi kehanet şarkıları söylemiyordu. Yaşamaktan aldığı haz yeterliydi onun için; açılırken mis kokular saçan bir çiçek gibiydi ve durmaksızın açılıyordu.

Hwi, "Neden bana öyle bakıyorsun?" diye sordu.

"Sana duyduğum sevginin tadını çıkarıyordum."

"Sevgi, evet." Hwi gülümsedi. "Fiziksel sevgiyi paylaşamadığımıza göre, ruhsal sevgiyi paylaşmamız gerektiğini düşünüyorum. Bunu benimle paylaşır mısın Leto?"

Leto şaşırdı. "Ruhumu mu istiyorsun?"

"Başka isteyenler de olmuştur eminim."

Leto, "Ruhum deneyimlerini sindirir, o kadar," diye kestirip attı.

Hwi, "Çok şey mi istedim?" diye sordu.

"Benden ne istesen az gelir."

"Öyleyse aramızdaki sevgiye dayanarak şunu söyleyeyim ki, ruhun hakkında yanılıyorsun. Amcam Malky senin ruhundan bahsetmişti."

Leto verecek karşılık bulamadı. Hwi onun suskunluğunu, söze devam etmesi için davet olarak yorumladı: "Senin ruhları incelemek konusunda en büyük üstat olduğunu, en başta da kendi ruhunu incelediğini söylemişti."

"Amcan Malky kendi ruhunu inkâr eden biriydi ama!"

Leto'nun sesindeki sertlik Hwi'yi ürkütmedi. "Yine de

haklıydı bence. Sen ruh konusunda bir dehasın, parlak bir dehasın."

"Bunun için ısrarla gözlem yapmayı sürdürmek yeterli," dedi Leto. "Parlaklığa filan ihtiyaç yok."

Sareer'i çevreleyen Duvar'a çıkan uzun yolda epey ilerlemişlerdi. Leto arabasının tekerleklerini indirip süspansörleri durdurdu.

Hwi öyle usulca fısıldadı ki, araba tekerleklerinin gürültüsü ve etraflarındaki insanların ayak sesleri arasında sesi zar zor duyuldu: "Sana yine de sevgilim diyebilir miyim?"

Leto'nun boğazı daraldı; bu hissi anımsadı, artık tam anlamıyla insan boğazına sahip olmasa da. "Evet."

"Ben Ixli olarak doğdum sevgilim," dedi Hwi. "Peki neden onlar gibi evrenimize mekanik açıdan yaklaşmıyorum? Benim bakış açımı biliyor musun Leto, sevgilim?"

Leto ona bakakaldı.

"Her yerde doğaüstü şeyler görüyorum," dedi Hwi.

Leto kendisine bile fazla sinirli gelen bir sesle, "Herkes kendi doğaüstünü yaratır," dedi.

"Kızma bana sevgilim."

Leto yine o kulak tırmalayıcı, hırıltılı sesle, "Sana kızmam mümkün değil," dedi.

"Ama eskiden Malky ile aranızda bir şeyler olmuş," dedi Hwi. "Ne olduğunu söylemedi, ama onun canını bağışlamanın sebebini hep merak ederdi."

"Bana iyi bir ders verdiği için."

"Aranızda ne geçti sevgilim?"

"Malky'den bahsetmek istemiyorum."

"Lütfen sevgilim. Bilmem gerektiğini hissediyorum."

"Malky'ye belki de insanoğlunun bazı şeyleri icat etmemesi gerektiğini söyledim."

"Hepsi bu mu?"

Leto gönülsüzce, "Hayır," dedi. "Bunu duyunca kızdı. Şöyle dedi: 'Sen kuşsuz bir dünyada, insanların uçan araçlar icat edemeyeceğini sanıyorsun! Aptalın tekisin! İnsanoğlu her şeyi icat edebilir!"

"Sana aptal mı dedi?" Hwi'nin afalladığı sesinden belliydi.

"Haklıydı. Doğruyu söylüyordu, bunu inkâr etse de. İcatlardan kaçmam gerektiğini gösterdi bana."

"Yani Ixlilerden korkuyor musun?"

"Korkuyorum tabii! İcatları felakete yol açabilir."

"Ne yapabilirsin peki?"

"Daha hızlı kaçabilirim. Tarih, icatlar ile felaketler arasındaki daimi bir yarıştır. Eğitimli olmak işe yarar, ama asla yeterli olmaz. Koşabilmen de gerekir."

"Ruhunu benimle paylaşıyorsun sevgilim. Farkında mısın?"

Leto başını çevirip önüne, Moneo'nun sırtına bakarak başyaverinin hareketlerini izledi; Moneo sahip olduğu sırların ağırlığını taşıyordu. Yolun ilk hafif yokuşunu çıkmışlardı. Batı Halka Duvarı'na yönelen kısma sapmaktaydılar. Moneo her zamanki gibi düzenli ve dikkatli adımlarla yürüse de, başyaverde bir değişiklik vardı. Adam önden gidiyordu; Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzünün yanında, efendisinin yazgısının getirdiği hedeflere doğru yürümek artık ona yetmiyordu. Doğuda Sareer uzanmaktaydı. Batıda nehir ve ekinlikler vardı. Moneo sağına soluna bakmadan yürüyordu. Başka bir hedef görmüştü.

"Yanıt vermiyorsun," dedi Hwi.

"Yanıtı zaten biliyorsun."

"Evet. Hakkında bazı şeyleri anlamaya başlıyorum," dedi Hwi. "Bazı korkularını sezebiliyorum. Nasıl yaşadığını da anladığımı düşünüyorum."

Leto şaşkınlıkla dönüp Hwi'ye bakınca onunla göz göze geldi. Tuhaf bir şeydi bu. Leto gözlerini Hwi'den alamıyordu. Birden yoğun bir korkuya kapılınca, elleri titremeye başladı.

"Sen varoluş korkusu ile varoluş sevgisinin tek bir kişide birleştiği bir yerde yaşıyorsun," dedi Hwi.

Leto gözlerini kırpıştıramadı bile.

"Sen bir gizemcisin; kendine iyi davranmanın tek sebebi, dışarı bakan o evrenin ortasında olduğundan başkalarının göremediklerini görmen," dedi Hwi. "Bunu paylaşmaya

korkuyorsun, ama bir yandan da paylaşmayı her şeyden çok istiyorsun."

Leto, "Ne gördün?" diye fısıldadı.

"Benim içsel gözüm veya içsel seslerim yok," dedi Hwi. "Ama Lordumu, Leto'mu gördüm ve ruhunu seviyorum; senin gerçekten anladığın tek şeyi biliyorum."

Hwi'nin söyleyebileceklerinden korkan Leto gözlerini kaçırdı. Ellerindeki titreme, gövdesinin ön kısmına yayılmıştı.

"Sevgi... anladığın şey işte bu," dedi Hwi. "Sadece sevgi."

Leto'nun ellerinin titremesi kesildi. Yanaklarından birer damla yaş süzüldü. Gözyaşları yüzünü çevreleyen kumalabalığı derisine değince, mavi dumanlar yükseldi; Leto hissettiği bu acıya şükretti.

"Hayata inancın var," dedi Hwi. "Bunu biliyorum... yoksa sevmeye asla cesaret edemezdin."

Sol elini uzatıp, Leto'nun yanaklarındaki gözyaşlarını sildi. Leto derisinin her zamanki gibi refleksle tepki göstermemesine şaşırdı.

"Bu hale geldiğimden beri yanaklarıma ilk dokunan insan sensin, biliyor musun?" diye sordu.

"Ama ben ne olduğunu biliyorum, eski halini de biliyorum," dedi Hwi.

"Ben eskiden... ahhh, Hwi. Eski halimden geriye sadece yüzüm kaldı; gerisi hafızamın karanlığına gömüldü... gizlendi... gitti."

"Ama ben görüyorum sevgilim."

Leto Hwi'nin gözlerine baktı; artık onunla göz göze gelmekten korkmuyordu. "Ixliler seni bilerek böyle yaratmış olabilir mi?"

"İnan ki bilmiyorlar Leto, ruhumun aşkı. Kendimi tamamen açtığım ilk ve tek kişi sensin."

"Öyleyse yaşayamadıklarımızın yasını tutmayacağım," dedi Leto. "Evet sevgilim, ruhumu seninle paylaşacağım."

Sizi ve diğer insanları kabile formlarına yönelten, içinizdeki bu gücü esnek bir hafıza olarak düşünün. Bu esnek hafıza kadim biçimine, yani kabile toplumuna dönmek istiyor. Etrafınıza bakın; bunu her yerde göreceksiniz: Derebeylikler, piskoposluklar, şirketler, müfrezeler, spor kulüpleri, dans grupları, isyan örgütleri, planlama teşkilatları, dua grupları... her birinde efendiler ve hizmetkârlar, konaklar ve parazitler vardır. Sayısız yabancılaştırma aracı da (bu sözler de dahil olmak üzere!) eninde sonunda "geçmişteki daha iyi zamanlara dönme" çağrısını desteklemekte kullanılır. Size başka yollar öğretmekten umudu kestim. Düşünceleriniz köşeli... çemberlere direniyor.

–Çalıntı Günlükler

Idaho tırmanırken, bu işi hiç düşünmeden yapabildiğini fark etti. Tleilaxlıların ürettiği bu beden, onların aklına bile gelmeyen şeyleri hatırlıyordu. Idaho ilk gençliğini binlerce yıl önce yitirmiş olabilirdi, ama Tleilaxlıların verdiği bu kaslar da gençti; tırmanırken çocukluğunu unutabiliyordu. Çocukluğunda, doğduğu gezegenin dağlarına kaçarak sağ kalmayı öğrenmişti. Şimdi karşısında yükselen kayaların buraya insanlar tarafından getirilmiş olması fark etmezdi, çünkü onlar da asırlar boyunca hava koşullarıyla biçimlendirilmişti.

Sabah güneşi sırtını yakıyordu. Epey aşağıdaki Siona'nın ulaşılması göreceli olarak kolay, dar bir kaya çıkıntısına, ona yardım etmek amacıyla tırmanmaya çalışırken çıkardığı sesleri duyuyordu. Aslında Siona'nın orada olmasının Idaho'ya hiçbir faydası olmazdı, ama Siona'yı birlikte tırmanmaya ancak böyle ikna edebilmişti.

Birlikte.

Siona, Idaho'nun bu işi tek başına yapmayı denemesine karşı çıkmıştı.

Nayla ile üç Balıklarla Konuşan yardımcısı, yanlarında Garun ve seçtiği üç Müze Fremeni'yle birlikte, Sareer'i çevreleyen Duvar'ın dibinde, kumda bekliyorlardı.

Idaho, Duvar'ın yüksekliğini düşünmüyordu. Elini ayağını koyacağı yerleri düşünüyordu yalnızca. Omzundaki hafif ip kangalını düşünüyordu. İpin boyu, Duvar'ın yüksekliği kadardı. Idaho yerde, kumun üzerinde nirengi alarak, adım saymadan hesaplamıştı. İp yeterince uzunsa uzundu. Duvar'ın yüksekliği bu ipin *boyu* kadardı. Yanılmış olması ihtimalini düşünmemeliydi.

El yordamıyla tutunacak yer arayarak, sarp Duvar'a tırmanmayı sürdürdü... gerçi Duvar çok sarp sayılmazdı. Rüzgârlar ve kumlar, ısı değişimleri, hatta yağmurlar üç bin yıldan uzun süredir Duvar'ı aşındırmaktaydı. Idaho tam bir gün boyunca Duvar'ın dibinde, kumda oturup zamanın etkilerini incelemişti. Eğri gölgelere, ince çizgilere, aşınmış kısımlara ve küçük girinti çıkıntılara bakarak, tırmanacağı yolu belirlemişti.

Parmaklarını yukarıdaki, keskin kenarlı bir aralığa soktu. Taşın ağırlığını taşıyıp taşımayacağını kontrol etti. Evet. Idaho yüzünü sıcak taşa yaslayıp biraz dinlendi; ne aşağı ne yukarı bakıyordu. *Buradaydı,* o kadar. Tüm mesele, gücünü idareli kullanmaktı. Omuzlarına fazla yüklenmemeliydi. Ağırlığını ayaklarıyla kolları arasında, orantılı olarak paylaştırmalıydı. Parmakları kaçınılmaz olarak yaralanıyordu, ama kemikleri ve tendonları dayandığı sürece derisinin zarar görmesi önemli değildi.

Tekrar tırmanmaya başladı. Tutunduğu yerin bir parçası kırılınca sağ yanağına tozlar ve taş parçacıkları yağdı, ama onları hissetmedi bile. Etrafı yoklayan eline ve küçücük bir çıkıntıya basan ayaklarına tamamen odaklanmıştı. O bir toz zerresiydi, yerçekimine meydan okuyan bir partiküldü... parmaklarını oraya, ayaklarını şuraya koyarak ve tüm irade gücünü kullanarak kayanın yüzeyine tutunuyordu.

Cebinde üstünkörü yapılmış dokuz tırmanma çivisi vardı, ama onları kullanma dürtüsüne direniyordu. Kemerinde yine üstünkörü yapılmış, kısa iple bağlanmış bir çekiç asılıydı; parmakları ipe kendiliğinden düğüm atmıştı.

Nayla sorun çıkarmıştı. Lazer silahını vermemişti. Ama Siona onlarla gelmesini emredince itaat etmişti. Tuhaf bir kadındı... tuhaf bir şekilde itaatkârdı.

Siona sertçe, "Bana itaat edeceğine yemin etmedin mi?" diye sormuştu.

Bunun üzerine Nayla'nın kararsızlığı geçmişti.

Siona daha sonra, "Emirlerime hep uyar," demişti.

"Öyleyse onu öldürmemize gerek kalmayabilir," demişti Idaho.

"Buna kalkışmasak daha iyi olur zaten. Nayla'nın ne kadar güçlü ve çevik olduğu konusunda en ufak bir fikrin olduğunu sanmıyorum."

Duvar'a tırmanma fikrinin ilham kaynağı, "eski zamanların gerçek Naibleri" gibi olma hayali kuran Müze Fremeni Garun'un, Idaho'nun "Tanrı İmparator, Tuono'ya nasıl gelecek?" sorusuna verdiği yanıttı.

"Büyük büyükbabamın zamanında geldiği gibi gelecek."

Siona adamı konuşturmak için, "O zaman nasıl gelmişti?" diye sormuştu.

O sırada, günün sıcağından korunmak için misafirhanenin önündeki tozlu gölgelerde oturuyorlardı; Lord Leto'nun düğün töreni için Tuono'ya geleceğini haber aldıkları günün ikindisiydi. Siona'yla Idaho, Garun ile birlikte kapı eşiğinde oturmaktaydılar; etraflarında Garun'un adamları yarım daire şeklinde çömelmişti. İki Balıklarla Konuşan da biraz ötede durmuş, onları dinliyorlardı. Nayla da her an gelebilirdi.

Garun köyün arkasında yükselen, tepesi gün ışığında altın gibi parıldayan Duvar'ı göstermişti. "Kraliyet Yolu şu tarafa doğru uzanır; Tanrı İmparator, Duvar'a varınca bir cihaz kullanarak yavaşça aşağı iner."

"Arabasına monte edilmiş bir cihaz," dedi Idaho.

"Evet," dedi Siona. "Süspansörler. Onları görmüştüm."

"Büyük büyükbabamın söylediğine göre, Tanrı İmparator yanında bir sürü askerle Kraliyet Yolu'ndan gelmiş. Sonra da işte o cihazın üstünde süzülerek köy meydanına inmiş. Diğerleriyse iplerle Duvar'dan inmişler."

Idaho düşünceli bir sesle, "İpler," demişti.

Siona, "Neden gelmişler ki?" diye sormuştu.

"Büyük büyükbabamın söylediğine göre Tanrı İmparator, Fremenlerini unutmadığını göstermek istemiş. Bu büyük bir onurdu, ama düğünün burada yapılması daha büyük bir onur."

Garun konuşmayı sürdürürken Idaho ayağa kalkmıştı. Biraz ötedeki ana caddeden bakıldığında, Duvar kumlu tabanından gün ışığıyla aydınlanan tepesine kadar rahatça görülebiliyordu. Idaho misafirhanenin köşesine yürüyüp ana caddeye çıkmıştı. Orada durmuş ve dönüp Duvar'a bakmıştı. Herkesin oraya tırmanmanın imkânsız olduğunu söylemesinin sebebini ilk bakışta anlamıştı. Yine de Duvar'ın yüksekliğini kestirmemekte direnmişti. Duvar'ın yüksekliği beş yüz, hatta beş bin metre bile olabilirdi. Idaho orayı daha dikkatli inceleyince küçük enine çatlaklar, kırık kısımlar, hatta rüzgârda savrulan kumun yirmi metre yukarısında dar bir kaya çıkıntısı bile görmüştü... Duvar'ın üçte ikilik yüksekliğinde bir başka kaya çıkıntısı vardı.

Idaho bilinçaltındaki kadim ve pratik bir yönünün oraya tırmanmak için gerekli hesaplamaları yaptığını, duvarın yüksekliğini kendi bedenine oranlayarak tutunacak yerlere bakındığını fark etmişti. Ellerine bakmıştı. Daha şimdiden kendini tırmanır gibi hissetmeye başlamıştı.

Sonra birden sağ omzunun hemen arkasından Siona'nın sesi gelmişti: "Ne yapıyorsun?" Siona usulca yanına gelmişti ve şimdi onun baktığı yere bakıyordu.

"Oraya tırmanabilirim," demişti Idaho. "Yanımda hafif bir ip olursa, tepeye çıkınca daha kalın bir halatı yukarı çekebilirim. O zaman siz de kolayca tırmanabilirsiniz."

O sırada yanlarına gelen Garun bunu duymuştu. "Neden Duvar'a tırmanasın ki Duncan Idaho?"

Siona Garun'a gülümseyerek, Duncan'ın yerine yanıt vermişti: "Tanrı İmparator'u uygun şekilde karşılamak için."

Ama sonra, Duvar'ı yakından görüp de tahmin etmediği kadar yüksek olduğunu fark edince, baştaki özgüveninden eser kalmamıştı.

Idaho o anın heyecanıyla sormuştu: "Kraliyet Yolu'nun genişliği orada ne kadar?"

"Hiç görmedim," demişti Garun. "Ama duyduğuma göre epey genişmiş. Yan yana bir sürü asker yürüyebiliyormuş. Ayrıca köprüler ve muhteşem bir nehir manzarası varmış... harikaymış."

Idaho, "Neden oraya çıkıp kendin bakmadın?" diye sormuştu. Garun omuz silkip Duvar'ı göstermekle yetinmişti.

O sırada Nayla gelince, Duvar'a tırmanmak üstüne tartışmaya başlamışlardı. Idaho tırmanmayı sürdürürken o tartışmayı düşündü. Nayla ile Siona arasında ne tuhaf bir ilişki vardı! İki kumpasçı gibiydiler... ama öyle değildiler. Siona emrediyor, Nayla itaat ediyordu. Ama Nayla, Balıklarla Konuşan idi... Leto'nun yeni gulâmının ilk muayenesini yaptıracak kadar güvendiği *Dost* idi. Çocukluğundan beri Kraliyet Polis Teşkilatı'nda olduğunu itiraf etmişti. Öyle güçlüydü ki! O kadar güçlü olup da Siona'ya tamamen boyun eğmesi çok tuhaftı. Sanki kendisine ne yapacağını söyleyen gizli sesleri dinliyordu. *Ardından* da itaat ediyordu.

Idaho el yordamıyla tutunacak yeni bir yer aradı. Sonunda parmakları yukarıda, sağ tarafta içine girebilecekleri, aşağıdan görülmeyen bir girinti buldu. Doğal tırmanış yolunu hafızasından bulsa da, vücudunun o yolu takip etmeyi öğrenmesi gerekiyordu. Sol ayağının ucuyla, basacak bir çıkıntı buldu... yavaşça ve ihtiyatla tırmanmayı sürdürdü. Sol eliyle yukarıyı yokladı... hayır, orada girinti değil çıkıntı vardı. Önce gözlerini, ardından da çenesini kaldırarak, aşağıdan baktığında gördüğü bu yüksek çıkıntının yukarısına baktı. Dirsekleriyle kendini yukarı çekti ve çıkıntının üstüne uzanarak dinlendi; yukarıya veya aşağıya değil, yalnızca ileriye bakıyordu. Karşısında ufka dek çöl uzanmaktaydı; toz kal-

dıran bir esinti, görüş alanını kısıtlıyordu. Dune zamanında böyle çok ufuk görmüştü.

Biraz dinlendikten sonra Duvar'a döndü, dizlerinin üstünde doğruldu ve ellerini yukarı uzatıp taşları yoklayarak, tırmanmaya devam etti. Duvar'ın aşağıdan görünüşü aklındaydı. Gözlerini kapayınca o görüntüyü görebiliyordu; görüntüleri böyle hafızasına kazımayı küçük bir çocukken, Harkonnen köle avcılarından saklanırken öğrenmişti. Parmak uçları bir yarığa rast gelince, oraya tutunarak kendini yukarı çekti.

Idaho'yu aşağıdan izleyen Nayla'nın kanı bu adama giderek daha fazla ısınıyordu. Idaho, Duvar'ın üstünde öyle uzak, öyle küçücük ve yapayalnız görünüyordu ki. Tek başına büyük kararlar vermenin nasıl bir şey olduğunu biliyor olmalıydı.

Nayla *Ondan çocuğum olsun isterdim,* diye düşündü. *Çocuğumuz güçlü ve becerikli olurdu. Tanrı neden onun Siona'dan çocuğu olmasını istiyor ki?*

Nayla seher vakti uyanmış ve Idaho'nun önerisini düşünmek için köyün yanındaki alçak bir kumulun tepesine çıkmıştı. Uzaklarda, şafağın limon sarısı aydınlığında toz bulutlarının tanıdık bir şekilde döndüğünü görmüştü; sonra, günün çelik rengi aydınlığıyla birlikte uğursuz, engin Sareer ortaya çıkmıştı. Nayla, Tanrı'nın bütün bunları mutlaka önceden gördüğünü o zaman anlamıştı. Tanrı'dan ne gizlenebilirdi ki? Hiçbir şey gizlenemezdi, uzakta göğe doğru tırmanan Duncan Idaho bile.

Idaho'nun tırmanmasını seyrederken, Nayla'nın zihni ona oyun oynadı... birden Duvar'ı yatay bir zemin gibi görmeye başladı. Idaho o engebeli zeminde sürünen bir çocuğa dönüştü. Öyle küçük görünüyordu ki... ve giderek daha da küçülüyordu.

Nayla bir askerin uzattığı suyu içince, Duvar'ın normal perspektifi geri geldi.

Siona ilk çıkıntıda çömelmiş, yukarı bakıyordu. Idaho'ya, "Düşersen ben denerim," diye söz vermişti. Nayla bu sözü tu-

haf bulmuştu. Neden ikisi de imkânsızı başarmaya çalışmak istiyordu ki?

Siona'yı verdiği bu gerçekleşmesi imkânsız gibi görünen sözden döndürmeyi Idaho da başaramamıştı.

Nayla *Kader*, diye düşündü. *Tanrı'nın arzusu.*

Bu ikisi aynı şeydi.

Idaho'nun tutunduğu taşın bir parçası kopup düştü. Bu daha önce de birkaç kez olmuştu. Nayla taşın düşüşünü izledi. Taşın düşmesi epey sürdü; sekip durması, Duvar'ın göründüğü kadar dik olmadığını gösteriyordu.

Nayla *Idaho başarabilir de, başaramayabilir de,* diye düşündü. *Tanrı'nın istediği olur.*

Ama kalbi küt küt atıyordu. Idaho'nun giriştiği bu macera seks gibiydi. Pasif bir erotizm değil, Nayla'nın nadiren hissettiği türden bir büyü gibiydi. Idaho'yla asla birlikte olamayacağını kendine durmadan anımsatmak zorunda kalıyordu.

O Siona'nın. Sağ kalabilirse tabii.

Idaho başaramazsa, deneme sırası Siona'ya gelecekti. Siona da ya başaracak ya da başaramayacaktı. Idaho Duvar'ın tepesine çıkabilirse, Nayla orgazm olur muydu? Idaho artık oraya iyice yaklaşmıştı.

Tutunduğu taşın bir parçasının kopup düşmesinden sonra Idaho peş peşe derin nefesler aldı. Bu zor bir andı; Idaho üçgen şeklinde bir yarığa tutunup kendini topladı. Diğer eli sanki kendiliğinden tekrar yukarı uzanıp, dar bir yarık daha buldu. Vücut ağırlığını yavaşça o eline verdi. Yavaşça... yavaşça. Sol diziyle, ayak basabileceği bir çıkıntı buldu. Ayağını kaldırıp oraya koyarak, sağlamlığını kontrol etti. Belleği zirvenin artık çok yakın olduğunu söylüyordu, ama o anıyı hemen aklından çıkardı. Artık onun için sadece yaptığı tırmanış ve Leto'nun yarın geleceği bilgisi vardı.

Leto'yla Hwi.

Bunu da düşünmemeliydi. Ama yapamıyordu. *Yukarısı... Hwi... Leto... yarın.*

Düşünceleri umutsuzluğunu besliyor, onu çocukluğunda yaptığı tırmanışları hatırlamaya zorluyordu. Onları hatırla-

dıkça da tırmanışı kötüleşiyordu. Ara vermek zorunda kaldı; derin nefes alarak dikkatini toplamaya çalıştı... eskisi gibi doğal tırmanmak istiyordu.

Ama o zamanlar yaptıkları *doğal* mıydı ki?

Zihninde bir perde vardı. İçini sıkıştıran bir şeyler, bir hüzün vardı... olabilecekken olmamış ve artık asla olmayacak şeylerin hüznü.

Leto yarın yukarıya gelecekti.

Idaho yüzünden ter aktığını, yanağını dayadığı taşın ıslandığını fark etti.

Leto.

Seni yeneceğim Leto. Seni kendim için yeneceğim... Hwi için değil, sadece kendim için.

İçine arınmışlık hissi yayıldı. Geceleyin kendini zihinsel olarak bu tırmanışa hazırlarken de aynı hissi duymuştu. Siona onun uyuyamadığını fark etmişti. Onunla konuşmaya başlamış, Yasak Orman'dan kaçışını ve nehir kıyısında ettiği yemini en ufak ayrıntısına dek anlatmıştı.

"Şimdiyse Balıklarla Konuşanların komutanı olmaya söz verdim," demişti. "Sözümü tutacağım, ama umarım bu Solucan'ın istediği şekilde olmaz."

Idaho, "Ne istiyor ki?" diye sormuştu.

"Bir sürü hedefi var... hepsini bilemiyorum. Zaten *onu* kim anlayabilir ki? Bildiğim tek şey şu ki, onu asla affetmeyeceğim."

Bu anı Idaho'yu şimdiki zamana döndürdü; yanağında Duvar'ın soğukluğunu hissetti. Hafif bir esinti, terini kurutmuştu. Üşüyordu. Ama hedefini bulmuştu.

Asla affetme.

Diğer tüm benliklerinin, Leto'nun hizmetinde ölen gulâmların hayaletlerini hissediyordu. Siona'nın şüphelerine inanabilir miydi? Evet. Leto vücudu ve elleriyle insan öldürebilirdi. Siona'nın bahsettiği söylenti gerçek gibi geliyordu. Hem Siona da Atreides idi. Leto ise bambaşka bir şey olmuştu... artık Atreides değildi, hatta insan bile değildi. Canlı bir varlıktan çok doğanın amansız, gizemli ve anlaşılmaz bir

gerçeğine dönüşmüştü; içi hapsedilmiş anılarla doluydu. Siona ona düşmandı. Gerçek Atreidesler ona sırt çeviriyordu.

Tıpkı benim gibi.

Leto doğanın amansız bir gerçeğiydi, o kadar. Tıpkı bu Duvar gibi.

Idaho sağ eliyle yukarıyı yoklarken, düz kenarlı bir çıkıntı buldu. Çıkıntının üstünde hiçbir şey yoktu; Idaho hafızasındaki resme bakarak, orada geniş bir yarık olup olmadığını anlamaya çalıştı. Duvar'ın tepesine ulaştığını ummaya cesareti yoktu... henüz. Ağırlığını sağ eline verince, çıkıntının keskin kenarı parmaklarını kesti. Sol elini de kaldırıp iki eliyle tutunarak, kendini yavaşça yukarı çekti. Gözleri ellerinin hizasına kadar çıktı. Karşısında mavi göğe doğru yükselen düz bir alan vardı. Tutunduğu yüzey hava koşullarıyla yıpranmış, üstünde çatlaklar oluşmuştu. Ellerini sırayla uzatıp parmaklarını o yüzeyde çok yavaşça gezdirerek çatlaklar aradı, bulunca da tutunup kendini yukarıya... göğsüne, beline, kalçalarına kadar çekti. Tamamen yukarı çıkınca dönüp sürünerek Duvar'ın kenarından epey uzaklaştı. Ancak o zaman ayağa kalktı ve gördüklerini yorumladı.

Tepedeyim. Üstelik çivilerle çekici kullanmamıştı bile.

Aşağıdan hafif sesler geliyordu. Alkış sesleri mi?

Idaho, Duvar'ın kenarına dönüp aşağı baktı ve aşağıdakilere el salladı. Evet, alkışlıyorlardı. Idaho geriye dönüp yolun ortasına çıktı ve duyduğu mutluluğun titreyen kaslarını yatıştırmasına, omuzlarının sızısını geçirmesine izin verdi. Durduğu yerde yavaşça dönerek etrafı incelerken, nihayet kaç metre tırmandığını kestirmeye çalıştı.

Dokuz yüz metre... en az.

Kraliyet Yolu ilgisini çekmişti. Onn'a giderken gördüğü yol gibi değildi. Çok ama çok genişti... eni en az beş yüz metreydi. Bu gri, düz yol ile Duvar'ın iki kenarı arasında yüzer metre vardı. Yolun iki yanı boyunca uzanan, insan boyunda, siyah sütunlar Leto için dizilmiş muhafızlar gibiydi.

Idaho, Duvar'ın Sareer'in karşısındaki, diğer kenarına gidip aşağıya baktı. Çok aşağıda, çalkantılı bir nehrin yeşil

suları kayalara vurarak köpürüyordu. Idaho sağa baktı. Leto o taraftan gelecekti. O kısımda, Idaho'nun durduğu yerin üç yüz metre kadar ötesinde, yol ve Duvar hafifçe sağa kıvrılıyorlardı. Idaho yola geri dönüp kenarından yürüdü; yol "S" şeklinde kıvrıldıktan sonra daralarak, hafif bir eğimle aşağı iniyordu. Idaho durup, kendisine sergilenen şeye baktı ve yeni bir şeklin belirdiğini gördü.

Yol üç kilometre kadar ötede iyice daralıp, bir köprüyle nehri geçiyordu; köprü bu mesafeden bakınca oyuncak gibi, dokununca yıkılacakmış gibi görünüyordu. Idaho, Onn yolunda buna benzer bir köprüden geçtiğini hatırladı. Köprüleri askeri bir liderin görmesi gerektiği gibi, geçit veya tuzak olarak düşünen hafızasına güveniyordu.

Sola gidip eğilerek ileri bakınca, köprünün diğer ucunda yüksek bir duvar daha olduğunu gördü. Yol oradan devam ediyor, hafifçe kıvrıldıktan sonra dümdüz kuzeye uzanıyordu. Orada iki duvar vardı ve aralarından nehir akıyordu. O insan yapımı kanyondan güneye akan nehrin nemi de kontrol altında tutularak rüzgârla kuzeye gönderiliyordu.

Idaho birden nehri düşünmez oldu. Sonuçta nehir oradaydı ve yarın da orada olacaktı. Idaho köprüye bakıp, orayı asker gözüyle inceledi. Sonra hafifçe başını sallayarak dönüp geldiği yoldan yürümeye başlarken omzundaki hafif ipi aldı.

Nayla ipin Duvar'dan aşağı yılan gibi inişini görünce orgazm oldu.

Neyi ortadan kaldırıyorum? Burjuvaların geçmişin barışçıl yollarla muhafaza edilmesi arzusunu. Birleştirici bir güçtür bu... insanoğlunu, aralarında uzayın parseklerce uzanan boşlukları varmış gibi görünmesine karşın, kırılgan bir topluluk halinde bir arada tutar. Bu dağılmış parçaları ben bulabiliyorsam başkaları da bulabilir. Birlikte olduğunuz zaman ortak felaketleri paylaşırsınız. Hep birlikte yok edilebilirsiniz. Bu yüzden tutkusuzluğun, sıradanlığın, amaçsız hareketlerin ne kadar tehlikeli olduğunu gösteriyorum. Size bunun koskoca uygarlıkların bile başına gelebileceğini gösteriyorum. Size çağlara yayılan upuzun hayatlar veriyorum, ki herhangi bir telaş veya karışıklık olmaksızın, hatta "Neden?" sorusu bile sorulmaksızın ölüme doğru usulca kayıp gidiyorlar. Size Tanrı İmparator Leto denen sahte mutluluğu ve gizli felaketi gösteriyorum. Artık gerçek mutluluğu öğrenecek misiniz?

–Çalıntı Günlükler

Moneo şafakta misafirhanenin kapısından çıktığında, gece çok az uyuyan Leto uyanıktı. Kraliyet Arabası üç duvarlı avlunun neredeyse tam ortasına park edilmişti. Arabanın kapağı içeriyi göstermeyecek ve nem geçirmeyecek şekilde ayarlanmıştı. Leto verdiği nefesi kurutan fanların hafif sesini duyuyordu.

Moneo avludaki çakılları ezerek arabaya yaklaştı. Başyaverin arkasındaki misafirhanenin çatısının üstünden turuncu şafak ışığı geliyordu.

Moneo tam karşısına gelince Leto arabanın kapağını açtı. Dışarının havası pis kokuyordu, esinti de Leto'nun canını yakacak kadar nemliydi.

"Öğleye doğru Tuono'ya varırız," dedi Moneo. "Keşke devriye topterleri getirmeme izin verseydiniz."

"Topter istemiyorum," dedi Leto. "Tuono'ya süspansör ve iplerle ineceğiz."

Kısa ve öz konuşuyorlardı. Moneo yolculuklardan asla hoşlanmazdı. Asilik geçmişi yüzünden, göremediği veya yaftalayamadığı her şeye şüpheyle bakardı. Tam bir önyargılar yumağıydı.

"Topterleri yolculuk için istemediğimi biliyorsunuz," dedi Moneo. "Onları sizi korumak..."

"Biliyorum Moneo."

Moneo, Leto'nun arkasına, avlunun açık tarafından görülen nehir kanyonu manzarasına baktı. Şafak ışığı, nehirden yükselen sisi aydınlatıyordu. Moneo o kanyonun ne kadar derin olduğunu düşündü... o derinliğe döne döne düştüğünü hayal etti. Dün gece kanyonun kenarına gidip aşağı bakmaya cesaret edememişti. Kendini aşağı bırakıvermek... öyle caziptiki.

Leto, Moneo'yu huşu içinde bırakan kavrayış gücüyle, "Her arzudan çıkarılacak bir ders vardır Moneo," dedi.

Moneo konuşamadan, Leto'nun gözlerine bakakaldı.

"Hayatımdan ders çıkar Moneo."

"Lordum?" Moneo ancak fısıldayabilmişti.

"Beni önce kötülükle, sonra da iyilikle baştan çıkarmaya kalktılar. Bütün bunlar için beni çok iyi tahlil etmişlerdi. Söylesene Moneo... iyiyi seçersem, bu iyi biri olduğum anlamına mı gelir?"

"Elbette Lordum."

"Şu önyargılarından asla kurtulamayacaksın galiba."

Moneo yüzünü tekrar kanyonun kenarına çevirdi. Leto da yuvarlanarak dönüp oraya baktı. Kanyonun yanına cüce çamlar ekilmişti. Çam iğnelerinin ucunda çiy damlaları vardı ve her biri Leto'ya acı verebilirdi. Leto arabasının kapağını kapamak istiyordu, ama o mücevhere benzeyen damlalar vücudunu rahatsız etse de hoş anıları canlandırıyordu. Bu tezattan rahatsızlık duydu.

"Yürümeyi sevmiyorum, o kadar," dedi Moneo.

"Fremenlerin yöntemi yürümekti," dedi Leto.

Moneo iç geçirdi. "Herkes birkaç dakika sonra hazır olur. Ben çıkarken Hwi kahvaltı yapıyordu."

Leto bir şey demedi. Geceye –dünkü ve geçmişinde yer alan daha önceki milyonlarca geceye–, bulutlara ve yıldızlara, yağmurlara ve paramparça evrenin ışıldayan parçacıklarıyla dolu engin karanlığa, gecenin evrenine dair anılara dalmıştı... kalp atışlarında olduğu gibi onlarda da ölçüsüzdü.

Moneo birden sertçe, "Muhafızlarınız nerede?" diye sordu.

"Yemeğe gönderdim."

"Sizi korumasız bırakmalarını istemiyorum!"

Moneo'nun sesindeki billur tını Leto'nun anılarında, kelimelere dökülmemiş şeylerde yankılandı. Moneo, Tanrı İmparator'suz bir evrende yaşamaktan korkuyordu. Öyle bir evreni görmektense ölmeyi yeğlerdi.

Moneo, "Bugün ne olacak?" diye sordu.

Bu Tanrı İmparator'a değil, kâhine yöneltilmiş bir soruydu.

"Rüzgâra atılan bir tohum, yarının söğüt ağacı olabilir," dedi Leto.

"Geleceğimizi biliyorsunuz! Neden paylaşmıyorsunuz?" Moneo histeriye kapılmak üzereydi... anlık algılarının dışındaki her şeyi reddediyordu.

Leto dönüp başyaverine öfkeyle bakınca Moneo ürküp geriledi.

"Kendi varlığının sorumluluğunu üstlen Moneo!"

Moneo derin, titrek bir nefes aldı. "Lordum, sizi kızdırmak istememiştim. Ben sadece..."

"Yukarı bak Moneo!"

Düşünmeden itaat eden Moneo, sabah ışığıyla giderek aydınlanan bulutsuz gökyüzüne baktı. "Neye bakayım Lordum?"

"Tepende sana güven verecek bir tavan yok Moneo. Değişimlerle dolu, bulutsuz bir gökyüzü var sadece. Onu benimse. Sahip olduğun her duyu, değişime tepki gösteren bir araç. Bütün bunlardan hiçbir şey çıkarmıyor musun?"

"Lordum, ben sadece ne zaman yola çıkacağımızı sormaya gelmiştim."

"Moneo, lütfen bana karşı dürüst ol."

"Dürüstüm Lordum!"

"Ama inançsızsan, yalanlar sana gerçek gibi gelir."

"Lordum, yalan söylüyorsam... inanın ki farkında değilim."

"Bak, bu söylediğin doğru. Ama korkup da söylemediğin bir şey var, ki bunun ne olduğunu biliyorum."

Moneo titremeye başladı. Tanrı İmparator en kötü ruh halindeydi; söylediği her sözcük korkunç tehditler içeriyordu.

"Bilinç emperyalizminden korkuyorsun ve korkmakta haklısın," dedi Leto. "Hwi'ye söyle, hemen buraya gelsin!"

Moneo dönüp misafirhaneye geri kaçtı. Sanki bir böcek kolonisine girmişti. Birkaç saniye sonra dışarı fırlayan Balıklarla Konuşanlar, Kraliyet Arabası'nın etrafını sardı. Saray mensupları, misafirhanenin pencerelerinden baktı; bazıları dışarı çıkıp büyük dam saçaklarının altında durdu... Leto'ya yaklaşmaya korkuyorlardı. Sonra geniş ana kapıdan Hwi çıktı ve bütün bu hengâmeyle tezat oluşturacak şekilde, gölgelerin arasından ağır ağır geçerek Leto'ya doğru yürüdü; başını hafifçe kaldırmış, Leto'nun yüzüne bakıyordu.

Leto onu görünce sakinleştiğini hissetti. Hwi, Leto'nun ilk kez gördüğü, altın sarısı bir elbise giymişti. Yakasındaki ve uzun yenlerindeki biyeler gümüşi ve yeşim rengiydi. Neredeyse yeri süpüren eteğinin kenarlarında kıpkırmızı süslemeler ve koyu yeşil püsküller vardı.

Hwi gülümseyerek Leto'nun karşısında durdu.

"Günaydın sevgilim," dedi usulca. "Ne yaptın da zavallı Moneo'yu bu kadar ürküttün?"

Hwi'nin varlığı ve sesiyle rahatlayan Leto gülümsedi. "Hep umduğum şeyi yaptım. Onu etkiledim."

"Kesinlikle etkilemişsin. Balıklarla Konuşanlara çok sinirli ve korkunç bir ruh halinde olduğunu söyledi. Gerçekten korkunç bir ruh halinde misin sevgilim?"

"Sadece kendi başına ayakta durmayı reddedenlere karşı."

"Ahhh, evet." Hwi kendi etrafında dönerek yeni elbisesini gösterdi. "Beğendin mi? Balıklarla Konuşanların verdi. Süslemelerini onlar yapmış."

Leto uyaran bir ses tonuyla, "Süslemeler mi sevgilim?" dedi. "Adaklar öyle süslenir!"

Hwi arabanın yanına gelip Leto'nun yüzüne eğilerek şakacıktan ciddileşti. "Yani beni kurban mı edecekler?"

"Bunu bazıları istiyor."

"Ama sen izin vermezsin."

"Yazgılarımız artık birleşti," dedi Leto.

"Öyleyse korkmam." Hwi, Leto'nun gümüşi ellerinden birine dokundu, ama Leto'nun parmakları titremeye başlayınca hemen elini çekti.

"Affedersin sevgilim. Bedenlerimizin değil, sadece ruhlarımızın birleştiğini unutmuşum."

Leto'nun kumalabalığı teni, Hwi'nin dokunuşu yüzünden hâlâ titriyordu. "Nemli hava beni aşırı duyarlı yapıyor," dedi. Titremesi yavaş yavaş geçti.

Hwi, "Yapamayacağımız şeyler için üzülmeyi reddediyorum," diye fısıldadı.

"Metin ol Hwi, çünkü ruhun bana ait."

Misafirhaneden sesler gelince Hwi o tarafa döndü. "Moneo geliyor," dedi. "Lütfen onu korkutma sevgilim."

"Moneo da arkadaşın mı?"

"Mide arkadaşıyız. İkimiz de yoğurt seviyoruz."

Leto kıkırdarken, Moneo gelip Hwi'nin yanında durdu. Şaşkınca gülümseyerek Hwi'ye baktı. Leto'nun gerginliğini aldığı için Hwi'ye minnettar gibiydi ve Tanrı İmparator'a gösterdiği saygının birazını ona da göstermeye başladı. "İyi misiniz Leydi Hwi?"

"İyiyim."

"Yemek vaktinde, mide arkadaşlıkları kurulmalı ve pekiştirilmelidir," dedi Leto. "Haydi, artık yola çıkalım Moneo. Tuono bizi bekliyor."

Moneo dönüp bağırarak Balıklarla Konuşanlara ve saray mensuplarına emirler verdi.

Leto, Hwi'ye sırıttı. "Sabırsız damat rolünü nasıl da güzel oynuyorum, değil mi?"

Hwi eliyle eteğini toplayarak arabaya çıktı. Leto onun koltuğunu açtı. Hwi ancak oturduktan sonra, sadece Leto'nun duyabileceği şekilde fısıldayarak karşılık verdi:

"Sırlarından birini daha öğrendim, ruhumun aşkı."

Leto aralarında yeni gelişen yakınlıktan kaynaklanan, şakacı bir havayla, "Söyle bakalım," dedi.

"Sözcüklere pek ihtiyacın olmuyor," dedi Hwi. "Kendi hayatınla, insanların duyularına doğrudan hitap ediyorsun."

Leto'nun vücuduna ürperti yayıldı. Bir an konuşamadı, sonra da sesi öyle alçak çıktı ki, Hwi etraflarında toplanmakta olan insanların gürültüsünde onu zor duydu.

"Hem insan değilim hem de üstün bir insanım," dedi Leto. "Bu ikisi arasında, normal bir insan olabileceğim çok küçük bir alana sahibim. Bunun için sana teşekkür ederim... sevgili, tatlı Hwi."

Evrenimin hiçbir yerinde, değişmeyen ve değiştirilemez tek bir doğa kanununa bile rastlamadım. Bu evrende sadece değişen ilişkiler var, ki kısa ömürlü fanilerin bazen bunları kanun sandığı oluyor. Benlik dediğimiz, faaliyetlerimizi sınırlayan ve onlarla birlikte değişen geçici koşulların kısa süreliğine bilincinde olan bu dünyevi algılar, sonsuzluk ateşinde yanıp kavrulan geçici şeylerdir. Mutlak denen şeyi illa yaftalayacaksanız, asıl ismini kullanın: Geçici.

–Çalıntı Günlükler

Yaklaşan korteji ilk gören Nayla oldu. Kraliyet Yolu'nun iki yanında uzanan taş sütunlardan birinin yanında dururken, öğle sıcağında ter içinde kalmıştı. Uzaklarda bir parıltı görünce, gözlerini kısarak oraya baktı; parıldayan şeyin Tanrı İmparator'un arabası olduğunu fark edince heyecanlandı.

"Geliyorlar!" diye seslendi.

Birden midesinin kazındığını hissetti. Heyecana kapılıp sadece hedeflerine odaklandıklarından, yanlarına yiyecek almayı unutmuşlardı. Bir tek Fremenler yanlarında su getirmişti, çünkü "Fremenler siyeçten çıkarken yanlarına mutlaka su alırdı." Bu bir rutindi.

Nayla belindeki kılıfta duran lazer silahının kabzasına parmağıyla dokundu. Köprü en fazla yirmi metre ötesindeydi; iki çorak diyarı birbirine bağlayan tuhaf bir masal yapısı gibi, uçurumun üstünden uzanıyordu.

Nayla *Delilik bu,* diye düşündü.

Ama Tanrı İmparator emrini yinelemiş, Nayla'ya Siona'nın her dediğini yapmasını emretmişti.

Siona'nın emirleriyse gayet açıktı; onları anlamazlıktan

gelmek mümkün değildi. Nayla, Tanrı İmparator'un sözüne karşı gelemezdi. "Arabası köprünün ortasına gelene kadar bekle," demişti Siona.

"Ama neden?"

Şafağın soğuk havasında, Engel Duvarı'nın tepesinde, diğerlerinden epey uzakta durmuşlardı; Nayla orada kendini yapayalnız ve savunmasız hissetmişti.

Siona'nın yüzündeki ciddi ifade ve fısıldayan sesindeki gerginlik inkâr edilemezdi. "Tanrı'ya zarar verebileceğini mi sanıyorsun?"

"Ben..." Nayla yalnızca omuz silkebilmişti.

"Bana itaat *etmelisin!*"

"Evet," demişti Nayla.

Yaklaşan korteje bakarken, saray maiyetini giysilerinden seçti; Balıklarla Konuşan kardeşleri maviler içindeydi... Lordunun arabası ışıl ışıl parlıyordu.

Bu yeni bir sınav olmalıydı. Tanrı İmparator bütün bunları muhakkak biliyordu. Nayla'sının ona sadık olduğunu da biliyordu. Bu bir sınavdı. Tanrı İmparator'un her emrine itaat edilmeliydi. Nayla'nın bir Balıklarla Konuşan olarak çocukken öğrendiği ilk derslerden biri buydu. Tanrı İmparator, Nayla'nın Siona'ya itaat etmesi gerektiğini söylemişti. Bu bir sınavdı. Başka ne olabilirdi ki?

Nayla dört Fremen'e doğru baktı. Duncan Idaho yolun ortasında birlikte oturmalarını söylemişti; köprünün bu tarafındaki çıkışı kapıyorlardı. Nayla'ya sırtlarını dönerek oturmuş, köprüye bakan dört kahverengi cüppe yığını. Nayla, Idaho'nun onlara söylediklerini duymuştu.

"Buradan ayrılmayın. Onu burada karşılamalısınız. Yaklaştığını görünce ayağa kalkın ve eğilerek selam verin."

Karşılamak, evet.

Nayla başıyla onayladı.

Nayla'yla birlikte Engel Duvarı'na tırmanmış diğer üç Balıklarla Konuşan, köprünün ortasına gönderilmişlerdi. Tek bildikleri, Siona'nın onlara Nayla'nın yanında söyledikleriy-

di. Kraliyet Arabası iyice yaklaşana dek bekledikten sonra dönüp dans ede ede arabadan uzaklaşacak, arabayı ve korteji Duvar'ın Tuono'ya bakan kısmına yönlendireceklerdi.

Nayla *Lazer silahımla köprüyü kesersem, o üçü ölürler,* diye düşündü. *Lordumuzla birlikte gelen herkes de ölür.*

Eğilip kanyona baktı; buradan nehri göremese de uzaklardan gelen uğultusunu, kayaların üstünden akan suyun sesini duyuyordu.

Hepsi ölürdü!

Tanrı bir mucize gerçekleştirmezse tabii.

Evet, sebep bu olmalıydı. Siona kutsal bir mucize için ortam hazırlıyordu. Zaten başka ne amacı olabilirdi ki? Artık sınanmış ve Balıklarla Konuşan komutanı olmuştu. Tanrı İmparator'a yemin etmişti. Bizzat Tanrı tarafından Sareer'de sınanmıştı... orada baş başa zaman geçirmişlerdi.

Nayla yalnızca gözlerini sağa çevirerek, bu karşılamanın mimarlarına baktı. Siona'yla Idaho, Nayla'nın yirmi metre kadar sağında, yolda omuz omuza duruyorlardı. Hararetle konuşuyor, arada sırada da birbirlerine bakıp başlarıyla onaylıyorlardı.

Tam o anda Idaho, Siona'nın koluna tuhaf, sahiplenmeci bir tavırla dokundu. Bir kez daha başıyla onayladıktan sonra köprüye doğru yürümeye başladı ve köprünün bir ayağının kenarında, Nayla'nın tam karşısında durdu. Aşağı baktı, ardından da yandaki köprü ayağının kenarına gitti. Yine aşağı baktı; dakikalarca baktıktan sonra Siona'nın yanına döndü.

O gulâm ne tuhaf bir yaratıktı. Idaho'nun yaptığı müthiş tırmanıştan sonra, Nayla artık onu insan olarak göremiyordu. O başka bir şeydi, Tanrı'ya yakın bir demiurgostu. Ama üreyebiliyordu da.

Uzaklardan gelen bir haykırış Nayla'nın dikkatini çekti. Dönüp köprüye baktı. Saray maiyetinin yolculuklarının bilindik hızıyla ilerleyen kortej, köprüye birkaç dakikalık mesafe kala iyice yavaşlamıştı. Nayla önden yürüyen Moneo'yu gördü; Moneo bembeyaz üniformasını giymiş, dosdoğru ileriye bakarak, düzenli adımlarla yürüyordu. İmparator'un

arabasının kapağı kapalıydı. Moneo'nun arkasından gelen arabanın kapağı ayna gibi parlıyordu.

Nayla bütün bunları gizemli buluyordu.

Bir mucize gerçekleşmek üzereydi!

Nayla sağındaki Siona'ya baktı. Siona da ona bakıp başıyla onay verdi. Nayla lazer silahını çekip taş sütuna dayayarak nişan aldı. Önce soldaki kabloya, sonra sağdaki kabloya, ardından da soldaki plasçelik destek kafesine ateş edecekti. Elindeki lazer silahı soğuk ve yabancı bir nesne gibi geliyordu. Sakinleşmek için titrek bir nefes aldı.

İtaat etmeliyim. Bu bir sınav.

Moneo'nun başını kaldırıp yola baktığını ve hızını değiştirmeden arkasına dönüp arabaya ya da arabanın ardındaki birilerine seslendiğini gördü. Moneo'nun ne dediğini duyamamıştı. Moneo tekrar önüne döndü. Nayla taş sütunun ardında gizlenmeyi sürdürdü.

Bir sınav.

Moneo köprüdeki ve diğer taraftaki insanları görmüştü. Üzerlerindeki Balıklarla Konuşan üniformalarını fark edince, onları kimin gönderdiğini merak etmişti. Dönüp Leto'ya sormuştu, ama Tanrı İmparator'un arabasının kapağı kapalı olduğundan ne Leto'yu ne de Hwi'yi görebilmişti.

Köprünün diğer tarafında Siona'yla Idaho'nun durduklarını fark ettiğinde artık epey ilerlemişti, Kraliyet Arabası da rüzgârın savurduğu kumları ezerek arkasından gelmekteydi. Moneo yolda oturan dört Müze Fremeni'ni de fark etmişti. İçine şüphe düştü, ama ne yapabilirdi ki? Başını çevirip aşağıya, ikindi güneşinde ışıldayan nehre, o platin rengi dünyaya bakmaya cesaret etti. Arkasındaki arabanın gürültüsünü duyuyordu. Nehrin akışı, kortejin akışı, Moneo'nun rol oynadığı bütün bu olayların muazzam önemi... tüm bunlar başını döndürüyor ve kaçınılmaz bir olayla karşı karşıya olduğu hissi uyandırıyordu.

Buradan geçen sıradan insanlar değiliz, diye düşündü. *İki zaman dilimini birbirine bağlayan temel öğeleriz. Köprüden geçtiğimizde, ardımızdaki her şey mutlak sessizliğin içine, Ixlile-*

rin yok-odası gibi bir yere düşecek... ama hiçbir şey geçişimizden önceki gibi olmayacak asla.

Utçunun çaldığı şarkılardan birini hatırlayınca gözleri dalgınlaştı. O şarkıdaki özlemi seviyordu; şarkıda bütün bunların sona ermesi, her şeyin geçmişte kalması, tüm şüphelerin dağılması ve huzurun geri gelmesi isteniyordu. O hüzünlü şarkı, Moneo'nun bilincinde duman gibi kıvrılarak geziniyordu.

"Pampa otlarının dibinden böcek sesleri gelir."

Moneo şarkıyı mırıldanmaya başladı:

"Sonun göstergesidir böcek sesleri.
Sonbaharın ve şarkımın rengindedir
O son yapraklar, pampa otlarının dibindeki."

Moneo nakaratı söylerken başıyla tempo tuttu.

"Gün bitti, ziyaretçiler gitti.
Gün bitti.
Siyeçimizde gün bitti.
Geliyor fırtına sesleri.
Gün bitti.
Ziyaretçiler gitti."

Bu çok eski ve gerçek bir Fremen şarkısı olsa gerekti. Moneo'nun hislerini ifade ediyordu. Moneo ziyaretçilerin sahiden gitmesini, tüm bu heyecanın artık son bulup huzurun geri gelmesini istiyordu. Huzur öyle yakındaydı ki... ama Moneo görevlerini bırakamazdı. Tuono'nun biraz ilerisine, görüş alanının hemen ötesine, kumun üstüne yığılmış şeyleri düşündü. Birazdan hepsini göreceklerdi: çadırlar, yiyecekler, masalar, altın tabaklar ve mücevherli bıçaklar, antika lambaların arabesk biçimlerine sokulmuş korküreler... bambaşka yaşamlara ait zenginlikler ve beklentiler.

Tuonolular bir daha asla eskisi gibi olmayacak.

Moneo bir keresinde, teftiş turundayken Tuono'da iki gece kalmıştı. Yemek ateşlerinin kokusunu hatırlıyordu... geceleri açık havada, kokulu çalılar yakıyorlardı. Güneş enerjisiyle çalışan fırınlar kullanmıyor, "En kadim yöntem budur," diyorlardı.

En kadim!

Tuono'da çok hafif bir melanj kokusu vardı. En çok da vaha çalılarının kekremsi, hoş kokuları. Evet... bir de lağım çukurlarının ve çürüyen çöplerin kokuları. Moneo o teftiş turuna dair raporunu sunduğunda Tanrı İmparator'un söylediklerini anımsadı:

"Bu *Fremenler* hayatlarından neyin eksildiğini bilmiyor. Eski âdetlerin özünü koruduklarını sanıyorlar. Tüm müzelerde düşülen hatadır bu. Bir şeyler yok olur, sergilenen parçalardaki bir şeyler kuruyup kaybolur. Bu eksikliği müze müdürlerinin ve o parçalara bakmaya gelen insanların pek azı fark edebilir. Eskiden hayatın sürmesine katkıda bulunan şey, o hayatla birlikte yok olur."

Moneo köprüde, biraz ilerisinde duran üç Balıklarla Konuşan'a baktı. Kollarını kaldırıp dans etmeye başladılar; kendi etraflarında dönerek dans ediyor ve yavaşça uzaklaşıyorlardı.

Moneo *Ne tuhaf,* diye düşündü. *Böyle açık havada dans eden insanlar görmüştüm, ama Balıklarla Konuşanların dans ettiğini ilk kez görüyorum. Onlar sadece kendi mekânlarında, kendi aralarında dans eder.*

Bunu düşünürken, bir lazer silahının korkunç vızıltısını duydu ve altındaki köprünün sarsıldığını hissetti.

Bu gerçek olamaz, diye düşündü.

Kraliyet Arabası'nın yolda yana kaydığını ve kapağının açıldığını duydu. Arkasından çığlıklar ve haykırışlar geliyordu, ama dönüp bakamadı. Köprünün sağ tarafı iyice aşağı inmişti ve yere yüzüstü kapaklanan Moneo uçuruma doğru kayıyordu. Kopmuş bir kabloya can havliyle tutundu. Ama kablo onunla birlikte geldi; her şey, yoldaki kumlarla bir-

likte uçuruma doğru kayıyordu. Kabloya iki eliyle tutunan Moneo, onunla birlikte döndü. O zaman Kraliyet Arabası'nı gördü. Araba da köprünün kenarına doğru kaymaktaydı ve kapağı açıktı. Bir eliyle katlanır koltuğuna tutunarak ayakta duran Hwi, Moneo'nun arkasına bakıyordu.

Köprü biraz daha yan yatınca, korkunç bir metal çığlığı koptu. Moneo kortejdeki insanlardan bazılarının aşağı düştüğünü gördü; ağızları açıktı ve kollarını sallıyorlardı. Moneo'nun tutunduğu kabloya bir şey çarptı. Kolları yukarıdayken, kıvranarak tekrar döndü. Korkudan terleyen ellerinin kablonun üstünden kaydığını hissetti.

Tekrar Kraliyet Arabası'na baktı. Araba parçalanmış köprü desteklerinin arasına sıkışmıştı. Moneo bakarken Tanrı İmparator ellerini uzatarak Hwi Noree'yi tutmaya çalıştı, ama başaramadı. Hwi arabadan uçuruma sessizce düştü; altın sarısı elbisesinin eteği havalanınca, ok gibi dümdüz duran vücudu ortaya çıktı.

Tanrı İmparator kalın, yüksek bir sesle inledi.

Moneo *Neden süspansörlerini çalıştırmıyor?* diye merak etti. *Süspansörler onu taşır.*

Ama lazer silahı vızıldamaya devam ediyordu; elleri kablonun ucundan kayan Moneo lazer ışınlarının arabanın süspansör kürelerini birer birer patlattığını, kürelerden altın rengi dumanlar çıktığını gördü. Uçuruma düşerken ellerini başının yukarısına kaldırdı.

Dumanlar! Altın rengi dumanlar!

Yukarı çıkan cüppesi onu havada döndürünce, uçuruma baş aşağı düşmeye başladı. Aşağıda köpürerek akan azgın nehir vardı; Moneo'nun hayatının aynasıydı bu... şelaleler, girdaplar ve her şeyi önüne katan bir akıntı. Altın rengi dumanları düşünürken, Leto'nun sözlerini anımsadı: "*İhtiyatlılık sıradanlığı getirir.* Çoğu insan, elde edebileceği *en iyi şeyin sorunsuz, sıkıcı ve sıradan bir hayat olduğunu sanır.*" Moneo düşerken birden kendini özgür hissetti. Evren artık berrak bir ayna gibi karşısındaydı ve her şey zamansızlıkta akıyordu.

Altın rengi dumanlar!

"Leto!" diye haykırdı. "Siaynoq! İnanıyorum!"

Cüppesi omuzlarından sıyrılıp gitti. Kanyonun rüzgârında başını kaldırınca, Kraliyet Arabası'nın köprünün üstünden, parçalanmış yoldan uçuruma düşmek üzere olduğunu gördü. Tanrı İmparator arabadan dışarıya kayıyordu.

Moneo'nun sırtına bir şey çarptı... duyduğu son his bu oldu.

Leto arabadan dışarıya kaydığını hissediyordu. Bilincinde yalnızca Hwi'nin nehre düştüğü an vardı... onun sona erişin efsane ve düşlerine karıştığı yerde, o çarpma anında etrafa inci gibi damlalar saçılmıştı. Hwi'nin son sözü, Leto'nun tüm anılarında yankılanıyordu: "Önden gidiyorum sevgilim."

Leto arabadan düşerken, nehrin pala gibi kıvrık olduğunu gördü; yer yer gölgeli, yer yer ışıl ışıl parlayan ve sonsuzlukla bilenmiş bu amansız kılıç şimdi ona acı çektirmeye hazırdı.

Ağlayamam, hatta haykıramam bile, diye düşündü. *Artık gözyaşı* dökemem. Çünkü onl*ar su. Birkaç saniye sonra yeterince suya* gömüleceğim zaten. O zaman sadece *acıyla inleyebileceğim. Yalnızım, hiç* olmadığım kadar yalnızım.

Devasa, bölütlü bedeni kıvrılıp bükülerek, döne döne düşerken, parçalanmış köprünün dibinde duran Siona'yı iyice keskinleşmiş gözleriyle gördü.

Şi*mdi öğreneceksin!* diye düşündü.

Döne döne düşmeye devam ediyordu. Nehrin yaklaşmasını izledi. Su, içinde balıkların belirip kaybolduğu bir düş gibiydi; bu görüntü Leto'ya kadim bir anıyı, granit bir havuzun başında verdiği şöleni... aç karnını pembe etle doyurmasını anımsattı.

Tanrıların ziyafetine katılmak üzere yanına geliyorum Hwi!

Suya düştüğünde, kabarcıklı sulara gömüldüğünde acıyla kıvranmaya başladı. Sert akıntılarıyla sular dört bir yandan amansızca saldırıyordu. Akıntıda sürüklenirken içgüdüsel çırpınışlarla yukarı çıkmaya çalışan Leto kayalara sürtündüğünü hissediyordu. Islak, siyah kanyon duvarı, Leto'nun çılgınca bakan gözlerinin önünden hızla geçiyordu. Derisini oluşturan pullar patlayarak parçalanıp uzaklaşıyor, Leto'nun

etrafına gümüşi bir yağmur halinde yağarak nehirde gözden kayboluyordu; Leto o göz kamaştırıcı pulların oluşturduğu hareketli halkanın ortasındaydı... kumalabalıkları onu terk ederek kendi koloni hayatlarına başlıyordu.

Leto'nun çektiği acılar sürüyordu. Hâlâ bayılmamış olmasına, hâlâ hissedecek bir bedeni olmasına şaşırdı.

İçgüdüsel hareket ediyordu. Şiddetli akıntıda sürüklenirken bir kayaya tutunmaya çalışınca bir parmağı koptu. Ama bunun acısı, çektiği acıların senfonisinde hafif bir sesti sadece.

Sola kıvrılan nehir, bu kadarı yeter dercesine Leto'yu sığ bir kıyı uzantısına fırlatıverdi. Leto orada bir an öylece yattı; bedeninin ürettiği mavi baharat özü, suya karışıyordu. Solucan bedeni, çektiği acı sebebiyle kendiliğinden hareket ederek sudan çıktı. Üstündeki tüm kumalabalıkları gittiğinden artık her dokunuşu daha yoğun algılıyordu, ama hissettiği tek şey acıydı. Vücudunu göremese de solucan gövdesinin çırpınarak, sürünerek sudan çıktığını hissediyordu. Gözlerini yukarı çevirdi; sanki her şey yanıyor, sürekli şekil değiştiriyordu. Bulunduğu yeri nihayet tanıdı. Nehir onu Sareer'in bittiği yere kadar sürüklemişti. Tuono arkasında kalmıştı, Engel Duvarı'nın biraz ilerisindeyse Tabr Siyeçi'nin kalıntıları vardı; Leto tüm baharatını oraya, Stilgar'ın dünyasına saklamıştı.

Mavi dumanlar salan, acı içindeki bedeni kumsalda süründü; parçalanmış kayaların arasından ardında mavi bir iz bırakarak geçip, belki de orijinal siyeçe dahil olan nemli bir çukura girdi. Burası şimdi küçük bir mağaradan ibaretti; diğer ucu göçük sebebiyle kapanmıştı. Leto nemli toprak kokusuyla karışık, keskin baharat özü kokusu alıyordu.

Çektiği acılara odaklanmışken, sesler duyunca dikkat kesildi. Dar mağarada dönünce, girişe ip sarkıtıldığını gördü. Biri ipten kayarak aşağı indi. Leto, Nayla'yı tanıdı. Nayla kayaların üstüne atladı ve çömelip mağaranın içindeki gölgelere, Leto'ya baktı. Hâlâ dünyayı yanıyormuş gibi gören Leto, alevlerin arasında Siona'nın da ipten indiğini fark

etti. Siona'yla Nayla koşarak Leto'nun yanına geldiler. İpten üçüncü biri indi: Idaho. Hiddetle bağırarak Nayla'nın üstüne saldırdı:

"Onu neden öldürdün? Hwi'yi öldürmemen gerekiyordu!"

Nayla sol kolunu sakince, neredeyse ilgisizce savurarak onu kolayca yere serdi. Sonra kayalara tırmanıp emekleyerek Leto'ya iyice yaklaştı.

"Lordum? Yaşıyor musunuz?"

Nayla'nın arkasında beliren Idaho, kadının belindeki lazer silahını kaptı. Nayla şaşkınlıkla dönerken, Idaho silahı kaldırıp tetiği çekti. Nayla'nın başı yanmaya başladı. Sonra vücudu ikiye ayrıldı. Yanan üniformasından düşen parlak billurbıçak kayalara çarpıp kırıldı. Idaho bıçağı fark etmedi bile. Yüzü öfkeden çarpılmış halde, silahın şarjı bitene dek Nayla'nın parçalarını yakmayı sürdürdü. Sonunda ışınlar kesildi. Kor gibi yanan kayaların arasında ıslak, dumanı tüten et ve kumaş parçaları kalmıştı sadece.

Siona'nın beklediği an gelmişti. Idaho'nun yanına koştu ve elindeki işe yaramaz lazer silahını çekip aldı. Idaho birden dönünce Siona kendini savunmaya hazırlandı, ama Idaho'nun hiddeti geçmişti.

Idaho, "Neden?" diye fısıldadı.

"Olan oldu," dedi Siona.

Dönüp, mağaranın gölgelerinde yatan Leto'ya baktılar.

Leto ne gördüklerini hayal bile edemiyordu. Artık kumalabalığı tenine sahip olmadığını biliyordu. Alt derisinde siliyaların açtığı delikler olsa gerekti. Bunun dışında nasıl göründüğünü anlamak için tek yapabildiği, kederin izlerini bıraktığı bir evrenden bakan iki kişinin bakışlarına karşılık vermekti. Alevlerin arasındaki Siona'yı dişi bir iblis olarak gördü. İçindeki zihinlerinde iblisin adı kendiliğinden belirince, bu adı mağarada beklediğinden çok daha gür çıkan bir sesle söyledi:

"Hanmya!"

"Ne?" Siona ona bir adım yaklaştı.

Idaho yüzünü elleriyle örttü.

"Bak, zavallı Duncan'a ne yaptın," dedi Leto.

"Kendine başka sevgililer bulur." Siona'nın sesi öyle duygusuzdu ki... Leto'nun öfkeli bir genç olduğu zamanlardaki sesi gibiydi.

"Sevgi nedir bilmiyorsun," dedi Leto. "Hayatında kime ne verdin ki?" Tek yapabildiği, bir zamanlar elleri olan çarpık uzuvlarını ovuşturmaktı. "Yeryüzü tanrıları adına! Oysa ben neler verdim!"

Siona yaklaşıp elini ona uzattı, ama sonra geri çekti.

"Ben gerçeğim Siona. Bana bak. Ben varım. Cesaretin varsa dokun bana. Haydi, uzat elini. Dokun!"

Siona yavaşça elini uzatıp, önceden Leto'nun ön bölütünün bulunduğu kısma dokundu; Sareer'deyken o bölütün içinde uyumuştu. Elini geri çektiğinde, parmaklarına mavi bir sıvı bulaşmıştı.

"Bana dokundun, bedenimi hissettin," dedi Leto. "Evrendeki en tuhaf şey değil mi bu?"

Siona sırtını dönüp uzaklaşacak oldu.

"Hayır! Bana sırtını dönüp gitme! Bak, ne yaptığını gör Siona. Neden bana dokunabiliyorsun da kendine dokunamıyorsun?"

Siona hışımla ona sırtını döndü.

"Aramızdaki fark *bu* işte," dedi Leto. "Sen Tanrı'nın bedenlenmiş halisin. Bu evrendeki en büyük mucizeyi içinde barındırıyorsun, ama farkında değilsin; onu görmeyi ve hissetmeyi, ona dokunmayı ve inanmayı reddediyorsun."

Leto'nun bilinci geceyle kuşatılmış bir odaya gitti; bu ışıksız odada metal böcekler gibi tıkır tıkır çalışan gizli yazıcılarının şarkısını duyar gibi oldu. Ix yapımı bu yok-odada radyasyon bulunmuyordu; burası evrenin geri kalanından tamamen soyutlanmış olduğundan, insana hem kaygı veren hem de ruhsal yabancılaşma yaşatan bir yerdi.

Ama evrenle bağlantıya geçecek.

Ix yapımı yazıcılarının çalışmakta olduğunu hissetti; on-

dan emir almamış olmalarına karşın düşüncelerini kaydediyorlardı.

Yaptıklarımı hatırlayın! Beni hatırlayın! Tekrar masum olacağım!

Alevler aralanınca, Siona'nın yerini Idaho'nun almış olduğunu fark etti. Idaho'nun arkasında biri el sallıyordu. Ah, evet: Siona, Engel Duvarı'nın tepesindeki birilerine el kol hareketleriyle talimat veriyordu.

Idaho, "Hâlâ yaşıyor musun?" diye sordu.

Leto inleyerek konuştu: "Bırak dağılsınlar Duncan. Bırak istedikleri evrene, istedikleri yere kaçıp saklansınlar."

"Lanet olsun sana! Ne diyorsun? Öleceğine seninle yaşamasına göz yumardım!"

"Göz yummak mı? Ben hiçbir şeye *göz yummadım.*"

Idaho, "Neden Hwi'nin ölmesine göz yumdun?" diye inledi. "Yanında olduğunu bilmiyorduk."

Başını kederle eğdi.

Leto boğuk bir sesle "Kaybın telafi edilecek," dedi. "Balıklarla Konuşanlarım Siona'yı değil seni seçecek. Ona iyi davran Duncan. Siona sadece bir Atreides değil, aynı zamanda sizi kurtarabilecek kişi."

Leto tekrar anılarına daldı. Anıları her an bilincinden kaybolabilecek hoş efsanelerdi artık. Geçmişi değiştirebilecek bir zaman kanalına girmiş olabileceğini seziyordu. Bazı sesler duyuyordu; ne sesi olduklarını anlamaya çalıştı. *Biri kayalara mı* tırmanıyor? Siona'nın alevlerin arasından Idaho'nun yanına geldiğini gördü. Bilinmeyen bir yere girmeden önce birbirlerinden cesaret alan iki çocuk gibi el tutuştular.

Siona, "Hâlâ nasıl yaşayabiliyor?" diye fısıldadı.

Leto yanıt vermek için gücünü topladı. "Hwi bana yardım ediyor," dedi. "Aramızda pek az kişinin yaşayabileceği bir bağ vardı. Zayıf değil güçlü yönlerimizi paylaşıyorduk."

Siona alayla, "Bak, sonunda ne hale geldin ama!" dedi.

Leto boğuk bir sesle, "Evet, dua et de benim gibi ol," dedi. "Belki baharat sana zaman verir."

Siona sertçe, "Baharatın nerede?" diye sordu.

"Tabr Siyeçi'nin derinliklerinde. Duncan bulur. Orayı bilirsin Duncan. Şimdi Tabur diyorlar. Ama genel görünüşü aynı."

Idaho, "Bunu neden yaptın?" diye fısıldadı.

"Size armağanım," dedi Leto. "Siona'nın torunlarını kimse bulamayacak. Kâhin gözü, Siona'yı göremiyor."

Aynı anda, "Ne?" diyerek, onu daha iyi duyabilmek için öne eğildiler.

"Size yepyeni, eşsiz bir zaman türü veriyorum," dedi Leto. "Daima çatallanacak. Kıvrımları asla kesişmeyecek. Size Altın Yol'u veriyorum. Armağanım bu. Bir daha asla kesişmeler olmayacak."

Alevler görüş alanını kapladı. Acısı giderek dinse de kokuları ve sesleri hâlâ korkunç bir netlikle algılıyordu. Idaho'yla Siona hızlı hızlı, kesik kesik soluyorlardı. Leto tuhaf kinestetik hisler duymaya başladı... artık sahip olmadığını bildiği kemiklerini ve eklemlerini hissediyordu.

"Bak!" dedi Siona.

"Dağılıyor." Bunu diyen Idaho'ydu.

"Hayır." Siona. "Kabuğu dökülüyor. Bak! Solucan!"

Leto bedenine sıcaklık yayıldığını, yumuşadığını hissetti. Acısı geçti.

Siona, "O delikler ne?" diye sordu.

"Kumalabalıklarının bıraktığı izler galiba. Şekillerini görüyor musun?"

"Atalarımdan birinin yanıldığını kanıtlamak için buradayım," dedi Leto (veya dediğini düşündü, ama sonuçta düşünceleri günlüğüne kaydedildiğinden fark etmezdi.). "İnsan olarak doğdum, ama insan olarak ölmeyeceğim."

"Bakamayacağım!" dedi Siona.

Leto, Siona'nın dönüp uzaklaştığını duydu.

"Hâlâ orada mısın Duncan?"

"Evet."

Demek hâlâ sesim var.

"Bak bana," dedi Leto. "İnsan rahmindeyken kiraz büyüklüğünde, kanlı bir et parçasıydım. Bak dedim!"

Idaho, "Bakıyorum," diye fısıldadı.

"Dev olduğumu sanıyordun, oysa bir cüce buldun," dedi Leto. "Eylemlerin getirdiği sorumlulukları artık anlamaya başladın. Sahip olduğun yeni güçle neler yapacaksın Duncan?"

Uzun bir sessizlikten sonra Siona konuştu: "Onu dinleme! Delirmiş!"

"Elbette," dedi Leto. "Dehanın sırrı yöntemli deliliktir."

Idaho, "Siona, sen onun ne dediğini anlıyor musun?" diye sordu. Gulâm nasıl da yalvarırcasına konuşmuştu.

"Anlıyor," dedi Leto. "İnsan ruhu beklenmedik krizler yaşar. İnsanlar hep böyledir. Moneo ölürken bunu nihayet anladı."

"Geberse artık!" dedi Siona.

"Ben bölünmüş tanrıyım, sizler de beni bütünleştiriyorsunuz," dedi Leto. "Biliyor musun Duncan? Tüm Duncanlarım içinde en çok seni beğendim galiba."

"Beğenmek mi?" Idaho yine sinirlenmeye başlamıştı.

"Beğenim sihirlidir," dedi Leto. "Sihirli bir evrende her şey mümkündür. Senin yazgını belirleyen kâhindi, ben değildim. Şimdi kâhinin gizemli kaprislerini görünce, bunları düzeltmemi mi bekliyorsun? Elimde olsa artırırım."

Leto'nun içindeki *diğerleri* artık ön plana çıkıyordu. Kimliğini koruyan koloni topluluğunun desteği olmayınca, içindekiler arasındaki konumunu yitirmeye başlamıştı. Sürekli "EĞER" deyip duruyorlardı. "Eğer şunu yapsaydın... Eğer şöyle olsaydı..." Leto hepsini bağırarak susturmak istedi.

"Sadece aptallar geçmişi yeğler!"

Leto sahiden bağırmış mıydı, yoksa bunu sadece düşünmüş müydü? Bilmiyordu. Ama ansızın hem içine hem de dışına sessizlik çökünce, eski kimliğine hâlâ biraz sahip olduğunu fark etti. Konuşmaya çalıştı ve bunu başardığını anladı, çünkü Idaho "Dinle bak, bir şeyler demeye çalışıyor," dedi.

Leto, "Ixlilerden korkmayın," derken, sesinin giderek hafifleyen bir fısıltı halinde çıktığını duydu. "Makineler yapabiliyorlar, ama artık *arafel* yaratamazlar. Biliyorum, çünkü oradaydım."

Gücünü toplamak için sustu... ama enerjisinin dışarı aktığını hissediyor, bunu durduramıyordu. İçinde tekrar hengâme koptu... yalvaran, bağıran sesler yükseldi.

"Bu saçmalığı kesin!" diye haykırdı veya haykırdığını sandı.

Idaho'yla Siona yalnızca bir tıslama duydular.

Az sonra Siona, "Öldü galiba," dedi.

"Herkes onu ölümsüz sanıyordu," dedi Idaho.

Siona, "Sözel Tarih ne der, bilir misin?" diye sordu. "Ölümsüzlük istiyorsan biçimleri reddedeceksin. Biçimi olan her şey ölümlüdür. Biçimin ötesindeki biçimsizlik ölümsüzlüktür."

Idaho, "Bunlar *Leto'nun* edeceği türden laflar," diye suçladı.

"Sanırım sahiden de o söylemişti," dedi Siona.

Idaho, "Torunlarını kimsenin bulamayacağını... saklanacaklarını söylerken ne demek istedi?" diye sordu.

"Yeni bir tür mimesis, yeni bir biyolojik kopya yarattı," dedi Siona. "Başardığını biliyordu. Geleceklerine baktığında, hiçbirinde beni göremiyordu."

Idaho sert bir sesle, "Nesin sen?" diye sordu.

"Yeni Atreides'im."

Idaho küfredercesine, "Atreides ha!" dedi.

Siona bir zamanlar II. Leto Atreides... ve başka bir şey olan, şimdiyse çözülüp dağılan devasa bedene baktı. O başka şey, Leto'nun bedeninde baharat kokusunun en yoğun olduğu kısımlardan, seyrek mavi dumanlar halinde yükseliyordu. Leto'nun eriyen bedeninin altında, taşların arasında mavi sıvı birikintileri oluşmaya başlamıştı. Leto'nun insan halinden geriye pek az şey kalmıştı: Köpüren pembe etler, belki elmacık ya da alın kemiği olan kanlı bir kemik parçası...

"Ben farklıyım, ama yine de onun gibiyim," dedi Siona.

Idaho fısıltıyla konuştu: "Bütün ataların..."

"Evet, içimdeler... epey kalabalıklar, ama aralarında sessizce geziniyorum ve beni göremiyorlar. Eski imgeler kayboldu ve geride kalan öz, Leto'nun Altın Yol'unu aydınlatıyor."

Siona dönüp Idaho'nun soğuk elini iki eliyle tuttu. Onu yavaşça dışarıya, aydınlığa çıkardı; Engel Duvarı'ndan sarkan ip davetkârca sallanıyordu... Duvar'ın tepesinde Müze Fremenleri korkuyla bekliyordu.

Siona *Bu zavallılarla evreni yeniden şekillendirmek çok zor,* diye düşündü, ama onlarla idare etmek zorundaydı. Idaho'yu çaktırmadan baştan çıkarması gerekecekti; *belki* zamanla birbirlerini severlerdi.

Siona insan yapımı kanyondan akarak yeşil arazilere yayılan nehre bakınca, güneyden esen bir rüzgârın kara bulutlar getirdiğini gördü.

Idaho elini çekip kurtardı, ama sakinleşmiş gibiydi. "Hava kontrolü giderek kötüleşiyor," dedi. "Moneo bunda Lonca'nın parmağı olduğunu düşünüyordu."

"Babam böyle konularda pek yanılmazdı," dedi Siona. "Bu meseleyi araştırmalısın."

Idaho birden nehirde Leto'nun bedeninden ayrılan gümüşi kumalabalıklarını hatırladı.

"Solucan'ın söylediklerini duydum," dedi Siona. "Balıklarla Konuşanlar benim değil senin peşinden gidecek."

Idaho, Siaynoq ayininde hissettiği baştan çıkarıcı arzuyu hatırladı. "Göreceğiz," dedi. Dönüp Siona'ya baktı. "Ixlilerin *arafel* yaratamayacağını söylerken ne demek istedi?"

"Bütün günlüklerini okumadım," dedi Siona. "Tuono'ya gidince veririm, okursun."

"İyi ama *arafel* ne demek?"

"İlahi yargının karanlık bulutları. Eski bir öyküde geçer. Günlüklerde sık sık rastlayacaksın."

Hadi Benotto'nun Dar'üs-Balat'ta yapılan keşiflere dair yazdığı gizli raporun özetinden alıntı:

İşte azınlık raporu. Elbette çoğunluğun kararına uyarak, Dar'üs-Balat'ta bulunan günlükleri özenle inceleyip redakte etmek ve sansürden geçirmek suretiyle yayıma hazırlayacağız... ama bize de kulak verilmeli. Kutsal Kilise'nin böyle meselelerle ilgilendiğinin farkındayız, ayrıca siyasi tehlikelerin de bilincindeyiz. Kilise gibi biz de Rakis'in ve Bölünmüş Tanrı'nın Kutsal Mekânı'nın "aptal aptal bakınan turistlerin uğrak yerine" dönüşmesini istemiyoruz.

Ama artık tüm günlükler, otantiklikleri kanıtlanmış ve çevirileri yapılmış halde elimizde olduğundan, Atreides Planı'nın hedefini açıkça anlamış bulunuyoruz. Atalarımızın yöntemlerini anlamam için Bene Gesseritler tarafından eğitilmiş bir kadın olarak, bulgularımızı paylaşmaya yönelik doğal bir arzu duyuyorum... ki bunlar sadece Dune'un önce Arrakis'e, sonra yine Dune'a ve ardından Rakis'e dönüşme süreciyle değil, çok daha başka şeylerle de ilgili.

Tarihe ve bilime karşı sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz. Bu günlükler Duncan Zamanı ve Muhafız İncili döneminden kalma biyografilere ve kişisel koleksiyonlara yepyeni, değerli bir ışık tutuyor. "*Idaho'nun Bin Oğlu Adına!*" ve "*Siona'nın Dokuz Kızı Adına!*" gibi yeminler dilimizde varlığını korurken, bu bağlantıları görmezden gelemeyiz. Hâlâ süregelen Rahibe Chenoeh Mezhebi, bu günlüklerden edindiğimiz bilgilerin ışığında yeni bir önem kazanıyor. Kilise'nin kurduğu Yehuda/Nayla paralelliğinin dikkatle gözden geçirilmesi gerektiği de ortadadır.

Biz Azınlıklar, siyasi sansürcülere şunu hatırlatmalıyız

ki, Rakis Doğal Koruma Alanlarında yaşayan zavallı kumsolucanları, Ixlilerin Seyrüsefer Makinelerinin alternatifi olamaz... ne de Kilise'nin kontrolündeki az miktarda melanj, ticari alanda Tleilax fıçılarının ürünleriyle boy ölçüşebilir. Hayır! Biz efsanelerin, Sözel Tarih'in, Muhafız İncili'nin, hatta Bölünmüş Tanrı'nın Kutsal Kitaplarının bile Dar'üs-Balat'taki günlüklerle karşılaştırılması gerektiğini savunuyoruz. Dağılış ve Kıtlık Zamanlarına dair her türlü tarihsel bilgi gözden geçirilmelidir! Neden korkalım ki? Duncan Idaho'yla Siona'nın torunları olarak yaptıklarımızı hiçbir Ix makinesi yapamaz. Kaç evrene yayıldık? Kimse tahmin bile edemiyor. Kimse bilmeyecek. Kilise arada sırada beliren peygamberlerden korkuyor mu? Kâhinlerin bizi göremediğini, kararlarımızı öngöremediğini biliyoruz. İnsanoğlunun soyu asla tüketilemeyecek. Biz Azınlıklar sesimizi duyurabilmek için, Dağılış sırasında yoldaşlarımızın yaptığı gibi göçe mi çıkmalıyız? İnsanoğlunun asıl merkezini cehalet ve bilgisizliğe mi terk etmeliyiz? Çoğunluk bizi buradan kovup uzaklaştırırsa kimsenin bizi asla bulamayacağını biliyorsunuz!

Gitmek istemiyoruz. Kumlardaki o *inciler* bizi burada tutuyor. Kilise'nin onlara "idrakin güneşi" demesi çok ilginç. Günlüklerin bu açıdan sergiledikleri, mantıklı hiçbir insanın gözünden kaçmaz. Dikkat çekici olmasa da hayati önem taşıyan arkeolojiye hak ettiği değer artık verilmeli! Nasıl II. Leto'nun günlüklerini gizlemekte kullandığı ilkel makineler bizi kendi makinelerimizin evrimi hakkında bilgilendiriyorsa, aynı şekilde o kadim bilinçten de öğreneceklerimiz var. Günlüklerde yerleri belirtilen o "farkındalık incileriyle" iletişim kurma çabalarımızdan vazgeçersek hem tarihe hem de bilime karşı suç işlemiş oluruz. II. Leto sonsuz rüyasında yitip gitti mi, yoksa çağımızda tekrar uyandırılabilir ve tarihsel doğruluk açısından mükemmel bir depo olan bilincine tamamen kavuşturulabilir mi? Kutsal Kilise bu gerçeklerden nasıl korkabilir?

Bizler Azınlık olarak, tarihçilerin kökenimizden gelen bu sese kulak vermesi gerektiğine inanıyoruz. Elimizde sadece

günlükler olsa da, yine de dinlemeliyiz. Geleceğimize kulak kabartarak, o günlüklerin geçmişimizde saklı kaldığı süre kadar ilerisini dinlemeliyiz. O sayfalarda ne gibi keşifler yapılabileceğini tahmin etmeye çalışmayacağız. Biz sadece "Bu keşifler yapılmalıdır," diyoruz. Bize kalan bu en önemli mirasa nasıl sırt çevirebiliriz? Şair Lon Bramlis'in dediği gibi: "Bizler sürprizler pınarıyız!"